
LIBRARY OF CONGRESS
1800

GREKISK GRAMMATIK

UTGIFVEN

AF

EINAR LÖFSTEDT,

ADJUNKT I GREKISKA SPRÅKET OCH LITTERATUREN
VID UPSALA UNIVERSITET.

ANDRA ÖFVERSEDDA UPPLAGAN.

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1873.

Ur företalet till första upplagan.

— — I det arbete, som härmed lemnas i allmänhetens händer, har författaren afsett att lemna en grekisk skolgrammatik, som, på samma gång hon motsvarade vetenskapens närvarande ståndpunkt, underlättade språkets inlärande genom att i reglornas affattande förena *korthet* med *tydlighet*, och genom att i *formläran* så mycket som möjligt *för ögat åskådliggöra* formernas uppkomst ur stammen, samt genom att i *syntaxen* belysa reglorna med från *skolkursen hemtade* och derföre för lärjungen *redan förut bekanta* exempel. Och då anmärkningarna om det Homeriska språkbruket, genom att läsas under repetition af och i jemförelse med reglorna för det Attiska, lättare inhemtas (likasom de sistnämnda först på detta sätt få sin fulla belysning), har författaren ställt de förra, i form af noter, under texten, samt *utsträckt detta äfven till syntaxen*; som derföre jemte reglorna för det Attiska språkbruket innehåller en i form af noter fortlöpande öfversigt af det Homeriska. — Genom att såväl i formlära som i syntax utelemna allt sådant, som måste förutsättas vara redan från Latinska grammatiken bekant, har författaren sökt bereda sig tillfälle att i öfrigt, utan öfverskridande af det för skolböcker vanliga utrymmet, gifva åt behandlingen en större fullständighet; ett förfarande, som äfven haft sin grund deruti, att författaren vid utarbetandet af sin bok äfven i någon mon afsett att kunna gagna det tidigare Akademiska studiet.

Då en fullständig redogörelse för arbetets plan skulle öfverskrida gränsorna för ett företal, vill författaren, till det i detta afseende redan sagda, blott tillägga följande:

1. **I Formläran** har förf. sökt att ansluta sig så nära till det äldre systemet, som med iakttagande af den comparativa språkforskningens resultater [1] varit förenligt; dock hafva dessa med största varsamhet upptagits, neml. blott i den mon de ansetts underlätta inlärandet eller medföra klarare insigt i språkets lagar. Upptagande af blott *ponerade* former har derföre med ett par undantag helt och hållet undvikits, och vid uppräkningen af Nomina och Verba hafva Nominativ- och Præsens-former (ej stammarna) blifvit anförda.

---

[1] I Grekiska Skolgrammatiken intogos dessa för första gången 1852 af *Georg Curtius* (som derigenom blef hennes omskapare och regenærator); sedan af *H. D. Müller* och *I. Lattmann* (1863; desse införde bruket af genomstrukna typer); derefter af *E. Koch*, *W. Roeder* m. fl.

Benämningarna *A*- och *O*-declination, *stark* och *svag* aorist, o. s. v. hafva äfven lemnats utan afseende af författaren, som misströstat om att häruti kunna göra alla till nöjes, och derföre, hellre än att införa i mångens tycke onödiga novationer, föredragit att möjligen anses hafva häri förfarit för conservativt.

Ljudlagarna, hvilkas inlärande lätt urartar till en död utanläsning, om ej begynnaren på samma gång får se deras praktiska tillämpning på för honom bekanta ord, har författaren ej framställt förr än *der*, hvarest en hvar af dem förekommer till *användning;* hvarefter de vid formlärans slut blifvit systematiskt sammanfattade.

För att i *Declinations- och Conjugations-läran* för ögat åskådliggöra den Attiska formens uppkomst ur stammen (eller dess sammanhang med den äldre Homeriska), har författaren användt *genomstrukna* eller *under raden inklamrade petit*-typer, **hvilka,** då de äro ämnade till *åskådning*, följaktligen **böra af lärjungen** vid öfver- eller uppläsningen **icke prononceras,** utan blott **betraktas;** så t. ex. bör lärjungen uppläsa *τιμ*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν* såsom *τιμῶν*. *κερά~~τ~~-ων* ss. *κεράων*, *λύ*$^{ῃ}_{(ε-σαι)}$ och *λύ*$^{ου}_{(ε-σο)}$ ss. *λύῃ* och *λύου*, *ἀγγελ*$^{ῶ}_{(ε-ω)}$ såsom *ἀγγελῶ*, *τιθ*$^{εί}_{(ε)}$*~~ντ~~-ς* såsom *τιθείς*, och *τά*$^{σσ}_{(γ-j)}$*ω* ss. *τάσσω*, men på tillfrågan kunna redogöra för, att de uppkommit ur *τιμά-ων*, *κεράτ-ων*, *λύ-ε-αι* (af *λυ-ε-σαι*), *λύ-ε-ο* (af *λυ-ε-σο*), *ἀγγελέ-ω*, *τιθεντ-ς* och *ταγ-jω*. Att denna method, redan 1863 använd i utlandet, högeligen underlättar såväl de Attiska formernas *inlärande* som insigten i deras *sammanhang med de Homeriska*, har författaren äfven sjelf såsom lärare varit i tillfälle att erfara; hvarföre han ej tvekat att använda den t. o. m. vidsträcktare, än dess uppfinnare, Müller och Lattmann, helst som de af författaren begagnade typerna vid en jemförelse torde befinnas vida ändamålsenligare än desses.

De oregelbundna verberna (till hvilka författaren, för ernående af större korthet i reglorna för tempusbildningen, hänfört äfven den s. k. förlängningsklassens verba) äro ordnade i *klasser* (benämnda efter Curtius), samt sedan citerade i ett alfabetiskt verbalregister. Bland paradigmata för Verba på *-μι* har förf. vid sidan af *τίθημι* uppställt *ἵημι* såväl för dess likhet med detta som med afseende på den hos ynglingar vanliga osäkerheten i dess inom skolkursen tätt och ofta förekommande former.

2. **I Syntaxen,** som är uppställd efter ordklasserna, äro exemplen nästan uteslutande hemtade från Xenophons Anabasis (hvars böcker, kapitel och paragrafer citeras med blotta siffror), och i den Homeriska afdelningen från de *sex* första sångerna af Odysseen (citerade med blotta siffror) samt de *två* första af Iliaden (citerade med »Il. I» och »Il. II»).

Till underlättande af insigten i Grekiskans språkbruk förekomma ofta jemförelser med Latinet, hvilka dock för korthetens skull vanligen äro blott

antydda genom öfversättning. Från inskränkning i antalet af såväl reglor som exempel i den Homeriska afdelningen, hvilket skulle gynnat kortheten och öfverskådligheten, har författaren afhållit sig af två skäl. Man får neml. ofta se, att ynglingen vid grekiska skriföfningar ej blott öfversätter *"dicat aliquis"* med *εἴπῃ τις*, *"veniam si* (el. *quum*) *hoc feceris"* med *παρέσομαι εἰ* (el. *ὅτε*) *τοῦτο ποιήσῃς*, *"Athenis"* med *Ἀθήναις*, allt med stöd af Homerus; han öfversätter ock ofta, af samma anledning, *"eftersträfva"* med *λιλαίομαι*, *"hjelpa"* med *χραισμέω*, *"död"* med *μόρος* o. s. v. I betraktande häraf har författaren ansett en viss utförlighet i Homeriska afdelningen vara nödig för att bibringa ynglingen åtminstone en föreställning om den stora skillnaden mellan Attiska och Homeriska språket, ej blott i afseende på *construction* utan ock i afseende på *ordförråd*. — De talrika abbreviationerna i syntaxen har författaren tilllåtit sig med fästadt afseende på, att denna först vid mera mognad ålder läses; dessutom kunna de, om de ej vinna erfarne skolmäns bifall, lätt ändras, derest behofvet skulle framdeles påkalla en ny upplaga.

Vid ombesörjandet af en sådan skola ock alla de anmärkningar samvetsgrannt öfvervägas, hvilka muntligen eller skriftligen tillställas författaren; han hängifver sig nemligen ingalunda åt hoppet att hafva kunnat tillfredsställa allas anspråk i ett arbete, som erbjuder så stora svårigheter som detta, helst då han deråt kunnat egna blott de mellanstunder, som en trägen Akademisk tjenstgöring lemnat lediga.

Upsala i September 1868.

Einar Löfstedt.

Företal till Andra upplagan.

Vid ombesörjandet af denna nya upplaga har författaren fortfarande afsett att hans bok skulle kunna dels genom reglornas korthet och tydlighet samt ämnets åskådliga och lättfattliga behandling användas vid Elementarläroverket, dels ock genom innehållets större rikhaltighet i någon mån afhjelpa Universitetets behof af en för det tidigare akademiska studiet lämpad handbok. Svårigheten att i en lärobok nöjaktigt tillgodose två så olika intressen erkänner författaren villigt; och ju oftare författaren under sitt arbete kännt sig ur stånd att fullt besegra densamma, desto lifligare har han behjertat den från åtskilliga håll uttalade önskan om att två olika läroböcker måtte utarbetas, den ena ensamt för Universitetet, den andra ensamt för Elementarläroverket.

Men då å ena sidan en endast för *Universitetet* afsedd Grekisk Grammatik ej *kan* utgifvas utan särskilda uppoffringar från statens eller författarens sida; och då å andra sidan ingen ännu kan med full säkerhet säga hurudan Grekiska studiets ställning vid *Elementarläroverken* kommer att blifva, (d. v. s. huru en endast för *dessa* afsedd Grekisk Grammatik *bör* skrifvas); och då dertill slutligen kommer att boken i sitt förra skick föga öfverskridit det för dylika skolböcker hittills vanliga uttrymmet [1], samt att det torde för ynglingen vara en fördel, om han, vid det numera valfria och jemförelsevis sent inträdande Grekiska studiet, förses med en lärobok, som sedan för honom är tillräcklig äfven vid absolveringen af lägre Akademiska examina, och som befriar honom från den tidsödande nödvändigheten att under en kort period af sin ungdomstid orientera sig i två olika, samma ämne afseende språkläror; — så har författaren efter sorgfällig ompröfning beslutat sig för att, med vidhållande af förra upplagans plan, söka lemna en i någon mon både vid skola och

---

[1] Bland dessa upptaga t. ex. Langes (fjerde uppl. 1838) och Krüger-Aulins (tredje uppl. 1864) hvardera 240 sidor, Säves (Formlära och Syntax) 270, Rabes 287, Kühner-Liffmans 294 sidor. Författarens bok upptager (med afräkning af det syntaktiska registret, som saknas hos de förre) blott 236 sidor, och mot anmärkningen om dess större format torde i många fall kunna anföras den för ökandet af bokens lättlästhet vidtagna spatiösa anordningen. Så t. ex. äro hos förf. alla conjugations-paradigmata och verba irregularia tryckta med *största,* hos Krüger-Aulin med *minsta* stilen (utom p. 61, 62).

universitet användbar lärobok. Med afseende på *Skolans* behof af en ej alltför vidlyftig lärobok har han derföre undertryckt sin egen önskan att till syntaxens Homeriska afdelning foga en från Universitetets synpunkt önskvärd öfversigt af språkbruket hos Tragici; — en lucka, som han måste anförtro åt Studentens egen omtanka att fylla. Med afseende på *Universitetets* behof åter har han ansett sig pligtig tillse att förra upplagans innehåll, — då det ej kunde ökas utan att inkräkta på bokens användbarhet vid Elementarläroverken — åtminstone bibehölls oförminskadt. Der detta skett i strid med skolmäns önskan, vågar författaren förutsätta att desse med praktisk blick utsöndra de detaljer, hvilka de ej anse ynglingen under skoltiden kunna medhinna; en antydan om förfarandet i detta afseende har författaren, särskildt i syntaxen, sökt gifva genom bruket af olika stilar.

Ehuru sålunda den nya upplagan i allt väsentligt liknar den förra till plan, uppställning och omfattning, har dock författaren sökt öka bokens värde och användbarhet såväl genom åtskilliga mera genomgripande förändringar som genom talrika mindre dels formella dels sakliga beriktiganden. Oaktadt härigenom den nya upplagan blifvit 5 sidor drygare och äfven i öfrigt företer åtskilliga olikheter med den förra [1], hoppas dock författaren att hon, der för-

[1] Sådana olikheter innehålla t. ex.

§ 8, anm. 4; — § 10, B, 2; — § 14, momenterna *A* och *C* (ändrade i syfte att få *en enda* grundregel, med bestämda undantag).

Reglorna om adjectiv-stammarnas på *εντ*

α) dativus Pluralis, § 14, D [*χαρίεσι* ej af *χαριεν̸τ̸-σι*, utan af *χαριετ̸-σι*]. Se Curtius, »Erläuterungen zu meiner Griechischen Schulgrammatik», 2:te Auflage 1870, p. 64.

β) femininbildning, § 27, C [*χαρίεσσα* ej af *χαριεντ-ja*, utan af *χαριετ-ja*, såsom *ἐρέσσω* af *ἐρετ-jω*]. Se Curtius l. c.

γ) comparation, § 29, A, anm. 2 [*χαριέστερος* ej af *χαριεντ-τερος*, utan af *χαριετ-τερος*]. Dessa Grekiska stammars ursprungliga dubbelform på *-εντ* och *-ετ* [egentligen *-ϝεντ* och *-ϝετ*, ss. »*στονόϝεσσα*» på en inskrift visar] intygas af Sanskrit, der motsvarande stammar vackla mellan *vant* och *vat* (Curtius l. c.).

Förklaringen af femininbildningen på *-ᾱσα*, *-ουσα*, *-εισα*, *-υσα* § 27, 1, c, och § 35, 6 [ej af *-ντ-ja νσα*, utan af *-ντ-ja ντσα*, Curtius Erläut. p. 72; Griech. Etymologie 3:te Aufl. p. 617]; — § 29, anmärkningarne 1—6 (reducerade till 4, i syfte att få på samma gång *kortare* och *tydligare* reglor); — förklaringen af *ἔοικα* § 38, 1, anm. 2, b, och § 58, 8 (ej ur *ϝε-ϝοικ-α* af en stam *ϝικ*, utan ur *jε-jοικ-α* af stammen *jικ*, Curtius Etymol. pag. 610).

Ljudlagen 2½ [*ny;* tillika innehållande den vetenskapliga förklaringen af Substantivstammarnes på *ι* och Adjectivstammarnes på *υ* vocalvexling, hvilken förklaring författaren i följd af pædagogiska betänkligheter ej vågat upptaga under 3:e declinationen]; — Ljudlagen 5, noten 1 (*ny* i fråga om hiatus hos Homerus); — Ljudlagarna 10, b, och 16, anm., samt 28, undant.

I Syntaxen § 68, III, anm. 3; — § 69, IV; — § 70, V (delvis *ny*); — ibid. XI; — § 72, 1, anm.; — pag. 190, noten 1; — § 79, I, a; — § 90, I, a, anm.; — § 91, I, anm.; — § 94, II, anm. 1, och IV, anm. 2.

hållandet så kräfver, skall utan nämnvärd olägenhet kunna begagnas vid sidan af denna.

För den välvilja, hvarmed boken såväl af skolmän som af universitetslärare blifvit omfattad, såsom ock för de ändringsförslag, hvilka tillställts författaren, betygar han härmed sin hjertliga tacksamhet; önskligt vore att, för ombesörjandet af en möjligen framdeles erforderlig ny upplaga, sådana måtte i större antal än hittills komma författaren tillhanda, enär han numera saknar tillfälle att sjelf praktiskt pröfva bokens användbarhet vid undervisningen.

Upsala, Midsommaraftonen 1873.

Einar Löfstedt.

INLEDNING.

Grekiska språkets Dialekter.

Grekiska språket har fyra hufvuddialekter: den Æoliska, Doriska, Ioniska och Attiska.

1. **Æoliska** dialekten [talad af Æolier, ursprungligen i Thessalien, sedan i Boeotien och Æoliska kolonierna samt på angränsande öar t. ex. Lesbos] *har den äldsta pregeln.*

   Anm. Denna dialekt använder rikast *Digamma,* undviker spiritus asper (t. ex. ὔδωρ i st. f. ὕδωρ), saknar Dualis, nyttjar ändelsen -μι äfven i verba på -έω, άω och -όω (t. ex. φίλημι, γέλαμι, δοκίμωμι i st. f. φιλέω, γελάω, δοκιμόω), och liknar Latinet deri att den barytonerar flerstafviga ord (t. ex. σόφος i st. f. σοφός — dock ej præpositioner och conjunctioner). Hufvudförfattare: Alcæus och Sappho.

2. **Doriska** dialekten [talad af Dorier, ursprungligen i Doris' bergsbygd, sedan på Peloponnesus och i Doriska kolonierna i nedre Italien och på Sicilien] afspeglar den kraftfulla och allvarliga Doriska stammens skaplynne och eger derföre *kraft och allvar*, dock med en viss hård och bred anstrykning (isynnerhet hos Spartanerna).

   Anm. Denna dialekt använder med förkärlek *långt A-ljud* (ᾱ), såväl i st. f. η (t. ex. ά ἀρετά, τᾶς ἀρετᾶς) som vid contraction af αο och αω [t. ex. Ἀτρείδ$\underset{(α\text{-}ο)}{\bar{α}}$, τ$\underset{(α\text{-}ω)}{ᾶ}$ν ἀρετ$\underset{(α\text{-}ω)}{ᾶ}$ν], ω i st. f. ου i andra declinationens genit. sing. och accusat. plur. (ἵππω och ἵππως för -ου och -ους), samt verbaländelserna -μες och -ντι i st. f. -μεν och -νσι (λύ-ο-μες, λύ-ο-ντι). Hufvudförfattare: Pindarus och Theocritus.

3. **Ioniska** dialekten [talad af Ionier, ursprungligen i Attika, sedan i Ioniska kolonierna i mindre Asien] afspeglar den vekare och glädtigare Ioniska stammens skaplynne och eger derföre *mjukhet, böjlighet* och *välljud.*

   Anm. Denna dialekt använder med förkärlek *långt E-ljud* (νεηνίης i st. f. νεανίας), samt företer två arter:

   a) den forn-ioniska dialekten *(kraftfullare),* som begagnades af de episka skalderna (Homerus och Hesiodus) och derföre äfven kallas den Episka eller Homeriska.

   b) den ny-ioniska dialekten *(vekare),* som begagnades af Herodotus.

4. **Attiska** dialekten [utbildad af de Ionier, som qvarstannade i Attika, sedan gemensamt skriftspråk för alla de stora författare, hvilka Athen under sin blomstringsperiod frambragte] afspeglar det på samma gång handlings-

kraftiga och skönhetsälskande[1] Atheniensiska folkets skaplynne; den har derföre tillegnat sig Doriska dialektens *ädla allvar och kraft*, men med undvikande af dess hårdhet, och Ioniska dialektens *mjuka smidighet och välljud*, men med undvikande af dess vekhet. Och likasom Athen genom sin makt och sina all ädel bildning befrämjande institutioner kunde berömma sig af att vara »en skola för Hellas»[2], så blef ock den Attiska dialekten, genom sin förening af kraftfullhet och elegans, gemensamt språk för alla bildade Hellener.

Anm. Denna dialekt använder Doriernas ᾱ blott efter ε, ι och ρ, och undviker genom sammandragning Ioniernas för stora vocal-rikedom. Hufvudförfattare: i tragedien Æschylus, Sophocles och Euripides; i komedien Aristophanes; i philosophi Plato; i historia Thucydides och Xenophon; i vältalighet Lysias, Isocrates, Æschines och Demosthenes.

---

[1] Jemför Perikles' ord (Thucyd. II: 40): »*φιλοκαλοῦμεν μετ' εὐτελείας καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας, πλούτῳ τε ἔργου μᾶλλον καιρῷ ἢ λόγου κόμπῳ χρώμεθα, καὶ τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τινι αἰσχρόν, ἀλλὰ μὴ διαφεύγειν ἔργῳ αἴσχιον*».

[2] Jemför Perikles' ord (Thucyd. II: 41): »*ξυνελών τε λέγω τὴν πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος παίδευσιν εἶναι*».

FÖRRA DELEN:

GREKISK FORMLÄRA.

INNEHÅLL:

Första Afdelningen: Ljudlära (§§ 1—8).

Andra Afdelningen: Flexionslära (§§ 9—64).

Första Kapitlet: Declination: §§ 9—33.

Andra Kapitlet: Conjugation: §§ 34—64.

I. Conjugation på *ω* (§§ 35—49).

II. Conjugation på *μι* (§§ 50—58).

III. Verba Irregularia (§§ 58½—63).

Tredje Afdelningen: Ordbildningslära (§§ 65—66).

RÄTTELSER.

Pag. 112 (mom. 23, a) står *καδίζω*, läs *καθίζω*.
202 (mom. 4, b) » *ὀνήσαιο*, » *ὀνήσαις*.

Pag. 6 (mom. 3, anm.): Suffixen *ζε* antages med större skäl vara uppkommen ur *ȷε*, som lagts till *stammen* [t. ex. *Ἀθήναζε* o. *χαμᾶζε* ur *Ἀθηνα-ȷε* o. *χαμα-ȷε*, se Curtii Etymol., Aufl. 3, pag. 571—577]. Samma förändring af *ȷ* till *ζ* företer t. ex. *ζέω* [stam egl. *ζεσ*, i Sanskrit *jas;* jfr *»jäs-a»*] och *ζυγόν* [st. i Sanskrit *jug;* jfr Latinets *jug*-um, Tyskans *»Joch»*].

Mot regeln i § 6: 4, 1 [hvilken de fleste nyare editorer följa, t. ex. i Homerus Bekker, La Roche, Ameis, Düntzer, Doederlein, Koch, Faesi] har på åtskilliga ställen ultimas acut genom förbiseende blifvit dämpad till gravis *äfven framför comma* [hvilket vissa editorer, t. ex. W. Dindorf, consequent genomföra].

FÖRRA DELEN: FORMLÄRA.

Första Afdelningen: Ljudlära.

§ 1. Alphabet, Uttal och Interpunctionstecken.

Grekiska språket har 24 bokstäfver:

Tecken.		Namn.	Uttal.
Α	*α*	*ἄλφα* alpha	a.
Β	*β*	*βῆτα* bēta	b.
Γ	*γ*	*γάμμα* gamma	ss. g; men *framför ett k-ljud* ss. »n» i ordet *»bänk»*; *τέγγω* tenggå, *σφίγξ* sfingx.
Δ	*δ*	*δέλτα* delta	d.
Ε	*ε*	*ἒ ψῑλόν* e psīlǻn	*kort* e.
Ζ	*ζ*	*ζῆτα* zēta	lent *»ds»*, ss. Fransyskt z.
Η	*η*	*ἦτα* ēta	*långt*, mellan e och ä, ss. i ordet »väg».
Θ	*ϑ*	*ϑῆτα* thēta	ss. Engelskt th.
Ι	*ι*	*ἰῶτα* i-ā̊ta	*alltid* ss. *vocalen* »i», t. ex. *Ἰωνία* = I-å-n-i-a (*fyr*-stafvigt).
Κ	*κ*	*κάππα* kappa	k.
Λ	*λ*	*λάμβδα* lambda	l.
Μ	*μ*	*μῦ* my	m.
Ν	*ν*	*νῦ* ny	n.
Ξ	*ξ*	*ξῖ* xi	x.
Ο	*ο*	*ὂ μῑκρόν* å mīkrǻn	*kort* å, ss. i *»gått»*, *»stått»*.
Π	*π*	*πῖ* pi	p.
Ρ	*ρ*	*ῥῶ* rhā̊	r.
Σ	*σ* (*ς*)	*σίγμα* sigma	s. Skrifves i ords *slut ς*.
Τ	*τ*	*ταῦ* tāu	*alltid* ss. *»t»*, t. ex. *Γαλατία Galatia* (ej Galazia).
Υ	*υ*	*ὖ ψῑλόν* y psīlǻn	y.
Φ	*φ*	*φῖ* phi	ss. Lat. *»ph»*.
Χ	*χ*	*χῖ* chi	ss. Tyskt *»ch»*; men *σχ* uttalas *skilda* ss. i »Häuschen» (ej *tillsammans*, ss. i »Schaf»).
Ψ	*ψ*	*ψῖ* psi	ps.
Ω	*ω*	*ὦ μέγα* å mĕga	*långt* å, ss. i *»gå»*, *»stå»*.

Anm. 1. Dessutom funnos ursprungligen två nu försvunna *consonanter*, nemligen: *Digamma* (*ϝ*, motsv. Latinets v), och *Jod* (*j*, motsvarande consonanten j). Spår af begge finnas; jfr Ljudl. 25—29.

Anm. 2. Interpunktionstecken äro: *Punkt* och *Komma* (= Svenskans); *Kolon* (en punkt i radens öfre kant ·); *Frågetecken* (Svenskans semikolon ;). — *Diastolē* (,) sättes i vissa med encliticæ *sammansatta* ord, för att skilja *dessa* från andra: *ὅ,τι* hvilket, *ὅτι* att.

§ 2. **Spiritus** (utandningstecken) **och Accenter** (betoningstecken).

1. Hvarje vocal, som *börjar* ett ord, har antingen *spiritus lenis* (᾿), som ej höres i uttalet, eller *spiritus asper* (῾), som uttalas ss. »*h*»; t. ex. *ἐγώ* (egå); *ἅλες* (hålĕs).[1]
2. *ρ* såsom *begynnelse*bokstaf får ῾, och *ρρ* inuti ord tecknas ofta *ῤῥ*; t. ex. *ῥήτωρ* (rhetor); *Πύῤῥος* (Pyrrhus).
3. *Accenterna* äro tre: *Acut* (´), som utmärker en *skärpt* och *hög* tonvigt; *Gravis* (`), som utmärker en *dämpad* o. *låg* tonvigt; och *Circumflex* (῀), som utmärker en *utdragen* tonvigt.

Anm. Accenter och Spiritus sättas *öfver* de *små*, men *framför* de *stora* bokstäfverna; och Spiritus står *framför* Acut och Gravis, men *under* Circumflexen, t. ex. *ὅδε*, *Ὅδε*, *ἦν*, *Ἦν*. — Om deras ställning vid *Diftonger* se § 3, 2, anm.

§ 3. Vocalers, Diftongers och Consonanters indelning.

1. *Vocalerna* äro antingen *långa* (*η*, *ω*), *korta* (*ε*, *ο*), eller *ancipites* (än långa, än korta: *α*, *ι*, *υ*).
2. *Diftongerna* äro antingen *egentliga* [*αι*, *ει*, *οι*, *υι*, *αυ*, *ευ*, *ηυ* och *ου* (läses ss. Franskt ou)]; eller *oegentliga* [*ᾳ*, *ῃ*, *ῳ*; d. v. s. *α*, *η*, *ω* med *iota subscriptum*, som ej höres i uttalet].

Anm. Vid *egentliga* diftonger sättas spiritus och accenter öfver *andra* vocalen (t. ex. *οὗς*, *Οὗς*); men vid *oegentliga* diftonger, som börja med *stor* bokstaf, blir iota subscriptum *ad*scriptum (utan att höras) och spiritus och accenter sättas då *före* stora bokstafven, t. ex *Ἅιδης* = *ᾅδης*. *Ὠιδή* = *ᾠδή*.

3. Om *Consonanterna* märkes att:
   a) *λ*, *μ*, *ν*, *ρ* (samt *γ* franför K-ljud) kallas *Liquidæ*.
   b) *σ*, *ϝ* och *ȷ* kallas *Sibilantes*.
   c) Alla *P*-, *K*- och *T*-ljud kallas *Mutæ;* och Mutæ indelas sålunda:

	P-ljud.	K-ljud.	T-ljud.
Tenues	*π*	*κ*	*τ*
Mediæ	*β*	*γ*	*δ*
Aspiratæ......	*φ*	*χ*	*ϑ*

   d) Dubbelconsonanter äro: *ζ* (= T-ljud med *σ*), *ξ* (= K-ljud med *σ*) och *ψ* (= P-ljud med *σ*). Stundom skrifves ock *ϛ* (Stigma) i st. f. *στ*.

Anm. *Grundregel för ords sönderstafning:* stafvelserna *slutas* med *vocal*, och efterföljande consonanter (vare sig en, två l. tre) föras till *följande* stafvelsen, t. ex. *τρά-πε-ζα*, *ὀ-στέ-ον*, *τύ-πτω*, *αἰ-σχρός*, *ἐ-χϑρός*.

Undant. Consonanterne *föras till olika* stafvelser: a) när de äro *lika* l. när en Tenuis står jemte motsvarande aspirata: *ἀγ-γέλ-λω*, *Βάκ-χος*; b) när den första af två l. tre consonanter är en *liquida*, så föres den till förra stafvelsen: *δελ-φίς*, *ἐσάλ-πιγ-ξε* (utom *μν*, som alltid räknas till *följande* stafvelsen: *κά-μνω*); c) i Composita, ty dessa delas efter beståndsdelarne: *ἐκ-λύω*, *προς-φέρω*.

---

(1) Hos Homerus står ofta spiritus *lenis* för prosans spiritus asper, t. ex. *ἄμαξα* för *ἅμαξα*, *Ἀΐδης* för *Ἅιδης*, *ἠέλιος* för *ἥλιος*, *ὔμμιν* för *ὑμῖν*, *οὖλος* för *ὅλος* o. s. v.

§ 4. Stafvelsers qvantitet.

1. *Naturâ* lång (genom vocalens *naturliga beskaffenhet*) är den stafvelse, som har en *lång* vocal (*η, ω, ᾱ, ῑ, ῡ*), en genom *sammandragning* uppkommen vocal (t. ex. *μνᾶ*, sammandr. af *μνάα*), eller en *diftong* (t. ex. *γραῦς*).(1)
2. *Positione* lång (genom vocalens *ställning*) är den stafvelse, hvars *korta* vocal åtföljes af två eller tre consonanter eller en dubbelconsonant, t. ex. *χάρμα*(- ⏑), *θεὸς δέ*(⏑ - ⏑), *ἐν τούτῳ*(- - -), *ὁ ζῶν*(- -).

   Undant. »Muta cum Liquida» [d. v. s. Muta *efterföljd* af Liquida] bildar i prosa blott s. k. *svag* (2) position [så att stafvelsen anses än lång, än *kort*, t. ex. *τέκνον*] *utom*
   a) i sammansättningar, eller då consonanterna tillhöra olika ord, t. ex. *ἐκλέγω* (- ⏑ -), *ἐκ νεῶν*(- ⏑ -);
   b) då en *media* (*β, γ, δ*) går före *λ, μ* eller *ν* t. ex *βίβλος*(- ⏑).
3. *Kort* är hvarje stafvelse, som har en *kort* vocal utan positionslängd, t. ex. *λέγε*(⏑ ⏑).

§ 5. Inledande anmärkningar om accenten.

1. *Gravis* kan stå blott öfver den *sista* stafvelsen (ultima), *Circumflex* öfver en af de *två* sista (penultima, ultima), *Acut* öfver en af de *tre* sista stafvelserna (antepenultima, penultima, ultima).

   Anm. Ord kallas *oxy*tona då *ultima, paroxy*tona då *pen*ultima, *pro*-paroxytona då *ante*-penultima är betonad med *acut; perispomena* då *ult.*, *pro*-perispomena då *pen*-ult. är betonad med *circumflex*. Alla ord med *obetonad ultima* kallas *barytona*.
2. *Acut* och *Gravis* kunna stå öfver både *långa* och *korta* vocaler, men *Circumflex* blott öfver *naturâ* långa.

§ 6. Allmänna accent-reglor.

1. *Betonad ultima* får vanligen *Acut* (som ofta dämpas till gravis, se 4); endast i följande fall får betonad ultima *Circumflex*, neml.
   a) vid contraction, *om* neml. *förra* vocalen varit betonad (undant. se § 7, 1).
   b) vid alla naturâ långa Genit. och Dat. ändelser (utom i oxytona på *εώς* i attiska andra Decl., se § 11, E, anm. 2).
   c) i vocativändelserna *οῖ* och *εῦ* i 3:dje Declinationen.
   d) i adverbia på *ῶς*, som komma från oxytonerade adjectiva på *ός* l. *ής*.
   e) i några enstafviga ord, t. ex. *γραῦς, ναῦς, βοῦς, οὖς, παῖς, πᾶς, πᾶν, πῦρ*, m. fl.
2. *Betonad penultima* får vanligen *Acut; Circumflex* blott om den *sjelf* är *naturâ* lång och *ultima* tillika är *kort* l. blott *positione* lång, t. ex. *μοῦσᾰ, βῶλᾰξ* (deremot *μούσης*, ty *ultima* är här *naturâ* lång; *ἔργον*, ty penult. är här *sjelf* ej *naturâ* lång.

   Anm. *φοῖνῑξ* och *κῆρῡξ* hafva *circumflex* på penult., ehuru ultima är *naturâ* lång.

---

(1) En *naturâ lång* stafvelse anses hos Hom. stundom ss. *kort*, neml. i *Thesis* framför en vocal: *πλάγχθη ἐ|πεί. — ἑ|κηβόλου|Ἀπόλλωνος.*

En *kort* vocal nyttjas ss. lång: a) ofta i *Arsis* (*Τηλέμα|χε ποῖ|ον. — μεγά|λα ἰάχοντα*), i synnerhet i ord, som börja med 3 korta stafvelser: *ἀθανά|των. — πριαμί|δης*. b) i *Thesis* i ord, som eljest skulle innehålla en creticus (- ⏑ -): *ἰστί|η. ἀγρί|ου. ἀ|νεψί|ου.*

(2) Hos *Hom.* deremot nästan alltid *stark* position, t. ex. *τέκνον, τί κλαίεις;* (⏑́ - ⏑́ - ⏑́).

3. *Betonad antepenultima* kan blott hafva Acut (§ 5: 1); men om ultima är lång (naturâ eller positione) drager den accenten från antepenultima till penultima: t. ex. ἄνθρωπος, men ἀνθρώπου.

Anm. 1. Ändelserna οι och αι gälla vid accentuering såsom *korta* och hindra derför icke att circumflex står på penultima (2) eller acut på antepenultima (3), t. ex. Μοῦσαι, ἄνθρωποι. Såsom *långa* gälla de dock:

a) i Optativus, t. ex. βασιλεύοι;

b) i adv. οἴκοι hemma (men οἱ οἶκοι husen), och i de med encliticæ sammansatta ord, t. ex. οἴμοι, ve mig; ἤτοι, sannerligen.

Anm. 2. I följande fall anses εω vid accentuering för *en* stafvelse och hindrar derför ej accenten att stå på antepenultima:

1) i ändelserna af Attiska *andra* Declinationen, t. ex. ἀνώγεων; samt

2) i Genit. *Sing.* o. *Plur.* af substantivstammar på ι och υ i *tredje* Declinationen,(1) t. ex. πόλεως, πόλεων; πήχεως, πήχεων.

4. Ultimas acut dämpas i *fortlöpande tal* vanl. till *Gravis*, utom: 1) framför komma eller större skiljetecken; 2) framför Encliticæ (t. ex. σοφός τις); 3) framför Elision, t. ex. ἔστ' ἂν ἔλθω, samt 4) i pronomen *interrogat.* τίς, τί, *hvem? hvad?*

§ 7. Sammandragen Ultimas accentuering.

Sammandragen Ultima får:

1) *Circumflex*, om den *förra* af de sammandragna vocalerna haft ton, t. ex. ὀστέον ὀστοῦν.

Undant. Ehuru den förra vocalen haft tonen, blir dock sammandragen Ultima:

a) *tonlös:* i Gen. *Dual.* o. *Plur.* af τριήρης, αὐτάρκης och adj. sammansatta med ἦθος i 3:e Decl. (t. ex. τριηρέ-ων τριήρων; αὐταρκέων αὐτάρκων; συνηθέων συνήθων) samt i vissa *sammansatta* contracta i 2:a Decl. (§ 11, D, anm. 1, d).

b) *accentuerad med acut:* i N. A. V. *Dualis* af contracta i 2:a Decl. (t. ex. πλόω πλώ), samt i Accus. Sing. af stammar *på* ο i 3:e Decl. (t. ex. acc. πειθό-α contr. πειθώ) och i acc. εἰκώ (contr. af εἰκόνα); dock få αἰδώς o. ἠώς vid sammandragningen i acc. *circumflex:* αἰδόα αἰδῶ, ἠόα ἠῶ.

2) *Acut*, om den *sednare* af de sammandragna vocalerna haft ton, t. ex. ἑσταώς ἑστώς, ἐάν ἤν.

Undant. Slägtskapsorden på δεός δοῦς, se § 11: D, anm. 1. b.

3) *Ingen accent*, om ingendera af de sammandragna vocalerna haft ton, t. ex. ἐποίεον ἐποίουν.

Undant. Adj. *materialia* på -εος och κάνεον, se § 11: D, anm. 1, c.

§ 8. Om Atona (l. procliticæ) och Encliticæ samt ἀναστροφή.

1. *Atona* l. *Procliticæ* (d. v. s. ord, som ansluta sig så nära till ett *efterföljande*, att de sjelfva sakna accent) äro:

1) Formerna ὁ, ἡ, οἱ, αἱ, af Artikeln;

2) Præp. ἐν (*in* med *abl.*), εἰς l. ἐς (*in* med *acc.*), ἐκ ἐξ *(ex)*, ὡς (*ad*);

3) Conj. εἰ om; ὡς att l. såsom; och negationen οὐ (οὐκ. οὐχ).

---

(1) Samt i genit. *sing.* på εω af masc. i *första* decl. hos Homerus, t. ex. Ἀτρείδεω.

Anm. Atona *accentueras*, om de stå före en *enclitica* (t. ex. εἴ τις); — om de stå *sist* i satsen (t. ex. φῄς ἢ οὔ); — samt ὥς då det står *efter* det jemförda ordet (t. ex. θεὸς ὥς ss. en Gud) eller är *demonstrativt* (= οὕτως, *ita*).

2. *Encliticæ* (d. v. s. ord, som ansluta sig så nära till ett *föregående*, att de kasta sin accent på *detta* eller ock *mista* den) äro:

1) *præs. ind.* af εἰμί (j. är) och φημί (j. säger), *utom* andra pers. Sing. εἶ och φῄς (Hom. biformen εἷς är enclitisk).

2) af *pronomina personalia:* formerna μοῦ, μοί μέ, σοῦ σοί σέ, samt alla casus af οὗ, οἷ, ἕ, utom σφῶν o. σφᾶς.(1)

3) pron. *indefinitum* τίς, τί, *någon*, i alla casus; (*icke* pron. *interrog.*).

4) adverbia *indefinita* πώ, πώς, πή, ποί, πού l. ποθί, ποθέν, ποτέ (men *icke* motsvarande adv. *interrogativa*).

5) partiklarne γέ, τέ, τοί, θήν, νύν (νύ), κέν (κέ), πέρ, ῥά och suffixen δέ.

Anm. 1. Deras anslutning sker på följande sätt:

a) efter accentuerad *ultima* mista alla sin accent (ὁρῶ τινα, εὖ ἐστιν). Föregående ultimas acut dämpas då aldrig till gravis (t. ex. φωνή τις, καλός ἐστιν. Jfr § 6: 4, 2).

b) efter med *acut* betonad *penultima* mista de *en*stafviga accenten, men de *två*stafviga behålla den, t. ex. λόγος τις, men λόγοι τινές.

c) efter med *circumflex* betonad *pen*ultima och efter *hvarje* betonad *ante*-penultima kasta encliticæ sin accent *tillbaka* på föreg. ultima, t. ex. σῶμά μου, ἄνθρωποί τινες.

Anm. 2. Följa flera encliticæ efter hvarandra, blir blott den *sista* utan accent (emedan hvar och en kastar sin accent på den föregående), t. ex. εἴ τίς τινά φησί μοι παρεῖναι.

Anm. 3. Några encliticæ sammanväxa med vissa ord till *ett enda*, hvaraf *skenbara* undantag från accentuerings-reglorna (i § 6) uppstå: t. ex. ὥστε, οὔτε, εἴτε, εἴθε, εἴπερ, καίπερ, καίτοι, οὔτοι (alla med blott *acut* på penultima), οὗτινος (med ˜ på *ante*penultima). — Enclitican δέ, lagd till pron. demonstr., drar tonen till penultima (τόσος, men τοσόσδε).

Anm. 4. Encliticæ behålla sin accent:

a) då de *börja* satsen (τινὲς λέγουσι) eller stå efter *elision* (πολλοὶ δ' εἰσίν), eller *vigt* ligger på dem [t. ex. pronomina personalia då de styras af en præposition: περὶ σοῦ, παρὰ σοί], och εἰμί då det är *fullständigt predikat* [i bet. af »existera», eller i bet. af ἔξεστι licet, t. ex. θεοὶ εἰσίν gudar existera l. finnas; ἔστιν οἳ sunt qui; ἔστιν ἰδεῖν videre licet].

I alla dessa fall nyttjas ἔστι i st. f. ἐστί; så ock efter οὐκ, μή, εἰ, ὡς, καί, ἀλλά (ταῦτ' ἔστι ψευδῆ. οὐκ ἔστι ταῦτα ψευδῆ).

b) de tvåstafviga, efter en med *acut* betonad *pen*ultima enl. anm. 1, b).

3. ἀναστροφή: Tvåstafviga præpositioner (med undantag af ἀμφί, ἀντί, ἀνά, διά) undergå ἀναστροφή (accentens tillbakadragning) i två fall, nemligen:

a) då de stå *efter* det substantivum, som de styra, eller (hos poët.) efter det verbum, dit de höra, t. ex. δόμον κάτα (i st. för κατὰ δόμον); ὀλέσαντα ἄπο (i st. f. ἀπολέσαντα).

b) då de stå i st. för ett compositum af εἰμί, t. ex. πάρα i st. för πάρεστι. Så ock ἄνα i st. f. ἀνάστηθι.

---

(1) Biformerna σφέων, σφέας hos Hom. äro deremot enclitiska; så ock bif. μεῦ. σέο σεῦ σφέ σφί(ν), μίν νίν, samt (ss. *personal*pron.) ἕο, εὗ, ἕθεν.

Andra Afdelningen: Flexionslära.

Första kapitlet: Declination.

§ 9. Inledande anmärkningar om Declinationerna.

1. Grekiskans Declination är olik Latinets deruti, att den har äfven Numerus *Dualis* (utmärkande tvåtal), men *saknar* casus *Ablativus* (som ersättes med Gen. l. Dat.).
2. *Declinationerna* äro *tre:* den *första* för stammar på *α*, — den *andra* för stammar på *ο* (*ω*), — den *tredje* för stammar på consonant, *ι*, *υ* eller diftong, samt för några få på *ο*, *ω*.
3. *Casus* bildas genom att till stammen lägga vissa *Suffixer* (ändelser), hvilka ses af paradigmata. *Gemensamma* casus-suffixer för alla 3 decl:na äro:

i Sing. *Dat.* *ι* (*sub*scriptum i 1:a och 2:a, *ad*scriptum i 3:e Decl.); *Acc.* *ν* (i 3:e oftast *α*).

i Dual. *Gen och Dat.* *ιν* (i 3:e med bindvocalen *ο* : *οιν*).

i Plur. *Gen.* *ων*,

Dat. *σι* (i 3:e Decl. lagdt omedelbart till stammen, t. ex. *θηρ-σί;* i 1:a och 2:a med bindvoc. *ι*, som då med stamvoc. *α* och *ο* bildar diftong, så att fullständiga sluten ljuda *αισι*, *οισι*, *hvilka dock i prosa vanligen förkortas till αις, οις*).

Acc. *ς* (med *långa* stamvocaler (*ᾱ*, *ου*) i 1:a och 2:a, men med *kort* bindv. *ᾰ* i 3:e).

Anm. Tre *local*-suffixer finnas ock:

1:o) *θι* (svarande på frågan »*hvarest?*»),(1) och

2:o) *θεν* (på fr. »*hvarifrån?*»), hvilka båda läggas *omedelbart* till *vocal*-stammar, men *med bindvoc. ο* till *consonant*-stammar, t. ex. *οἴκο-θι* hemma; *οἴκο-θεν* hemifrån (men *πάντ-ο-θεν* undique); samt

3:o) *δε* (på frågan »*hvarthän?*»), som lägges till *accusativen: οἶκόνδε* (oregelm. *οἴκαδε*) hemåt, *ἅλαδε* till hafvet; *Ἀθήναζε*, *θύραζε*, genom förvandling af *σδ* till *ζ*. Så ock *χαμᾶζε* till jorden.(2)

Ännu en suffix — på frågan *hvarest* — förekommer, neml. *ι* för Sing., *σι* för Plur., i synnerhet vid *orters* namn: *Ἰσθμοῖ* på Isthmus; *Πυθοῖ* i Pytho; *οἴκοι* hemma; *χαμαί* på jorden; — *θύρασι* ute (foris), *Ἀθήνησι*, *Πλαταιᾶσι*, i Athen, i Platææ.

4. *Grundregel för Accenten i Declinationerna är:*
Under böjningen qvarstannar accenten i alla casus på *Nominativi singularis* tonstafvelse, om möjligt är (d. v. s. om de allmänna reglorna i § 6 medgifva det); och Adj. och Participia behålla om möjligt i Fem. och Neutrum accenten på samma stafvelse som i Masc., t. ex. *χαρίεις*, *χαρίεσσᾰ*, *χαρίεν*; *τύπτων*, *τύπτουσᾰ*, *τύπτον*.

Undantagen ses i de särskilda Declinationerna under rubriken »Accent».

---

(1) Suff. *θι* användes hos Hom. ofta framför *adverbielt πρό*, t. ex. *Ἰλιόθι πρό* vid Ilios fram; *οὐρανόθι πρό* på l. under himmelen fram; *ἠῶθι πρό* om morgonen tidigt.

(2) *θεν* och *δε* stå ofta hos Hom. *i st. f. Genitiv- o. Accusativ*ändelser efter præposition: *ἀπ᾽ οὐρανόθεν*, *εἰς ἅλαδε*. — En annan Homerisk Suffix *φι(ν)* bildar ofta *Gen. o. Dat.* (men mest i *locala* förhållanden) och lägges i *första* Decl. till stamv. *η*, i *andra* till stamv. *ο* (som då alltid accentueras), i *tredje* mest till eliderande *Σ*-stammar. Ex.: *βίηφιν*, *ἐξ εὐνῆφιν* (oregelb. *ἐσχαρόφιν* af *ἐσχάρη*), — *ἐκ θεόφιν*, *Ἰλιόφιν*, — *ὄρεσφιν*, *ὑπὸ κράτεσφιν*, *παρὰ ναῦφιν*; *κοτυληδον-ό-φιν* (med inskjutet *ο*).

5. *Bestämd Artikel* är i Grekiskan ὁ, ἡ, τό,(1) som declineras sålunda:

Sing.				Dualis.				Plur.		
Masc.	Fem.	Neutr.		M.	F.	N.		M.	F.	N.
N. ὁ	ἡ	τό	N. A. V.	τώ	[τά]	τώ	N.	οἱ	αἱ	τά
G. τοῦ	τῆς	τοῦ	G. D.	τοῖν	[ταῖν]	τοῖν	G.	τῶν	τῶν	τῶν
D. τῷ	τῇ	τῷ					D.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
A. τόν	τήν	τό.					A.	τούς	τάς	τά.

Anm. För de Feminina formerna af *Dualis* (τά, ταῖν) begagnas vanligen de Masculina (τώ, τοῖν).

6. De *allmänna Genusreglorna* (d. v. s. efter *betydelsen*) äro = Latinets, så att

Månad, flod och *vind* och *man* För Masculinum anses kan;	t. ex. ὁ Γαμηλιών (μήν); ὁ Εὐφράτης (ποταμός); ὁ ζέφυρος (ἄνεμος) vestan.
Men *land* och *stad, ö, träd* och *qvinna* Du anse bör för Feminina.	» » ἡ Αἴγυπτος (γῆ) Ægypten [ὁ Αἴγυπτος Nilen]; ἡ Βαβυλών (πόλις); ἡ Λέσβος (νῆσος), ἡ δρῦς ek, ἡ πίτυς fura.

Undant. 1) *Neutra* äro *alla* ord på -ον el. plur. -α efter *andra* decl., samt de på ος *med genit.* ους efter *tredje*, t. ex. τὸ μειράκιον ynglingen, τὸ τέκος barnet, τὸ Ἴλιον (Hom. ἡ Ἴλιος), τὰ Μέγαρα, τὸ Ἄργος.

2) *Masculina stads*namn äro de på -ευς efter *tredje* och pluralerna på -οι efter *andra* decl., t. ex. οἱ Δελφοί Delphi.

3) *Masculina träd*namn äro ὁ ἐρινεός fikonträd, ὁ φοῖνιξ palmträd.

Anm. 1. Märk ss. *communia:* ὁ ἡ παῖς gossen, flickan; ὁ ἡ βοῦς oxen, kon; ὁ ἡ ἵππος hästen, stoet.

Anm. 2. De s. k. *Epicoena* (djurnamn med *ett* gemensamt genus för båda könen, t. ex. ὁ λαγώς, ἡ ἀλώπηξ) kunna närmare bestämmas genom tillägg af adj. ἄρρην el. θῆλυς till genus epicoenum, t. ex. λαγὼς ὁ θῆλυς harhonan, ἀλώπηξ ἡ ἄρρην räfhannen.

Anm. 3. Bokstafsnamn och *blott* ss. *ord* anförda språkdelar äro Neutra, t. ex. τὸ σίγμα; τὸ ἄνθρωπος, τὸ λεγόμεθα (*det ordet* ἄνθρ., λεγ.).

Anm. 4. De *speciella* genusreglorna (d. v. s. efter *stam* och *ändelser*) lemnas under de särskilda Declinationerna.

§ 10. Första Declinationen.

Obs. *Stammar:* på α. — *Genus:* ord på -ης och -ας äro Masculina, ord på -η och -α Feminina. (Om några Homeriska masc. på -τα se pag. 8, noten 3).

τιμή, ἡ, ära	σοφία, ἡ, vishet	γλῶσσα, ἡ, tunga	γέφυρα, ἡ, bro	νεανίας, ὁ yngling	πολίτης, ὁ, borgare
st. τιμα	st. σοφια	st. γλωσσα	st. γεφυρα	st. νεανια	st. πολιτα

Singularis.

N.	τιμή	σοφίᾱ	γλῶσσᾰ	γέφυρᾰ	νεανίᾱ-ς	πολίτη-ς
G.	τιμῆ-ς	σοφίᾱ-ς	γλώσση-ς	γεφύρᾱ-ς	νεανί-ου (α-ο)	πολίτ-ου (α-ο)
D.	τιμῇ	σοφίᾳ	γλώσσῃ	γεφύρᾳ	νεανίᾳ	πολίτῃ
A.	τιμή-ν	σοφίᾱ-ν	γλῶσσᾰ-ν	γέφυρᾰ-ν	νεανίᾱ-ν	πολίτη-ν
V.	τιμή	σοφίᾱ	γλῶσσᾰ	γέφυρᾰ	νεανίᾱ	πολῖτᾰ.

(1) Hom. har (i st. f. Nom. Plur. οἱ, αἱ) ofta τοί, ταί; — och dessutom alla Homeriska dialektens egenheter i 1:a och 2:a Decl., t. ex. *Sing.* Gen. τοῖο; *Dual.* G. D. τοῖϊν; *Plur.* G. fem. τάων, D. τοῖσι, fem. τῇσι, τῇς. För öfrigt brukar Hom. artikeln sällan ss. *artikel;* oftast ss. pron. *demonstr.* eller (i synnerhet i former som börjas med τ) *relativum.*

Dualis.

N. A. V.	*τιμά*	*σοφίᾱ*	*γλώσσᾱ*	*γεφύρᾱ*	*νεανίᾱ*	*πολίτᾱ*
G. D.	*τιμα-ῖν*	*σοφία-ιν*	*γλώσσα-ιν*	*γεφύρα-ιν.*	*νεανία-ιν*	*πολίτα-ιν.*

Pluralis.

N. V.	*τιμα-ί*	*σοφία-ι*	*γλῶσσα-ι*	*γέφυρα-ι*	*νεανία-ι*	*πολῖτα-ι*
G.	*τιμ*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*	*σοφι*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*	*γλωσσ*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*	*γεφυρ*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*	*νεανι*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*	*πολιτ*$^{ῶ}_{(α-ω)}$*ν*
D.	*τιμα-ῖς*	*σοφία-ις*	*γλώσσα-ις*	*γεφύρα-ις*	*νεανία-ις*	*πολίτα-ις*
A.	*τιμά-ς*	*σοφίᾱ-ς*	*γλώσσᾱ-ς*	*γεφύρᾱ-ς*	*νεανίᾱ-ς*	*πολίτᾱ-ς.*

A. *Böjning.*

1. Alla stammar ändas ursprungligen på *α*, som *alltid* behålles i *dualis* och *pluralis;* i *singularis* förvandlas stammens *α* till *η* (t. ex. *τιμή, πολίτης*), utom i följande fall:
   a) stammens *α* behålles i **hela** singularis efter *ε, ι, ρ*,[1] samt i *ἀλαλά* (krigsrop), *μνᾶ* (contr. af *μνάα* mina) och några nomina propria, t. ex. *Λήδα, Ἀνδρομέδα, Φιλομήλα.*
   b) stammens *α* behålles i **nom. acc.** och **voc.** sing. af *Feminina* efter föregående s-ljud [*ζ, ξ, ψ; σ, σσ* (*ττ*)] eller *λλ*, och i ord med ändelsen *-αινα.*
   c) stammens *α* behålles dessutom af alla *Masculina* i *gen.* sing. *αο*, som dock *i prosan* öfvergått till *ου;*[2] och vanligen ock i *vocat.* sing., neml. i alla med nom. sing. på *ας*, alla på *της*, sammansatta ord på *ης*, och folkslags namn på *ης*, t. ex. *πολίτης*, gen. *πολίτ*$^{ου}_{(α-ο)}$, voc. *πολῖτᾰ; Πέρσης*, gen. *Πέρσ*$^{ου}_{(α-ο)}$, voc. *Πέρσᾰ.*

Anm. 1. Öfriga orden på *ης*, t. ex. patronymica på *δης*, hafva i voc. sing. *η*, t. ex. *Ἀτρείδης*, voc. *Ἀτρείδη; ἀδολέσχης. ἀδολέσχη.*

Anm. 2. *Doriskt* contraherades genitivi *αο* till *ᾱ*, hvilket t. o. m. hos Attici inträffar med *βορρᾶς* o. några nom. *propria* (t. ex. *Νουμᾶς*): Gen. *βορρᾶ, Νουμᾶ.*

2. Masculina bilda Nom. Sing. på *η-ς, α-ς*, genom tillägg af *σ* (sigmatiskt).[3]

B. *Accent.*

Från grundregeln (§ 9: 4), att accenten qvarstår om möjligt på Nominativens tonstafvelse, undantages:

1) *δεσπότης* har i voc. *δέσποτᾰ* (med tillbakadragen accent).

2) *Gen. Plur.* har (ss. contr. af *άων*) accenten på *slutstafvelsen* i alla substantiva (utom *χρήστης, οἱ ἐτησίαι, ἀφύη*) samt i alla adjectiva och participia med masc. och neutr. efter *tredje* declinationen, t. ex. *σοφίαι*, gen. *σοφιῶν; χαρίεντες, χαρίεσσαι, χαρίεντα*, gen. *χαριέντων, χαριεσσῶν, χαριέντων; λύοντες, λύουσαι, λύοντα*, gen. *λυόντων, λυουσῶν, λυόντων.*

Anm. Adj. o. Participia med masc. och neutr. efter *andra* Decl. (d. v. s. på *ος, α* el. *η, ον*) följa deremot *grundregeln* (§ 9: 4), så att de äfven i *Gen. Plur.* fem. sätta

---

(1) Men *ej* hos *Hom.*, som i sing. förvandlar hvarje långt *α* till *η* (t. ex. *σοφίη, νεηνίης*; utom i *θεά* och några nomina propria, t. ex *Ἑρμείας*) och äfven *kort α i abstracta på -οια, -εια* (t. ex. *ἀληθείη* i st. f. *ἀλήθειᾰ*). Dessutom *κνίσση* i st. f. *κνίσσᾰ.*

(2) Men som hos Hom. qvarstår (*Ἀτρείδης*, Gen. *Ἀτρείδᾱο*) eller ock öfvergår:
a) *till εω* genom metathesis quantitatis, t. ex. *Ἀτρείδεω* (*alltid* med synizesis; jfr § 6: 3, anm. 2).
b) *till ω* genom contraction (om en *vocal* går före) *Ἑρμείας*, Gen. *Ἑρμείω* (contr. af *-ᾱο*).

(3) Prosans Nom. Sing. på *-της* ändas stundom hos Hom. på *-τᾰ, utan σ* (asigmatiskt) och med *kort α*, t. ex. *ἱππότᾰ* f. *ἱππότης, νεφεληγερέτᾰ* f. *-έτης.*

accenten på samma stafvelse som i masc., t. ex. δίκαιοι, δίκαιαι, δίκαια, gen. δικαίων per tria genera; λυόμενοι, λυόμεναι, λυόμενα, gen. λυομένων p. tr. gen., ss. χρήστων, ἐτησίων, ἀφύων ofvanföre.

C. *Contraction.*

a) Gen. plur. άων contraheras alltid till ῶν.[1]

b) Feminini εα sammandrages i **dual.** och **plur. alltid till** α; i *sing.* vanl. till η (t. ex. χρυσέα χρυσῆ), men äfven *der* till α, om före εα går en vocal eller ρ (t. ex. ἀργυρέα ἀργυρᾶ; jfr § 12: 3, a).

D. *Quantitet.*

1. a) *Substantivernas* α i *Nom.* Sing. är *kort* då Gen. ändas på ης; *långt* då Gen. ändas på ας; dock *kort* i några på ρα (t. ex. γέφυρᾰ, μοῖρᾰ) samt i tre- och flerstafviga subst. på οια, εια, t. ex. εὔνοιᾰ, ἀλήθειᾰ, βασίλειᾰ drottning (utom *abstracta* från verba på εύω, t. ex. βασιλείᾱ konungavärdighet).

 b) *Adjectivernas* och *Participiernas* α i *Nom.* Sing. är *kort* då masc. och neutr. böjes efter *tredje* declinationen, men *långt* då masc. och neutr. böjes efter *andra* decl. (d. v. s. i de på ος, α, ον), t. ex. γλυκύς γλυκεῖᾰ γλυκύ; λύων λύουσᾰ λῦον; χαρίεις χαρίεσσᾰ χαρίεν; λελυκώς λελυκυῖᾰ λελυκός; men ἴδιος ἰδίᾱ ἴδιον.

2. αν i Acc. Sing. rättar sig efter Nominativens α.

3. *Vocativi* Sing α är *långt* i Masc. på ας, *kort* i Masc. på ης; i *Feminina* = Nominativens α.

4. Dualis α är långt; ändelsen ας är *lång* i 1:sta decl. (i acc. plur. af 3:dje decl. *kort*, utom i orden på ευς).

§ 11. Andra Declinationen.

Obs. *Stammar:* på ο. — *Genus:* ord på ον äro *alltid* Neutra; ord på -ος *vanligen* Masculina [Feminina blott då de *allmänna* reglorna enligt § 9, 6 så fordra (t. ex. ἡ παρθένος jungfrun, ἡ νῆσος ön) samt de nedan uppräknade].

Anm. *Feminina* på ος äro ord för *väg, jord-* och *sten*-arter, *kista, låda, flaska;* samt ursprungliga *adjektiva*, der ett *feminint* substantiv underförstås. — Märk dessutom:

ἡ βίβλος, βάλανος, ἡ σποδός, ἡ τάφρος, νόσος, ἡ δοκός.

Ex. ἡ ὁδός väg; ἡ κέλευθος, ἀτραπός stig; ἡ ἁμαξιτός farväg; — ἡ ψῆφος omröstningsskärfva; ἡ λίθος ädelsten (ὁ λίθος sten), ἡ κρύσταλλος krystall (ὁ κρ. is), ἡ βάσανος probersten, ἡ πλίνθος tegel; — ἡ βῶλος jordklimp, ἡ κόπρος smuts; — ἡ διάλεκτος (scil. φωνή) munart; ἡ ἤπειρος el. χέρσος (scil. γῆ) fastland.

---

(1) Men qvarstår ofta hos Hom., t. ex πασά—ων; eller öfvergår
a) till εων (ofta med synizēsis): πασέων.
b) till ῶν (om vocal går före): παρειάων o. παρειῶν.

Dat. plur., som i Att. dial. ändas på αισ (αισι, § 9: 3), ändas hos Hom. [genom förändring af α till η] på ης, ησι, blott två gånger på αις (i θεαῖς, ἀκταῖς).

Om casusbildning med suffixen φιν se § 9: 3, anm.

En enstaka oregelbundenhet är voc. sing. νύμφᾰ af νύμφη.

Exempel:

	ὁδός, ἡ väg;	st. *ὁδο*	*ἄνθρωπος, ὁ* menniska;	st. *ἀνθρωπο*	*δῶρον, τό* gåfva;	st. *δωρο*
	Sing.	Plur.	Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
N.	*ὁδό-ς*	*ὁδο-ί*	*ἄνθρωπο-ς*	*ἄνθρωπο-ι*	*δῶρο-ν*	*δῶρ-ᾰ*
G.	*ὁδ-οῦ* (ο-ιο)	*ὁδ-ῶν*	*ἀνθρώπ-ου* (ο-ιο)	*ἀνθρώπ-ων*	*δώρ-ου* (ο-ιο)	*δώρ-ων*
D.	*ὁδῷ*	*ὁδο-ῖς*	*ἀνθρώπῳ*	*ἀνθρώπο-ις*	*δώρῳ*	*δώρο-ις*
A.	*ὁδό-ν*	*ὁδούς*	*ἄνθρωπο-ν*	*ἀνθρώπους*	*δῶρο-ν*	*δῶρ-ᾰ*
V.	*ὁδέ*	*ὁδο-ί*	*ἄνθρωπε*	*ἄνθρωπο-ι*	*δῶρο-ν*	*δῶρ-ᾰ*
	Dualis.		Dualis.		Dualis.	
N.A.V.	*ὁδώ,*	G. D. *ὁδο-ῖν*	*ἀνθρώπω*	*ἀνθρώπο-ιν*	*δώρω*	*δώρο-ιν*

A. *Böjning.*(1)

1. Masc. och Fem. bilda Nom. Sing. med *ς*, Neutra med *ν*.

Anm. 1. Stammens *ο* a) *förlänges till ω* i Dat. Sing. (*ὁδῷ*) och N. A. V. Dual. (*ὁδώ*), och *till ου* i Acc. Plur. af Masc. och Fem. (*ὁδούς*);
b) *bortfaller* framför suffixerna *-ων* (*ὁδ-ῶν*) och *-α* (*δῶρ-α*);
c) *försvagas till ε* i Voc. Sing. af Masc. o. Fem. (*ὁδέ*).

Anm. 2. *θεός* Gud har voc. *θεός; φίλος* vän har voc. *φίλε* o. *φίλος*.

2. *ου* i Genit. Sing. är uppkommet af det Homeriska *ο-ιο*, som, efter utstötning af *ι*, sammandrogs till *ου*.

B. *Accent.*

Från grundregeln (§ 9: 4) att accenten qvarstår, om möjligt, på Nominativens tonstafvelse undantages att *ἀδελφός* har voc. *ἄδελφε*.

C. *Contraction och Quantitet.*

Sammanträffande vocaler contraheras *öfverallt*(2) och efter de *vanliga* reglorna, med undantag af att *εα* i Neutr. Plur. sammandrages *till ā*, och att *οα* i Neutr. Plur. sammandrages *till ā* i adj. af *tre* ändelser, men sammandrages *icke* i adj. af *två* ändelser. — Ändelsen *α* är *kort* (utom såsom sammandragen).

D. *Exempel på Contracta i andra Declinationen:*

	νοῦς, ὁ, förstånd, st. *νοο.*		*ὀστέον, τό,* ben, st. *ὀστεο.*		*ἔκπλοος, ὁ,* utsegling, st. *ἐκπλοο.*	
	Singularis.					
N.	*νόο-ς,*	*νοῦ-ς*[1]	*ὀστέο-ν*	*ὀστοῦν*[2]	*ἔκπλοο-ς,*	*ἔκπλους*
G.	*νόου,*	*νοῦ*[1]	*ὀστέου,*	*ὀστοῦ*[2]	*ἐκπλόου,*	*ἔκπλου* (anm.1, d)
D.	*νόῳ,*	*νῷ*[1]	*ὀστέῳ,*	*ὀστῷ*[2]	*ἐκπλόῳ,*	*ἔκπλῳ*
A.	*νόον,*	*νοῦν*[1]	*ὀστέον,*	*ὀστοῦν*[2]	*ἔκπλοον,*	*ἔκπλουν*
V.	(*νόε,*	*νοῦ*)	*ὀστέον,*	*ὀστοῦν*[2]	(*ἔκπλοε,*	*ἔκπλου*)

(1) § 11, A: Egendomligheter hos Hom. (utom casusbildningen med *φιν*) äro:
a) Gen. *Sing.* på *οιο: ὁδός*, gen. *ὁδοῖο* (= *ὁδοῦ*);
b) Gen. o. Dat. *Dual.* på *οιϊν: ἵππο-ιϊν* (= *ἵπποιν*);
c) Dat. *Plur.* på *οισι: ἀνθρώποισι* (= *ἀνθρώποις*); jfr § 9: 3.

(2) § 11, C: Hom., som älskar vocalrikedom, har *oftast* de osammandragna formerna *νόος, πλόος* o. s. v. (sällan de sammandragna).

Dualis.

N. A. V.	νόω,	νώ (anm. 1, a)	ὀστέω,	ὀστώ (anm. 1, a)	ἔκπλόω,	ἔκπλω (anm. 1, d)
G. D.	νόοιν,	νοῖν[1]	ὀστέοιν,	ὀστοῖν[2]	ἐκπλόοιν,	ἔκπλοιν »

Pluralis.

N. V.	νόοι,	νοῖ[1]	ὀστέα,	ὀστᾶ[2b]	ἔκπλοοι,	ἔκπλοι
G.	νόων,	νῶν	ὀστέων,	ὀστῶν[2a]	ἐκπλόων,	ἔκπλων (anm. 1, d)
D.	νόοις,	νοῖς	ὀστέοις,	ὀστοῖς	ἐκπλόοις,	ἔκπλοις »
A.	νόους,	νοῦς	ὀστέα,	ὀστᾶ[2b]	ἐκπλόους,	ἔκπλους »

[1] Ljudlag (3): *Lika* ljud sammanflyta i *ett* långt (så att οω blir ω, οο blir ου, εε blir ει); och diftonger uppsluka en föregående kort vocal som är lik deras *egen* förra vocal (så att οου blir ου; οοι blir οι; οῳ blir ῳ).

[2] Ljudlag (4): Om *olika* ljuds sammandragning märkes att
a) O-ljudet *segrar* vanligen öfver A- och E-ljudet (så att οα, οη och εω bli ω; εοι blir οι; οε, εο och εου bli ου); men *besegras* i contraherade adj. på οος, se pag. 14.
b) Då A- och E-ljud sammanträffa, segrar vanligen *det* ljud, som står *först* (så att αε blir ᾱ, εα η); men i *andra* decl. blir εα ᾱ.

Anm. 1. Accenten är hos *contracta* i andra decl. oregelbunden deruti, att *sammandragen ultima* får:
a) i N. A. V. Dualis *acut*, ehuru *förra* vocalen haft ton, t. ex. πλόω πλώ (*mot* § 7: 1).
b) i slägtskapsorden på δοῦς *circumflex*, ehuru *sednare* vocalen haft ton, t. ex. ἀδελφιδεός ἀδελφιδοῦς (*mot* § 7: 2).
c) i adj. materialia på -εος (t. ex. χρύσεος χρυσοῦς) och i κάνεον (korg, smndr. κανοῦν) *circumflex*, ehuru *ingendera* vocalen haft ton (*mot* § 7: 3).
d) *ingen accent* i de med πλόος *(segling)*, νόος, ῥόος sammansatta subst. och adj., hvilka vid contraction alltid accentuera *pen*ultima, t. ex. ἐκπλόου ἔκπλου, ἐκπλόῳ ἔκπλῳ (men adj. ἁπλόος *enkel* har ἁπλόου ἁπλοῦ, ἁπλόῳ ἁπλῷ o. s. v.

Anm. 2. Voc. *Sing.* af Masc. o. Fem. är obruklig; i slägtskapsnamn på δοῦς ändas den på δέ: ἀδελφιδοῦς, voc. ἀδελφιδέ.

E. *Attisk Declination.*(1)

Några till 2:dra decl. hörande stammar på ω behålla ω i *alla* casus, samt tillsätta ι subscr., der den vanliga declinationen har ῳ eller οι. Voc. Sing. är alltid lik Nominat.

	νεώς ὁ, tempel, st. νεω.			ἀνώγεων, τό, sal, st. ἀνωγεω.		
	Sing.	Dual.	Plur.	Sing.	Dual.	Plur.
N. V.	νεώς	νεώ	νεώ	ἀνώγεω-ν	ἀνώγεω	ἀνώγεω
G.	νεώ	νεῴν	νεών	ἀνώγεω	ἀνώγεῳ-ν	ἀνώγεω-ν
D.	νεῴ		νεῴ-ς	ἀνώγεῳ		ἀνώγεῳ-ς
A.	νεών		νεώ-ς	ἀνώγεω-ν		ἀνώγεω

Anm. 1. Ortsnamnen Κῶς, Κέως, Ἄθως, Τέως samt Μίνως och λαγώς hafva acc. på ων *och* (efter *3:dje* decl.) *på* ω. Ἕως har i acc. *blott* ἕω.

Anm. 2. Accenten i *Attiska* andra declinationen är i följande fall oregelbunden:
a) Oxytona på εώς accentuera i alla Gen. och Dat. ultima med *acut* (*mot* § 6: 1, b).
b) εω hindrar ej accenten från att stå på *ante*penultima, se § 6: 3, anm. 2.

---

(1) § 11, E. Det attiska εω är (genom metath. quantitatis) uppkommet ur det äldre ᾱο, hvilket ofta återfinnes hos Hom., t. ex. λαός (att. λεώς folk), ἵλαος (att. ἵλεως); Μενέλαος Μενέλεως); νηός o. νᾱός (att. νεώς).
Hom. har stundom Nom. Sing. på όως (Κόως i st. f. Κῶς) och Gen. Sing. på ῶο (Πετεώς, Gen. Πετεῶο).

§ 12. Adjectiva med masc. och neutr. efter andra Declinationen.[1]

Obs. Om särskild *Feminin*form bildas, böjes den efter första declinationen, och
1) Nominativi Singularis -*α* är *långt* (i adj. med masc. o. neutr. efter *tredje* decl. *kort*);
2) Accenten i Gen. Plur. Fem. står på *samma* stafvelse, som i *Masc.* (i adj. med masc. och neutr. efter *tredje* decl. deremot på *slut*stafvelsen).

1. Dessa adjectivers stam slutas på *ο*, hvilket dock i *femininum* öfvergått till *α*, så att de i Nom. Sing. ändas

på *ος*, *η*, *ον*, och — *efter föreg.* ε, ι, ρ (§ 10: A, a) — på *ος*, *ᾱ*, *ον*, t. ex.
δῆλο-ς, δήλη, δῆλον, men ἴδιο-ς, ἰδί-ᾱ, ἴδιο-ν.
σοφό-ς, σοφή, σοφόν, men ἱερό-ς, ἱερ-ά́, ἱερό-ν

Anm. Adj. af tre änd. på *οο-ς* hafva i Sing. Fem. *η*, utom de på *ροο-ς*, t. ex. ὄγδοο-ς, ὀγδόη, ὄγδοο-ν, men ἀθρόο-ς, ἀθρό-α, ἀθρόο-ν.

Exempel:

λίθινος, af sten. φίλιος, vänskaplig.

Singularis.

	Masc.	Fem.	Neutr.	Masc.	Fem.	Neutr.
N.	λίθινο-ς	λιθίνη	λίθινο-ν	φίλιο-ς	φιλίᾱ [1]	φίλιο-ν
G.	λιθίνου	λιθίνη-ς	λιθίνου	φιλίου	φιλίᾱ-ς	φιλίου
D.	λιθίνῳ	λιθίνῃ	λιθίνῳ	φιλίῳ	φιλίᾳ	φιλίῳ
A.	λίθινο-ν	λιθίνη-ν	λίθινο-ν	φίλιο-ν	φιλίᾱ-ν	φίλιο-ν
V.	λίθινε	λιθίνη	λίθινο-ν	φίλιε	φιλίᾱ	φίλι-ον

Dualis.

N. A. V.	λιθίνω	λιθίνᾱ	λιθίνω	φιλίω	φιλίᾱ	φιλίω
G. D.	λιθίνο-ιν	λιθίνα-ιν	λιθίνο-ιν	φιλίο-ιν	φιλία-ιν	φιλίο-ιν

Pluralis.

N. V.	λίθινο-ι	λίθινα-ι [2]	λίθινᾰ	φίλιο-ι	φίλια-ι [2]	φίλιᾰ
G.	λιθίνων	λιθίνων [3]	λιθίνων	φιλίων	φιλίων [3]	φιλίων
D.	λιθίνο-ις	λιθίνα-ις	λιθίνο-ις	φιλίο-ις	φιλία-ις	φιλίο-ις
A.	λιθίνους	λιθίνᾱ-ς	λίθινᾰ	φιλίους	φιλίᾱ-ς	φίλιᾰ

[1] Om Sing. *Feminini* *α* se »Obs.» ofvan, 1.

[2] Accenten i *Nom.* Plur. Fem. rättar sig efter Masc., enligt § 9: 4.

[3] Om accenten i Gen. Plur. *Feminini* se »Obs.» ofvan.

---

(1) (§ 12). Hom. har i dessa adjectivers declination samma egenheter som i de motsvarande substantivernas, således t. ex.
a) Femininändelsen *η* i sing. äfven efter ε, ι eller ρ, φιλίη, ἱερή (blott δῖος har alltid *kort ᾰ*, δῖᾰ);
b) Gen. *Sing.* pä *οιο*, *Dual.* på *οιïν*, *Dat. Plur.* på *οισι*.

2. Endast **två** ändelser (*ος* för masc. och fem., *ον* för neutr.) hafva:

a) de flesta *sammansatta*[1] eller af *sammmansatta verber* härledda adjectiva, t. ex. *ἄλογος, ον*, af *α* priv. o. *λόγος; διάφορος, ον*, af *δια-φέρω;* (utom *de på κός*, t. ex. *ἐγκλιτικός, ή, όν*, samt *ἐναντίος, ἀθρόος, αὐτόματος, πάμπολυς* o. *παντοδαπός*, hvilka alla, fastän *sammansatta*, hafva *tre* ändelser).

b) åtskilliga enkla, t. ex. *βάρβαρος, ἥμερος, ἥσυχος, τιθασός* och vanligen *ἔρημος* samt de på *ιμος*.

Exempel:

Singularis.		Dualis.	Pluralis.	
M. F.	N.		M. F.	N.
N. *ἄλογο-ς*	*ἄλογον*	N. A. V. *ἀλόγω*	N. V. *ἄλογο-ι*	*ἄλογᾰ*
G. *ἀλόγου*		G. D. *ἀλόγο-ιν*	G. *ἀλόγων*	
D. *ἀλόγῳ*			D. *ἀλόγο-ις*	
A. *ἄλογο-ν*			A. *ἀλόγους*	*ἄλογᾰ*
V. *ἄλογε*	*ἄλογο-ν*			

Anm. De få adjectiverna på *ως, ων* (t. ex. *ἵλεως, ἵλεων; ἀξιόχρεως, ων*) *böjas efter* **attiska** *andra decl.*, och hafva *två* ändelser, utom *πλέως πλέων*, som ss. *simplex* har *fem. πλέā*, samt N. A. V. Plur. *Neutr. πλέᾶ* (deremot ej i composita, t. ex. M. och F. *ἔμπλεως*, N. *ἔμπλεων:* Plur. Neutr. *ἔμπλεω*). (1)

Hit höra ock adj. sammansatta med *κέρας* o. *γέλως*, som dock hafva biformer efter *tredje* decl., t. ex. *δίκερως δίκερων, φιλόγελως φιλόγελων*, Gen. *-ω* (efter andra decl.) och *-ωτος* (efter tredje); acc. *-ων* och *-ω*. — *Ἀγήρως ἀγήρων* (contr. af *ἀγήραος*) har äfven acc. *ἀγήρων* o. *ἀγήρω*.

3. Contraction i alla casus (3) (utom Voc. Sing. *Masc.*) inträffar:

a) i Adj. *materialia* på *εος, οῦς;*

b) i *talbegreppen* på *οος, οῦς;*

c) i Adj. sammansatta med *πλοῦς, νοῦς, ῥοῦς* (dock ej i Neutr. af N. A. V. Plur.).

a) *Adj. materialia på εος, οῦς.*

Singularis.

	Masc.		Fem.		Neutr.	
N.	(*χρύσεο-ς*)	*χρυσοῦς*[2]	(*χρυσέᾱ*)	*χρυσῆ*[1]	(*χρύσεο-ν*)	*χρυσοῦν*[2]
G.	(*χρυσέου*)	*χρυσοῦ*	(*χρυσέᾱ-ς*)	*χρυσῆς*	(*χρυσέου*)	*χρυσοῦ*
D.	(*χρυσέῳ*)	*χρυσῷ*	(*χρυσέᾳ*)	*χρυσῇ*	(*χρυσέῳ*)	*χρυσῷ*
A.	(*χρύσεο-ν*)	*χρυσοῦν*[2]	(*χρυσέᾱ-ν*)	*χρυσῆν*	(*χρύσεο-ν*)	*χρυσοῦν*[2]
V.	*χρύσεε*		(*χρυσέᾱ*)	*χρυσῆ*	(*χρύσεο-ν*)	*χρυσοῦν*[2]

[1] Om *εα* i *Sing. Fem.* (*χρυσοῦς*, Fem. *χρυσέα χρυσῆ, χρυσοῦν*, men *ἀργυροῦς*, Fem. *ἀργυρέα ἀργυρᾶ, ἀργυροῦν*) se § 10: C.

[2] Om den *betonade* ultima se § 11: D, anm. 1, c.

---

(1) (§ 12: 2). Hom. har ofta *sammansatta* adj. med *tre* ändelser, t. ex. *ἀμφιρύτη, ἐννυχίη, ἀριγνώτη;* — ofta blott *två* änd. i adj., som i prosan ha *tre*, t. ex. *κλυτὸς Ἀμφιτρίτη*.

(2) I st. f. *ἵλεως* har Hom. (ss. i subst., § 11: E) det äldre *ἵλαος, ἵλαον;* och i st. f. *πλέως: πλεῖος, πλείη, πλεῖον* (*πλέες* o. *πλέας* äro comparativer i st. f. *πλέονες, πλέονας*).

(3) (§ 12: 3). Ss. i subst. (§ 11: D) har Hom. vanl. de osammandragna formerna, t. ex. *ἁπλόος, ἐΰρροος;* men i st. f. *εος* ofta *ειος: χρύσειος, χρυσείη, χρύσειον*.

Dualis.

N. A. V.	(χρυσέω)	χρυσώ [4]	(χρυσέᾱ)	χρυσᾶ [3]	(χρυσέω)	χρυσώ [4]
G. D.	(χρυσέο-ιν)	χρυσοῖν	(χρυσέα-ιν)	χρυσα-ῖν	(χρυσέο-ιν)	χρυσοῖν

Pluralis.

N. V.	(χρύσεο-ι)	χρυσοῖ [5]	(χρύσεα-ι)	χρυσα-ῖ [5]	(χρύσεᾰ)	χρυσᾶ [3]
G.	(χρυσέων)	χρυσῶν	(χρυσέων)	χρυσῶν	(χρυσέων)	χρυσῶν
D.	(χρυσέο-ις)	χρυσοῖς	(χρυσέα-ις)	χρυσαῖς	(χρυσέο-ις)	χρυσοῖς
A.	(χρυσέους)	χρυσοῦς	(χρυσέᾱς)	χρυσᾶς	(χρύσεᾰ)	χρυσᾶ [3]

[3] Om εα i Dual. o. Plur. *Fem.* se § 10: C; om εα i Plur. *Neutr.* se § 11: C.

[4] Om *Acuten* i N. A. V. Dual. se § 11: D, anm. 1, a.

[5] Om Accenten se § 11: D, anm. 1, c.

b) *Talbegrepp på οος, ους.*

Singularis.

	Masc.		Fem.		Neutr.	
N.	(ἁπλόο-ς)	ἁπλοῦς	(ἁπλόη)	ἁπλῆ [1]	(ἁπλόο-ν)	ἁπλοῦν
G.	(ἁπλόου)	ἁπλοῦ	(ἁπλόη-ς)	ἁπλῆς	(ἁπλόου)	ἁπλοῦ
D.	(ἁπλόῳ)	ἁπλῷ	(ἁπλόῃ)	ἁπλῇ	(ἁπλόῳ)	ἁπλῷ
A.	(ἁπλόο-ν)	ἁπλοῦν	(ἁπλόη-ν)	ἁπλῆν	(ἁπλόο-ν)	ἁπλοῦν
V.	ἁπλόε		(ἁπλόη)	ἁπλῆ	(ἁπλόο-ν)	ἁπλοῦν

Dualis.

N. A. V.	(ἁπλόω)	ἁπλώ [2]	(ἁπλόᾱ)	ἁπλᾶ [1]	(ἁπλόω)	ἁπλώ [1]
G. D.	(ἁπλόο-ιν)	ἁπλοῖν	(ἁπλόα-ιν)	ἁπλαῖν	(ἁπλόο-ιν)	ἁπλοῖν

Pluralis.

N. V.	(ἁπλόο-ι)	ἁπλοῖ	(ἁπλόα-ι)	ἁπλαῖ [1]	(ἁπλόᾰ)	ἁπλᾶ [1]
G.	(ἁπλόων)	ἁπλῶν	(ἁπλόων)	ἁπλῶν	(ἁπλόων)	ἁπλῶν
D.	(ἁπλόο-ις)	ἁπλοῖς	(ἁπλόα-ις)	ἁπλαῖς	(ἁπλόο-ις)	ἁπλοῖς
A.	(ἁπλόους)	ἁπλοῦς	(ἁπλόᾱ-ς)	ἁπλᾶς	(ἁπλόᾰ)	ἁπλᾶ

[1] Ljudlag (4, a, anm. 1): i contraherade adjectiva på όος *besegras* O-ljudet af A- o. E-ljudet, så att οα blir α, οαι αι och οη η.

[2] Om *Acuten* i N. A. V. Dual. se § 11: D, anm. 1, a.

c) *Adj. sammansatta med πλοῦς, νοῦς, ῥοῦς.*

	Singularis				Dualis		Pluralis		
	Masc. o. Fem.		Neutr.		M. F. N.		Masc. o. Fem.		Neutr.
N.	(εὔνοος)	εὔνους	(εὔνοον)	εὔνουν	(εὐνόω)	εὔνω [1]	(εὔνοοι)	εὔνοι	εὔνοα [2]
G.	(εὐνόου)	εὔνου [1]			(εὐνόοιν)	εὔνοιν [1]	(εὐνόων)	εὔνων [1]	
D.	(εὐνόῳ)	εὔνῳ [1]					(εὐνόοις)	εὔνοις [1]	
A.	(εὔνοον)	εὔνουν					(εὐνόους)	εὔνους [1]	εὔνοα [2]
V.	εὔνοε		(εὔνοον)	εὔνουν					

[1] Den sammandragna ultima blir *utan accent,* ehuru förra vocalen haft ton, se § 11: D, anm. 1, d.

[2] οα i Neutr. Plur. sammandrages *icke,* se § 11: D.

§ 13. Stam och Genus i tredje Declinationen.

1. Stammen återfinnes lättast i *Voc.* Sing., eller — om denna är lika med Nominat. — i *Genit.* Sing. (genom borttagande af -*ος*).

2. Stammarna indelas med afseende på sin **slutbokstaf** uti:

Consonant-*stammar*
- a) liquida-st. (på *λ*, *ν*, *ρ*),
- b) mutast. (på *P*-*K*-*T*-ljud),
- c) *eliderande* (= slutconsonanten utstötande) stammar på *σ*, *τ*, *ν*.

och

Vocal-*stammar*
- a) på *ι*, *υ*,
- b) på *ω*, *ο*,
- c) på diftong (*ευ*, *αυ*, *ου*).

3. *Genus:* Om ej de *allmänna* genusreglorna (i § 9: 6) hindra, gäller om substantiva att

a) *Liquida*-stammar äro *masculina*, t. ex. *ὁ ἀγών*, *ὁ ἀστήρ*.

Anm. Märk *ἡ ἀκτίς* och *ῥίς* och *ἴς*
Och *ἡ χιών*, *σταγών* och *χθών*
ἡ χείρ, *ἡ φρήν* och *ἡ γαστήρ*,
τὸ νέκταρ, *ἔαρ*, *πῦρ* och *κῆρ* [l. *κέαρ*, gen. *κῆρος*, hjerta; men *ἡ κήρ*, gen. *κηρός*, dödsgudinna, död, enl. § 9: 6].

b) *Muta*-stammar på **tenues** (*π*, *κ*, *τ*) äro **masculina;** [*abstracta* på -*τητ* dock feminina, och st. på *ατ*, *ρτ* neutra];
mutast. på **aspiratæ o. mediæ** (*φ*, *χ*, *ϑ*; *β*, *γ*, *δ*) äro vanl. **feminina;** alltså t. ex. *ὁ κόρα*$^{\xi}_{(\kappa\text{-}\varsigma)}$ men *ἡ φάλαγ*$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\varsigma)}$; *ὁ ἔρωτ̶ς* men *ἡ κόρυϑ-ς*;
ἡ λαμπρότητ̶-ς (abstractum på -*τητ*); *τὸ πρᾶγματ̶*, *τὸ ἧπαρτ̶*.

Anm. Märk dock:
ἡ χάριτ̶-ς, *δαίτ̶-ς*; *τὸ φῶ*$^{\varsigma}_{(\tau)}$, *τὸ οὖ*$^{\varsigma}_{(\tau)}$;
ἡ ὄ$^{\psi}_{(\pi\text{-}\varsigma)}$, *νύ*$^{\xi}_{(\kappa\tau\text{-}\varsigma)}$, *πνύ*$^{\xi}_{(\kappa\text{-}\varsigma)}$, *ὁ ὄνυ*$^{\xi}_{(\chi\text{-}\varsigma)}$, *π*$^{ού}_{(ο)}$*δ-ς*.

c) Af *Eliderande* stammar äro de *på ες*, *ας*, *ατ* *neutra* (*τὸ γέν*$^{ο}_{(ε)}$*ς*; men *ὁ Περικλέης* enligt § 9: 6; *ἡ τριήρης* är *adj.*, scil. *ναῦς*); de *på ν masculina* enl. mom. a (dock *ἡ ἀηδών*, *χελιδών*).

d) St. på *ι och υ* äro *feminina* (*ἡ πόλις*), utom *djur*-namn på *ι*-*ς* (ty *ὁ κῖς*, *ὄφις*) och några neutra, t. ex. *τὸ σίναπι*, *πέπερι*, *δάκρυ*, *πῶϋ*.

Anm. Märk dock:
ὁ βότρυς, *πέλεκυς*, *πῆχυς*, *μῦς*
ὁ ϑρῆνυς, *νέκυς* samt *ἰχϑύς*,
ὁ στάχυς, *κάνδυς*, *ὁ ἡ σῦς*.

e) St. på *ω* äro *masc.* (*ὁ ἥρως*), st. på *ο* *feminina* (*ἡ πειϑ*$^{ώ}_{(ο)}$, *αἰδ*$^{ώ}_{(ο)}$-*ς*); st. på *ευ* masculina (*ὁ χοεύς*), st. på *αυ* feminina (*ἡ ναῦς*).

§ 14. Casusbildning för Masculina o. Feminina i tredje Declinationen.

A. *Nominativus Sing.* bildas vanligen sigmatiskt, hvarvid

a) K- och P-ljud sammansmälta med *σ* till *ψ* och *ξ*, t. ex. *φύλα*$^{\xi}_{(\kappa\text{-}\varsigma)}$, *φάλαγ*$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\varsigma)}$, *φλέ*$^{\psi}_{(\beta\text{-}\varsigma)}$ (§ 19: A).

b) T-ljud framför *σ* bortfaller spårlöst, men *NT*-ljud med efterlemnande af ersättningsförlängning (ljudl. 10), t. ex. *λαμπάδ̸-ς*, *ἔρωτ̸-ς*, *κόρυθ̸-ς* (§ 19: B, I); *γίγ*$^{\bar{a}}_{(a)}$*ν̸τ̸-ς*, *τιθ*$^{\varepsilon\acute{\iota}}_{(\varepsilon)}$*ν̸τ̸-ς*, *διδ*$^{o\acute{\upsilon}}_{(o)}$*ν̸τ̸-ς* (§ 19: B, II).

c) oxytonerade *υ*-stammar och *en*stafviga *ι*-stammar förlängas, t. ex. st. *ἰχθῠ*, Nom. *ἰχθῡ́-ς*; st. *κῐ*, Nom. *κῑ-ς*.

Anm. Nominativus Sing. bildas asigmatiskt:

1) *i* **liquida**-*stammar* och **sigma**-*stammar*, hvarvid en kort stamvocal får organisk förlängning (ljudl. 1), t. ex. st. *Ἑλλην*, Nom. *Ἕλλην*; st. *ποιμεν*, Nom. *ποιμ*$^{\acute{\eta}}_{(\varepsilon)}$*ν*; st. *δαιμον*, Nom. *δαίμ*$^{\omega}_{(o)}$*ν*; st. *σαφες*, Nom. *σαφ*$^{\acute{\eta}}_{(\varepsilon)}$*ς*.

Undant. *Sigmatisk* Nominativ hafva *ἅλ-ς*, stammarna på *ιν* (der *ν* framför *ς* bortfaller, t. ex. st. *δελφιν*, N. *δελφίν̸-ς*) samt $^{\varepsilon\tilde{\iota}}_{(\varepsilon)}$*ν̸-ς*, *κτ*$^{\varepsilon\acute{\iota}}_{(\varepsilon)}$*ν̸-ς*, *οὐδ*$^{\varepsilon\acute{\iota}}_{(\varepsilon)}$*ν̸-ς*, *μηδ*$^{\varepsilon\acute{\iota}}_{(\varepsilon)}$*ν̸-ς*, *μέλ*$^{\bar{a}}_{(a)}$*ν̸-ς* o. *τάλ*$^{\bar{a}}_{(a)}$*ν̸-ς* (der *ν* framför *ς* bortfaller *med ersättningsförlängning* enl. ljudl. 2 och 16).

2) i stammar på *οντ*, ty dessa bilda Nominat. *på ων* [med bortkastande af *τ*, och med *organisk* förlängning af *ο* till *ω*, t. ex. *γεροντ*, N. *γέρ*$^{\omega}_{(o)}$*ντ̸*], utom *ὀδούς* och participia af verba på *μι* (t. ex. st. *ὀδοντ*, *διδοντ*, Nom. *ὀδ*$^{o\acute{\upsilon}}_{(o)}$*ν̸τ̸-ς*, *διδ*$^{o\acute{\upsilon}}_{(o)}$*ν̸τ̸ς*).

3) i stammar på *ο*, ty dessa bilda Nominat. *på ω* [med *organisk* förlängning af *ο* till *ω*, t. ex. st. *πειθο*, Nom. *πειθ*$^{\acute{\omega}}_{(o)}$], — utom *αἰδ*$^{\acute{\omega}}_{(o)}$*-ς*, *ἠ*$^{\acute{\omega}}_{(o)}$*-ς*, Gen. *-ό-ος*.

B. *Accusativus Sing.* har vanligen ändelsen *α*, men

1) **Vocal**-stammar på *ι* och *υ*, *αυ* och *ου* hafva Acc. Sing. på *ν* (t. ex. *πόλι-ς*, acc. *πόλι-ν*; *γραῦ-ς*, *γραῦ-ν*; *βοῦ-ς*, *βοῦ-ν*);

2) **barytonerade** stammar på **T-ljud med föreg.** *ι* **l.** *υ* hafva Acc. Sing. **både på** *ν* **och** (mindre ofta) *α*, t. ex. *ἔριδ̸-ς*, *ἔριδ-ος*, *ἔρι-ν* och *ἔριδα*; (oxytonerade deremot *endast* på *α*, t. ex. *ἐλπίδ̸-ς*, *ἐλπίδ-ος*, acc. endast *ἐλπίδ-α*).

Anm. Således kan sägas, att Nominat. på *ις*, *υς* fordrar *Acc. på ν* i *vocal*stammar, *på ν* och *α* i *barytonerade T*-stammar, blott på *α* eljest.

C. *Vocativus Sing.* bildas vanligen lika med Stammen, hvarvid subst.- och adj.-stammar på *ντ* bortkasta *τ* (ljudl. 15), t. ex. *δαίμ*$^{\omega}_{(o)}$*ν*, *δαίμον-ος*, V. *δαῖμον*; *σαφ*$^{\acute{\eta}}_{(\varepsilon)}$*-ς*, *σαφέσ̸-ος*, V. *σαφές*; *πόλι-ς*, V. *πόλι*; *πῆχυ-ς*, V. *πῆχυ*: *βοῦ-ς*, V. *βοῦ*; *βασιλεύ-ς*, V. *βασιλεῦ*; *γραῦ-ς*, V. *γραῦ*;

Subst. *λέων*, *λέοντ-ος*, V. *λέοντ̸*; adject. *χαρίεις*, *χαρίεντ-ος*, V. *χαρίεντ̸*.

Undant. 1. Vocativus bildas dock lika med Nominativus

a) i *oxytonerade* liquidastammar, t. ex. *ἡγεμ*$^{\acute{\omega}}_{(o)}$*-ν*, *ἡγεμόν-ος*, V. *ἡγεμών*; *δελφίν̸-ς*, *δελφῖν-ος*, V. *δελφίν̸-ς* [undantag göra blott voc. af syncoperade oxytona på *ήρ* (samt *Ἀπόλλων*, *Ποσειδῶν*, *σωτήρ*), § 16: 1, b].

b) i mutastammar på P-, K- eller ensamt T-ljud [t. ex. Nom. *och Voc.* φύλα$^{\xi}_{(\kappa\varsigma)}$, φάλαγ$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\varsigma)}$, φλέ$^{\psi}_{(\beta\text{-}\varsigma)}$, λαμπάδ̸-ς, ἐλπίδ̸-ς, ἔρωτ̸-ς, κόρυθ̸-ς] — samt i *participial*-stammar på ντ, t. ex.

(subst. λέων, λέοντ-ος voc. λέον̸τ̸, men) participium λύων, λύοντ-ος, voc. λύων; (subst. γίγᾱς, γίγαντ-ος, voc. γίγαν̸τ̸, men) *part.* λύσᾱς, λύσαντ-ος, voc. λύσᾱς; (adj. χαρίεις, χαρίεντ-ος, voc. χαρίεν̸τ̸, men) *part.* λυθείς, λυθέντ-ος, voc. λυθείς; så ock subst. ὀδούς, ὀδόντ-ος, voc. ὀδούς, tand.

Anm. Några **barytonerade** st. *på ensamt T-ljud* hafva voc. *än* = Nom., *än* = stammen med *bortkastadt T-ljud* (ljudl. 15), t. ex. ἔριδ̸-ς, ἔριδ-ος, Voc. ἔριδ̸-ς *och* ἔριδ̸; Ἄρτεμιδ̸-ς, Voc. Ἄρτεμιδ̸-ς *och* Ἄρτεμιδ̸; παῖδ̸-ς παιδ-ός har i voc. *blott* παῖδ̸.

c) i stammar på ω (t. ex. Nom. o. Voc. ἥρω-ς), *en*stafviga st. på ι och υ (t. ex. Nom. o. Voc. κῖ-ς, σῦ-ς) samt ναῦς. — Ἰχθύς har i voc. ἰχθύς och ἰχθύ.

Undant. 2. Alla stammar på ο hafva voc. *på* -οῖ; πειθώ, πειθό-ος, V. πειθοῖ; αἰδώς, ἠώς, Gen. -ό-ος, Voc. αἰδοῖ, ἠοῖ.

D. *Dativus Plur.* lägger till stammen ändelsen σι, framför hvilken ensamt T-ljud eller ensamt ν bortfaller *spårlöst* (1) (κορύθ-ων, κόρυθ̸-σι, δαιμόνων, δαίμον̸-σι); men *NT* med efterlemnande af *ersättningsförlängning* **utom i adjectiv**-stammar på εντ, ty dessa begagna i Dat. Plur. [samt vid femininbildning och comparation, §§ 27: c; 29: A, anm. 2] en *bi*stam på ετ, och bilda derför Dat. Plur. på -εσι (af ετ̸-σι), t. ex.

γέροντ-ες, γερόντ-ων, γέρ$^{ου}_{(ο)}$ν̸τ̸-σι; γίγαντ-ες, γιγάντ-ων, γίγᾱν̸τ̸-σι; τιθέντ-ες (participstam), τιθέντ-ων, τιθ$^{εῖ}_{(ε)}$ν̸τ̸-σι; men

χαρίεντ-ες, *(adjectivstam)*, χαριέντ-ων, χαρίετ̸-σι (af bist. χαριετ).

§ 15. Casusbildning för Neutra i 3:dje declinationen.

Neutra framställa i N. A. V. Sing. rena stammen; slutar den på en *sådan* consonant, på hvilken intet Grekiskt ord *får* sluta (d. v. s. på en *annan* än ν, ρ, σ, ξ, ψ), så *bortkastas* denna, t. ex. st. λυθεντ, *N. Neutrius* λυθέν̸τ̸; st. ἡπαρτ, *Nom.* ἧπαρ̸τ̸; st. πραγματ, *N. S.* πρᾶγματ̸. — I N. A. V. Plur. lägga de ändelsen α till stammen: πράγματ-α.

Anm. τ i ords slut blir (i st. f. att bortkastas) uppmjukadt till σ:

a) i neutrum af *perf. participii*, t. ex, st. λελυκοτ, Nominat. Neutr. λελυκό$^{\varsigma}_{(\tau)}$:

b) i några få substantiva, ss. κέρας, τέρας, πέρας, φῶς, οὖς (st. κερατ o. s. v.).

§ 16. Accentegendomligheter i 3:dje declinationen.

1. Från grundregeln (§ 9: 4) att accenten qvarstår, om möjligt, på Nominativens tonstafvelse undantages att:

a) **En**-stafviga stammar, γυνή, κύων, åtskilliga syncoperade subst. på ηρ, samt (i *sing.*) οὐδείς o. μηδείς kasta i **Genit.** och **Dativus** accenten på **ultima,** t. ex. θήρ, θηρ-ός, θηρ-ί; θηρ-οῖν; θηρ-ῶν, θηρ-σί; dock *qvarstår,* enl. grundregeln, accenten på *nominativens* tonstafvelse:

---

(1) T-ljud framför σι öfvergår ofta hos Hom. till σ, som qvarstår (*mot* ljudl. 24), t. ex. πόδ-ες, Dat. ποσ-σί. Dessutom har Hom. ofta ss. dativändelse εσσι: πόδ-εσσι.

1) i enstafviga *participia* och i pronomen *interrogat.* τίς *(hvem?)*, t. ex. part. ὤν, ὄντος, ὄντι, o. s. v.; τίς (hvem?), τίνος, τίνι, o. s. v.
2) i Gen. och Dat. **Plur.** af adj. πᾶς [παντός, παντί; παντοῖν; men i Plur. enligt grundregeln πάντων, πᾶσι].
3) i Gen. och Dat. **Dualis** samt *Gen. Plur.* af παῖς [παιδός, παιδί, παισί, men enl. grundregeln παίδοιν, παίδων], δμώς, θώς, Τρώς, οὖς, δᾴς (Gen. δᾳδός), ἡ φῴς (Gen. φῳδός), τὸ φῶς (Gen. φωτός) o. κρας (hufvud, obr. i nominat. gen. κρατός).

Anm. Genom *contraction* *en*stafvigblifna stammar accentueras *än* ss. enstafviga (t. ex. φρέαρ, φρητ-ός; οἶ-ς, οἰ-ός; Θρᾷξ, Θρᾳκός), *än* ss. tvåstafviga (t. ex. ἦρ, Gen. ἦρ-ος, contr. af ἔαρ, ἔαρος).

b) **Vocativus** Sing. i vissa *subst.* drager accenten tillbaka, neml.:
1) i orden πατήρ, γαστήρ, Δημήτηρ, θυγάτηρ, ἀνήρ, δαήρ, samt — med förkortning af stamvocalen — i Ἀπόλλων, Ποσειδῶν och σωτήρ (voc. πάτερ, γάστερ, Δήμητερ, θύγατερ, ἄνερ, δᾶερ; Ἄπολλον, Πόσειδον, σῶτερ).
2) i τριήρης (V. τρίηρες) och sammansatta *barytonerade* Nomina Propria på -ων och -ης (utom i de på φρων), t. ex. Σωκράτης, V. Σώκρατες; Ἀγαμέμνων, V. Ἀγάμεμνον (men t. ex. Λυκόφρων, V. Λυκόφρον).

c) **Voc.** Sing. Masc. och Fem. samt **Nom., Acc.** och **Voc. Neutrius** draga accenten tillbaka:
1:o i comparativer bildade med ändelserna -ίων, -ιον;
2:o i adjectiva på ήμων, αίμων, och composita på ων ον (utom de på φρων);
3:o i *barytonerade* adj. som ändas på -άδης, -άρκης eller äro bildade genom sammansättning med ἦθος, ἔτος, μῆκος, μέγεθος l. ἀκή, t. ex.
ἡδίων, ἥδιον; ἀμείνων, ἄμεινον; ἐλάσσων (af ἐλαχ-ιων), ἔλασσον;
εὐδαίμων, εὔδαιμον; ἐλεήμων, ἐλέημον;
αὐθάδης, αὔθαδες; αὐτάρκης, αὔταρκες;
συνήθης, σύνηθες; δεκέτης, δέκετες (af ἦθος, ἔτος).

2. *Mot* regeln om sammandragen ultimas accentuering (§ 7) blir en sammandragen ultima:
a) *tonlös* i *Gen. Dual.* o. *Plur.* af τριήρης m. fl., *se § 7: 1, und. a*, t. ex. τριηρέων τριήρων; συνηθέων συνήθων.
b) accentuerad med *acut* (i st. f. ˜) i *Acc. Sing.* af stammar på ο (utom i acc. αἰδῶ, ἠῶ), *se § 7: 1, und. b.*

3. εω betraktas vid accentuering ss. *en* stafvelse i Gen. *Sing.* och *Plur.* af substantivstammar på ι och υ, se § 6: 3, anm. 2.

§ 17. Contraction och Quantitet i 3:dje declinationen.

1. **Om** contraction inträffar i 3:e decl., sker den efter de vanliga reglorna (ljudl. 3 och 4), med följande undantag:
a) εε *i Dualis* sammandrages till η: τριήρεε τριήρη.[1]

[1] (§ 17: 1, a). Hom. sammandrager εε till η äfven i Nom. Propr. på κλῆς och i σπέος, se § 20. Gen. εος blir stundom ευς. se § 20.

b) *Accusativus* Pluralis sammandrages till likhet med *Nominat.* Plur., så att accusativi *εας* blir (ss. nominativi *εες*) *εις*, och acc. *οας* (ss. nominativi *οες*) *ους*. Om contraction af *εας* till *ᾱς* se § 24: anm. a.

c) *εα* i acc. sing. samt i neutr. plur. sammandrages vanl. till *η*, **men till** *ᾱ* om **vocal** går före *εα*, t. ex. acc. sing. *τριήρεα τριήρη* (*τριήρεας* i acc. plur. blir *τριήρεις* enl. b); neutr. plur. *ἄστεα ἄστη*; men acc. sing. *Ἡρακλέεα Ἡρακλέᾱ*; neutr. plur. *χρέεα χρέᾱ*.

Anm. *ὑγιής* och adjectiva på *-φυής* contrahera *εα* än till *η*, än till *ᾱ*, t. ex. *ὑγιέα ὑγιῆ* och *ὑγιᾶ*; *εὐφυέα εὐφυῆ* och *εὐφυᾶ*.

2. Sammanträffande vocaler contraheras

a) af *eliderande* stammar: *alltid* (om stammar på *ας* se dock § 20: A, 4).

b) af st. *på ευ:* blott i *Dat.* Sing. o. *N. V.* Plur. (om gen. o. acc. sing. o. plur. se § 24: anm. a); — och af st. *på αυ och ου:* blott i *Acc. Plur.* (*α-ας* till *αῦς*, *ο-ας* till *οῦς*, se § 24: anm. b).

c) af **st. på** *ι* och *υ* som **förändra** stamvocalen, blott i **Dat.** Sing. och **N. A. V.** Plur. (om neutri *εα* se dock § 22: 2); — och af st. på *υ*, som *behålla* stamvoc., blott i *Acc. Plur.* (dock Dual. *υε* stundom till *ῡ*, se § 21, anm. 1).

d) af *st. på ο alltid;* — af *st. på ω stundom* i Acc. Sing. o. Plur.

3. *Quantitet.* a) **En**stafviga nominativer (t. ex. *κῖς*, *σῦς*) äro **långa** (utom *τὶς* o. *τίς*); b) Casusändelserna *α*, *ας*, *ι*, *υ* äro *korta* (utom vid contraction, ersättningsförlängning, och i ord på *ευς*), t. ex. *πόλῐ*, *πῆχῠ*. *πράγματᾰ*, *δαίμονᾰς* (men t. ex. Dat. *πόρτῑ*, af *πόρτι-ι*, N. *χρέᾱ* af *χρέε-α*, *γίγᾱς* af *γίγαντς*, *βασιλέᾱ*, *βασιλέᾱς* af *βασιλεύς*).

§ 18. Liquida-stammar.

1. *Nom.* Sing. asigmatisk (sigmatisk blott i *ἅλ-ς*, i st. på *ιν* samt *κτείς* o. s. v., se § 14: A, anm. 1).

2. *Vocat.* Sing. = Nominativus i Oxytona, § 14, C, und. 1.

3. Ljudlag (16): *ν* framför *σ* bortfaller *spårlöst* (dock med ersättningsförlängning i nominativerna *κτείς*, *εἷς* o. s. v., se § 14: A, anm. 1).

Exempel:

	ἀγών, ὁ, kamp, st. *ἀγων.*	*ἡγεμών, ὁ,* anförare, st. *ἡγεμον.*	*δαίμων, ὁ,* gudomlighet, st. *δαιμον.*	*ποιμήν, ὁ,* herde, st. *ποιμεν.*	*δελφίς, ὁ,* delphin, st. *δελφιν.*	*ῥίς, ἡ,* näsa, st. *ῥιν.*
			Singularis.			
N.	*ἀγών*	*ἡγεμώ(ο)ν*	*δαίμω(ο)ν*	*ποιμή(ε)ν*	*δελφίν̸-ς*	*ῥίν̸-ς*
G.	*ἀγῶν-ος*	*ἡγεμόν-ος*	*δαίμον-ος*	*ποιμέν-ος*	*δελφῖν-ος*	*ῥιν-ός* [2]
D.	*ἀγῶν-ι*	*ἡγεμόν-ι*	*δαίμον-ι*	*ποιμέν-ι*	*δελφῖν-ι*	*ῥιν-ί* [2]
A.	*ἀγῶν-α*	*ἡγεμόν-α*	*δαίμον-α*	*ποιμέν-α*	*δελφῖν-α*	*ῥῖν-α*
V.	*ἀγών*	*ἡγεμών* [1]	*δαῖμον*	*ποιμήν* [1]	*δελφίν̸-ς* [1]	*ῥίν̸-ς* [1]

[1] Om vocat. se § 14: C, und. 1. — [2] Om accenten se § 16: 1, a.

Dualis.

N. A. V.	ἀγῶν-ε	ἡγεμόν-ε	δαίμον-ε	ποιμέν-ε	δελφῖν-ε	ῥῖν-ε
G. D.	ἀγών-οιν	ἡγεμόν-οιν	δαιμόν-οιν	ποιμέν-οιν	δελφίν-οιν	ῥιν-οῖν [1]

Pluralis.

N. V.	ἀγῶν-ες	ἡγεμόν-ες	δαίμον-ες	ποιμέν-ες	δελφῖν-ες	ῥῖν-ες
G.	ἀγών-ων	ἡγεμόν-ων	δαιμόν-ων	ποιμέν-ων	δελφίν-ων	ῥιν-ῶν [1]
D.	ἀγῶ~~ν~~-σι	ἡγεμό~~ν~~-σι	δαίμο~~ν~~-σι	ποιμέ~~ν~~-σι	δελφῖ~~ν~~-σι	ῥι~~ν~~-σί [1]
A.	ἀγῶν-ας	ἡγεμόν-ας	δαίμον-ας	ποιμέν-ας	δελφῖν-ας	ῥῖν-ας

[1] Om accenten se § 16: 1, a.

Egendomligheter.

1. Syncopering. (1) πατήρ, γαστήρ, μήτηρ, θυγάτηρ **utstöta** stamvocalen ε (= syncoperas) i Gen. o. Dat. **Sing.**, och accentuera der **ultima**; i *öfriga* casus *behålles* och *accentueras* ε, utom i Voc. Sing. (der accenten drages tillbaka) och i Dat. Plur. (der τερ genom metathesis och vocalförändring blir ett alltid accentueradt τρα).

	Sing.	Dual.	Plur.	Sing.	Dual.	Plur.
N.	πατήρ	πατέρ-ε	πατέρ-ες	θυγάτηρ	θυγατέρ-ε	θυγατέρ-ες
G.	πατρ-ός	πατέρ-οιν	πατέρ-ων	θυγατρ-ός	θυγατέρ-οιν	θυγατέρ-ων
D.	πατρ-ί		πατρά-σι	θυγατρ-ί		θυγατρά-σι
A.	πατέρ-α		πατέρ-ας	θυγατέρ-α		θυγατέρ-ας
V.	πάτερ		πατέρ-ες	θύγατερ		θυγατέρ-ες

Anm. 1. Δημήτηρ (Ceres) syncoperas *äfven* i *acc.* sing., och drager accenten tillbaka i *alla* casus [sål. G. Δήμητρ-ος, D. Δήμητρ-ι, A. Δήμητρ-α, V. Δήμητερ].

Ἀνήρ syncoperas i *alla numeri och casus* (utom i voc. sing. ἄνερ), inskjuter δ mellan ν och ρ, och accentuerar ultima *äfven* i Gen. o. Dat. *Dualis* samt i *Gen.* Plur.; alltså:
Sing. ἀνήρ, ἀνδρ-ός, ἀνδρ-ί, ἄνδρ-α, ἄνερ;
Dual. ἄνδρ-ε, ἀνδρ-οῖν;
Plur. ἄνδρ-ες, ἀνδρ-ῶν, ἀνδρά-σι, ἄνδρ-ας, ἄνδρ-ες.

Anm. 2. ἀστήρ, ἀστέρος, ἀστέρι o. s. v. (regelmessigt) följer blott i *Dat. Plur.* (ἀστράσι) dessa stammar; δαήρ och σωτήρ blott i *Voc. Sing.* (δᾶερ, σῶτερ).

2. *Κύων* (ὁ, ἡ, hund), voc. κύον, bildar alla andra casus af *en*-stafviga stammen κυν; således Gen. κυνός, D. κυνί, A. κύνα; Dual. κύνε, κυνοῖν, Plur. κύνες, κυνῶν, κυ~~ν~~σί, κύνας. (St. egentl. κϝον, som utgrenat sig i *två:* κυον och κυν.)

3. *Μάρτυ-ς*, Gen. μάρτυρ-ος o. s. v., Dat. Plur. μάρτυ-σι (st. μαρτυρ), utstöter ρ framför σ i *Nom. Sing.* och *Dat. Plur.*

4. *Χείρ* (ἡ, hand) utstöter ι i *Gen. o. Dat.* Dual. samt i *Dat.* Plur.; således Gen. χειρός, o. s. v. men Dual. χεῖρε, χεροῖν; Plur. χεῖρες, χειρῶν, χερσί, χεῖρας. (2)

§ 19. Muta-stammar.

A. *Mutastammar på* P- och K-ljud.

1. Vocativus Sing. = Nominativus, § 14: C, und. 1, b.

2. *Ljudlag* (7): P- och K-ljud med σ blir ψ, ξ.

(1) (§ 18: 1). Hom. *underlåter* ofta syncope (t. ex. πατέρος), och *använder* den stundom i casus, som i prosa *sakna* den, t. ex. acc. θύγατρα, Gen. θυγατρῶν, — Dat. Plur. har jemte -άσι äfven -εσσι, θυγατέρ-εσσι(ν).

(2) (§ 18: 4). *Χείρ* kan hos Hom. utstöta ι uti *alla* casus obliqui; t. ex. Gen. Sing. χερός o. χειρός; D. χερί o. χειρί, Dat. Plur. χείρ-εσσι, χείρ-εσι o. χερσί.

Exempel:

	φύλαξ, ὁ väktare, st. φυλακ,		φάλαγξ, ἡ, falang, st. φαλαγγ.		φλέψ, ἡ, ådra, st. φλεβ.	
	Sing.	Plur.	Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
N. V.	φύλαξ (κ-ς)	φύλακ-ες	φάλαγξ (γ-σ)	φάλαγγ-ες	φλέψ (β-ς)	φλέβ-ες
G.	φύλακ-ος	φυλάκ-ων	φάλαγγ-ος	φαλάγγ-ων	φλεβ-ός[1]	φλεβ-ῶν[1]
D.	φύλακ-ι	φύλαξι (κ-σ)	φάλαγγ-ι	φάλαγξι (γ-σ)	φλεβ-ί[1]	φλεψί (β-σ)[1]
A.	φύλακ-α	φύλακ-ας	φάλαγγ-α	φάλαγγ-ας	φλέβ-α	φλέβ-ας
	Dualis.		Dualis.		Dualis.	
	φύλακ-ε	φυλάκ-οιν	φάλαγγ-ε	φαλάγγ-οιν	φλέβ-ε	φλεβ-οῖν[1]

[1] Om accenten se § 16: 1, a.

Egendomligheter.

1. *ἀλώπηξ*, ἡ, räf, Gen. *ἀλώπεκ-ος* o. s. v. (st. *ἀλωπεκ*), förlänger i *Nom.* och *Voc.* Sing. stammens ε till η.
2. *Πνύξ*, ἡ, undergår i cas. obl. *metathesis:* Gen. *Πυκν-ός*, Dat. *Πυκν-ί*, Acc. *Πύκν-α*.
3. *γυνή*, ἡ, qvinna, bildar alla andra casus af st. *γυναικ*, som följer *en*stafviga stammars accentuering (§ 16: 1, a); alltså

   Sing. Gen. *γυναικ-ός*, Dat. *γυναικ-ί*, Acc. *γυναῖκ-α*, Voc. *ὦ γύναι* (med bortkastadt κ, enl. ljudl. 15);
   Dual. *γυναῖκ-ε*, *γυναικ-οῖν*;
   Plur. *γυναῖκ-ες*, *γυναικ-ῶν*, *γυναιξί*, *γυναῖκ-ας*. (1)

B. *Mutastammar på* T-ljud.

I. Stammar på T-ljud med föregående vocal.

a) Masculina och Feminina.

1. Vocativus Sing. = Nominativus § 14: C, und. 1, b.
2. *Ljudlag* (10: a): *Ensamt* T-ljud framför σ bortfaller *spårlöst* (utom i Nom. o. Voc. *πούς*, se Egendoml. 2).

Exempel:

	λαμπάς, ἡ, fackla, st. λαμπαδ.	ἔρως, ὁ, kärlek, st. ἐρωτ.	ἐλπίς, ἡ, förhoppng, st. ἐλπιδ.	κόρυς, ἡ, hjelm, st. κορυθ.	ἔρις, ἡ, ~~strid~~, st. ἐριδ.
	Singularis.				
N.	λαμπάδ-ς	ἔρωτ-ς	ἐλπίδ-ς	κόρυθ-ς	ἔριδ-ς
G.	λαμπάδ-ος	ἔρωτ-ος	ἐλπίδ-ος	κόρυθ-ος	ἔριδ-ος
D.	λαμπάδ-ι	ἔρωτ-ι	ἐλπίδ-ι	κόρυθ-ι	ἔριδ-ι
A.	λαμπάδ-α	ἔρωτ-α	ἐλπίδ-α	κόρυθ-α, vanl. κόρυν[1]	ἔριδ-α, vanl. ἔριν[1]
V.	λαμπάδ-ς	ἔρωτ-ς	ἐλπίδ-ς	κόρυθ-ς	ἔρις o. ἔρι[2]
	Dualis.				
N. A. V.	λαμπάδ-ε	ἔρωτ-ε	ἐλπίδ-ε	κόρυθ-ε	ἔριδ-ε
G. D.	λαμπάδ-οιν	ἐρώτ-οιν	ἐλπίδ-οιν	κορύθ-οιν	ἐρίδ-οιν

[1] Om acc. sing. på ν se § 14: B, 2.
[2] Om voc. ἔρις o. ἔρι se § 14: C, und. 1, b, anm.

---

(1) *μάστιξ*, *μάστιγ-ος* o. s. v., ἡ, piska, har hos Hom. äfven Dat. *μάστῑ* (contr. af *μάστι-ι*), Acc. *μάστι-ν* — af st. *μαστι*.

Pluralis.

N. V.	λαμπάδ-ες	ἔρωτ-ες	ἐλπίδ-ες	κόρυθ-ες	ἔριδ-ες
G.	λαμπάδ-ων	ἐρώτ-ων	ἐλπίδ-ων	κορύθ-ων	ἐρίδ-ων
D.	λαμπάδ-σι	ἔρωτ-σι	ἐλπίδ-σι	κόρυθ-σι	ἔριδ-σι
A.	λαμπάδ-ας	ἔρωτ-ας	ἐλπίδ-ας	κόρυθ-ας	ἔριδ-ας

b) Neutra.

1. N. A. V. Sing. = rena stammen med användning af följande

2. *Ljudlag* (9: anm.): T-ljud i ords slut *bortkastas* vanligen; i neutr. participii och *några* subst. *uppmjukas* det till σ, t. ex. φῶ$^{ς}_{(τ)}$.

πρᾶγμα, τό, sak, st. *πραγματ.* — *φῶς, τό,* ljus, st. *φωτ.*

	Sing.	Dual.	Plur.	Sing.	Dual.	Plur.
N. A. V.	πρᾶγματ	πράγματ-ε	πράγματ-α	φῶ$^{ς}_{(τ)}$	φῶτ-ε	φῶτ-α
G.	πράγματ-ος	πραγμάτ-οιν	πραγμάτ-ων	φωτ-ός	φώτ-οιν[1]	φώτ-ων[1]
D.	πράγματ-ι	»	πράγματ-σι	φωτ-ί	»	φωτ-σί.

[1] Om accenten se § 16: 1, a, 3.

Egendomligheter.

1. *παῖς, ὁ,* gosse, *παιδ-ός,* st. *παιδ,* har i voc. *blott παῖ* (i st. f. *παὶς;* jfr § 14: C, und. 1, b. anm.); om *παῖδε παίδοιν,* o. *παῖδες παίδων παισί* se § 16: 1, a, 3.

2. *πούς* (egl. π$^{ού}_{(ο)}$δ-ς), *ὁ,* fot, *ποδός,* (st. *ποδ*), har i Nom. o. Voc. sing. ersättningsförlängning, ehuru blott *δ* bortfaller framför *σ.* Deremot Dat. Plur. *ποδ-σί.*

3. *οὖ$^{ς}_{(τ)}$, τό,* öra [contr. af *οὖα$^{ς}_{(τ)}$*], har öfriga casus af st. *ὠτ* (contr. af *ὀατ*). Alltså gen. *ὠτ-ός,* dat *ὠτ-ί,* dual. *ὦτ-ε, ὤτ-οιν;* Plur. *ὦτ-α, ὤτ-ων, ὠτ-σί.* Stam egl. *οὐατ,* som genom *sammandragning* (1) blifvit *οὐτ,* genom *digammisering o. elidering ὀϝατ ὠτ.* Om accenten i Gen. o. Dat. Dual. o. Gen. Plur. se § 16: 1, a, 3.

II. Stammar på T-ljud med föreg. N.

1. Asigmatisk Nominat. Sing. i st. på *οντ* (§ 14: a, anm. 2); — Voc. sing. i *participial*-stammar på *ντ* = Nominativen (§ 14: C, anm. 2).

2. Ljudlag (10: b): *NT* framför *σ* bortfaller, *men efterlemnar ersättningsförlängning* **utom** i Dat. Plur. af **adjectiv**-stammar på *εντ* (§ 14: D).

Exempel:

γίγας, -αντος, ὁ, jätte, st. *γιγαντ.*	*λέων, λέοντος, ὁ,* lejon, st. *λεοντ.*	*γέρων,-οντος, ὁ,* gubbe, st. *γεροντ.*	*λυθείς, particip.* löst, st. *λυθεντ.*	*χαρίεις,* adjectivum, behaglig, st. *χαριεντ.*

Singularis.

N.	γίγ$^{ᾱ}_{(α)}$ντ-ς	λέ$^{ω}_{(ο)}$ντ	γέρ$^{ω}_{(ο)}$ντ	λυθ$^{εί}_{(ε)}$ντ-ς	χαρί$^{ει}_{(ε)}$ντ-ς
G.	γίγαντ-ος	λέοντ-ος	γέροντ-ος	λυθέντ-ος	χαρίεντ-ος
D.	γίγαντ-ι	λέοντ-ι	γέροντ-ι	λυθέντ-ι	χαρίεντ-ι
A.	γίγαντ-α	λέοντ-α	γέροντ-α	λυθέντ-α	χαρίεντ-α
V.	γίγαντ	λέοντ	γέροντ	λυθείς (particip.)	χαρίεντ (adj.)

(1) Hom. har st. *οὐατ* osammandragen: Sing. Nom. *οὖας,* Gen. *οὔατ-ος,* o. s. v., Dat. Plur. *οὔατ-σι.*

			Dualis.		
N. A. V.	γίγαντ-ε	λέοντ-ε	γέροντ-ε	λυθέντ-ε	χαρίεντ-ε
G. D.	γιγάντ-οιν	λεόντ-οιν	γερόντ-οιν	λυθέντ-οιν	χαριέντ-οιν
			Pluralis.		
N. V.	γίγαντ-ες	λέοντ-ες	γέροντ-ες	λυθέντ-ες	χαρίεντ-ες
G.	γιγάντ-ων	λεόντ-ων	γερόντ-ων	λυθέντ-ων	χαριέντ-ων
D.	γίγᾱ~~ντ~~-σι	λέ$^{ου}_{(ο)}$~~ντ~~-σι	γέρ$^{ου}_{(ο)}$~~ντ~~-σι	λυθ$^{εῖ}_{(ε)}$~~ντ~~-σι	χαρίε~~τ~~-σι[1]
A.	γίγαντ-ας	λέοντ-ᾰς	γέροντ-ας	λυθέντ-ας	χαρίεντ-ας

[1] *Utan* ersättningsförlängning, se § 14: D.

Anmärkningar.

1. Stam *på* κτ hafva νύξ [νύ$^{ξ}_{(κτς)}$], νυκτ-ός, ἡ, natt, ἄναξ [ἄνα$^{ξ}_{(κτς)}$], ἄνακτος, ὁ, konung,(1) och γάλα, γάλακτος, τό, mjölk. De två förra hafva Nom. och Voc. Sing. med σ och bortfallet τ (enl. ljudl. 10; så ock i Dat. Plur. νυξί, ἄναξι i st. f. -κ~~τ~~σι); γάλα har, ss. neutrum, i N. A. V. Sing. rena stammen, med bortfallet κτ enl. § 15.
2. Stammar *på* ρτ äro *neutra*(2) och *bortkasta* τ i N. A. V. Sing., men ρ i öfriga casus; alltså t. ex. st. ἠπαρτ, N. ἧπαρ~~τ~~, τό, lefver, ἥπατ-ος, ἥπατ-ι, ἧπαρ~~τ~~; ἥπατ-ε, ἡπάτ-οιν; ἥπατ-α, ἡπάτ-ων, ἥπα~~τ~~-σι, ἥπατ-α. — Ὕδωρ, ὕδατο-ς, ὕδατ-ι, ὕδωρ, vatten, samt σκῶρ (Gen. σκατ-ός o. s. v.) förändra i N. A. V. Sing. stammens α till ω.

§ 20. Eliderande stammar (på σ, τ, ν).

A) *Eliderande* sigma-*stammar* (på ες, ας).

1. **Masculina** och **Feminina** stammar på ες förlänga ες till ης i Nom. Sing. (§ 14: A, anm. 1); **Neutrala** st. på ες hafva N. A. V. Sing. = rena stammen, **men med förändring af** ε **till** ο **i** Neutrala **Substantiva**; alltså t. ex.:
   stam σαφες (adj.), Nom. Sing. M. F. σαφ$^{ή}_{(ε)}$ς, Neutr. σαφές, Voc. Sing. σαφές; men st. γενες (neutralt *substantiv*), N. A. V. Sing. γέν$^{ο}_{(ε)}$ς, τό, slägte.
2. St. på ας äro *Neutra* och hafva i N. A. V. Sing. rena stammen.
3. *Ljudlag* (23, 24): σ mellan två vocaler, eller framför ett annat σ(3) *elideras* (utstötes).
4. *Contraction:* Vid elidering af σ contraheras sammanträffande vocaler *alltid* i st. på ες, samt γῆρας ålderdom, γέρας äreskänk och κρέας kött; men *blott i Dat. Sing.* och *N. A. V. Plur.* af *öfriga* st. på ας, t. ex. δέπας, Dat. δέπ$^{α}_{(α-ι)}$, N. A. V. Plur. δέπ$^{ᾱ}_{(α-α)}$.(4)

(1) Hos Hom., då *en Gud* tilltalas, i voc. ἄνα (o Gud!).

(2) Hom. har en *feminin* stam på ρτ, neml. δαμαρτ, och *denna* böjes *regelmessigt:* Nom. Sing. δάμαρ~~τ~~ (ἡ, maka), Gen. δάμαρτ-ος, Dat. δάμαρτ-ι o. s. v.

(3) Hom. *behåller* dock stundom *stammens* σ framför dat. plur. änd. σι (men *aldrig* framför änd. -εσσι), t. ex. βέλεσ-σι, δέπασ-σι (men alltid βελέ~~σ~~-εσσι, δεπά~~σ~~-εσσι o. s. v. med *utstött* σ).

(4) Hom. a) *underlåter* ofta contraction, t. ex. σαφέ-ος, γέρα-ος; b) *contraherar* stundom Genit. εος till ευς [θάρσος, Gen. θάρσ$^{ευς}_{(ε-ος)}$], och εε till η (se Egendoml. 2); c) har stundom N. A. V. Plur. α (af st. på ας) *kort*, ehuru det är *contraheradt* af αα.

Exempel:

ὁ, ἡ σαφής, τὸ σαφές, adj. tydlig, st. σαφες.				γένος, τό, slägt, st. γενες.		γέρας, τό, äreskänk. st. γερας.	
Singularis.							
	Masc. och Femin.		Neutr.				
N.		σαφ$^{ή}_{(ε)}$ς	σαφές		γέν$^{ο}_{(ε)}$ς		γέρᾰς
G.	(σαφέσ̸-ος)	σαφοῦς		(γένεσ̸-ος)	γένους	(γέρασ̸-ος)	γέρως
D.	(σαφέσ̸-ι)	σαφεῖ		(γένεσ̸-ι)	γένει	(γέρασ̸-ι)	γέρᾳ
A.	(σαφέσ̸-α)	σαφῆ [1]	σαφές		γέν$^{ο}_{(ε)}$ς		γέρᾰς
V.		σαφές	»		γέν$^{ο}_{(ε)}$ς		γέρᾰς
Dualis.							
N. A. V.	(σαφέσ̸-ε)	σαφῆ [3]		(γένεσ̸-ε)	γένη [3]	(γέρασ̸-ε)	γέρᾱ
G. D.	(σαφέσ̸-οιν)	σαφοῖν		(γενέσ̸-οιν)	γενοῖν	(γεράσ̸-οιν)	γερῷν
Pluralis.							
N. V.	(σαφέσ̸-ες)	σαφεῖς	(σαφέσ̸-α) σαφῆ [1]	(γένεσ̸-α)	γένη [1]	(γέρασ̸-α)	γέρᾱ
G.	(σαφέσ̸-ων)	σαφῶν		(γενέσ̸-ων)	γενῶν	(γεράσ̸-ων)	γερῶν
D.	(σαφέσ̸-σι)	σαφέσι		(γένεσ̸-σι)	γένεσι	(γέρασ̸-σι)	γέρασι
A.	(σαφέσ̸-ας)	σαφεῖς [2]	(σαφέσ̸-α) σαφῆ	(γένεσ̸-α)	γένη	(γέρασ̸-α)	γέρᾱ

[1] Om εα i acc. sing. o. neutr. plur. se § 17: 1, c. — [2] *Acc.* Plur. = *Nom.* Plur., se § 17: 1, b. — [3] *Dual.* εε till η, se § 17: 1, a.

Egendomligheter.

1. Om accentens tillbakadragning a) i Voc. Sing. τρίηρες, Σώκρατες o. s. v., b) i *Voc.* Sing. af Masc. o. Fem. samt **N. A. V. Neutrius** af vissa barytonerade adj. på ης, och c) i *Gen.* Dual. o. Plur. τριήροιν, τριήρων o. s. v. se § 16: 1, b, 2, och § 16: 2, a.

2. *Nomina propria* på κλῆς(1) (contr. af -κλέης, stam -κλεες) hafva i Dat. Sing. *dubbel* contraction, t. ex. (Περικλέης) Περικλῆς, Gen. (Περικλέεσ̸-ος) Περικλέους, Dat. (Περικλέεσ̸-ι, Περικλέει) Περικλεῖ, Acc. (Περικλέεσ̸-α) Περικλέᾱ (enl. § 17: 1, c), Voc. (Περίκλεες, med tillbakadragen accent, enl. § 16: 1, b, 2) Περίκλεις.

[**3.** Några st. på ας förändra under böjningen sitt α till ε, neml. κῶας, κώε-ος, skinn; οὖδας, οὔδε-ος, mark, och βρέτας, βρέτε-ος, afgudabild. — Κνέφας, skymning, *vacklar* mellan α och ε: Gen. κνέφα-ος och κνέφους (af -ε-ος), Dat. κνέφᾳ och κνέφεϊ].

B) *Eliderande* **T**-*stammar* (neutrala, på ατ).

Ex. κέρας, τό, horn, flygel; st. κερατ.

	Singularis.			**Pluralis.**		
N. A. V.	κέρα$^{ς}_{(τ)}$ (se § 15: anm.)			κέρατ-α	o. (κέρατ̸-α)	κέρᾱ
G.	κέρατ-ος	o. (κέρατ̸-ος)	κέρως	κεράτ-ων	o. (κεράτ̸-ων)	κερῶν
D.	κέρατ-ι	o. (κέρατ̸-ι)	κέρᾳ	κέρατ̸-σι		

Dualis.

N. A. V.	κέρατ-ε	o. (κέρατ̸-ε)	κέρᾱ
G. D.	κεράτ-οιν	o. (κεράτ̸-οιν)	κερῷν

(1) I Nomina Propr. på κλῆς o. Dat. Sing. o. Plur. af σπέ-ος, τό, grotta (st. σπεες), sammandrager Hom. (*ej* stammens *sednare* ε med *casusändelsens* vocal, ss. i prosan sker, utan) stammens *båda* εε med *hvarandra* (till η), t. ex. Ἡρακλῆς, Ἡρακλ$^{ῆ}_{(εε)}$ος, Ἡρακλ$^{ῆ}_{(εε)}$ϊ, Ἡρακλ$^{ῆ}_{(εε)}$α; σπέος l. σπείος, Gen. σπείους (af σπείε-ος), men Dat. σπ$^{ῆ}_{(εε)}$ϊ, Plur. Gen. σπείων (af σπεέ-ων), men Dat. σπ$^{ή}_{(εε)}$-εσι, σπέσ-σι.

Anm. *κέρας* har i alla Numeri de *fullständiga* formerna *jemte* de *sammandragna;* [1] *τέρας τό*, under, har i *Sing.* o. *Dual.* **blott** de fullständiga, i **Plur. både** dessa och de sammandragna (sål. t. ex. *τέρας*, Gen. blott *τέρατος*, men Plur. *τέρατα* o. *τέρα*). — *πέρας, τό*, gräns, har blott de fullständiga (*πέρατος* o. s. v.).

C) *Eliderande* N-*stammar.*

Comparativerna på *ων, ον* utstöta *ν i Acc. Sing.* Masc. o. Fem. samt i *N. A. V. Plur.* och sammandraga vocalerna (*Acc.* Plur. = *Nom.* Plur., § 17: 1, b).

	Singularis.		Pluralis.	
	Masc. o. Fem.	Neutr.	Masc. o. Fem.	Neutr.
N. V.	μείζ$^{\text{ω}}_{(\text{ο})}$ν, större	μεῖζον	μείζον-ες o. μείζ$^{\text{ους}}_{(\text{ον̸-ες})}$	μείζον-α o. μείζ$^{\text{ω}}_{(\text{ον̸-α})}$
G.	μείζον-ος		μειζόν-ων	
D.	μείζον-ι		μείζον̸-σι	
A.	μείζον-α o. μείζ$^{\text{ω}}_{(\text{ον̸-α})}$	μεῖζον	μείζον-ας o. μείζ$^{\text{ους}}_{(\text{ον̸-ας})}$	μείζον-α o. μείζ$^{\text{ω}}_{(\text{ον̸-α})}$

Dualis.

N. A. V. *μείζον-ε*, G. D. *μειζόν-οιν*

Anm. Äfven åtskilliga *substantiva* utstöta *ν* i vissa casus och smudraga vocalerna, neml.:

1. *Ἀπόλλων* har acc. *Ἀπόλλωνα* och *Ἀπόλλ*$^{\text{ω}}_{(\text{ων̸α})}$; *Ποσειδῶν* har acc. *Ποσειδῶνα* och *Ποσειδ*$^{\text{ῶ}}_{(\text{ων̸-α})}$; *κυκεῶν*, blandad dryck, har acc. *κυκεῶνα* och *κυκε*$^{\text{ῶ}}_{(\text{ων̸-α})}$.
2. *εἰκών, ὁ*, bild, Gen. *εἰκόν-ος* och *εἰκ*$^{\text{οῦς}}_{(\text{ον̸ος})}$, Acc. *εἰκόνα* och *εἰκ*$^{\text{ώ}}_{(\text{ον̸α})}$ med *acut* (§ 7: 1, und. b); Accusat. Pluralis *εἰκόν-ας* och *εἰκ*$^{\text{οῦς}}_{(\text{ον̸-ας})}$, såsom *μείζονας* och *μείζους* (Acc. Plur. = Nom. Plur. § 17: 1, b).
3. *ἀηδών, ἡ*, näktergal, Gen. *ἀηδόν-ος* o. *ἀηδ*$^{\text{οῦς}}_{(\text{ον̸ος})}$, Voc. *ἀηδῶν* o. *ἀηδοῖ* (ss. voc. af *ο*-stammar, § 23: 2), så ock *χελιδών, χελιδόν-ος, ἡ*, svala, voc. *χελιδών* och *χελιδοῖ*.

§ 21. Vocalstammar på *ι* o. *υ* som behålla stamvocalen.

Adjectiv-stammar **på** *ι* [2] (jemte *κῖς* o. s. v. se anm. 4) och **Substantiv**-stammar **på** *υ* (utom *πῆχυς* o. s. v. se § 22) **behålla** stamvocalen *ι* och *υ* i alla casus.

---

(1) Hom. har dessutom de eliderade formerna **o**sammandragna, t. ex. gen. plur. *κεράων, τεράων;* dat. plur. *κερά-εσσιν* jemte *κέρα-σιν.* — *α* i N. A. V. Plur. är stundom, fastän sammandraget, *kort*, t. ex. *τέρᾰ.*

ἱδρώς, ὁ, svett, Gen. *ἱδρῶτος*, har hos Hom. Dat. *ἱδρῶτι* och (med elideradt *τ*) *ἱδρῷ*, Acc. *ἱδρῶτα* o. *ἱδρῶ.* Så ock *γέλως, ὁ*, skratt, G. *γέλωτος*, D. *γέλωτι* o. *γέλῳ*, Acc. *γέλωτα* o. *γέλω* (jemte *γέλων*, enl. § 11: E); *χρώς, ὁ*, hud, har *attiskt χρωτός*, D. *χρωτί* o. *χρῷ*, Acc. *χρῶτα;* men hos Hom. vanl. *χροός, χροΐ, χρόα* (ss. af en st. *χρο* enl. § 23).

(2) *Hos Hom.* **behålles** *ι äfven af* **substantiv**-stammar — [såväl af blott i poesin förckommande, t. ex. *πόρτις πόρτιος*, som af dem som i prosan förändra *ι* till *ε*, t. ex. *πόλις πόλιος*] — **utom i Dat. Sing.,** der *ε* **vanligen,** och i *Dat. o. Acc. Plur.*, der *ε stundom* inträder, t. ex. *πόσις, πόσιος, πόσε-ι; ἄϊδρις, ἀΐδριος, ἀΐδρε-ϊ* [så ock stundom Dat. och Acc. Plur. *ἐπάλξεσιν, πόλεις*]. *Om* i dessa casus *ι* behålles, contraheras *ιι alltid* (till *ῑ: μήτῑ, κόνῑ, παρακοίτῑ, Θέτῑ* af *Θέτιδ-ι*) och *ιας stundom* (till *ῑς: ἀκοίτῑς, ὄῑς, ἥνῑς*).

πόλις declineras derf. *hos Hom.* sålunda: *πόλις, πόλι-ος, πόλε-ϊ* (Her. *πόλῑ*, contr. af *πόλι-ϊ*), *πόλιν, πόλι;* Plur. *πόλι-ες, πολί-ων, πολί-εσσι* (Her. *πόλι-σι*), Acc. *πόλι-ας* o. *πόλεις* (Her. *πόλῑς*, contr. af *πόλιας*). — Dessutom har *πόλις (ensamt) η* i st. f. *ε* i formerna *πόλη-ος, πόλη-ϊ πόλη-ες* o. *πόλη-ας.*

Exempel:

	κῖς, ὁ, trädmask, st. *κι.*	*ἴδρις*, adj. kunnig, st. *ἰδρι.*	*σῦς, ὁ, ἡ*, svin, st. *συ.*	*ἰχθύς, ὁ*, fisk, st. *ἰχθυ.*	*δάκρυ, τό*, tår, st. *δακρυ.*
Singularis.					
N.	κῖς	ἴδρι-ς	σῦ-ς	ἰχθῦ-ς	δάκρυ
G.	κῐ-ός[1]	ἴδρι-ος	σῠ-ός[1]	ἰχθῠ́-ος	δάκρυ-ος
D.	κῐ-ΐ[1]	ἴδρι-ι	σῠ-ΐ[1]	ἰχθῠ́-ϊ	δάκρυ-ϊ
A.	κῖ-ν[2]	ἴδρι-ν[2]	σῦ-ν[2]	ἰχθῦ-ν[2]	δάκρυ
V.	κῖ-ς	ἴδρι	σῦ-ς	ἰχθῦς o. ἰχθῦ	δάκρυ
	(§ 14: C, und. 1, c.)		(§ 14: C, und. 1, c.)	(§ 14: C, und. 1, c.)	
Dualis.					
N. A. V.	κί-ε	ἴδρι-ε	σῠ́-ε	ἰχθῠ́-ε o. ἰχθῦ	δάκρυ-ε
G. D.	κι-οῖν[1]	ἰδρί-οιν	συ-οῖν[1]	ἰχθύ-οιν	δακρύ-οιν
Pluralis.					
N. V.	κί-ες	ἴδρι-ες	σῠ́-ες	ἰχθῠ́-ες	δάκρυ-α
G.	κι-ῶν[1]	ἰδρί-ων	συ-ῶν[1]	ἰχθύ-ων	δακρύ-ων
D.	κι-σί[1]	ἴδρι-σι	συ-σί[1]	ἰχθύ-σι	δάκρυ-σι
A.	κί-ας	ἴδρι-ας	σῦς (υ-ας)	ἰχθῦς (υ-ας)	δάκρυ-α

[1] Om accenten se § 16: 1, a. — [2] Om accusat. sing. se § 14: B.

Anmärkningar.

1. *Contraction:* Acc. Plur. *-ύας* sammandrages *alltid* (till *ῡς*), N. A. V. Dualis *υε stundom* (till *ῡ*). (1)
2. *Quantitet: En*stafviga stammar, och *oxytonerade fler*stafviga hafva i N. A. V. Sing. *långt ι* och *υ*.
3. Det Joniska *ὄϊς, ὄϊος* (*ὁ, ἡ*, får) böjes vanl. *sammandraget,* (2) sålunda: N. V. *οἶ-ς, οἰ-ός, οἰ-ΐ, οἶ-ν; οἶ-ες, οἰ-ῶν, οἰ-σί*, Acc. vanl. *οἶς* (sammandraget af *οἶας*). Om accenten i Gen. och Dat. se § 16: 1, a, anm.
4. **Substantiv**-stammar på *ι* **förändra** *ι* till *ε* under böjningen (enl. § 22), utom *κῖς* och några nomina *propria* (t. ex. *Συέννεσις*, Gen. *Συεννέσι-ος* Xen. I: 2, 12; *Ἶρις, Ἴριος* Xen. V: 10, 1) samt *enstaka* casus af substantiva lånade från andra dialekter, t. ex. Gen. *τύρσιος* (Xen. VII: 8, 12, af Nom. *τύρσις*), Dat. *μαγάδῑ* (Xen. VII: 3, 32, contr. af *μαγάδι-ι*, af Nom. *μάγαδις*).

§ 22. Vocalstammar på *ι* och *υ*, som förändra stamvocalen *ι* och *υ* till *ε*, utom i N. A. V. Sing.

1. **Substantiv**-stammar på *ι* (3) (utom *κῖς* o. s. v., se § 21, anm. 4) och **Adjectiv**-stammar på *υ*, samt *πῆχυς, πέλεκυς, ἄστυ, πῶϋ*, och pluralerna *ἐγχέλεις* o. *πρέσβεις* **förändra** stamvocalen **till** *ε* öfverallt, utom i N. A. V. Sing.
2. *Contraction* sker alltid i Dat. Sing. (*εϊ* till *ει*) och N. A. V. Plur. (*εες* o.

(1) Hom. har stundom Acc. Plur. osammandragen (*σῦς* o. *σύας*), men Dat. Sing. *υϊ alltid* sammandragen till *υῖ* (*ἰξυῖ*).

(2) Hom. osammandraget: *ὄϊς, ὄϊος, ὄϊν: ὄϊες, ὀΐων, ὀΐεσσιν, οἴεσσιν* och, enl. § 22, *ὄεσσιν*, Acc. *ὄῖς*; dessutom Genit. *οἰός, οἰῶν*.

(3) (§ 22: 1). Om substantiv-stammar på *ι hos Hom.* se § 21.

-εας till εις, enl. § 17: 1, b); dock sammandrages *Neutri Plur.* εα blott i *Substantiva* (icke i Adjectiva, utom i composita med πῆχυς, t. ex. neutr. plur. διπήχη, Xen. IV: 2, 28, contr. af διπήχεα).

3. **Attisk genitivus** på ως, ων (hvarvid εως, εων anses för *en* stafvelse. § 6: 3, anm. 2) antages af *Masculina och Feminina* **substantiva**(1) [*ej* af *neutrala* subst. (i prosa), ej heller af adjectiva].

Exempel:

	πόλις, ἡ, stad, st. πολι.	σίναπι, τό, senap, st. σιναπι.	ἡδύς, ἡδεῖα, ἡδύ, adj. ljuf, st. ἡδυ.		πῆχυς, ὁ, aln, st. πηχυ.	ἄστυ, τό, stad, st. ἀστυ.
N.	πόλις	σίναπι	ἡδύς, ὁ,	ἡδύ, τό	πῆχυ-ς	ἄστυ
G.	πόλε-ως	σινάπε-ος	ἡδέ-ος		πήχε-ως	ἄστε-ος
D.	πόλει (ε-ϊ)	σινάπει (ε-ϊ)	ἡδεῖ (ε-ϊ)		πήχει (ε-ϊ)	ἄστει (ε-ϊ)
A.	πόλι-ν[1]	σίναπι	ἡδύ-ν[1]	ἡδύ	πῆχυ-ν[1]	ἄστυ
V.	πόλι	σίναπι	ἡδύ		πῆχυ	ἄστυ
			Dualis.			
N. A. V.	πόλε-ε		ἡδέ-ε		πήχε-ε	ἄστε-ε
G. D.	πολέ-οιν		ἡδέ-οιν		πηχέ-οιν	ἀστέ-οιν
			Pluralis.			
N. V.	πόλεις (ε-ες)		ἡδεῖς (ε-ες)	ἡδέ-α	πήχεις (ε-ες)	ἄστη (ε-α)
G.	πόλε-ων		ἡδέ-ων		πήχε-ων	ἀστέ-ων
D.	πόλε-σι		ἡδέ-σι		πήχε-σι	ἄστε-σι
A.	πόλεις (ε-ας)		ἡδεῖς (ε-ας)	ἡδέ-α	πήχεις (ε-ας)	ἄστη (ε-α)

[1] Om accusat. sing. se § 14: B.

Anmärkningar.

1. ἔγχελυς, ἡ, ål, går i sing. o. dual. efter ἰχθύς (gen. ἐγχέλυ-ος o. s. v.), men i plur. efter πῆχυς (ἐγχέλεις o. s. v.). — πρέσβυς, *gammal man*, har i sing. blott acc. πρέσβυν, och voc. πρέσβυ, samt tager resten af πρεσβύτης; plur. πρέσβεις böjes enl. πήχεις o. bet. *sändebud*, samt har ss. sing. πρεσβευτής, οῦ.
2. πῶϋ, πώε-ος, τό, hjord, contraheras ej.
3. Slutanmärkning: *St. på ι* behålla sål. vocalen i adjectiva (ἴδρι-ος), men förändra den vanl. i substantiva (πόλε-ως); *st. på υ* behålla vanl. vocalen i substantiva (ἰχθύ-ος), men förändra den i adjectiva (ἡδέ-ος).

§ 23. Vocalstammar på ω och ο.

1. Stammar *på ω* ha *Voc. Sing.* = *Nominat.* (§ 14: C, und. 1, c).
2. St. *på ο* ha Nom. Sing. på ω (utom αἰδώς, ἠώς § 14: A, anm. 3), och *Voc. Sing. på οῖ* (§ 14: C, und. 2). — I Dual. och Plur. böjas de efter *andra* decl.

(1) Dock ej hos Hom.; alltså πόλις, πόλι-ος (se § 21); πῆχυς, πήχε-ος. *St. på υ* sammandragas *icke*, annat än någon gång i Dat. Sing., t. ex. πήχεϊ o. πήχει, men Plur. πήχε-ες, πηχέων, πήχε-σι, πήχε-ας, ἄστε-α o. s. v.

Exempel:

ἥρως, ὁ, hjelte; st. ἡρω.

	Sing.	Dual.	Plur.
N.	ἥρω-ς	ἥρω-ε	ἥρω-ες
G.	ἥρω-ος	ἡρώ-οιν	ἡρώ-ων
D.	ἥρω-ϊ[1]		ἥρω-σι
A.	ἥρω-α (o. ἥρω)		ἥρω-ας (o. ἥρως)
V.	ἥρω-ς (§ 14: C, und. 1, c).		ἥρω-ες

ἠχώ, ἡ, återljud; st. ἠχο.

	Sing.		Dual.	Plur.
N.	ἠχώ		ἠχώ	ἠχοί
G.	(ἠχό-ος)	ἠχοῦς	böjas efter *andra* Decl.	
D.	(ἠχό-ϊ)	ἠχοῖ		
A.	(ἠχό-α)	ἠχώ (§ 7: 1, und. b).		
V.	ἠχοῖ (§ 14: C, 3, und. 2).			

Anmärkningar.

1. Om contractionen se § 17: 2, d. — Om *acuten* i acc. sing. af st. *på ο* se § 7: 1, und. b.
2. Hithörande *accusativer* från *andra* declinationen se § 11: E, anm. 1; — om hithörande *vocativer* från eliderande ν-stammar se § 20: C, anm. 3.

§ 24. Stammar på Diftong (ευ, αυ, ου).

1. St. på ευ ha i Gen. *Sing.* attiska ändelsen ως.[2] St. på *αυ* och *ου* ha i Acc. Sing. änd. -ν (§ 14: B).
2. *Ljudlag* (25): *υ mellan två vocaler* öfvergår till ϝ och *utstötes* (ϝ̸).

βασιλεύς, ὁ, kung; st. βασιλευ.

	Sing.		Plur.
N.	βασιλεύ-ς	N. V.	βασιλεῖς (ε ϝ̸-ες)
G.	βασιλέϝ̸-ως		βασιλέϝ̸-ων
D.	βασιλεῖ (εϝ̸-ι)		βασιλεῦ-σι
A.	βασιλέϝ̸-α		βασιλέϝ̸-ας
V.	βασιλεῦ		
Dualis.	βασιλέϝ̸-ε		βασιλέϝ̸-οιν

γραῦς, ἡ, gumma; st. γραυ.

	Sing.		Plur.
N.	γραῦ-ς	N. V.	γρᾶϝ̸-ες
G.	γραϝ̸-ός		γραϝ̸-ῶν
D.	γραϝ̸ΐ		γραυ-σί
A.	γραῦ-ν		γραῦς (αϝ̸-ας)
V.	γραῦ		
Dualis.	γρᾶϝ̸-ε		γραϝ̸-οῖν

βοῦς, ὁ, ἡ, oxe, ko; st. βου

	Sing.		Plur.
N.	βοῦ-ς	N. V.	βόϝ̸-ες
G.	βοϝ̸-ός		βοϝ̸-ῶν
D.	βοϝ̸-ΐ		βου-σί
A.	βοῦ-ν		βοῦς (οϝ̸-ας)
V.	βοῦ		
Dualis.	βόϝ̸-ε		βοϝ̸-οῖν

Anm. om Contraction:

a) *St. på ευ* contraheras *vanl. blott i Dat. Sing.* (εϊ till ει) *och Nom. o. Voc. Plur.* (εες till εις); men om **vocal** går före ευ, **kunna** de contraheras äfven *i* **Gen. o. Acc.** *Sing. o. Plur.* (*έως till ῶς, έων till ῶν, έα till ᾶ*, och *έας till ᾶς mot* § 17: b), t. ex. Ἐρετριεύς, Ἐρετριέως o. Ἐρετριῶς, Ἐρετριεῖ, Ἐρετριέα o. Ἐρετριᾶ. Plur. Ἐρετριεῖς, Ἐρετριέων o. -ιῶν, Ἐρετριεῦσι, Ἐρετριέας o. Ἐρετριᾶς.

b) *St. på αυ och ου* contraheras blott i *Acc. Plur.*, *άϝ̸ας* egendomligt till *αῦς*, och *όϝ̸ας* till *οῦς* (ss. Nom. *όες*, *om* den sammandroges, skulle ljuda; se § 17: 1, b).

(1) Hom. contraherar stundom st. på *ω* i *Dat.* Sing., t. ex. *ἥρω-ϊ, ἥρῳ.*

(2) Dock ej hos Hom., som har genit. på *-ος*, och *förlänger ε till η i alla de casus, der υ(ϝ) bortfaller.* Alltså: *βασιλεύς, βασιλῆ-ος, βασιλῆ-ϊ, βασιλῆ-α; βασιλῆ-ες, βασιλή-ων, βασιλεῦ-σι* (men *ἀριστή-εσσι* af Nom. *ἀριστεύς*); *βασιλῆ-ας.* — Dessutom finnes genit. på *εος* o. (sammandraget) *ευς*, dat. på *εϊ* o. *ει*, acc. på *έα* o. *ῆ*: *Ὀδυσσεύς*, gen. *Ὀδυσσῆ-ος, -έος* o. *-εῦς*, acc. *Ὀδυσσῆ-α, Ὀδυσσέα* o. *Ὀδυσσῆ.*

Egendomligheter.

1. Nom. o. Voc. Plur. af st. på ευ har jemte änd. εῖς (contr. af εες) äfven, fornattiskt, ῆς (contr. af Homeri ῆες): βασιλεῖς o. βασιλῆς.

2. ναῦς, ἡ, skepp, förändrar α **till ε i Genitiverna,** *till η i andra* casus i hvilka υ bortfaller;(1) dessutom har det i Gen. Sing. änd. ως, och Voc. Sing. = Nominat.; alltså: Sing. ναῦ-ς, νε-ώς, νη-ΐ, ναῦν, ναῦ-ς; Dual. νῆ-ε, νε-οῖν; Plur. νῆ-ες, νε-ῶν, ναυ-σί, ναῦ-ς.

3. χοῦς, ὁ, congius, böjes efter βοῦς; sål. Gen. χο-ός, χο-ΐ, χοῦν; χό-ες, χο-ῶν, χουσί. Dessutom (af en Nom. χοεύς) Gen. $χο^{ῶ}_{(ε\text{-}ω)}ς$, Dat. $χο^{εῖ}_{(ε\text{-}ι)}$, Acc. $χο^{ᾶ}_{(ε\text{-}α)}$; Plur. Dat. χοεῦσι. Acc. χοᾶς (jfr Ἐρετριεύς i anm. om contraction, a).

4. χοῦς, ὁ, jordvall (sammandraget af χόος) har Gen. χο-ός, Dat. χο-ΐ (efter βοῦς) samt dessutom Gen. χοῦ och Acc. χοῦν efter sammandragna *andra* decl.

§ 25. Anomalier i alla tre declinationerna.

1. **Abundantia** kallas substantiva med *två* stammar och **två olika** *Nominativer;* t. ex.

ἡ δίψα (st. διψα) o. τὸ δίψος (st. διψες), törst.
ἡ χώρα o. ὁ χῶρος, rum, ställe.
ἡ νάπη o. τὸ νάπος, skogsdal.
ἡ ὄχθη o. ὁ ὄχθος, jordhöjd, strand.
ὁ ὄνειρος o. τὸ ὄνειρον, dröm.
ὁ ἐρετμός o. τὸ ἐρετμόν, åra.
τὸ δάκρυον o. δάκρυ, tår.
ὁ φύλακος o. φύλαξ, väktare.

Anm. Många subst. i *andra* decl. böjas i *sing.* ss. masculina (eller både ss. masc. o. neutra), men i *plur.* företrädesvis ss. *neutra,* (2) t. ex.
ὁ νῶτος o. τὸ νῶτον, rygg; Plur. τὰ νῶτα.
ὁ ζυγός o. τὸ ζυγόν, ok; » τὰ ζυγά.
ὁ δεσμός, band; » τὰ δεσμά.
ὁ σῖτος, spannmål; » τὰ σῖτα.
τὸ στάδιον (i motsats härtill) τὰ στάδια o. οἱ στάδιοι.

2. **Heteroclĭta** kallas substantiva med *två* stammar och **en gemensam** *Nominativ,* som passar till **båda,** t. ex. nomina propria på ης, hvilka i *acc.* sing. böjas efter både *tredje* och *första* declinationen (utom de på κλῆς): Σωκράτης, Acc. Σωκράτη (af st. Σωκρατες) och Σωκράτην (af st. Σωκρατα, enl. första decl.); σκότος, ὁ, Gen. σκότου o. s. v. (af st. σκοτο efter andra decl.) och σκότος, τό, Gen. σκότους o. s. v. (af st. σκοτες efter tredje).

3. **Metaplasta** kallas substantiva med två stammar och **en** Nominativ, som blott passar till **den ena,** under det den andra är *i Nom. obruklig,* t. ex. δένδρο-ν, τό, träd, Dat. Plur. δένδρε-σι (af st. δενδρες) samt υἱός, οῦ, ὁ, son, som går regelmässigt efter andra decl. och dessutom har (af en st. υἱευ) Sing. G. υἱέ-ος, D. υἱε-ῖ (Hom. Acc. υἱέ-α); Dual. υἱέ-ε, υἱέ-οιν; Plur. υἱεῖς, υἱέ-ων, υἱέ-σι, Acc. υἱέ-ας o. υἱεῖς.(3) Denna Plur. och Gen. Sing. är t. o. m. vanligare än de motsvar. formerna af andra decl.

Anm. 1. *Defectiva numero:* a) *Singulariatantum* äro många subst. genom *betydelsen,* t. ex. αἰθήρ luft, γῆ jord; b) *Pluraliatantum* äro festers namn, t. ex. τὰ Διονύσια Dionysos-festen; vidare αἱ δυσμαί solnedgång; οἱ ἐτησίαι (§ 10: B, 2) passadvindar, m. fl.

---

(1) ναῦς antar hos Hom η i *alla* casus och ε i alla utom Nom. o. Dat. Sing.; Acc. Sing. har änd. α. Alltså: νηῦς, νη-ός o. νε-ός, νη-ΐ, νῆ-α o. νέ-α; Plur. νῆ-ες o. νέ-ες, νηῶν o. νεῶν, νηυ-σί, νή-εσσι o. νέ-εσσι, νῆ-ας o. νέ-ας. — Så har ock Hom. för γραῦς: γρηῦς o. γρηΰς, Voc. γρηῦ o. γρηΰ, Dat. γρηΐ.

(2) (§ 25: 1, anm.) Jemför hos Hom.
ἡ κέλευθος, väg; τὰ κέλευθα, stigar.
ὁ κύκλος, cirkel; τὰ κύκλα, hjul.
ὁ μηρός, lår; τὰ μῆρα o. μηρία, lårstycken.
ὁ σταθμός, boning; οἱ σταθμοί o. (i bet. vigt) τὰ σταθμά.

(3) (§ 25: 3.) υἱός har hos Hom. dessutom (af st. υἱ) *Sing.* Gen. υἷ-ος, D. υἷ-ι, A. υἷ-α. *Dual.* υἷ-ε. *Plur.* υἷ-ες, D. υἱ-ά-σι, A. υἷ-ας.

Anm. 2. *Defectiva casu* äro t. ex.
ὄναρ, τό, ss. Nom. dröm; ss. Acc. i drömmen.
ὕπαρ, τό, ss. Nom. verklig syn; ss. Acc. i vaket tillstånd, verkligen.
ὄφελος, τό, nytta; ἦδος, τό, fördel (blott ss. Nom. och Subjects-acc.).

Anm. 3. *Indeclinabilia* äro a) räkneorden 5—100; b) utländska namn, deribland bokstäfvernas: τὸ πάσχα Påsk, τὸ ἄλφα, samt χρεών nödvändighet (participium af χρή).

§ 26. De vigtigaste Substantiva Anomala i alfabetisk ordning.

(Former med fin stil tillhöra poesien.)

1. Ἅιδης, ου, ὁ, Hades, regelb. efter 1:sta decl.
Hom. Ἀΐδης, Gen. -αο o. -εω, o. s. v.; dessutom Gen. Ἄϊδ-ος, Dat. Ἄϊδ-ι.

2. ἀνήρ, se § 18: egendoml. 1, anm. 1.

3. Ἄρης, Ἄρεως (o. Ἄρεος), Ἄρει, Acc. Ἄρη o. Ἄρην. Voc. Ἄρες.
Hom. Ἄρηος, Ἄρηϊ, Ἄρηα.

4. ἀστήρ, se § 18: egend. 1, anm. 2. — 5. γαστήρ, se § 18, egend. 1.

6. γόνυ, τό, knä (st. γονϝατ), γόνατ-ος, γόνατ-ι, γόνυ; *Dual.* γόνατ-ε, γονάτ-οιν; *Plur.* γόνατ-α, γονάτ-ων, γόνατ-σι, γόνατ-α. (I N. A. V. Sing. bortkastas sål. stammens -ατ, och γονϝ blir genom vocalisering γόνυ; i alla andra casus bortfaller ϝ: γονϝατ blir γόνατ).
Hom. [genom methathesis och vocalisering af γονϝατ till γ(οϝ)νατ, ου över (οϝ)]: Gen. γούνατος o. γουνός, Dat. γούνατι o. γουνί; Plur. γούνατα o. γοῦνα, γουνάτων o. γούνων, γούνασι o. γούνεσσι.

7. γυνή, se § 19: A, egend. 3.

8. δόρυ, τό (i st. f. δορϝ af st. δορϝατ, ss. γόνυ i st. f. γονϝ af γονϝατ), δόρατ-ος, δόρατ-ι, δόρυ; δόρατ-ε δοράτ-οιν; δόρατ-α, δοράτ-ων, δόρατ-σι.
Hom. δούρατος o. δουρός o. s. v. såsom i γόνυ. (Dessutom Sing. Gen. δορός, Dat. δορί hos att. poeter).

9. Ζεύς, ὁ, Διός, Διΐ, Δία, Ζεῦ.
Hom. Gen. Ζηνός, Dat. Ζηνί, Acc. Ζῆνα.

10. θέμις, ἡ, rätt, acc. θέμιν (men ss. subjects-accusat. till en inf. indeclinabelt θέμις: φασὶ θέμις εἶναι).
Hom. Plur. N. οἱ θέμιστες, Acc. θέμιστας, rättsförordningar.

11. Θέμις, ἡ, gudinnan Themis, Θέμιδος (o. Θέμιτος), Θέμιδι, Θέμιν, Θέμι.
Hom. Θέμιστος, Θέμιστι, Θέμιστα.

12. θρίξ, ἡ, hår, τριχός (τ över (θ)) o. s. v. Dat. Plur. θριξί, se ljudlag 13, 1, c.

13. θυγάτηρ, ἡ, se § 18: egend. 1.

14. κλείς, ἡ, nyckel, κλειδός, Acc. κλεῖδα, *vanl.* κλεῖν; Plur. i Nom. och Acc. κλεῖδες och κλεῖδας, contr. κλεῖς.
Hom. κληΐς, κληῗδος, Accusat. κληῗδα; Plur. = roddpinnar, mot hvilka årorna under rodden voro fastbundna (Hom. Od. 8: 37).

15. κύων, ὁ, ἡ, se § 18: egend. 2. — 16. μάρτυς, se § 18: egend. 3.

17. μήτηρ, se § 18: egend. 1. — 18. ναῦς, se § 24: egend. 2.

19. Οἰδίπους, G. Οἰδίποδος och Οἰδίπου, D. Οἰδίποδι, A. Οἰδίποδα och Οἰδίπουν, V. Οἰδίπους och Οἰδίπου. Deremot πούς regelmässigt acc. πόδα,

V. *πούς; τρίπους, τρίποδος*. ss. *adj.* trefotad, acc. *τρίπουν* och *-οδα;* ss. *subst.* trefot, acc. *τρίποδα*.

20. *οἶς*, se § 21, anm. 3.

21. *ὄνειρος, ὁ*, och *ὄνειρον, τό*, dröm; metapl. Gen. *ὀνείρατ-ος*, Dat. *ὀνείρατ-ι;* Plur. *ὀνείρατ-α, ὀνειράτ-ων, ὀνείρασ-σι*.

22. *ὄρνῑς, ὁ, ἡ*, fogel, *ὄρνῑθ-ος, ὄρνῑθ-ι, ὄρνῑθ-α* o. *ὄρνῑ-ν*, V. *ὄρνῑ;* Plur. *ὄρνῑθες* o. s. v. (stundom af st. *ὀρνι: ὄρνεις. ὀρνέων*, Acc. *ὄρνεις* o. *ὄρνῖς*).

23. *οὖς, ὠτός*, se § 19: B, I, egend. 3.

24. *πατήρ*, se § 18: egend. 1. — 25. *Πνύξ*, se § 19: A, egend. 2.

26. *Ποσειδῶν, ῶνος;* om Acc. se § 20: C, anm. 1; om Voc. se § 16: 1, b.

27. *πρέσβυς*, gammal man, *πρεσβύτου, πρεσβύτῃ, πρέσβυν, πρέσβυ;* Plur. *πρεσβύται* o. s. v. samt
πρεσβευτής, sändebud, *οῦ, ῇ, ήν, ά;* Plur. *πρέσβεις, πρέσβεων, πρέσβεσι, πρέσβεις*, se § 22, anm. 1.

28. *πρόχους* (*ἡ*, handkanna, sammandraget af *πρόχοος*), Gen. *πρόχου* o. s. v. enl. contracta i 2:dra decl.; Dat. Plur. metaplastiskt *πρόχουσι*.

29. *πῦρ* (*τό*, eld), *πυρός* o. s. v.; Plur. metapl. *τὰ πυρά, τοῖς πυροῖς* vakteldar.

30. *σκῶρ, σκατός*, se § 19: B, II, anm. 2.

31. *σής* (*ὁ*, mal), *σεός* o. s. v.; Plur. *σέες, σέων* (§ 16: 1, a, 3); hos sedn. *σής, σητός*, Plur. *σητῶν*.

32. *ὕδωρ*, se § 19: B, II, anm. 2. — 33. *υἱός*, se § 25: 3.

34. *φρέαρ* (*τό*, brunn), *φρέατ-ος*, se § 19: B, II, anm. 2; äfven *φρητός*.

35. *φῶς* (*τό*, ljus), *φωτός* o. s. v.; *φώτοιν, φώτων, φωσί*, se § 16: 1, a, 3.
φῶς är egentligen sammandraget af *φάος*, som Hom. har qvar i Dat. *φάει*, och Plur. *φάεα* ögon.

36. *χείρ*, se § 18: egend. 4. — 37. *χοῦς* congius, och *χοῦς* jordvall, se § 24: egend. 3, 4.

38. *χρέως* (*τό*, skuld), Gen. *χρέως*, completteras med *χρέος*, Gen. *χρέους*, Plur. *χρέᾱ* (§ 17: 1, c), *χρεῶν; Dualis* och alla *Dativer* fattas.
Hom. har i Nom. äfven *χρεῖος*. Jfr härmed hos Hom. *χρεώ* l. *χρειώ, ἡ*, behof, Gen. *χρειοῦς*, Dat. *χρειοῖ* (efter *ἠχώ*).

Särskilda anomalier hos Hom. och i poesin äro:

39. *ἀλκή, ἡ*, styrka, Dat. *ἀλκῇ* och (metapl.) *ἀλκ-ί;* så ock *ὑσμίνη, ἡ*, kamp, Dat. *ὑσμίνῃ* o. *ὑσμῖν-ι*.

40. *ἀρνός, τοῦ* o. *τῆς*, lammets, Dat. *ἀρνί*, Acc. *ἄρνα*; Dual. *ἄρνε;* Plur. *ἄρνες, ἀρνῶν, ἀρνάσι* o. *ἄρνεσσι, ἄρνας*. Ss. Nom. Sing. brukas *ἀμνός*.

41. *ἀνδράποδον* (*τό*, träl), Dat. Plur. äfven *ἀνδραπόδεσ-σι* (metapl.).

42. *δῶ*, förkortadt af *δῶμα, τό*, hus; så ock *κρῖ, τό*, af *κριθή, ἡ*, korn.

43. *ἰχώρ, ῶρος, ὁ*, Gudablod; Acc. Sing. *ἰχῶ* (i st. f. *ἰχῶρα*).

44. *ἰωκή, ἡ*, slagt-tummel, Acc. metapl. *ἰῶκα*.

45. *κάρη, τό*, hufvud, har af st. *καρητ* (jfr st. *σωματ*, Nom. S. *σῶμα*) blott *singularis: κάρητ-ος, κάρητ-ι, κάρη*. Metaplastiska former äro: Gen. *καρήατ-ος, κράατ-ος, κρατ-ός;* Dat. *καρήατ-ι, κράατ-ι, κρατ-ί* (af stammarne *καρηατ, κρaατ, κρατ*). Plur.

N. A. V. *καρήατ-α, κράατ-α* (tagna af de två första stammarne); Gen. Dat. *κράτ-ων* (jfr § 16: 1, a, 3), *κρατ-σί* (tagna af den sista, som ock har Acc. *τὸν κρᾶτα. τοὺς κρᾶτ-ας*). Enstaka former äro Acc. *τὸ κάρ, τὰ κάρηνα, τῶν καρήνων.*
(Attiska poeter hafva *τό κάρᾱ*, Dat. *τῷ κάρᾳ*; N. A. Plur. *τὰ κάρᾱ*).

46. *λᾶας, ὁ*, contr. *λᾶς*, sten, Gen. *λᾶος*, Dat. *λᾶϊ*, Acc. *λᾶαν*; Dual. *λᾶε*; Plur. *λᾶες, λάων, λάεσσι* l. *λάεσι*, Acc. *λᾶας*.

47. *λιτί, λῖτα*, enstaka Dat. o. Acc., linne; *λίπᾰ*. enstaka Acc., fett, ofta ss. innehålls-acc. till *χρίειν*.

48. *μάστιξ*, se noten till § 19: A, egend. 3.

49. *νηπίη, ἡ*, oförstånd, utvidgas stundom genom inskjutande af *ε* framför *η*, *α* framför *α*. *νηπιέῃσιν, νηπιάας*.

50. *ὄσσε, τώ*, ögon, blott N. A. V. Dual. hos Hom.; *ὄσσων, ὄσσοις* hos attiska poeter.

51. *οὖδας*, se § 20: A, egend. 3.

52. *ὄχος* (*ὁ* och *τό*, vagn), hos Hom. alltid pluraletantum: *ὄχεα, ὀχέων* o. s. v.

53. *πρόσωπον* (*τό*, ansigte), Plur. *πρόσωπα* o. metapl. *προσώπατ-α*.

54. *Genit.* *στιχ-ός*, Plur. N. *στίχ-ες*, Acc. *στίχ-ας* äro metapl. former (af st. *στιχ*) till prosans *στίχο-ς, ὁ* rad, led, (st. *στιχο*).

§ 27. Adjectiva med masculinum och neutrum efter tredje declinationen.

Obs. *Om* särskild femininform bildas, böjes den (ss. i Adj. på *ος*) efter 1:sta decl., men Nom. Sing. -*α* är *kort* och accenten i Gen. Plur. *Fem.* står på *slutstafvelsen* (§ 12: »Obs.»)

I. Adjectiva af tre ändelser bilda sitt Fem. efter 1:sta declinationen, genom att lägga änd. *ια* (egl. *ja*) till stammen, och äro:

a) Stammar på *υ*;[1] de slutas i Nom. Sing. på -*υς, εια. υ.* t. ex.

Sing. Nom. *ἡδύ-ς, ἡδε-ῖᾰ, ἡδύ*
Gen. *ἡδέ-ος, ἡδε-ία-ς, ἡδέ-ος* o. s. v.
Plur. Gen. *ἡδέων, ἡδειῶν, ἡδέων* o. s. v.

Anm. 1. Femininänd. *ια* lägges här till *Genitivens* stam (*ἡδε*).

Anm. 2. *Adj.* på *υς* äro i två fall olika *Subst.* på *υς*, ty:
a) Gen. Sing. har änd. -*ος* (*ἡδέος*; men *πῆχυς, πήχε-ως*); och
b) *εα* i Neutr. Plur. sammandrages vanl. *icke* (»*ἡδέα*», men »*ἄστη*», § 22: 2).

b) Stammar på *ν*; de sluta i Nom. Sing. på -*ην* (*ε*), -*εινα*, -*εν*; *ᾱς, αινα, ᾰν*.

☞ Feminini *εν-ja αν-ja* blir *ει-να αι-να*, enligt följande ljudlag (29): *νj* och *ρj* blifva *ιν ιρ*, genom att *j* flyttas *före* *ν* och *ρ* samt vocaliseras till *ι*; t. ex.

st. *τερεν*,	Sing. N.	*τέρην* (*ε*) (§ 14: A)	*τέρε-ιν(ν-j)-α*,	*τέρεν*
	G.	*τέρεν-ος*	*τερείνης*,	*τέρεν-ος*
	V.	*τέρεν* (§ 14: C)	*τέρεινα*,	*τέρεν* o. s. v.
	Plur. G.	*τερέν-ων*	*τερεινῶν*,	*τερέν-ων* o. s. v.
st. *ταλαν*,	Sing. N.	*τάλᾱς* (§ 14: A)	*τάλα-ιν(ν-j)-α*,	*τάλᾰν*
	G.	*τάλᾰν-ος*	*ταλαίνης*,	*τάλαν-ος*
	V.	*τάλᾰν* (§ 14: C)	*τάλαινα*	*τάλαν*

[1] (§ 27: 1, a). Hos Hom. äro dessa adj. stundom af *två* änd.; *θῆλυς ἐέρση* (Od. 5: 467); stundom ändas Fem. på *εα, εη* (med utstött *ι*): *βαθέη, ὠκέα*. — Acc. Sing. Masc. har stund. änd. *εα* i st. f. *υν*: »*εὐρέα πόντον*».

c) **Stammar** på ντ (-αντ, -οντ, -εντ, -υντ); de slutas i Nom. Sing. på ᾱς, ᾱσᾰ, ἄν; ων, ουσᾰ, ον [ους, ουσα, ον i conj. på μι, enl. § 14: A, anm. 2.]; — *εις εσσᾰ εν (adj.)*, o. *εις εισᾰ εν (participia)*; — *ῡς ῡσᾰ ῠν*;

☞ Feminini ντ-ja har blifvit ντσα, hvars ντ bortfaller med ersättningsförlängning, *utom* i *adjectiv*stammar på εντ, ty dessa begagna vid femininbildningen en bistam på ετ (jfr § 14: D) och bilda derför femininum på ε$^{σσ}_{(τ\text{-}j)}$α (jfr ἐρέ$^{σσ}_{(τ\text{-}j)}$ω, ljudl. 28, und.).

1) St. på αντ (participia). 2) St. på οντ (participia).

Singularis.

N.	λύσᾱ~~ντ~~-ς	λύσᾱ~~ντ~~-σα	λῦσᾰν~~τ~~	λύ$^{ω}_{(ο)}$ν~~τ~~	λύ$^{ου}_{(ο)}$~~ντ~~-σα	λῦον~~τ~~
G.	λύσαντ-ος	λυσάσης	λύσαντ-ος	λύοντ-ος	λυούσης	λύοντ-ος
V.	λύσᾱ-ς	λύσᾱσα	λῦσαν	λύων	λύουσα	λῦον
	(§ 14: C, und. 1, b)			(§ 14: C, und. 1, b)		

Pluralis.

G.	λυσάντ-ων	λυσασῶν	λυσάντ-ων	λυόντ-ων	λυουσῶν	λυόντ-ων

Anm. Hithörande *adjectiva* äro blott πᾶς, πᾶσα, πᾶν (ᾱ i Neutr.) med dess composita, samt ἑκών ἑκοῦσᾰ ἑκόν (frivillig) och ἄκων (contr. af ἀ-έκων), ἄκουσα, ἆκον, hvilka alla hafva (ss. *alla* participia) *Voc.* Sing. Masc. = *Nom.*

3) St. på εντ (adj. o. part.):[1]

a) *Adjectiv*stammar på εντ hafva:
Nominativänd. εις, εσσα, εν.
Voc. Sing. Masc. = *Stammen* (med bortkastadt τ).
Dat. Plur. *utan* ersättningsförlängning (§ 14: D).

b) *Particip*stammar på εντ hafva:
Nominativänd. εις, εισα, εν.
Voc. Sing. Masc. = *Nominat.*
Dat. Plur. *med* ersättningsförl.

Singularis.

N.	χαρί$^{ει}_{(ε)}$~~ντ~~-ς	χαρίε$^{σσ}_{(τ\text{-}j)}$ᾰ	χαρίεν~~τ~~	λυθ$^{εί}_{(ε)}$~~ντ~~-ς	λυθ$^{εῖ}_{(ε)}$~~ντ~~-σᾰ	λυθέν~~τ~~
G.	χαρίεντ-ος	χαριέσσης	χαρίεντ-ος	λυθέντ-ος	λυθείσης	λυθέντ-ος
		o. s. v. § 19: B, II.			o. s. v. § 19: B, II.	
V.	χαρίεν~~τ~~	χαρίεσσᾰ	χαρίεν	λυθείς	λυθεῖσα	λυθέν

Pluralis.

G.	χαριέντ-ων	χαριεσσῶν	χαριέντ-ων	λυθέντ-ων	λυθεισῶν	λυθέντων
D.	χαρίε~~τ~~-σι	χαριέσσαις	χαρίε~~τ~~-σι	λυθ$^{εῖ}_{(ε)}$~~ντ~~-σι	λυθείσαις	λυθεῖσι

4) St. på υντ (participia).

st. δυντ, Sing. N. δῦ~~ντ~~-ς δῦ~~ντ~~-σᾰ δῦν~~τ~~ G. δύντ-ος, δύσης δύντ-ος o. s. v.

d) **Stammar** på οτ (*blott* perf. part. activi); de hafva den egenheten att förlänga Masculini ο till ω i *Nom.* Sing.[2] (hvarvid τ bortfaller framför σ). Slut i Nom. Sing. är således: ως, υῖᾰ, ος, t. ex.

st. λελυκοτ, Sing. N. λελυκ$^{ώ}_{(ο)}$~~τ~~-ς λελυκυῖᾰ λελυκό$^{ς}_{(τ)}$ (§ 15: anm.).
G. λελυκότ-ος λελυκυίᾱς λελυκότ-ος o. s. v.

☞ Femininum ändades ursprungl. ϝοτ-ja, som blef υτ-ια (ss. κϝον blef κυν) och sedan (ljudl. 9, anm. och 23) υσια, υῖα (λελυκϝοτ-ja λελυκυτια, -υσια, -υῖα).

---

(1) (§ 27: 1, c, 3). Hom. contraherar stund. adj. på ήεις och όεις, t. ex. τιμῆς, τιμῆσσᾰ, τιμῆν (af -ήεις, -ήεσσα, ῆεν), μελιτοῦς, μελιτοῦσσᾰ, μελιτοῦν (af -όεις, όεσσα, -όεν): λωτόεις (lotusbevuxen) har λωτεῦντα (i st. f. λωτοῦντα) af λωτόεντα.

(2) (§ 27: I, d). Hom. förlänger stundom Masculini ο äfven i *andra* casus än *Nominat. Sing.*, t. ex. μεμαῶτες jemte μεμαότες. τεθνηῶτος jemte τεθνηότος.

II. Adjectiva af två ändelser äro:

a) *eliderande σ-stammar*, t. ex.

st. σαφες. Sing. N. M. F. σαφής Neutr. σαφές
Gen. σαφοῦς o. s. v., se § 20,
Voc. σαφές (§ 20) σαφές

b) *liquidastammar* på ν (och ρ), t. ex.

st. σωφρον. Sing. N. M. F. σώφρων (§ 14: A. anm.) Neutr. σῶφρον
Gen. σώφρον-ος

st. ἀρρεν. Sing. N. M. F. ἄρρην Neutr. ἄρρεν
Gen. ἄρρεν-ος

st. ἀπατορ. Sing. N. M. F. ἀπάτωρ Neutr. ἄπατορ
Gen. ἀπάτορ-ος

Anm. Om accentens tillbakadragning i Voc. Masc. och Fem. samt N. A. V. *Neutrius* (εὐδαίμων, εὔδαιμον) se § 16: 1. c.

c) *vocalstammar* på ι,[1] t. ex. ἴδρι-ς, ἴδρι.
Gen. ἴδρι-ος o. s. v., se § 21.

Anm. Adjectiva sammansatta med πόλις böjas i alla casus ss. substantivst. på ιδ. t. ex. φιλόπολις, ι; Gen. φιλοπόλιδ-ος, o. s. v.

d) öfriga adj. af två ändelser i 3:dje decl. äro bildade genom sammansättning med substantiva, och böjas i möjligaste öfverensstämmelse med dessa, t. ex.

af δάκρυ tår: ἄδακρυς, υ; G. ἀδάκρυ-ος, A. ἄδακρυν, υ.
» ἐλπίς hopp: εὔελπις, ι; G. εὐέλπιδος. A. εὔελπιν (§ 14: B), ι.
» πῆχυς aln: δίπηχυς, υ; G. διπήχεος (ej -ως, § 22: 3). A. δίπηχυν, υ.
Plur. N. A. V. διπήχεις, Neutr. διπήχη (§ 22: 2).

Anm. Adj. *sammansatta med* πούς hafva i Neutr. änd. ουν; i Acc. M. F. -ουν och -οδα: Sing. N. δίπους, δίπουν; G. δίποδος; D. δίποδι; Acc. M. F. δίποδα och δίπουν, Neutr. δίπουν (men *Subst.* τρίπους trefot, Acc. τρίποδα; πολύπους polyp, Acc. πολύπουν; om Οἰδίπους se § 26). — Om Adj. sammansatta med γέλως o. κέρας se § 12: 2, anm.

III. Adj. af blott en ändelse efter 3:dje decl. äro åtskilliga, som ej *behöfva* eller *kunna* bilda Neutr., t. ex. φυγάς, άδ-ος flykting; ἄπαις, ἄπαιδος barnlös; ἧλιξ, ἥλικος jemnårig. (I *första* decl. finnas några sådana på ης, t. ex. ἐθελοντής, ἐθελοντοῦ frivillig).

§ 28. Oregelbundna Adjectiva.

Μέγας stor, och πολύς mycken, ha blott (Nom. och Acc. Masc. o. Neutr. Sing., d. v. s.) μέγαν, μέγα, πολύν, πολύ, af st. μεγα o. πολυ efter 3:dje decl.; allt annat af st. μεγαλο och πολλο (efter 1:sta och 2:dra decl.): accenten står i μέγας på penultima, i πολύς på ultima.[2]

---

[1] (II, c). Adjectivst. på ι hafva hos Hom. ofta biformer af st. på ιδ; ἴδρις, ι. G. ἴδριδ-ος.

[2] (§ 28). Hom. declinerar i πολύς *båda* stammarna nästan fullständigt (men *Fem.* är alltid = *Attikernas*); alltså: πολύς, πολλή, πολύ, Gen. πολέος, πολλῆς, πολέος o. s. v. samt πολλός, πολλή, πολλόν o. s. v. — Dessutom finnas formerna πουλύς, πουλύν, πουλύ.

	Sing.			Plur.		
N.	μέγᾰ-ς	μεγάλη	μέγᾰ	μεγάλο-ι	μεγάλαι	μεγάλα
G.	μεγάλου	μεγάλης	μεγάλου	μεγάλων	μεγάλων	μεγάλων
D.	μεγάλῳ	μεγάλῃ	μεγάλῳ	μεγάλο-ις	μεγάλαις	μεγάλοις
A.	μέγᾰν	μεγάλην	μέγᾰ	μεγάλους	μεγάλας	μεγάλα

Dual. N. A. V. μεγάλω μεγάλα μεγάλω
G. D. μεγάλο-ιν μεγάλαιν μεγάλοιν

	Sing.			Plur.		
N.	πολύς	πολλή	πολύ	πολλοί	πολλαί	πολλά
G.	πολλοῦ	πολλῆς	πολλοῦ	πολλῶν	πολλῶν	πολλῶν
D.	πολλῷ	πολλῇ	πολλῷ	πολλοῖς	πολλαῖς	πολλοῖς
A.	πολύν	πολλήν	πολύ	πολλούς	πολλάς	πολλά

Anmärkningar.

1. πρᾶος mild, bildar *Femininum* Singularis och *hela* Pluralis af st. πραϋ; alltså:

N. πρᾶο-ς	πραεῖᾰ	πρᾶον (πραΰ)	πραεῖς o. πρᾶοι	πραεῖαι	πραέᾰ
G. πρά-ου	πραείᾱς	πράου	πραέων	πραειῶν	πραέων
D. πράῳ	πραείᾳ	πράῳ	πραέσι o. πράοις	πραείαις	πραέσι o. πράοις
A. πρᾶον	πραεῖᾰν	πρᾶον (πραΰ)	πραεῖς o. πράους	πραείᾱς	πραέᾰ

2. σῶς, σώα, σῶν [1] helbregda, salvus, har af st. σω blott formerna σῶς (commun. gen.) och σῶν, allt annat af st. σωο, t. ex.

	Masc.	Fem.	Neutr.		Masc.	Fem.	Neutr.
S. N.	σῶ-ς	σώα	σῶ-ν	P. N.	σῶς [af σω-ες] o. σῶοι	σῶαι	σῶα (contr. σᾶ)
G.	σώου	σώας	σώου	G.	σώων	σώων	σώων
D.	σώῳ	σώᾳ	σώῳ	D.	σώοις	σώαις	σώοις
A.	σῶ-ν	σώαν	σῶ-ν	A.	σῶς [af σω-ας] o. σώους	σώας	σῶα (contr. σᾶ).

§ 29. Adjectivernas Comparation {(A) *vanligen* genom änd. -τερο, -τατο. (B) *stund.* gen. änd. -ιον (egl. ιον), -ιστο.

A) **Suffixerna** τερο, τατο läggas till stammen, hvarvid stammar på ο med **kort*** penultima [2] förlänga ο till ω. Nominat. Sing. slutas således

i Comp. -τερο-ς, -τέρᾱ, -τερον,
i Superl. -τατος, -τάτη, -τατον, t. ex.

St. på ο	(δεινο)	δεινό-ς	δεινό-τερο-ς	δεινό-τατο-ς
	(σοφο)	σοφό-ς	σοφώ-τερο-ς	σοφώ-τατο-ς
» » ν	(μελαν)	μέλᾱς	μελάν-τερο-ς	μελάν-τατο-ς
» σ	(σαφες)	σαφής	σαφέσ-τερο-ς	σαφέσ-τατο-ς
» υ	(γλυκυ)	γλυκύς	γλυκύ-τερο-ς	γλυκύ-τατο-ς

* Obs. *Muta cum liquida* bildar *här* stark position och *förhindrar* derföre vocalförlängningen; alltså t. ex. σφοδρός, σφοδρότερος, σφοδρότατος.

---

(1) (§ 28: 2). Hom. har vanl. σόος, σόη, σόον, men comp. σαώτερος. — Skilj härifrån ζῶς, ζῶν *lefvande* (af det obrukl. ζάος, ζάον) jemte ζωός, -ή, -όν.

(2) (§ 29: A). Hom. förlänger stund. ο till ω äfven efter *lång* penultima, t. ex. ὀϊζυρώτερος.

Anmärkningar.

1. Ändelsen *αίτερος, αίτατος* inträder

a) genom *utstötning* af stammens *ο: alltid* i *γεραιός* (*γεραί-τερος, γεραί-τατος*). *stundom* i *παλαιός* och *σχολαῖος* (hvilka äfven hafva de regelbundna formerna *-ότερος, -ότατος*).

b) genom utstötning af *ο* och **inskjutning** af *αι:*

α) alltid i *μέσος*,(1) *ἴσος, εὔδιος, ὄρθριος, ὄψιος* o. *πρώϊος* (*μεσ-αί-τερος, μεσ-αί-τατος* o. s. v.).

β) stundom i *ἴδιος, ἥσυχος* och *φίλος* (hvilka äfven hafva de regelbundna formerna *-ώτερος, -ώτατος*). — *Φίλος* har, utom *φιλαίτερος φιλαίτατος*, äfven *φίλτερος φίλτατος*, sällan *φιλώτερος φιλώτατος* (i poesi dessutom *φιλίων φίλιστος*).

2. Ändelsen *έστερος έστατος* inträder

a) *regelmessigt:* i stammar på *ες* och *εντ* (genom användning af en bistam på *ετ*, jfr § 14: D); t. ex. *σαφ*$^{ή}_{(ε)}$*ς σαφέσ-τερος σαφέσ-τατος; χαρί*$^{ει}_{(ε)}$*ντ-ς χαριέ*$^{σ}_{(τ)}$*-τερος χαριέ*$^{σ}_{(τ)}$*-τατος* (af bistammen *χαριετ*, enl. ljudl. 9). *Så* ock *πένης* (Gen. *πένητ-ος*), *πενέ*$^{σ}_{(τ)}$*-τερος πενέ*$^{σ}_{(τ)}$*-τατος*, genom förkortning af *η* till *ε*.

b) genom **inskjutning** af *ες:* i st. på *ον* (t. ex. *σώφρ*$^{ω}_{(ο)}$*ν σωφρον-έσ-τερος σωφρον-έσ-τατος*), och *ἀφῆλι*$^{ξ}_{(κ-ς)}$ (*ἀφηλικ-έσ-τερος, -έσ-τατος*).
Undantag: *πίων πιό-τερος πιό-τατος*, och *πέπων πεπ-αί-τερος πεπ-αί-τατος*.

c) genom **inskjutning** af *ες*, och *utstötning* af stammens slutvocal:

α) alltid i *ἄκρᾱτος, ἐρρωμένος, ἄσμενος*, och stammar på *οο;* t. ex. *ἄσμενο-ς ἀσμεν-έσ-τερος ἀσμεν-έσ-τατος; εὔν*$^{ου}_{(οο)}$*-ς εὐν*$^{ού}_{(ο-ε)}$*σ-τερος εὐν*$^{ού}_{(ο-ε)}$*σ-τατος*.

β) stundom i *αἰδοῖος* och *ἄφθονος*.

Obs. Nominativus *οος ους* fordrar således $^{ού}_{(ο-ε)}$*σ-τερος* $^{ού}_{(ο-ε)}$*σ-τατος*, men Nominat. *εος ους* regelmessigt $^{ώ}_{(ε-ω)}$*-τερος* $^{ώ}_{(ε-ω)}$*-τατος*, t. ex. *κυαν*$^{οῦ}_{(εο)}$*ς κυαν*$^{ώ}_{(εω)}$*-τερος κυαν*$^{ώ}_{(εω)}$*-τατος*.

3. Ändelsen *ίστερος ίστατος* inträder (genom inskjutning af *ισ*, och utstötning af stamvocalen) i *λάλος, ὀψοφάγος* och adj. på *ης* efter *första* decl. (Genit. *ου*), t. ex. *κλέπτης κλεπτ-ίσ-τερος -ίσ-τατος* (utom *ὑβριστής ὑβριστό-τερος ὑβριστό-τατος*).

4. Adj. sammansatta med *χάρις* insätta en stam på *χαριτο: ἐπίχαρις ἐπιχαριτώ-τερος ἐπιχαριτώ-τατος*.

B) **Suffixerna** *-ιον* (egntl. *jον*), *-ιστο* läggas till stammen i *ἡδύς, ταχύς, αἰσχρός, ἐχθρός* samt några anomala,(2) hvarvid stammens slutvocal bortfaller (och i st. på *ρο* äfven *ρ*). Nom. Sing. ändas således

Comp. *M. F. -ίων* (§ 14: A, anm. 1), *N. -ιον;*
Superl. *ιστος, -ίστη, ιστον*, t. ex.

ἡδύ-ς, ἡδ-ίων, ἥδ-ιστος; ταχύς, { *θάσσων*[1] el. *θάττων,* } *τάχ-ιστος;*
αἰσχρ-ός, αἰσχ-ίων, αἴσχ-ιστος; ἐχθρ-ός, ἐχθ-ίων ἔχθ-ιστος.

[1] Egentl. *θά*$^{σσ}_{(χ-j)}$*ων*, se ljudl. 27 i § 30; om *θ* se ljudl. 13: 1, b.

Anm. 1. Om accentens tillbakadragning (M. F. *ἡδίων*, N. *ἥδιον*), se § 16: 1, c; om *contraction* i *Acc.* se § 20: c.

Anm. 2. *Quantitet: ι* uti *ιον* är *långt* hos Attici (*kort* hos Hom.).

---

(1) (A, anm. 1). Hos Hom. har *μέσος* äfven *μέσσατος*, ss. *νέος* (novus) äfven *νέατος, νείατος; ἀνιηρός* har (Od. 2: 190) *ἀνιηρέστερος*.

(2) Hom. begagnar suffix. *ιον ιστο* ofta, der *prosan* har *τερο τατο*, t. ex. *βραδύς, βραδύ-τερος, βάρδ-ιστος* (metath.); *μακρός, μάσσων, μήκ-ιστος* (af *μῆκος, τό*); *βαθύς, βαθ-ίων, βάθ-ιστος; παχύς, παχ-ίων* o. *πάσσων, πάχ-ιστος; βραχύς, βραχ-ίων* o. *βράσσων, βράχ-ιστος;* så ock i formerna *γλυκίων* (*γλυκύς*), *φιλίων* (*φίλος*), samt i *ἐλέγχιστος, ὤκιστος, οἴκτιστος, κύδιστος* (af *ἐλεγχής, ὠκύς, οἰκτρός, κυδρός*).

§ 30. Oregelbunden Comparation

uppkommer oftast derigenom, att Comp. och Sup. tagas af en *annan stam* än Positivens; vanl. begagnas då suff. *ιον*, *ιστο*.

Obs. Homeriska former stå med fin stil inom parenthes.

1. *ἀγαθός*, af st. { ἀμεν / ἀρ — jfr ἀρετή, duglighet, tapperhet. (god)	*ἀμε*$^{ιν}_{(ν\text{-}j)}$*ων*[1] dugligare, tapprare (ἀρείων)	*ἄρ-ιστος*
af st. βελτ	*βελτ-ίων*, sedligt bättre, nyttigare (βέλτερος)	*βέλτ-ιστος* (βέλτατος)
» st. κρετ, κρατ — (jfr κρατύς, mäktig, Hom.)	*κρείσσων* el. *κρείττων*[2] starkare	*κράτ-ιστος*
» st. λω	*λω-ΐων*, *λῴων* (λωΐ-τερος)	*λῷστος*
» st. φερ	(φέρ-τερος)	(φέρτατος, φέριστος)
2. *κακός* (dålig)	*κακ-ίων* pejor, dåligare (κακώ-τερος)	*κάκ-ιστος*
af st. χερ (jfr χέρης, adj. def. ringare, svagare, Hom.)	*χε*$^{ιρ}_{(ρ\text{-}j)}$*ων*[1] deterior, ringare (χερείων, χερειότερος, χειρότερος)	*χείρ-ιστος*
» st. ἡκ (jfr ἦκα, adv. svagt, Hom.)	*ἡ*$^{σσ}_{(κ\text{-}j)}$*ων*[3] el. *ἥττων* inferior, underlägsen	*ἥκ-ιστα (Adv.)*
3. *μῑκρός*, (liten)	*μικρότερος*	*μικρότατος*
af st. ἐλαχυ (jfr ἐλαχύς Hom.)	*ἐλά*$^{σσ}_{(χ\text{-}j)}$*ων*[3] el. *ἐλάττων*	*ἐλάχ-ιστος*
4. *ὀλίγος*, af st. με, ὀλιγο (ringa)	*μείων* (ὀλί$^{ζ}_{(γ\text{-}j)}$ων[3])	*ὀλίγ-ιστος*
5. *μέγας*, af st. μεγ (stor)	*μείζων*[3]	*μέγ-ιστος*
6. *πολύς*,[(1)] (mycken)	*πλείων* *Neutr.* { *πλέον* / *πλέων* stund. *πλεῖν*	*πλεῖστος*
7. *καλός*, af st. καλλ (jfr κάλλος, τό, skönhet) (skön)	*καλλ-ίων*	*κάλλ-ιστος*

[1] *Ljudlag* (29): *νj*, *ρj* blir *ιν*, *ιρ* genom att *j* flyttas *före* *ν* och *ρ* och vocaliseras till *ι*: *ἀμενjων* blir *ἀμείνων*; *χερjων* blir *χείρων*.

[2] *Ljudlag* (28): *T-ljud och j blir vanl. ζ*, t. ex. *σχί*$^{ζ}_{(δ\text{-}j)}$*ω*, *φρά*$^{ζ}_{(δ\text{-}j)}$*ω*; — doch öfvergå *τ el. ϑ och j* till *σσ* i comparat. *κρείσσων* [med *inskjutet ι!* Egl. o. ioniskt *κρέ*$^{σσ}_{(τj)}$*ων*], samt i vissa verba, t. ex. *ἐρέ*$^{σσ}_{(τ\text{-}j)}$*ω* *κορύ*$^{σσ}_{(ϑ\text{-}j)}$*ω*, se § 41.

[3] *Ljudlag* (27): *K-ljud och j blir vanl. σσ* (nyatt. ττ), t. ex. *ἡ*$^{σσ}_{(κ\text{-}j)}$*ων*, *ἐλά*$^{σσ}_{(χ\text{-}j)}$*ων*; — dock öfvergår *γ* och *j* till *ζ* i comparat. *ὀλίζων* och *μείζων* [med *inskjutet ι!* Egl. o. ioniskt *μέ*$^{ζ}_{(γ\text{-}j)}$*ων*], samt i vissa verba, t. ex. *κρά*$^{ζ}_{(γ\text{-}j)}$*ω*, se § 41.

---

(1) (§ 30: 6, *πολύς*). Hom. sammandrager i comparat. *πλέον* till *πλεῦν*, *πλέονες* t. *πλεῦνες*; i Plur. har han ock formerna *πλέες*, *πλέας*, *πλέα*.

8. *ῥᾴδιος*, (lätt) (Hom. *ῥηΐδιος*)	*ῥᾴων*, (*ῥηΐτερος*)	*ῥᾷστος* (*ῥηΐτατος* o. *ῥήϊστος*)
9. *ἀλγεινός*, (smärtsam)	*ἀλγεινότερος*	*ἀλγεινότατος*
af st. *ἀλγ* — jfr *ἄλγος*, *τό*, smärta.	*ἀλγ-ίων*	*ἄλγ-ιστος*

Anmärkningar.

1. Om accenten i Voc. M. och F. samt N. A. V. *Neutrius* (*ἀμείνων ἄμεινον*, *ἐλάσσων ἔλασσον* o. s. v., se § 16: 1, c.

2. Åtskilliga comparat. och superlat. *sakna positivus*[1] och äro bildade af partiklar eller substantiva, t. ex.

πλησιαίτερον adv. propius,	*πλησιαίτατος* proximus	af *πλησίον* prope
πρότερος prior,	*πρῶτος* (Hom. *πρώτιστος*), primus	» *πρό* pro
ὑπέρτερος superior,	*ὑπέρτατος* (Hom. *ὕπατος*) supremus	» *ὑπέρ* super
ὕστερος posterior,	*ὕστατος* postremus	
προὐργιαίτερος ändamålsenligare,	*προὐργιαίτατος*	af *προὔργου* indecl. för saken tjenlig (*πρὸ ἔργου*)
δεύτερος sednare	(Hom. *δεύτατος* sist) beslägtadt med *δύο*.	

§ 31. Adverbiernas Bildning och Comparation.

1. Från **adjectiva** härledas adverbia, genom att man lägger änd. *-ως*[2] till *stammen*, sådan den framträder i *Genitivus* Sing. (och med utstötande af *ο* i *ο*-stammar). Såsom **comparat.** begagnas Neutr. **Sing.**, ss. *Superl.* Neutr. *Plur.*

Adj.	Gen. Sing.	Adv. Pos.	Comp.	Sup.
σοφός	*σοφοῦ* (ο-ιο)	*σοφῶς*	*σοφώτερον*	*σοφώτατα*
σώφρων	*σώφρον-ος*	*σωφρόν-ως*	*σωφρονέστερον*	*σωφρονέστατα*
χαρίεις	*χαρίεντ-ος*	*χαριέντ-ως*	*χαριέστερον*	*χαριέστατα*
ἡδύς	*ἡδέ-ος*	*ἡδέ-ως*	*ἥδιον*	*ἥδιστα*
σαφής	*σαφέσ-ος σαφοῦς*	(*σαφέσ-ως*) *σαφῶς*	*σαφέστερον*	*σαφέστατα*

Anm. Några få adverbia hafva uppstått genom att ändelsen *ως* lagts till *comparativus* af motsvarande adjectiv, t. ex. *καλλιόν-ως*, *μειζόν-ως*.

2. Från **andra** ord (än *Adj.*) bildade adverbia (ss. t. ex. adv. på *ω*) tillägga i Comp. *τέρω*, i Superl. *τάτω*, t. ex.

ἄνω	*ἀνωτέρω*	*ἀνωτάτω*	*κάτω*	*κατωτέρω*	*κατωτάτω*
τηλοῦ / *τῆλε*	*τηλοτέρω*	*τηλοτάτω*	*ἐγγύς* nära	*ἐγγυτέρω* / *ἐγγύτερον* / *ἔγγιον*	*ἐγγυτάτω* / *ἐγγύτατα* / *ἔγγιστα*

Anm. Särskildt märkas:
ἄγχι nära, *ἄγχιον* / *ἆσσον* *ἄγχιστα*; *μάλα* mycket, *μᾶλλον μάλιστα* (i stället för *μαλjον*, ljudl. 25: c)

---

(1) (§ 30, anm. 2). Enstaka comp. eller superl. hos Hom. äro t. ex.
κερδίων fördelaktigare, *κέρδιστος* listigast, af *κέρδος* fördel, list.
κύντερος oförskämdare, *κύντατος*, af *κύων*.
ῥίγιον rysligare (adv.), *ῥίγιστος*, af *ῥῖγος* kyla.
Dessutom: *ἐνέρτεροι* el. *νέρτεροι* inferi (Pos. *ἔνεροι*); *πύματος* el. *λοίσθιος* sist; *κήδιστος* kärast (*κῆδος*, *τό*, omsorg) o. s. v.

(2) (§ 31: 1). Från några adj. bildar Hom. adverbia a) på *ᾰ*: *ὦκᾰ*, *σάφᾰ*, *τάχᾰ* (hos Hom. *snart*, hos Attici *kanske*); b) genom att begagna Accusat. Neutrius Sing. o. Plur. af Pos. ss. adv.: *μέγα κρατεῖν*; *μάλα πολλὰ πλάγχθη*; jfr Syntaxens lära om *innehållets* accusativus.

§ 32. Räkneord.

Obs. Homeriska former stå med fin stil inom parenthes.

		Cardinalia.	Ordinalia.
1.	α'	εἷς, μία, ἕν	πρῶτος, η, ον, af πρό, § 30: 2.
2.	β'	δύο (δύω)	δεύτερος, ᾱ, ον
3.	γ'	τρεῖς, N. τρία	τρίτος, η, ον (τρίτατος)
4.	δ'	τέσσᾰρες, N. τέσσᾰρα (πίσυρες, Æol.) τέττᾰρες, τέττᾰρα	τέταρτος (τέτρατος)
5.	ε'	πέντε	πέμπτος
6.	ϛ'	ἕξ	ἕκτος
7.	ζ'	ἑπτά	ἕβδομος (ἑβδόματος)
8.	η'	ὀκτώ	ὄγδοος (ὀγδόατος)
9.	θ'	ἐννέα	ἔνατος (εἴνατος)
10.	ι'	δέκα	δέκατος
11.	ια'	ἕνδεκα	ἑνδέκατος
12.	ιβ'	δώδεκα (δυώδεκα, δύο καὶ δέκα)	δωδέκατος (δυωδέκατος)
13.	ιγ'	τρισκαίδεκα eller τρεῖς, τρία καὶ δέκα	τρισκαιδέκατος —
14.	ιδ'	τεσσαρακαίδεκα eller τέσσαρες, τέσσαρα καὶ δέκα	τεσσαρακαιδέκατος
15.	ιε'	πεντεκαίδεκα	πεντεκαιδέκατος
16.	ιϛ'	ἑκκαίδεκα	ἑκκαιδέκατος
17.	ιζ'	ἑπτακαίδεκα	ἑπτακαιδέκατος
18.	ιη'	ὀκτωκαίδεκα	ὀκτωκαιδέκατος
19.	ιθ'	ἐννεακαίδεκα	ἐννεακαιδέκατος
20.	κ'	εἴκοσι (ἐείκοσι)	εἰκοστός (ἐεικοστός)
30.	λ'	τριᾱ́κοντα (τριήκοντα)	τριᾱκοστός
40.	μ'	τεσσαρᾰ́κοντα	τεσσαρᾰκοστός
50.	ν'	πεντήκοντα	πεντηκοστός
60.	ξ'	ἑξήκοντα	ἑξηκοστός
70.	ο'	ἑβδομήκοντα	ἑβδομηκοστός
80.	π'	ὀγδοήκοντα (ὀγδώκοντα)	ὀγδοηκοστός
90.	ϙ'	ἐνενήκοντα (ἐννήκοντα)	ἐνενηκοστός
100.	ρ'	ἑκατόν	ἑκατοστός
200.	σ'	διᾱκόσιοι, αι, α	διακοσιοστός
300.	τ'	τριᾱκόσιοι, » »	τριακοσιοστός
400.	υ'	τετρᾰκόσιοι » »	τετρακοσιοστός
500.	φ'	πεντᾰκόσιοι » »	πεντακοσιοστός
600.	χ'	ἑξᾰκόσιοι » »	ἑξακοσιοστός
700.	ψ'	ἑπτᾰκόσιοι » »	ἑπτακοσιοστός
800.	ω'	ὀκτᾰκόσιοι » »	ὀκτακοσιοστός
900.	ϡ'	ἐνᾰκόσιοι » »	ἐνακοσιοστός
1,000.	͵α	χίλιοι » »	χιλιοστός
2,000.	͵β	δισχίλιοι » »	δισχιλιοστός
10,000.	͵ι	μύριοι » »	μυριοστός
20,000.	͵κ	δισμύριοι » »	δισμυριοστός

Anmärkningar.

1. *Ändelse.* *Tiotalen* efter 20 hafva änd. *-ήκοντα*, *-ηκοστός* (utom i *τριάκοντα*, *τεσσαράκοντα*); *hundra*talen hafva änd. *-ακόσιοι*, *-ακοσιοστός*.

2. *Declination.* (1) Cardinalia 5-100 äro indeclinabla. De fyra första cardinalia böjas sålunda:
   a) N. *εἷς* (§ 14: A, anm.), *μῐ́ᾰ*, *ἕν*; G. *ἑνός*, *μιᾶς*, *ἑνός*; D. *ἑνί*, *μιᾷ*, *ἑνί*; Acc. *ἕνα*, *μίᾰν*, *ἕν*; så böjas ock (med samma betoning) *οὐδείς*, *μηδείς*, men Plur. *οὐδένες*, *μηδένες*, Gen. *-ένων*, Dat. *-έσι*, § 16: 1, a.
   b) *δύο* är *än* oböjligt, *än* har det i Gen. och Dat. *δυοῖν* (stund. *δυεῖν*).
   c) Nom. *τρεῖς*, Neutr. *τρία*; Gen. *τριῶν*; Dat. *τρισί(ν)*; Acc. *τρεῖς*, *τρία*.
   d) Nom. *τέσσαρες*, *τέσσαρα*; G. *τεσσάρων*; D. *τέσσαρσι*; Acc. *τέσσαρας*, *τέσσαρα*.

3. *Accent.* Alla Ordinalia och Cardinalia draga accenten så långt *tillbaka* som möjligt, med undantag af *ἑπτά*, *ὀκτώ*, *ἐννέα*, *ἑκατόν*, och de på *-στός*.

4. *Sammansättning* af flera tal sker (ss. i Sv.) **med** *καί*, om det **mindre**, *med* eller *utan* *καί*, om det *större* talet sättes först; t. ex. *πέντε καὶ εἴκοσι* [fem och tjugo], *εἴκοσι καὶ πέντε* (tjugo och fem), *εἴκοσι· πέντε* (tjugofem). Så ock 665 *πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ ἑξακόσιοι* eller *ἑξακόσιοι (καὶ) ἑξήκοντα (καὶ) πέντε*.
   Obs. De med 8 el. 9 sammansatta tiotalen kunna ock uttryckas i *subtractionsform* med *δέων* (particip., lidande brist på), t. ex. *πλοῖα τριάκοντα δυοῖν δέοντα* 28 skepp; jfr Lat. naves duo*de*triginta.

5. *Sifferskrift* uttryckes genom bokstäfverna med ett streck *öfver* dem (från och med *1000* med ett streck *under* dem). Särskilda tecken äro: Stigma ϛʹ = 6; Koppa ϙʹ = 90; Sampi ϡʹ = 900. Således t. ex. 1866 ͵αωξϛʹ.

6. *Distributiva* uttryckas genom *Cardinalia sammansatta med σύν* (*σύνδυο*, *σύντρεις*, bini, terni), eller *styrda i accusat. af κατά*, *ἀνά*, *εἰς* (*καθ' ἕνα* singuli, *ἀνὰ* eller *εἰς δέκα* deni). — *Multiplicativa* hafva änd. *-πλοῦς*, *Proportionalia* änd. *-πλάσιος*, t. ex. *διπλοῦς* tvåfaldig, *διπλάσιος* dubbelt så stor.

7. *Räkneadverbia* hafva (utom *ἅπαξ*, *δίς*, *τρίς* 1, 2, 3 gånger) änd. *ᾰ́κις*, t. ex. *τετρᾰ́κις*, *πεντᾰ́κις* (5, 6 gånger). De sammansättas med *χίλιοι* o. *μύριοι* för att uttrycka mångfald af 1000: *δισχίλιοι* 2 × 1000; *δισμύριοι* (2 × 10,000 =) 20,000.

8. *Substantivnumeralia* ändas på *-άς*, Gen. *ᾰ́δ-ος*, t. ex. *(ἡ) μονάς*, *δυάς*, enhet, tvåtal; *μυριάς* 10,000tal; *δέκα μυριάδες* (10 myriader =) 100,000.

§ 33. Pronomina.

Obs. Homeriska former stå med fin stil inom parenthes.

I. Pron. Personalia. (2)

Singularis.

	Första Pers.		Andra Pers.		Tredje Pers.		
N.	*ἐγώ* ego,	(*ἐγών*)	*σύ* tu (*τύνη*)		fattas		*αὐτός*, *ή*, *ό*
G.	*ἐμοῦ*, *μοῦ*	(*ἐμεῖο*, *ἐμέο*, *ἐμεῦ*, *μεῦ*, *ἐμέθεν*)	*σοῦ*	(*σεῖο*, *σέο*, *σεῦ*, *σέθεν*, *τεοῖο*)	(*οὗ* sui)	(*εἷο*, *ἕο*, *εὗ*, *ἕθεν*)	*αὐτοῦ*, *ῆς*, *οῦ*
D.	*ἐμοί*, *μοί*		*σοί*	(*τοί*, *τεΐν*)	*οἷ* sibi	(*ἑοῖ*)	*αὐτῷ*, *ῇ*, *ῷ*
A.	*ἐμέ*, *μέ*		*σέ*		(*ἕ* se)	(*ἑέ*, ofta *μίν*)	*αὐτόν*, *ήν*, *ό*

(1) (§ 32: 2, a). I Feminin. af *εἷς* har Hom. *ἴᾰ*, G. *ἰῆς*, D. *ἰῇ*, A. *ἴᾰν*; Dat. Masc. *ἰῷ* i st. f. *ἑνί*, Il. 6: 422. — (2, b). Hom. har jemte *δύω* äfven Nom. *δοιώ* och *δοιοί*, *αί*, *ά*, D. *δοιοῖς* o. *δοιοῖσι*; Acc. *δοιώ* o. *δοιούς*, *άς*, *ά*. Dessutom uttrycker Hom. 9000 med *ἐννεάχῑλοι* (prosan med *ἐνάκις χίλιοι*); 10,000 med *δεκάχῑλοι* (prosan med *μύριοι*); »otaliga» med *μύριοι* (prosan med *μυρίοι*).

(2) (§ 33: I). *Gen. Dat.* o. *Acc.* Plur. af *ἐγώ* o. *σύ* draga stund. i poesi accenten *tillbaka*, t. ex. *ἥμων*, *ὕμων*, *ἧμιν*, *ὗμιν*, *ἧμας*, *ὗμας* (med *kort* *ι* o. *α*).

Dualis.

N. A.	(νῶϊ) νώ	(σφῶϊ) σφώ	(σφωέ)	αὐτώ, ά, ώ
G. D.	(νῶϊν) νῷν	(σφῶϊν) σφῷν	(σφωΐν)	αὐτοῖν, αῖν, οῖν

Pluralis.

N.	ἡμεῖς (ἄμμες)	ὑμεῖς (ὕμμες)	(σφεῖς, neutr. σφέα)	αὐτοί, αί, ά
G.	ἡμῶν (ἡμείων, ἡμέων)	ὑμῶν (ὑμείων, ὑμέων)	σφῶν (σφείων, σφέων)	αὐτῶν p. tr. g.
D.	ἡμῖν (ἄμμι)	ὑμῖν (ὔμμι)	σφίσι (σφί)	αὐτοῖς, αῖς, οῖς
A.	ἡμᾶς (ἡμέας, ἄμμε)	ὑμᾶς (ὑμέας, ὔμμε)	σφᾶς (σφείας, σφέας, σφέ) (neutr. σφέα)	αὐτούς, άς, ά

Anm. 1. I prosa begagnas af οὗ, οἷ, ἕ vanl. blott οἱ σφῶν σφίσι σφᾶς, och *dessa* blott ss. *indirekt reflexiv*-pronomen (§ 73: III, 2); såsom 3:e persons *personal*-pronomen (han, hon, det) begagnas i prosan αὐτός.

Anm. 2. αὐτός, ή, ό betyder:
a) i cas. *obl.* han, hon, det (i st. för det obrukliga οὗ, οἷ, ἕ), och dessutom
b) *utan* föreg. artikel *sjelf;*
c) *med* föreg. artikel densamme; Nom. ὁ αὐτός, ἡ αὐτή, τὸ αὐτό, med crasis ταὐτό *eller* ταὐτόν (jfr IV, anm. 1, b).

Anm. 3. Formerna ἐγώ och ἐμοί, förenade med γέ, draga accenten tillbaka, t. ex. ἔγωγε, ἔμοιγε; deremot ἐμοῦ γε, ἐμέ γε (skiljda).

Anm. 4. Enclitiska pronominalformer (§ 8: 2, 2) *behålla* accenten, då *vigt* ligger på dem (t. ex. σὲ λέγω *dig* menar jag); derföre ock vanl. *efter præpositioner,* och af ἐγώ begagnas *då* de *längre* formerna, t. ex. ὑπ' ἐμοῦ, σὺν ἐμοί, πρὸς ἐμέ (ty μοῦ, μοί, μέ nyttjas blott enclitiskt).

II. Pron. Reflexiva.

(De bildas af pron. *personalia* **jemte** αὐτός, i *Sing.* alltid *förenade;*[1] i Plur. *åtskiljda i första och andra,* åtskiljda *eller förenade i tredje* person.)

		Första Person. Masc. Fem.	Andra Person. Masc. Fem.	Tredje Person. Masc. Fem. Neutr.
Sing.	G.	ἐμαυτοῦ, -ῆς mei ipsius meus »	σεαυτοῦ / σαυτοῦ -ῆς tui ipsius tuus »	ἑαυτοῦ / αὑτοῦ -ῆς, -οῦ sui ipsius suus »
	D.	ἐμαυτῷ, -ῇ mihi ipsi	σεαυτῷ / σαυτῷ -ῇ tibi ipsi	ἑαυτῷ / αὑτῷ -ῇ, -ῷ sibi ipsi
	A.	ἐμαυτόν, -ήν me ipsum o. s. v.	σεαυτόν / σαυτόν -ήν te ipsum o. s. v.	ἑαυτόν / αὑτόν -ήν, -ό se ipsum o. s. v.
Plur.	G.	ἡμῶν αὐτῶν	ὑμῶν αὐτῶν	ἑαυτῶν / αὑτῶν l. σφῶν αὐτῶν
	D.	ἡμῖν αὐτοῖς, -αῖς	ὑμῖν αὐτοῖς, -αῖς	ἑαυτοῖς / αὑτοῖς -αῖς, -οῖς l. σφίσιν αὐτοῖς, αῖς, οῖς
	A.	ἡμᾶς αὐτούς, -άς	ὑμᾶς αὐτούς, -άς	ἑαυτούς / αὑτούς -άς, -ά l. σφᾶς αὐτούς, άς, σφέα αὐτά.

Anm. Pron. *Reciprocum* (hvarandra) kan, i följd af sin bet., finnas blott i cas. *obl.* af *dual.* o. *plur.* och heter: Dual. A. ἀλλήλω, ἀλλήλᾱ, ἀλλήλω, G. D. ἀλλήλοιν, -αιν, -οιν. Plur. Gen. ἀλλήλων, -ων, -ων, D. ἀλλήλοις, -αις, -οις, A. ἀλλήλους, -ᾱς, ἄλληλᾰ.

---

(1) (§ 33: II). Hom. har af Pron. Reflexiva äfven i *Sing.* de *åtskiljda* formerna, t. ex. ἐμὲ αὐτόν i st. f. ἐμαυτόν, οἷ αὐτῷ i st. f, ἑαυτῷ, o. s. v.

III. Pron. Possessiva.[1]

af st. ἐμε: ἐμός, ή, όν, min; af st. σε: σός, σή, σόν (τεός, τεή, τεόν), din; af st. ἑ: ὅς, ἥ, ὅν (ἑός, ἑή, ἑόν), hans, sin.

af st. ἡμε: ἡμέτερος, ᾱ, ον, vår (ἀμός, ή, όν); af st. ὑμε: ὑμέτερος, ᾱ, ον, eder (ὑμός, ή, όν); af st. σφε: σφέτερος, ᾱ, ον, deras, sin (σφός, ή, όν).

Anm. Pron. Poss. ὅς, ἥ, ὅν förekommer blott i poesi; i prosa begagnas i stället *genit.* poss. αὐτοῦ (hans), ἑαυτοῦ (sin); så ock i st. f. σφέτερος *vanl.* gen. poss. αὐτῶν (deras), ἑαυτῶν (sin).

IV. Pron. Demonstrativa.[2]

1. Ὅδε, ἥδε, τόδε (denne, detta) declineras ss. artikeln med tilläggande af δέ encliticum.

2.

	Sing.			Plur.		
N.	οὗτος (hic)	αὕτη	τοῦτο	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
G.	τούτου	ταύτης	τούτου	τούτων per tr. gen.		
D.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	τούτοις	ταύταις	τούτοις
A.	τοῦτον	ταύτην	τοῦτο	τούτους	ταύτᾱς	ταῦτα

Dual. N. A. τούτω (ταύτᾱ) τούτω
G. D. τούτοιν (ταύταιν) τούτοιν

3. ἐκεῖνος (ille, iste), ἐκείνη, ἐκεῖνο declineras ss. αὐτός, -ή, -ό.

Anmärkningar.

1. Demonstrativa äro ock: τοῖος (talis), τόσος (tantus), τηλίκος (så gammal), hvilka dock i prosa ej stå ensamma, utan
   a) antaga δέ encliticum: τοιόσδε, τοιάδε, τοιόνδε; τοσόσδε, τοσήδε, τοσόνδε; τηλικόσδε, -ήδε, -όνδε.
   b) sammansättas med οὗτος, hvars *med* τ *började* former *då* bortkasta *detta*, t. ex.
   τοιοῦτος τοιαύτη τοι-οῦτο o. τοιοῦτον
   τοσοῦτος τοσαύτη τοσ-οῦτο o. τοσοῦτον
   τηλικοῦτος τηλικαύτη τηλικ-οῦτο o. τηλικοῦτον (jfr ταὐτό l. ταὐτόν i nom. I, anm. 2; deremot αὐτός, ή, ό; ἄλλος, η, ο; pron. relat. ὅς, ἥ, ὅ; ἐκεῖνος, η, ο; οὗτος, αὕτη, τοῦτο).
2. Pronomina Demonstrativa förstärkas stundom genom tillägg af ett *långt* och *betonadt* ι, som uppslukar *korta* slutvocaler, t ex.
   οὑτοσί (lat. hic-ce), αὑτηί, τουτί (i st. f. τουτοΐ); ὁδί, ἐκεινοσί.
3. Ὅδε och οὗτος hafva ofta de *masculina dual*formerna i st. f. de feminina (ss. ock artikeln, § 9: 5, anm.).

V. Pron. Relativa.[3]

		qui	quæ	quod							
1. Sing.	N.	ὅς (ὅ)	ἥ	ὅ	Dual.	ὥ	ἅ	ὥ	Plur.	οἵ	αἵ	ἅ
	G.	οὗ (ὅου)	ἧς (ἕης)	οὗ		οἷν	αἷν	οἷν		ὧν p. tr. g.		
	D.	ᾧ	ᾗ	ᾧ						οἷς	αἷς	οἷς
	A.	ὅν	ἥν	ὅ						οὕς	ἅς	ἅ

(1) (§ 33: III). Dessutom finnes hos Hom. (af dualis νῶι o. σφῶι): νωΐτερος, η, ον, bådas Vår; σφωΐτερος, η, ον, bådas Eder.

(2) (§ 33: IV). Hom. har ofta *artikeln* ss. pron. demonstr. och med vissa egna former, se § 9: 5. — Af ὅδε har Hom. en dat. plur. τοῖσδεσι, τοῖσδεσσι; — och i st. f. ἐκεῖνος: κεῖνος.

(3) (§ 33: V). Hom. har dessutom ofta former af *artikeln* (isynnerhet de *med* τ början de) ss. *relativa*: τοῦ i st. för οὗ cujus; τῷ i st. f. ᾧ cui; τά i st. för ἅ quæ o. s. v.

2. ὅστις, ἥτις, ὅτι (sammansatt af ὅς o. τίς) har *generaliserande* betydelse (»hvilkensomhelst *som*», quisquis, quicumque) och böjes på samma sätt som pron. *interrogativum* ὅστις (VI, 2).

3. ὅσος, ὅση, ὅσον (quantus) och οἷος οἵα, οἷον (qualis) böjas ss. adj. af tre ändelser.

Anm. Ὁστισδή o. ὁστισδήποτε betyda nescio quis; ὁστισοῦν hvilkensom*helst*, quivis eller quilibet. — Ofta förstärkas *enkla* relativa med det enclitiska περ: ὅσπερ, *just* den som; ὥσπερ, *just* såsom; οἷόσπερ, *just* sådan som, o. s. v.

VI. Pronomina Interrogativa och Indefinita.

1. a) τίς *»hvilken?»*, direkt *interrogat.* b) τίς *»någon»*, pron. *indefinitum.*

Singularis.

N. τίς	Neutr. τί.	τίς	Neutr. τί.
G. τίνος l. τοῦ (τέο, τεῦ)		τινός l. τοῦ (τέο, τεῦ)	
D. τίνι l. τῷ (τέῳ)		τινί l. τῷ (τέῳ)	
A. τίνα	» τί.	τινά	» τί.

Dualis.

N. A. τίνε	τινέ
G. D. τίνοιν	τινοῖν

Pluralis.

N. τίνες	» τίνα.	τινές	» τινά l. ἄττα. (ἄσσα)
G. τίνων (τέων)		τινῶν (τέων)	
D. τίσι (τέοισι)		τισί (τέοισι)	
A. τίνας	» τίνα.	τινάς	» τινά l. ἄττα. (ἄσσα)

Anm. 1. τίς **interrog.** *(hvilken?)* har alltid **acut** (§ 6: 4) och i **tvåstafviga** former accent på **stamstafvelsen** *(τιν)*;
τίς *indefin. (någon)* är enclitiskt (§ 8: 2) och har i *två*stafviga former accent på *ultima, om* det accentueras.
Formerna τοῦ, τῷ (med deras Homeriska biformer) äro gemensamma för båda pronomina, men *enclitiska,* om de tillhöra τίς *indefinitum;* ἄττα är aldrig enclitiskt.

Anm. 2. Genom sammansättning med οὐ eller μή och τίς indefin. bildas οὔτις, μήτις (Gen. οὔτινος, μήτινος o. s. v.), hvaraf i prosa begagnas blott Neutr. οὔτι, μήτι.

Anm. 3. Ett annat pron. indefin. är ὁ, ἡ, τὸ δεῖνα (en viss, quidam) stundom oböjligt, stundom böjligt med Gen. δεῖνος, D. δεῖνι, Acc. δεῖνα; Plur. N. δεῖνες, G. δείνων, A. δεῖνας.

2. ὅστις, »hvilken», **indirekt** interrogativum.

Obs. *Båda* stammarne (ὅς o. τίς) böjas i *prosan*, men blott den *senare (τίς)* hos *Hom.*

Singularis.

Masc.	Fem.	Neutr.
N. ὅστις (ὅτις)	ἥτις	ὅ,τι (ὅ,ττι)
G. οὗτινος l. ὅτου (ὅττεο, ὅττευ, ὅτευ)	ἧστινος	οὗτινος l. ὅτου (ὅττεο, ὅττευ, ὅτευ)
D. ᾧτινι l. ὅτῳ (ὅτεῳ)	ᾗτινι	ᾧτινι l. ὅτῳ (ὅτεῳ)
A. ὅντινα (ὅτινα)	ἥντινα	ὅ,τι (ὅ,ττι)

Dualis.

N. A. ὥτινε	ἅτινε	ὥτινε
G. D. οἷντινοιν	αἷντινοιν	οἷντινοιν

Pluralis.

N. οἵτινες	αἵτινες	ἅτινα l. ἅττα (ἄσσα)
G. ὧντινων l. ὅτων (ὅτεων) per tria genera		
D. οἷστισι l. ὅτοισι (ὁτέοισι)	αἷστισι	οἷστισι l. ὅτοισι (ὁτέοισι)
A. οὕστινας (ὅτινας)	ἅστινας	ἅτινα l. ἅττα (ἄσσα)

VII. Pronominalia.

A. Märk betydelsen hos följande:

ἄλλος, ἄλλη, ἄλλο, alius, en annan; ἕτερος, ᾱ, ον, alter, en annan af två el. med bibegrepp af olikhet l. motsats; vid crasis med artikeln begagnas den äldre formen ἅτερος, t. ex. ἅτερος i st. f. ὁ ἕτερος, θάτερον i st. f. τὸ ἕτερον.
ἄμφω, ἀμφοῖν (dual.) ambo; ἀμφότερος, ᾱ, ον, bådadera.
ἕκαστος, η, ον, enhvar; ἑκάτερος, ᾱ, ον, enhvar af två.
οὐδέτερος o. μηδέτερος, ᾱ, ον, neuter; οὐδ-είς o. μηδ-είς ingen (§ 32: 2).
οὐδαμοῦ, μηδαμοῦ, ingenstädes; οὐδαμῶς, μηδαμῶς, på intet sätt.

B. Märk betydelsen och motsvarigheten hos följande correlativa:

a) pronomina:

Dir. Interrogat.	*Indefinit.*	*Demonstrat.*	*Relativa.**
τίς; quis? hvilken?	τίς, aliquis, någon	ὅδε, οὗτος, denne	ὅς, ὅστις, qui, som
πότερος; uter? hvilkendera?	πότερος, alteruter, någon af båda	ἕτερος, alter, den ene	ὁπότερος, hvilkendera *som*
ποῖος; qualis? hurudan?	ποιός, på något sätt beskaffad	(τοῖος) τοιόσδε, τοιοῦτος, talis	οἷος, ὁποῖος, sådan *som*, qualis
πόσος; quantus? huru stor?	ποσός, af en viss storlek	(τόσος) τοσόσδε, τοσοῦτος, tantus (Hom. τόσσος)	ὅσος, ὁπόσος, så stor *som*, (Hom. ὅσσος) quantus
πηλίκος; huru gammal?	——	(τηλίκος) τηλικόσδε, τηλικοῦτος, så gammal	ἡλίκος, ὁπηλίκος, så gammal *som*

b) adverbia loci:

ποῦ; (πόθι) ubi? hvarest?	πού (ποθί) alicubi, någonstädes	ἐνθάδε, ἐνταῦθα, ἐκεῖ, hic, ibi	οὗ (ὅθι), ὅπου, ubi
πόθεν; unde? hvarifrån?	ποθέν, alicunde, från något håll	ἐνθένδε, ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν, hinc, inde	ὅθεν, ὁπόθεν, unde
ποῖ; quo? hvarthän?	ποί, aliquo, åt något håll	ἐνθάδε, ἐνταῦθα, ἐκεῖσε, huc, illuc	οἷ, ὅποι, quo, hvart

Anm. ἔνθα och ἔνθεν hafva i prosa *vanligen* (hos Hom. *ofta*) *relativ* bet. (hvarest, hvart; ἔνθεν hvarifrån).

c) adverbia temporis:

πότε; quando? när?	ποτέ, aliquando, någon gång	τότε, tum, då	ὅτε, ὁπότε (Hom. ὁππότε), quum, när
πηνίκα; vid hvad tid på dagen?	——	τηνίκα, τηνικάδε, τηνικαῦτα, tum, då	ἡνίκα, ὁπηνίκα, quum, när

* Hvarje *sista* är äfven *Indir. Interrogat.*

d) adverbia modi:

πῶς; quomodo? på hvad sätt?	πώς, quodammodo, på något sätt	ὧδε, οὕτως (Hom. τώς. ὥς) ita, sic	ὡς, ὅπως (Hom. ὅππως), såsom
πῇ; hvarest? på hvad sätt?	πή någonstädes, på något sätt	τῇδε, ταύτῃ, här, der, på detta sätt	ᾗ (Hom. ᾗχι), ὅπῃ, hvarest. på hvad sätt.

Anm. 1. *ὥς* i bet. ita, sic, förekommer hos Attici blott i *καὶ ὥς* (till och med i detta fall) och *οὐδ᾽ὥς* (ej ens i detta fall); serien *πῇ* o. s. v. har jemte *local* bet. äfven modal.

Anm. 2. Correlativa äro ock *ἕως* — *τέως* (så länge som — lika länge l. tilldess: = *ὄφρα-τόφρα* hos Hom.).

Andra kapitlet: Conjugation.

§ 34. Inledning till läran om Conjugation.

1. Grekiskans Verbum är rikare än Latinets, ty det har t. ex.

a) genus **Medium** (med *reflexiv* l. intr. bet.), som dock i præs. imperf., perf. och plusq. har lika former med passivum.

b) tempus **Aoristus** = Latinets perf. **hist.** t. ex. ἐκλήθην, jag kallades en gång); deremot är Grekiskans *perf.* = Latinets perf. *logicum* (t. ex. κέκλημαι, jag har blifvit kallad och heter nu).

c) modus **Optativus** [som anger en *önskan* eller (med ἄν) ett *modest påstående* om något ss. *möjligt men osäkert* (som *kanske* sker)].

d) numerus **Dualis** (som dock saknar *första* person i *hela* activum och i *passivi Aorister*).

e) två **Verbaladjectiva** med passiv betydelse: **ett på -τος** [= Latinets præt. part. pass. på *-tus*, eller adj. på *-bilis* (om en *möjlighet*). t. ex. *ποιητός* factus; *λυτός löst*, solutus, eller *lösbar*]; **ett på -τέος** (= Latinets fut. part. pass., t. ex. *λυτέος* solvendus, som *bör* lösas).

f) **dubbla** former af *vissa* tempora (tempora »prima» o. »secunda», se mom. 2).

2. Verbets tempora indelas uti:

a) **Hufvud**tempora	b) **Historiska** tempora
Præsens	*Imperfectum*
Perfectum (primum o. secundum i activum)	*Plusquamperfectum* (primum o. secundum i activum).
Futurum (primum, secundum och *tertium* ell. *exactum* i passivum).	*Aoristus* (primus och secundus i activum pass. och med.).

Anm. 1. Alla temp. hafva egna former för modi finiti, inf. o. part. med undantag af att *Futura* sakna Conjunctiv och Imperativ, samt *Imperfecta* och *Plusquamperfecta* alla modi utom Indicativus.

Anm. 2. Alla futura hafva bet. af Fut. Simplex, utom Fut. *tertium*, som har bet. af Fut. *exactum* (men af Fut. *Simplex* hos *Hom.*, som *saknar* Fut. 1 o. 2 Pass.).

Anm. 3. Intet verbum har fullständigt *alla* tempora.

3. Conjugationerna äro *två*, nemligen

a) *Conj. på ω*, som i Præs. och Imperf. samt i *Activi* och *Medii* Aor. sec. förenar personaländelserna med stammen **genom en bindvocal** (t. ex. *ποιέω;* Præsensst. *ποιε;* 1 pers. Plur. *ποιέ-ο-μεν*);

b) *Conj. på μι.* som i samma tempora förenar personaländelserna med st. **utan** någon bindvocal (t. ex. *τίθημι;* Præsensst. *τιθε;* 1 pers. Plur. *τίθε-μεν*).

§ 35. Inledning till Conjugationen på ω.

1. Personaländelser för *Indicativus* af *Hufvud*tempora samt för **alla** *Conjunctiver* äro:[1]

Obs. »Bdv» anger att formen slutas på blotta *bindvocalen.*

	i activum:			i passivum:		
	1:a Pers.	2:a pers.	3:e Pers	1:a Pers.	2:a Pers.	3:e Pers.
Sing.	bdv	ς (pf. ind. ς)	ι (perf. ind. bdv.)	μαι	σαι*	ται
Dual.		τον	τον	μεθον (Hom. μεσθον)	σθον	σθον
Plur.	μεν	τε	νσι, hvari ν alltid bortfaller o. efterlemnar *ersättnings*förlängning åt korta vocaler.	μεθα (Hom. μεσθα)	σθε	νται

* hvari σ alltid utstötes utom i indicativus af perf. (se 4, anm. 2).

2. Personaländelser för *Indicativus* af *Historiska* tempora samt för **alla** *Optativer* äro:[2]

	i activum:			i passivum:		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Sing.	ν (opt. μι, aor. 1 bdv)	σ	bdv	μην	σο*	το
Dual.		τον	την (Hom. τον)	μεθον	σθον	σθην (Hom. σθον)
Plur.	μεν	τε	ν (opt. εν; plusquamperf. o. *passivi* aorister σαν).	μεθα	σθε	ντο

* hvari σ alltid utstötes utom i ind. af plusquamp. (se 4, anm. 2).

3. Personaländelser för *Imperativus*[3] äro:

a) i activum:

	2.	3.		2.	3.		2.	3.
Sing.	bdv	τω;	Dual.	τον	των;	Plur.	τε	ντων (stund. -τωσαν)

b) i passivum:

	2.	3.		2.	3.		2.	3.
Sing.	σο*	σθω;	Dual.	σθον	σθων;	Plur.	σθε	σθων (stund. -σθωσαν)

* hvari σ alltid utstötes, utom i imperativus af perf. (se 4, anm. 2).

4. Ofvanstående personaländelser *sammanbindas med stammen* genom vissa vocaler, som derföre kallas *bindvocaler* (eller — ss. kännetecken på de olika modi — *modus*-vocaler). Dessa bindvocaler äro:

a) i **Ind.** ε och ο: Sing. (1. 2. 3.) ο, ε, ε; Dual. (1. 2. 3.) ο, ε, ε; Plur. (1. 2. 3.) ο, ε, ο.

Anm. Indicativus af Perf. o. Aor. 1 activi (utom 3 Sing) samt af Aor. 1 medii har α till bindvocal; Plusquamp. activi har ει (utom i 3 plur. ε-σαν, som är vanligare än ει-σαν).

---

(1) (§ 35: 1). Äldre ändelser i *Sing.* Act. voro (1.) μι, (2.) σθα, (3.) σι, hvilka qvarstå **i Conj.** hos Hom.: ἐθέλ-ω-μι, ἐθέλ-η-σθα, ἐθέλ-η-σι. (σθα förekommer ock i *opt.*, t. ex. βάλ-οι-σθα för βάλ-οι-ς).

(2) (§ 35: 2). I 3:e pers. *Plur.* af passivi Aorister har Hom. i st. f. σαν *änd.* ν, framför hvilket det ursprungliga ε återkommer: λύθε-ν o. ἔλυθε-ν (accent § 46: 1), i st. f. ἐλύθησαν.

I st. f. -νται, -ντο har Hom. de äldre ändelserna -α-ται, -α-το (der α är bdv):

1) *ofta i Perf. o. Plusquamperf. Passivi*, hvarvid ett föreg. P- l. K-ljud *aspireras:* βεβλή-αται i st. f. βέβλη-νται τετράφ-αται i st. f. τετραμμένοι εἰσί (τρέπ-ω), ὀρωρέχ-ατο (af st. ὀρεγ); *ett* δ *inskjutes* i ἐλ-ηλά-δ-ατο (af ἐλαύνω. st. ἐλα), ἐρ-ρά-δ-ατο (ῥαίνω. ῥα), ἀκ-ηχέ-δ-ατο (ἄχνυμαι, ἀχε):

2) *ofta i optativer*, t. ex. μαχοί-ατο i st. f. μάχοι-ντο;

3) *sällan* i præs. o. imperf. ind., ss. i ῥύ-αται, δαινύ-ατο.

(3) (§ 35, 3). Imperativi 2:a pers. sing. har egl. ändelsen θι, som i *prosan* brukas blott i *Passiva aoristerna* (samt i verba på -μι), men *hos Hom.* stundom äfven eljest, isynnerhet i *perfectum*, t. ex. κλῦ-θι, ἄνωχ(γ)-θι, κέκραχ(γ)-θι.

b) i **Conj.** η och ω:[1] Sing. ω, η, η; Dual. ω, η, η; Plur. ω, η, ω.

c) i **Opt.** οι (om αι se pag. 50, not. 2).

d) i **Imperat.** ο framför ν, eljest ε (om α och αι se pag. 50, not. 3).

Anm. 1. *Perf. o. Plusquamperf. Passivi* lägga ändelserna till stammen **utan** bindvocaler, t. ex. præs. λύ-ο-μαι, perf. λέλυ-μαι. (Om *Passivi Aorister* se pag. 51).

Anm. 2. I passiva ändelserna σαι och σο *utstötes* σ alltid utom i Ind. o. Imperat. af Perf. och Plusq.,[2] *och sammandragning sker,*[3] så att

ε-σαι blir η eller ει, men *endast* ει i βούλει, οἴει, ὄψει och vanligen ock i *contraherade* futura: λύ-ε-σαι blir λύῃ eller λύει, men βούλ-ε-σαι endast βούλει; så ock vanl. βαδιεῖ, ὀλεῖ [af βαδιέ(ε-σαι)ει, ὀλέ(ε-σαι)ει] o. s. v.

η-σαι blir ῃ (λύ-η-σαι λύῃ).

ε-σο blir ου (λύ-ε-σο λύου, ἐλύ-ε-σο ἐλύου) och α-σο ω (ἐλύσ-α-σο ἐλύσω).

οι σο blir οιο utan vidare förändring: λύοι-σο λύοιο.

5. *Infinitiverna* slutas

a) *i act.* på ει-ν[4] (d. v. s. på bdv ει med änd. ν), endast i perf. act. på έ-ναι (d. v. s. på bindv. ε med änd. -ναι);

b) *i pass.* på ε-σθαι (d. v. s. på bindv. ε med änd. σθαι).

Anm. *Aoristi primi* infinitivus slutas i *activum* på sin egendomliga bindv. -αι; i *medium* (med α till bind.) på α-σθαι.

6. *Participia* slutas

i act. -ων, ουσᾰ, ον; Gen. ο-ντ-ος. Aor. 1 ᾱς, ᾱσᾰ, ᾰν; Gen. α-ντ-ος.

[egl. ω(ο)ντ-ς, {ου(ο)ντσα, (οντ-ja), οντ] [egl. ἄντς, {ᾶντσα, (αντ-ja), αντ]

perf. -ώς, υῖᾰ, ός [egl. ω(ο)τ-ς {υσια, Fοτ-jα, ος(τ)], Gen. ό-τ-ος.[5]

i pass. -ό-μενο-ς, ο-μένη, ό-μενον. Aor. 1 medii ά-μενος, α-μένη, ά-μενο-ν, d. v. s. de hafva bindvocalen ο (*aor. 1* act. o. medii α), hvartill de foga: *i act.* änd. ντ (perf. blott τ), *i pass.* änd. μενο.

Anm. *Karaktersbokstäfver* (bokstäfver som i vissa tempora inskjutas *före* bindvocalen och utgöra kännetecken på dessa) äro:

a) σ för *alla futura* samt *aor. I act. o. med. (utom* i v. *liquida);*

b) κ för *perf. o. plusquamperf. I activi* (utom i mutastammar på *P-* o. *K-ljud,* som i stället *aspirera* detta).

c) θε för Aor. I Pass. (förlängdt till θη i Ind. Imperat. o. Inf. af Aor., samt i *hela Fut.* I Pass., *hvilket* dertill lägger σ och således inskjuter θη-σ före bindvocalen).

---

(1) (§ 35: 4, b). *Conjunctivi* långa bindvocaler, η och ω, blifva hos Hom. ofta *förkortade* (utom i *Activi* Sing. och 3:e pers. Plur.): λύσ-ο-μεν, λύσ-ε-τε, i st. f. -ω-μεν, -η-τε; λύσ-ο-μαι, λύσ-ε-αι i st. f. λύσωμαι, λύσῃ (af λύσ-η-σαι).

(2) (§ 35: 4, anm. 2). Hom. utstöter stundom σ äfven i *perfecti* σαι, t. ex. βέ-βλη-αι, μέ-μνη-αι (t. o. m. contraheradt till μέμνῃ Od. 24: 115; Il. 15: 18, m. fl. st.)

(3) (§ 35: 4, anm. 2). Hos Hom. *qvarstå vanligen vocalerna osammandragna* (stundom sammandrages εο till ευ), t. ex. λύε-σαι (pros. λύει el. λύῃ), λύη-σαι (pros. λύῃ), ἐλύσα-σο (pros. ἐλύσω), imperat. λύε-σο och λύ-ευ (pros. λύου).

(4) (§ 35: 5). Inf. activi hos Hom. ändas ofta på -έ-μεναι el. -έ-μεν, der ε är bindvocal (i Præs. Fut. och Aor. 2 alltid *betonad*): λυέμεναι o. λυέμεν jemte λύειν, λυσέμεναι o. λυσέμεν jemte λύσειν. *Aor. 2 inf.* har dessutom änd. έειν, hvaraf prosans εῖν är sammandraget: βαλέμεναι, βαλέμεν, βαλέειν jemte βαλεῖν.

Utan bindvocal förekomma änd. μεναι, μεν: a) i *passiva aoristerna,* t. ex. δαμή-μεναι jemte δαμῆ-ναι; b) i *præs.* inf. af verba *contracta* på α-ω, ε-ω (der stammens α eller ε förlänges till η: γοή-μεναι i st. f. γοᾶ-ειν, καλή-μεναι i st. f. καλέ-ειν) samt i ἄ-μεναι (ἄω), ἔδ-μεναι (ἐσθίω, st. ἐδ) o. perfectinfinitiver enl. conj. på -μι (§ 58), de *enda perfect*inf., som finnas hos *Hom.*

(5) (§ 35: 6). Om *Homeri* vocalförlängning i *Masc.* af Perf. Participii activi se § 27: f. d.

§ 36. Paradigm

[Skilj här mellan *stam, bindvocaler* (utmärk

Activum.

Præsens (Verbalst. och Præsensst. *λυ*).

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Infinit.
S. 1.	λύ-ω [1]	λύ-ω	λύ-οι-μι	—	λύ-ει-ν
2.	λύ-ε-ις	λύ-ῃς [2]	λύ-οι-ς	λῦ-ε	Participium
3.	λύ-ε-ι	λύ-ῃ [2]	λύ-οι	λυ-έ-τω	λύ-ων, λύ-ουσα, λῦ-ον.
D. 1.	—	—	—	—	Genit.
2.	λύ-ε-τον	λύ-η-τον	λύ-οι-τον	λύ-ε-τον	λύ-ο-ντος, -ούσης, -ο-ντ
3.	λύ-ε-τον	λύ-η-τον	λυ-οί-την	λυ-έ-των	
P. 1.	λύ-ο-μεν	λύ-ω-μεν	λύ-οι-μεν	—	
2.	λύ-ε-τε	λύ-η-τε	λύ-οι-τε	λύ-ε-τε	
3.	λύ-ου ν̸σι (ο)	λύ-ω-ν̸σι	λύ-οι-εν	λυ-ό-ντων (-έ-τωσαν)	

Imperfectum Ind. (Præsensst. *λυ*, i imperf. med augm. *ε: ἐλυ*).

S. 1. ἔλυ-ο-ν	D. —		Pl. ἐλύ-ο-μεν
2. ἔλυ-ε-ς		ἐλύ-ε-τον	ἐλύ-ε-τε
3. ἔλυ-ε		ἐλυ-έ-την	ἔλυ-ο-ν

Perfectum (st. *λυ*; perfectst. med redupl. *λε: λελυ*; o. i perf. *act.* med karaktersbokstafven *κ: λελυκ*,

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Infinit.
S. 1.	λέλῠκ-α [3]	λελύκ-ω	λελύκ-οι-μι *	—	λελυκ-έ-ναι
2.	λέλυκ-α-ς	λελύκ-ῃς [2]	λελύκ-οι-ς	λέλυκ-ε	Participium.
3.	λέλυκ-ε [3]	λελύκ-ῃ [2]	λελύκ-οι	λελυκ-έ-τω	λελυκώς, υῖα, ός.
D. 1.	—	—	—	—	Genit.
2.	λελύκ-α-τον	λελύκ-η-τον	λελύκ-οι-τον	λελύκ-ε-τον	λελυκ-ό-τος, -υίας, -ό-τος.
3.	λελύκ-α-τον	λελύκ-η-τον	λελυκ-οί-την	λελυκ-έ-των	
P. 1.	λελύκ-α-μεν	λελύκ-ω-μεν	λελύκ-οι-μεν	—	
2.	λελύκ-α-τε	λελύκ-η-τε	λελύκ-οι-τε	λελύκ-ε-τε	
3.	λελύκ-ᾱ-ν̸σι	λελύκ-ω-ν̸σι	λελύκ-οι-εν	λελυκ-ό-ντων (-έ-τωσαν)	

* el. *λελυκοίην* § 48: 7, anm.

Plusquamperfectum Ind. (Perfectst. i act. *λελυκ*, i Plusqu. med augm. *ε: ἐλελυκ*).

S. 1. ἐλελύκ-ει-ν [4]	D. —		Pl. ἐλελύκ-ει-μεν
2. ἐλελύκ-ει-ς		ἐλελύκ-ει-τον	ἐλελύκ-ει-τε
3. ἐλελύκ-ει		ἐλελυκ-εί-την	ἐλελύκ-ε-σαν [4] (ει-σαν).

[1] I 1:a Pers. Sing. Ind. af *Præs.* o. *Fut.* Act. förlänges bindv. *ο* till *ω*.

[2] *ῃς*, *ῃ* i Conj. i st. f. *η-ις*, *η-ι*.

[3] Om bindvocalen *α* (3 sing. *ε*) se § 35: 4, a, anm.

[4] Om bindv. *ει* (3 plur. *ε*) se § 35: 4, a, anm. — Om sing. 1. *εα* contraheradt *η*, 2. *εα-ς* con *η-ς*, 3. *ες(ν)* contr. *ει(ν)* el. *η* se § 43: anm. 2.

A. λύω. jag löser.

[med *mindre* stil) och *personaländelser!*]

Medium och Passivum.

Præsens.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Infinit.
S. 1.	λύ-ο-μαι	λύ-ω-μαι	λυ-οί-μην	—	λύ-ε-σθαι
2.	λύ-ῃ l. -ει (ε-σαι)	λύ-ῃ (η-σαι)	λύ-οι-σο	λύ-ου (ε-σο)	Participium
3.	λύ-ε-ται	λύ-η-ται	λύ-οι-το	λυ-έ-σθω	λυ-ό-μενο-ς, -ομένη, -όμενο-ν,
D. 1.	λυ-ό-μεθον	λυ-ώ-μεθον	λυ-οί-μεθον	—	Genit.
2.	λύ-ε-σθον	λύ-η-σθον	λύ-οι-σθον	λύ-ε-σθον	λυ-ο-μένου, -ομένης, -ομένου.
3.	λύ-ε-σθον	λύ-η-σθον	λυ-οί-σθην	λυ-έ-σθων	
P. 1.	λυ-ό-μεθα	λυ-ώ-μεθα	λυ-οί-μεθα	—	
2.	λύ-ε-σθε	λύ-η-σθε	λύ-οι-σθε	λύ-ε-σθε	
3.	λύ-ο-νται	λύ-ω-νται	λύ-οι-ντο	λυ-έ-σθων (-έ-σθωσαν)	

Imperfectum Ind.

S. 1. ἐλυ-ό-μην	D. ἐλυ-ό-μεθον	Pl. ἐλυ-ό-μεθα
2. ἐλύ-ου (ε-σο)	ἐλύ-ε-σθον	ἐλύ-ε-σθε
3. ἐλύ-ε-το	ἐλυ-έ-σθην	ἐλύ-ο-ντο

Perfectum.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Infinit.
S. 1.	λέλυ-μαι [1]	λελυμένος ὦ	λελυμένος εἴην	—	λελύ-σθαι
2.	λέλυ-σαι [2]	» ᾖς	» εἴης	λέλυ-σο [2]	Participium.
3.	λέλυ-ται	» ᾖ	» εἴη	λελύ-σθω	λελυ-μένο-ς, μένη, μένο-ν,
D. 1.	λελύ-μεθον	o. s. v.	o. s. v.	—	Genit.
2.	λέλυ-σθον			λέλυ-σθον	λελυ-μένου, -μένης, -μένου.
3.	λέλυ-σθον			λελύ-σθων	
P. 1.	λελύ-μεθα			—	
2.	λέλυ-σθε			λέλυ-σθε	
3.	λέλυ-νται			λελύ-σθων (-σθωσαν)	

Plusquamperfectum Ind. (Perfectst. i pass. λελυ; i plusquamperf. med aug. ε: ἐλελυ).

S. 1. ἐλελύ-μην [1]	D. ἐλελύ-μεθον	Pl. ἐλελύ-μεθα
2. ἐλέλυ-σο [2]	ἐλέλυ-σθον	ἐλέλυ-σθε
3. ἐλέλυ-το	ἐλελύ-σθην	ἐλέλυ-ντο

[1] utan bindvocal, § 35: 4, anm. 1.

[2] med *bibehållet σ*, § 35: 4, anm. 2.

Activum.

Futurum (St. *λυ*; activ *Futurst.* genom tillägg af karaktersbokstafven *σ*: *λυσ*).

	Indicativus.			Conjunct.	Optat.
S. 1.	λύσ-ω	D. —	P. λύσ-ο-μεν	och Imperat. fattas.	λύσ-οι-μι
2.	λύσ-ε-ις	λύσ-ε-τον	λύσ-ε-τε		λύσ-οι-ς o. s. v.
3.	λύσ-ε-ι	λύσ-ε-τον	λύσ-ου (ο) -νσι		ss. Præs. opt.

Inf. λύσ-ει-ν; Part. λύσ-ων, λύσ-ουσα, λῦσ-ον.

Aoristus Primus (activ Futurst. *λυσ*. i aor. *ind*. med augm. *ε*: *ἔλυσ*.)

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.
S. 1.	ἔ-λυσ-α [1]	λύσ-ω	λύσ-αι-μι [2]	—
2.	ἔ-λυσ-α-ς	λύσ-ῃς	λύσ-αι-ς, vanl. λύσειας [2]	λῦσ-ο-ν [3]
3.	ἔ-λυσ-ε [1]	λύσ-ῃ	λύσ-αι, vanl. λύσειε [2]	λυσ-ά-τω
D. 1.	—	—	—	—
2.	ἐ-λύσ-α-τον	λύσ-η-τον	λύσ-αι-τον	λύσ-α-τον
3.	ἐ-λυσ-ά-την	λύσ-η-τον	λυσ-αί-την	λυσ-ά-των
P. 1.	ἐ-λύσ-α-μεν	λύσ-ω-μεν	λύσ-αι-μεν	—
2.	ἐ-λύσ-α-τε	λύσ-η-τε	λύσ-αι-τε	λύσ-α-τε
3.	ἔ-λυσ-α-ν	λύσ-ω-νσι	λύσ-αι-εν, vanl. λύσειαν [2]	λυσ-ά-ντων (-ά-τωσαν)

Inf. λῦσ-αι (§ 35: 5, anm.); Part. λύσ-ᾱς, λύσᾱσα, λῦσᾰν; G. λύσαντος, -άσης, -αντος.

[1] Om bindv. *α* (3 sing. *ε*) se § 35: 4, a, anm.

[2] *Optat.* af Aor. *primus* Act. o. Med. har *αι* till bindv., men i activum är i sing. *ειας ειε* vanligare än *αι-ς αι*, och i 3 plur. *ειαν* vanligare än *αι-εν*.

[3] *Imperat.* af Aor. *primus* Act. o. Med. har *α* till bindvoc., *utom i 2 sing.*, som i *Act.* har *bindv. O* med änd. *ν (ον)*, i *Med. bindv. αι* (tillika ändelse).

Passivum.

Futurum I. (St. *λυ*) Passiv *θε*-stam *λυθε*; i hela *fut.* förlängd och med *σ*: *λυθησ*).

	Indicativus.			Conjunct.	Optat.
S. 1.	λυ-θήσ-ο-μαι	λυ-θησ-ό-μεθον	λυ-θησ-ό-μεθα	och Imperat. fattas.	λυ-θησ-οί-μην
2.	λυ-θήσ-ῃ l. ει (ε-σαι)	λυ-θήσ-ε-σθον	λυ-θήσ-ε-σθε		λυ-θήσ-οι-σο o. s. v.
3.	λυ-θήσ-ε-ται	λυ-θήσ-ε-σθον	λυ-θήσ-ο-νται		ss. *Præs.* opt.

Inf. λυ-θήσ-ε-σθαι; Part. λυ-θησ-ό-μενος, λυ-θησ-ο-μένη, -ό-μενον.

Aoristus Primus (St. *λυ*; Passiv *θε*-stam *λυθε*; i aor. *ind.*, *imperat.* o. *inf.* förlängd: *λυθη*).

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
S. 1.	ἐ-λύ-θη-ν	λυ-θῶ (ε-ω)	λυ-θείη-ν (egl. λυ-θε-ίη-ν)	—	λυθῆ-ναι
2.	ἐ-λύ-θη-ς	λυ-θῇς (ε-ῃς)	λυ-θείη-ς	λύ-θη-τι (θ) (ljndl. 13, 2)	Part.
3.	ἐ-λύ-θη	λυ-θῇ (ε-ῃ)	λυ-θείη	λυ-θή-τω	λυθείς, -εῖσα, -έν
D. 1.	—	—	—	—	Gen.
2.	ἐ-λύ-θη-τον	λυ-θῆ-τον (ε-η)	λυ-θείη-τον el. εῖτον	λύ-θη-τον	-έντος, -είσης, -έντος
3.	ἐ-λυ-θή-την	λυ-θῆ-τον (ε-η)	λυ-θειή-την el. είτην	λυ-θή-των	
P. 1.	ἐ-λύ-θη-μεν	λυ-θῶ-μεν (ε-ω)	λυ-θείη-μεν el. -εῖμεν	—	
2.	ἐ-λύ-θη-τε	λυ-θῆ-τε (ε-η)	λυ-θείη-τε el. -εῖτε	λύ-θη-τε	
3.	ἐ-λύ-θη-σαν	λυ-θῶ-νσι (ε-ω)	λυ-θείη-σαν vanl. λυθεῖεν	λυ-θέ-ντων (-ή-τωσαν)	

Medium.

Futurum.

	Indicativus.			Conjunct.	Optat.
S. 1.	λύσ-ο-μαι	D. λυσ-ό-μεθον	P. λυσ-ό-μεθα	och Imperat.	λυσ-οί-μην
2.	λύσ-ῃ l. ει (ε-σαι)	λύσ-ε-σθον	λύσ-ε-σθε	fattas.	λύσ-οι-σο o. s. v. ss.
3.	λύσ-ε-ται	λύσ-ε-σθον	λύσ-ο-νται		Præs. opt.

Inf. λύσ-ε-σθαι; Part. λυσ-ό-μενος, λυσ-ο-μένη, λυσ-ό-μενον.

Aoristus Primus.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.
S. 1.	ἐ-λυσ-ά-μην	λύσ-ω-μαι	λυσ-αί-μην	—
2.	ἐ-λύσ-ω (α-σο)	λύσ-ῃ (η-σαι)	λύσ-αι-σο	λῦσ-αι (se not. 3 under aor. I *act.*)
3.	ἐ-λύσ-α-το	λύσ-η-ται	λύσ-αι-το	λυσ-ά-σθω
D. 1.	ἐ-λυσ-ά-μεθον	λυσ-ώ-μεθον	λυσ-αί-μεθον	—
2.	ἐ-λύσ-α-σθον	λύσ-η-σθον	λύσ-αι-σθον	λύσ-α-σθον
3.	ἐ-λυσ-ά-σθην	λύσ-η-σθον	λυσ-αί-σθην	λυσ-ά-σθων
P. 1.	ἐ-λυσ-ά-μεθα	λυσ-ώ-μεθα	λυσ-αί-μεθα	—
2.	ἐ-λύσ-α-σθε	λύσ-η-σθε	λύσ-αι-σθε	λύσ-α-σθε
3.	ἐ-λύσ-α-ντο	λύσ-ω-νται	λύσ-αι-ντο	λυσ-ά-σθων (-ά-σθωσαν)

Inf. λύσ-α-σθαι; Part. λυσ-ά-μενο-ς, λυσ-α-μένη, λυσ-ά-μενο-ν.

Passivum.

Futurum Exactum l. tertium (Activ Futurst. λυσ; i Fut. *exact.* med reduplication: λελυσ).

	Indicativus.			Conjunct.	Optat.
S. 1.	λε-λύσ-ο-μαι	D. λε-λυσ-ό-μεθον	P. λε-λυσ-ό-μεθα	och Imperat.	λε-λυσ-οί-μην
2.	λε-λύσ-ῃ l. ει (ε-σαι)	λε-λύσ-ε-σθον	λε-λύσ-ε-σθε	fattas.	λε-λύσ-οι-σο o. s. v.
3.	λε-λύσ-ε-ται	λε-λύσ-ε-σθον	λε-λύσ-ο-νται		ss. Præs. opt.

Inf. λε-λύσ-ε-σθαι; Part. λε-λυσ-ό-μενος, λε-λυσ-ο-μένη, λε-λυσ-ό-μενον.

Anm. *Passiva* Aoristerna böjas ss. *activum* af *conjug. på μι*, hvarföre

a) de hafva *activi* ändelser, och i 3:e person plur. af indicat. o. optat. σαν, samt i 2 sing. imperat. θι (som i aor. 1 blir τι. ljudl. 13, 2).

b) ändelserna läggas till stammen *utan* bindvocaler utom i Conj. och Optativus.

c) i Conj. *sammandrages* tempusstammens ε med bindv. η o. ω (men *ej* hos Hom., se § 44).

d) i Opt. *diftongiseras* tempusstammens ε med bindv. ιη till είη.

Paradigma:

Verbalstam τυπ,

Activum.

	Ind.	Conj.	Opt.	Imperat.	Inf.
Præsens.	τύπτ-ω	τύπτ-ω	τύπτ-οι-μι	τύπτ-ε	τύπτ-ει-ν
				Part. τύπτ-ων, -ουσα, -ον.	
Imperfect.	ἔ-τυπτ-ο-ν, -ε-ς, -ε o. s. v.				
Perfect. I.	τέ-τυφ-α, -α-ς, -ε o. s. v.	τε-τύφ-ω	τε-τύφ-οι-μι	τέ-τυφ-ε, -έ-τω o. s. v.	τε-τυφ-έ-ναι
				Part. τε-τυφ-ώς, -υῖα, -ός.	
Plusqu. I.	ἐ-τε-τύφ-ει-ν, -ει-ς, -ει o. s. v.				
Perfect. II.	τέ-τυπ-α	τε-τύπ-ω	τε-τύπ-οι-μι	τέ-τυπ-ε	τε-τυπ-έ-ναι
				Part. τε-τυπ-ώς, -υῖα, -ός.	
Plusqu. II.	ἐ-τε-τύπ-ει-ν, -ει-ς, -ει o. s. v.				

	Ind.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Fut. I.	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ω	fattas.	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-οι-μι	fattas.	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ει-ν
				Part. τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ων, -ουσα, -ον.	

	Ind.	Conj.	Optat.	Imperat.	Inf.
Aor. I.	ἔ-τυ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-α	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ω	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-αι-μι	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ο-ν, -ά-τω o. s. v.	τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-αι
				Part. τύ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-ᾱς, -ᾱσα, -ᾰν.	

	Ind.	Conj.	Opt.	Imperat.	Inf.
Aor. II.	ἔ-τυπ-ο-ν, -ε-ς, ε o. s. v. ss. Imperf.	τύπ-ω, ῃς, ῃ o. s. v. ss. Præs. Conj.	τύπ-οι-μι, -οι-ς, -οι. o. s. v. ss. Præs. Opt.	τύπ-ε, έ-τω o. s. v. ss. Præs. Imp.	τυπ-εῖ-ν
				Part. τυπ-ών, -οῦσᾰ, -όν.	

Fullständig böjning af Perf. och Plusqu. *passivi* af τύπτω.

		Conjunct.	Imperat.	Infinit.
Perf. Ind. S.	1. τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μαι[1]			
	2. τέ-τυ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$-αι[2]	τε-τυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μένος ὦ	τέ-τυ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$ο[2]	τε-τύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθαι[3,4]
	3. τέ-τυπ-ται	Optat.	τε-τύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθω[3,4]	Participium.
D.	1. τε-τύ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μεθον[1]	τε-τυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μένος εἴην	—	τε-τυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μένος,[1] η, ον
	2. τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθον[3,4]		τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθον	
	3. τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθον		τε-τύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθων	
P.	1. τε-τύ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μεθα[1]		—	
	2. τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθε[3,4]		τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθε	
	3. τε-τυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μένοι εἰσίν		τε-τύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθων el. τετύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθωσαν.	

Plusqu. Ind. S.	ἐ-τε-τύ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μην[1]	ἐ-τέ-τυ$\underset{(\pi-\sigma)}{\psi}$ο[2]	ἐ-τέ-τυπ-το
D.	ἐ-τε-τύ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μεθον	ἐ-τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθον[3,4]	ἐ-τε-τύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθην
P.	ἐ-τε-τύ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μεθα	ἐ-τέ-τυ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-σθε	τε-τυμ-μένοι ἦσαν.

Ljudlagar: [1] P-ljud framför μ blir μ. — [2] P-ljud med σ blir ψ. — [3] σ mellan två cons. utstötes. — [4] K- el. P-ljud framför ett *T-ljud* öfvergår till *dettas* klass.

B. τύπτω, jag slår.

Præsensstam τυπτ.

Medium och Passivum.

	Ind.	Conj.	Opt.	Imperat.	Inf.
Præsens.	τύπτ-ο-μαι	τύπτ-ω-μαι	τυπτ-οί-μην	τύπτ-ου(ε-σο)	τύπτ-ε-σθαι
				Part. τυπτ-ό-μενος, -η, ον.	
Imperf.	ἐ-τυπτ-ό-μην, ου(ε-σο), ε-το o. s. v.				
Perfect.	τέ-τυμ(π)-μαι	τετυμ-μένος ὦ	τετυμ-μένος εἴην	τέτυψ(π-σ)ο	τετύφ(π)-σθαι
				Part. τετυμ(π)-μένος, η, ον.	
Plusqu.	ἐ-τε-τύμ(π)-μην.				

Medium.

	Ind.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Fut.	τύψ(π-σ)-ο-μαι	fattas.	τυψ(π-σ)-οί-μην	fattas.	τύψ(π-σ)-ε-σθαι
				Part. τυψ(π-σ)-ό-μενος, η, ον.	
	Ind.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Aor. I.	ἐ-τυψ(π-σ)-ά-μην	τύψ(π-σ)-ω-μαι	τυψ(π-σ)-αί-μην	τύψ(π-σ)-αι, -άσθω o.s.v.	τύψ(π-σ)-α-σθαι
				Part. τυψ(π-σ)-ά-μενος, η, ον.	
	Ind.	Conj.	Opt.	Imperat.	Inf.
Aor. II.	ἐ-τυπ-ό-μην	τύπ-ω-μαι	τυπ-οί-μην	τυπ-οῦ(έ-σο), -έ-σθω,	τυπ-έ-σθαι
	o. s. v. ss. Imperf.	o.s.v. ss. Præs.	o.s.v. ss. Præs.	o. s. v. ss. Præs.	
				Part. τυπ-ό-μενος, η, ον.	

Passivum.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Aor. I.	ἐ-τύφ(π)-θην (se ljudl. 4 å förra sid.)	τυφ-θ-ῶ(ε-ω)	τυφ-θε-ίη-ν	τύφ-θη-τ(θ)ι (ljudlag 13, 2)	τυφ-θῆ-ναι
				Part. τυφ-θείς, -εῖσᾰ, -έν.	
	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Fut. I.	τυφ(π)-θήσ-ο-μαι	fattas.	τυφ-θησ-οί-μην	fattas.	τυφ-θήσ-ε-σθαι
				Part. τυφ-θησ-ό-μενος, η, ον.	
	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Aor. II.*	ἐ-τύπ-η-ν	τυπ-ῶ(ε-ω)	τυπ-ε-ίη-ν	τύπ-η-θι	τυπ-ῆ-ναι
				Part. τυπ-είς, -εῖσα, -έν.	
	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Fut. II.*	τυπ-ήσ-ο-μαι	fattas.	τυπ-ησ-οί-μην	fattas.	τυπ-ήσ-ε-σθαι
				Part. τυπ-ησ-ό-μενος, η, ον.	
	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Inf.
Fut. Exact. (el. III).	τε-τύψ(π-σ)-ο-μαι	fattas.	τε-τυψ-οί-μην	fattas.	τε-τύψ-ε-σθαι
				Part. τε-τυψ-ό-μενος, η, ον.	

* Passivi Fut. II och Aor. II bildas genom att till verbalstammen (τυπ) lägga ett ε, som förlänges till η på samma sätt, som θε till θη i motsvarande tempora prima.

Närmare förklaring af Verbalformernas beståndsdelar.

Vid verbets böjning måste man urskilja:

I) Stammen.

II) Tilläggen *före* stammen: a) augmentum, b) reduplication.

III) Tilläggen *efter* stammen: a) karaktersbokstaf, b) bindvocal, c) personaländelser } se § 35.

§ 37. Stammen.

1. **Verbal**stam el. **stam** kallas den ljud-complex, som ligger till grund för *alla* verbets former och derföre i *alla* dessa återfinnes; t. ex. i *λύ-ω λύ-σω ἔ-λυ-σ-α λέ-λυ-κα* är *λυ Verbalstam;* i *τύπ-τ-ω τύψ* (π-σ) *-ω ἔ-τυψ* (π-σ) *-α τέ-τυφ* (π) *-α τέ-τυμ* (π) *-μαι* är *τυπ verbalstam.*

2. Med afseende på verbalstammens **slut**bokstaf indelas verberna uti:

1. Verba **pura:** vblstmns slutbokst. en **vocal,** t. ex. *λύ-ω.*

2. Verba **impura:** verbalstammens slutbokst. en **consonant,**

   a) verba *muta:* vrblstmns slutbokst. en *muta,* d. v. s. P-, K- eller T-ljud; t. ex. *τρίβ-ω.*

   b) verba *liquida:* vrblstmns slutbokst. en *liquida;* t. ex. *νέμ-ω.*

Anmärkningar.

1. Verbalst. återfinnes oförändrad *säkrast i aor. secundus* [i præsens blott i (de flesta) verba pura och några få impura].
2. Från *verbal*stammen, som ingår i *alla* tempora, bör man skilja vissa särskilda *bildnings*stammar, som uppstå genom verbalstammens utvidgning, och af hvilka hvar och en ingår blott i *vissa* tempora (se § 40).

§ 38. Tilläggen före Stammen. 1) augmentum. 2) reduplication.

1. **Augmentum**(1) inträder **blott i Indicativus af historiska** tempora samt är af två slag: a) augm. syllabicum; b) augm. temporale.

   a) Augmentum *syllabicum* (ett framför stammen satt *ε*) antages af verba, som börja med *consonant,* t. ex. *λύω,* impf. *ἔ-λυον.*

   Anm. Verba, som börjas med *ρ, fördubbla* detta efter augmentet,(2) t. ex. *ῥίπτω,* impf. *ἔ-ῤῥιπτ-ο-ν.* — Verba *βούλομαι, δύναμαι* och *μέλλω* antaga ofta till augment *η* (i st. f. *ε*), t. ex. imperfect. *ἠ-βουλόμην, ἠ-δυνάμην, ἤ-μελλον* (dock alltid *ἐ-δυνάσθην* och vanl. *ἐ-μέλλησα*).

(1) (§ 38: 1). *Augmentum,* såväl syllab. som temporale, *utelemnas ofta* hos Hom. (t. ex. *πλάγχθη* i st. f. *ἐπλάγχθη, ἀγασάμην* o. *ἠγασάμην*) — men *sällan reduplication* eller i *dess* ställe stående augment, såsom i *δέγμαι, δέγμενος, δέχαται* (3 pers. plur. perf.) af *δέχομαι,* och i *ἄνωγα* (f. *ἤνωγα*).

(2) (§ 38: 1, a, anm.). Hos Hom. fördubblas ej alltid *ρ* efter augmentet, t. ex. *ἐράπτ-ο-μεν;* stundom fördubblas de *andra* liquidæ el. *σ,* t. ex. *ἔλ-λαβε, ἔμ-μαθε, ἔσ-σευα* (i st. f. *ἔ-λαβε, ἔ-μαθε, ἔ-σευα*).

b) Augmentum *temporale* (begynnelsevocalens *förlängning*) antages af verba, som börja med *vocal*, och detta så, att

1. ε och ο blifva η och ω: ἐλπίζω ἤλπιζον; ὁρίζω ὥρισα.
2. ῐ och ῠ » ῑ och ῡ: ἱκετεύω, ἱκέτευον; ὑβρίζω ὕβριζον.
3. α blir framför cons. η, framför voc. ᾱ: ἄγω ἦγον; ἀΐω, ᾄϊον. (Dock få ἀείδω, ἀΐσσω och ἀϋτέω vid augmentering η, t. ex. ἤϋσα).
4. Diftongerna ᾳ, αι, αυ, οι blifva (framför *cons.*) ῃ, ῃ, ηυ, ῳ, t. ex. ᾄδω, ᾖσα; αἰτέω ᾔτησα; αὐξάνω ηὔξανον; οἰκτίζω ᾤκτιζον.

Anmärkningar.

1. *Utan* augmentum *temp.* blifva verba, som börjas

1) med η, ω; ῑ, ῡ; ου, ει eller ευ (utom εἰκάζω, imperf. ᾔκαζον o. εἴκαζον, och εὔχομαι, perf. ηὖγμαι, imperf. εὐχόμην o. ηὐχόμην);

2) med dift. ᾳ, αι, αυ, οι framför *vocal* (utom οἴομαι, imperfect. ᾠόμην), t. ex. αὑαίνω, αὕαινον; οἰακίζω, οἰάκιζον.

2. Några numera visserligen med vocal men *ursprungligen* med en *sibilans* (σ, ȷ el. ϝ) börjande verba få *derföre* augmentum **syllabicum** ε, **som** (då sibilanten bortföll mellan två vocaler enl. ljudl. 25, a)

antingen a) **sammandrages** med stammens ε **till** ει, ss. uti

ἔχω, ἐάω, ἐθίζω	t. ex. impf. εἶχον (af ἐ-σεχον, ljudl. 22).
ἕλκω, ἑλκύω, ἑλίσσω	» » εἷλκον (af ἐ-ϝελκον, ἐ-ελκον).*
ἕρπω, ἑρπύζω, ἑστιάω	» » εἷρπον (af ἐ-σερπον, ἐ-ερπον).*
ἕπομαι o. ἐργάζομαι,	» » εἱπόμην, εἰργαζόμην (af ἐ-σεπομην,* ἐ-ϝεργαζομην).
och st. ἑλ(αἱρέω), ἑ(ἵημι),	* σ o. ϝ blefvo *spir. asper* (ss. σιστημι blir ἵστημι), *hvilken* alltid öfverflyttas från stamstafvelsen till augmentet, ss. uti ὁράω, ἑ-ώρων.

eller b) **qvarstår osammandraget,** ss. uti

ὠθέω, ὠνέομαι, οὐρέω	t. ex. impf. ἐ-ϝώθουν, ἐ-ϝωνούμην, ἐ-ϝούρουν.
ἄγνυμι, ἁλίσκομαι, ἁνδάνω	» perf. ἔ-ϝᾱγα, ἑ-ϝάλωκα (contr. ἥλωκα), ἕ-ϝᾱδα.
och perfecterna	» aor. ἐ-ϝάγην, ἑ-ϝάλων (ctr. ἥλων), ἕ-ϝᾱδον (H. εὔᾱδον).
ἔ-οικα, ἔ-ολπα, ἔ-οργα,	egl. (ȷ)ε-(ȷ)οικα, ϝε-ϝολπα, ϝε-ϝοργα, af st. ȷικ, ϝελπ, ϝεργ.

samt

ἔ-ωθα, vanl. εἴωθα (st. ϝεθ, σϝεθ) och *aor.* 2 εἶδον (egl. ἐ-ϝιδον, af st. ϝιδ vid-eo).

3. *Dubbelt* augment *(syllabiskt jemte temporalt)* antaga ὁράω (impf. ἑ-ώρων), ἀνοίγω (impf. ἀνέ-ῳγον) samt plusquamperf. ἐ-ῴκειν, ἐ-ώλπειν, ἐ-ώργειν.(1)

4. ἑορτάζω har impf. ἑώρταζον (genom metathesis quantitatis i st. f. ἡορταζον).

2. Reduplication (upprepning af stammens *begynnelseconsonant jemte* ε framför stammen) inträder i **alla modi** af *Perf.*, *Plusquamperf.* och *Fut. Exactum*,(2) och antages af alla verba, som börja med **en** consonant

---

(1) (§ 38: 1, b, anm. 3). *Dubbelt* augment hafva hos Hom. äfven οἰνοχοέω (impf. ἐ-ῳνοχόουν) och ἁνδάνω *i imperf.* ἑ-ήνδανον (jemte det attiska ἥνδανον; Her. ἑ-άνδανον).

(2) (§ 38: 2). Hom. reduplicerar äfven

a) *Aoristus secundus* act. o. med. vanl. *utan*, stundom *med* augment, t. ex. πέ-πιθ-ον, πε-πιθ-όμην, πέ-φραδον och ἐ-πέ-φραδον; hit hör ock aor. 2 ἔ-ειπον (af ἐ-ϝε-ϝεπ-ον, augmenterad och reduplicerad aorist. sec. af st. ϝεπ), som i *prosa* blifvit εἶπον med bortkastadt augment;

b) *Fut. act. o. medii*, t. ex. πε-πιθήσω, κε-χαρήσω, κε-χολώσομαι;

c) *stundom præs. o. aor. 1 act.*, se pag. 56, not. 2.

(utom *ρ*[1] och dubbelconsonanterna) eller med **muta cum liquida** (utom *βλ, γλ, γν*), t. ex. *λύ-ω*, perf. *λέ-λυκα*, plusquamperf. *ἐ-λε-λύκειν*; *γράφω*, perf. *γέ-γραφα*, plusquamperf. *ἐ-γε-γράφειν*.

Anmärkningar.

1. Verba, som börja med en *aspirata*, använda vid reduplicationen motsvarande *tenuis* (ljudl. 13, 1), t. ex. *φονεύω*, perf. *π(φ)ε-φόνευκα*.
2. I st. f. reduplication användes *εἰ* i verberna
λαμβάνω, *λαγχάνω*, *λέγω* (i bet. *samla*), *διαλέγομαι*, *μείρομαι* o. st. *ῥε*.
perf. *εἴ-ληφα*, *εἴ-ληχα*, *εἴ-λοχα*, *δι-εί-λεγμαι*, *εἵ-μαρται*, *εἴ-ρηκα*. dixi.
3. Följande verba sakna reduplication och antaga i **dennas** tempora ett i **alla** modi qvarstående augment:
   a) de som börja med *vocal, ρ* eller *dubbelconsonant*; t. ex. *ἀγγέλλω*, *ἤγγελκα*, conjunct. *ἠγγέλκω* o. s. v.; *ῥίπτω*, *ἔῤῥιφα*; *ζητέω*, *ἐ-ζήτηκα*.

   Undantag.[2] Några verba, som börja med *α, ε, ο*, få dock s. k. **Attisk** reduplication, (upprepning af stammens **två** första bokstäfver framför den *augmenterade verbalstammen*), t. ex. *ἀγείρω* (st. *ἀγερ*, § 41: b, *δ*), perf. *ἀγ-ήγερ-κα*; *ὀρύσσω* (st. *ὀρυχ*. § 41: b, *α*), perf. *ὀρ-ώρυχ-α*; *ἐρείδω* (st. *ἐρειδ*), perf. *ἐρ-ήρειδ-κα*. I *Plusquamperf.* af sådana verba tillsättes intet nytt augment, utom i *ἀκούω*, perf. *ἀκ-ήκοα*, plusquamperf. *ἠκ-ηκόειν*. — *Attisk* reduplication förekommer ock i *aoristerna* *ἤγ-αγ-ον* (*ἄγ-ω*), *ἤν-εγ(ν)κ-ον* [syncoperadt af *ἠν-εν(ε)κ-ον* af st. *ἐνεκ*, sync. *ἐγ(ν)κ*], men med den skillnad, att *der* ej stammen utan *reduplicationen* augmenteras och *blott i Indicat.* (conj. *ἀγ-άγ-ω*, *ἐν-έγκ-ω*, *utan* aug.).

   b) de som börja med två consonanter, som **ej** äro *muta cum liquida*, eller med *βλ, γλ, γν* el. mer än två cons., t. ex. *στρατεύω*, perf. *ἐ-στρά-τευκα*; *γνωρίζω*, perf. *ἐ-γνώρικα*.

   Undantag. Perfecta *μέ-μνημαι*, *κέ-κτημαι* (st. *μνα, κτα*) samt *βέ-βλαφα* (*βλάπτω*), *βεβλάστηκα* (*βλαστάνω*) hafva dock reduplication; jfr *πέ-πτᾰ-μαι* (§ 56: 34) och *πέ-πτω-κα* (63: 18).
4. **Reduplication** eller ett i **st. f. reduplication** stående augment qvarstår således i **alla** modi; *andra* augmenter *blott i Indicativus*.

§ 39. Augment och Reduplication i verba, som äro sammansatta {1) med *præposition*. 2) med annat ord än præp.

1. Med **præposition** sammansatta verba[3] sätta augm. och redupl. **inuti** (mellan præpositionen och verbet), t. ex. *εἰσ-βάλλω*, aor. 2 *εἰσ-έ-βαλον*. — [Härvid lida vissa præp. elision (ljudl. 5, a), t. ex. *ἀπο-βάλλω*, *ἀπ-έ-βαλον*; dock ej *περί*, t. ex. *περι-έ-βαλον*; — *πρό* blir oförändradt eller undergår krasis, t. ex. *προ-έ-βαλον* el.

(1) (§ 38: 2). Hom. *reduplicerar* dock *ῥυπόω* (*ῥε-ρυπωμένος*) trots börjande *ρ*; och *blott augmenterar* verba *σεύω* och *μείρομαι* (perf. *ἔσσυμαι*, *ἔμμορε*), trots att de börja med *en* consonant.

(2) § 38: 2, anm. 3, a, undant.). *Attisk* redupl. förekommer *ofta* hos Hom. *dels i perf.*, t. ex. *ἀλ-άλη-μαι* (*ἀλά-ομαι*), *ἄρ-ηρ-α* (st. *ἀρ*), *ὄπ-ωπ-α* (st. *ὀπ*), *ὄδ-ωδ-α* (st. *ὀδ*; præs. *ὄζω* af *ὀδjω*); *dels* äfven *i aor.* 2, t. ex. *ἤρ-αρ-ον*, *ὤρ-ορ-ον* och *ἐν-ένιπ-ον* (af *ἐνίπ-τω*, jemte den oregelbundna formen *ἠνίπ-απ-ον*, ss. ock *ἠρύκ-ακ-ον* af *ἐρύκω*); *dels* t. o. m. *i præsentia o. aor. 1*, t. ex. *ἀκ-αχ-ίζω* *ἀκ-άχησα*, *ἀπ-αφ-ίσκω* *ἠπ-άφησα*, *ἀρ-αρ-ίσκω*.

(3) (§ 39: 1). Ursprungl. sattes præp. t. o. m. särskildt för sig jemte verbet; *så* ofta hos *Hom.*, hvilket man kallat *τμῆσις*.

προὔβαλον; — *ἐκ* blir *ἐξ;* — och *ἐν* o. *σύν* återfå sitt genom assimilation förändrade *ν*, t. ex. *συμ-βάλλω*, aor. 2 *συν-έ-βαλον*].

Anmärkningar.

1. Samma regel följa äfven
   a) **de flesta** composita, som äro härledda från en med præp. *sammansatt nominalform*, t. ex. *προφητεύω* (*προ-φήτης*) *προ-ε-φήτευον; ὑποπτεύω* (*ὕπ-οπτος*) *ὑπ-ώπτευον.* [*ἐναντιόομαι* o. *ἐμπεδόω* augmenteras dock *i början: ἠναντιούμην, ἠμπέδουν*].
   b) **några** composita, hvilkas *simplex* är *föråldradt*, t. ex. *ἀπο-διδράσκω*, aor. 2 *ἀπ-έ-δραν; ἐξ-ετάζω*, aor. *ἐξ-ήτασα;* (men *de flesta* augmenteras *i början*, isynnerhet om de *till betydelsen* kunna anses ss. simplicia, t. ex. *ἐπίσταμαι. ἠπιστάμην; ἀμφιέννυμι, ἠμφίεσα; καθίζω, ἐ-κάθιζον; καθεύδω, ἐ-κάθευδον*).
2. *Dubbel* augmentering hafva:

	ἀνορθόω,	*ἐνοχλέω.*	*παροινέω,*	*ἀνέχομαι,*	*ἀμπέχομαι.*
Impf.	*ἠνώρθουν,*	*ἠνώχλουν,*	*ἐπαρῴνουν.*	*ἠνειχόμην.*	*ἠμπειχόμην.*
				aor. *ἠνεσχόμην,*	aor. *ἠμπεσχόμην. ἠμπισχόμην.*

3. *Dubbel* augmentering, eller blott *i början*, hafva *ἀντιδικέω. ἀμφιγνοέω* och *ἀμφισβητέω* (*ἠμφεσβήτουν* och *ἠμφισβήτουν*);
   Dubbel, eller blott *inuti*, hafva *διαιτάω* och *διακονέω* (*ἐδιῄτων* och *διῄτων*).

2. Med **annat ord än en præp.** sammansatta verba sätta augm. och redupl. **i början,** t. ex. *ἀ-θυμέω*, impf. *ἠ-θύμουν; μελο-ποιέω, ἐ-μελοποίησα.*

Anmärkningar.

1. *Composita med δυς* augmenteras *i början,* om st. börjas med *cons.* el. *lång* vocal (*δυστυχέω, ἐδυστύχησα*); men *i midten,* om st. börjas med *kort* vocal (*δυσ-ἀρεστέω, δυσηρέστουν*). — *Composita med εὖ* blifva vanligen *utan* augment (dock *kan* en *kort* stamvocal få augm. temp., t. ex. *εὐ-εργετέω*, impf. *εὐ-εργέτουν* och *εὐ-ηργέτουν*).
2. **Decomposita** (af en præp. och ett *compositum* sammansatta) sätta augm. efter *præpositionen*, och, om *dessa* äro flera, efter den sista: *συν-δημ-αγωγέω, συν-ε-δημ-αγώγησα; συν-δια-βαίνω*, aor. *συν-δι-έβην.*

§ 40. Tempusbildning.

1. Man erhåller från verbalstammen *τυπ:*

- 1. genom Præsensstammen *τυπ-τ* — Præs. o. Imperf. Act. o. Med. *τύπτ-ω, τύπτ-ομαι, ἔ-τυπτ-ον, ἐ-τυπτ-όμην.*
- 2. gnm Act. Futurst. *τυφ* (*π-σ*) — Fut. och Aor. I Act. o. Med. *τύφ-ω, τύφ-ομαι, ἔ-τυφ-α, ἐ-τυφ-άμην.* samt Futur. III *τε-τύφ-ομαι.*
- 3. genom Perfectst. *τε-τυπ* — Perf. o. Plusq. Act. o. Pass. *τέτυφ(π)-α. ἐτετύφ-ειν, τέτυμ(π)-μαι, ἐτετύμ-μην.*
- 4. gnm Passiva *θε*-st. *τυφ(π)θε* — Fut. I och Aor. I Pass. *τυφθή(ε)-σομαι, ἐ-τύφθη(ε)-ν.*

direkt tempp. sec.

aor. 2 act. o. medii *ἔ-τυπ-ον. ἐ-τυπ-όμην*
aor. 2 pass. o. fut. 2 pass. *ἐ-τύπ-η-ν, τυπ-ή-σομαι*
perf. o. plusqu. 2 activi *τέ-τυπ-α, ἐ-τε-τύπ-ειν,*

Förklaring: Verbalstammen utvidgar sig under böjningen i 4 olika *bildningsstammar*, som ligga till grund för hvar sin grupp af tempora, hvilka ur dem bildas blott genom tillsättning af olika ändelser, bindvocaler, augment o. s. v. enligt de förut (§§ 35—40) gifna reglorna. — Hvilka äro namnen på dessa stammar? och hvilka tempora bildas ur hvarje stam? Se figuren!

2. Vid angifvandet af reglor för tempusbildningen kan man således sammanfatta *alla* till *en och samma grupp* hörande tempora under en *gemensam* regel (emedan dessa tempp. till *bildningsstam* äro *lika*, och blott i afseende på ändelser, bindv., augment o. s. v. olika).

§ 41. Bildning af Præsens och Imperfectum.

1. **Præsens och Imperfectum** hafva en gemensam bildningsstam, den s. k. "*Præsensstammen*", som (i verba *pura* vanl. är lika med *verbal*stammen, t. ex. λύ-ω, præs.st. och verbalst. λυ, men) i de flesta impura bildas genom att **verbalstammen utvidgas**

a) genom tillägg af ett τ. t. ex. st. τυπ, præs. τύπτ-ω, aor. 2 ἔ-τυπ-ον; st. βλαβ, præs. $βλά\underset{(β)}{π}τ$-ω, aor. 2 ἐ-βλάβ-ην; st. βαφ, præs. $βά\underset{(φ)}{π}τ$-ω, aor. 2 ἐ-βάφ-ην.

Anm. Hithörande verba (d. v. s. *muta* med πτ i præsens, samt dessutom τίκ-τω, st. τεκ) sägas tillhöra *T-klassen*, och præsentis πτ antyder verbalst. på P-ljud. — Deremot sägas alla verba, som hafva præsensstammen lika med verbalstammen, tillhöra den *outvidgade* klassen.

b) genom tillägg af ett Jod (*j*), hvarvid

α) *K-ljud* och *j* blir σσ. (nyatt. ττ), t. ex. st. φρικ, præs. $φρί\underset{(κ\text{-}j)}{σσ}$-ω; st. ταγ, præs. $τά\underset{(γ\text{-}j)}{σσ}$-ω; st. πτυχ, præs. $πτύ\underset{(χ\text{-}j)}{σσ}$-ω; st. πραγ, præs. $πρά\underset{(γ\text{-}j)}{σσ}$-ω.

Obs. I några verba, isynnerhet de som uttrycka ett *ljud* el. en *ton*, blir K-ljud och *j* ζ, t. ex. st. κραγ, præs. $κρά\underset{(γ\text{-}j)}{ζ}$-ω *(se § 42, anm. 2)*. Jfr comparat. ὀλίζων af ὀλιγjων.

β) *T-ljud* och *j* blir ζ, t. ex. st. φραδ, præs. $φρά\underset{(δ\text{-}j)}{ζ}$-ω; st. σχιδ, præs. $σχί\underset{(δ\text{-}j)}{ζ}$-ω; st. ὀδ, præs. $ὄ\underset{(δ\text{-}j)}{ζ}$-ω.

Obs. (I *några* verba blir τ l. θ och *j* σσ, t. ex. st. ἐρετ, præs. $ἐρέ\underset{(τ\text{-}j)}{σσ}$-ω; st. κορυθ, præs. $κορύ\underset{(θ\text{-}j)}{σσ}$-ω (se § 42: anm. 1). Jfr ioniska comp. κρέσσων af κρετ-jων.

γ) λ*j* blir λλ genom assimilation, t. ex. stam βαλ, præsens $βά\underset{(λ\text{-}j)}{λλ}$-ω; st. στελ, præs. $στέ\underset{(λ\text{-}j)}{λλ}$-ω; st. ἀγγελ, præs. $ἀγγέ\underset{(λ\text{-}j)}{λλ}$-ω; st. ὀφελ, *föröka*, præs. $ὀφέ\underset{(λ\text{-}j)}{λλ}$-ω; (men st. ὀφελ, *vara skyldig*, har præs. $ὀφε\underset{(λ\text{-}j)}{ίλ}$-ω, bildadt enl. mom. δ).

δ) ν*j och* ρ*j* blifva ιν, ιρ (genom att *j* flyttas *före* ν och ρ samt vocaliseras till ι), t. ex. st. σπερ, præsens $σπ\underset{(ερ\text{-}j)}{είρ}$-ω; st. ἀρ, præs. $\underset{(αρ\text{-}j)}{αἴρ}$-ω; st. φαν, præs. $φ\underset{(αν\text{-}j)}{αίν}$-ω; st. κτεν, præs. $κτ\underset{(εν\text{-}j)}{είν}$-ω. Jfr $ἀμε\underset{(ν\text{-}j)}{ίν}ων$, §30.

Obs. Har stamstafvelsen ῐ el. ῠ, så *sammansmälter* dermed det omflyttade och till ι vocaliserade *j*, t. ex. κρῐν, præs. (κριν*j*-ω, κριΐν-ω) κρῑ́ν-ω; st. ἀμῠν, præs. (ἀμυν*j*-ω ἀμυΐν-ω) ἀμῡ́ν-ω.

Anm. *Hit* (d. v. s. under **b**) hörande verba sägas tillhöra *Jod-klassen*, och *præsentis* *-σσω* antyder vanl. *st. på K-ljud* (stundom på τ l. θ); *præsentis ζω* vanl. *st. på δ* (stundom på K-ljud); *præsentis -άλλω, -αίνω, -αίρω* antyder *st. på ᾰλ, ᾰν, ᾰρ; præs. -έλλω, -είνω, -είρω* st. på ελ, εν, ερ; præs. *ίνω, ύνω* st. på ῐν, ῠν.

c) **genom stamvocalens förlängning el. diftongisering** (förlängningsklass), eller genom tillägg af ett ε (E-klass) eller ν l. αν (Nasalklass), eller σκ (Inchoativklass); — i alla dessa fall är verbet *oregelbundet*, se §§ 58½ och följ.

2. **Alla andra tempora prima** (än præs. och imperf.) bildas från **verbalstammen**, och i v. *pura förlänges* dervid verbalstammens korta slutvocal, ε till η, ο till ω, ᾰ vanl. till η (men efter ε, ι, ρ[1] och i ἀκροάομαι till ᾱ), t. ex.

ποιέ-ω, ἐ-ποίε-ον, men *ποιήσ-ω, ἐ-ποίησ-α, πε-ποίη-κα, πεποίη-μαι, ἐ-ποιή-θην;*

δουλό-ω, ἐ-δούλο-ον, men *δουλώ-σω, ἐ-δούλω-σ-α, δεδούλω-κα, δεδούλω-μαι*, o. s. v.

τιμά-ω, ἐ-τίμα-ον, men *τιμή-σω, τιμή-σομαι* o. s. v.; deremot

ἐάω, δράω, fut. *ἐᾱ́-σω, δρᾱ́-σω* o. s. v. (ᾰ till ᾱ efter föreg. ρ); så ock *ἀκροά-ομαι ἀκροᾱ́-σομαι, ἠκροᾱ-σάμην.*

Undantag 1. *χρά-ω, χρά-ομαι* och *ξυρά-ω* förlänga vid tempusbildningen α till η (*trots* föreg. ρ): *χρή-σ-ω, χρή-σ-ομαι, ξυρή-σ-ω* o. s. v.

Undantag 2. a) Vissa verba pura behålla under tempusbildningen stamvocalen öfverallt oförlängd [t. ex. *τελέ-ω* (*τελέ-σω*) *τελῶ, ἐ-τέλε-σα, τε-τέλε-κα*, o. s. v.]; se § 48: 2.

b) Andra verba *vackla* mellan *lång* och *kort* vocal (t. ex. *δέ-ω, δή-σω, ἔ-δησα*, men *δέ-δε-κα, δέ-δε-μαι, ἐ-δέ-θην*); se § 48: 2, anm.

§ 42. Bildning af Fut. och Aor. I act. och medii samt af Fut. tertium.

Futurum och Aor. I act. o. med. hafva en gemensam bildningsstam, den s. k. "*Activa futur-stammen*", som bildas så:

Lägg σ (ss. karaktersbokstaf) till **verbal**stammen [i verba **pura** med vocalförlängning (§ 41: 2), — i v. **muta** med användning af lagen om P-, K- och T-ljud framför σ]: t. ex.

præs.	activ futurst.	fut. act.	fut. med.	fut. exact.
τιμά-ω (st. τιμα)	τιμησ	τιμήσ-ω	τιμήσ-ομαι	τε-τιμήσ-ομαι
		aor. I act. o. med.	ἐ-τίμησ-α,	ἐ-τιμησ-άμην
γράφω (st. γραφ)	γρα$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$	γρά$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$-ω	γρά$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$-ομαι	γε-γρά$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$-ομαι
		aor. I act. o. med.	ἔ-γρα$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$-α,	ἐ-γρα$^{\psi}_{(\varphi\sigma)}$-άμην
πράσσω (st. πραγ)	πρα$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$	πρά$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$-ω	πρά$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$-ομαι	πε-πρά$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$-ομαι
		aor. I act. o. med.	ἔ-πρα$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$-α,	ἐ-πρα$^{\xi}_{(\gamma\sigma)}$-άμην

---

(1) (§ 41: 2). *Hom.* förlänger i verba pura *α till η* äfven efter ε, ι, ρ, t. ex. *πειρήσομαι* (men *ἐάω* får ᾱ, t. ex. *ἐάσω*).

præs.	act. futurst.	fut. act.	fut. med.	
σκευάζω (st. σκευαδ)	σκευασ	σκευάσ-ω	σκευάσ-ομαι	
		aor. I act. o. med.	ἐ-σκεύασ-α.	ἐ-σκευασ-άμην
σπένδ-ω (st. σπενδ)	σπεισ (ε)	σπείσ-ω (ε)	σπείσ-ομαι (ε)	
		aor. I act. o. med.	ἔ-σπεισ-α. (ε)	ἐ-σπεισ-άμην (ε)

Anm. 1. *Præsentia på -σσω, -ττω* (§ 41: 1, b, α) hafva *vanligen* verbalst. på *K-ljud* och alltså *Fut. o. Aor. på -ξω, -ξα.* Men πάσσω, πλάσσω, ἐρέσσω, ἁρμόττω hafva verbalst. på T-ljud (*Tjω* har öfvergått till -σσω) och derföre *Fut. o. Aor. på -σω, -σα.*(1) t. ex. fut. ἐρέσ-σω, ἁρμόσ-σω. *Νάσσω* (νάξω. νένασμαι) o. ἀφύσσω (ἀφύξω, ἤφυσα) vackla mellan K- och T-ljud. *Πέσσω* (af πεπ-jω) har πέψω. (π-σ) πέπεμ-μαι (st. πεπ). (π)

Anm. 2. *Præsentia på ζω* (§ 41: 1, b, β) hafva *vanligen* verbalst. på *T-ljud* och alltså *Fut. o. Aor. på -σω, -σα.* Men många præs. på ζω, *som utmärka ett* **ljud** *l. en* **ton,** hafva verbalst. på *K-ljud* (*Kjω* har öfvergått till ζω) o. derf. *Fut. o. Aor. på ξω, ξα*, t. ex. κράζω, στενάζω, οἰμώζω. ἀλαλάζω, och *dessutom:*
στάζω, στίζω, στηρίζω.
σφάζω jemte μαστίζω.(2)

Anm. 3. Några præsentia på ζω *vackla* mellan T- och K-ljud, t. ex.
ἁρπάζω, ἁρπά-σομαι, ἥρπα-σα (Hom. ἁρπάξω. ἥρπαξα), aor. 2 ἡρπάγ-ην.
βαστάζω, βαστά-σω, men ἐ-βαστάχ-θην.
παίζω, παίξ-ομαι o. παιξ-οῦμαι, men πέ-παι-σ-μαι, ἔ-παι-σ-α.

Anm. 4. κλάζω, πλάζω o. σαλπίζω hafva verbalst. på *två* K-ljud (γγ): Fut. κλάγξω (γ-σ), πλάγξω (γ-σ), σαλπίγξω (γ-σ) o. s. v. — Νίζω (af νιβ-jω) har st. νιβ: fut. νίψω (β-σ), o. s. v.; præs. äfven νίπτ-ω.

Anm. 5. Futurum *exactum l. tertium* — som bildas genom att *reduplicera* Fut. *medii* — tillhör blott *passivum* (λε-λύσ-ομαι, solutus ero) och ersättes i act. genom omskrifning, t. ex. λελυκὼς ἔσομαι, solvero. Två futura exacta *activi* finnas dock: ἑστήξω o. τεθνήξω af perf. ἕστηκα och τέθνηκα. — Fut. Exact. bildas vanligen blott i *sådana* v. *pura* och *muta,* som i perf. hafva *reduplication (ej* i v. *liquida).*

Egendomligheter.

1. ☞ **Verba liquida** bilda Futurum och Aor. primus act. och medii **utan** σ sålunda:

Uppsök **verbal**-stammen och

tillägg i fut. ett ε, som *alltid contraheras*(3) med bindvocalen,	**förläng i aor. I** den korta stamvocalen ῐ o. ῠ till ῑ, ῡ; ε *till* ει; ᾰ *till* η (stundom till ᾱ, se anm. 1).

till exempel:

νέμω (st. νεμ), Fut. νεμῶ (ε-ω), νεμοῦμαι (ε-ο), men aor. ἔ-νειμ-α. -άμην

ἀγγέλλω (st. ἀγγελ), Fut. ἀγγελῶ (ε-ω), ἀγγελοῦμαι (ε-ο). men ἤγγειλ-α, -άμην

---

(1) (§ 42: anm. 1). Dessutom hos Hom. ἱμάσσω, κορύσσω, λίσσομαι. — ἐνίσσω (af ἐνιπ-jω) har st. på P-ljud; fut. ἐνίψω (præs. äfven ἐνίπτω).

(2) (§ 42: anm. 2). Dessutom hos Hom. många, t. ex. ἀλαπάζω, δαΐζω; — μερμηρίζω, στυφελίζω; — πελεμίζω, πολεμίζω.

(3) (Egend. 1). Prosans alla *contraherade* futura (såväl fut. i verba *liquida* som fut. *Att.* och *Dor.*) blifva hos Hom. i allmänhet *icke* contraherade (t. ex. fut. ἀγγελέ-ω, τελέ-ω, πεσέ-ομαι), och futura *attica på άω* antaga ofta samma *utvidgning med homogen vocal,* som *præsentia* på *-άω* (se pag. 78), t. ex. ἐλό-ω, ἐλά-ᾳς, ἐλά-ᾳ (i st. f. ἐλῶ, ἐλᾷς, ἐλᾷ). — Blott verba på ίζω contrahera fut. till -ιῶ, -ιοῦμαι (eller ock hafva de -ίσω, -ίσομαι).

κτείνω (st. κτεν), Fut. κτεν ῶ (ε-ω), κτεν οῦ μαι (ε-ο), men aor. ἔ-κτει-ν-α
φαίνω (st. φᾰν), Fut. φᾰν ῶ (ε-ω), φᾰν οῦ μαι (ε-ο), men ἔ-φην-α, -άμην
σφάλλω (st. σφᾰλ), Fut. σφᾰλ ῶ (ε-ω), σφᾰλ οῦ μαι (ε-ο), men ἔ-σφηλ-α
κρίνω (st. κρῐν), Fut. κρῐν ῶ (ε-ω), κρῐν οῦ μαι (ε-ο), men ἔ-κρῑν-α, -άμην
ἀμύνω (st. ἀμῠν), Fut. ἀμῠν ῶ (ε-ω), ἀμῠν οῦ μαι (ε-ο), men ἤμῡν-α, -άμην

Anm. 1. Efter ι el. ρ (*d. v. s. i verba på -ιαίνω l. -ραίνω*) samt i κοιλαίνω, λευκαίνω, κερδαίνω, αἴρω och ἅλλομαι förlänges i aor. ᾰ till ᾱ,[1] t. ex. εὐφραίνω, εὐφρᾰν-ῶ, εὔφρᾱν-α; πιαίνω, πιᾰν-ῶ, ἐπίᾱνα. (1 aor. *indicat.* ἦρα, ἡλάμην har α genom *augment* blifvit η, men i öfriga modi återkommer det *långa* ᾱ, ἄρω, ἆραι, ἅλωμαι o. s. v.

Undantag. τετραίνω har vanl. aor. ἐτέτρηνα trots föreg. ρ; σημαίνω och καθαίρω vackla (*vanl.* ἐ-σήμην-α, ἐ-κάθηρ-α; *sällan* -ᾱνα, -ᾱρα).

Anm. 2. Om fut. opt. på -οίην, se § 48: 7, anm.

Anm. 3. Verba *pura* och *muta* bilda således fut. och aor. *sigmatiskt*, verba *liquida asigmatiskt*; dock har κέλλω κέλσ-ω, ἔ-κελσ-α; κύρω κύρσ-ω, ἔ-κυρσ-α.[2]

2. Futurum **Atticum** är ett **asigmatiskt** och contraheradt Futurum på ῶ, οῦμαι (contr. af -άσω, -έσω; -έσομαι), der σ blifvit utstött och den *korta* stamvocalen contraherats med bindvocalen. Det antages af:

a) καλέω, τελέω, γαμέω, ἐλαύνω: fut. καλ -ῶ (εσ-ω), τελ -ῶ (εσ-ω), γαμ -ῶ (εσ-ω) -εῖς (ε-σεις) -εῖ (εσει), plur. -οῦ μεν (ε-σο) o. s. v.; ἐλ -ῶ (ασω), ἐλ -ᾷς (ασ-εις), ἐλ -ᾷ (ασ-ει); plur. ἐλ -ῶ μεν (ασο) o. s. v.

b) alla *mer* än *två*-stafviga præsentia på ίζω (hvarvid ε inskjutes), samt några på άζω, ss. βιβάζω, πελάζω, δαμάζω, t. ex. κομίζω, fut. κομι ῶ (εσ-ω); βιβάζω, fut. βιβ ῶ (ασ-ω).

c) μάχομαι o. καθέζομαι: fut. μαχ- οῦ (εσο) μαι, καθεδ- οῦ (εσο) μαι (med inskjutet ε).

d) många verba på -άννυμι och -έννυμι, ss. κεράννυμι, κρεμάννυμι, πετάννυμι, σκεδάννυμι, στορέννυμι, ἀμφιέννυμι (Hom. κορέννυμι), jfr § 56: 32.

3. Futurum **Doricum** är ett **sigmatiskt** och contraheradt Futurum *Medii* på -σοῦμαι (contr. af σέομαι), der ett ε är inskjutet efter tempuskarakteren σ. Det antages — *omvexlande* med Fut. *medii* — af νέω, πνέω, πλέω, κλαίω, φεύγω, παίζω (fut. νεύσομαι och νευσ οῦ (ε-ο) μαι o. s. v.) och — *ensamt* — af πίπτω (fut. *blott* πεσ οῦ (ε-ο) μαι).

4. **Utan** *tempuskarakter*[3] äro futura ἔδομαι, πίομαι och χέω (præs. ἐσθίω, πίνω, χέω), samt aor. ἔχεα.

5. Fut. **Activi fattas** och *ersättes* af Fut. *medii* (med *activ* betydelse) i de verba, som hafva Fut. Doricum, samt dessutom i följande:

1)

ᾄδω,	ἀκούω,	ἀπολαύω,	ἀπαντάω,
(ᾄσομαι)	(ἀκούσομαι)	(ἀπολαύσομαι)	(ἀπαντήσομαι)
βαδίζω,	βοάω,	οἰμώζω,	γελάω,
(βαδιοῦμαι)	(βοήσομαι)	(οἰμώξομαι)	(γελάσομαι)
σπουδάζω,	θαυμάζω,	σιγάω,	σιωπάω, m. fl.
(σπουδάσομαι)	(θαυμάσομαι)	(σιγήσομαι)	(σιωπήσομαι).

2) många oregelbundna verba, ss. βαίνω, μανθάνω, γιγνώσκω, ἁμαρτάνω m. fl.

---

(1) (Egend. 1, anm. 1). Hom. förlänger i aor. 1 act. af verba liquida α till η *äfven* efter ι l. ρ, t. ex. εὐφρῆναι.

(2) (Egend. 1, anm. 3). Dessutom hos Hom. θέρομαι, θέρσομαι; κείρω, κέρσω; φθείρω, φθέρσω; φύρω, φύρσω; εἴλω, aor. ἔλσα; jfr ὄρνυμι o. ἀραρίσκω.

(3) (Egend. 4). Tempuskarakteren σ i fut. o. aor. 1 act. o. medii hos Homerus

a) **fördubblas** stundom, isynnerhet efter kort vocal, t. ex. αἰδέσ-σομαι i st. f. αἰδέ-σομαι, ἐγέλᾰσ-σε i st. f. ἐγέλασε;

b) **utstötes** stundom, så att tempuskarakter saknas, t. ex. *i futura* ἐξανύω, ἐρύω, τανύω och *i aoristerna* ἔσσευ-α (σεύω), ἔχευ-α (χέω), ἔκη-α (καίω), ἠλεύ-ατο (ἀλεύομαι).

§ 43. Bildning af Perf. och Plusquamperf. primum act. samt Perf. och Plusqu. passivi.

Perfectum och Plusquamperf. *primum* activi samt Perf. och Plusquamperf. Passivi hafva en gemensam bildningsstam, den s. k. "*Perfectstammen*", som bildas sålunda:

Reduplicera verbalstammen (i v. *pura* med förlängning, i v. *liquida* med förändring af *en*stafviga stammars ε till α) **och tillägg sedan**

i *activum* κ ss. karaktersbokstaf (utom i verba med stam på *P- l. K-ljud*, hvilka i stället *aspirera* detta), **(1)**

i *passivum* personaländelserna *μαι. μην* o. s. v. *utan bindvocaler*,

till exempel:

τιμά-ω	(st. *τιμα*; perfst. *τε-τιμη*)		*τετίμη-κα.*	*ἐ-τετιμή-κειν.*
		Pass.	*τετίμη-μαι*	*ἐ-τετιμή-μην.*
δρά-ω	(st. *δρᾰ*; perfst. *δε-δρᾱ*)		*δέδρᾱ-κα.*	*ἐ-δεδρά-κειν.*
		Pass.	*δέδρᾱ-μαι.*	*ἐ-δεδρά-μην.*
στέλλω (λ-j)	(st. *στελ*; perfst. *ἐ-σταλ*)		*ἔσταλ-κα.*	*ἐστάλ-κειν.*
		Pass.	*ἔσταλ-μαι,*	*ἐστάλ-μην.*
φθείρω (ρ-j)	(st. *φθερ*; perfst. *ἐ-φθαρ*)		*ἔφθαρ-κα.*	*ἐφθάρ-κειν.*
		Pass.	*ἔφθαρ-μαι.*	*ἐφθάρ-μην.*
ψεύδω	(st. *ψευδ*; perfst. *ἐ-ψευδ*)		*ἔψευδ-κα.*[1]	*ἐψεύδ-κειν.*
		Pass.	*ἔψευσ(δ)-μαι.*[1]	*ἐψεύσ(δ)-μην.*[1]
κομίζω (δ-j)	(st. *κομιδ*; perfst. *κε-κομιδ*)		*κεκόμιδ-κα.*[1]	*ἐ-κεκομίδ-κειν.*[1]
		Pass.	*κεκόμισ(δ)-μαι.*[1]	*ἐ-κεκομίσ(δ)-μην.*[1]
κόπτω	(st. *κοπ*; perfst. *κε-κοπ*)		*κέκοφ(π)-α.*	*ἐ-κεκόφ(π)-ειν.*
		Pass.	*κέκομ(π)-μαι.*[2]	*ἐ-κεκόμ(π)-μην.*[2]
τάσσω (γ-j)	(st. *ταγ*; perfst. *τε-ταγ*)		*τέταχ(γ)-α,*	*ἐ-τετάχ(γ)-ειν,*
		Pass.	*τέταγ-μαι.*	*ἐ-τετάγ-μην.*
κηρύσσω (κ-j)	(st. *κηρυκ*; perfst. *κε-κηρυκ*)		*κεκήρυχ(κ)-α,*	*ἐ-κεκηρύχ(κ)-ειν.*
		Pass.	*κεκήρυγ(κ)-μαι.*[2]	*ἐ-κεκηρύγ(κ)-μην.*[2]

[1] Ljudlag: T-ljud framför κ utstötes; T-ljud framför μ blir σ.
[2] Ljudlag: P-ljud framför μ blir μ (assimileras); K-ljud framför μ blir γ.

Anm. 1. Conj., Opt. och Imperat. af Perf. activi förekomma mera sällan och ersättas vanl. genom omskrifning (*λελυκὼς ὦ, εἴην. ἴσθι*). Om perfecti optativus på *-οίην* se § 48: 7, anm.

---

(1) (§ 43). Hom. bildar *sällan* perf. *primum* activi, neml. **aldrig med aspiration** (*τέτροφα* och *τέτρηχα* äro perf. secunda af *τρέφω* och *ταράσσω*), och **med κ blott i v. pura,** hvarvid dock κ ofta utstötes (t. ex. *πεφύ-ασι*), isynnerhet i *participia*, t. ex. *πεφυ-υῖα* (*φύω*), *κεκοτη-ώς κοτέομαι*), *τετιη-ώς* (af en obr. st. *τιε*) o. s. v. — Om förlängning af perf. participii ο till ω äfven i *andra* casus än *Nom.* Sing. Masc. (*τεθνηῶτος* i st. f. *τεθνηότος*) se § 27: I, d.

Anm. 2. *Plusquamperf. Act.* bildas af Perf. Act. genom augmentering och ombyte af ändelser och bindvocaler: *λέλυκ-α ἐ-λελύκ-ει-ν. γέγραφ-α ἐ-γεγράφ-ει-ν.* Dess Sing. ändas *vanligen -ειν, ει-ς, ει.* mera sällan *-η, -ης, -ειν.*[1]

Anm. 3. *Tertia pers. pluralis indicativi* af Perf. och Plusquamperf. Pass. bildas med ändelserna *νται* och *ντο* blott då perfect-stammen slutar på *vocal,* t. ex. *λέλυ-νται* (*λύω*), *κέκλι-νται* (*κλίν-ω*); eljest sker omskrifning, t. ex. *τετυμμένοι εἰσίν, ἦσαν.*[2]

Anm. 4. *Conj.* och *Opt.* Perfecti Passivi bildas genom omskrifning; *egna* former hafva dock *μέμνημαι, κέκτημαι* och (i *Opt.*) *κέκλημαι.*[3] t. ex.

μέμνη-μαι:	Conj. *μεμνῶ-μαι* (η-ω)	Opt.	*μεμνῄ-μην* (η-ι)	sällan	*μεμνῴ-μην* (η-οι)
	μεμνῇ (η-ησαι)		*μεμνῇ-ο* (η-ισο)		*μεμνῷ-ο* (η-οι-σο)
	μεμνῆ-ται (η-η)		*μεμνῇ-το* (η-ι)		*μεμνῷ-το* (η-οι)
	o. s. v.		o. s. v.		o. s. v.

På samma sätt har

κέκτη-μαι:	Conj. *κεκτῶμαι*	Opt.	*κεκτῄ-μην*	sällan	*κεκτῴ-μην*
	κεκτῇ		*κεκτῇ-ο*		*κεκτῷ-ο*
	κεκτῆ-ται		*κεκτῇ-το*		*κεκτῷ-το*
	o. s. v.		o. s. v.		o. s. v.
κέκλη-μαι:	Conj. *κεκλημένος ὦ*	Opt.	*κεκλῄ-μην*		
	» *ᾖς*		*κεκλῇ-ο*		
	» *ᾖ*		*κεκλῇ-το*		
	o. s. v.		o. s. v.		

Egendomligheter.

1. Perfectbildning i *Liquidastammar på ν:*

a) i perf. *act. utstötes* vanl. *ν.* ss. i *κλίνω, κρίνω, τείνω, κτείνω. πλύνω* (perf. *κέκλῐ-κα. τέτα-κα* o. s. v.). *Sällan behålles ν*, hvilket då synes framför *κ* ss. *γ* (t. ex. *φαίνω. πέφαγ-κα*).

b) i perf. *pass. behålles* vanligen *ν*, men synes då *framför μ*

α) **vanl.** ss. *σ*, t. ex. *φαίνω, πέφασ-μαι* (ν) | *β*) *stundom* ss. *μ*, t. ex. *αἰσχύνω, ᾔσχυμ-μαι* (ν)

och i båda fallen återkommer och *qvarstår ν* framför *σ i 2 pers. Sing.* (*πέφαν-σαι. ἐπέφαν-σο.* Imperat. *πέφαν-σο; ᾔσχυν-σαι, ᾔσχυν-σο*). *Κλίνω, κρίνω, τείνω, κτείνω* o. *πλύνω* utstöta dock *ν* äfven i perf. *passivi* (*κέκλι-μαι, τέ-τα-μαι* o. s. v.). *Τίνω* (plikta. betala, st. *τι*) har *τέτι-κα* men *τέτισ-μαι; τίω* ära, *τέ-τιμαι* (*båda: τίσω, ἔτισα*).

2. Sex verba muta förvandla stammens *ε* till *ο* i perf. **act.:** *πέμπω. κλέπτω. λέγω* (*samla*); — *τρέπω. τρέφω* och *στρέφω.* I perf. **pass.** *återfå* de tre *förra* stammens *ε.* de tre *sednare förändra* det till *α;* alltså t. ex. *πέμπω πέπομφα πέπεμμαι, κλέπτω κέκλοφα κέκλεμμαι, λέγω εἴλοχα εἴλεγμαι.* men

τρέπω.	*τέ-τροφα* (jemte *τέ-τραφα*)	*τέ-τραμμαι.*
τρέφω,	*τέ-τροφα* (jemte *τέ-τραφα*)	*τέ-θραμμαι* (ljudl. 13: 1. b).
στρέφω.	*ἔ-στροφ-α*	*ἔ-στραμ-μαι.*

---

[1] (§ 43: anm. 2). I Sing. af Plusquamperf. act. har *Hom.* de *äldre* ändelserna 1. *-εα.* 2. *εας* (hvaraf prosans sällsyntare *η, ης* äro sammandragna). 3. *εε, ει* eller *ειν* (*η* blott i *ᾔδη*). — Några verba bilda från perf. ett plusquamperf. med *imperfecti* ändelser: *μέμηκα, ἐ-μέμηκ-ον; ἄνωγα. ἤνωγ-ον* (jemte *ἠνώγ-εα*).

[2] (§ 43: anm. 3). Om änd. *αται. ατο* i perf. o. plusquamperf. passivi se § 35: 2.

[3] Jfr hos Hom. perf. opt. *λελῦτο* (af *λελυ-ΐ-το*). *λελῦντο* (af *λελυ-ΐ-ντο*).

3. Vissa verba *pura* antaga i Perf. och Plusquamperf. Passivi framför ändelsen ett σ (som äfven inträder i passiva θε-stammen och i adj. verbalia), nemligen:

a) de som i **alla** tempora behålla stamvocalen **o**förlängd enl. § 48: 2 (t. ex. τελέω, τε-τέλε-σ-μαι), *utom* ἐλαύνω, perf. ἐλήλᾰ-μαι, och ἀρόω, perf. ἀρ-ήρο-μαι. [De som deremot *vackla* mellan kort och lång vocal (enl. § 48: 2. anm.) få *icke* σ, t. ex. δέω, δή-σω, ἔδη-σα, δέδε-κα, δέδε-μαι];

b) dessutom äfven φαύω, σείω, λεύω, κελεύω, ἀκούω (t. ex. κε-κέλευ-σ-μαι, ἤκου-σ-μαι) samt följande:

χράω, πλέω, χόω — χρίω, πρίω, κυλίω,
ὕω, βύω, ξύω — παίω, πταίω, παλαίω, t. ex.

κελεύω, κεκέλευ-σ-μαι. ἐκελεύ-σ-θην; χράω (ge orakelsvar). pf. pass. κέχρη-σ-μαι, aor. ἐχρή-σ-θην; men

χράομαι, *nyttja*, har σ *blott i passiva θε-stammen:* κέχρημαι, ἐχρησάμην (nyttjade) och ἐχρή-σ-θην (nyttjades); så ock μνάομαι, μέ-μνη-μαι. ἐμνή-σ-θην; δράω, δέ-δρᾱ-μαι, ἐ-δρά-σ-θην; παύω, πέπαυ-μαι, παυ-θήσομαι. men aor. vanligen ἐπαύ-σ-θην; κλείω, κέκλει-μαι o. -εισμαι. ἐκλεί-σ-θην.

§ 43½. Exempel för böjning af perf. och plusqpf. passivi och dervid inträffande consonantförändringar.

1. **Pura**-stammar, som *antaga* σ (κελεύ-ω); Perfectst. κεκελευ, i *Pass.* (med inskjutet σ) κε-κελευσ.

Perfectum:

Ind. S.	κε-κέλευσ-μαι	κε-κέλευσ-σαι [1]	κε-κέλευσ-ται
D.	κε-κελεύσ-μεθον	κε-κέλευσ-σθον [1]	κε-κέλευσ-σθον
P.	κε-κελεύσ-μεθα	κε-κέλευσ-σθε [1]	κε-κελευσ-μένοι εἰσίν.
Imperat. Sing.	κε-κέλευσ-σο [1]	κε-κελεύσ-σθω	
Dual.	κε-κέλευσ-σθον	κε-κελεύσ-σθων	
Plur.	κε-κέλευσ-σθε	κε-κελεύσ-σθων (-εύσ-σθωσαν).	
Inf.	κε-κελεῦσ-σθαι [1]	Part. κε-κελευσ-μένος.	

Plusquamperfectum:

S.	ἐκε-κελεύσ-μην	ἐκε-κέλευσ-σο [1]	ἐκε-κέλευσ-το
D.	ἐκε-κελεύσ-μεθον	ἐκε-κέλευσ-σθον	ἐκε-κελεύσ-σθην [1]
P.	ἐκε-κελεύσ-μεθα	ἐκε-κέλευσ-σθε [1]	κε-κελευσ-μένοι ἦσαν.

[1] Ljudlag: σ framför ett annat σ utstötes (ss. i Dat. Plur. σαφέσ-σι).

2. **Liquida**-stammar, som *behålla* ν. synligt framför μ antingen a) *ss.* σ. eller b) *ss.* μ. (De som *bortkasta* ν böjas efter λύω; t. ex. κέκλιν-μαι böjes ss. λέλυ-μαι).

a) Perfectst. πεφαν (φαίνω) b) Perfectst. ἠσχυν (αἰσχύνω)

Perfectum:

Indicativus.			Indicativus.		
πέφα$^{σ}_{(ν)}$-μαι [3]	πέφαν-σαι [1]	πέφαν-ται	ᾔσχυ$^{μ}_{(ν)}$-μαι [3]	ᾔσχυν-σαι [1]	ᾔσχυν-ται
πεφά$^{σ}_{(ν)}$-μεθον [3]	πέφαν-σθον [2]	πέφαν-σθον	ᾐσχύ$^{μ}_{(ν)}$-μεθον [3]	ᾔσχυν-σθον [2]	ᾔσχυν-σθον
πεφά$^{σ}_{(ν)}$-μεθα [3]	πέφαν-σθε [2]	πεφα$^{σ}_{(ν)}$-μενοι [3] εἰσίν.	ᾐσχύ$^{μ}_{(ν)}$-μεθα [3]	ᾔσχυν-σθε [2]	ᾐσχυ$^{μ}_{(ν)}$-μένοι εἰσίν.

Imperativus.

πέφαν-σο[1] πεφάν-σθω[2]
πέφαν-σθον πεφάν-σθων
πέφαν-σθε πεφάν-σθων (άν-σθωσαν)

Infinitivus.

πεφάν-σθαι.[2]

Participium.

πεφα$^{σ}_{(ν)}$-μένος, η, ον.[3]

Imperativus.

ἤσχυν-σο[1] ἠσχύν-σθω[2]
ἤσχυν-σθον ἠσχύν-σθων
ἤσχυν-σθε ἠσχύν-σθων (υν-σθωσαν)

Infinitivus.

ἠσχύν-σθαι.[2]

Participium.

ἠσχυ$^{μ}_{(ν)}$-μένος, η, ον.[3]

Plusquamperfectum.

S. ἐπεφά$^{σ}_{(ν)}$-μην,[3] ἐπέφαν-σο,[1] ἐπέφαν-το
D. ἐπεφά$^{σ}_{(ν)}$-μεθον,[3] ἐπέφαν-σθον,[2] ἐπεφάν-σθην
P. ἐπεφά$^{σ}_{(ν)}$-μεθα,[3] ἐπέφαν-σθε,[2] πεφα$^{σ}_{(ν)}$-μένοι[3] ἦσαν.

S. ἠσχύ$^{μ}_{(ν)}$-μην,[3] ἤσχυν-σο,[1] ἤσχυν-το
D. ἠσχύ$^{μ}_{(ν)}$-μεθον,[3] ἤσχυν-σθον,[2] ἠσχύν-σθην
P. ἠσχύ$^{μ}_{(ν)}$-μεθα,[3] ἤσχυν-σθε,[2] ἠσχυ$^{μ}_{(ν)}$-μένοι ἦσαν.

Ljudlagar:

[1] ν framför σ *qvarstår* i *2:a pers. sing.* af perf. och plusquamperf. passivi.

[2] σ mellan två consonanter utstötes (ty tre cons. kunna ej stå tillsammans annat än då en *muta* står *i midten* med en *liquida* på ena eller båda sidorna, ljudl. 15½).

[3] Om ν framför μ i Perf. Passivi se § 43: egend. 1, b.

3. **Muta**-stammar.

	a) St. på P-ljud: τρίβω. st. τριβ; Perfectst. τετριβ.	b) St. på K-ljud: τάσσω. st. ταγ; Perfectst. τεταγ.	c) St. på T-ljud: πείθω. præsensst. πειθ; Perfectst. πεπειθ.
Perf. Ind. S.	τέτρι$^{μ}_{(β)}$-μαι[1]	τέταγ-μαι	πέπει$^{σ}_{(θ)}$-μαι[4]
	τέτρι$^{ψ}_{(β\text{-}σ)}$αι	τέτα$^{ξ}_{(γ\text{-}σ)}$αι	πέπειθ-σαι[5]
	τέτρι$^{π}_{(β)}$-ται[3]	τέτα$^{κ}_{(γ)}$-ται[3]	πέπει$^{σ}_{(θ)}$-ται[4]
D.	τετρί$^{μ}_{(β)}$-μεθον[1]	τετάγ-μεθον	πεπεί$^{σ}_{(θ)}$-μεθον[4]
	τέτρι$^{φ}_{(β)}$-σθον[2,3]	τέτα$^{χ}_{(γ)}$-σθον[2,3]	πέπειθ-σθον[5]
	τέτρι$^{φ}_{(β)}$-σθον	τέτα$^{χ}_{(γ)}$-σθον	πέπειθ-σθον
P.	τετρί$^{μ}_{(β)}$-μεθα[1]	τετάγ-μεθα	πεπεί$^{σ}_{(θ)}$-μεθα[4]
	τέτρι$^{φ}_{(β)}$-σθε[2,3]	τέτα$^{χ}_{(γ)}$-σθε[2,3]	πέπειθ-σθε[5]
	τετρι$^{μ}_{(β)}$-μένοι εἰσίν	τεταγ-μένοι εἰσίν	πεπει$^{σ}_{(θ)}$-μένοι εἰσίν

Imperativus:

S.	τέτρι$\underset{(\beta\text{-}\sigma)}{\psi}$ο. τετρί$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθω.[2,3]	τέτα$\underset{(\gamma\text{-}\sigma)}{\xi}$ο, τετά$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθω.[2,3]	πέπειθ-σο.[5] πεπείθ-σθω.
D.	τέτρι$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθον.[2,3] τετρί$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθων.	τέτα$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθον,[2,3] τετά$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθων.	πέπειθ-σθον. πεπείθ-σθων.
P.	τέτρι$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθε. τετρί$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθων (-ίφθωσαν).	τέτα$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθε, τετά$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθων (-άχθωσαν).	πέπειθ-σθε, πεπείθ-σθων (-είσθωσαν).
Inf.	τετρῖ$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθαι.	τετά$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθαι.	πεπεῖθ-σθαι.
Part.	τετρι$\underset{(\beta)}{\overset{\mu}{}}$-μένος.	τεταγ-μένος.	πεπει$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-μένος.[4]
Plusqu. Ind. S.	ἐτετρί$\underset{(\beta)}{\overset{\mu}{}}$-μην[1]	ἐτετάγ-μην	ἐπεπεί$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-μην[4]
	ἐτέτρι$\underset{(\beta\text{-}\sigma)}{\psi}$ο	ἐτέτα$\underset{(\gamma\text{-}\sigma)}{\xi}$ο	ἐπέπειθ-σο[5]
	ἐτέτρι$\underset{(\beta)}{\overset{\pi}{}}$-το[3]	ἐτέτα$\underset{(\gamma)}{\overset{\varkappa}{}}$-το[3]	ἐπέπει$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-το[4]
D.	ἐτετρί$\underset{(\beta)}{\overset{\mu}{}}$-μεθον[1]	ἐτετάγ-μεθον	ἐπεπεί$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-μεθον[4]
	ἐτέτρι$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθον[2,3]	ἐτέτα$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθον[2,3]	ἐπέπειθ-σθον[5]
	ἐτετρί$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθην	ἐτετά$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθην	ἐπεπείθ-σθην
P.	ἐτετρί$\underset{(\beta)}{\overset{\mu}{}}$-μεθα[1]	ἐτετάγ-μεθα	ἐπεπεί$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-μεθα[4]
	ἐτέτρι$\underset{(\beta)}{\varphi}$-σθε[2,3]	ἐτέτα$\underset{(\gamma)}{\chi}$-σθε[2,3]	ἐπέπειθ-σθε[5]
	τετριμμένοι ἦσαν.	τεταγμένοι ἦσαν.	πεπεισμένοι ἦσαν.

Ljudlagar: [1] P-ljud framför μ assimileras till μ; K-ljud framför μ blir γ, t. ex. πλέκω. perf. πέπλε$\underset{(\varkappa)}{\gamma}$-μαι; εὔχομαι, perf. ηὔ$\underset{(\chi)}{\gamma}$-μαι (2. ηὔ$\underset{(\chi\text{-}\sigma)}{\xi}$αι, 3. ηὔ$\underset{(\chi)}{\overset{\varkappa}{}}$-ται o. s. v.)

[2] σ mellan två consonanter utstötes (se ljudlagen 2 under Liquida-stammar).

[3] P- och K-ljud före ett *T-ljud* öfvergå till *dettas* klass.

[4] T-ljud framför μ eller framför ett annat T-ljud blir σ. Dock har Hom. κεκορυθ-μένος af κορύσσω (st. κορυθ).

[5] Ensamt T-ljud framför σ bortfaller.

Anm. 1. Om γγ eller μμ skulle stå före ändelsens μ, så utstötes ett γ eller μ, t. ex. σφίγγω, perf. (ἐσφιγγ-μαι) ἔσφιγ-μαι, ἔσφιγ$\underset{(\gamma\text{-}\sigma)}{\xi}$αι, ἔσφιγ$\underset{(\gamma)}{\overset{\varkappa}{}}$-ται o. s. v.; πέμπ-ω, perfectum (πεπεμ$\underset{(\pi)}{\overset{\mu}{}}$-μαι) πέπεμ-μαι, πέπεμ$\underset{(\pi\text{-}\sigma)}{\psi}$αι, πέπεμπ-ται o. s. v.

Anm. 2. I stammar på *NT-ljud* inträder *ersättnings*förlängning i **alla** former af perfect-stammen, t. ex. σπένδ-ω, perf. act. ἔσπ$\underset{(\varepsilon)}{\overset{\varepsilon\iota}{}}$νδ-κα, -εικας, -εικε o. s. v.; perf. pass. (ἐσπεν$\underset{(\delta)}{\overset{\sigma}{}}$-μαι ἐσπ$\underset{(\varepsilon)}{\overset{\varepsilon\iota}{}}$νσ-μαι) ἔσπεισ-μαι, -εισ-σαι, -εισ-ται o. s. v.

Anm. 3. Hvilka verba hafva σ i Perf. Passivi?

1) vissa verba *pura,* se § 43, egend. 3; (σ qvarstår i passiva θε-stammen, t. ex. κεκέλευσ-μαι, ἐκελεύσ-θην).

2) Verba *muta* med stam *på T-ljud,* hvilket nemligen blir *σ framför μ och τ;* (σ qvarstår i pass. θε-stammen, t. ex. πέπει$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-μαι, ἐπεί$\underset{(\vartheta)}{\overset{\sigma}{}}$-θην, *utom* i σώζω, som har σέσωσ-μαι men ἐσώ-θην).

3) Många verba *liquida* med stam på ν, hvilket blir σ framför μ, se § 43, egend. 1 [*dessa återfå* ν i pass. ϑε-stammen, t. ex. πέφα$\underset{(ν)}{σ}$-μαι ἐφάν-ϑην]. *De* verba liquida på νω, som i perf. pass. *utstött* ν, utstöta det äfven i passiva ϑε-stammen, t. ex. κέκλῐ-μαι, ἐκλῐ-ϑην.(1)

§ 44. Bildning af Passivi Futurum I och Aoristus I, samt af Adj. verbalia.

1. Passivi Futurum Primum och Aor. Primus hafva en gemensam bildningsstam, den s. k. "*passiva ϑε-stammen*", som bildas sålunda:

Lägg till verbalstammen (i v. *pura* med vocalförlängning, i v. *liquida* med förvandling af enstafviga stammars ε till α) **stafvelsen** ϑε, som *förlänges till* ϑη i *hela* Futurum (hviket dertill lägger σ ss. karakter, ϑησ) men blott i *Ind.*, *Imperat.* o. *Inf.* af Aoristus,(2) t. ex.

Præs.	Stam.	Fut.	Aor. Ind.	Aor. Conj.	Aor. Opt.
τιμάω	τιμᾰ	τιμηϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι	ἐτιμήϑη-ν	men τιμηϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	τιμηϑε-ίη-ν
φαίνω	φαν	φανϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι	ἐφάνϑη-ν	men φανϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	φανϑε-ίη-ν
στέλλω	στελ	(σταλ-ϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι)	ἐστάλϑη-ν	men σταλϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	σταλϑε-ίη-ν
τάσσω	ταγ	τα$\underset{(γ)}{χ}$ϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι[1]	ἐτά$\underset{(γ)}{χ}$ϑη-ν	men τα$\underset{(γ)}{χ}$ϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	τα$\underset{(γ)}{χ}$ϑε-ίη-ν
βλάπτω	βλαβ	βλα$\underset{(β)}{φ}$ϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι[1]	ἐβλά$\underset{(β)}{φ}$ϑη-ν	men βλα$\underset{(β)}{φ}$ϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	βλα$\underset{(β)}{φ}$ϑε-ίην
ψεύδω	ψευδ	ψευ$\underset{(δ)}{σ}$ϑ$\underset{(ε)}{ή}$-σομαι[2]	ἐψεύ$\underset{(δ)}{σ}$ϑη-ν	men ψευ$\underset{(δ)}{σ}$ϑ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$	ψευ$\underset{(δ)}{σ}$ϑε-ίη-ν.

Ljudlagar:

[1] P- och K-ljud framför *T-ljud* öfvergå till *dettas* klass.

[2] T-ljud framför T-ljud blir σ.

Anm. 1. Om $\underset{(ϑ)}{τ}$ε-ϑή-σομαι, ἐ$\underset{(ϑ)}{τ}$έ-ϑην, se ljudl. 13, 1, a; om ἐ-ϑρέφϑην se ljudl. 13, 3.

Anm. 2. Om Aoristi Primi Passivi ändelser, bindvocaler m. m. se pag. 51. anm.

Anm. 3. Många verba *pura* bilda ej gerna Fut. *Passivi*, utan begagna i stället Fut. Medii i *passiv* betydelse; oftast stå så τιμήσομαι, ἀδικήσομαι, οἰκήσομαι; omvexlande med Fut. *Pass.* stå ζημιώσομαι, στερήσομαι, φοβήσομαι, ὠφελήσομαι.

Anm. 4. Om σ och ν i passiva ϑε-stammen af v. pura, muta och liquida se § 43½: anm. 3.

---

(1) (§ 43½: anm. 3, 3). Hom. har dock κέκλῐ-μαι ἐκλί-ϑην o. ἐκλίν-ϑην, κέκρῐ-μαι ἐκρί-ϑην o. ἐκρίν-ϑην. T. o. m. några verba *pura* ha hos honom ν i aor. pass., t. ex. ἀναπνέω ἀμπνύν-ϑην (st. πνυ, πνεϝ), ἱδρύ-ω ἱδρύν-ϑην.

(2) (§ 44: 1). Hom. *saknar* både *Fut. I och Fut. II* Passivi; i stället begagnas Fut. Medii, ofta redupliceradt, t. ex. λύσομαι o. λελύσομαι i st. f. λυϑήσομαι.

Om *passiva aoristerna* (äfven aor. *secundus*) märkes:

a) 3 plur. *Ind.* har änd. εν i st. f. ησαν, § 35: 2; *Inf.* ändas på ήμεναι, § 35: 5.

b) *Conjunctivi* ε contraheras *ej* med modusvocalen (ex. μιγέω), och *utvidgas* ofta till η, eller till ει med i *Dual.* och *Plur.* förkortad modusvocal: δαμείω i st. f. δαμ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$, δαμήῃς i st. f. δαμ$\underset{(ε-η)}{ῆ}$ς, δαμεί-ο-μεν i st. f. δαμ$\underset{(ε-ω)}{ῶ}$μεν, δαμεί-ε-τε i st. f. δαμ$\underset{(ε-η)}{ῆ}$τε.

2. Adjectiva Verbalia lägga i st. f. *θε* änd. *-τός*, *-τέος* till verbalstammen (i v. *pura* med vocalförlängning; i v. *liquida* med förvandling af *en*stafviga stammars *ε* till *α*), t. ex.

ποιέω *ποιη-τός*; *τιμά-ω* *τιμη-τός*; *στέλλω* (st. *στελ*) *σταλ-τός*;
πράσσω (st. *πραγ*) $πρα^{χ}_{(γ)}$*-τός*;[1] *γράφ-ω* $γρα^{π}_{(φ)}$*-τός*;[1] *κομίζω* (st. *κομιδ*) $κομι^{σ}_{(δ)}$*-τός*.[2]

[1] Se ofvan, ljudl. 1. — [2] Se ofvan, ljudl. 2.

§ 45. Bildning af Tempora Secunda.

Obs. Tempora secunda ordnas, för lättare öfversigts skull, i *tre* grupper:
Activa aorist-gruppen (Aor. 2. *activi* och *medii*).
Passiva aorist-gruppen (Aor. 2. *passivi* och Fut. 2 passivi).
Perfect-gruppen (Perf. och Plusquamperf. 2 activi).

I. Allmänna anmärkningar om **alla** tempp. secunda:

a) de **finnas** blott i sådana *Primitiva*, som hafva en (med *verbal*-stammen *olika*, d. v. s.) **utvidgad præsens**-stam, och saknas således i verba *derivata* och *pura*.

Undantag: a) *Ἀκούω* har perf. sec. *ἀκήκοα*, samt *φύω* o. *δύω* aor. sec. *ἔδυν*, *ἔφυν*, bildade efter conj. på *μι*.

b) Verba muta med **outvidgad** præsensstam bilda ofta *passiva* aorist-gruppen (se mom. II, anm. 1, a); stundom t. o. m. **activa** aorist-gruppen, neml. *genom* **vocalförändring** (*τρέπ-ω ἔ-τραπ-ον*, *τρώγ-ω ἔ-τραγ-ον*), **reduplication** (*ἄγ-ω ἤγ-αγ-ον*), eller **syncope** (*πέτ-ομαι ἐ-πτ-όμην*). (1)

b) de **bildas** af *verbal*-stammen och *hafva bindvocaler och ändelser* af motsvarande tempora *prima*, men *sakna* dessas *tempuskarakter* (utom fut. sec. passivi, som har *σ*).

Anm. 1. *Activa* aorist-gruppen har i *ind.* bindvocaler och ändelser af motsvarande *imperfectum*, i de öfriga modi af præsens.

Anm. 2. *Passiva* aoristgruppen lägger till verbalstammen ett *ε*, som förlänges till *η* på *samma* sätt som *θε* förlänges till *θη* i motsvarande tempus primum. (2)

c) **intet** verbum har **alla** tempora secunda (finnes t. ex. *activa* aorist-gruppen, så saknas den *passiva*, och tvärtom); sällan förekommer ock i samma verbum ett tempus secundum *jemte* motsvarande tempus *primum* (undantag se II, anm. 2, und.; III, anm. 2).

---

(1) (§ 45: I, a, und. b). *Activa* aorist-gruppen bildas hos Hom. ofta

a) genom *vocalförändring* **jemte metathesis**, t. ex. *δέρκ-ομαι ἔ-δρακ-ον*; *πέρθ-ω ἔ-πραθ-ον*.

b) genom *reduplication* (*πέ-πιθ-ον*, *ἐ-πέ-φραδ-ον*, § 38: 2), eller *syncope* (*ἔγρ-ετο* af *ἐγείρω*, st. *ἐγερ*; *ἀγρ-όμενος* af *ἀγείρω*, st. *ἀγερ*).

c) genom *reduplication* **jemte syncope** (*πέφν-ον* i st. f. *πε-φεν-ον*, st. *φεν*; *τέ-τμ-ον* i st. f. *τε-τεμ-ον*, st. *τεμ*; *ἐ-κέ-κλ-ετο* i st. f. *ἐ-κε-κελ-ετο*, st. *κελ*).

Om aor. *mixtus* och aor. *syncopatus* se under mom. III.

(2) (I, b, anm. 2). Äfven i aor. sec. *passivi* inträder stundom hos Hom. *metathesis*, t. ex. *τέρπω*, *ἐ-τάρπ-η-ν*, conj. *τραπ-έω*. Om contraction, utvidgning och *förkortning* af *modusvocal* m. m. gäller detsamma som för aor. *primus* passivi, se § 44.

II. Vid bildning af **Activa** o. **Passiva** aorist-gruppen gäller: Förvandla **en**stafviga stammars ε till *α*, *alltid* i verba *liquida* (utom τέμνω, ἔτεμον — Hom. ἔταμον), *oftast* i v. *muta* (utom λέγω ἐλέγην, φλέγω ἐφλέγην).

Exempel.

Præsens.	Stam.	*Activa* Aorist-gruppen. Aor. II Act.	Aor. II Med.	*Passiva* Aorist-gruppen. Aor. II Pass.	Fut. II Pass.
		Verba Muta.			
στρέφω	στρεφ			ἐ-στράφ-ην	στραφ-ήσομαι
κλέπτω	κλεπ			ἐ-κλάπ-ην	κλαπ-ήσομαι
γράφω	γραφ			ἐ-γράφ-ην	γραφ-ήσομαι
βλάπτω	βλαβ			ἐ-βλάβ-ην	βλαβ-ήσομαι
σφάττω	σφαγ			ἐ-σφάγ-ην	σφαγ-ήσομαι
τρέφω	θρεφ	(ἔ-τραφον) (j. närdes)		ἐ-τ(θ)ράφ-ην	τ(θ)ραφ-ήσομαι
τέρπω	τερπ		(ἐ-ταρπ-όμην)	ἐ-τάρπ-ην	
κράζω	κραγ	ἔ-κραγ-ον			
λείπω	λῐπ	ἔ-λῐπ-ον	ἐ-λῐπ-όμην		
πείθω	πιθ	(ἔ-πιθ-ον)	(ἐ-πιθ-όμην)		
		Verba liquida.			
στέλλω	στελ			ἐ-στάλ-ην	σταλ-ήσομαι
φθείρω	φθερ			ἐ-φθάρ-ην	φθαρ-ήσομαι
σπείρω	σπερ			ἐ-σπάρ-ην	σπαρ-ήσομαι
σφάλλω	σφαλ			ἐ-σφάλ-ην	σφαλ-ήσομαι.

Anm. 1. *Passiva* aoristgruppen är således mycket *vanligare* än den activa, ty:

Aor. sec. **Act.** o. **Medii**	Aor. sec. **Passivi** o. Fut. sec. pass.
a) **saknas** i de verba, der de alldeles *icke* (t. ex. γράφω) eller *blott till quantiteten* (t. ex. τρίβω) skulle skilja sig från motsvarande imperfecta;	a) **finnas** stundom i sådana verba, ty *ändelsen* blir olika med imperfecti, t. ex. γράφ-ω, ἐ-γράφ-ην, γραφ-ήσομαι; τρίβω, ἐ-τρῐβ-ην, τρῐβ-ήσομαι; κατακλίνω, -εκλῐνην, -κλῐν-ήσομαι; διαλέγομαι, διελέγην;
b) **saknas** i verba *liquida* (utom aor. ἔβαλον, ἔπταρον, κατέκανον samt de oregelm. ἔκαμον, ἔθανον, ἔτεμον).	b) **finnas** i åtskilliga verba liquida med *en*stafvig stam (samt ἠγγέλην).

Anm. 2. Sällan finnes aor. secundus *jemte* motsvarande aor. *primus*, och *om* så sker, tillhör ena serien blott *poesin* eller ett *sednare* språkbruk; [t. ex. ἔλιπον, -όμην äro vanliga, men ἔλειψα, -άμην **o**vanliga; ἔπεισα, ἔτυψα vanliga, men ἔπιθον, ἔτυπον blott *poetiska* former].

Undantag: a) *alla* aor. secundi jemte motsvarande primi finnas af τρέπω:

Act.	Med.	Pass.
ἔτρεψα, j. vände.	ἐτρεψάμην, j. vände *från* mig *(slog på flykten)*.	ἐτρέφθην, j. vändes.
ἔτραπον, »	ἐτραπόμην, j. vände *mig*.	ἐτράπην, j. vändes l. vände *mig*.

b) *passivi* aor. 2 finnes stundom jemte aor. primus, t. ex. ἐκρύφ-θην o. ἐκρύφ-ην (sedn. ἐκρύβ-ην); ἐβλάφ-θην o. ἐβλάβ-ην; ἐθάφ-θην o. ἐτάφ-ην; ἀπηλλάχ-θην o. ἀπηλλάγ-ην; κατεκλί-θην o. -εκλίν-ην; διελέχ-θην o. διελέγ-ην.

III. Vid bildning af **Perfect**-gruppen gäller:

Reduplicera verbalstammen (men *utan* att tillägga tempuskarakteren κ eller aspiration) och **förändra dess ε till ο**, dess ᾰ vanl. *till* η, men efter ε l. ρ *till* ᾱ,(1) t. ex.

κράζω,	st. κραγ,	Pf. 2. κέ-κρᾱγα;	θάλλω,	st. θαλ,	Pf. 2. τέ-θηλ-α
ἄγ-νυμι,	st. ἀγ,	Pf. 2. ἔ-ᾱγ-α;	φαίνω,	st. φαν,	Pf. 2. πέ-φην-α
δέρω,	st. δερ,	Pf. 2. δέ-δορ-α;	στέργω,	st. στεργ,	Pf. 2. ἔ-στοργ-α
σπείρω,	st. σπερ,	Pf. 2. ἔ-σπορ-α;	ὄλλυμι,	st. ὀλ,	Pf. 2. ὄλ-ωλ-α (att. redupl.)

Anm. 1. Præsentis ει fordrar sål. perf. sec. **med** ο i v. **liquida** (der det är uppkommet af ε, t. ex. σπερ, σπείρω, ἔσπορα), men **med** οι i v. **muta** af förlängningsklassen (der det är uppkommet af ι, t. ex. λιπ, λείπω, λέλοιπα, se § 59).

Anm. 2. Blott *få* verba hafva perf. sec. *jemte* perf. *primum*, t. ex. πράσσω, pf. 1. πέπραχ-α j. har gjort, pf. 2. πέπραγ-α j. befinner mig; — ἀνοίγω, pf. 1. ἀνέῳχ-α jag har öppnat, pf. 2. ἀνέῳγ-α jag står öppen; — ὀλώλεκα perdidi, ὄλωλα perii; — πέπεικα persuasi, πέποιθα confido; πέφαγκα jag har visat, πέφηνα jag synes o. s. v. — Såsom af dessa exempel synes, har perf. *sec.* ofta *intrans.* bet.

§ 46. Accent (och Quantitet) i Verba.

1. **Grundregel:** Accenten står så väl i simplicia som i composita så långt *från slutet*, som ultimas beskaffenhet tillåter, hvarvid ändelserna -οι och -αι anses såsom långa blott i *Optativus* (§ 6: 3, anm. 1).

Anm. I composita får dock accenten ej gå tillbaka a) öfver augmentet (ἔσχον o. παρέσχον, ej πάρεσχον); — ej heller b) öfver det förra ordets *ursprungliga* tonstafvelse (δός o. ἀπόδος, ej ἄποδος), utom vid *elision* (ἄγε sammansatt med ἀνά blir ἄναγε).

---

(1) (§ 45: III). — Perf. sec. förekommer ofta hos Hom., och i *femininum* participii *förkortas* ofta den förlängda stamvocalen, t. ex. τε-θηλώς, τε-θᾰλυῖα, τε-θηλός; ἀρ-ηρώς, -ᾰρυῖα, -ηρός; λε-ληκώς, -λᾰκυῖα, -ληκός. — Om Genit. Masc. ὦτος f. ὄτος se § 27: I, d.

Oregelbundenheter äro ind. μέ-μηλ-ε (af st. μελ, μέλει μοι) och part. πε-φυζ-ότες (af st. φυγ, φεύγω).

Tillsats:

Egendomliga tempusbildningar hos Hom. äro:

1) **Iterativa** *Imperfecta och Aoristi på* σκον, σκόμην (vanligen utan augment): Imperfecta och Aoristi secundi få dervid ε, Aoristi primi få α till bindvocal, t. ex. ἔλυον, ἐλυόμην, ἔφυγον: iterativ-former λύ-ε-σκον, λυ-ε-σκόμην, φύγ-ε-σκον; ἔλυσα, ἐλυσ-άμην: iterativ-former λύσ-α-σκον, λυσ-α-σκόμην.

Anm. 1. Sällan får imperf. α till bindvocal, såsom uti κρύπτ-α-σκον.

Anm. 2. I *verba på* -μι tilläggas dessa ändelser *utan* bindvocal, t. ex. τίθε-σκον, ἵστα-σκον; så ock i *v. pura på* έω, άω, t. ex. κάλε-σκον, εἴα-σκον (eller ock med *fördubblad stamvocal:* καλέε-σκον, γοάα-σκον).

2) *Aoristi* **mixti** [sådana aorister, som hafva karaktersbokstafven σ af *aor. 1*, men *bindvocaler* (ε och ο) och *ändelser* af *aor. 2*], t. ex. ἷξον, ἷξες (i st. f. ἷξα, ἷξας), δύσετο (f. ἐδύσατο); imperat. δύσεο, part. δυσόμενος (i st. f. δῦσαι, δυσάμενος); imperat. ὄρσεο el. ὄρσευ (f. ὄρσαι) o. s. v.

3) Om de **förr** s. k. aoristi **syncopati** se § 57: anm.

2. **Verkliga** undantag äro:

a) **Imperativus** Aoristi *secundi* i 2 pers. sing. accentuerar ultima, i *activum* blott i formerna εἰπέ, ἐλθέ, εὑρέ, λαβέ, ἰδέ, men i **medium alltid,** t. ex. τυποῦ, βαλοῦ o. s. v.

Anm. Composita draga i imperat. aor. sec. accenten *tillbaka i act.*, men vanligen **ej i med.,** t. ex. ἐλθέ, ἄπ-ελθε; men βαλοῦ och vanligen äfven ἀποβαλοῦ. Om enstafviga imperativer af verba *på* μι se § 51: 8, anm.

b) **Infinitiverna** *på* ναι (t. ex. λελυκ-έ-ναι, λυθῆ-ναι, τυπῆ-ναι), infinitivus aoristi *primi* activi (t. ex. βουλεῦσαι) och *secundi* medii (t. ex. τυπ-έ-σθαι) samt *perfecti* passivi (t. ex. τετύφθαι) accentuera **penultima.**

Anm. Skilj således τιμήσαι [Aor. 1 *Opt.* act. med ult. *lång*] från τιμῆσαι [Aor. 1 *Inf.* act. med accent på penultima enl. b, men med ˜, ty ult. är kort] och från τίμησαι [Aor. 1 *Imperat.* medii med accent på *ante*penult. enl. grundregeln].

c) **Participium** Perfecti Pass. accentuerar *penultima:* λελυμένος.(1)

d) Participium aoristi *secundi* activi samt alla *activa* participier med Nom. Sing. på σ (utom part. *aor. 1 act.*) äro i Nominativi Masc. och Neutr. oxytona, i Fem. properispomena: τυπών, -οῦσα, -ον, λελυκώς, -υῖα, -ός, λυθείς och τυπείς, -εῖσᾰ, -έν o. s. v. (men t. ex. λύσας λύσασᾰ, τύψας τύψασᾰ enligt grundregeln).

3. Blott **skenbara** undantag bilda alla *contraherade* stafvelser, ty dessa *måste* hafva accent, *om* endera af de contr. vocalerna haft tonen; deraf kommer t. ex. att:

a) Inf. af aor. sec. activi accentuerar ultima: τυπεῖν (contr. af τυπέ-ειν).

b) Conj. och Opt. af *Passivi* aorister accentuera contractions-stafvelsen: λυθῶ, λυθεῖμεν (contraheradt af λυθέ-ω, λυθείημεν).

4. **Quantitet:** Ändelserna α och ι äro korta (t. ex. λύουσῐ, λέλυκᾰ); så ock *bindvocalen* α (utom då den innehåller ersättningsförlängning eller contraction, t. ex. λύσ-ᾱ(α)-ντες, λε-λύκ-ᾱ(α)-σι, τιμ-ᾱ(α-ε)-τον).

§ 47. Öfversigt af Verba Liquida.

A. Inledning.

1. Verbalstammen är i Præsens **sällan** outvidgad (ss. i νέμ-ω, μέν-ω), vanligen utvidgad genom *j* (enl. § 41: 1, b, γ och δ; så att præsens på -άλλω, -έλλω förutsätter st. på ᾰλ, ελ; præs. på αίνω, είνω, αίρω, είρω förutsätter st. på ᾰν, εν, ᾰρ, ερ; præs. på ῑνω, ῡνω, ῡρω förutsätter st. på ῐν, ῠν, ῠρ).

2. Futurum och aor. 1 act. o. med. bildas — huru? Se § 42: egend. 1. — Stamvocalen förlänges i aor. 1 act. o. med. — huru? Se ibid. anm. 1.

3. Enstafviga liquida-st. **förändra** ε **till** α i *perfect*-stammen, *passiva* θε-stammen o. *adj. verbalia*, samt i *passiva aorist*-gruppen af temp. secunda: στέλλω, ἔσταλκα ἐστάλκειν; ἔσταλμαι, ἐστάλμην; σταλθήσομαι, ἐστάλθην, σταλτός; σταλήσομαι, ἐστάλην. — Om förändring af stammens α och ε i perf. *secundum* act. se § 45: III.

4. Om perf. act. och pass. af liquida-st. på ν se § 43: egend. 1; om σ i *perf.* pass., men ν i *aor.* 1 pass. se § 43½: anm. 3, 3.

---

(1) (§ 46: 2, c). Undantag hos Hom.: ἀκ-αχή-μενος, ἀλ-αλή-μενος, ἐλ-ηλά-μενος.

B. Paradigma: ἀγγέλλω,

Activum.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.	Infinit.	Part.
Præs.	ἀγγέλλ-ω	ἀγγέλλ-ω	ἀγγέλλ-οι-μι	ἄγγελλ-ε	ἀγγέλλ-ει-ν	ἀγγέλλ-ων.
Imperf.	ἤγγελλ-ο-ν.					
Perf.	ἤγγελ-κ-α	ἠγγέλ-κ-ω	ἠγγέλ-κ-οι-μι	ἤγγελ-κ-ε	ἠγγελ-κ-έ-ναι	ἠγγελ-κ-ώς.
Plusqpf.	ἠγγέλ-κ-ει-ν.					

Activum.

Futurum.

	Ind.	Optativus.			Inf.
S. 1.	ἀγγελ-ῶ (έ-ω)	ἀγγελ-οῖ (έ-οι) -μι eller	ἀγγελ-οίην		ἀγγελ-εῖν (έ-ειν)
2.	ἀγγελ-εῖ-ς (έ-εις)	ἀγγελ-οῖ-ς (έ-οις)	— οίης		Particip.
3.	ἀγγελ-εῖ (έ-ει)	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)	— οίη	Nom.	ἀγγελ-ῶν (έ-ων)
D. 1.					ἀγγελ-οῦ (έ-ου) -σα
2.	ἀγγελ-εῖ (έ-ε) -τον	ἀγγελ-οῖ (έ-οι) -τον	(— οίητον)		ἀγγελ-οῦν (έ-ον)
3.	ἀγγελ-εῖ (έ-ε) -τον	ἀγγελ-οί (ε-οί) -την	(— οιήτην)	Gen.	-οῦντος, -ούσης, -οῦντος
Pl. 1.	ἀγγελ-οῦ (έ-ο) -μεν	ἀγγελ-οῖ (έ-οι) -μεν	(— οίημεν)		
2.	ἀγγελ-εῖ (έ-ε) -τε	ἀγγελ-οῖ (έ-οι) -τε	(— οίητε)		
3.	ἀγγελ-οῦ (έ-ου) -σι	ἀγγελ-οῖ (έ-οι) -εν	(— οίησαν)		

Anm. 1. Futurum act. och medii lägger till verbalst. (ἀγγελ) ett ε (ἀγγελε), hvilket ε upp-

Anm. 2. Om Optativus Futuri på οίην se § 48: 7, anm.

Aor. I. ἤγγειλ-α ἀγγείλ-ω ἀγγείλ-αι-μι ἄγγειλ-ο-ν ἀγγεῖλ-αι ἀγγείλ-ᾱς.

Anm. I aor. primus förändras verbalstammens ε till ει och ᾰ till ᾱ (stundom till ā), se § 42: egend 1.

Aor. II. *skulle* heta ἤγγελον, ἀγγέλω, ἀγγέλοιμι, ἄγγελε, ἀγγελεῖν, ἀγγελών, οῦσα, όν, men *fattas*, enl. § 45: II, anm. 1, b.

Fullständig böjning af Perf. och Plusquamperf. Passivi:

		Indicativus.			Imperativus.	
Pf.	S.	ἤγγελ-μαι	ἤγγελ-σαι	ἤγγελ-ται	ἤγγελ-σο	ἠγγέλ-σθω
	D.	ἠγγέλ-μεθον	ἤγγελ-σθον	ἤγγελ-σθον	ἤγγελ-σθον	ἠγγέλ-σθων
	Pl.	ἠγγέλ-μεθα	ἤγγελ-σθε	ἠγγελ-μένοι εἰσίν.	ἤγγελ-σθε	ἠγγέλ-σθων (-σθωσαν).
Ppf.	S.	ἠγγέλ-μην	ἤγγελ-σο	ἤγγελ-το		
	D.	ἠγγέλ-μεθον	ἤγγελ-σθον	ἠγγέλ-σθην		
	Pl.	ἠγγέλ-μεθα	ἤγγελ-σθε	ἠγγελ-μένοι ἦσαν.		

jag förkunnar (verbalstam ἀγγελ).

Medium och Passivum.

	Ind.	Conj.	Opt.	Imperat.	Infinit.	Part.
Præs.	ἀγγέλλ-ο-μαι	ἀγγέλλ-ω-μαι	ἀγγελλ-οί-μην	ἀγγέλλ-ου (ε-σο)	ἀγγέλλ-ε-σθαι	ἀγγελλ-ό-μενος.
Imperf.	ἠγγελλ-ό-μην.					
Perf.	ἤγγελ-μαι	ἠγγελμένος ὦ	ἠγγ. εἴην	ἤγγελ-σο	ἠγγέλ-σθαι	ἠγγελ-μένος.
Plusqpf.	ἠγγέλ-μην.					

Medium.

Futurum.

	Ind.	Opt.	Inf.	Participium.
S.	ἀγγελ-οῦ (έ-ο)-μαι	ἀγγελ-οί (ε-οί)-μην	ἀγγελ-εῖ (έ-ε)-σθαι	ἀγγελ-ού (ε-ό)-μενος, -μένη, -μενον.
	ἀγγελ-ῇ (έ-ῃ) l. -εῖ (έ-ει)	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)-σο		
	ἀγγελ-εῖ (έ-ε)-ται	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)-το		
D.	ἀγγελ-ού (ε-ό)-μεθον	ἀγγελ-οί (ε-οί)-μεθον		
	ἀγγελ-εῖ (έ-ε)-σθον	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)-σθον		
	ἀγγελ-εῖ (έ-ε)-σθον	ἀγγελ-οί (ε-οί)-σθην		
Pl.	ἀγγελ-ού (ε-ό)-μεθα	ἀγγελ-οί (ε-οί)-μεθα		
	ἀγγελ-εῖ (έ-ε)-σθε	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)-σθε		
	ἀγγελ-οῦ (έ-ο)-νται	ἀγγελ-οῖ (έ-οι)-ντο		

slukas af långa vocaler och diftonger; med ett annat ε sammandrages det till ει, med ο till ου.

Aor. I. ἠγγειλ-ά-μην ἀγγείλ-ω-μαι ἀγγειλ-αί-μην ἄγγειλ-αι ἀγγείλ-α-σθαι ἀγγειλ-ά-μενος.

Aor. II. *skulle* heta ἠγγελόμην ἀγγέλωμαι ἀγγελοίμην ἀγγελ-οῦ (έ-σο) ἀγγελέσθαι ἀγγελόμενος, men *fattas*, enl. § 45: II, anm. 1, b.

Passivum.

Fut. I. ἀγγελθή-σ-ο μαι ἀγγελθη-σ-οί-μην ἀγγελθή-σ-ε-σθαι ἀγγελθη-σ ό-μενος.
Aor. I. ἠγγέλθη-ν ἀγγελθ-ῶ (έ-ω) ἀγγελθε-ίη-ν ἀγγέλθη-τι (θ) ἀγγελθῆ-ναι ἀγγελθείς.
Fut. II. (ἀγγελή-σ-ομαι) (ἀγγελη-σ-οί-μην) (ἀγγελή-σ-ε-σθαι) (ἀγγελη-σ-ό-μενος).
Aor. II. ἠγγέλη-ν ἀγγελ-ῶ (έ-ω) ἀγγελε-ίη-ν ἀγγέλη-θι ἀγγελῆ-ναι ἀγγελείς.
Fut. Exactum (III) fattas, enl. § 42: anm. 5.
Adj. Verbalia: ἀγγελ-τός ἀγγελ-τέος.

§ 48. Öfversigt af Verba Pura.

1. Præsens och Imperfect. af verba *pura* framställa oftast verbalstammen *outvidgad* (t. ex. *ποιέ-ω, ἐποίε-ον; ποιέ-ομαι, ἐποιε-ό-μην*, verbalstam och præsensstam *ποιε*).

2. Vid bildningen af alla andra tempora *förlänges* den korta stamvocalen *enligt § 41: 2, och und. 1.* — Men **följande** verba pura behålla stamvocalen **oförlängd** vid tempusbildningen, neml.(1)

θλά-ω t. ex. *θλᾰ́-σω, ἔθλᾰσα; θλα-σ-τός.*
κλά-ω » *κλᾰ́-σω*, Pf. Pass. *κέκλα-σ-μαι, ἐκλά-σ-θην.*
σπά-ω » *σπᾰ́-σω, ἔσπᾰ-σα, ἔσπᾰκα;* Pass. *ἔ-σπα-σ-μαι, ἐσπά-σ-θην, σπα-σ-τός.*
γελά-ω » *γελᾰ́-σομαι, ἐγέλᾰ-σα;* Pass. *γελα-σ-θήσομαι, ἐγελά-σ-θην.*
χαλά-ω » *χαλᾰ́-σω;* Aor. Pass. *ἐχαλά-σ-θην.*
ζέ-ω » *ζέ-σω, ἔζε-σα; ζε-σ-τός.*
ξέ-ω » *ξέ-σω, ἔξε-σα; ξε-σ-τός.*
τρέ-ω » *τρέ-σω, ἔτρε-σα; ἄτρε-σ-τος.*
ἀλέ-ω » *ἀλέ-σω* l. *ἀλῶ, ἤλε-σα;* Pf. *ἀλ-ήλε-κα,* Pass. *ἀλ-ήλε-σ-μαι.*
ἀρκέ-ω » *ἀρκέ-σω, ἤρκε-σα.*
ἐμέ-ω » — Aor. *ἤμε-σα.*
τελέ-ω » (*τελέ-σω*) vanl. *τελῶ* (§ 42: egend. 2), *ἐτέλε-σα, τετέλε-κα,* Pass. *τετέλε-σ-μαι, ἐτελέ-σ-θην, τελε-σ-τός.*
αἰδέ-ομαι » *αἰδέ-σομαι, ᾔδε-σ-μαι, ᾐδέ-σ-θην.*
ἀκέ-ομαι » *ἀκέ-σομαι, ἠκε-σάμην.*
ἀνύ-ω » (Att. äfven *ἀνύτω*) *ἀνῠ́-σω, ἤνῠ-σα,* Pass. *ἤνυ-σ-μαι, ἠνύ-σ-θην, ἀνυ-σ-τός.*
τανύ-ω » *τανῠ́-σω* (Hom. *τανύω*), *ἐτάνῠ-σα,* Pass. *τετάνυ-σ-μαι, ἐτανύ-σ-θην.*
πτύ-ω » *ἔπτῠ-σα.*
ἑλκύ-ω » *ἕλξω* (af st. *ἑλκ*, Præs. *ἕλκω*) *εἵλκῠ-σα, εἵλκῠ-κα;* Pass. *ἑλκυ-σ-θήσομαι, εἵλκυ-σ-μαι, -ύσθην.*

ἐλά-ω (vanl. *ἐλαύνω*)	*utan σ* i Passiva Perf. och *θε*-stammen	F. *ἐλᾰ́-σω*, vanl. *ἐλῶ* (§ 42: egend. 2), *ἐλ-ήλᾰ-κα, ἤλα-σα;* Pass. *ἐλ-ήλᾰ-μαι, ἠλᾰ́-θην.*
ἀρό-ω		*ἀρό-σω, ἤρο-σα;* Pass. *ἀρ-ήρο-μαι, ἠρό-θην.*

Anm. Följande verba pura *vackla* mellan kort och lång vocal vid tempusbildningen:

a) *δέω, δύω, θύω, λύω* hafva **förlängd** vocal i **activa futur**-stammens tempp. (de tre sista vanl. äfven i præs.-stammens), men *kort* eljest; *δήσω, ἔδησα,* men *δέδε-κα, δέδε-μαι, ἐδέ-θην, δε-τός; λῡ́-σω, ἔλῡ-σα, θῡ́-σω, ἔθῡ-σα* o. s. v., men *-ῠκα, -ῠμαι, ῠ́-θην, -ῠτός.* — *Δύω* heter dock i perf. act. *δέδῡκα* (ῡ; men *δέδῠμαι*).

---

(1) (§ 48: 2). Hom. bibehåller äfven i vissa *andra* verba pura, än de ofvan uppräknade, stamvocalen *oförlängd;* t. ex. *νείκεσε* (*νεικέω*), *κοτέσσατο* (*κοτέομαι*), *εἴρῠσα* (*ἐρύω*), *ἠρᾰσάμην* (*ἐράω*) o. s. v.

b) *καλέ-ω* har **kort** vocal i **activa futur**-stammens tempp. (*καλέ-σω*, vanligen *καλῶ* (*εσω*), *ἐκάλε-σα*), men *förlängd* eljest: *κέκληκα*, *κέκλημαι*, *ἐκλήθην*, *κλητός*, samt *κεκλήσομαι*.

c) *αἰνέ-ω* har *kort* vocal öfverallt (*αἰνέσω*, *ᾔνεσα*, *ᾔνεκα*, *ᾐνέθην*, *αἰνετός*), *utom i perf.* **pass.** (*ᾔνη-μαι*); så ock *ἐπαινέω*, som har fut. *ἐπαινέσομαι* (§ 42: egend. 5).

d) *ποθέω* har vanl. regelm. *ποθήσω*, *ἐπόθησα*, *πεπόθηκα* (stund. *ποθέσομαι*, *ἐπόθεσα*); så ock *πονέω* vanl. regelm. *πονήσω* -*ήσομαι*, *ἐπόνησα*, *πεπόνηκα* (stundom — om *fysisk* smärta — *πονέσω*, *ἐπόνεσα*).

3. Activa Futurstammen bildas sigmatiskt, § 42. — Hvilka verba pura hafva Fut. *Atticum?* Se § 42: egend. 2. — Hvilka hafva Fut. *Doricum?* Se § 42: egend. 3. — Hvilka sakna tempuskarakter? Se § 42: egend. 4.

4. Perfect-stammen antar i act. *κ* ss. karaktersbokstaf, § 43. I perf. och plusqu. passivi och i passiva *θε*-stammens tempora antaga några verba pura ett *σ*; hvilka? Se § 43: egend. 3.

Anm. Hvilka verba pura bilda Conj. och Optat. Perfecti Pass. *utan* omskrifning? § 43: anm. 4.

5. Verba pura *sakna* tempora *secunda* — hvarföre? Se § 45: I, a. — Många verba pura sakna fut. I passivi, se § 44: 1, anm. 3.

6. Verba pura på *έ-ω*, *ά-ω*, *ό-ω* *contrahera* stamvocalen (*ε*, *α*, *ο*) med bindvocalen *i præsens och imperfectum*, och kallas derföre äfven v. **contracta** (Hom. contraherar mera sällan verba på *έω*; oftare de på *άω* o. *όω*).

7. Verba **contracta** hafva i præs. activi den s. k. **attiska** optativen (på -*οίην*), som i **sing.** är **mera** bruklig än den vanliga (i dual. o. plur. deremot *mindre*, nästan *aldrig* i *3:e* pers. plur.).

Anm. Denna attiska optativ förekommer äfven i det asigmatiska fut. af verba liquida (t. ex. *ἀγγελοίην*) samt aor. 2 af *ἔχω* (*σχοίην*), och i några perfecta, t. ex. *πεφευγοίην*, *λελυκοίην*.

§ 49. Paradigmata

1. φιλέ-ω

Activum.

Præsens.

	Indicat.		Conjunct.		Optat.		
S. 1.	φιλέ-ω	φιλῶ[1]	φιλέ-ω	φιλῶ[1]	φιλέ-οιμι	(φιλοῖμι[1])	el. φιλοίην*
2.	φιλέ-εις	φιλεῖς[1]	φιλέ-ῃς	φιλῇς[1]	φιλέ-οις	(—οῖς)	» φιλοίης
3.	φιλέ-ει	φιλεῖ	φιλέ-ῃ	φιλῇ	φιλέ-οι	(—οῖ)	» φιλοίη
D.							
2.	φιλέ-ετον	φιλεῖτον[2]	φιλέ-ητον	φιλῆτον	φιλέ-οιτον	φιλοῖτον	» (—οίητον)
3.	φιλέ-ετον	φιλεῖτον	φιλέ-ητον	φιλῆτον	φιλε-οίτην	φιλοίτην	» (—οιήτην)
Pl. 1.	φιλέ-ομεν	φιλοῦμεν[3]	φιλέ-ωμεν	φιλῶμεν	φιλέ-οιμεν	φιλοῖμεν	» (—οίημεν)
2.	φιλέ-ετε	φιλεῖτε[2]	φιλέ-ητε	φιλῆτε	φιλέ-οιτε	φιλοῖτε	» (—οίητε)
3.	φιλέ-ουσι	φιλοῦσι[1]	φιλέ-ωσι	φιλῶσι	φιλέ-οιεν	φιλοῖεν	» (—οίησαν)

* φιλοίην, οίης, οίη är sammandraget af φιλε-οίην, ε-οίης, ε-οίη *enl. ljudl. 1* nedanföre

Imperativus.

S. 2.	φίλε-ε	φίλει[2]	D. φιλέ-ετον	φιλεῖτον	Pl.	φιλέ-ετε	φιλεῖτε
3.	φιλε-έτω	φιλείτω	φιλε-έτων	φιλείτων		φιλε-όντων	φιλούντων[3]
						(φιλε-έτωσαν	φιλείτωσαν).

Infin. φιλέ-ειν φιλεῖν Part. φιλέ-ων φιλῶν, φιλέ-ουσα φιλοῦσα, φιλέ-ον φιλοῦν.

Imperfectum.

S. 1.	ἐφίλε-ον	ἐφίλουν[3]	D.		Pl.	ἐφιλέ-ομεν	ἐφιλοῦμεν[3]
2.	ἐφίλε-ες	ἐφίλεις[2]	ἐφιλέ-ετον	ἐφιλεῖτον		ἐφιλέ-ετε	ἐφιλεῖτε[2]
3.	ἐφίλε-ε	ἐφίλει	ἐφιλε-έτην	ἐφιλείτην		ἐφίλε-ον	ἐφίλουν[3]

Fut. φιλήσω. **Aor. I.** ἐφίλησα. **Perf.** πεφίληκα. **Plusqu.** ἐπεφιλήκειν.

Ljud-

[1] ε *uppslukas* af långa vocaler och diftonger. — [2] εε contraheras till ει (*till* ἀπειλ$_{(\varepsilon\text{-}\varepsilon)}^{\acute{\eta}}$την). — [3] εο contraheras till ου [*hos Hom.* stundom (ss. ock ε-ου) *till* ευ, t. ex

 Anm. **En**stafviga stammar på ε contraheras **icke,** annat än der con- πλεῖτε, πλέουσι; Imperf. ἔ-πλε-ον, ἔπλεις, ἔπλει o. s. v. — μενος); men *ej δέω, »j. lider brist på»* l. *δέομαι, »j. beder, behöfver»,* t. ex

Egendomlighete

1. Stammens ε förlänges: **a)** ofta till ει: θέ-ειν o. θεί-ειν (att. θεῖν), νεικέ-ω o. νεικεί-ω (att
2. ε-ε-σαι och ε-ε-σο i Passivi 2:a Pers. Sing. öfvergå:
   a) till εῖαι, εῖο genom *sammandragning,* t. ex. μυθ$_{(\varepsilon\text{-}\varepsilon\sigma)}^{\varepsilon\tilde{\iota}}$αι, αἰδ$_{(\varepsilon\text{-}\varepsilon\sigma)}^{\varepsilon\tilde{\iota}}$ο (attiskt μυθέ-$_{(\varepsilon\sigma\alpha\iota)}^{\eta}$ l. ε
   b) till έ-αι, έ-ο genom *utstötning* af det sednare ε, t. ex. μυθέαι, πωλέο (attiskt ἐπωλέ$_{(\varepsilon\text{-}\sigma}^{ου}$

för Verba Contracta.

jag älskar.

Medium och Passivum.

Præsens.

		Indicat.		Conjunct.		Optat.	
S.	1.	*φιλέ-ομαι*	*φιλοῦμαι*[3]	*φιλέ-ωμαι*	*φιλῶμαι*[1]	*φιλε-οίμην*	*φιλοίμην*[1]
	2.	*φιλέ-ῃ* l. *έ-ει*	*φιλῇ* l. *-εῖ*[1]	*φιλέ-ῃ*	*φιλῇ*	*φιλέ-οιο*	*φιλοῖο*
	3.	*φιλέ-εται*	*φιλεῖται*[2]	*φιλέ-ηται*	*φιλῆται*	*φιλέ-οιτο*	*φιλοῖτο*
D.	1.	*φιλε-όμεθον*	*φιλούμεθον*[3]	*φιλε-ώμεθον*	*φιλώμεθον*	*φιλε-οίμεθον*	*φιλοίμεθον*
	2.	*φιλέ-εσθον*	*φιλεῖσθον*[2]	*φιλέ-ησθον*	*φιλῆσθον*	*φιλέ-οισθον*	*φιλοῖσθον*
	3.	*φιλέ-εσθον*	*φιλεῖσθον*	*φιλέ-ησθον*	*φιλῆσθον*	*φιλε-οίσθην*	*φιλοίσθην*
Pl.	1.	*φιλε-όμεθα*	*φιλούμεθα*[3]	*φιλε-ώμεθα*	*φιλώμεθα*	*φιλε-οίμεθα*	*φιλοίμεθα*
	2.	*φιλέ-εσθε*	*φιλεῖσθε*[2]	*φιλέ-ησθε*	*φιλῆσθε*	*φιλέ-οισθε*	*φιλοῖσθε*
	3.	*φιλέ-ονται*	*φιλοῦνται*[3]	*φιλέ-ωνται*	*φιλῶνται*	*φιλέ-οιντο*	*φιλοῖντο*

Imperativus.

S.	2. *φιλέ-ου*	*φιλοῦ*[1]	D.	*φιλέ-εσθον*	*φιλεῖσθον*	Pl.	*φιλέ-εσθε*	*φιλεῖσθε*
	3. *φιλε-έσθω*	*φιλείσθω*[2]		*φιλε-έσθων*	*φιλείσθων*		*φιλε-έσθων*	*φιλείσθων*
							(*φιλε-έσθωσαν*	*-είσθωσαν*).

Infin. *φιλέ-εσθαι* *φιλεῖσθαι*. Part. *φιλε-όμενος* *φιλούμενος*, *-μένη*, *-μενον*.

Imperfectum.

S.	1. *ἐφιλε-όμην*	*ἐφιλούμην*	D. *ἐφιλε-όμεθον*	*ἐφιλούμεθον*	Pl.	*ἐφιλε-όμεθα*	*ἐφιλούμεθα*
	2. *ἐφιλέ-ου*	*ἐφιλοῦ*	*ἐφιλέ-εσθον*	*ἐφιλεῖσθον*		*ἐφιλέ-εσθε*	*ἐφιλεῖσθε*
	3. *ἐφιλέ-ετο*	*ἐφιλεῖτο*	*ἐφιλε-έσθην*	*ἐφιλείσθην*		*ἐφιλέ-οντο*	*ἐφιλοῦντο*.

Med. { **Fut.** *φιλήσομαι* — **Aor. I.** *ἐφιλησάμην* } **Pass.** { **Perf.** *πεφίλημαι* — **Plusqu.** *ἐπεφιλήμην* } **Fut. I.** *φιληθήσομαι* **Aor. I.** *ἐφιλήθην* **Fut. III.** *πεφιλήσομαι*.

agar:

blott i *Dualis af 3:dje Declin.*, samt *hos Hom.* i några dualformer af *verba*, t. ex. *ὁμαρτ ή (ε-ε) την*. *φιλ εῦ (ε-ο) ντες*, *ν εῦ (ε-ο) μαι*; *νεικ εῦ (ε-ου) σι*, *ποθ εῦ (ε-ου) σα*].

tractions-ljudet blir *ει*; t. ex. Præsens *πλέ-ω*, *πλεῖς*, *πλεῖ*, *πλεῖτον*; *πλέ-ομεν*, [*δέω*, *»j. binder»*, kan dock contraheras *öfverallt* (t. ex. Imperf. *ἔδουν*, Præs. Pass. *δούμεθα*, *δού-* *τὸ δέον* (pligt), *δεόμεθα*, *δεόμενος*].

---

hos Homerus:

νεικῶ); **b)** till *η* framför infinitiv-änd. *μεναι* (*φιλή-μεναι*, attiskt *φιλεῖν*) se § 35: 5.

μυθῇ l. *-εῖ*; *αἰδέ-(εσο) ου* *αἰδοῦ*).

ἐπωλοῦ).

2. τιμά-ω,

Activum.

Præsens.	Indicat.		Conjunct.		Optat.		
S. 1.	τιμά-ω	τιμῶ[1]	τιμά-ω	τιμῶ[1]	τιμά-οιμι	(τιμῷμι)[1]	el. τιμῴην*
2.	τιμά-εις	τιμᾷς[2]	τιμά-ῃς	τιμᾷς[2]	τιμά-οις	(—ῷς)	» τιμῴης
3.	τιμά-ει	τιμᾷ	τιμά-ῃ	τιμᾷ	τιμά-οι	(—ῷ)	» τιμῴη
D.							
2.	τιμά-ετον	τιμᾶτον	τιμά-ητον	τιμᾶτον	τιμά-οιτον	τιμῷτον	» (—ῴητον)
3.	τιμά-ετον	τιμᾶτον	τιμά-ητον	τιμᾶτον	τιμα-οίτην	τιμῴτην	» (—ῳήτην)
Pl. 1.	τιμά-ομεν	τιμῶμεν[1]	τιμά-ωμεν	τιμῶμεν[1]	τιμά-οιμεν	τιμῷμεν	» (—ῴημεν)
2.	τιμά-ετε	τιμᾶτε[2]	τιμά-ητε	τιμᾶτε[2]	τιμά-οιτε	τιμῷτε	» (—ῴητε)
3.	τιμά-ουσι	τιμῶσι[1]	τιμά-ωσι	τιμῶσι[1]	τιμά-οιεν	τιμῷεν	» (—ῴησαν)

* τιμῴην, -ῴης, -ῴη o. s. v. är sammandraget af τιμα-οίην, α-οίης, α-οίη, *enl. ljudl. 1* nedanföre.

Imperativus.

S. 2.	τίμα-ε	τίμᾱ[2]	D. τιμά-ετον	τιμᾶτον	Pl.	τιμά-ετε	τιμᾶτε
3.	τιμα-έτω	τιμάτω	τιμα-έτων	τιμάτων		τιμα-όντων	τιμώντων[1]
						(τιμα-έτωσαν	τιμάτωσαν)

Infin. τιμά-ειν τιμᾶν[3] Part. τιμά-ων τιμῶν τιμά-ουσα τιμῶσα, τιμά-ον τιμῶν.

Imperfectum.

S. 1.	ἐτίμα-ον	ἐτίμων[1]	D.		Pl.	ἐτιμά-ομεν	ἐτιμῶμεν[1]
2.	ἐτίμα-ες	ἐτίμᾱς[2]	ἐτιμά-ετον	ἐτιμᾶτον		ἐτιμά-ετε	ἐτιμᾶτε
3.	ἐτίμα-ε	ἐτίμᾱ	ἐτιμα-έτην	ἐτιμάτην		ἐτίμα-ον	ἐτίμων[1]

Fut. τιμήσω. **Aor. I.** ἐτίμησα. **Perf.** τετίμηκα. **Plusqu.** ἐτετιμήκειν.

L j u d-

[1] »O-ljudet segrar öfver A-ljudet», så att *αω, αο* och *αου* blifva *ω*; *αοι* blir *ῳ*.
[2] »Då A- och E-ljud sammanträffa, segrar vanligen *det* ljud, som står *först*», så att i ζάω, χράω, χράομαι, πεινάω, διψάω samt κνάω, σμάω och ψάω, ss. ock i conjunct. af verba dualformer, t. ex. προσαυδ$\underset{(α\text{-}ε)}{ή}$την, och stundom ock i passiva ändelsen α-ε-σθαι, t. ex. ὁρ$\underset{(α\text{-}ε)}{ῆ}$σθαι
[3] Infinitivi *άειν* blir *ᾶν* *utan* iota subscr. (ss. af *α-εν*), t. ex. τιμάειν τιμᾶν (ζάειν

Egendomligheter

1. Verba på *άω* **utvidgas** ofta hos Hom., genom att en **beslägtad** och vanligen *kort* (stundom
   a) vanligen **före** contractionsljudet, t. ex.

ὁράω	contr.	ὁρῶ	utvidgadt	ὁρ-ό-ω
ὁράεις	»	ὁρᾷς	»	ὁρ-ᾷ-ᾳς
ὁράει	»	ὁρᾷ	»	ὁρ-ᾷ-ᾳ
ὁράομεν	»	ὁρῶμεν	»	ὁρ-ό-ωμεν
ὁράουσι	»	ὁρῶσι	»	ὁρ-ό-ωσι
ὁράοιμι	»	ὁρῷμι	»	ὁρ-ό-ῳμι
ἡβάουσα	»	ἡβῶσα	»	ἡβ-ώ-ωσα (med inskjuten *lång* vocal).
μνάεσθαι	»	μνᾶσθαι	»	μνᾱ-ασθαι (» » » »).

2. Stamvocalen *α* öfvergår: a) stundom till ε, t. ex. ἤντε-ον, μενοίνε-ον, af ἀντάω, μενοινάω;

jag ärar.

Medium och Passivum.

Præsens. Indicat. Conjunct. Optat.

S.	1. τιμά-ομαι	τιμῶμαι [1]	τιμά-ωμαι	τιμῶμαι [1]	τιμα-οίμην	τιμῴμην [1]
	2. τιμά-ῃ l. ά-ει	τιμᾷ [2]	τιμά-ῃ	τιμᾷ [2]	τιμά-οιο	τιμῷο
	3. τιμά-εται	τιμᾶται	τιμά-ηται	τιμᾶται	τιμά-οιτο	τιμῷτο
D.	1. τιμα-όμεθον	τιμώμεθον [1]	τιμα-ώμεθον	τιμώμεθον [1]	τιμα-οίμεθον	τιμῴμεθον
	2. τιμά-εσθον	τιμᾶσθον [2]	τιμά-ησθον	τιμᾶσθον [2]	τιμά-οισθον	τιμῷσθον
	3. τιμά-εσθον	τιμᾶσθον	τιμά-ησθον	τιμᾶσθον	τιμα-οίσθην	τιμῴσθην
Pl.	1. τιμα-όμεθα	τιμώμεθα [2]	τιμα-ώμεθα	τιμώμεθα [1]	τιμα-οίμεθα	τιμῴμεθα
	2. τιμά-εσθε	τιμᾶσθε [2]	τιμά-ησθε	τιμᾶσθε [2]	τιμά-οισθε	τιμῷσθε
	3. τιμά-ονται	τιμῶνται [2]	τιμά-ωνται	τιμῶνται [2]	τιμά-οιντο	τιμῷντο.

Imperativus.

S.	2. τιμά-ου	τιμῶ [1]	D. τιμά-εσθον	τιμᾶσθον	Pl.	τιμά-εσθε	τιμᾶσθε
	3. τιμα-έσθω	τιμάσθω [2]	τιμα-έσθων	τιμάσθων		τιμα-έσθων	τιμά-σθων
						(τιμα-έσθωσαν	τιμάσθωσαν)

Infin. τιμά-εσθαι τιμᾶσθαι Part. τιμα-όμενος τιμώμενος, -μένη, -μενον.

Imperfectum.

S.	1. ἐτιμα-όμην	ἐτιμώμην [1]	D. ἐτιμα-όμεθον	ἐτιμώμεθον [1]	Pl.	ἐτιμα-όμεθα	ἐτιμώμεθα [1]
	2. ἐτιμά-ου	ἐτιμῶ [1]	ἐτιμά-εσθον	ἐτιμᾶσθον [2]		ἐτιμά-εσθε	ἐτιμᾶσθε [2]
	3. ἐτιμά-ετο	ἐτιμᾶτο [2]	ἐτιμα-έσθην	ἐτιμάσθην		ἐτιμά-οντο	ἐτιμῶντο [1]

Med. {**Fut.** τιμήσομαι. **Aor. I.** ἐτιμησάμην. **Pass.** {**Perf.** τετίμημαι. **Plusqu.** ἐτετιμήμην. **Fut. I.** (τιμηθήσομαι 44: anm. 3). **Aor. I.** ἐτιμήθην. **Fut. III.** τετιμήσομαι.

l a g a r:

α med ett **följ.** E-ljud blir **vanligen** ᾱ, t. ex. τιμ$_{(α\text{-}ει)}$ᾷς, τιμ$_{(α\text{-}ῃ)}$ᾷ, ἐτίμ$_{(α\text{-}ε)}$ᾱ; dock η på μι [t. ex. ζ$_{(α\text{-}ει)}$ῇς, ζ$_{(α\text{-}ῃ)}$ῇς, ἔζ$_{(α\text{-}ε)}$ης, ss. ock conjunct. ἱστ$_{(α\text{-}ῃ)}$ῇς, ἱστ$_{(α\text{-}ῃ)}$ῇ]; hos *Hom.* äfven i några och ὅρηαι, attiskt ὁρά$_{(ε\text{-}σαι)}$ῃ l. ει ὁρᾷ.

ζῆν o. s. v. i de ofvannämnda verberna).

---

hos Homerus.

lång) vocal inskjutes [allt efter meterns fordran]:

b) stundom **efter** contractionsljudet (isynnerhet så att *optativi* ῳ blir ω-οι), t. ex.
γελάοντες, contr. γελῶντες, utvidgadt γελώ-ο-ντες (jemte γελό-ωντες enl. a);
ἡβά-οιμι, » ἡβῷμι, » ἡβώ-οι-μι (jemte ὁρό-ῳμι enl. a).

Anm. ναιετά-ουσα ναιετῶσα blir, utvidgadt, ναιετά-ωσα (*oregelb.* med α i st. f. ο).

b) till η framför infinitivänd. μέναι (γοή-μεναι, attiskt γοά-ειν γοᾶν) se § 35: 5.

3. δουλόω, jag gör til

Activum.

Præsens.

	Indicat.		Conjunct.		Optat.		
S. 1.	δουλό-ω	δουλῶ [1]	δουλό-ω	δουλῶ [1]	δουλό-οιμι	(δουλοῖμι)[1]	l. δουλοίην *
2.	δουλό-εις	δουλοῖς [3]	δουλό-ῃς	δουλοῖς [3]	δουλό-οις	(— οῖς	» δουλοίης
3.	δουλό-ει	δουλοῖ	δουλό-ῃ	δουλοῖ	δουλό-οι	(— οῖ)	» δουλοίη
D.							
2.	δουλό-ετον	δουλοῦτον [2]	δουλό-ητον	δουλῶτον	δουλό-οιτον	δουλοῖτον	» (— οίητον)
3.	δουλό-ετον	δουλοῦτον	δουλό-ητον	δουλῶτον	δουλο-οίτην	δουλοίτην	» (— οιήτην
Pl. 1.	δουλό-ομεν	δουλοῦμεν	δουλό-ωμεν	δουλῶμεν	δουλό-οιμεν	δουλοῖμεν	» (— οίημεν
2.	δουλό-ετε	δουλοῦτε	δουλό-ητε	δουλῶτε	δουλό-οιτε	δουλοῖτε	» (— οίητε)
3.	δουλό-ουσι	δουλοῦσι [1]	δουλό-ωσι	δουλῶσι	δουλό-οιεν	δουλοῖεν	» (— οίησαν

* Opt. δουλοίην o. s. v. är sammandragen af δουλο-οίην, ο-οίης, ο-οίη o. s. v. *enl. ljudl. 1 nedan*

Imperativus.

S. 2. δούλο-ε	δούλου [2]	D. δουλό-ετον	δουλοῦτον	Pl. δουλό-ετε	δουλοῦτε
3. δουλο-έτω	δουλούτω	δουλο-έτων	δουλούτων	δουλο-όντων	δουλούντων
				(δουλο-έτωσαν	δουλούτωσαν)

Inf. δουλό-ειν δουλοῦν.[3] Part. δουλό-ων δουλῶν,[1] δουλό-ουσα δουλοῦσα, δουλό-ον δουλοῦν.

Imperfectum.

S. 1. ἐδούλο-ον	ἐδούλουν [2]	D.		Pl. ἐδουλό-ομεν	ἐδουλοῦμεν
2. ἐδούλο-ες	ἐδούλους	ἐδουλό-ετον	ἐδουλοῦτον	ἐδουλό-ετε	ἐδουλοῦτε
3. ἐδούλο-ε	ἐδούλου	ἐδουλο-έτην	ἐδουλούτην	ἐδούλο-ον	ἐδούλουν.

Fut. δουλώσω. **Aor. I.** ἐδούλωσα. **Perf.** δεδούλωκα. **Plusqu.** ἐδεδουλώκειν.

Ljud-

[1] »*Lika* ljud sammanflyta i *ett långt*»; och diftonger uppsluka en föreg. *kort* vocal.

[2] οο och οε sammandragas till ου.

[3] »O-ljudet *segrar* öfver E-ljudet», så att οη blir ω, **och** οει **och** οῃ **bli** οι
ῥιγό-εις och ῥιγό-ῃς ῥιγῷς, ss. ock conjunct. διδῷ(ο-η)ς, διδῷ(ο-η)). — I *Infinitivus* blir dock

Anm. Ῥιγόω antar vid contractionen ej blott ῳ i st. f. οι (ῥιγῷ(ο-ει)ς), utan ock ω i st. f. ου (ἔλου-ν, ου-ς, ου; λοῦ-μαι, λοῦ-ται, λοῦ-σθαι λού-μενος, ἐλοῦ-ντο). — Οἴομαι o. φόμην

Egendomlighet

Stundom sker contraction och *utvidgning*, ss. **om verbet ändats på** αω, så att ω blir con-
ῥυπό-οντα (ῥυπῶντα) ῥυπό-ωντα; δηϊό-οντο (δηϊῶντο) δηϊό-ωντο, δηϊό-οιεν (δηϊῷεν) δηϊό-ῳεν];

räl, underkufvar.

Medium och Passivum.

Præsens.

	Indicat.		Conjunct.		Optat.	
S. 1.	δουλό-ομαι	δουλοῦμαι	δουλό-ωμαι	δουλῶμαι	δουλο-οίμην	δουλοίμην
2.	δουλό-ῃ l. ό-ει	δουλοῖ[3]	δουλό-ῃ	δουλοῖ[3]	δουλό-οιο	δουλοῖο
3.	δουλό-εται	δουλοῦται	δουλό-ηται	δουλῶται	δουλό-οιτο	δουλοῖτο
D. 1.	δουλο-όμεθον	δουλούμεθον	δουλο-ώμεθον	δουλώμεθον	δουλο-οίμεθον	δουλοίμεθον
2.	δουλό-εσθον	δουλοῦσθον	δουλό-ησθον	δουλῶσθον	δουλό-οισθον	δουλοῖσθον
3.	δουλό-εσθον	δουλοῦσθον	δουλό-ησθον	δουλῶσθον	δουλο-οίσθην	δουλοίσθην
Pl. 1.	δουλο-όμεθα	δουλούμεθα	δουλο-ώμεθα	δουλώμεθα	δουλο-οίμεθα	δουλοίμεθα
2.	δουλό-εσθε	δουλοῦσθε	δουλό-ησθε	δουλῶσθε	δουλό-οισθε	δουλοῖσθε
3.	δουλό-ονται	δουλοῦνται	δουλό-ωνται	δουλῶνται	δουλό-οιντο	δουλοῖντο

Imperativus.

S. 2. δουλό-ου	δουλοῦ[1]	D. δουλό-εσθον	δουλοῦσθον	Pl. δουλό-εσθε	δουλοῦσθε
3. δουλο-έσθω	δουλούσθω[2]	δουλο-έσθων	δουλούσθων	δουλο-έσθων	δουλούσθων
				(δουλο-έσθωσαν	δουλούσθωσαν)

Infin. δουλό-εσθαι δουλοῦσθαι. Part. δουλο-όμενος δουλούμενος, μένη, μενον.

Imperfectum.

S. 1. ἐδουλο-όμην	ἐδουλούμην[2]	D. ἐδουλο-όμεθον	ἐδουλούμεθον[2]	Pl. ἐδουλο-όμεθα	ἐδουλούμεθα
2. ἐδουλό-ου	ἐδουλοῦ[1]	ἐδουλό-εσθον	ἐδουλοῦσθον	ἐδουλό-εσθε	ἐδουλοῦσθε
3. ἐδουλό-ετο	ἐδουλοῦτο[2]	ἐδουλο-έσθην	ἐδουλούσθην	ἐδουλό-οντο	ἐδουλοῦντο.

Med. { **Fut.** δουλώσομαι / **Aor. I.** ἐδουλωσάμην. **Pass.** { **Perf.** δεδούλωμαι. / **Plusq.** ἐδεδουλώμην. **Fut. I.** δουλωθήσομαι. **Aor. I.** ἐδουλώθην. **Fut. III.** δεδουλώσομαι.

lagar.

som är *lik* deras egen *förra*» (ο-οι blir οι och ο-ου ου).

ock ω i ῥιγόω, såsom ock i conjunct. af verba på μι, t. ex. δουλό-ει o. δουλό-ῃ δουλοῖ, men ειν οῦν (ss. af ο-εν; jfr τιμᾶν, ζῆν, *utan* iota subscr., ss. af α-εν).

ῥῖγ$_{(o\text{-}o)}^{\omega}$ν). — Λούω uppslukar bindvoc. ο och ε i *imperf.* activi och i *præs.* o. imperf. passivi contraheras till οἶμαι, ᾤμην.

---

hos Homerus:

tractionsljud och en kort vocal inskjutes ant. *före* detta [t. ex. ἀρό-ουσι (ἀρωσι) utv. ἀρό-ωσι; — eller ock *efteråt*, t. ex. ἱδρό-οντα (ἱδρῶντα) ἱδρώ-οντα; ὑπνό-οντας (ὑπνῶντας) ὑπνώ-οντας.

§ 50. Inledning till Conjugation på *μι*.

1. Conjugation på *-μι* afviker från Conjugation på *-ω* förnämligast uti *Præsens* och *Imperfectum* samt i **Activi** och **Medii** *Aor. secundus* (hvilka tempora derföre kallas »de *afvikande*» tempora).

   Anm. Några verba afvika från Conjug. på *-ω* äfven i *Perf.* och *Plusqu.* Activi; se § 58.

2. Afvikelsen består deruti, att i *dessa* tempora

   a) åtskilliga **egna ändelser**(1) finnas, neml. i Præsens *Ind.* Act. Sing. *-μι*, *-ς*, *-σι*; — dessutom ändas (ss. i Aor. *Pass.* af Conjug. på *-ω*) 1:sta pers. *Optat.* Act. på *-ν* i st. f. på *-μι*; — *Imperat.* på *θι*, *Infinit.* på *-ναι*, *Part.* på *-ς*; — och 3:e pers. Plur. Ind. af *Imperf.* och Aor. sec. på *σαν* i st. f. på *ν*.

   Anm. Ändelserna *μι*, *-ς*, *-σι* ljödo *ursprungligen* *μι*, *σι*, *τι* (hvaraf i Pass. *μαι*, *σαι*, *ται* uppstod genom diftongisering). Men
   μι bortkastades i Conjug. på *ω*, och bindvoc. *ο* förlängdes i stället (*λύω* i stället för *λυο-μι*).
   σι blef *ις* i Conjug. på *ω* genom omställning, *ς* i Conjug. på *μι* genom bortkastning af *ι*.
   τι blef uppmjukadt till *σι*, hvars *σ* i Conjug. på *ω* utstöttes (*λύει* af *λυεσι*) men bibehöll sig i Conjug. på *μι* (*τίθη-σι*).

   b) *alla* ändelser läggas (i de afvikande tempora) till stammen **utan bindvocaler,** utom i Conjunct. (som har *η* och *ω*) och Optat. (som i act. har *ιη*, i pass. *ι*): *ποιέ-ο-μεν*, præsensst. *ποιε*: men *τίθε-μεν*, præsensst. *τιθε*.

   c) korta stamvocalen **förlänges organiskt** i vissa **activa** former, nemligen i **hela** Indicat., Imperat. och Infinit. af **Aor. secundus** (ss. *θε* blir *θη* i Passiva Aoristerna af Conjug. på *ω*), men *blott i Singularis Indicativi* af Præsens och Imperfectum,(2) t. ex.

af st. *σβε*,	aor. 2	*ἔ-σβη-ν*,	plur.	*ἔ-σβη-μεν*,	(*σβῆ-θι*),	*σβῆναι*,
» *γνο*,	»	*ἔ-γνω-ν*	»	*ἔ-γνω-μεν*,	*γνῶ-θι*,	*γνῶ-ναι*,
» *στᾰ*,	»	*ἔ-στη-ν*,	»	*ἔ-στη-μεν*,	*στῆ-θι*,	*στῆ-ναι*.
» *φυ*,	»	*ἔ-φῡ-ν*,	»	*ἔ-φῡ-μεν*,	*φῦ-θι*,	*φῦ--ναι*.
jfr af *λυθε*,	»	*ἐ-λύθη-ν*	»	*ἐ-λύθη-μεν*,	*λύθη-τι*	*λυθῆ-ναι*.

(1) (§ 50: 2, a). Ändelsen *σθα* förekommer i Conjug. på *-μι* i 2 Sing. *Indicat.* af Præsens **och Imperf.** (jfr § 35: 1) och i prosa i Imperf. af *εἰμί*, *εἶμι*, *φημί* o. *οἶδα*.

Jemte infinitiv-ändelsen *-ναι* har Hom. (ss. i Conjug. på *-ω*) ändelserna *μεναι*, *μεν*, men vanligen *utan* den i verba contracta brukliga vocalförlängningen: *ἰέμεναι*, o. *ἰέμεν*, aor. *ἕμεν* (*εἶναι*), *τιθέμεναι* o. *τιθέμεν* (stundom *τιθή-μεναι* ss. *φιλή-μεναι*). Dock förlängas stamvocalerna *α* och *υ* i Inf. af *Aor.* 2, t. ex. *στή-μεναι*, *δῡ-μεναι*.

I st. f. 3 plur. *-σαν* har Hom. *-ν*, med förkortning af stamvocalen: t. ex. *ἔστᾰν* för *ἔστησαν*, *ἔφῠ-ν* för *ἔφῡσαν*, såsom i Aor. Pass. af Conjug. på *-ω*.

(2) (§ 52: 2, c). Stamvocalen förlänges hos Hom. i *flera* former än i prosan, t. ex.

1) i många former af *τίθη-μι*, *δίδω-μι* och (det i *Indicat.* Præsentis obrukliga) *κίχημι*, t. ex. *τιθή-μενος* (för prosans *τιθέ-μενος*); *δίδω-θι*, *διδοῦ-ναι* (för *δίδο-θι*, *διδό-ναι*); *κιχῆ-ναι*, *κιχή-μεναι*, *κιχή-μενος*.

2) i *hela* Præs. och Imperf. af *ἄη-μι* och *δίζημαι*, hvilkas stam slutas på *ε* (utom i 3 plur. *ἀεῖσι*, och i 2 sing. *δίζε-αι δίζε-ο*, jemte *δίζη-αι δίζη-ο*).

3) i aor. 2 *Medii* af några stammar på *α*, t. ex. *πλῆ-το*, *πλῆν-το* af st. *πλᾰ* (§ 57: anm.), *βλῆ-το* af st. *βαλ*, genom metath. *βλα* (*βάλλω*).

Deremot bibehålles stamvocalen emot vanligheten **kort** i Aor. 2 Act. af *κτείνω* o. *οὐτάω*, t. ex. 3 sing. *ἔκτᾰ*, *οὖτᾰ*; infinit. *κτᾰ-μεναι*, *οὐτᾰ-μεναι*.

Deremot

Præsens-stam	ἱστᾰ,	Præs. sing.	ἵστη-μι,	men plur.	ἵστᾰ-μεν,
»	τιθε,	»	τίθη-μι,	»	τίθε-μεν,
»	διδο,	»	δίδω-μι,	»	δίδο-μεν,
»	δεικνῠ,	»	δείκνῡ-μι,	»	δείκνῠ-μεν.

☞ Undantag. *Aor. secundus act.* af τίθημι, ἵημι och δίδωμι förlänger vocalen:

a) **organiskt blott i singularis ind.** [i dual. och plural. återkommer korta vocalen, t. ex. ἔθη-ν (ἧ-ν), men ἔθε-τον ἕ-τον eller, *genom augment,* εἷ-τον; ἔ-δω-ν, men ἔ-δο-τον], **samt**

b) med förlängning af ε till ει och ο till ου i infinitivus [θεῖναι, εἷναι, δοῦναι, ss. i den afkortade Imperat. *Præs.* § 51: 6, a]; — *Imperativerna* ha *kort* vocal [θέ-ς, ἕ-ς, δό-ς (§ 51: 6, a)].

3. *Verbal*-stammarna ändas vanligen på ε, ᾰ, ο, t. ex. τίθη-μι (stam θε), ἵστη-μι (st. στᾰ), δίδω-μι (st. δο). — Härtill komma verbal-stammar på ῠ, som dock **blott i aor. sec.** böjas efter Conjug. på -μι (t. ex. φύ-ω, aor. 2 ἔ-φῡ-ν); *Præsentia* på υ-μι hafva deremot blott *præsens*-stam på υ, men **verbal-stam antingen** på **Consonant** (då i Præsens -νυ tillägges, t. ex. δείκ-νυ-μι, præsens-stam δεικ-νυ, *verbal*-stam δεικ) **eller** på **vocal** (då i Præs. -ννυ tillägges, t. ex. στορέ-ννυ-μι, præsens-stam στορε-ννυ, *verbal*-stam στορε).

§ 51. Bildning af de afvikande tempora.

a) Om Tempus-bildning:

1. *Præsens och Imperfectum* bildas vanligen genom att **utvidga** verbalstammen antingen genom *reduplication med ι* (*Præsens*-reduplication) eller genom *tillägg af stafvelsen -νυ* (-ννυ); hvarefter (enl. § 50: 2) vocalförlängning och ändelser inträda,(1) t. ex.

Verbal-st.	θε,	præs.st.	τι-θε (θ)	Præs.	τίθη(ε)-μι,	τίθε-μαι,
»	στᾰ,	»	ἱ-στᾰ (i st. f. σι-στα. enl. ljudl. 22)	»	ἵστη(α)-μι,	ἵστᾰ-μαι
»	δο,	»	δι-δο	»	δίδω(ο)-μι,	δίδο-μαι,
»	δεικ,	»	δεικ-νῠ	»	δείκνῡ-μι	δείκνῠ-μαι
»	κερα,	»	κερα-ννῠ	»	κεράννῡ-μι,	κεράννῠ-μαι.

2. *Aoristus secundus* bildas deremot af verbal-stammen **o**utvidgad (men med vocalförlängning och ändelser enligt § 50: 2, c och a), t. ex.

st. θε, Aor. Act. ἔ-θη(ε)-ν, Med. ἐ-θέ-μην; st. στᾰ, Aor. ἔ-στη(α)-ν, ἐ-στά-μην; st. δο, Aor. Act. ἔ-δω(ο)-ν, Med. ἐ-δό-μην, o. s. v.

b) Om Modus-bildning:

3. *Indicativus* saknar bindvocal utom i *3 plur. præsentis,* som stundom har *bindvocalen α framför -νσι,* t. ex. τιθέ-ᾱ-νσι, διδό-ᾱ-νσι, δεικνύ-ᾱ-νσι (jemte det ioniska τιθεῖ(ε)-νσι, διδοῦ(ο)-νσι, δεικνῦ(ῠ)-νσι enl. ljudl. 16).

---

(1) (§ 51: 1). 1 st. f. 2 Sing. τίθης, 3 Sing. τίθησι har Hom. 2. τίθη-σθα, 3. τιθεῖ; så ock διδοῖσθα o. διδοῖς, διδοῖ (i st. f. δίδως, δίδωσι) och ἵεις, ἵει i st. f. ἵης, ἵησι.

4. *Conjunctivus* har sin vanliga bindvocal (*η* el. *ω*), men denna sammandrages[1] med stamvocalen till ett **alltid** (utom i *δύνα-μαι* m. fl., se 5, anm. 2) **accentueradt** ljud, t. ex. *τιθ* $\underset{(ε\text{-}ω)}{ῶ}$, *τιθ* $\underset{(ε\text{-}η)}{ῇ}$-*ς*, *τιθ* $\underset{(ε\text{-}η)}{ῇ}$, o. s. v.

Anm. Sammandragningen sker här *ej* på samma sätt som i verba *contracta*, utan conjunctivi *α-η* blir *η* och *α-η* *ῃ* (i verba contracta *ᾱ*, *ᾳ*), och *ο-ῃ* blir *ῳ* (i v. contracta *οι*), t. ex.

τιμ $\underset{(α\text{-}ω)}{ῶ}$ *τιμ* $\underset{(α\text{-}ῃ)}{ᾷ}$-*ς* *τιμ* $\underset{(α\text{-}ῃ)}{ᾷ}$, men *ἱστ* $\underset{(α\text{-}ω)}{ῶ}$ *ἱστ* $\underset{(α\text{-}ῃ)}{ῇ}$-*ς*, *ἱστ* $\underset{(α\text{-}ῃ)}{ῇ}$.

δουλ $\underset{(ο\text{-}ω)}{ῶ}$ *δουλ* $\underset{(ο\text{-}ῃ)}{οῖ}$-*ς* *δουλ* $\underset{(ο\text{-}ῃ)}{οῖ}$, men *διδ* $\underset{(ο\text{-}ω)}{ῶ}$ *διδ* $\underset{(ο\text{-}ῃ)}{ῷ}$-*ς* *διδ* $\underset{(ο\text{-}ῃ)}{ῷ}$.

5. *Optativus* har till bindvocal i Activum *ιη*, i Pass. *ι*, och *ι* sammandrages med stamvocalen till en **alltid** (utom i *δύνα-μαι* m. fl., se anm. 2) **accentuerad** diftong, t. ex. *τιθε-ίη-ν*, *ἱστα-ίη-ν*; *τιθε-ί-μην*, *ἱστα-ί-μην*.

Anm. 1. Så väl **Præsens-** som **Aorist-**stammar *på υ* bilda Conjunct. o. Optativus efter Conjug. på *-ω*, *Aorist*-stammar dock stundom *Opt. äfven* efter Conjug. på *-μι*, t. ex. *δείκνῡ-μι*, *δεικνύ-ω*, *δεικνύ-οιμι*; *ἔφῡν*, *φύ-ω*, Opt. *φύ-οιμι el. φῦ-ην* (contr. af *φυ-ΐη-ν*, såsom *ἀμῦνω* af *αμυ-ΐνω*, § *41: 1, b, δ, Obs.*).

Anm. 2. Contractionsljudet i Conjunct. och Optat. blir **icke** accentueradt

a) i *δύναμαι*, *ἐπίσταμαι*, *κρέμαμαι* och Aor. *ἐπριάμην*, *ὠνήμην*, t. ex. *ἱστῶμαι*, *ἱστῇ*, *ἱστῆται* och *ἱσταίμην*, *ἱσταῖ-ο*, *ἱσταῖ-το*; men

δύνωμαι, *δύνῃ*, *δύνηται*; *δυναίμην*, *δύναιο*, *δύναιτο*; *ἐπίστωμαι*, *ἐπίστῃ*, *ἐπίστηται*; *ἐπισταίμην*, *ἐπίσταιο*, *ἐπίσταιτο* o. s. v.

(så har ock *Opt.* *ἱσταίμην* stundom *ἵσταιο*, *ἵσταιτο* o. s. v. jemte det regelmässiga *ἱσταῖο*, *ἱσταῖτο*, o. s. v.).

b) *stundom* i *τίθημι* och *ἵημι*, emedan de nemligen i Conjunct. och Optat. af Præs. *Pass.* och Aor. 2 Medii stundom utstöta stamvocalen *ε*, så att blott *τιθ* (aor. *θ*) och *ἱ* (aor. *῾*) återstår, hvarmed de sedan förena *conjugationens på -ω* bindvocaler (*ω*, *η*, och i Opt. *οι*) och betoning (»så långt från slutet som möjligt», § 46: 1), t. ex.

Conj. *Præs.* *τίθ-ω-μαι τίθ-η-ται* (ss. af st. *τιθ*), *Aor.* *πρόσθ-ω-μαι πρόσθ-η-ται* (ss. af st. *θ*), och af *ἵημι* *πρό-ω-μαι πρό-η-ται* (ss. af st. *῾*), — jemte de regelb. formerna på $\underset{(ε\text{-}ω)}{\text{-ῶ}}$-*μαι*, $\underset{(ε\text{-}η)}{\text{-ῆ}}$-*ται*.

Opt. *Præs.* *τιθ-οί-μην τίθ-οι-ο τίθ-οι-το*, *Aor.* *προσθ-οί-μην πρόσθ-οι-ο πρόσθ-οι-το*, och af *ἵημι* *προ-οί-μην πρό-οι-ο πρό-οι-το*, — jemte de regelb. formerna på $\underset{(ε\text{-}ι)}{\text{εί}}$-*μην*, *-εῖο*. *-εῖτο*.

Likaså har stundom *δίδωμι*, med tillbakadragen accent, i Conj. *δίδωμαι δίδωται*, i Opt. *δίδοιο δίδοιτο*.

---

[1] (§ 51: 4). Hos Hom. qvarstå vocalerna i Conjunctivus ofta **o**sammandragna, hvarvid den korta *stam*vocalen ofta organiskt förlänges (*ε* äfven till *ει*), t. ex. Aor. 2 Conjunct. af stammen *θε*: *θεί-ω*, *θεί-ῃς*, *θείῃ* el. *θή-ῃς*, *θή-ῃ*; af st. *ἑ*: *εἵω*, *εἵῃς*, *εἵῃ* l. *ἧῃ* l. *ἧσι*; af st. *δο*: *δώ-ω*, *δώ-ῃς*, *δώ-ῃ* el. *δώ-η-σι*; och vid denna *stam*vocalens förlängning *förkortas* ofta *modus*vocalen ss. i Conjugat. på *-ω* (§ 35: 4), t. ex. *θεί-ο-μεν*; *στή-ο-μεν*, *στή-ε-τε*; *δώ-ο-μεν*.

I stammar *på α* öfvergår ofta (ss. i *ἀντά-ω*, *ἤντε-ον*, pag. 78) *α till ε*, som stundom förlänges till *ει*, så att t. ex. af st. *στᾰ* finnes i Conj. jemte *στή-ωμεν* äfven *στέ-ωμεν*, *στεί-ομεν*, så ock af st. *βᾰ* (*βαίνω*) Conj. *βεί-ω*, *βεί-ῃ*, *βεί-ο-μεν*.

6. *Imperativus, Infinitivus* och *Participium* sakna bindvocal. Dessutom märkes att:

a) *Imperativ*-ändelsen *θι* **bortkastas i Præsens,**(1) hvarvid stamvocalen *ε* blir *ει*, *α* blir *η*, *ο* blir *ου* och *ῠ* blir *ῡ* (t. ex. *τίθ*$^{ει}_{(ε\text{-}θι)}$, *ἵστ*$^{η}_{(α\text{-}θι)}$, *δίδ*$^{ου}_{(ο\text{-}θι)}$, *ἵ*$^{ει}_{(ε\text{-}θι)}$, *δείκν*$^{ῡ}_{(ῠ\text{-}θι)}$; märk dock *ἴσ-θι*, *ἴ-θι*, *φά-θι*), men **behålles i Aor. 2** alltid (utom i *θές*, *ἕς*, *δός*, *σχές*), t. ex. *στῆ-θι*, *γνῶ-θι*.

Anm. Composita af *ἵστημι* och *βαίνω* bortkasta stundom änd. *θι* äfven i *Aoristi 2* Imperat. och förlänga *ᾰ* till *ᾱ*, t. ex. *ἀπόστᾱ* i st. f. *ἀπόστη-θι*, *παρά-βᾱ* i st. f. *παράβη-θι*.

b) *Infinitiv*-ändelsen *-ναι* föregås af **kort** stamvocal i **Præsens,**(2) men af *organiskt förlängd* i *Aor. sec.* (t. ex. *ἱστᾰ́-ναι*, *στῆ-ναι*; *δεικνῠ́-ναι*, *φῦ-ναι*; *τιθέ-ναι*, *σβῆ-ναι*; *διδό-ναι*, *γνῶ-ναι*), utom i *θεῖ-ναι*, *εἶ-ναι*, *δοῦ-ναι*, der *ε* blifvit *ει*, och *ο* *ου*, enl. § 50: 2, und. b.

c) *Participium* lägger i *Act.* *ντ*, i *Pass.* *μενο* till stammen, t. ex. Act. *τιθ-*$^{εί}_{(ε)}$*-ντ-ς*, *τιθεῖσ-α*, *τιθέντ*; *διδ*$^{ού}_{(ο)}$*-ντ-ς*, *διδοῦσα*, *διδόντ*; *ἱστ*$^{ά}_{(ᾰ)}$*-ντ-ς*, *ἱστᾶσα*, *ἱστᾰ́ντ*; *δεικν*$^{ύ}_{(ῠ)}$*-ντ-ς*, *δεικνῦσα*, *δεικνῠ́ντ* (jfr § 27: 1, c); Pass. *τιθέ-μενο-ς*, *διδό-μενο-ς*, *ἱστᾰ́-μενο-ς*, *δεικνῠ́-μενο-ς*, *μένη*, *μενον*.

c) Om Personal-ändelserna:

7. Personal-ändelserna äro — med undantag af de i § 50: 2, a uppräknade — desamma som i Conjugat. på *-ω*; men passiva ändelserna *-σαι* och *-σο* *behålla* sitt *σ* ej blott i Perf. och Plusquamperf. Passivi (ss. i Conjugat. på *-ω*), utan

a) *σαι* **behåller** *σ* äfven i **Præs. Indicativi:** *τίθεμαι*, *τίθε-σαι*; *ἵστα-μαι*, *ἵστα-σαι*; *δίδο-μαι*, *δίδο-σαι* (men *λύομαι*, *λύ*$^{η\ l.\ ει}_{(ε\text{-}σαι)}$); deremot, ss. i conjugat. på *ω*, *Conjunctivus* *τιθ*$^{ῶ}_{(ε\text{-}ω)}$*-μαι* *τιθ*$^{ῇ}_{(ε\text{-}η\text{-}σαι)}$, *ἱστ*$^{ῶ}_{(α\text{-}ω)}$*-μαι* *ἱστ*$^{ῇ}_{(α\text{-}η\text{-}σαι)}$, *διδ*$^{ῶ}_{(ο\text{-}ω)}$*-μαι* *διδ*$^{ῷ}_{(ο\text{-}η\text{-}σαι)}$ (ss. *λύωμαι* *λύ*$^{ῃ}_{(η\text{-}σαι)}$, *ποι*$^{ῶ}_{(ε\text{-}ω)}$*-μαι* *ποι*$^{ῇ}_{(ε\text{-}η\text{-}σαι)}$).

b) *σο* **behåller** *σ* äfven i **Præs. Imperativi** och **Imperfectum** (utom i *δύναμαι* och *ἐπίσταμαι*, se undant.), t. ex. *τίθε-μαι*, Imperat. *τίθε-σο*. Imperf. *ἐτιθέ-μην*, *ἐτίθε-σο* (men *λύο-μαι*, Imperat. *λύ*$^{ου}_{(ε\text{-}σο)}$, Imperf. *ἐλυ-ό-μην*, *ἐλύ*$^{ου}_{(ε\text{-}σο)}$; deremot, ss. i conjugat. på *ω*, *Præs. Opt.* *τιθεί-μην* *τιθεῖ-σο*, och *hela Aor. 2*, t. ex. *ἐθέ-μην*, *ἔθ*$^{ου}_{(ε\text{-}σο)}$, Imperat. *θ*$^{οῦ}_{(ε\text{-}σο)}$, Opt. *θεί-μην*, *θεῖ-σο* (ss. *ἐτυπ-όμην*, *ἐτύπ*$^{ου}_{(ε\text{-}σο)}$, Imperat. *τυπ*$^{οῦ}_{(ε\text{-}σο)}$, Opt. *τυποίμην*, *τύποι-σο*).

---

(1) (§ 51: 6, a). Hom. *behåller* i *Præsens* Imperativändelsen *-θι*, t. ex. *δίδω-θι*, *ὄρνῡ-θι*, *ἐμπίπλη-θι* (om långa vocalen se § 50: 2, c).

(2) (§ 51: 6, b). Om Præs. Inf. *διδοῦ-ναι*, *κιχῆ-ναι* (med *lång* vocal) se § 50: 2, c. — Om ändelsen *-μεναι*, § 50: 2, a.

Undantag. *δύναμαι* och *ἐπίσταμαι*(1) utstöta äfven i *Præs. Imperativi och Imperf. Indicat.* σ i ändelsen σο: ἐδυνά-μην, ἐδύν$^{ω}_{(α\text{-}σο)}$, ἐδύνατο (Imperat. fattas); ἠπιστάμην, ἠπίστ$^{ω}_{(α\text{-}σο)}$, ἠπίστατο, Imperat. vanl. ἐπίστ$^{ω}_{(α\text{-}σο)}$; deremot ἱστάμην ἵστασο ἵστα-το Imperat. ἵστα-σο.

d) Om Accenten.

8. Accenten står i Conjug. på -μι så tillbaka som möjligt med samma undantag som i Conjug. på -ω, så att *Conjunct. och Optat.* accentuera contractionsstafvelsen enl. § 46: 3 (undant. se ofvan, 5, anm. 2), *Infinitiver på -ναι* accentuera *penultima* (enl. § 46: 2, b), och *Participia activi på -ς* accentuera *ultima* (enl. § 46: 2, d).

Anm. Om *enstafviga imperativer* sammansättas, draga de accenten *tillbaka*

a) *i Activum* **alltid,** t. ex. θές, ἕς, σχές; men ἔνθες, περίθες, ἄφες, ἐπίσχες (Hom. ἐνίσπες jemte ἔνισπε);

b) *i Medium* blott vid **tvåstafvig** præposition, t. ex. θοῦ, οὗ, δοῦ; ἐνθοῦ, ἀφοῦ, προδοῦ; men περίθου, ἀπόδου, o. s. v.

§ 52. Bildning af de icke afvikande tempora.

Alla **icke** afvikande tempora *bildas* (med bortkastande af præsens-reduplicationen(2) och præsens-utvidgningen -νυ, -ννυ) *af verbalstammen alldeles ss. i conjug. på -ω* (blott med iakttagande af nedan anmärkta egendomligheter), t. ex.

	af st. θε:	af st. ἑ:	af st. στᾰ:	af st. δο:	af st. δεικ:
Fut. Act.	θή-σω	ἥ-σω	στή-σω	δώ-σω	δεί$\xi_{(κ\text{-}σ)}$-ω
» Med.	θή-σομαι	ἥ-σομαι	στή-σομαι	δώ-σομαι	δείξομαι
Aor. I. Act.	ἔ-θη-κα [1]	ἧ-κα [1]	ἔ-στη-σα	ἔ-δω-κα [1]	ἔ-δειξα
» Med.	(ἐ-θηκάμην) [1]	ἡ-κάμην [1]	ἐ-στη-σάμην	(ἐ-δω-κάμην) [1]	ἐδειξάμην
Perf. Act.	τέ-θει-κα [2]	εἷ-κα [2]	ἕ-στη-κα (i st. f. σε-στη-κα)	δέ-δω-κα	δέ-δειχ$_{(κ)}$-α
Plusq. »	ἐ-τε-θεί-κειν [2]	εἵ-κειν [2]	ἑ-στή-κειν och εἱ-στή-κειν	ἐ-δε-δώ-κειν	ἐδεδείχ-ειν
Perf. Pass.	τέ-θει-μαι [2]	εἷ-μαι [2]	ἕ-στᾰ-μαι [3]	δέ-δο-μαι [3]	δέδειγ$_{(κ)}$-μαι
Plusq. »	ἐτε-θεί-μην [2]	εἵ-μην [2]	ἑ-στά-μην [3]	ἐδε-δό-μην [3]	ἐδε-δείγ-μην
Aor. I. Pass.	ἐ-$τ_{(θ)}$έ-θην [2]	εἵ-θην [5] (Hom. ἕ-θην)	ἐ-στά-θην [3]	ἐ-δό-θην [3]	ἐ-δείχ$_{(κ)}$-θην
Fut. I. »	τε-θήσομαι [2]	ἑ-θήσομαι [2]	στᾰ-θήσομαι [3]	δο-θήσομαι [3]	δειχ-θήσομαι.

(1) (§ 51: 7, b, und.). Hos *Hom.* stundom äfven *andra* verba, t. ex. ἐμάρνα-ο (för ἐμάρνα-σο), δαίνυ-ο (f. ἐδαίνυ-σο); Imperat. μάρνα-ο (f. μάρνα-σο), φά-ο (f. φά-σο), *t. o. m.* δίζη-αι (f. δίζη-σαι) med σ utstött i änd. σαι; så ock stundom hos skalder och sednare förf. ἐπίστᾳ, δύνᾳ (af -ασαι) jemte ἐπίστῃ, δύνῃ (af det¯ioniska -εσαι) i st. f. *prosans* -ασαι.

I st. f. prosans contraherade -ου (af ε-σο) har Hom. -εο eller -ευ: ἔθεο, ἔθευ (prosans ἔθου); θέ-ο, θεῦ (prosans θοῦ).

I st. f. prosans ἠπίστω, ἐπίστω, ἐπρίω, πρίω hafva dramat. och sednare förf. ἠπίστασο, ἐπίστασο (ἐπρίασο, πρίασο).

(2) (§ 52). Af δίδωμι har Hom. dock fut. διδώσω med *bibehållen* præsens-reduplikation.

Egendomligheter.

1 *Aor. primus* act. o. medii har κ till karaktersbokstaf i τίθημι, ἵημι och δίδωμι.(1)

Anm. Denna aor. 1 med κ förekommer (utom aor. med. ἡκ-άμην) *vanl.* endast i **Activum** och blott **i Sing.;** i dual. och plur. begagnas vanligen motsvarande aor. *secundus* activi, som sjelf saknar sing. (*sing.* ἔδων, ἔθην, ἧν äro obrukliga).

2 τίθημι och ἵημι behålla stamvocalen ε oförlängd i Passiva θε-stammen [ἐτέ-θην τε-θήσομαι; εἵ-θην (*genom augm.*. se egend. 5) ἑ-θήσομαι], men förlänga ε till ει i Perfect-stammen (θή-σω, men τέ-θει-κα, τέ-θει-μαι; ἥ-σω, men εἷ-κα, εἷ-μαι).

3 δίδωμι och ἵστημι behålla stamvocalen (ο och ᾰ) oförlängd *i hela passivum:* στή-σω, men ἕ-στᾰ-μαι, ἐ-στᾰ́-θην, στᾰ-θήσομαι; δώ-σω, men δέδο-μαι, ἐ-δό-θην, δο-θήσομαι.

4 Verba på -άννυμι och έννυμι behålla oftast stamvocalen (ᾰ och ε) oförlängd vid tempusbildningen och få derföre äfven σ i passiva perfect- och θε-stammen, se § 56: E, b.

5 Ἵημι **augmenterar** st. ἑ till εἱ (jfr ἔχω, εἶχον) i *ind.* af aor. *sec.* act. o. medii samt aor. *prim.* pass. i *prosa* (men vanl. ej hos *Hom.*), t. ex. aor. pass. ind. εἵθην (Hom. ἔθην) Conj. ἑθῶ, ἑθείην, ἕθη-τι o. s. v. med oförlängd stamvocal enl. 2.

6 Om εἷμεν är 1:a pers. plur. *Ind.* el. *Opt.* af aor. 2 act., — och om εἵμην är 1:a pers. sing. *Ind.* el. *Opt.* af aor. 2 medii el. 1:a pers. sing. af *Plusqu.* — får sammanhanget afgöra. 2:a pers. heter i *Opt.* εἷο, i *Ind.* af Plusqu. o. aor. εἷσο.

---

(1) (§ 52: egend. 1). Hom. har af ἀνίημι i bet. »»*tillbakasända*», fut. ἀνέ-σω o. aor. ἄνε-σα (eljest ἀνήσω, ἀνῆκα o. ἀνέηκα).

§ 53. Paradigmata för de

Verbalstammar θε, ἑ, στᾰ, δο, δεικ; Præsens-

Activum.

Præsens.

Indicativus.

S. 1.	τίθη(ε)-μι[1]	ἵη(ε)-μι[1]	ἵστη(α)-μι[1]	δίδω(ο)-μι[1]	δείκ-νῡ-μι[1]
2.	τίθη(ε)-ς[1]	ἵη(ε)-ς[1]	ἵστη(α)-ς[1]	δίδω(ο)-ς[1]	δείκνῡ-ς[1]
3.	τίθη(ε)-σι[1]	ἵη(ε)-σι[1]	ἵστη(α)-σι[1]	δίδω(ο)-σι[1]	δείκνῡ-σι[1]
D. 1.	—	—	—	—	—
2.	τίθε-τον	ἵε-τον	ἵστᾰ-τον	δίδο-τον	δείκνῠ-τον
3.	τίθε-τον	ἵε-τον	ἵστᾰ-τον	δίδο-τον	δείκνῠ-τον
Pl. 1.	τίθε-μεν	ἵε-μεν	ἵστᾰ-μεν	δίδο-μεν	δείκνῠ-μεν
2.	τίθε-τε	ἵε-τε	ἵστᾰ-τε	δίδο-τε	δείκνῠ-τε
3.	τιθέ-ᾱ-νσι	ἱᾶ(ε-α)-νσι	ἱστᾶ(α-α)-νσι	διδό-ᾱ-νσι	δεικνύ-ᾱ-νσι
	(ion. τιθεῖ(ε)-νσι)	(ion. ἱεῖ(ε)-νσι)		(ion. διδοῦ(ο)-νσι)	(ion. δεικνῦ(ῠ)-νσι)

Conjunctivus.

S. 1.	τιθῶ (ε-ω)	ἱῶ (ε-ω)	ἱστῶ (α-ω)	διδῶ (ο-ω)	δεικνῠ́-ω
2.	τιθῇς (ε-ῃς)	ἱῇς (ε-ῃς)	ἱστῇς[2] (α-ῃς)	διδῷς[2] (ο-ῃς)	ss. Conj. λύ-ω, enl. § 51: 5, anm. 1.
3.	τιθῇ (ε-ῃ)	ἱῇ (ε-ῃ)	ἱστῇ (α-ῃ)	διδῷ (ο-ῃ)	
D. 1.	—	—	—	—	
2.	τιθῆ(ε-η)-τον	ἱῆ(ε-η)-τον	ἱστῆ(α-η)-τον	διδῶ(ο-η)-τον	
3.	τιθῆ(ε-η)-τον	ἱῆ(ε-η)-τον	ἱστῆ(α-η)-τον	διδῶ(ο-η)-τον	
Pl. 1.	τιθῶ(ε-ω)-μεν	ἱῶ(ε-ω)-μεν	ἱστῶ(α-ω)-μεν	διδῶ(ο-ω)-μεν	
2.	τιθῆ(ε-η)-τε	ἱῆ(ε-η)-τε	ἱστῆ(α-η)-τε	διδῶ(ο-η)-τε	
3.	τιθῶ(ε-ω)-σι	ἱῶ(ε-ω)-σι	ἱστῶ(α-ω)-σι	διδῶ(ο-ω)-σι	

[1] Vocalen förlänges i *Singularis* Ind. af Præs. o. Imperf. *activi*, se § 50: 2, c.

[2] Conjunctivi αη och αῃ contraheras till η o. ῃ, dess οη och οῃ till ω och ῳ, enl. § 51: 4, anm.

afvikande tempora.

stammar *τιθε*, *ἱε*, *ἱστᾰ* (i st. f. *σιστα*), *διδο*, *δεικνῠ*.

Medium och Passivum.

Præsens.

Indicativus.

S.	1.	τίθε-μαι	ἵε-μαι	ἵστᾰ-μαι	δίδο-μαι	δείκνῠ-μαι
	2.	τίθε-σαι [3]	ἵε-σαι [3]	ἵστα-σαι [3]	δίδο-σαι [3]	δείκνυ-σαι [3]
	3.	τίθε-ται	ἵε-ται	ἵστα-ται	δίδο-ται	δείκνυ-ται
D.	1.	τιθέ-μεθον	ἱέ-μεθον	ἱστά-μεθον	διδό-μεθον	δεικνύ-μεθον
	2.	τίθε-σθον	ἵε-σθον	ἵστα-σθον	δίδο-σθον	δείκνυ-σθον
	3.	τίθε-σθον	ἵε-σθον	ἵστα-σθον	δίδο-σθον	δείκνυ-σθον
Pl.	1.	τιθέ-μεθα	ἱέ-μεθα	ἱστά-μεθα	διδό-μεθα	δεικνύ-μεθα
	2.	τίθε-σθε	ἵε-σθε	ἵστα-σθε	δίδο-σθε	δείκνυ-σθε
	3.	τίθε-νται	ἵε-νται	ἵστα-νται	δίδο-νται	δείκνυ-νται

Conjunctivus.

S.	1.	τιθ ῶ (ε-ω) -μαι	ἱ ῶ (ε-ω) -μαι	ἱστ ῶ (α-ω) -μαι	διδ ῶ (ο-ω) -μαι	δεικνύ-ω-μαι ss. Conj. λύ-ω-μαι, enl. § 51: 5, anm. 1.
	2.	τιθ ῇ (ε-ῃ) (af -ε-η-σαι)	ἱ ῇ (ε-ῃ) (af -ε-η-σαι)	ἱστ ῇ (α-ῃ) (af -α-η-σαι) [2]	διδ ῷ (ο-ῃ) (af -ο-η-σαι) [2]	
	3.	τιθ ῆ (ε-η) -ται	ἱ ῆ (ε-η) -ται	ἱστ ῆ (α-η) -ται	διδ ῶ (ο-η) -ται	
D.	1.	τιθ ώ (ε-ω) -μεθον	ἱ ώ (ε-ω) -μεθον	ἱστ ώ (α-ω) -μεθον	διδ ώ (ο-η) -μεθον	
	2.	τιθ ῆ (ε-η) -σθον	ἱ ῆ (ε-η) -σθον	ἱστ ῆ (α-η) -σθον	διδ ῶ (ο-η) -σθον	
	3.	τιθ ῆ (ε-η) -σθον	ἱ ῆ (ε-η) -σθον	ἱστ ῆ (α-η) -σθον	διδ ῶ (ο-η) -σθον	
Pl.	1.	τιθ ώ (ε-ω) -μεθα	ἱ ώ (ε-ω) -μεθα	ἱστ ώ (α-ω) -μεθα	διδ ώ (ο-ω) -μεθα	
	2.	τιθ ῆ (ε-η) -σθε	ἱ ῆ (ε-η) -σθε	ἱστ ῆ (α-η) -σθε	διδ ῶ (ο-η) -σθε	
	3.	τιθ ῶ (ε-ω) -νται	ἱ ῶ (ε-ω) -νται	ἱστ ῶ (α-ω) -νται	διδ ῶ (ο-ω) -νται	

Änd. *σαι behåller σ* i Præs. *indicativi*, enl. § 51: 7, a.

Activum.

Præsens.

Optativus.

S.	1. τιθε-ίη-ν	ἱε-ίη-ν	ἱστα-ίη-ν	διδο-ίη-ν	δεικνύ-οι-μι
	2. τιθε-ίη-ς	ἱε-ίη-ς	ἱστα-ίη-ς	διδο-ίη-ς	ss. Opt. λύ-οι-μι
	3. τιθε-ίη	ἱε-ίη	ἱστα-ίη	διδο-ίη	enl. § 51: 5, anm. 1.
D.	1. —	—	—	—	
	2. τιθε-ίη-τον l. τιθεῖτον	ἱε-ίη-τον l. ἱεῖτον	ἱστα-ίη-τον l. ἱσταῖτον	διδο-ίη-τον l. διδοῖτον	
	3. τιθε-ιή-την l. τιθείτην	ἱε-ιή-την l. ἱείτην	ἱστα-ιή-την l. ἱσταίτην	διδο-ιή-την l. διδοίτην	
Pl.	1. τιθε-ίη-μεν l. τιθεῖμεν	ἱε-ίη-μεν l. ἱεῖμεν	ἱστα-ίη-μεν l. ἱσταῖμεν	διδο-ίη-μεν l. διδοῖμεν	
	2. τιθε-ίη-τε l. τιθεῖτε	ἱε-ίη-τε l. ἱεῖτε	ἱστα-ίη-τε l. ἱσταῖτε	διδο-ίη-τε l. διδοῖτε	
	3. τιθε-ίη-σαν l. τιθεῖεν	ἱε-ίη-σαν l. ἱεῖεν	ἱστα-ίη-σαν l. ἱσταῖεν	διδο-ίη-σαν l. διδοῖεν	

Imperativus.

S.	2. τίθει (i st. f. τίθε-τι)[4]	ἵει (i st. f. ἵε-θι)[4]	ἵστη (i st. f. ἵστᾰ-θι)[4]	δίδου (i st. f. δίδο-θι)[4]	δείκνῡ (i st. f. -νῠ-θι)[4]
	3. τιθέ-τω	ἱέ-τω	ἱστᾰ́-τω	διδό-τω	δεικνῠ́-τω
D.	2. τίθε-τον	ἵε-τον	ἵστᾰ-τον	δίδο-τον	δείκνῠ-τον
	2. τιθέ-των	ἱέ-των	ἱστᾰ́-των	διδό-των	δεικνῠ́-των
Pl.	2. τίθε-τε	ἵε-τε	ἵστᾰ-τε	δίδο-τε	δείκνῠ-τε
	3. τιθέ-ντων l. έ-τωσαν	ἱέ-ντων l. έ-τωσαν	ἱστά-ντων l. ᾰ́-τωσαν	διδό-ντων l. ό-τωσαν	δεικνῠ́-ντων l. ῠ́-τωσαν

Infinitivus.

τιθέ-ναι	ἱέ-ναι	ἱστᾰ́-ναι	διδό-ναι	δεικνῠ́-ναι

Participium.

Nom.	τιθ(ε) εί ντς, -εῖσᾰ, -έντ	ἱ(ε) εί ντς, -εῖσᾰ, -εντ	ἱστ(ᾰ) ᾱ́ ντς, -ᾶσᾰ, -ᾰ́ντ	διδ(ο) ού ντς, -οῦσᾰ, -οντ	δεικν(ῠ) ῡ́ ντς, -ῦσᾰ, -ῠ́ντ
	Gen. έντος, -είσης, -έντος	G. έντος, -είσης, -έντος	G. ᾰ́ντος, -ᾱ́σης -ᾰ́ντος	G. όντος, -ούσης, -όντος	G. ῠ́ντος, -ῡ́σης, -ῠ́ντος

[4] Om vocalförlängningen vid bortkastandet af imperativ-änd. θι i Præs. act. se § 51: 6, a.

Medium och Passivum.

Præsens.

Optativus.

S. 1.	τιθε-ί-μην	ἱε-ί-μην	ἱστα-ί-μην	διδο-ί-μην	δεικνῠ-οί-μην
2.	τιθε-ῖ-σο	ἱε-ῖ-σο	ἱστα-ῖ-σο	διδο-ῖ-σο	ss. Opt. λυ-οί-μην.
3.	τιθε-ῖ-το	ἱε-ῖ-το	ἱστα-ῖ-το	διδο-ῖ-το	enl. § 51: 5, anm. 1.
D. 1.	τιθε-ί-μεθον	ἱε-ί-μεθον	ἱστα-ί-μεθον	διδο-ί-μεθον	
2.	τιθε-ῖ-σθον	ἱε-ῖ-σθον	ἱστα-ῖ-σθον	διδο-ῖ-σθον	
3.	τιθε-ί-σθην	ἱε-ί-σθην	ἱστα-ί-σθην	διδο-ί-σθην	
Pl. 1.	τιθε-ί-μεθα	ἱε-ί-μεθα	ἱστα-ί-μεθα	διδο-ί-μεθα	
2.	τιθε-ῖ-σθε	ἱε-ῖ-σθε	ἱστα-ῖ-σθε	διδο-ῖ-σθε	
3.	τιθε-ῖ-ντο	ἱε-ῖ-ντο	ἱστα-ῖ-ντο	διδο-ῖ-ντο	

Imperativus.

S. 2.	τίθε-σο [5]	ἵε-σο [5]	ἵστᾰ-σο [5]	δίδο-σο [5]	δείκνῠ-σο [5]
3.	τιθέ-σθω	ἱέ-σθω	ἱστά-σθω	διδό-σθω	δεικνύ-σθω
D. 2.	τίθε-σθον	ἵε-σθον	ἵστα-σθον	δίδο-σθον	δείκνυ-σθον
3.	τιθέ-σθων	ἱέ-σθων	ἱστά-σθων	διδό-σθων	δεικνύ-σθων
Pl. 2.	τίθε-σθε	ἵε-σθε	ἵστα-σθε	δίδο-σθε	δείκνυ-σθε
3.	τιθέ-σθων l. έ-σθωσαν	ἱέ-σθων l. έ-σθωσαν	ἱστά-σθων l. ά-σθωσαν	διδό-σθων l. ό-σθωσαν	δεικνύ-σθων l. ύ-σθωσαν

Infinitivus.

τίθε-σθαι	ἵε-σθαι	ἵστα-σθαι	δίδο-σθαι	δείκνυ-σθαι

Participium.

Nom.	τιθέ-μενος, -μένη, -μενον	ἱέ-μενος, -μένη, -μενον	ἱστᾰ́-μενος, -μένη, -μενον	διδό-μενος, -μένη, μενον	δεικνύ-μενος, μένη, μενον

[5] änd. σο *behåller* σ i Pr. *Imperat.* o. i *Imperf.*, § 51: 7, b (deremot poet. stund. τίθου (εσο), ἵστω (ασο), δίδου (οσο)).

Activum.

Imperfectum.

		τίθημι	ἵημι	ἵστημι	δίδωμι	δείκνυμι
S.	1.	ἐτίθη(ε)-ν (o. ἐτίθουν)[1]	(ἵη(ε)ν) o. ἵουν[1] el. ἵ-ειν	ἵστη(α)-ν	(ἐδίδω(ο)-ν) o. ἐδίδουν[1]	ἐδείκνῡ-ν o. ἐδείκνῠ-ο-ν
	2.	(ἐτίθη(ε)-ς) o. ἐτίθεις	(ἵη(ε)ς) o. ἵεις	ἵστη(α)-ς	(ἐδίδω(ο)-ς) o. ἐδίδους	ἐδείκνῡ-ς o. ἐδείκνῠ-ε-ς
	3.	(ἐτίθη(ε)) o. ἐτίθει	(ἵη(ε)) o. ἵει	ἵστη(α)	(ἐδίδω(ο)) o. ἐδίδου	ἐδείκνῡ o. ἐδείκνῠ-ε
D.	1.	—	—	—	—	—
	2.	ἐτίθε-τον	ἵε-τον	ἵστᾰ-τον	ἐδίδο-τον	ἐδείκνῠ-τον
	3.	ἐτιθέ-την	ἱέ-την	ἱστᾰ́-την	ἐδιδό-την	ἐδεικνῠ́-την
Pl.	1.	ἐτίθε-μεν	ἵε-μεν	ἵστα-μεν	ἐδίδο-μεν	ἐδείκνῠ-μεν
	2.	ἐτίθε-τε	ἵε-τε	ἵστα-τε	ἐδίδο-τε	ἐδείκνῠ-τε
	3.	ἐτίθε-σαν[2]	ἵε-σαν[2]	ἵστα-σαν[2]	ἐδίδο-σαν[2]	ἐδείκνῠ-σαν

Aoristus secundus Act.

Indicativus.

S.	1.	[ἔ-θη(ε)-ν][3]	i sing. brukas i stället aor. 1 ἔθηκα	[ἧ(ε)-ν]	i sing. brukas i stället aor. 1 ἧκα (Hom. ἕηκα)	ἔ-στη(α)-ν[3]	[ἔδω(ο)-ν][3] i sing. brukas i stället aor. 1 ἔδωκα	ἔ-φῡ-ν[3]
	2.	[ἔ-θη(ε)-ς]		[ἧ(ε)-ς]		ἔ-στη(α)-ς	[ἔδω(ο)-ς]	ἔ-φῡ-ς
	3.	[ἔ-θη(ε)]		[ἧ(ε)]		ἔ-στη(α)	[ἔδω(ο)]	ἔ-φῡ
D.	1.	—		—		—	—	—
	2.	ἔ-θε-τον[3]		εἷ-τον *		ἔ-στη(α)-τον	ἔ-δο-τον[3]	ἔ-φῡ-τον
	3.	ἐ-θέ-την		εἵ-την *		ἐ-στή(α)-την	ἐ-δό-την	ἐ-φῡ́-την
Pl.	1.	ἔ-θε-μεν		εἷ-μεν *		ἔ-στη(α)-μεν	ἔ-δο-μεν	ἔ-φῡ-μεν
	2.	ἔ-θε-τε		εἷ-τε *		ἔ-στη(α)-τε	ἔ-δο-τε	ἔ-φῡ-τε
	3.	ἔ-θε-σαν[2]		εἷ-σαν *		ἔ-στη(α)-σαν[2]	ἔ-δο-σαν[2]	ἔ-φῡ-σαν[2]

* med ἑ *augmenteradt* till εἱ, § 52: 5; men hos *Hom.* vanl. *utan* augm. ἕ-τον o. s. v. ἕ-σαν.

Conjunctivus.

S.	1.	θῶ (ε-ω)	ὧ (ἑ-ω)	στῶ (α-ω)	δῶ (ο-ω)	φύ-ω
	2.	θῇς (ε-ῃς) o. s. v.	ᾗς (ἑ-ῃς) o. s. v.	στῇς (α-ῃς) o. s. v.	δῷς (ο-ῃς) o. s. v.	φύ-ῃς o. s. v.
		ss. *Præs.* Conj.	ss. *Præs.* Conj.	ss. *Præs.* Conj.	ss. *Præs.* Conj.	ss. *Præs.* Conj.

Optativus.

S.	1.	θε-ίη-ν	εἵη-ν (af ἑ-ι-ην)	στα-ίη-ν	δο-ίη-ν	φῡ́(υ-ι)η-ν o. φῠ́-οι-μι
	2.	θε-ίη-ς o. s. v.	εἵη-ς o. s. v.	στα-ίη-ς o. s. v.	δο-ίη-ς o. s. v.	φῡ́-η-ς o. φῠ́-οι-ς o. s. v.
		ss. Præs. Opt.	ss. Præs. Opt.	ss. Præs. Opt.	ss. Præs. Opt.	

[1] τίθημι, ἵημι och δίδωμι bilda vanl. imperfectum *singularis* efter conj. på -ω (ss. af ett præs. τιθέ-ω, ἱέ-ω, διδό-ω): ἐτίθουν, ἵουν (eller ἵ-ειν), ἐδίδουν; dock är *prima* pers. sing. ἐτίθην bättre än ἐτίθουν.

[2] 3 pers. plur. imperf. och aor. 2 act. har i conj. på -μι *änd.* σαν, § 50: 2, a.

[3] Stamvocalen *förlänges organiskt* i **hela** *ind., imperat.* o. *inf.* af aor. sec. act.; — men af τίθημι, ἵημι o. δίδωμι blott i **sing.** *indicat.*, samt (med förlängning af ε till ει, ο till ου) i *inf.*, enl. § 50: 2, c, und

Medium och Passivum.

Imperfectum.

S.	1. *ἐτιθέ-μην*	*ἱέ-μην*	*ἱστά-μην*	*ἐδιδό-μην*	*ἐδεικνύ-μην*
	2. *ἐτίθε-σο* [1]	*ἵε-σο* [1]	*ἵστα-σο* [1]	*ἐδίδο-σο* [1]	*ἐδείκνυ-σο* [1]
	3. *ἐτίθε-το*	*ἵε-το*	*ἵστα-το*	*ἐδίδο-το*	*ἐδείκνυ-το*
D.	1. *ἐτιθέ-μεθον*	*ἱέ-μεθον*	*ἱστά-μεθον*	*ἐδιδό-μεθον*	*ἐδεικνύ-μεθον*
	2. *ἐτίθε-σθον*	*ἵε-σθον*	*ἵστα-σθον*	*ἐδίδο-σθον*	*ἐδείκνυ-σθον*
	3. *ἐτιθέ-σθην*	*ἱέ-σθην*	*ἱστά-σθην*	*ἐδιδό-σθην*	*ἐδεικνύ-σθην*
Pl.	1. *ἐτιθέ-μεθα*	*ἱέ-μεθα*	*ἱστά-μεθα*	*ἐδιδό-μεθα*	*ἐδεικνύ-μεθα*
	2. *ἐτίθε-σθε*	*ἵε-σθε*	*ἵστα-σθε*	*ἐδίδο-σθε*	*ἐδείκνυ-σθε*
	3. *ἐτίθε-ντο*	*ἵε-ντο*	*ἵστα-ντο*	*ἐδίδο-ντο*	*ἐδείκνυ-ντο*

Aor. secundus Medii.

Indicativus.

S.	1. *ἐθέ-μην*	*εἵ-μην* *	*ἐπριά-μην*, j. köpte [2]	*ἐδό-μην*
	2. *ἔθου* (ε-σο)	*εἷ-σο* * § 52: eg. 6.	*ἐπρίω* (α-σο)	*ἔδου* (ο-σο)
	3. *ἔθε-το*	*εἷ-το* *	*ἐπρία-το*	*ἔδο-το*
D.	1. *ἐθέ-μεθον*	*εἵ-μεθον* *	*ἐπριά-μεθον*	*ἐδό-μεθον*
	2. *ἔθε-σθον*	*εἷ-σθον* *	*ἐπρία-σθον*	*ἔδο-σθον*
	3. *ἐθέ-σθην*	*εἵ-σθην* *	*ἐπριά-σθην*	*ἐδό-σθην*
Pl.	1. *ἐθέ-μεθα*	*εἵ-μεθα* *	*ἐπριά-μεθα*	*ἐδό-μεθα*
	2. *ἔθε-σθε*	*εἷ-σθε* *	*ἐπρία-σθε*	*ἔδο-σθε*
	3. *ἔθε-ντο*	*εἷ-ντο* *	*ἐπρία-ντο*	*ἔδο-ντο*

* med ἑ *augmenteradt* till εἱ, § 52: 5; men hos *Hom.* vanl. *utan* augm. ἕ-μην o. s. v. ἕ-ντο.

Conjunctivus.

S.	1. *θῶ-μαι* (ε-ω)	*ὧ-μαι* (ἑ-ω)	*πρίω-μαι* (α-ω) [3]	*δῶ-μαι* (ο-ω)
	2. *θῇ* (ε-η) (af ε-η-σαι)	*ᾗ* (ἑ-η) (af ἑ-η-σαι)	*πρίῃ* (α-η) (af α-η-σαι)	*δῷ* (ο-η) (af ο-η-σαι)
	3. *θῆ-ται* (ε-η) o. s. v.	*ἧ-ται* (ἑ-η) o. s. v.	*πρίη-ται* (α-η) o. s. v.	*δῶ-ται* (ο-η) o. s. v.

Optativus.

S.	1. *θε-ί-μην*	*εἵ-μην* (af ἑ-ι-μην)	*πρια-ί-μην*	*δο-ί-μην*
	2. *θε-ῖ-σο*	*εἷ-σο* § 52: eg. 6.	*πρία-ι-σο* [3]	*δο-ῖ-σο*
	3. *θε-ῖ-το* o. s. v.	*εἷ-το* o. s. v.	*πρία-ι-το* o. s. v.	*δο-ῖ-το* o. s. v.

[1] *σο behåller σ* i præs. *Imperat.* och i *Imperf.*, § 51: 7, b.

[2] Aor. 2 medii af ἵστημι (ἐ-στά-μην) är obruklig, hvarför ἐπριάμην är uppförd såsom paradigma.

[3] Om accentens tillbakadragning: πρίωμαι (i st. f. πριῶμαι), πρίαιο, πρίαιτο (i st. f. πριαῖο, αῖτο), se § 51: 5, anm. 2.

Activum.

Aoristus secundus Act. Imperativus.

S. 2.	θέ-ς (-τι) (§ 51: 6, a)	ἕ-ς (-θι) (§ 51: 6, a)	στῆ-θι (α) (§ 51: 6, a)	δό-ς (-θι) (§ 51: 6, a)	(φῦ-θι)
3.	θέ-τω	ἕ-τω	στή-τω (α)	δό-τω	(φύ-τω)
D. 2.	θέ-τον o. s. v.	ἕ-τον o. s. v.	στῆ-τον (α) o. s. v.	δό-τον o. s. v.	(φῦ-τον) o. s. v.

Infinitivus.

θεῖ-ναι (ε) (§ 51: 6, b) εἷ-ναι (ἑ) (§ 51: 6, b). στῆ-ναι (α) δοῦ-ναι (ο) (51: 6, b) φῦ-ναι

Participium.

θεί-ντ-ς (ε), θεῖσᾰ, θέντ. εἵ-ντ-ς (ἑ), εἶσᾰ, ἕντ. στά-ντ-ς (α), στᾶσᾰ, στάντ. δού-ντ-ς (ο), δοῦσᾰ, δόντ. φύντ-ς, φῦσᾰ, φύντ.

X

§ 54. Εἰμί, ἔσομαι.

Stam ἐσ; men *endast* ε återstår i många former, emedan σ **bortfaller** mellan ῶ af ἐσ-ω, εἴην af ἐσ-ιη-ν) **och i Participium** (der ε bortfaller i prosan ge-

a) framför änd. -μι, -ναι och -σι, hvarvid stammens ε blir ει: εἰ-μί, εἶ-ναι, εἰ-σί;

Obs. Præs. Ind. Sing. af εἰ-μί visar de *äldsta* ändelserna μι, σι, τι, men i st. f. det episka

Præsens.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.
S. 1.	εἰ-μί	ὦ (Hom. ἔ-ω, egl. ἐσ-ω)	εἴην [af ἐσ-ιη-ν]	—
2.	εἶ (Hom. ἐσ-σί, εἶς)	ᾖς (Hom. ἔ-ῃς)	εἴης (Hom. ἔ-οι-ς)	ἴσ-θι [i st. f. ἐσ-θι] (Hom. ἔσ-σο)
3.	ἐσ-τί	ᾖ (Hom. ἔ-ῃ, ἔ-ῃσι, ᾖσι)	εἴη (Hom. ἔ-οι)	ἔσ-τω
D. 2.	ἐσ-τόν	ἦ-τον	εἴητον	ἔσ-τον
3.	ἐσ-τόν	ἦ-τον	εἰήτην	ἔσ-των
Pl. 1.	ἐσ-μέν (Hom. εἰ-μέν)	ὦ-μεν	εἴημεν (Hom. εἶμεν)	—
2.	ἐσ-τέ	ἦ-τε	εἴητε (Hom. εἶτε)	ἔσ-τε
3.	εἰ-σί [εἰ-ντσί (ε), jfr τιθεῖ-ντσι (ε)] (Hom. ἔ-ᾱ-ντσι, jfr τιθέ-ᾱ-ντσι)	ὦ-σι (Hom. ἔ-ωσι)	εἴησαν l. εἶεν	ἔσ-τωσαν (ἔσ-των, ὄν-των).

Infin. εἶ-ναι (Hom. ἔσ-μεναι ἔσ-μεν, o. med *assimileradt* σ ἔμ(σ)-μεναι ἔμ(σ)-μεν).

Part. ὤν. οὖσᾰ, ὄν, (Hom. ἐ-ών, ἐ-οῦσα, ἐ-όν); Gen. ὄντ-ος.

Anm. 1. Præs. Ind. är *enclitiskt* (utom 2 Sing. εἶ samt Homeri 3 Plur. ἔασι), se § 8: 2, 1.

Medium och Passivum.

Aor. secundus Medii. Imperativus.

S. 2.	θοῦ (ε-σο)	οὗ (ἕ-σο)	πρίω (α-σο)	δοῦ (ο-σο)
3.	θέ-σθω	ἕ-σθω	πριά-σθω	δό-σθω
D. 2.	θέ-σθον o. s. v.	ἕ-σθον o. s. v.	πρία-σθον o. s. v.	δό-σθον o. s. v.

Infinitivus.

θέ-σθαι	ἕ-σθαι	πρία-σθαι	δό-σθαι

Participium.

θέ-μενος, η, ον.	ἕ-μενος, η, ον.	πριά-μενος, η, ον.	δό-μενος, η, ον.

εἶναι, jag är.

två vocaler, **t. ex. i Conj. och Optat.** (der ε sammandrages med modusvocalen: nom aphæresis: ὦν i st. ἐσ-ων) **samt dessutom**

b) i hela *Imperf.* (der dock σ *kan* qvarstå framför τ) och framför Futuri σ.

ἐσ-σί, εἶς har prosan den förkortade formen εἶ.

Imperfectum (st. ἐσ, ἐ; med augm. ἠσ, ἠ).

S. 1.	ἦ-ν l. ἦ (af Hom. ἦ-α, ἔ-α; äfven ἔ-ον, ἔ-σκον)	D. —	Pl. ἦ-μεν
2.	ἦ-σθα (af Hom. ἔ-ησθα)	ἦ-τον l. ἦσ-τον	ἦ-τε l. ἦσ-τε
3.	ἦν (af Hom. ἦ-εν; äfven ἔ-ην, ἤ-ην)	ἤ-την l. ἤσ-την	ἦ-σαν (Hom. ἔ-σαν).

Futurum.

Indicativus.

S. 1.	ἔ-σομαι (af Homeri ἔσ-σομαι)	D. ἐ-σόμεθον	Pl. ἐ-σόμεθα
2.	ἔ-σῃ (Hom. ἔσ-σ-ε-αι)	ἔ-σεσθον	ἔ-σεσθε
3.	ἔ-σται (sync. af Homeri ἔσ-σεται, ἔ-σεται; äfven doriskt ἐσ-σεῖται)	ἔ-σεσθον	ἔ-σονται

Opt. ἐ-σοίμην; Inf. ἔ-σεσθαι (Hom. ἔσ-σεσθαι); Particip. ἐ-σόμενος (Hom. ἐσ-σόμενος).

Imperf. Medii ἤ-μην, 3 Plur. ἦ-ντο (Hom. εἴατο af ἐ-εσ-α-το).

Anm. 2. *Composita* accentueras så långt från slutet som möjligt *blott* i Præsentis *Ind.* och *Imperat.* (t. ex. πάρειμι, πάρεσμεν, πάρισθι), i alla *andra* former ss. v. *simplex*, t. ex. παρῶμεν, παρεῖεν, παρόντος, παρῆμεν, παρέσται.

§ 55. Εἶμι, ἰέναι, jag skall gå.

1. **Stam** ι, som diftongiseras till ει
   a) i *Sing.* af Præs. Ind. (εἶ-μι) och
   b) i *hela* Imperfectum, der ει genom augment blir ῃ, hvartill lägges **plusquamperfecti** ändelser och bindvocaler (ᾔ-ει-ν ss. ἐλελύκ-ει-ν).
2. *Conj.*, *Opt.* och *Part.* bildas ss. i *conjug. på -ω*, Opt. med bindvoc. *οι*, Part. med acut på ultima.
3. *Inf.* har änd. -ναι ss. i conjug. på -μι, med bindv. ε ss. i conjug. på ω.
4. 2 Pers. Sing. Præs. Ind. har förkortad form, εἶ, ss. i εἰμί; 1 Pers. Sing. Imperf. har äfven änd. *α* (ss. ock i εἰ-μί, der ᾖ är uppkommet af Homeri ᾔ-α).

Præsens.

	Indicat.	Conjunct.	Optat.	Imperat.
S. 1.	εἶ-μι	ἴ-ω	ἴ-οι-μι l. ἰ-οίην	—
2.	εἶ (Hom. εἶ-σθα)	ἴ-ῃς (Hom. ἴ-ῃ-σθα)	ἴ-οι-ς	ἴ-θι
3.	εἶ-σι	ἴ-ῃ (Hom. ἴ-ῃ-σι)	ἴ-οι (Hom. ἰείη o. εἴη)	ἴ-τω
D. 2.	ἴ-τον	ἴ-η-τον	o. s. v.	ἴ-τον
3.	ἴ-τον	ἴ-η-τον		ἴ-των
Pl. 1.	ἴ-μεν	ἴ-ω-μεν (Hom. ἴ-ο-μεν)	*Inf.* ἰ-έ-ναι (Hom. ἴ-μεναι, ἴ-μεν)	—
2.	ἴ-τε	ἴ-η-τε	*Part.* ἰ-ών, ἰ-οῦσα, ἰ-όν, Gen. ἰόντος	ἴ-τε
3.	ἴ-ᾱ-σι	ἴ-ω-σι		ἴ-τωσαν l. ἰ-ό-ντων.

Imperfectum (augmenterad st. ῃ; med bindv. ει ῃ-ει).

S. 1.	ᾔ-ει-ν l. ᾖ-α (Hom. ᾔϊ-α l. ᾔϊ-ον)	D. —	Pl. ᾔ-ει-μεν l. ᾖ-μεν (Hom. ἴ-μεν, ᾔ-ο-μεν)
2.	ᾔ-ει-ς l. ᾔ-ει-σθα (Hom. ᾔϊ-ες o. ἴ-ες)	ᾔ-ει-τον l. ᾖ-τον	ᾔ-ει-τε l. ᾖ-τε
3.	ᾔ-ει l. ᾔ-ει-ν (Hom. ᾔϊ-ε o. ἴ-ε)	ῄ-εί-την l. ᾔ-την (Hom. ἴ-την)	ᾔ-ε-σαν (Hom. ᾔϊ-σαν, ἴ-σαν; ᾔϊ-ον).

Verbaladj. ἰτός, ἰ-τέος. *Mediala* biformer hos Hom. äro a) Fut. och Aor. εἴ-σ-ο-μαι, εἰ-σ-ά-μην och ἐ-εισάμην (jfr οἶδα); b) Præs. och Imperf. ἵεμαι ἱέμην *(ila, skynda)*, af somliga skrifna med spir. *asper* och hänförda till ἵημι.

Anmärkningar.

1. De contraherade imperfect-formerna ᾖτον o. s. v. af εἶ-μι (och ᾖστον o. s. v. af οἶδα) skilja sig *genom ι subscr.* från de lika ljudande af εἰ-μί.
2. Præsens *Indicat.* har betydelse af Futurum, de öfriga modi hafva *vanligen* bet. af Præsens (stundom af Futurum).
3. Composita af εἶμι accentueras enligt samma regel som comp. af εἰμί (§ 54: anm. 2); alltså ἄπειμι, ἄπι-μεν, ἄπιθι, men ἀπιέναι, ἀπιών o. s. v.

§ 56. Andra Præsentia och Imperfecta efter Conj. på -μι.

Utom ofvan anförda verba bilda äfven följande sitt *Præs. och Imperf.* efter Conj. på -*μι*:

I. Stammar på ε.

1. *δίδημι* (st. *δε*) biform till *δέ-ω* j. binder; 3 Plur. Præs. *διδέ-ᾱ-ϝσι* (Hom. 3 Sing. Imperf. *δίδη* i st. f. *ἐδίδη*).

Homeriska præsensformer med st. på ε äro:

ἄημι (st. *ἀε*) j. blåser (se § 50: 2, c, noten); Dual. *ἄη-τον*; Inf. *ἀῆναι* och *ἀήμεναι*, Part. *ἀείς* och *pass.* *ἀήμενος*. — *Imperf.* 3 Sing. *ἄη* och *ἄει*.

δίζημαι (st. *διζε*) j. söker (se § 50: 2, c, noten); Inf. *δίζη-σθαι*, Part. *διζή-μενος*. — *Imperf.* *ἐδίζη-ντο*; *Fut.* *διζήσομαι*.

δίημι (st. *διε*) betyder

a) i *act.* (egl. skrämma) *förjaga*, imperf. *ἐν-δίε-σαν* de förjagade;

b) i *med.* (egl. låta skrämma sig) *fly*, 3 Plur. *δίε-νται* de fly, Inf. *δίε-σθαι*.

Skilj härifrån *δί-ω* jag fruktar, flyr (Imperf. *δί-ο-ν*, *δί-ε* i st. f. *ἔ-δι-ο-ν*, *ἔ-δι-ε*); Medium *δί-ο-μαι* (causativt) jag förjagar, förföljer (Conj. *δί-η-ται*, Opt. *δί-οι-το*, Inf. *δί-ε-σθαι*, Part. *δι-ό-μενος*). Gemensam st. *δι* frukta, jfr *δέ-δι-α* §58: 6.

κίχη-μι (st. *κιχε*) j. påträffar, obrukligt i Præs. *ind.* (se § 50: 2, c, noten); Conj. *κιχεί-ω*, Opt. *κιχε-ίη-ν*, Inf. *κιχῆ-ναι*, Part. *κιχείς* och i med. *κιχή-μενος*. — *Imperf.* *ἐκίχεις*, Dual. *κιχήτην*.

II. Stammar på α.

2. *ἠμί* (jfr *aio*) säger jag, finnes blott i denna form och i Imperf. Sing. 1 *ἦν*, och 3 *ἦ* (*ἦ δ᾽ ὅς*, *ἦ δ᾽ ἥ*, se § 67: 1, c).

3. *φημί* (st. *φᾰ*, jfr *fa-ri*) j. säger; Præs. Ind. är enclitiskt, utom 2 Sing. *φῄς*.

	Præsens.		**Imperfectum.**
Ind. S. 1.	*φη-μί*	*Conj.* *φῶ*, *φῇ-ς*, *φῇ* o. s. v.	*ἔφη-ν*
2.	*φῄ-ς* (*φῄς*)	*Opt.* *φα-ίη-ν*, *φα-ίη-ς*, *φα-ίη*	*ἔφη-σθα* (*ἔφη-ς*)
3.	*φη-σί*	o. s. v.	*ἔφη*
D. 2.	*φᾰ-τόν*	*Imperat.* *φαθί* el. *φάθι*, *φάτω*	*ἔ-φᾰ-τον*
3.	*φᾰ-τόν*	o. s. v.	*ἐ-φά̆-την*
Pl. 1.	*φᾰ-μέν*	*Inf.* *φάναι*	*ἔ-φᾰ-μεν*
2.	*φᾰ-τέ*	*Part.* *φάς*, i stället vanl. *φάμενος*	*ἔ-φᾰ-τε*
3.	*φᾱ-ϝσί*	el. *φάσκων* (af *φάσκω*).	*ἔ-φᾰ-σαν*.

Fut. *φή-σω*, **Aor. I.** *ἔφη-σα* (3 Plur. *ἔ-φη-σαν*).

Hom. har i **Activ** betydelse *Medial*formerna Imperat. *φά-ϝο*, Inf. *φάσθαι*, Part. *φά-μενος* och Imperf. *ἐ-φά̆-μην* el. *φά̆-μην*; — i **Passiv** bet. Perf. Imperat. *πεφά-σθω* (det vare sagdt) och Part. *πεφα-σ-μένος*.

Dessutom förekomma de vanliga Homeriska egenheterna, t. ex. Præs. Sing. Ind. 2 *φῆ-σθα*, Conj. 3 *φή-ῃ*; Imperf. 3 Plur. *ἔφα-ν* o. *φάν*, jemte *ἔφα-σαν* o. *φάσαν*.

4. *χρή* (3 Sing. Præs. Ind., med bortkastadt *σι*, af st. *χρα*, i Opt. o. Part. *χρε*) »*det bör*», impersonellt; Conj. *χρῇ*, Opt. *χρε-ίη*, Inf. *χρῆ-ναι*, Part. Neutr. *χρε-ών* (af *χρᾱον*, genom metath. quantitatis). — *Imperf.* *ἐχρῆν* o. *χρῆν* (med ständigt *ν ἐφελκυστικόν*); *Fut.* *χρή-σει*.

Skilj härifrån det Homeriska *enstaka* Imperf. *ἔχραον* *anföll* (med Inf. *sträfvade att*) och *ἐπ-έχραον* anföll, *bestormade*, Od. 2: 50; 5: 396.

5. *ἀπόχρη* det är tillräckligt (3 Plur. *ἀποχρῶσιν*); *ἀποχρήσει* (3 Plur. *ἀποχρήσουσιν*), *ἀπέχρησε*. — Præs. Inf. *ἀποχρῆν*. Part. *ἀποχρῶν*. *-ῶσα*, *-ῶν*; *Imperf.* *ἀπέχρη*.

6. *κίχρη-μι* (st. *χρα*) j. lånar, *χρή-σω*, *ἔχρη-σα*.

7. *ἄγα-μαι* (st. *ἀγα*) j. beundrar, *ἀγά-σομαι*, *ἠγά-σ-θην* (Hom. *ἠγασάμην* äfven med *σσ* och *utan* augm.).

Homerisk biform: *ἀγάομαι* och *ἀγαίομαι* *(afundas, vredgas!)*, *ἀγάσσομαι*, *ἀγασσάμην* (sällan *ἀγασάμην*).

8. *δύνα-μαι* (st. *δυνα*) j. kan, *δυνή-σομαι*, *ἐ-δυνή-θην* (sällan *ἐδυνά-σ-θην*), *δε-δύνη-μαι*. — Imperf. *ἐ-δυνά-μην* och *ἠ-δυνά-μην* (§ 38: 1, a, anm.), *ἐδύνω* (§ 51: 7, und.), *ἐδύνατο*. — Conj. *δύνωμαι*, *δύνῃ*, *δύνηται* och Opt. *δυναίμην*, *δύναιο*, *δύναιτο*, se pag. 84.

9. *ἐπίστα-μαι* (st. *ἐπιστα*) j. förstår, *ἐπιστή-σομαι*, *ἠπιστή-θην*. — Imperf. *ἠπιστάμην* *ἠπίστω* (§ 51: 7, und.) *ἠπίστατο* o. s. v. — Conj. *ἐπίστωμαι* o. s. v. och Optat. *ἐπισταίμην* *ἐπίσταιο* *ἐπίσταιτο* se pag. 84. — Præs. Imperat. *ἐπίστω* (poet. *ἐπίστα-σο*) *ἐπιστάσθω* (se § 51: 7, undant.).

Anm. Om formerna *δύνᾳ*, *δύνῃ*, *ἐπίστᾳ*, *ἐπίστῃ* se pag. 86, noten.

10. *κρέμα-μαι* (st. *κρεμα*) j. hänger *(intr.)* *κρεμή-σομαι*, *ἐ-κρεμά-σ-θην* (jfr *κρεμάννυμι* 33). — Conj. *κρέμωμαι* och Opt. *κρεμαίμην*, *κρέμαιο*, *κρέμαιτο* se pag. 84.

11. *ἔρα-μαι* (st. *ἐρα*) j. älskar, *ἐρα-σθήσομαι*, *ἠρά-σθην* (j. fattade tycke för), verbaladj. *ἐρατός*. (*Præs.* o. *Imperf.* äro *poetiska*, i st. f. prosans *ἐράω*).
Hom. aor. *ἠρασάμην*, 3 Sing. *ἠράσσατο*. Verbaladj. *ἐραστός*.

12. *ὀνίνημι* (st. *ὀνα*) j. gagnar, *ὀνή-σω*, *ὤνη-σα*. — Med. *ὀνίναμαι* (j. har fördel), *ὀνή-σομαι*, Aor. *ὠνή-μην* *ὤνη-σο* *ὤνη-το* o. s. v., Opt. *ὀναί-μην* *ὄναιο* *ὄναιτο* (se pag. 84), Imperat. *ὄνησο*, Inf. *ὄνα-σθαι*.
Hom. *Aor. Part.* *ὀνήμενος* en lycklig l. välsignad, d. 2: 33.

13. *πίμ-πλη-μι* (st. *πλα*, jfr *(im)ple-o*) j. fyller (Præs. och Impf. ss. *ἵστημι*, allt annat af st. *πληθ*): *πλήθ-σω*, *ἔπληθ-σα*, *πέπληθ-κα*. — Pass. *πλη$^{\sigma}_{(\vartheta)}$-θήσομαι*, *ἐπλήσ-θην*, *πέπλη$^{\sigma}_{(\vartheta)}$-μαι*.

Hom. Aor. 2 Med. efter Conj. på *μι*: *πλῆ-το*, *πλῆ-ντο* fylldes (§ 57: anm.); biformer *πλήθω* (*intr.* j. är fylld) och *πιμπλάνεται*.

14. *πίμ-πρη-μι* (st. *πρα*) j. bränner (Præs. och Imperf. ss. *ἵστημι*, allt annat af st. *πρηθ*): *πρήθ-σω*, *ἔπρηθ-σα*, *πέπρηθ-κα*. — Pass. *πρη$^{\sigma}_{(\vartheta)}$-θήσομαι*, *ἐπρήσ-θην*, *πέπρη$^{\sigma}_{(\vartheta)}$-μαι*.

Hom. Imperf. *ἐν-έ-πρηθ-ον*, Il. 9: 509.

Obs. *Πίμ-πλη-μι* och *Πίμ-πρη-μι* hafva i præsensreduplicationen för välljudets skull *ett inskjutet* *μ*, som bortfaller hos composita med *ἐν* och *σύν* i *de* former, der *præpositionens* *ν* blir *μ*, t. ex. *ἐμ-πί-πλη-μι* (men Imperfectum *ἐν-ε-πίμ-πλη-ν*).

15. *πέταμαι* o. *ἵπταμαι* se § 63: 19.

Anm. Många hithörande Homeriska præsentia med st. på *α inskjuta ell ν* före detta, ofta med förändring af stam-penultimans *ε till ι*, t. ex.

κεράννυ-μι,	st. *κερα,*	Homerisk	ombildning	*κιρ-να,*	Præs.	*κίρνη-μι*	
σκεδάννυ-μι,	» *σκεδα,*	»	»	*σκιδ-να,*	»	*σκίδνη-μι*	
πετάννυμι,	» *πετα,*	»	»	*πιτ-να,*	»	*πίτνη-μι*	
πελά-ω,							
(*vanl. πελάζω*)	» *πελα,*	»	»	*πιλ-να,*	»	*πίλνη-μι*	
περά-ω,	» *περα,*	»	»	*περνα,*	»	*πέρνη-μι*	
Fut. *δαμά-ω,*	» *δαμα,*	»	»	*δαμ-να,*	»	*δάμνη-μι* och *δαμνά-ω* (*vanl. δαμάζω*)	

Enstaka præsensformer med st. på *α* äro: Imperat. *ἵλη-θι* var nådig, st. *ἱλα* (*ἱλάσκομαι*) och Part. *βιβάς,* st. *βα* (*βαίνω*).

III. Stammar på *ι*.

16. *κεῖ-μαι* j. ligger; stam *κει,* hvars *ι* öfvergår till *j* och bortfaller *mellan två vocaler,* d. v. s. i *Conj.* och *Optat.* (*κεj-ωμαι κεj-οιμην* blir *κέ-ωμαι κε-οί-μην*).

Præs. Ind.	Conj.	Imperat.	**Imperfectum.**
S. 1. *κεῖ-μαι*	[*κέ-ωμαι*]	2. *κεῖ-σο*	S. 1. *ἐκεί-μην*
2. *κεῖ-σαι*	[*κέ-ῃ*]	3. *κεί-σθω*	2. *ἔκει-σο*
3. *κεῖ-ται*	*κέ-ηται* o. s. v.,	o. s. v.	3. *ἔκει-το* (Hom. *κέ-σκ-ε-το*)
D. 1. *κεί-μεθον*	3 Plur. *κέ-ω-νται.*		D. 1. *ἐκεί-μεθον*
2. *κεῖ-σθον*	Optat.	Infinit.	2. *ἔκει-σθον*
3. *κεῖ-σθον*	[*κε-οί-μην*]	*κεῖ-σθαι*	3. *ἐκεί-σθην*
P. 1. *κεί-μεθα*	[*κέ-οι-ο*]		P. 1. *ἐκεί-μεθα*
2. *κεῖ-σθε*	*κέ-οι-το* o. s. v.	Particip.	2. *ἔκει-σθε*
3. *κεῖ-νται* (Hom. *κεί-α-ται, κέ-α-ται*).	3 Plur. *κέ-οι-ντο.*	*κεί-μενος.*	3. *ἔκει-ντο* (Hom. *κεί-α-το, κέ-α-το*).

Anm. Composita betona i **Inf.** penultima; för öfrigt följa de grundregeln om accentens tillbakadragning (§ 46: 1), t. ex. *κατάκειμαι, κατάκεισο,* men *κατακεῖσθαι.*

Hom. *Fut.* Inf. *κει-έ-μεν,* Part. *κεί-ων* o. *κέ-ων* (cubiturus).

IV. Stammar på *σ*.

17. *ἧ-μαι* jag sitter, st. *ἡδ* (egl. *σηδ,* jfr *sed-eo*), hvars *δ* qvarstår (ss. *σ*) i **v. simplex** *blott* **framför** *τ* (i *ἧσ-ται* o. *ἧσ-το*), och i **compositum** *κάθημαι* **blott** i den oaugmenterade 3 Sing. Imperf. *καθῆσ-το* [men *κάθη-ται* o. *ἐ-κάθη-το utan σ*].

Præsens: Indicat.			Imperat.	Inf.
S. 1. *ἧ-μαι*	D. *ἥ-μεθον*	Pl. *ἥ-μεθα*	*ἧ-σο*	*ἧ-σθαι*
2. *ἧ-σαι*	*ἧ-σθον*	*ἧ-σθε*	*ἥ-σθω*	Part.
3. *ἧ$^{σ}_{(δ)}$-ται*	*ἧ-σθον*	*ἧ-νται* (Hom. *εἵ-α-ται. ἕ-α-ται*)	o. s. v.	*ἥ-μενος*

Imperf.: *ἥ-μην, ἧ-σο, ἧ$^{σ}_{(δ)}$-το* o. s. v. 3 Plur. *ἧ-ντο* (Hom. *εἵ-α-το, ἕ-α-το*).

☞ I attisk prosa begagnas vanl. blott compositum *κάθημαι*, med *förkortad* st. *ἑ* [egl. *σεδ, ἑδ* (jfr *ἕδ-ος*), *ἑσ*] i *Conj., Opt.* och *bi*formen till Imperativus.

Præs. *Ind.* S. *κάθη-μαι, κάθη-σαι, κάθη-ται*; D. *καθή-μεθον, κάθη-σθον, κάθη-σθον*; Pl. *καθή-μεθα, κάθη-σθε, κάθη-νται.*

Conj. *καθ*$\underset{(ε\text{-}ω)}{ῶ}$*-μαι, καθ*$\underset{(ε\text{-}ησαι)}{ῇ}$*, καθ*$\underset{(ε\text{-}η)}{ῆ}$*-ται* o. s. v. 3. Pl. *καθῶ-νται.*

Opt. *καθ*$\underset{(ε\text{-}οι)}{οί}$*-μην, καθ*$\underset{(ε\text{-}οι)}{οῖ}$*ο, καθ*$\underset{(ε\text{-}οι)}{οῖ}$*-το* o. s. v., 3 Pl. *καθοῖντο.*

Imperat. *κάθη-σο* och *κάθ*$\underset{(ε\text{-}σο)}{ου}$, *καθή-σθω* o. s. v.

Infinit. *καθῆ-σθαι, Part.* *καθή-μενος.*

Impf. *ἐ-καθή-μην* o. *καθή-μην, ἐ-κάθη-σο* o. *καθῆ-σο, ἐ-κάθη-το* o. *καθ-ῆσ-το* o. s. v., 3 Pl. *ἐ-κάθη-ντο* o. *καθῆ-ντο.*

Hom. *Aor.* 1 Act. *εἷ-σα* jag *satte*, Imperat. *εἷ-σον*, Inf. *ἕσ-σαι*, Part. *ἕ-σας*. Aor. *Medii ἑέσ-σατο.*

V. Stammar som i Præs. utvidgas med stafvelsen -νυ (*consonant*-stammar) eller -ννυ (*vocal*-stammar, enl. § 50: 3).

a) *Consonant-stammar (præsensutvidning: -νυ).*

18. *ἄγ-νῡ-μι* (st. *ϝαγ*) j. bryter: *ἄ*$\underset{(γ\text{-}σ)}{ξ}$*ω, ἦξα*, Perf. 2 *ἔ-ᾱγ-α* (intr. jag *är* sönderbruten; jfr § 38: 1, b, anm. 2). Aor. 2 Pass. *ἐ-άγ-ην.*

Hom. Aor. 1 *ἔαξα* o. *ἦξα*, Aor. 2 Pass. *ἐ-άγ-ην*, 3 Sing. *ἄγη*, 3 Plur. *ἄγεν*.

19. *οἴγ-νῡ-μι* (st. *ϝοιγ*) j. öppnar (vanl. sammansatt med *ἀνά* el. *διά*): *οἴ*$\underset{(γ\text{-}σ)}{ξ}$*-ω, ἔ-ῳξα, ἔ-ῳ*$\underset{(γ)}{χ}$*-α* [i st. f. Pf. 2 *ἀν-έ-ῳγ-α*, *intr.* j. står öppen, begagna Attici Perf. Pass. *ἀν-έ-ῳγ-μαι*]. — Aor. 1 Pass. *ἀν-ε-ῴ*$\underset{(γ)}{χ}$*-θην.* Om Augmentet se § 38: 1, b, anm. 3. — Biform *οἴγω.*

Hom. Imperf. *ὤϊγ-νυ-ντο*, Aor. *ὤϊξα, ᾦξα.*

20. *μίγ-νῡ-μι* (st. *μιγ*, jfr *misceo*) jag blandar: *μί*$\underset{(γ\text{-}σ)}{ξ}$*ω, ἔ-μιξα, μέ-μι*$\underset{(γ)}{χ}$*-α.* — Pass. *μέ-μιγ-μαι, ἐ-μί*$\underset{(γ)}{χ}$*-θην*, Aor. 2 *ἐ-μίγην.*

Hom. biform *μίσγω* (i st. f. *μιγ-σκω*, jfr § 62: d); Aor. 2 Medii *ἔμικ-το, μῖκ-το*, § 57: anm.

21. *ζεύγ-νῡ-μι* [st. *ζυγ* (jfr *jug-o*) dift. *ζευγ*, § 59] jag sammanbinder: *ζεύ*$\underset{(γ\text{-}σ)}{ξ}$*ω, ἔ-ζευξα.* — Perf. Pass. *ἔ-ζευγ-μαι*, men Aor. 2 *ἐ-ζύγ-ην.*

22. *εἴργ-νῡ-μι* j. tränger *(urg-eo)* el. *inne*stänger: *εἴρ*$\underset{(γ\text{-}σ)}{ξ}$*ω, εἶρξα* (Particip. *ἕρξας*). Deremot betyder *εἴργω, εἴρξω, εἶρξα* j. afhåller *(arc-eo)* el. *ute*stänger; båda sakna Perf. Activi. Gemensam st. egl. *ϝεργ* tränga samman *(urg-eo)* el. *ut* (arc-eo).

Hom har för *båda* betydelserna *ϝέργω, ἐϝέργω* (med euphoniskt ε); — Pass. 3 Plur. *Perf. ἔρχ-α-ται, Plusqu. ἔρχ-α-το* o. *ἐέρχ-α-το*, Part. *ἐ-ργ-μένος*; — Aor. Part. *ἐρχθείς.* — Biformer: *ἐρχατάω*, och Imperf. *ἔργαθον, ἐ-έργαθον ἐ-έργνυ.*

23. *πήγ-νῡ-μι* (st. πᾰγ, förlängd πηγ, § 59) j. fäster: πή$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\sigma)}$ω, ἔ-πηξα [πέ-πη$\chi_{(\gamma)}$α]. Perf. 2 *πέ-πηγα intr.* j. sitter fast. — *Pass.* [Aor. 1 ἐ-πή$\chi_{(\gamma)}$-θην] Aor. 2 ἐ-πᾰ́γ-ην, Fut. 2 πᾰγ-ή-σομαι.

Hom. Ppf. 2 ἐ-πε-πήγ-ειν; Aor. Med. ἔπηκ-το, § 57: anm.

24. *ῥήγ-νῡ-μι* [st. ῥᾰγ (egl. ϝραγ, jfr *frac-tus*, *fra-n-g-o*), förlängd ῥηγ, § 59] jag söndersliter: ῥή$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\sigma)}$ω, ἔῤ-ῥηξα [ἔῤ-ῥη$\chi_{(\gamma)}$α]. Perf. 2 ἔῤῥωγα *intr.* jag är sönderslitén. — Pass. Aor. 2 ἐῤ-ῥᾰ́γ-ην, Fut. 2 ῥᾰγ-ήσομαι.

Hom. Perf. Pass. ἔῤῥηγ-μαι; iterativt imperf. ῥήγ-νυ-σκε.

25. *ὀμόργ-νῡ-μι* (st. ὀμοργ) j. aftorkar: ὀμόρ$^{\xi}_{(\gamma\text{-}\sigma)}$ω, ὤμορξα. Pass. Aor. 1 ὠμόρ$\chi_{(\gamma)}$-θην.

26. *ὄλ-λῡ-μι* (med assimileradt ν, i st. f. ὀλ-νυ-μι, st. ὀλ, ὀλε) jag förderfvar: ὀλ$^{\tilde{\omega}}_{(\varepsilon\text{-}\omega)}$, -εῖς, -εῖ o. s. v. (§ 42: egend. 1), ὤλε-σα, ὀλ-ώλε-κα (attisk redupl. se § 38: 2, anm. 3, und.). Perf. 2 *ὄλ-ωλ-α intr.* j. är förderfvad, förlorad. *Medium (förgås):* Fut. ὀλ$^{o\tilde{\upsilon}}_{(\varepsilon\text{-}o)}$-μαι, -εῖ, -εῖται o. s. v., Aor. ὠλό-μην.

Hom. Fut. ὀλέ-σσω; Fut. Med. ὀλέ-εσθε, ὀλέ-εσθαι; Aor. Part. οὐλόμενος förderflig, olycksalig. — Biform: ὀλέκω.

27. *ὄμ-νῡ-μι* (st. ὀμ, ὀμο) j. svär: ὀμ$^{o\tilde{\upsilon}}_{(\varepsilon\text{-}o)}$-μαι, -εῖ, -εῖται o. s. v. (§ 42: eg. 1), ὤμο-σα, ὀμ-ώμο-κα (attisk redupl. se § 38: 2, anm. 3, und.). — *Pass.* ὀμο-σ-θήσομαι, ὠμό-σ-θην och ὠμό-θην, Perf. ὀμ-ώμο-σ-μαι (3 sing. ὀμ-ώμο-σ-ται och ὀμ-ώμο-ται, Part. ὀμ-ωμο-σ-μένος). Verbaladj. (ἀν)ώμο-τος.

Hom. Aor. 1 ὤμοσσα el. ὄμοσσα. — Biform ὀμνύω.

Andra hit hörande verba *hos Hom.* äro:

28. *ὄρ-νῡ-μι* (st. ὀρ, jfr *or-ior*) »uppväcka», sätta i rörelse: ὄρ-σω, ὦρ-σα, ὤρ-ορ-ον (med attisk redupl. § 38: 3, a, und., och *vanl. transitiv* »j. *uppväckte*»); Perf. 2 ὄρ-ωρ-α är *alltid intr.* »j. är uppstånden», Plusquamperf. ὀρώρει.

Med. »uppstå», sätta sig i rörelse, *ila:* ὄρνῠμαι, ὀροῦμαι, ὠρό-μην [3 Sing. ὤρ-ετο el. (efter conjug. på μι) ὦρ-το, § 57: anm.; Imperat. ὄρ-σο el. ὄρ-σεο eller contr. ὄρ-σευ, Inf. ὄρ-θαι, Part. ὄρ-μενος]; Perf. ὀρ-ώρ-ε-ται, Conj. ὀρ-ώρ-η-ται.

Biformer: ὀρνύ-ω, ὀρίνω och — med *intr.* bet. — ὀρούω (Aor. 1 ἀνόρουσα, j. sprang upp); Med. ὀρέονται, Impf. ὀρέοντο. — Formerna ὄρονται ὄροντο äro deremot osäkra och föras af somliga *hit* (i betydelsen *vara i rörelse*), af andra *till* ὁράω [ss. beslägtade med οὖρος (väktare) och i bet. *hålla uppsigt, vakt*].

29. *ἄρ-νῠ-μαι* (st. ἀρ) j. söker förvärfva l. rädda, *blott Præs. och Imperf;* resten af αἴρω. På samma sätt förhåller sig πτάρ-νυ-μαι j. nyser, till πταίρω.

30. *ὀρέγ-νῡ-μι* (st. ὀρεγ) j. utsträcker; Perf. och Plusquamperf. Pass. 3 Pl. ὀρ-ωρέχ-α-ται, -α-το med *attisk* redupl. o. änd. αται, ατο, § 35: 2, noten. — Biform till prosans ὀρέγω j. utsträcker, ὀρέγομαι j. utsträcker mig, *eftersträfvar*.

31. *ἄχ-νῠ-μαι* (st. ἀχ) j. bedröf*vas*, Impf. ἄχνυ-το, Perf. ἀκ-άχη-μαι [3 Plur. ἀκ-ηχέ-δ-α-ται, § 35: 2, noten; Ppf. ἀκ-αχεί-α-το], Part. ἀκ-αχή-μενος (§ 46: 2, c), fem. ἀκ-ηχε-μένη. Motsvarande act. är ἀκ-αχίζω, j. bedröf*var*, med att. redupl. genom *alla* former: Fut. ἀκ-αχή-σω, Aor. 1 ἀκ-άχη-σα, Aor. 2 ἤκ-αχ-ον. Intr. biform: Part. ἀχέ-ων o. ἀχεύ-ων bedröf*vad*.

b) *Vocal-stammar (præsens-utvidgning: -ννυ).*

Obs. Verba på -άννυμι o. -έννυμι behålla vanl. stamvocalen oförlängd och få derföre vanl. σ i passiva *perfect-* och θε-stammen. Märk dock »κέ-κρᾱ-μαι, ἐκρά-θην», »κρέμᾰμαι κρεμή-σομαι», »σβή-σομαι ἔσβη-κα ἔσβην», o. »πέπτᾰμαι» (*utan* σ).

32. *κερά-ννῡ-μι* (st. κερᾰ, sync. κρᾱ) j. blandar, Fut. *κερά-σω* el. *κερῶ*(α-φω), *ᾷς*, *ᾷ*, Aor. *ἐ-κέρᾰ-σα*, Perf. *κέ-κρᾱ-κα*. — Pass. *κρᾱ-θήσομαι*, *κέ-κρᾱ-μαι*, *ἐ-κρά-θην* o. *ἐ-κερά-σ-θην*.

Hom. Aor. *ἔκρησα*, *ἐκέρασσα*. Biformer *κεραίω*, *κεράω*, *κίρνημι* (Part. *κιρνάς* § 56: 15, anm.) o. *κιρνάω* (Imperf. *ἐκίρνα*). Af ett obrukligt Præs. *κέραμαι* finnes conj. *κέρωμαι*.

33. *κρεμά-ννῡ-μι* (st. κρεμᾰ) j. upphänger, Fut. *κρεμῶ*(α-φω), *ᾷς*, *ᾷ*, Aor. *ἐ-κρέμασα*. — Pass. *κρεμα-σ-θήσομαι*, *ἐκρεμά-σ-θην*. — Med. *κρέμαμαι* se N:o 10.

Hom. Fut. *κρεμό-ω*, *κρεμά-ᾳς* pag. 60, not. 3.

34. *πετά-ννῡ-μι* (st. πετᾰ, sync. πτᾰ) j. utbreder, Fut. *πετῶ*(α-φω), *ᾷς*, *ᾷ*, Aor. *ἐ-πέτᾰ-σα* (Pf. *πε-πέτα-κα*); Pass. *πέ-πτᾰ-μαι* (sync.), *ἐ-πετά-σ-θην*.

Hom. bif. *πίτνημι* (Part. *πιτνάς* § 56: 15, anm.) o. *πιτνάω* (Imperf. *πίτνα*).

35. *σκεδά-ννῡ-μι* (st. σκεδᾰ) j. skingrar, Fut. *σκεδῶ*(α-φω), *ᾷς*, *ᾷ*, Aor. *ἐ-σκέδᾰ-σα*. — Pass. *ἐ-σκέδα-σ-μαι*. *ἐ-σκεδά-σ-θην*.

Hom. Aor. *ἐκέδασσα*, *ἐκεδάσθην*. Biformer: *σκίδνημι* o. *κίδνημι*, § 56: 15, anm.

36. *κορέ-ννῡ-μι* (st. κορε) j. mättar, Fut. *κορέ-σω*, Aor. *ἐ-κόρε-σα*. — Pass. *κεκόρε-σ-μαι*, *ἐκορέ-σ-θην*.

Hom. Fut. *κορέϝ-ω*, Perf. Part. *κε-κορη-ώς* (*intr.* mätt), Perf. Pass. *κε-κόρη-μαι*; Aor. Med. *κορέσσατο*.

37. *σβέ-ννῡ-μι* (st. σβε) j. utsläcker, *σβέ-σω*, *ἔ-σβε-σα*. Pass. *σβε-σ-θήσομαι*, *ἔ-σβε-σ-μαι*, *ἐ-σβέ-σ-θην*. — **Intrans.** bet. »*slockna*» hafva *σβή-σομαι*, *ἔ-σβη-κα*, *ἔ-σβη-ν* (alla med *förlängd* stamvoc.).

38. *στορέ-ννῡ-μι* (st. στορε, jfr *ster-no*) j. utbreder, Fut. *στορῶ*(ε-φω), *εῖς*, *εῖ*, Aor. *ἐ-στόρε-σα*. — Perf. Pass. sällan *ἐ-στόρε-σ-μαι*, *ἐ-στορέ-σ-θην*, vanl. *ἔ-στρω-μαι*, *ἐ-στρώ-θην* (*utan* σ) af biformen *στρώ-ννυ-μι*, *στρώ-σω*, *ἔ-στρω-σα* (Hom. *στόρ-νυ-μι*).

39. *ἀμφι-έ-ννῡ-μι* j. påkläder, Fut. *ἀμφιῶ*(ε-φω), *εῖς*, *εῖ*, Aor. *ἠμφίε-σα*. — Med. Fut. *ἀμφι-έ-σομαι*, Perf. *ἠμφί-ε-σ-μαι*.

Hom. Fut. *ἀμφιέσω*. — **V. simplex** *ἕννυμι* (i st. f. *ἑσ-νυ-μι*; egl. *ϝεσ-νυμι*, ty stam är egl. *ϝες*, jfr *ves-tio*) brukas ej i prosan, men ofta hos skalder, och med former *än* af st. *ἑσ*, *än* af st. *ἑ*, t. ex. Fut. *ἕσ-σω* o. *ἕ-σω*, Aor. *ἕσ-σα* o. *ἕ-σα*: — Med. *ἕσ-σομαι* o. *ἕ-σομαι*, *ἑσ-σάμην* o. *ἑ-σάμην* (3 Sing. äfven *ἑ-έσ-σατο*); — Perf. Pass. *εἷ-μαι*, *ἕσ-σαι*, *ἕσ-ται* o. *εἷ-ται* (Imperat. *ἕσ-σο*, Part. *εἱ-μένος*), Plusqu. *εἵ-μην*, *ἕσ-σο*, *ἕσ-το* o. *εἷ-το*, 3 Plur. *εἵ-α-το* (jfr *ἧμαι*).

40. *ῥώ-ννῡ-μι* (st. ῥω) j. stärker, *ῥώ-σω*, *ἔρ-ρω-σα*. — Pass. *ῥω-σ-θήσομαι*, *ἐρ-ρώ-σ-θην*, men Pf. *ἔρ-ρω-μαι* (*utan* σ! Imperat. *ἔρ-ρω-σο* lef väl!)

Anm. Skilj härifrån hos Hom. *ῥώομαι*, Impf. (*ἐρ*)*ρώοντο*, Aor. *ἐρρώσαντο* *hastigt röra sig.*

41. *ζώ-ννῡ-μι* (st. *ζω*) j. omgjordar, *ζώ-σω*, *ἔ-ζω-σα*. — Pass. *ἔ-ζω-σ-μαι*, *ἐ-ζώ-σ-θην*.

42. *χρώ-ννῡ-μι* (st. *χρω*) j. färgar, *ἔ-χρω-σα*. — Pass. *κέ-χρω-σ-μαι*, *ἐ-χρώ-σ-θην*.

Hithörande verba hos Hom. äro:

43. *αἴνῠμαι* el. *ἀποαίνυμαι* j. borttager; blott i Præs. o. Imperf. (*utan* augm.).

44. Imperf. Pass. *ἤνῠτο* fulländades. Jfr *ἄνω* j. fulländar (Præs o. Imperf.). Biformer till prosans *ἀνύω* (ῠ, § 48: 2).

45. *γάνῠμαι* j. gläder mig, Fut. *γανύσσεται*.

46. *κίνῠμαι* j. rör mig, blott Præs. och Impf. (biform till *κινέω*). Jfr *κί-ω*, *ἔ-κι-ον*, j. går, gick (Conj. *κίω*, Opt. *κίοιμι*, Part. *κιών*) och Imperf. *μετ-ε-κί-αθον* (biformer till *εἶμι*).

47. *τάνῠμαι* j. sträcker mig, Perf. Pass. *τετάνυ-σ-μαι*; bif. till prosans *τείνω*, *τανύω*.

48. *δαίνῡμι* j. undfägnar, tillreder gästabud, Fut. *δαίσω*, Aor. *ἔδαισα*. — Med. *δαίνῠμαι*, j. spisar [Opt. *δαινῦ-το* (i st. f. *δαινυ-ΐ-το*), Imperf. 2 Sing. *δαίνυ-σο*, 3 Pl. *δαινύ-α-το* och *-υντο*], Fut. *δαίσομαι*, Aor. *ἐδαισάμην*.

49. *καίνῠμαι* j. öfverträffar (af st. *καδ*), Perf. *κέκα*$\underset{(δ)}{σ}$*-μαι* j. är utmärkt, Plusqu. *ἐκεκά*$\underset{(δ)}{σ}$*-μην*.

§ 57. Aoristi secundi efter Conj. på *μι*.

Många verba, som bilda öfriga tempora (äfven Præs. och Imperf.) efter conj. på *-ω*, bilda *Aor. secundus* efter conj. på *-μι*; men deras aorister äro *olika* aoristerna af *τίθημι*, *ἵημι* och *δίδωμι* deruti att

1. Stamvoc. förlänges *organiskt* (§ 50: 2, c) i *hela* Indicat., Imperat. o. Inf. (ε och ο endast till η och ω, icke till ει och ου ss. i *θεῖ-ναι*, *εἶ-ναι*, *δοῦ-ναι*).
2. Imperativänd. *-θι bibehålles*, t. ex. *γνῶ-θι* (men *δό-ς* i st. f. *δό-θι*).

Exempel:

	af *σβέννυμι*, j. utsläcker, st. *σβε*	af *βαίνω*, j. går, st. *βα*	af *γι-γνώ-σκω*, j. känner l. inser, st. *γνο*	af *φύω*, st. *φυ*
Aoristus secundus.		Indicativus.		
S. 1.	*ἔ-σβ*$\underset{(ε)}{η}$*-ν*	*ἔ-β*$\underset{(α)}{η}$*-ν*	*ἔ-γν*$\underset{(ο)}{ω}$*-ν*	*ἔ-φῡ-ν*
2.	*ἔ-σβ*$\underset{(ε)}{η}$*-ς*	*ἔ-β*$\underset{(α)}{η}$*-ς*	*ἔ-γν*$\underset{(ο)}{ω}$*-ς*	se pag. 92, 94.
3.	*ἔ-σβ*$\underset{(ε)}{η}$	*ἔ-β*$\underset{(α)}{η}$	*ἔ-γν*$\underset{(ο)}{ω}$	
D. 2.	*ἔ-σβ*$\underset{(ε)}{η}$*-τον*	*ἔ-β*$\underset{(α)}{η}$*-τον*	*ἔ-γν*$\underset{(ο)}{ω}$*-τον*	
3.	*ἐ-σβ*$\underset{(ε)}{ή}$*-την* o. s. v.	*ἐ-β*$\underset{(α)}{ή}$*-την* o. s. v.	*ἐ-γν*$\underset{(ο)}{ώ}$*-την* o. s. v.	
	(men *ἔ-θε-τον*, *ἐ-θέ-την*, o. s. v.	ss. aor. *ἔστην*.	(men *ἔ-δο-τον*, *ἐ-δό-την*, o. s. v.).	
		Conjunctivus.		
S. 1.	*σβ*$\underset{(ε\text{-}ω)}{ῶ}$	*β*$\underset{(α\text{-}ω)}{ῶ}$	*γν*$\underset{(ο\text{-}ω)}{ῶ}$	
2.	*σβ*$\underset{(ε\text{-}ης)}{ῇς}$	*β*$\underset{(α\text{-}ης)}{ῇς}$	*γν*$\underset{(ο\text{-}ης)}{ῷς}$	
3.	*σβ*$\underset{(ε\text{-}ῃ)}{ῇ}$, o. s. v.	*β*$\underset{(α\text{-}ῃ)}{ῇ}$, o. s. v.	*γν*$\underset{(ο\text{-}ῃ)}{ῷ}$, o. s. v.	

Optativus.

S. 1.	σβε-ίη-ν	βα-ίη-ν	γνο-ίη-ν
2.	σβε-ίη-ς	βα-ίη-ς	γνο-ίη-ς
3.	σβε-ίη, o. s. v.	βα-ίη o. s. v.	γνο-ίη o. s. v.

Imperativus.

S. 2.	σβῆ-θι (ε)	βῆ-θι (α)	γνῶ-θι (ο)
3.	σβή-τω o. s. v. (ε)	βή-τω o. s. v. (α)	γνώ-τω o. s. v. (ο)
	(men θέ-ς, θέ-τω)	ss. στῆ-θι	(men δό-ς, δό-τω)

Infinitivus.

σβῆ(ε)-ναι (men θεῖ-ναι) βῆ(α)-ναι γνῶ(ο)-ναι (men δοῦ-ναι)

Participium.

σβείς, -εῖσα, -έν. βάς, βᾶσα, βάν. γνούς, γνοῦσα, γνόν.

Andra hithörande aorister äro t. ex.

A) Activa:

1. af st. *på* ε:
ἐῤῥύη-ν, ἐχάρη-ν, af ῥέω (st. ῥυ, utvidgad ῥευ, ῥυε) och χαίρω (st. χαρ, utv. χαρε).

2. af st. *på* α:
ἔ-τλη-ν, τλῶ, τλαίην, τλῆ-θι, τλῆ-ναι, τλάς, af ett obr. præs. τλάω, st. τλα.
ἔ-φθη-ν, φθῶ, φθαίην, — φθῆναι, φθάς, af φθάνω, st. φθα.
ἔ-πτη-ν, πτῶ, πταίην, — πτῆ-ναι, πτάς, af πέτομαι (st. πετ, πτα); Aor. Med. ἐπτά-μην — jemte ἐπτ-ό-μην efter conj. på -ω [med syncope i st. f. ἐ-π(ε)τ-ό-μην].
ἔ-σκλη-ν, — σκλαίην, — σκλῆ-ναι, af σκέλλω (st. σκελ o. σκλα; jfr Perf. ἔσκλη-κα).
ἔ-δρᾱ-ν (med ᾱ i anledn. af det föreg. ρ) δρῶ, δρα-ίην, δρᾶ-θι, δρᾶ-ναι, δράς, af δι-δράσκω (st. δρα); på samma sätt Aor. Inf. γηρᾶ-ναι (Part. γηράς Hom.), af γηράσκω.

3. af st. *på* ο:
ἑ-άλω-ν el. ἥλω-ν, ἁλῶ, ἁλοίην, ἁλῶναι, ἁλούς, οῦσα, όν, af ἁλίσκομαι, st. ἁλο.
ἐ-βίω-ν, βιῶ, βιῴην (βιοίην är *Præs.* Opt.), βιῶναι, βιούς, οῦσα, όν, af βιόω, st. βιο.

4. af st. *på* υ:
ἔδῡν, δύω, δύην (af δυ-ΐη-ν), δῦθι, δῦναι, δύς, δῦσα, δύν, af δύω, st. δυ.

Anm. Hos Hom. finnas ännu flera aoristi secundi bildade efter *conj. på -μι* (*utan* bindvocal), ehuru deras præsentia gå efter conjug. på ω, t. ex.
ἔβρων *åt*, af βιβρώσκω, jfr § 62: 11. Så ock ἔπλων, Part. πλώς, af πλώ-ω.
ἔκτᾰ *dödade*, οὖτᾰ *sårade*, 3 Sing., se § 50: 2, c, noten.
καταπτή-την *nedhukade sig*, 2 Dual., af st. πτα (Præs. πτήσσω) ss. af en aor. ἔπτη-ν; skiljes från ἔπτην *flög* (af πέτομαι) se ofvan.

B) Mediala (förr kallade aoristi **"syncopati"**, *emedan de sakna bindvocal*):

ἐ-λέγ-μην, 3 Sing. λέκ-το, Imperat. λέξο o. λέξ-ε-ο, Inf. λέχ-θαι, Part. (κατα)λέγ-μενος;

a) j. *samlade l. sällade mig till*, af st. λεγ **samla** (jfr *leg-o*, flores, spolia). Od. 9: 335: ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.

b) jag *räknade* el. *öfverräknade* åt mig (Od. 4: 451: λέκτο δ' ἀριθμόν) af st. λεγ *räkna*, uppräkna (*sedan* = säga, men *ej* redan hos *Hom.*).

c) jag *lade mig*, af st. λεχ (jfr λέχ-ος *lec*-tus, bädd, λόχ-ος bakhåll) Od. 4: 453: λέκ-το καὶ αὐτός. Af denna (i prosan obrukliga) verbalstam λεχ finnes hos Hom. ock aor. ἔλεξα jag *lade* el. bringade till sömns; Med. λέξομαι, ἐλεξάμην lägga sig.

ἐδέχ-μην mottog, väntade, 3 Sing. *δέκ-το*, Imperat. *δέ$\overset{\xi}{_{(\chi\text{-}\sigma)}}$ο*, Inf. *δέχ-θαι* Part. *δέ$\overset{\gamma}{_{(\chi)}}$-μενος* (af st. *δεχ*), Præs. *δέχομαι*.

λύ-μην löstes, 3 Sing. *λῦτο* l. *λῦ-το*, 3 Plur. *λύ-ντο*, af *λύ-ω*.

ἔβλη-το l. *βλῆ-το* träffades, Conj. *βλή-ε-ται*, Opt. 2 *βλεῖο*, Inf. *βλῆσθαι*, Part. *βλήμενος*, af st. *βλα* (Præs. *βάλλω*); om långa voc. se § 50: 2, c, noten. — Dessutom 2 Dual. *Activi ξυμβλή-την*, Inf. *ξυμβλή-μεναι*, ss. af en aor. *ἔβλη-ν*.

πλῆ-το, Plur. *πλῆ-ντο*, af st. *πλᾰ* (om långa voc. se § 50: 2, c, noten), betyder: a) *fylldes* (*πίμπλημι*), Opt. *πλῄ-μην* o *πλεί-μην*, Imperat. *πλῆ-σο*, Part. *πλή-μενος*; b) *närmade sig* (*πελάζω*), med st. *πελα* syncoperad till *πλα*.

ἄμπνῡ-το återfick andan, af *ἀναπνέ-ω*, st. *πνυ*, *πνευ*.

σῦ-το ilade, Part. *σύμενος*, af *σεύ-ω*, st. *συ*, *σευ*.

ἔχῠ-το l. *χῦ-το* utgjöt sig, Part. *χύ-μενος*, af *χέ-ω*, st. *χυ*, *χευ*.

ἄλ-σο, *ἄλ-το* sprang, rusade, Part. *ἄλ-μενος*, af *ἅλ$\overset{\lambda}{_{(j)}}$ομαι*, st. *ἀλ* (sal-i-o).

πάλ-το svängdes, af *πάλλω* svänga, st. *παλ*.

γέν-το grep, af st. *γεν*.

Conj. *φθί-ω-μαι* förgås, Opt. *φθί-μην* (af *φθῑ-ι-μην*), 3 Sing. *φθῖ-το*, Inf. *φθί-σθαι*, Part. *φθί-μενος*, af st. *φθι*, Præs. *φθί-νω*; ss. Ind. nyttjas Plusqu. *ἐφθίμην* (3 Plur. *ἐφθί-α-το*).

Inf. *πέρθ-αι* förstöra, af Præs. *πέρθ-ω*.

Part. *ἐϋκτί-μενος* välbygd, af st. *κτι*, Præs. *κτίζω*; jfr *Adject.* *ἴκ-μενος* gynnande (om vinden, *οὖρος*) af st. *ἱκ* (*ἱκνέομαι*), och *ἄσ-μενος* glad, af st. *ἁδ* (*ἁνδάνω*), *egl. Participia* Aor. 2 Medii efter conj. på *-μι*.

§ 58. Perfecta och Plusquamperfecta efter Conj. på *-μι*.

Conjugation på *-μι* afviker (enl. § 50: 1) vanl. blott i Præs. och Imperf. samt i *activi* o. *medii* aor. sec. från conj. på *-ω*. Några verba afvika dock äfven i Perfectum och Plusquamperfectum activi sålunda:

a) *Indicativi singularis* böjes efter conj. på *-ω*; men dess dual. och plur. samt de öfriga modi återfå den *korta* stamvocalen, och ändelserna läggas (utom i Conj. och Opt.) till stammen *utan* bindvocaler (§ 51: 3—6).

b) Participium lägger till stammen ändelsen *-οτ* (hvarmed stamvoc. *α* sammandrages, *ἑστᾰ-οτ* blir *ἑστωτ*) och ändas i Nom. Sing. Masc. *-ώς*, Fem. *-ῶσα*, Neutr. *-ώς* l. *-ός* (förkortadt).

1. *Ἕστη-κα* j. *står*; st. *στᾰ*, perfectst. i Ind. *Sing.* *ἑστη*; i *Dual.* o. *Plur.* och öfriga modi med *kort* vocal *ἑστᾰ*.

Perf. *Ind.* S. 1. *ἕστη-κα*	D. —	Pl. *ἕστᾰ-μεν*	*Conj.* *ἑστ$\overset{\tilde{\omega}}{_{(\alpha\text{-}\omega)}}$*, *ῇς*, *ῇ* o. s. v.
2. *ἕστη-κα-ς*	*ἕστᾰ-τον*	*ἕστᾰ-τε*	*Opt.* *ἑστα-ίη-ν*
3. *ἕστη-κ-ε*	*ἕστᾰ-τον*	*ἑστ$\overset{\tilde{\alpha}}{_{(\alpha\text{-}\alpha)}}$-σι*	*Imp.* *ἕστᾰ-θι*

Infinit. *ἑστᾰ́-ναι*; *Part.* *ἑστ$\overset{\acute{\omega}\varsigma}{_{(\alpha\text{-}\omega\varsigma)}}$*, *ἑστῶσα*, *ἑστώς* l. *vanl.* *ἑστός*

Gen. *ἑστ$\overset{\tilde{\omega}}{_{(\alpha\text{-}o)}}$-τος*, *ἑστώ-σης*, *ἑστῶτος*.

Plusqu. S. 1. *εἱστή-κ-ει-ν* (j. *stod*)	D. —	Pl. *ἕστᾰ-μεν*
2. *εἱστή-κ-ει-ς*	*ἕστᾰ-τον*	*ἕστᾰ-τε*
3. *εἱστή-κ-ει*	*ἑστᾰ́-την*	*ἕστᾰ-σαν*.

Hom. har i Participium de ocontraherade formerna, t. ex. *ἑστα-ώς*, *ἑστα-ότος*.

2. *Βέβη-κα* j. har gått [Præs. *βαίνω*, st. *βα*; perfectst. *βεβη*, med återkommen kort vocal *βεβᾰ*] böjes alldeles ss. *ἕστηκα* (dock mest i poesien).

3. *Τέθνη-κα* j. är död (Præs. *θνή-σκω*, st. *θαν*; perfectst. med metath. *τεθνη*, med kort voc. *τεθνᾰ*) böjes ss. *ἕστηκα*, men får i Part. ett *ε* före ändelsen: *τεθνε-ώς*, *τεθνε-ῶσα*, *τεθνε-ώς* el. *τεθνε-ός*, Gen. *τεθνε-ῶτος*.

Hom. har i Part. Gen. äfven *τεθνη-ῶτος*, *τεθνει-ῶτος*, *τεθνη-ότος*, *τεθνει-ότος*, så ock i de öfriga casus. — Fem. *τεθνη-υῖα*.

4. *Τέτλη-κα* j. har uthärdat (obr. præs. *τλαω*, st. *τλα*, perfectst. *τετλη*, med kort voc. *τετλᾰ*) böjes ss. *ἕστηκα*, men i Part. *τετλη-ώς*, *τετλη-υῖᾰ*.

5. *Γέγον-α* j. har blifvit [Præs. *γίγνομαι* (af *γι-γ(ε)ν-ο-μαι*), st. *γεν*, perfectst. *γε-γον*] har i poesien enstaka former i Perf. efter conjug. på *-μι* (af perfectst. *γεγᾰ*), t. ex. 1 Pl. *γέ-γᾰ-μεν*, Part. *γεγώς*, Gen. *γεγῶ-τος*.

Hom. har Perf. *fullständigt* (utom Conj. och Opt.): *γέγον-α*, *-ας*, *-ε*; Dual. *γέγᾰτον* o. s. v., men 3 Plur. *γεγᾰ́-ᾱ-ϝσι*; Imperat. *γέγᾰ-θι*, Inf. *γεγά-μεν*, Part. *γεγᾰ-ώς*, *γεγαυῖα*, Gen. *γεγᾰ-ῶτος*. — Plusqu. 3 Dual. *(ἐκ)γεγᾰ́-την*.

6. *Δέδῐ-α* j. fruktar, Perf. *sec.* till *δείδω* af st. *δῐ* (jfr *δίω* frukta, § 56: 1 hos Hom.) ss. *λείπω* af st. *λῐπ*, enl. § 59.

Perf. *Ind.* S. 1. (*δέδι-α*)	Pl. *δέδῐ-μεν*	*Conj.* *δεδί-ω*	*Inf.* *δεδιέ-ναι**
2. (*δέδι-ας*)	*δέδῐ-τε*	*Opt.* *δεδιε-ίη-ν**	*Part.* *δεδι-ώς*
3. (*δέδι-ε*)	*δεδῐ́-ᾱ-ϝσι*	*Imperat.* *δέδι-θι*	
	(med bindv. *α*)	* med inskjutet *ε*.	

Plusqu. S. (*ἐδεδί-ει-ν*), (*ἐδεδί-ει-ς*), (*ἐδεδί-ει*); Plur. *ἐδέδι-μεν*, *ἐδέδι-τε*, *ἐδέδι-σαν* (sällan *ἐδεδί-ε-σαν*).

Anm. 1. I st. för Ind. *Singularis* *δέδια*, *ἐδεδίειν*, begagnas vanl. Perf. o. Ppf. 1 *δέδοικα*, *ἐδεδοίκειν*; så ock ofta *δεδοικώς* för *δεδιώς*. [Hom. har *δεί-δια*, med *förstärkt* reduplikation; så ock Perf. 1 *δεί-δοικα*].

Anm. 2. I alla dessa anförda perfecta (1—6) äro ock de motsvarande formerna efter conjugat. på *-ω* brukliga, t. o. m. brukligare i *βέβηκα* och *γέγονα*. Dock säges vanl. *ἑστᾰ́ναι* (ej *ἑστηκέναι*).

7. *Οἶδα* j. *vet*, Perf. af st. *ἰδ*, diftongiserad *ειδ*, *οιδ* (jfr st. *λιπ*, Præs. *λείπ-ω*, Perf. *λέ-λοιπ-α*. Egl. *ϝοιδα*, oredupliceradt perf. af st. *ϝιδ* *vid-eo*, se [hvaraf prosans aor. sec. *εἶδον* »jag *såg*» (af *ε-ϝιδ-ον*; Hom. utan augm. *ϝἴδον*) § 63; 3], diftongiserad *ϝειδ* (jfr »ich *weiss*», j. *vet*), *ϝοιδ*.

☞ Obs. 1) *Οἰδ* begagnas i Perfecti Ind. *Sing.*; — *ἰδ* i dess *Dual.* o. *Plur.* samt i *Imperat.*; — och *ειδ* i alla öfriga fall (i Plusqu. augmenteradt till *ᾐδ*).

2) Conj., Opt. och Inf. samt *Fut.* utvidga st. *ειδ* med ett *ε*: *εἰδ-ῶ* (ε-ω), *εἰδε-ίη-ν*, *εἰδέ-ναι* (jfr *δε-διε-ίη-ν*, *δε-διέ-ναι*), *εἰδ-ή-σω* (ε).

3) Plusquamperf. har i *Sing.* jemte de vanliga ändelserna *ει-ν*, *ει-ς*, *ει(ν)*, äfven de äldre *η*, *ης*, *η* (pag. 63, not. 1); dess Dual. och Plur. bildas både *med* och *utan* bindvocalen *ει*.

Ljudlag (9 o. 10): *T*-ljud framför *T*-ljud eller *μ* blir *σ*; *T*-ljud framför *σ* bortfaller.

Perf. *Ind.* S. 1. *οἶδ-α*	D. —	Pl. *ἴσ-μεν* (δ)	*Conj.* *εἰδ-ῶ* (ε-ω), *ῇς*, *ῇ* o. s. v.
2. *οἶσ-θα*	*ἴσ-τον* (δ)	*ἴσ-τε* (δ)	*Opt.* *εἰδε-ίη-ν*
3. *οἶδ-ε*	*ἴσ-τον* (δ)	*ἴσ-σ-ᾱ-ϝσι*	*Imperat.* *ἴσ-θι* (δ), *ἴσ-τω* o. s. v.
		(jfr *εἴξ-ᾱ-ϝσι* (κ-σ) i N:o 8)	

Inf. *εἰδ-έ-ναι* [Hom. *ἴδ-μεν(αι)*]; *Part.* *εἰδ-ώς*, *εἰδ-υῖᾰ* (Hom. *ϝιδ-υῖα*), *εἰδ-ός*.

Plusqu.	S. 1.	ᾔδ-ει-ν	el.	ᾔδ-η j. *visste*
	2.	ᾔδ-ει-ς, ᾔδ-ει-σθα	»	ᾔδ-η-ς, ᾔδ-η-σθα
	3.	ᾔδ-ει(ν)	»	ᾔδ-η
	D. 2.	ᾔδ-ει-τον	»	ἦ$^{\sigma}_{(\delta)}$-τον
	3.	ᾐδ-εί-την	»	ᾔ$^{\sigma}_{(\delta)}$-την
	Pl. 1.	ᾔδ-ει-μεν	»	ἦ$^{\sigma}_{(\delta)}$-μεν
	2.	ᾔδ-ει-τε	»	ἦ$^{\sigma}_{(\delta)}$-τε
	3.	ᾔδ-ε-σαν	»	ᾖσ-σαν

Fut. εἴσ-ομαι j. skall veta (stundom εἰδή-σω)

Verbaladj. ἰ$^{\sigma}_{(\delta)}$-τέον

Homeriska former:

Perf. Ind. Sing. 2 οἶδ-α-ς (så ock stundom i poesien οἴδ-α-μεν, οἴδ-α-σι), Plur. ἴδ-μεν; Conj. Osammandragen εἰ-δέω, Plur. (med *kort* vocal, § 35: 4, b) εἴδ-ο-μεν, εἴδ-ε-τε.

Plusqu. Sing. 1 ᾔδ-ε-α (pag. 63, not.), 2 ἠ-είδ-η-ς, 3 ἠ-είδ-η o. ᾔδ-ε-ε(ν); Plur. 3 ἴ-σαν (jfr Impf. af εἶμι).

Medium (synas, vara lik), Præs. εἴδ-ο-μαι,. Aor. 1 εἰ-σάμην o. ἐ-ει-σάμην (jfr εἶμι), Aor. 2 (jag *såg*) εἰδόμην o. ἰδόμην.

8. Ἔ-οικ-α jag liknar, synes, st. egl. ϳικ, diftongiserad ϳεικ, ϳοικ (jfr λιπ λείπ-ω λέ-λοιπ-α), redupliceradt Perfectum egl. ϳε-ϳοικ-α [hvars sednare jod Hom. Il. 18: 418 ännu har qvar i (ϳ)ε-ΐοικ-α], i prosan ἔ-οικ-α (med båda jod bortfallna).

1 Pers. Plur. ἔ-οι$\underset{(\kappa)}{\gamma}$-μεν (poetiskt) jemte ἐ-οίκ-α-μεν; Infinit. ἐ-οικ-έ-ναι, Part. εἰκώς, εἰκυῖα, εἰκός (af εἰκ) jemte ἐ-οικ-ώς. Egendomlig är 3 Plur. εἴ$\underset{(\kappa\text{-}\sigma)}{\xi}$ᾱϳσι, jfr ἴ-σᾱσι.

Hom. former *utan* bindvocal: *Dual.* Perf. (ϳ)ἔ-(ϳ)ϊκ-τον, Ppf. (ϳ)ἐ-(ϳ)ΐκ-την. Ppf. *Medii* 3 Sing. ἔϊκ-το o. ἤϊκ-το. Biform: Imperf. εἶκ-ε (syntes *passande*). — Af st. εἰκ bildar Hom. ett Præs. ἐΐσκω göra lik, jemföra (i st. f. ἐΐκ-σκω, med utstött κ, enl. § 62: d).

9. Κέ-κρᾱγ-α (Præs. κράζω j. ropar) st. κραγ, utan bindv. i Imperat. κέ-κρα$\underset{(\gamma)}{\chi}$-θι.

Anm. Andra hithörande former hos Hom. äro:

ἄνωγ-α jag befaller, 1 Plur. ἄνωγ-μεν; Imperat. Sing. ἄνωχ-θι, ἀνώχ-θω, Plur. 2 ἄνωχ-θε. — *Ppf. heter* ἠνώγε-α, 3 Sing. ἠνώγειν, ἠνώγει, ἀνώγει. (Biformer: Imperf. ἤνωγον, Fut. ἀνώξω, Aor. Inf. ἀνῶξαι.)

εἰλήλουθ-α j. är kommen, st. ἐλευθ, ἐλυθ (Præs. ἔρχομαι); 1 Plur. εἰλήλουθ-μεν.

πέ-ποιθ-α j. litar på, st. πιθ, jfr *fid-o* (Præs. πείθω öfvertala): Ppf. 1 Pl. ἐ-πέ-πιθ-μεν, Perf. Imperat. πέ-πει$\underset{(\vartheta)}{\sigma}$-θι.

πέ-πονθ-α j. har lidit, st. πενθ (Præs. πάσχω); Perf. Plur. 2 πέ-ποσθε [i st f. πε-πονθ-τε, då θ, som framför τ blef σ, kastade sin aspiration öfver på τ, samt ν framför σ bortföll]; Part. Fem. πε-πᾰθ-υῖα (af st. πᾰθ, jfr ἔ-παθ-ον).

ἐγρ-ήγορ-α jag är vaken, st. ἐγερ (Præs. ἐγείρω); Imperat. 2 Plur. ἐγρήγορ-θε. 3 Plur. Perf. Ind. ἐγρηγόρ-θ-α-σι (med inskjutet θ).

μέ-μα-α jag ilar fram, eftersträfvar, st. μα (Præs. μαίομαι eftersträfva); *Dual.* μέ-μᾰ-τον, *Plur.* μέ-μα-μεν, μέ-μα-τε, με-μά-αϳσι; *Part.* μεμᾱώς, Gen. -ῶτος, Plur. μεμᾱ-ότες.

Hit höra ock Perf. Part. βεβρώς, Gen. -ῶτος, och πεπτώς el. πεπτεώς, Gen. πεπτε-ῶτος, af Præs. βιβρώσκω och πίπτω.

§ 58½. Verba irregularia.

Oregelbundenheten uppkommer vanligen derigenom, att *Verbal*-stammen i Præsens och Imperf., *stundom* ock i *andra* tempora, är utvidgad på något **annat** sätt än de två (i § 41: 1, a, b, angifna) vanliga, **nemligen:**

a) genom *vocalförlängning* eller *diftongisering* (*Förlängnings*-klassen), eller
b) genom *tillägg af ε* (*E*-klassen), eller
c) genom *tillägg af ν el. ἄν* (*Nasal*-klassen), eller
d) genom *tillägg af σκ* (*Inchoativ*-klassen), hvartill slutligen komma
e) verba **anomala,** som vid tempusbildningen använda **flera** olika stammar eller förete andra oregelbundenheter.

Anm. 1. Härnedan anföres vanligen blott Præs., Fut., Aor. och Perfectum. Efter Perf. Activi rätta sig nemligen ej blott Perf. och Plusqu. Passivi, utan vanligen ock Passivi Fut. 1 och Aor. 1. — *Tempora secunda saknas deremot öfverallt, der de ej anföras.* — Former med *stor* stil *inom parenthes* äro i god Attisk prosa *sällsynta;* med *fin* stil tryckta tillhöra *poesien.*

Anm. 2. *Prst.* betyder Præsens-stam; *Bist.* Bistam; *Vbalst.* Verbalstam; *Bif.* Biform; *utv.* utvidgad.

§ 59. Verba irregularia af Förlängnings-klassen.

Obs. Verbalstammen utvidgas till en särskild præsens-stam genom stamvocalens *förlängning* (ᾰ till η, ῐ till ῑ) eller *diftongisering* (υ till ευ, ι till ει); och alla tempora *prima* samt Perf. och Plusqu. *sec.* bildas från *præsens*-stammen (*ej* — ss. i § 41: 2 — från *verbal*-stammen), i Perf. sec. med förändring af præsentis ει till οι!

A. Muta-*stammar:*

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
1. *σήπομαι ruttnar,* st. σᾰπ	σᾰπ-ήσομαι 2	ἐσᾰ́π-ην	σέσηπ-α 2	Perf. sec. »*är* rutten». Præs. o. Fut. *act.* σήπω, σήψω *låta* ruttna *(trans.)*
2. *τήκομαι smälter,* st. τᾰκ	—	ἐ-τᾰ́κ-ην	τέ-τηκ-α 2	Perf. sec. »*är* uppsmält». Præs. *act.* τήκω är *trans.* »*låter* smälta».
3. πλήσσω *slår,* st. πλᾰγ	πλή$^{ξ}_{(γ\text{-}σ)}$ω	ἔ-πληξ-α	πέ-πληγ-α 2	St. πλᾰγ, förlängd πληγ, är utvidgad med ȷ i Præs. πλήσσω. I st. f. v. *simplex* i *activi* Præs., Fut. o. Aor. hafva Attici πατάσσω, πατάξω, ἐπάταξα.
Pass.	πληγ-ήσομαι 2 ἐκ el. κατα-πλᾰγ-ήσομαι	ἐ-πλήγ-ην ἐξ el. κατ-επλᾰ́γ-ην	πέ-πληγ-μαι	* Hom. aor. 1 ἔπληξα o. πλῆξα, aor. 2 ἔπληγον o. πέ-πληγ-ον (redupl.); i Pass. stund. ἐκπλήγην, κατεπλήγην (Il. 3: 31)*
4. τρῑ́βω *nöter,* st. τρῐβ	τρῑ́$^{ψ}_{(β\text{-}σ)}$ω	ἔ-τρῑψα	τέ-τρῑ$^{φ}_{(β)}$α	Pass. 2 τρῐβ-ήσομαι, ἐ-τρῐ́β-ην, τέτρι$^{μ}_{(β)}$-μαι (sällan ἐτρίφθην). *Långt* ι, utom i passivi Fut. 2 och Aor. 2.
5. πνῑ́γω *qväfver,* st. πνῐγ	πνῑ́$^{ξ}_{(γ\text{-}σ)}$ω	—	—	Pass. 2 πνῐγ-ήσομαι, ἐ-πνῐ́γ-ην, qväfvas.
6. φεύγω *flyr,* st. φῠγ, *fugio*	φεύ$^{ξ}_{(γ\text{-}σ)}$ομαι o. φευξ$^{οῦ}_{(ε\text{-}ο)}$μαι	ἔ-φυγ-ον	πέ-φευγ-α 2	Fut. *Dor.* § 42: eg. 3. * Hom. Perf. Part. πεφυζότες, Med. πεφυγμένος, verbaladj. φυκτός (pros. φευκτός).*

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
7. πείθω *öfvertalar*, st. πῐθ, jfr *fid-o*	πείθ-σω	ἔπεισα	πέ-πειθ-κα	Perf. *sec.* πέ-ποιθα *litar på*, § 58: 9; Fut. *Pass.* πεισθήσομαι skall öfvertalas.
πείθομαι *tror, lyder*	πείθ-σομαι	ἐπεί$^{σ}_{(θ)}$-θην	πέ-πει$^{σ}_{(θ)}$μαι	* Poet. former aor. sec. ἔπιθον o. ἐπιθόμην, πέ-πιθον o. πε-πιθόμην (redupl.). — Genom *utvidgning med* ε: πιθήσω, ἐπί-θησα lyda, lita på; πεπιθήσω öfvertala. *
8. λείπω *lemnar*, st. λῐπ	λεί$^{ψ}_{(π-σ)}$ω	ἔ-λῐπ-ον	λέ-λοι-πα 2	Pass. λειφθήσομαι, ἐλείφθην, λέ-λειμμαι. Med. λείψομαι, ἐλιπόμην. Jfr *re-linqu-o, re-l̆iqu-us.*
9. δείδω *fruktar*, st. δῐ	δείδ-σομαι	ἔδεισα	δέ-δοιδ-κα (δέ-δι-α 2)	Om perf. se § 58: 6. Jfr δίω § 56: 1.

Anm. Enstaka hithörande former hos Hom. äro t. ex.

st. ἐρικ: ἐρείκ-ω sönderbryta, Aor. ἤρικ-ον; — st. ἐριπ: ἐρείπ-ω nedstörta, Aor. ἤριπ-ον;

st. στιχ: στείχ-ω gå, Aor. ἔ-στιχ-ον; — st. φιδ: φείδ-ομαι skona, πε-φιδ-όμην;

st. ἐλυθ: Fut. ἐλεύθ-σομαι komma, Aor. ἤλυθ-ον (att. ἦλθον);

st. πυθ: πεύθ-ομαι (att. πυνθάν-ομαι) erfara, Aor. ἐ-πυθ-όμην;

st. κυθ: κεύθ-ω dölja (bif. κευθάνω), κεύθ-σω, κέκευθα, ἔκῠθον o. κῠθον (Conj. κεκύθω).

B. Vocal-*stammar:*

Obs. Stammens υ diftongiseras till ευ, hvars υ framför *vocal* öfvergår till digamma och bortfaller.

10. νέϝω *simmar*	νεύ-σομαι o. νευ-σ$^{οῦ}_{(ε-ο)}$-μαι	ἔνευ-σα	νέ-νευ-κα	St. νυ, utvidgad νευ, νεϝ. * Hom. biformer νήχω, νήχομαι, Fut. νήξομαι. *
Skilj härifrån: a) νέω *uppstaplar*	νή-σω Pass.	ἔνησα ἐνήσ-θην ἐνήθην	— νέ-νησ-μαι νέ-νη-μαι	* Hom. bif. νη-έω o. ἐπι- el. παρα-νηνέω; verbaladj. νητός. *
b) νέω o. νήθω *spinner*	νήσω Pass.	ἔνησα ἐνή-θην	— νέ-νησ-μαι	Verbaladj. νητός.
c) νέομαι o. νεῦμαι *skall gå*	—	—	—	Sing. 2 νεῖαι, 3 νεῖται (blott Præs. o. Imperf.); biform νίσσομαι o. νείσσομαι, Fut. νίσομαι.
11. πνέϝ-ω *blåser, andas*	πνεύ-σομαι o. πνευ-σ$^{οῦ}_{(ε-ο)}$-μαι	ἔ-πνευ-σα	πέ-πνευ-κα	St. πνυ, utvidgad πνευ, πνεϝ. — Pass. πέ-πνευσμαι, ἐπνεύσθην. * Hom. Perf. πέπνῡ-μαι (j. är förståndig) och Aor. ἀμ-πνύ-νθη (han återfick andan), af ἀναπνέω, se § 43½: anm. 3, not.; — om Aor. ἄμπνῡτο se § 57: anm.; Imperat. ἄμπνυε ant. af ett episkt præs. ἀμπνύω el. af en ep. aor. ἄμπνυον. *
12. πλέϝ-ω *seglar*	πλεύ-σομαι o. πλευ-σ$^{οῦ}_{(ε-ο)}$-μαι	ἔ-πλευ-σα	πέ-πλευ-κα	St. πλυ, utv. πλευ, πλεϝ. Pass. πέ-πλευσμαι ἐ-πλεύ-σθην. * Hom. bif. πλώω, aor. ἔπλωσα; om aor. ἔπλων, part. πλώς, se § 57: anm. *
13. θέϝ-ω *springer*	θεύ-σομαι	—	—	St. θυ, utv. θευ, θεϝ. * Hom. præs. äfven θείω. *
14. ῥέϝ-ω *strömmar*, st. ῥυ, ῥευ, jfr *riv-us*	ῥυ-ή-σομαι	ἐῤ-ῥύη-ν	ἐῤ-ῥύη-κα	St. ῥυ är utvidgad *med* ε (ss. i E-klassen) i Fut., Aor. o. Perf.; diftongiserad i de *mindre* vanliga formerna ῥεύσομαι ἔῤ-ῥευσα.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
15. χέϝ-ω *gjuter*	χέϝ-ω (§ 42: egend. 4) (Hom. χεύ-ω)	ἔ-χεϝ-α (Hom. ἔχευα)	κέ-χῠ-κα	St. χυ är outvidgad i Perfect- och Passiva ϑε-stammen (ss. ock i Aor. ἔχῠτο, χῠτο, § 57: anm.). * Hos Hom. *qvarstår* υ framför vocal i Fut. och Aor. act. *
Med.	χέϝ-ομαι			
Pass.	χῠ-ϑήσομαι	ἐ-χύ-ϑην	κέ-χῠ-μαι	
16. σεύω *sätter i rörelse*	—	ἔσ-σευ-α	—	St. συ, utv. σευ, hvars υ *qvarstår* ffför vocal. — Pass. ila, sträfva, Perf. ἔσσῦμαι, Aor. ἐσ-σύ-ϑην (Part. συϑείς) o. ἐσ-σύ-μην (Part. ἐσσύμενος) § 57: anm.

§ 60. Verba irregularia af E-klassen,

läggande ε till stammen {A) i Præs. o. Imperf. / B) i *andra* tempora.

A. Verba, som lägga ε till verbalstammen i *Præs.* och *Imperfectum.* (1)

1. γαμ-έ-ω, *uxorem duco,* st. γαμ, utv. γαμε *äfv. i fut. o. perf.*	γαμ ῶ (ε-ω), -εῖς, -εῖ (Hom. γαμέ-ω)	ἔ-γημ-α	γε-γάμη-κα	Medium *(nubo)* γαμέομαι, Fut. γαμοῦμαι (Hom. γαμέσσομαι), ἐγημάμην, γεγάμημαι.
2. δοκ-έ-ω *synes,* st. δοκ, utv. δοκε	δό ξ (κ-σ) -ω	ἔδοξα	δέδο γ (κ) -μαι	
3. ῥιπτ-έ-ω o. ῥίπτω *kastar,* Vbalst. ῥιφ, Prst. ῥιπτ, ῥιπτε	ῥί ψ (φ-σ) -ω	ἔρριψα; Pass. 1 ἐρρίφ-ϑην 2 ἐρρίφ-ην	ἔρριφ-α 2	ε är i Præs. lagdt till *præsens*-stammen ῥιπτ, ej till *verbal*-stammen ῥιφ. * Hom. Ppf. Pass. ἐ-ρέ-ριπτο (med redupl. *trots* ρ); Iterativform ῥίπτασκον § 45. *
4. ὠϑ-έ-ω *stöter,* st. ὠϑ, utv. ὠϑε	ὤϑ-σω	ἔ-ωϑ-σα	ἔ-ωϑ-κα	Pass. ἔω σ (ϑ) μαι, ἐώ σ (ϑ) ϑην, enl. § 43½: 3, anm. 3.

Dessutom hos Hom. eller andra skalder:

5. γεγων-έ-ω *ropar,* st. γεγων, utv. γεγωνε	γεγωνή-σω	—	pf. 2 γέγων-α med præs. bet.	
6. γηϑ-έ-ω *glädjes,* st. γηϑ, utv. γηϑε	—	—	pf. 2 γέγηϑ-α med præs. bet.	Doriskt γαϑ-έ-ω, jfr *gaud-eo.*
7. ῥιγ-έ-ω *ryser,* st. ῥιγ, utv. ῥιγε	—	ἐρρίγησα, ῥίγησα	pf. 2 ἔρ-ριγ-α med præs. bet.	Jfr *frig-eo.*
8. δουπ-έ-ω *dånar, ljuder,* st. δουπ, utv. δουπε	—	ἐ-γδούπη-σα, δούπησα	pf. 2 δέδουπα	Ursprunglig st. γδουπ, som återkommer i den *augmenterade* aor. 1.

---

(1) (§ 60: A). Enstaka hithörande former i poesien äro:
κελαδέ-ω jag brusar, part. κελάδ-ων; — κτυπέ-ω jag ljuder, aor. ἔ-κτυπ-ον; — χραισμέ-ω jag hjelper, aor. ἔχραισμ-ον;
κεντέ-ω j. sticker, aor. inf. κένσ-σαι; — φιλέ-ω, aor. ἐφιλ-άμην.

På samma sätt lägga två verba α till st. *i præs.*, men ej i pf. och aor.: μηκά-ο-μαι j. bräker, μέμηκ-α, ἔ-μηκ-ον; — μυκά-ο-μαι j. vrålar, μέ-μῡκ-α, ἔ-μῡκ-ον; jfr γοά-ω, impf. ἔ-γο-ον.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
9. στυγ-έ-ω *skyr, hatar*, st. στυγ, utv. στυγε,	στυγή-σω	ἐστύγη-σα aor. 2 ἔστυγον	ἐστύγη-κα	behåller utvidgningen öfverallt utom i aor. 2 [o. aor. 1 ἔ-στυ$\genfrac{}{}{0pt}{}{\xi}{(\gamma\text{-}\sigma)}$α, j. *gjorde* fruktansvärd].
10. δατ-έ-ομαι *delar*, st. δατ, utv. δατε	δάτ̸-σομαι	ἐδατ̸-σάμην	δέδα$\genfrac{}{}{0pt}{}{\sigma}{(\tau)}$-μαι med pass. bet.; 3 Pl. δε-δαί-αται	Bif. δαίομαι jag *delas* (Od. 1: 48) el. *sönderslites*, samt δαΐζω, F. δαΐ-ξω j. söndersliter l. *dödar*, pf. pass. δε-δαϊγμένος (§ 42: anm. 2).
11. πᾰτ-έ-ομαι *äter, smakar*, st. πᾰτ, utv. πατε	—	ἐπατ̸-σάμην	πέ-πα$\genfrac{}{}{0pt}{}{\sigma}{(\tau)}$-μαι —	☞ Skilj härifrån δαίομαι jag *brinner, uppflammar*, med pf. δέ-δη-α o. ppf. δε-δή-ειν, båda *intr.* — I *trans.* bet. *(antända)* finnas præs. och impf. act. δαίω och ἔδαιον.
12. εἰλ-έ-ω o. εἱλ-έ-ω *drifver tillsammans* eller i trängsel, *innesluter*, stam ϝἐλ, ϝειλ, utvidg. med ε ϝειλε.	εἰλή-σω Pass.	ἔλ-σα, inf. ἔλ-σαι ἐ-ϝ̸έλσαι ἐϝ̸άλ-η-ν 2 (3 pl. ἄλεν, inf. ἀλ-ήμε-ναι ἀλ-ῆ-ναι)	 ἔϝ̸ελ-μαι	Biformer i præs. o. imperf. ἴλλω, εἴλλω, εἴλλω.

B. Verba, som lägga ε till verbalst. i *andra* tempora (än præsens o. imperf.).

13. ἀλέξω *afvärjer*, st. ἀλεξ, i fut. utv. ἀλεξε ἀλέξομαι *afvärjer från mig, hämnas på*	(ἀλεξή-σω) ἀλεξή-σομαι	(ἤλεξ-α) ἠλεξ-άμην	—	* Hom. aor. 2 ἄλ-αλκ-ον redupl., ty st. är *urspr.* ἀλκ, hvaraf ock præs. är bildadt med inskj. ε (ἀλεκ); ἀλεκ-σκω blir ἀλέ$\genfrac{}{}{0pt}{}{\xi}{(\kappa\text{-}\sigma)}$ω, enl. ljudl. 15½; jfr § 62: d. *
14. βόσκ-ω *drifver i bet, när*, st. βοσκ, utv. βοσκε	βοσκή-σω	—	—	Med. *gå* i bet, *näras*. βό-σκω är bildadt af *ursprungl.* st. βο (jfr βο-τήρ, vallare, herde) ss. ἀρέσκω af ἀρε, § 62: 5.
15. εὕδω *sofver*, st. εὑδ, utv. εὑδε	εὑδή-σω	—	—	Vanl. blott i *composita*, t. ex. καθεύδω (impf. vanl. ἐκάθευδον, stundom καθεῦδον, -ηῦδον), fut. καθευδήσω.
16. ἕψ-ω *kokar*, st. ἑψ, utv. ἑψε	ἑψή-σω	ἥψη-σα		
17. μέλλω *skall, ernar*, st. μελλ, utv. μελλε	μελλή-σω	ἐμέλλη-σα	—	Om augm. i imperf. ἤμελλον se § 38: 1, a, anm.
18. ὄζ-ω *luktar*, Prst. ὀζ, utv. ὀζε	ὀζή-σω	ὤζη-σα	—	Verbalst. ursprungligen ὀδ (jfr *od-or*), hvaraf perf. 2 ὄδ-ωδ-α med *attisk* redupl., o. præs. ὄ$\genfrac{}{}{0pt}{}{\zeta}{(\delta\text{-}j)}$ω.
19. (ἐ)θέλω *vill*, st. ἐθελ, utv. ἐθελε	(ἐ)θελή-σω	ἠθέλη-σα	ἠθέλη-κα	
20. ἐῤῥω *bortgår*, st. ἐῤῥ, utv. ἐῤῥε	ἐῤῥή-σω	ἤῤῥη-σα	ἤῤῥη-κα	Imperat. ἔῤῥε gå din väg, gånge du förlorad!

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
21. μέλει *curæ est*, st. μελ, utv. μελε	μελή-σει	ἐμέλη-σε	μεμέλη-κε	* Hom. perf. 2 μέ-μηλ-ε; plusquampf. 2 με-μήλ-ει; perf. *medii* syncoperadt μέ-μβλε-ται med utstött ε och i stället inskj. β (με-μ$\underset{(\varepsilon)}{\beta}$λε-ται). *
Med. μέλ-ομαι *har omsorg om*	μελή-σομαι	ἐμελή-θην	μεμέλη-μαι	
22. δέ-ω *lider brist på*, st. δεϝ, utv. δεϝε	δεή-σω	ἐδέη-σα (Hom. ἐδεύησα)	δε-δέη-κα	*Activum* är i prosan vanl. *impersonellt*: δεῖ, δεήσει, ἐδέησε det *behöfves* (μοί τινος), el. *bör* (μὲ ποιεῖν).
Med. δέ-ομαι (Hom. δεύομαι) *ber, behöfver*	δεή-σομαι (Hom. δευήσομαι)	ἐδεή-θην	δεδέη-μαι	ϝ har ffr vocaler bortfallit (men hos Hom. vocaliserats till υ).
23. a) Act. καθίζω, *sätter ned*, låter ngn sitta ned (trans.)	καθι$\underset{(\varepsilon\text{-}\varphi\omega)}{\tilde{\omega}}$, -εῖς, -εῖ	ἐκάθισα, καθῖσα	—	V. *simplex* ἵζω [sällsynt i prosa, oftare hos Hom och *der* vanl. *in*trans.] af σι-σ(ε)δ-jω, $\underset{(\sigma\iota)}{\tilde{\iota}}$-φ$\underset{(\delta\text{-}j)}{\zeta}$-ω, ss. ἴσχω af σι-σ(ε)χ-ω (redupl. o. syncop.). Bif. i præs. o. impf. ἱζάνω vanl. intrans.
b) Med. καθίζομαι, stundom ock καθίζω *sätter mig ned*	καθιζή-σομαι	ἐκαθισάμην (jfr. anm.)	—	I st. f. καθιζήσομαι, ἐκαθισάμην nyttjas ofta καθεδοῦμαι och i synnerhet ἐκαθεζόμην (emedan ἐκαθισάμην stundom betyder *jag satte ned åt mig*.)
24. καθέζομαι *j. sätter mig*, st. ἑδ, utv. ἑδε	καθεδ$\underset{(\varepsilon\text{-}o)}{o\tilde{\upsilon}}$-μαι	ἐκαθεζόμην egl. *imperf.* men ofta med bet. af *aor.*	—	V. simpl. ἕ$\underset{(\delta\text{-}j)}{\zeta}$ομαι finnes blott hos Hom. och med bif. ἑδριάομαι i præs. o. impf.
25. ὀφε$\underset{(\lambda\text{-}j)}{\acute{\iota}\lambda}$ω (Hom. ὀφέλ$\underset{(j)}{\lambda}$ω) *är skyldig*. st. egl. ὀφελ; utv. ὀφειλ, ὀφειλε	ὀφειλή-σω	ὠφείλη-σα	ὠφείλη-κα	Aor. 2 ὤφελον med Inf. = Latinets *utinam* och conjunct. imperf. el. ppf. * Ett *annat* ὀφέλλω hos Hom., i præs. o. imperf., betyder *föröka*. — Skilj härifrån ὠφελέω gagna, som är regelb.*
26. τύπτ-ω *slår*, Prst. τυπτ, utv. τυπτε	τυπτή-σω	ἔτυψα (ἔτυπ-ον)	(τετύπτηκα)	I st. f. ἔτυψα har *prosan* ἔπαισα af παίω. (Formerna τύψω, τυφθήσομαι, τυπήσομαι, τέτυφα, τέτυπα, ἐτύφθην, ss. exempel upptagna i paradigmat, saknas i klassiska språket.)
Pass.	τυπτή-σομαι	ἐτύπ-ην	τέτυμμαι	
27. χαίρω *gläder mig*, Prst. χαιρ, utvidg. χαιρε	χαιρή-σω	ἐ-χάρ-η-ν	κε-χάρη-κα	* Hom. af *Vbalst.* χαρ aor. 1 med. ἐ-χηρ-ά-μην, aor. 2 κε-χαρ-ό-μην, samt med tillagdt ε: fut. κε-χαρή-σω, -σομαι; perf. part. κε-χαρη-ώς. *
28. μάχ-ομαι *strider*, st. μαχ, utv. μαχε	μαχ$\underset{(\varepsilon\text{-}o)}{o\tilde{\upsilon}}$-μαι	ἐμαχε-σά-μην	μεμάχη-μαι	* Hom. præs. μαχέ-ομαι (part. μαχειόμενος o. μαχε-ούμενος) fut. μαχή-σομαι. *
29. βούλ-ομαι *vill*. st. βουλ, utv. βουλε	βουλή-σομαι	ἐβουλή-θην	βεβούλημαι (Hom. βέβουλα)	Om βούλει § 35: 4, anm. 2; om augm. § 38: 1. a, anm. * Hom. Præs. βόλεται, impf. ἐβόλοντο, af ursprungliga st. βολ (jfr *vol-o*).

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
30. *οἴ-ομαι tror*, st. *οἰ*, utv. *οἰε*	*οἰή-σομαι*	*ᾠή-θην*	—	Om *οἴει* § 35: 4, anm. 2. — * Hom. *ὀΐομαι*, aor. pass. *ὠΐσθην*, med. *ὀΐσατο*; bif. præs. *ὀΐω*. *
31. *οἴχ-ομαι är bortgången*, st. *οἰχ*, utv. *οἰχε*	*οἰχή-σομαι*	—	*οἴχ-ωκα*	* Hom. perf. *ᾤχη-κα*, *ᾤχημαι*; biform i præs. *οἰχ-νέω* enl. § 61: A, b. *
32. *ἄχθ-ομαι harmas*, st. *ἀχθ*, utv. *ἀχθε*	*ἀχθέ-σομαι* *ἀχθε-σ-θή-σομαι*	*ἠχθέ-σ-θην*	—	*σ* i passiva *θε*-stammen, emedan *ε* behålles *kort*.
33. *ἔρ-ομαι frågar*, st. *ἐρ*, utv. *ἐρε*	*ἐρή-σομαι*	*ἠρ-όμην*	—	ss. præs. i prosan *ἐρωτά-ω*. — * Hom. *εἴρομαι*, *εἰρήσομαι*; bif. *ἐρέω*, *ἐρεείνω*. *
34. *μέν-ω förblifver*, st. *μεν*, utv. *μενε*; jfr *man*-eo	*μεν-ῶ* (ε-ω), -εῖς, -εῖ	*ἔμει-να*	*με-μένη-κα*	* Hom. redupl. o. sync. bif. *μί-μν-ω* (af *μι-μεν-ω*). — Skilj härifrån perf. *μέμον-α* jag *sträfvar* = *μέ-μα-α* § 58: 9, anm. *
35. *νέμ-ω tilldelar*, st. *νεμ*, utv. *νεμε*	*νεμ-ῶ* (ε-ω), -εῖς, -εῖ	*ἔνειμ-α*	*νε-νέμη-κα*	

Dessutom hos Hom. eller andra skalder:

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
36. Stam *δα*, utv. *δαε*	*δαή-σομαι*	*ἐ-δάη-ν*	*δε-δάη-κα*	**intr.** undervis*as*, lära *sig*, *disco*; så ock part. perf. *δεδαώς* (som har lärt sig) och en inf. præs. *δε-δά-ασθαι* lära känna. — Deremot aor. 2 *act.* *δέ-δα-ον* **trans.** jag undervisa*de*, *docui*. Enstaka är præs. *δή-ω* j. *skall* finna.
37. a) *χήδ-ω* *trans. bedröfvar, försätter i bekymmer*, stam *χηδ*, utv. *χηδε*	*χηδή-σω*	—	—	Fut. *κε-καδή-σω* och aor. 2 *κέ-καδ-ον* bet. *beröfva* och föras till *χάζω* jag tränger tillbaka * (hvaraf Hom. har med. *χάζομαι*, *χάσ-σομαι*, *ἐχασ-σάμην* och *κε-καδ-όμην* vika tillbaka). *
b) Med. *κήδ-ομαι intr.: är bekymrad*	*κε-καδή-σομαι*	—	*κέ-κηδα* 2	
38. *μέδ-ομαι ombesörjer*, tänker på, st. *μεδ*, utv. *μεδε*	*μεδή-σομαι*	—	—	Part. act. *μέδων*, *μεδέων* (ombesörjare) *herrskare*. — Skilj härifrån *μήδομαι*, *μήσομαι*, *ἐμησάμην* ha i sinnet, upptänka, bereda.
39. *ἄλθ-ομαι*, *blir helbregda*, st. *ἀλθ* utv. *ἀλθε*	*ἀλθή-σομαι*	—	—	
40. St. *πιθ*, utv. *πιθε*, a) intr.	*πιθή-σω*	*ἐ-πίθη-σα*	—	lyda, tro, ss. prosans *πείθομαι*.
b) *trans.*	*πε-πιθή-σω*	*πέ-πιθ-ον*	—	*öfvertala*, ss. prosans *πείθω*.
41. St. *τορ*, utv. *τορε*	*τε-τορή-σω* ljuda genomträngande	*ἐ-τόρη-σα*, *ἔ-τορ-ον* } genomborrade	—	Beslägtad st. *τερ*, hvaraf *τε-ίρ-ω* (ρ-j) *ter*-o.

§ 61. Verba irregularia af Nasal-klassen,

tilläggande {A) ν i præs. och imperf. / B) ᾰν i præs. och imperf.

A. Verba, som lägga ν till verbalst. i præs. och imperf.

a) *utan vidare förstärkning:*

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
1. δάκν-ω *biter*, st. δακ	δήξ(κ-σ)-ομαι	ἔ-δακ-ον	(δέδηχ(κ)-α)	med förändring af α till η i fut. och perf.
Pass.	δηχ(κ)-θήσομαι	ἐ-δήχ-θην	δέ-δηγ(κ)-μαι	
2. φθάν-ω* *förekommer*, st. φθα	φθή-σομαι	ἔ-φθᾰ-σα ἔ-φθη-ν	ἔ-φθᾰ-κα	med oförlängd stamvoc. i aor. 1 o. perf. * Hom. aor. med. φθά-μενος efter conj. på μι.*
3. φθίν-ω* *förgås*, st. φθι (Hom. φθίω, φθινύθω)	φθῑ-σομαι	ἐ-φθί-θην (ἐ-φθί-μην § 57: anm.)	ἔ-φθῐ-μαι	Formerna φθίσω, ἔφθῑσα, *stundom* præs. φθίνω (hos *sednare* författare) och φθινύθω (t. ex. κῆρ *fräter* mitt sinne, Hom. Il. 1: 491), ha **trans.** bet. **"förderfva".**
4. τίν-ω* *pliktar, betalar*, st. τι (Hom. τίνυμι)	τῑ-σω Pass.	ἔ-τῑ-σα ἐ-τί-σ-θην	τέ-τῑ-κα τέ-τι-σ-μαι	Med. τίνομαι (τίνυμαι) jag låter någon betala åt mig, *jag straffar.* Skilj härifrån τίω, jag *ärar*, τίσω, ἔτῑσα, men perf. pass. τέ-τῑ-μαι.
5. δύν-ω,* i prosa *nedgår*, st. δυ	δῡ-σομαι	ἔ-δῡ-ν (§ 57)	δέ-δῡ-κα	Med. δύομαι, δύσομαι, ἐδυσάμην bet. a) nedgå; b) ingå i, ikläda sig, δόμον, χιτῶνα. Deremot δύω, δύσω, ἔδῡσα causativt **nedsänka, omhölja,** pass. δυθήσομαι, ἐδύθην. *[Hos Hom. bet. dock stundom δύω oftare δύνω a) nedgå, b) *ingå i, ikläda sig*, t. ex. ἀπὸ τεύχεα δῦσαι, δύνειν τεύχεα, jfr in-*du*-or arma].*
* φθάνω, φθίνω, τίνω, δύνω o. δύω ha dock *lång* stamvoc. i præs. och impf. *hos Homerus.*				
6. τέμν-ω *skär*, st. τεμ (Hom. τάμνω)	τεμῶ(ε-ω), εῖς, εῖ	ἔ-τεμ-ον (Hom. ἔταμον)	τέ-τμη-κα (st. med met. τμε)	* Hom. bif. τμήγω, aor. 2 ἔτμαγον, pass. 3 pl. τμάγεν (för ἐτμάγησαν).*
7. κάμν-ω *tröttnar*, är sjuk, st. καμ	καμοῦ(ε-ο)-μαι	ἔ-καμ-ον	κέ-κμη-κα (st. med met. κμα)	* Hom. part. perf. κεκμηώς, ῶτος.*

b) *med förstärkning af ett* ε, *eller med diftongisering:*

8. βυ-νέ-ω *stoppar, packar*, st. βυ	βῡ-σω	ἔ-βῡ-σα	—	Pass. βέ-βυ-σ-μαι, ἐβύ-σ-θην.
9. κυ-νέ-ω *kysser*, st. κυ	κῡ-σω	ἔ-κῡ-σα	—	Men προσκυνέω, προσκυνήσομαι, προσεκύνησα tillbedja, ära.
10. ἱκ-νέ-ομαι *kommer*, st. ἱκ	ἵξ(κ-σ)-ομαι	ἱκ-όμην	ἷγ(κ)-μαι	I prosa mest i composita. — * Hom. bif. ἵκω, ἱκάνω, ἱκάνομαι; aor. act. ἷξον, med. ἵκ-το, part. ἵκ-μενος, § 57: anm.*
11. ὑπισχ-νέ-ομαι *lofvar*	ὑπο-σχή-σομαι	ὑπεσχ-όμην	ὑπέσχη-μαι	Jfr ἔχω. — * Hom. bif. ὑπίσχομαι.*

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
12. ἀμπ-ισχ-νέ-ομαι, ἀμπέχ-ομαι *ikläder mig*	ἀμφέξομαι	ἠμπ-ισχ-όμην ἠμπ-εσχ-όμην	—	Jfr. ἔχω. — Act. ἀμπέχω j. omhöljer (impf. ἀμπεῖχον), fut. ἀμφέξω, aor. ἤμπ-ισχον, inf. ἀμπισχεῖν. Poet. bif. ἀμπίσχω, ἀμπίσχομαι.
13. βα-ίν-ω *går*, st. βα, utv. med νj βαιν, § 41: 1. b. δ	βή-σομαι	ἔ-βη-ν	βέ-βη-κα	* Homeri βή-σω, ἔ-βη-σα är causativt **föra** (egl. låta gå). — * Hom. aor. *mixtus* ἐβήσετο. *
14. a) ὀσφραίν-ομαι *luktar*	ὀσφρή-σομαι	ὠσφρ-όμην	—	St. ὀσφρ; utv. med α ὀσφρα; med νj ὀσφραιν (§ 41: 1, b, δ).
b) οἰδα-ίν-ω o. οἰδά-νω *sväller*, st. οἰδα	οἰδή-σω	—	ᾤδη-κα	Bif. i præs. οἰδάω, οἰδέω.
c) ἀλιτα-ίν-ω *syndar*	—	ἤλιτον, ἠλι-τόμην	Part. ἀλιτή-μενος	Jfr ἀλιτήμων, ἀλιτρός (i st. f. ἀλιτη-ρός) syndare.
15. ἐλα-ύν-ω *sätter* i rörelse, *drifver*, st. ἐλα (Hom. ἐλά-ω)	ἐλῶ (αω), -ᾷς, -ᾷ (Hom. ἐλό-ω, -άᾳς, -άᾳ)	ἤλα-σα	ἐλ-ήλα-κα (§ 38: 3,a, und.)	Pass. perf. ἐλ-ήλᾰ-μαι, ἠλά-θην *utan* σ, § 48: 2. — * Hom. aor. ἤλασσα, med. ἠλασάμην; Ppf. pass. ἐλ-ηλά-δ-ατο, § 35: 2; part. ἐλ-ηλά-μενος smidd, hamrad (med *ante*penult. betonad). *

Anm. Jemför härmed de regelbundna verberna på -νω, der ν ej är en blott *præsens*-utvidgning, utan bibehålles *öfverallt* (utom i perfect- och passiva θε-stammen samt verbal-adjectiva, enl. § 43½, anm. 3), t. ex.

a) κερδαίν-ω *vinner*, st. κερδᾱν	κερδανῶ (έ-ω)	ἐ-κέρ-δᾱν-α	κε-κέρδη-κα	Om ᾱ i aor. 1 se § 42: eg. 1, anm. 1. I perf. är α förlängdt till η.
b) κλίν-ω, *böjer*, st. κλῐν, jfr in-*clin*-are	κλῐν-ῶ (έ-ω)	ἔ-κλῑν-α	κέ-κλῐ-κα	Pass. κέκλῐ-μαι, ἐκλί-θην, men Hom. ofta ἐκλίνθην.
c) κρίν-ω *dömmer*, st. κρῐν, jfr *cern*-o	κρῐν-ῶ (έ-ω)	ἔ-κρῑν-α	κέ-κρῐ-κα	Pass. κέκρῐ-μαι, ἐκρί-θην, men Hom. ofta ἐκρίνθην.
d) τείν-ω *spänner*, st. τεν, jfr *ten*-do	τεν-ῶ (έ-ω)	ἔ-τειν-α	τέ-τᾰ-κα	Pass. τέ-τᾰ-μαι, ἐτά-θην. Om »ε till α» i perf. se § 47: 3.
e) κτείν-ω *dödar*, st. κτεν	κτεν-ῶ (έ-ω)	ἔ-κτειν-α aor. 2 ἔκτανον	pf. 2 ἔ-κτον-α (pf. 1 ἔκτᾰκα)	Pass. ἔκτᾰ-μαι, ἐκτά-θην. — Biform (κατα)καίνω, aor. (κατ)έκανον, samt (ἀπο)κτίννυμι. — * Hom. aor. 2 act. ἔ-κτα-ν, med. ἐ-κτά-μην, efter conj. på μι, se § 57: anm. *
f) πλῡ́ν-ω *tvättar*, st. πλῠν	πλῠν-ῶ (έ-ω)	ἔ-πλῡν-α	—	Pass. πέπλῠ-μαι, ἐπλύ-θην.
g) ΦΕΝΩ, obrukl. *dödar*, st. φεν, jfr φόν-ος	—	ἔπε-φν-ον el. πέ-φν-ον	—	Aor. 2 med redupl. och sync. πέ-φν-ον (i st. f. πε-φεν-ον): Pass. fut. πε-φή-σομαι perf. πέ-φα-μαι (ss. τέ-τα-μαι af st. τεν).

B. Verba, som lägga *αν* till verbalst. i præs. o. imperf.

a) *utan vidare förstärkning:*

(Obs. Alla dessa tillsätta vid bildn. af de öfriga tempora, utom aor. *sec.*, ett ε till verbalst.)

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
16. αὐξ-άν-ω *förökar*, st. αὐξ, αὐξε, jfr *aug*-eo	αὐξή-σω	ηὔξη-σα	ηὔξ-ηκα	* Hom. bif. ἀέξω (ἀϜέξω) i præs. o. imperf. *
17. ἁμαρτ-άν-ω *felar*, st. ἁμαρτ, ἁμαρτε	ἁμαρτή-σομαι (§ 42: egend. 5)	ἥμαρτ-ον	ἡμάρτη-κα	* Hom. aor. 2 ἤμβρ-ο-τ-ον (i st. f. ἥμαρτ-ον) med metath., förändring af α till ο, o. inskjutet β ss. i μέμβλωκα § 62: 7.*
18. δαρθ-άν-ω *sofver*, st. δαρθ, δαρθε, jfr *dormio*	δαρθή-σομαι (§ 42: egend. 5)	ἔ-δαρθ-ον	δε-δάρθη-κα	* Hom. aor. 2 ἔ-δραθ-ον (metath.).*
19. βλαστ-άν-ω *växer*, st. βλαστ, βλαστε	βλαστή-σω	ἔ-βλαστ-ον	βεβλάστηκα ἐ-βλάστη-κα	Om redupl. i perf. se § 38: 2, 3, und.
20. ὀλισθ-άν-ω *halkar*, st. ὀλισθ, ὀλισθε	ὀλισθή-σω	ὤλισθ-ον	(ὠλίσθη-κα)	
21. ὀφλ-ισκ-άν-ω *är skyldig*, st. ὀφλ, ὀφλε	ὀφλή-σω	ὦφλ-ον	ὤφλη-κα	St. ὀφλ är i præsens *dubbelt* utvidgad: med ισκ enl. § 62, och sedan med αν.
22. αἰσθ-άν-ομαι *varseblifver*, st. αἰσθ, αἰσθε	αἰσθή-σομαι	ᾐσθ-όμην	ᾔσθη-μαι	
23. ἀπεχθ-άν-ομαι *är* förhatlig, hat*as*, st. (ἀπ)εχθ, (ἀπ)εχθε	ἀπεχθή-σομαι	ἀπηχθ-όμην	ἀπήχθη-μαι	St. ἐχθ (ἔχθος, τό hat). — Skilj härifrån det *transitiva* ἀπεχθαίρω, ἀπέχθηρα *gör* förhatlig (Od. 4: 105) el. *hatar* (Il. 3: 415).
24. κῐχ-άν-ω *påträffar*, st. κιχ, κιχε	κιχή-σομαι	ἔ-κιχ-ον	—	* Hom. κῐχάνω (ῐ, ᾱ). Om præs. κίχημι se § 56: A. — Till denna klass hör ock ἀλφάνω förvärfvar, aor. ἦλφον, st. ἀλφ.

b) med *ytterligare* inskjutning af ett ν *inuti* stammen (utmärkt med mindre stil):

Obs. Alla, utom λανθάνω o. ἁνδάνω, hafva fut. *medii.* De flesta, utom μανθάνω, förlänga vid bildningen af de öfriga tempora (utom aor. *sec.*) verbalstammens α till η, och dess υ till ευ.

25. λανθ-άν-ω, *är dold*, st. λαθ (jfr *lat*-eo); deraf λανθ-αν f. præs. o. imperf., ληθ för de öfriga tempora	λήθ-σω	ἔλᾰθ-ον	λέ-ληθ-α 2	* Hom. præs. äfven λήθω; med. perf. λέλασ-μαι, aor. λε-λαθ-όμην. *Trans. bet. (komma någon att glömma)* hafva præs. ἐκληθάνω, aor. 1 ἐπ-έ-ληθ-σα, o. aor. 2 ἐκ-λέ-λαθ-ον.*

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
Med. λανθ-άν-ομαι *glömmer*	λήθ-σομαι	ἐ-λαθ-όμην	λέλη$^{σ}_{(θ)}$-μαι	
26. λα$^{μ}_{(ν)}$β-άν-ω *tager*, st. λαβ	λή$^{ψ}_{(β\text{-}σ)}$-ομαι (§ 42: egend. 5)	ἔ-λᾰβ-ον	εἴ-λη$^{φ}_{(β)}$-α	Om ει i st. f. redupl. se § 38: 2. anm. 2. * Hom. bif. λά$^{ζ}_{(β\text{-}j)}$ομαι i præs. o. impf.
Pass.	λη$^{φ}_{(β)}$-θήσομαι	ἐ-λήφ-θην	εἴ-λη$^{μ}_{(β)}$-μαι	
27. λα$^{γ}_{(ν)}$χ-άν-ω *får genom lottning*, st. λᾰχ	λή$^{ξ}_{(χ\text{-}σ)}$-ομαι	ἔλᾰχ-ον	εἴ-ληχ-α	Om ει § 38: 2, anm. 2. — * Hom. perf. λέ-λογχ-α, aor. 2 ἔ-λᾰχ-ον jag fick till lott; men λέ-λᾰχ-ον *jag gjorde delaktig;* jfr ἐκ-λέ-λαθ-ον under λανθάνω.*
28. θι$^{γ}_{(ν)}$γ-άν-ω *berör*, st. θῐγ	θί$^{ξ}_{(γ\text{-}σ)}$-ομαι	ἔθιγ-ον		
29. πυνθ-άν-ομαι *spörjer*, st. πῠθ, blott i fut. πευθ	πεύθ-σομαι	ἐ-πυθ-όμην	πέ-πυ$^{σ}_{(θ)}$-μαι	* Hom. aor. 2 opt. πε-πύθ-οι-το; bif. præs. πεύθομαι, opt. πευθ-οί-α-το.*
30. a) τυ$^{γ}_{(ν)}$χ-άν-ω *träffar, ernår, är händelsevis*	τεύ$^{ξ}_{(χ\text{-}σ)}$-ομαι	ἔ-τῠχ-ον (Hom. ἐτύχησα)	τε-τύχη-κα	St. τυχ (i perf. med ε τυχε), blott i fut. τευχ. * Hom. har (*gemensamt* för a o. b) perf. τέ-τυγ-μαι (3 pl. τε-τεύχ-αται), ppf. ἐτετύγμην (3 pl. τε-τεύχ-ατο) och aor. ἐτύχθην.*
b) τεύχ-ω *förfärdigar, bereder*	τεύξω	ἔτευξα	τέτευχα intr. jag är förfärdigad	* Hom. biformer: aor. 2 act. τετυκεῖν *bereda* (med. τετύκοντο); τιτύσκομαι (præs. och impf.) bereda, men vanl. *sigta, måtta* (bildadt *enl.* § *62: b o. d;* i st. f. τι-τυχ-σκομαι).*
31. μανθ-άν-ω *lär mig*	μαθή-σομαι	ἔ-μᾰθ-ον	με-μάθη-κα	St. μᾰθ, i fut. och perf. μαθε.

Dessutom i poesien:

32. ἁνδ-άν-ω *behagar*, är till nöjes, st. ἁδ, i fut. ἁδε	ἁδή-σω	ἕ-ᾰδ-ον (Hom. εὔαδ-ον)	ἕ-ᾱδ-α 2 (§ 38: 1, anm. 2)	St. ursprungl. σϝαδ [jfr *suad*-eo, egl. göra behaglig, *suā*-vis af suăd-vis] hvaraf Homeri εὔαδον i st. f. ἐ-σϝαδ-ον, och prosans ἕ-αδ genom reduplicering i st f. σε-σϝαδ [$^{ἕ}_{(σε)}$-σϝαδ]. — Om augmentet i impf. se § 38: 1, b, anm. 3.
33. χανδ-άν-ω *gapar, rymmer*	χ$^{εί}_{(ε)}$νδ-σομαι	ἔ-χᾰδ-ον	κέ-χανδ-α 2 (m. præs. bet.)	St. χαδ, utv. i præs. o. perf. till χανδ, i fut. till χενδ.
34. ἐρυ$^{γ}_{(ν)}$γάνω, ἐρεύγομαι *spyr, vrålar*	—	ἤρυγ-ον	—	St. ἐρυγ, diftongiscrad ἐρευγ; jfr *ructari*.

§ 62. Verba irregularia af Inchoativ-klassen,

tilläggande σκ till st. i præs. o. impf.
a) utan förändring.
b) med vocal-förlängning.
c) med bindvoc. ι (ισκ).
d) med consonant-utstötning.

a) utan vidare förändring:

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
1. γηρά-σκ-ω *åldras*, sene-sco, st. γηρα	γηρᾱ́-σομαι	ἐγήρᾱ-σα	γε-γήρᾱ-κα	Bif. γηράω sällan. Om aor. inf. γηρᾶ-ναι, part. γηράς, se § 57.
2. ἡβά-σκ-ω *blir manbar*, pube-sco, st. ἡβα	ἡβή-σω	ἥβη-σα	ἥβη-κα	Bif. ἡβάω.
3. ἱλά-σκ-ομαι *blidkar*, st. ἱλα	ἱλᾰ́-σομαι	ἱλᾰ-σάμην	—	* Hom. bif. ἱλᾰ́-ομαι o. ἵλαμαι. Om imperat. act. ἵληθι, ἵλᾰθι *(var nådig)* se § 56: 15.*
4. μεθύ-σκ-ω *berusar*, st. μεθυ	μεθῠ́-σω	ἐμέθῠ-σα	—	Med. μεθύσκομαι, aor. ἐμεθύ-σ-θην, j. berusar mig. Præs o. impf. μεθύω *intr.* vara drucken.
5. ἀρέ-σκ-ω *behagar*, st. ἀρε	ἀρέ-σω	ἤρε-σα	(ἀρ-ήρε-κα)	Act. bet. äfven (trans.) tillfredsställa; derföre i pass. tillfredsställas af, finna behag i, perf. ἤρε-σ-μαι, aor. ἠρέ-σ-θην. — * Med. hos Hom. bet. godtgöra, försona någon, fut. ἀρέσ-σομαι, aor. ἀρεσ-σάμην. *

b) med förlängning af stamvocalen (och, i några verba, med præsens-redupl.):

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
6. θνή-σκ-ω *dör*, st. θαν; med metathesis θνᾰ	θαν $^{οῦ}_{(ε\text{-}ο)}$-μαι	ἔ-θαν-ον	τέ-θνη-κα	Om perf. se § 58: 3.
7. βλώ-σκ-ω *går, kommer*, st. μολ, med met. μλο	μολ $^{οῦ}_{(ε\text{-}ο)}$-μαι	ἔ-μολ-ον	μέ-μβλω-κα	Præs. βλώσκω i st. f. μλωσκω, ss. βροτός i st. f. μροτος; pf. μέ-μβλω-κα med inskjutet β (i st. f. με-μλω-κα), ss. aor. ἤμβροτον § 61: 17.
8. θρώ-σκ-ω *hoppar*, st. θορ; m. met. θρο	θορ $^{οῦ}_{(ε\text{-}ο)}$-μαι	ἔ-θορ-ον		
9. ἀναβιώ-σκ-ομαι *återlifvar*, st. βιο. — Jfr härmed v. *simplex*	ἀναβιώ-σομαι	ἀνε-βιω-σάμην	—	Äfven **intr.** (åter lefva upp) men *då* med **activ** aor. ἀνεβίων.
βιό-ω, vanl. βιοτεύω *lefver*, jemf. *viv*-o	βιώ-σομαι (Hom. βέ-ομαι, βείομαι)	ἐ-βίων (§ 57)	βε-βίω-κα	* Hom. aor. medii ἐβιωσάμην *bringade till lif.* *

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
10. γι-γνώ-σκω *känner*, st. γνο, jfr *no*-sco, co-*gno*-sco	γνώ-σομαι	ἔ-γνω-ν (§ 57)	ἔ-γνω-κα	Pass. ἔγνω-σ-μαι, ἐγνώ-σ-θην, γνω-σ-τός, * Hom. γνωτός. *
11. βι-βρώ-σκω *äter*, st. βρο (af βορ, *vor*-o)	(βρώ-σομαι)	ἔ-βρω-ν (§ 57)	βέ-βρω-κα	* Hom. har bif. βεβρώθω o. fut. *pass.* βεβρώ-σομαι; om part. βεβρώς se § 58: 9, anm. *
12. δι-δρά-σκω *löper*	δρά-σομαι	ἔ-δρᾱ-ν (§ 57)	δέ-δρᾱ-κα	St. δρᾰ; ᾰ förlängdt *till* ᾱ i anledn. af föreg. ρ.
13. μι-μνή-σκω *påminner*	μνή-σω	ἔ-μνη-σα	—	Deremot perf. μέ-μνη-μαι (jfr *me-min-i*) jag (*har* påminnt mig, d. v. s.) **kommer ihåg**, fut. με-μνή-σομαι j. skall komma ihåg. Om redupl. i perf. se pag. 56: 3, b, und.; om conj. o. opt. § 43: anm. 4.
Med. μιμνή-σκομαι på-minner *mig*, *omtalar*	μνη-σ-θήσο-μαι	ἐμνή-σ-θην (§ 43: eg. 3, b)		μνά-ο-μαι, μνή-σομαι, ἐμνησάμην bet. fria till; * hos Hom. äfven ihåg-komma. *
14. τι-τρώ-σκω *sårar*	τρώ-σω	ἔ-τρω-σα	—	Pass. τέτρωμαι, ἐτρώθην. — * Hom. bif. τρώ-ω. *
15. πι-πρά-σκω *säljer*	ἀποδώ-σομαι	ἀπεδόμην	πέ-πρᾱ-κα	Fut. o. aor. act. ersättas *hos Hom.* med περᾰ́σω l. περῶ, ἐπέρᾱσα af περάω med bif. πέρνημι sälja. Deremot bet. περάω, περᾱ́σω, ἐπέρᾱσα (Hom. -ήσω, -ησα) genomtränga, öfvergå.
Pass.	πε-πρά-σομαι	ἐ-πρᾱ́-θην	πέ-πρᾱ-μαι	

c) med bindvocalen ι, framför hvilken stamvocalen utstötes:

16. εὑρ-ίσκ-ω *finner*, verbalst. εὑρε	εὑρή-σω	εὗρ-ον	εὕρη-κα	Pass. εὕρη-μαι, men εὑρε-θήσομαι, εὑ-ρέ-θην, med *kort* vocal.
17. στερ-ίσκ-ω, στερέω *beröfvar*	στερή-σω	ἐ-στέρη-σα	ἐ-στέρη-κα	Fut. *pass.* vanl. στερή-σομαι, jfr § 44: 1, anm. 3; bif. στέρομαι, jag *är beröfvad*.
18. ἁλ-ίσκ-ομαι *blir tagen*, st. ἁλο	ἁλώ-σομαι	ἑ-άλω-ν ἥλω-ν (§ 57)	ἑ-ᾱ́λω-κα ἥλω-κα	ἁλ af ϝαλ, ljudl. 26; ἑ-αλ af ϝε-ϝαλ, ljudl. 25: a; § 38: 1, b, anm. 2. — Aor. sec. har *långt* α blott i *Ind.* (ἑᾱ́-λων, men ἁλῶ. ἁλοίην o. s. v.
19. ἀναλ-ίσκ-ω ἀναλό-ω *på-kostar*	ἀναλώ-σω	ἀνᾱ́λω-σα ἀνήλω-σα	ἀνᾱ́λω-κα ἀνήλω-κα	Pass. ἀναλωθήσομαι, ἀνάλωμαι, -αλώ-θην, o. ἀνήλωμαι, -ηλώθην. — Egendomligt augm. har aor. κατηνάλωσα.

Dessutom i poesien:

20. ἀπ-αφ-ίσκ-ω *bedrager*	ἀπ-αφή-σω	ἤπ-αφ-ον	—	Redupliceradt af st. ἀφα, hvaraf ock ἀφά-ω beröra, fingra.
21. ἐπαυρ-ίσκομαι *åtnjuter* (fördel l. skada) *af*	ἐπαυρή-σομαι	ἐπηυρ-όμην o. ἐπηῦρ-ον	—	St. αὑρα, hvaraf ock ἀπαυράω j. *borttager*, impf. ἀπηύρων, aor. med. ἀπηυ-ράμην o. part. aor. *act.* ἀπούρας.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
22. ἀρ-αρ-ίσκ-ω *sammanfogar, förser med*; st. ἀρ	ἄρ-σω	ἦρ-σα, ἤρ-αρ-ον } trans. (§ 38: 2; 3, a, und.)	ἄρ-ᾱρ-α, ἄρ-ηρ-α } intr. (Om part. § 45: III)	Imperf. ἀράρισκον. *Intr. bet.* har *alltid* perf. o. ppf. (är l. var sammanfogad, passande), *högst sällan aor.* 2 (ss. Od. 4: 777: var passande, behaglig). Aor. 1 *pass.* 3 plur. ἄρ-θεν i st. f. ἤρ-θη-σαν de hopfogades; Aor. *medii* part. ἄρ-μενος (enl. conj. på -μι) passande.

d) med utstötning af stammens slutconsonant (enl. ljudl. 15½):

23. διδά-σκω *undervisar*	διδά$^{ξ}_{(χ\text{-}σ)}$-ω	ἐδίδαξα	δε-δίδαχ-α	St. egl. δαχ (jfr *doc*-tus), redupl. διδαχ; Præs. διδά-σκω i st. f. διδαχ-σκω. Jfr st. δα § 60: 36.
24. χά(ν)-σκω *gapar*	χαν$^{οῦ}_{(ε\text{-}ο)}$-μαι	ἔ-χαν-ον	κέ-χην-α 2 med præs. bet.	St. χαν, förlängd tlll χην i perfect. 2. Bif. i præs. χαίνω.
25. ἀλύ-σκω *undviker*	ἀλύ$^{ξ}_{(κ\text{-}σ)}$-ω	ἤλυξα	—	St. ἀλυκ; præs. ἀλύ-σκω i st. f. ἀλυκ-σκω.
26. * λά-σκω, *ljuder, larmar, talar*	λακή-σομαι	ἐ-λάκη-σα, ἔ-λᾰκ-ον	λέ-ληκ-α, λε-λᾱκ-α 2, med præs. bet. (Om part. § 45: III)	St. λακ (jfr *loqu*-or). Af bist. λακε bildas fut. o. aor. 1 samt præs. ληκέω. * Hom. aor. 2 *medii* λε-λάκ-οντο. *

§ 63. Verba anomala

{ a) med *verkligen* olika stammar.
b) med *till utseendet* (gen. metath. l. sync.) olika stammar.
c) med *andra* oregelmessigheter.

a) Verba med *verkligen* olika stammar:

1. αἱρέ-ω *tager*, st. αἱρε, ϝελ (ἑλ)	αἱρή-σω	εἷ$_{(ἕ\text{-}ε)}$λ-ον, conj. ἕ$_{(ϝε)}$λ-ω	ᾕρη-κα	Pass. ᾕρη-μαι, men ᾑρέ-θην, αἱρε-θή-σομαι, αἱρε-τός. — *Prosans* aor. 2 *med* augment: ε-ϝελ = ἑ-ελ (med omflyttad spiritus asp. § 38: 1, anm. 2, a) = εἷλ-ον; * *Homeri* aor. 2 *utan* augment ἕ$_{(ϝε)}$λ-ον, verbaladj. ἑλετός. *
2. st. ἐρ (med met. ῥε) samt st. ϝεπ (ἐπ) *säga*	ἐρ$^{ῶ}_{(ε\text{-}ω)}$, -εῖς, -εῖ	εἶ$_{(ϝε\text{-}ϝε)}$πον imp. εἰπέ aor. 1 εἶπα	εἴ-ρη-κα § 38: 2, anm. 2.	Præs. i prosa **ant.** φημί o. λέγω säga (som i *denna* bet. *saknar* perf. act., ty εἴλοχα bet. har *samlat*), **eller ock** (vid sammansättning) ἀγορεύω (som sjelft blott har præs. o. impf.), t. ex. ἀπ-αγορεύω, ἀπ-ερῶ, ἀπ-εῖπον, ἀπ-είρηκα förbjuda, intr. blifva trött. Prosans aor. 2 reduplicerad (ϝε-ϝε), * Homeri *augmenterad* och reduplice- (ε-ϝε-ϝε). Om ἕσπον se N:o 16, a. *
Hom. εἴρω	ἐρέ-ω	ἔ$^{ει}_{(ϝε\text{-}ϝε)}$πον		
Pass. {	ῥη-θήσομαι, εἰ-ρή-σομαι	ἐῤ-ῥή-θην	εἴ-ρη-μαι	

* (§ 62: 26). Enstaka former tillhörande Iuchoativ-klassen äro:
ἀλδήσκω j. *blir* stark; trans. bif. är præs. ἀλδαίνω j. *gör* stark, aor. ἤλδανον.
κικλήσκω, bif. i præs. till καλέω.
πι-φαύ-σκω j. visar, låter förstå, af st. φα, hvaraf äfven φη-μί (bif. φά-σκω) och φαίνω.
ἐΐσκω se § 58: 8.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
3. *ὁρά-ω ser*, st. ὁρα, ὀπ; — Ϝιδ (ἰδ), med augment ἐ-Ϝιδ (εἰδ)	ὄ$^{ψ}_{(π-σ)}$-ομαι	$^{εἶδ}_{(ἐ-Ϝιδ)}$-ον (§ 58: 7) (Hom. Ϝἴδον) conj. ἴδω o. s. v. imp. ἰδέ (§ 46: 2, a)	ἑώρᾱ-κα (§ 38: 1, anm. 3)	Verbaladj. ὀπ-τός, ὁρᾱ-τός. — * Hom. perf. ὄπ-ωπ-α, ppf. ὀπώπει; dessutom præs. ὄ$^{σσ}_{(π-j)}$ομαι *se* (ej blott med ögonen utan ock i tanken, d. v. s.) *ana* l. tänka på. Om εἴδομαι, ἐεισάμην (synas, likna) se § 58: 7. — Om formerna ὄρονται, ὄροντο se § 56: 28, ὄρνυμι.*
Pass.	ὀ$^{φ}_{(π)}$-θήσομαι	ὤφ-θην	ἑ-ώρᾱ-μαι, ὦ$^{μ}_{(π)}$-μαι	
4. *ἐσθί-ω äter*, st. ἐσθι, ἐδ (jfr *ed*-o), ἐδο, φαγ	ἔδ-ομαι (§ 42: egend. 4)	ἔ-φαγ-ον	ἐδ-ήδο-κα	Pass. ἐδ-ήδε-σ-μαι, ἠδέ-σ-θην. — * Hom. præs. ἔ$^{σ}_{(δ)}$-θ-ω (inf. ἐσθ-έ-μεν) o. ἔδω (inf. ἔδ-μεναι), impf. ἦσθον o. ἔδον; perf. 2 ἔδ-ηδ-α, pf. pass. ἐδ-ήδο-ται.*
5. *πΐν-ω dricker*, st. πιν, πι, πο	πῐ-ομαι (§ 42: egend. 4)	ἔ-πῐ-ον imp. πῖ-θι (Hom. πίε)	πέ-πω-κα	*Pass.* perf. πέ-πο-μαι, ἐπόθην, πο-τός. Skilj härifrån πι-πί-σκω, πΐσω, ἔπῑσα *gifva* att dricka.
6. *τρέχ-ω springer*, st. τρεχ, δραμ(ε)	δραμ$^{οῦ}_{(ε-ο)}$-μαι (θρέξ-ομαι ljudl. 13, 1, c)	ἔ-δρᾰμ-ον (ἔθρεξα)	δεδράμηκα	* Hom. af st. δρεμ pf. 2 δέδρομ-α (med præs. bet.); jfr subst. δρόμος lopp.*
7. *πάσχ-ω lider*, st. παθ (jfr *pat*-ior), πενθ	π$^{εί}_{(ε)}$νθ-σομαι	ἔ-παθ-ον	πέ-πονθ-α	Præs. πάσχω i stället f. παθ σ$^{χ}_{(κ)}$ω, då theta's aspiration öfvergick på κ; jfr Hom. *perf.* pl. πέποσθε, § 58: 9, anm.*
8. *ἔρχ-ομαι kommer*, st. ἐρχ; ἐλυθ (sync. ἐλθ, diftongiserad ἐλευθ)	ἐλεύθ-σομαι	ἦλθ-ον, conj. ἔλθω o. s. v. imp. ἐλθέ (Hom. ἤλυθ-ον)	ἐλ-ήλυθ-α (p. 56: 3, a, und.) (Hom. εἰλήλουθα, 1 plur. εἰλήλουθμεν (§ 58: 9, anm.)	I st. f. imperf. o. fut. begagnas i prosan εἶμι, ᾔειν. Fut. ἐλεύθ-σομαι af st. ἐλυθ diftongiserad, ss. fut. πεύθ-σομαι af st. πυθ (πυνθάνω).
9. *ὠνέ-ομαι köper*, st. Ϝων (jfr *ven*-um, *ven*-do), πρια	ὠνή-σομαι	ἐ-πριά-μην	ἐ-Ϝώνη-μαι (§ 38: 1, anm. 2)	Om accenten i aor. conj. πρίωμαι o. opt. πρίαιο se § 51: 5, anm. 2. Imperat. vanl. πρίω, enl. § 51: 7, b. — ἐώνημαι har *act.* o. pass. bet.: ἐ-ωνή-θην blott passiv.
10. *φέρ-ω bär*, st. φερ (*fer*-o), οἰ; ἐνεκ, sync. ἐ$^{γ}_{(ν)}$κ	οἴ-σω	ἤν-ε$^{γ}_{(ν)}$κ-α, ἤν-ε$^{γ}_{(ν)}$κ-ον	ἐν-ήνοχ-α	ἤν-εγκ-α af syncoperade stammen ἐγκ genom *attisk* reduplication. * Hom. har af st. ἐνεικ: aor. 1 ἤνεικα, opt. ἐνείκαι och ἐνείκοι (ss. opt. aor. *secundi*); dessutom, af st. οἰ, aor. mixtus imperat. οἶ-σ-ε, inf. οἰ-σ-έμεν; slutligen en syncoperad imperat. præs. φέρ-τε i st. f. φέρ-ε-τε, jfr Lat. *ferte*.
Pass.	οἰ-σ-θήσομαι, ἐνε$^{χ}_{(κ)}$θήσομαι	ἠνέ$^{χ}_{(κ)}$-θην	ἐν-ήνε$^{γ}_{(κ)}$-μαι	
Medium	οἴ-σομαι	ἠν-εγκ-άμην		
11. *ἔρδω* o. *ῥέζω gör*, st. ἐρδ o. ἐργ (egl. Ϝεργ, jemf. vårt »*verk*-a»), med metath. ῥεγ	ἔρ$^{ξ}_{(γ-σ)}$-ω, ῥέ$^{ξ}_{(γ-σ)}$-ω	ἔρξα, ἔρεξα och ἔρρεξα	ἔ-οργ-α	Præs. ῥέ$^{ζ}_{(γ-j)}$ω, § 41: b, *a*, obs. — Perf. egl. Ϝέ-Ϝοργ-α; ppf. med *dubbelt* augm. ἐ-ώργ-ει-ν, enl. § 38: 1, anm. 3. Part. aor. pass. ῥε$^{χ}_{(γ)}$-θείς.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
12. *δάμνη-μι, δα-μνά-ω* o. *δαμάζω* jag *underkufvar.* St. *δαμα*, *δαμ* (jfr *dom*-o), i perfect- och passiva *θε*-st. genom metathesis *δμα*	δαμ$^{ῶ}_{(α-σω)}$ stund. *δαμᾰ-σω* Pass.	*ἐ-δάμᾰ-σα* *ἔ-δαμ-ον* *ἐδμή-θην* och *ἐδαμά-σ-θην* aor. 2 *ἐδάμ-ην*	*δέ-δμη-κα* (jfr *δέμω* 26) *δέ-δμη-μαι*	Om præs. *δάμνη-μι* och *δαμνά-ω* se § 56: 15. * Om *Homeri* fut. *δαμά-ω* (Il. 1: 61), 3 sing. *δαμάᾳ*, 3 plur. *δαμό-ωσι* se § 42: eg. 1, noten; om *ἐδάμην*, conjunct. *δαμείω*, *δαμήῃς*, *δαμεί-ε-τε*, inf. *δαμήμεναι* se § 44: noten. *

b) Verba med *till utseendet* (blott genom metathesis l. syncope) olika stammar:

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
13. *ἔχω* *har, håller,* impf. *εἶχ-ον*	*σχή-σω* ἕ$\underset{(χ-σ)}{ξ}$-ω	*ἔ-σχ-ον* *σχῶ, παρά-σχω* *σχοίην, πα-ράσχοιμι* *σχές, παρά-σχες* *σχεῖν, σχών*	*ἔ-σχη-κα* Verbaladj. *ἐκ-τός, σχε-τός*	St. **a)** egl. *σεχ*, hvaraf præs. $\underset{(σε)}{ἕ}$*χω*, enl. ljudl. 22, imperf. $\underset{(ἐ-σε)}{εἶ}$*χ-ον*, och fut. $\underset{(σε)}{ἕ}$*ξω* (jfr *ἕστηκα* af *σεστηκα*). **b)** med *metath.* *σχε*, hvaraf *σχή-σω*, *ἔσχη-κα*, pass. *ἔσχη-μαι*. (Pass. fut. och aor. *σχε-θή-σομαι*, *ἐ-σχέ-θην* äro sällsynta, och i stället brukas de motsvarande mediala formerna). **c)** med *sync.* *σχ*, hvaraf *ἔ-σχ-ον*. * Hom. former: impf. *ἔχον* utan augm.; Perf. *act.* *ὄχ-ωκ-α* (af st. *ὀχ*, ss. *οἴχ-ωκ-α* af st. *οἰχ*, § 60: 31), *pass.* *ὦγ-μαι* (3 pl. ppf. *ἐπ-ώχ-α-το* voro tillslutne); — aor. *ἔ-σχεθ-ον*, inf. *σχεθ-έειν* fasthålla; — bif. i præs. *ἴσχω* [af *σι-σ(ε)χ-ω*, med præsensredupl. o. syncope], *ἰσχάνω*, *ἰσχανάω*. *
Medium	*σχή-σομαι* o. *ἕξ-ομαι*	*ἐ-σχ-όμην* *σχῶμαι, σχοίμην* *σχοῦ, πα-ράσχου* *σχέσθαι, σχόμενος*		

Om composita *ἀμπέχω*, *ἀμπέχομαι* o. *ὑπι-σχνέομαι* se § 61: 11 o. 12; — *ἀνέχω* »j. håller uppe i höjden» böjes såsom *ἔχω*, men *ἀνέχο-μαι* i bet. jag *uthärdar* har impf. *ἠνειχόμην*, aor. *ἠνεσχόμην* (§ 39: 1, anm. 2).

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
14. *ἕπ-ομαι* *följer,* imperf. *εἱπ-όμην*	ἕ$\underset{(π-σ)}{ψ}$-ομαι	*ἑ-σπ-όμην* *σπῶμαι* o.s.v. *σποῦ, ἐπί-σπου* *σπέσθαι, σπόμενος*	—	St. **a)** egl. *σεπ* (jfr *sequ*-or), hvaraf præs. $\underset{(σε)}{ἕ}$*π-ομαι*, imperf. (*ἐ-σεπ-ομην*) $\underset{(ἐ-σε)}{εἱ}$*π-όμην*, fut. $\underset{(σε)}{ἕ}$*ψομαι* (ss. *ἕξω* af st. *σεχ*); **b)** med syncope *σπ*, hvaraf genom *reduplication* aor. $\underset{(σε)}{ἑ}$*-σπ-όμην*. * Hom. impf. *ἑπόμην*, aor. 2 *ἑσπόμην*, conj. *ἕσπωμαι*, *ἑσποίμην*, *ἑσπέσθαι* o. s. v. med *bibehållande* af redupl. *ἑ* (dock ej i composita, t. ex. *ἐπισπέσθαι*); imperat. *σπέο*, *σπεῖο*. *
15. *ἕπω* *sysselsätter mig med,* imperf. *εἶπ-ον*	*ἕψω*	*ἔ-σπ-ον*	—	*ἕπω* är mest brukligt i composita, t. ex. *ἐφέπω*, *ἐφέψω*, *ἐπέσπον* (vara sysselsatt efter något), förfölja; äfven (ss. assequi) ernå, erhålla (*θάνατον*); impf. *ἔφεπον* i st. f. *ἐφεῖπον*.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
16. a) ἐν-έπω, ἐν-νέπω talar, *förtäljer*, imperfect. ἔνεπον, ἔννεπον	ἐνίψω, ἐνι-σπή-σω	ἔνι-σπ-ον conj. ἐνί-σπ-ω opt. ἐνίσποιμι imp. ἔνι-σπε / ἐνί-σπες inf. ἐνισπεῖν	—	Compositum af ἐν, ἔνι och en *annan* stam σεπ *tala*, hvaraf præs. ἐν-νέπω i st. f. ἐν-σεπω [ss. ἔν-νυμι af ἐσ-νυμι, ἔμ-μεναι af ἐσ-μεναι]. a) med metath. σπε i ἐνι-σπή-σω. b) med sync. σπ i ἔνι-σπ-ον o. ἐνί-ψω (af ἐνι-σπ-σω, ἐνί-φ$^{\psi}_{(\pi-\sigma)}$ω, ljudl. 16). Af verbum *simplex* finnes aor. ἔ-σπ-ον jag sade, imperat. ἔσπετε (i st. f. σε-σπ-ον, σε-σπ-ετε med reduplication, ss. εἶπον af ϝε-ϝεπ-ον).
Skilj härifrån:				
b) ἐνίσσω, ἐνίπτω *tadlar*, st. ἐνιπ	—	ἐν-ένιπ-ον l. ἠνίπ-απ-ον (p. 56, not. 2)	—	ἐνί$^{\sigma\sigma}_{(\pi-j)}$ω af st. ἐνιπ, ss. πέ$^{\sigma\sigma}_{(\pi-j)}$ω af st. πεπ.
17. γί-γν-ομαι *blifver*	γεν-ή-σομαι	ἐ-γεν-όμην (ἐγεν-ήθην)	γε-γένη-μαι pf. 2 γέ-γον-α (jfr § 58: 5)	St. γεν (i fut. och perf. med ε γενε), i præs. med *syncope* och præsens-reduplication γι-γν (i st. f. γι-γεν), jfr Lat. gi-*gn*-o (i st. f. gi-*gen*-o), perf. *gen*-ui. * Hom. aor. 1 medii ἐγεινάμην trans. jag *födde*. *
18. πί-πτ-ω *faller*	πε$^{\sigma}_{(\tau)}$οῦ-μαι (ljudl. 9, anm.)	ἔ-πε$^{\sigma}_{(\tau)}$-ον (ljudl. 9, anm.)	πέ-πτω-κα	St. πετ; i præs. med *syncope* och præsens-redupl. πι-πτ (i st. f. πι-πετ); — i perf. med metath. πτε (jfr Hom. perf. part. πε-πτε-ώς) och med vocalförändring πτω.
19. πέτ-ομαι *flyger*	πτή-σομαι	ἐ-πτ-όμην o. ἐ-πτά-μην (aor. 2 act. ἔ-πτη-ν § 57)	—	St. πετ; med metath. och vocalförändring πτα; i ἐ-πτ-όμην med *sync.* πτ. Såsom perf. nyttjas πε-πότη-μαι, af ποτά-ομαι. Biformer i præs. πέτα-μαι och ἵπταμαι. — * Hom. 3 plur. perf. πεποτή-α-ται, præs. ποτέομαι. *
20. σκέλλομαι *förtorkas*	σκλή-σομαι	ἔ-σκλη-ν § 57	ἔ-σκλη-κα	St. σκελ, med metath. och vocalförändring σκλα. Præs. act. σκέλλω är transit. *låter* förtorka; * så ock hos Hom. aor. ἔσκηλα. *
21. βάλ$^{\lambda}_{(-j)}$ω *kastar*	βαλ-$\tilde{\omega}_{(\varepsilon-\omega)}$	ἔ-βαλ-ον	βέ-βλη-κα	St. βαλ, med metath. βλα; perf. pass. *opt.* βε-βλῆσθε i analogi med § 43: anm. 4. — *Hom. perf. pass. βεβόλη-μαι; om aor. ἔβλην, ἐβλήμην se § 57. Fut. συμβλήσομαι. *
Pass.	βλη-θήσομαι	ἐ-βλή-θην	βέ-βλη-μαι	
22. καλέ-ω »*kallar*», st. καλ (jfr forn-latinets comitia *cal*-are), καλε	καλέ-σω, men vanl. καλ$\tilde{\omega}_{(\varepsilon\sigma\omega)}$ (Hom. καλέ-ω)	ἐ-κάλε-σα	κέ-κλη-κα	St. καλ, i perf. med metath. κλα. Perf. pass. κέκλημαι jag heter (med κεκλή-σομαι ss. fut.); om conj. o. opt. se § 43: anm. 4; om korta vocalen § 48: 2, anm. — * Hom. præs. κι-κλή-σκω o. κλῄζω. *
23. a) ἐγείρω *uppväcker*	ἐγερ-$\tilde{\omega}_{(\varepsilon-\omega)}$	ἤγειρ-α	ἐγ-ήγερ-κα	St. ἐγερ, med sync. ἐγρ i aor. 2 medii ἠγρ-όμην vaknade (inf. ἔγρεσθαι); perf. 2 ἐγρ-ήγορ-α intr. är vaken; om imperat. ἐγρήγορθε jfr § 58: 9, anm.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
b) ἀγείρω *församlar*	ἀγερ-ῶ (ε-ω)	ἤγειρ-α	ἀγ-ήγερ-κα	St. ἀγερ, * med sync. ἀγρ, hvaraf hos Hom. part. aor. 2 med. ἀγρ-όμενος, inf. ἀγερ-έσθαι. Hom. bif. i præs. o. impf. ἠγερ-έθ-ονται, ἠγερ-έθ-οντο »församlas», ss. ἠερ-έθ-ονται »sväfva», »fladdra» (egl. äro upplyftade) af ἀείρω upplyfta. *
24. δέρκ-ομαι *ser*	—	ἔ-δρακ-ον	pf. 2 δέ-δορκ-α (med præs. bet.)	St. δερκ, med metath. och vocalförändring δρακ.
52. πέρθ-ω *ödelägger*	πέρθ-σω	ἔ-περθ-σα ἔ-πραθ-ον	—	St. περθ, med metath. och vocalförändring πραθ.
26. δέμ-ω *bygger*	—	ἔ-δειμ-α Med. ἐδειμ-ά-μην	δέ-δμη-κα Pass. δέ-δμη-μαι	St. δεμ (jfr *dom*-us, δόμ-ος), i perf. med metath. δμε. Præs. och imperf. äro sällsynta. — * Hom. plusqu. pass. δεδμή-α-το. *

c) Verba med *andra* oregelmessigheter:

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
27. κλαί-ω attiskt κλᾱ́-ω (alltid osammandr.) *gråter*	κλαύ-σομαι κλαυσ-οῦ(ε-ο)-μαι	ἔ-κλαυ-σα	κέ-κλαυ-κα Pf. pass. vanl. κέ-κλαυ-μαι (sedn. κέκλαυ-σ-μαι)	St. κλαυ, hvars υ *öfvergår till digamma* och *bortfaller såväl* i κλαίω [egl. κλαϝjω κλαϝ-ιω] *som* i κλᾱ́ω [egl. κλαϝ-ω]. — Κλαίω har äfven fut. κλαιήσω, ss. ock κλάω κλαήσω (utvidgade *med* ε, ss. i E-klassen).
28. καί-ω, attiskt κᾱ́-ω (alltid osammandr.) *bränner*	καύ-σω	ἔ-καυ-σα	κέ-καυ-κα	καίω κάω af st. καυ, ss. κλαίω κλάω af st. κλαυ. — * Hom. har aor. 1 act. och medii ἔ-κη-α ἐ-κη-άμην [af ἐ-κη(α)ϝ-α, med vocalförlängn.] samt aor. 2 pass. ἐ-κᾰ́-ην [ἐκαϝ-ην]. *
	Pass.	ἐ-καύ-θην	κέ-καυ-μαι	
29. ἄγ-ω *för* (*ag*-o)	ἄξ(γ-σ)-ω	ἤγ-αγ-ον (p. 56, 3, und.)	ἦχ(γ)-α	Mindre brukliga äro aor. 1 ἦξα o. perf. ἀγ-ήοχ-α (med *att.* redupl. o. inskj. *ο*). * Hom. bif. i præs. o. imperf. ἀγινέ-ω; af aor. mixtus imperat. ἄξετε, inf. ἀξέμεναι. *
Pass.	ἀχ(γ)-θήσομαι o. ἄξομαι	ἤχ-θην	ἦγ-μαι	
30. ἀκού-ω *hör*	ἀκού-σομαι (§ 42: eg. 5)	ἤκου-σα	ἀκ-ήκο-α ppf. ἠκ-ηκό-ειν (p. 56, 3, und.)	Perf. ἀκ-ήκο-α af ἀκ-ηκο-ϝα, enl. ljudl. 25, a. — Om σ i perf. pass. se § 43: egend. 3. — * Hom. bif. ἀκουάζ-ομαι. *
Pass.	ἀκου-σ-θήσο-μαι	ἠκού-σ-θην	ἤκου-σ-μαι	
31. τίκ-τ-ω *föder*	τέξ(κ-σ)-ομαι	ἔ-τεκ-ον	τέ-τοκ-α	St. τεκ, i præs. utvidgad ss. i T-klassen, men med ε förbytt till ι (i perf. till *ο*).
32. τρώγ-ω *äter*	τρώξ(γ-σ)-ομαι	ἔ-τραγ-ον	—	St. egl. τραγ (jfr aor. 2), i de öfriga tempp. τρωγ.
33. λέγ-ω *säger*	λέξ(γ-σ)-ω	ἔ-λεξ-α	—	Perf. act. ersättes med εἴρηκα se N:o 2. **Obs.** Hos Hom. bet. λέγω ej ännu säga, utan räkna, uppräkna, anföra.
	Pass.	ἐ-λέχ(γ)-θην	λέ-λεγ-μαι	
34. διαλέγομαι *samtalar*	διαλέξομαι o. διαλεχ(γ)-θήσο-μαι	διελέχθην	διείλεγ-μαι	Om ει ss. reduplication se p. 56: anm. 2.

Præsens.	Futurum.	Aoristus.	Perfectum.	Anmärkningar.
35. *λέγω samlar,* jfr *leg-o* flores, spolia	λέξω Pass. Sällan	ἔλεξα ἐλέγ-ην ἐλέχθην	εἴλοχ-α εἴλεγ-μαι λέλεγμαι	I prosa förekommer sällan v. *simplex*, ofta composita, t. ex. συλλέγω. Om aor. ἐλέγμην a) jag samlade el. sällade mig till, b) j. öfverräknade åt mig, c) j. lade mig (af den i prosan obrukliga verbalst. λεχ) se § 57: anm.
36. τι-τρά-ω *genomborrar*	τρή-σω	ἔτρη-σα Pass.	τέ-τρη-κα τέ-τρη-μαι	St. τρα, i præs. med redupl.; α blir vid tempusbildningen η *trots* föreg. ρ. — Bif.: τετραίνω, τετρανῶ, ἐτέτρηνα (§ 42: egend. 1, anm. 1) med perfecta lånade af τιτράω.

Anm. Oregelbundenhet *blott* till *betydelsen* uppstår genom att

a) vissa verba hafva fut. *medii* i *activ* betydelse, se § 42: egend. 5.

b) vissa verba hafva fut. *medii* i *passiv* betydelse, se § 44: 1, anm. 3.

c) vissa verba hafva i activum *fut.* och *aor. 1* i *transitiv*, men *Perf.* och *Aor. 2* i *intrans.* betydelse, t. ex.

ἵστημι, στήσω, ἔστησα ställa; ἕστηκα, ἔστην står, ställde mig.
σβέννυμι, σβέσω, ἔσβεσα utsläcka; ἔσβηκα, ἔσβην slockna.
δύω, δύσω, ἔδυσα nedsänka; δέδῡκα, ἔδυν nedgå.
φύω, φύσω, ἔφυσα föda; πέφυκα är af naturen, ἔφυν föddes.
βαίνω har *i poesien* βήσω, ἔβησα låta gå; i prosan βήσομαι, βέβηκα, ἔβην gå. Jfr φθίσω och ἔφθισα af φθίνω § 61: 3.

d) perf. *secundum* har ofta intrans. bet., se § 45: III, anm. 2.

e) vissa verba activa hafva redan i *passivum* en medial betydelse (mediala passiva), t. ex.

στρέφω vänder, men στραφήσομαι, ἐστράφην vända *sig*.
ἀπαλλάττω aflägsnar, » ἀπαλλαγήσομαι, ἀπηλλάγην aflägsna *sig*.
φοβέω förskräcker, » φοβήσομαι, ἐφοβήθην frukta.
ψεύδω bedrager, » ψευσθήσομαι, ἐψεύσθην bedraga *sig* (ἐψευσάμην ljög).
ὁρμάω sätter i rörelse, » ὁρμήσομαι, ὡρμήθην sätta *sig* i rörelse, bryta upp.

Så ock ἐσώθην räddade *mig* (ἐσωσάμην räddade *åt* mig), εὐωχήθην förplägade *mig*, ἐπείσθην (öfvertalade *mig*) lydde, o. s. v.

§ 64. Verba Deponentia.

Deponentia (media som *sakna* motsvarande activum) kallas *mediala* deponentia och *passiva* deponentia, allteftersom deras *aorist* har medial el. — mindre ofta — passiv form.

Anm. 1. *Mediala* deponentia äro t. ex.

1. αἰσθάνομαι § 61: 22. — 2. ἀφικνέομαι § 61: 10. — 3. μάχομαι § 60: 28.
4. πυνθάνομαι § 61: 29. — 5. πέτομαι § 63: 19. — 6. ὑπισχνέομαι § 61: 11.
7. ὠνέομαι § 63: 9. — 8. γίγνομαι § 63: 17. — 9. χράομαι § 43: eg. 3, b.
10. αἰκίζομαι, -ίσομαι, ᾔκισμαι, ᾐκισάμην misshandlar (ᾐκίσθην misshandla*des*).
11. αἰτιάομαι, -άσομαι, ᾐτιασάμην beskyller (ᾐτιάθην beskyll*des*).
12. ἀπολογέομαι, -ήσομαι, ἀπολελόγημαι, ἀπελογησάμην försvarar mig (ἀπελογήθην försvara*des*).
13. βιάζομαι, βιάσομαι, βεβίασμαι, ἐβιασάμην tvingar (ἐβιάσθην tvinga*des*).
14. ἰάομαι, ἰᾱ́σομαι, ἰασάμην botar (ἰάθην bota*des*).
15. ἐργάζομαι, -άσομαι, εἴργασμαι, εἰργασάμην arbetar (εἰργάσθην verkställ*des*).
16. κτάομαι, κτήσομαι, ἐκτησάμην förvärfvar (ἐκτήθην förvärfva*des*); — κέκτημαι (§ 43: anm. 4) κεκτήσομαι eger.

* Hos dessa verba förekommer stundom perf. äfven i *pass.* bet., af βιάζομαι t. o. m. *præs.*

17. μέμφομαι, -ψομαι, ἐμεμψάμην tadlar.
18. ἅλλομαι, ἁλοῦμαι, ἡλάμην hoppar.
19. χαρίζομαι, χαριοῦμαι, κεχάρισμαι, ἐχαρισάμην gör till viljes.

Anm. 2. *Passiva* Deponentia äro t. ex.

1. ἄγαμαι § 56: 7. — 2. βούλομαι § 60: 29. — 3. δέομαι § 60: 22.
4. δύναμαι § 56: 8. — 5. ἐπίσταμαι § 56: 9. — 6. οἴομαι § 60: 30.
7. ἄχθομαι* § 60: 32. — 8. αἰδέομαι § 48: 2. — 9. διαλέγομαι* § 63: 34.
10. ἥδομαι, ἡσθήσομαι (fut. *pass.!*) ἥσθην gläder mig.
11. ἐναντιόομαι, -ώσομαι, ἠναντιώθην motsätter mig.
12. ἐπιμελέομαι, -ήσομαι, ἐπεμελήθην bekymrar mig om.
13. ἐν-, δια-, προ-νοέομαι, -ήσομαι, -ενοήθην öfverväger, tänker på, sörjer för.
14. ἐνθυμέομαι, -ήσομαι, ἐνεθυμήθην behjertar.

* Dessa verba hafva äfven fut. *passivi* i *activ* betydelse (omvexlande med fut. medii).

Alphabetiskt Verbalregister.

Tredje Afdeln.: Ordbildningslära.

§ 65. Härledning.

A. Substantiva.

1. Om de från **Verbal**-stammar härledda substantiva gäller, att
   a) de med härledningsändelserna *εύς* (fem. *ειᾰ* med *kort α*), *-τήρ* (fem. *-τειρᾰ*), *-τωρ* (fem. *τριᾰ*), *-της* (fem. *τρις*, *τις*, gen. *-ιδος*) beteckna handlingens **subject;**
   b) de med härledningsänd. *-τις*, *σις*, *-σία* och (alltid accentueradt) *-μός* beteckna **handlingen sjelf;**
   c) de med härledningsänd. *-μα* (st. *μᾰτ*), *-ος* (st. *ες*) beteckna handlingens **resultat,**
   d) de med *-τρον* **medlet** el. **verktyget,**
   e) de med *-τήριον* el. *-εῖον* **localen** för handlingen, t. ex.

af *λύω* befriar: *λυτήρ* befriare; *λύσις* befriande; *λύτρον* befrielse*medel,* lösepenning.
» *ἀρόω*, plöjer: *ἀροτήρ* plöjare; *ἄροσις* plöjning; *ἄροτρον* plöjnings*verktyg,* plog.
» *ποιέω* diktar: *ποιητής ποιήτρια* skald, skaldinna; *ποίησις* skaldekonst; *ποίημα* skaldestycke.
» *παιδεύω* undervisar: *παιδευτής* undervisare; *παίδευσις* undervisning; *παίδευμα* kunskap; *παιδευτήριον* skola.

Anm. 1. Änd. *σις* (egl. handlingen ss. *abstractum*) kan ock uttrycka *resultatet* (ss. egl. *-μα*) och änd. *μα* (egl. resultatet) kan ock uttrycka *objektet;* t. ex. *ποίησις* skaldekonst och *skaldestycke; παίδευμα* kunskap och (den undervisade =) *lärjunge.*

Anm. 2. Af subst. på *-εια* äro *qvinliga appellativerna* (motsv. *masc.* på *εύς*) *pro*paroxytona med *kort α*, men nomina *abstracta* (motsv. infinit. på *εύειν*) *par*oxytona med *långt α*: *βασίλειᾰ*, *ἱέρειᾰ*, drottning, prestinna; men *βασιλεία̅*, *ἱερεία̅*, konungadöme, prestadöme.

2. Om de från **Substantiv**-stammar härledda subst. gäller, att
   a) *Deminutiva* ändas på *-ιον*, *-ίδιον*, *-άριον*, *-ίσκος*, fem. *ίσκη* (t. ex. *παιδίον*, *παιδάριον*, *νεανίσκος*, *παιδίσκη*).
   b) *Patronymica* på *-άδης*, fem. *άδ-ς* [af st. på *α* och *ιο*]; *-ίων* o. *-ΐδης*, fem. *ίδ-ς* [af st. på consonant el. *ο*]; *-είδης* [af st. på *ευ*; egl. *-εϝ-ίδης*]; t. ex. *Βορεάδης* o. *Βορεάδς* son o. dotter af *Βορέας*; *Θεστιάδης* o. *Θεστιάδς* son o. dotter af *Θέστιος*; *Κρονίων* o. *Κρονΐδης* son af *Κρόνος*; *Κεκροπ-ΐδης* o. *Κεκροπ-ΐδς* son o. dotter af *Κέκροψ*; *Αἰακ-ΐδης* "*Æacīdes*", ättling af *Αἰακός* (*Æacus*); *Πηλείδης* [egl. *Πηλεϝ-ιδης*] "*Pelīdes*", son af *Πηλεύς*.
   c) *Gentilia* på *εύς*, *της* (fem. *ιδ-ς*, *τιδ-ς*): *Μεγαρ-εύς*, *Αἰγινή-της*.
   d) de som beteckna uppehållsort ändas på *-ειον* (*Μουσεῖον* Musers hemvist, *βασίλειον* kungl. slott) eller (med bibegrepp af befintlighet *i mängd*) på *-ών* (*ἀνδρών* manssal, *ἀμπελών* vinētum).

3. De från **Adjectiv**-stammar härledda subst. på -της (st. τητ), -σύνη, -ια, -ος (st. ες) uttrycka alla *egenskapen* (t. ex. νεότης af νέος. δικαιοσύνη af δίκαιος, σοφία af σοφός, βάρος af βαρύς; men t. ex. τέκος, τό, af *verbal*-st. τεκ (τίκτω) det födda, barn, enl. mom. 1, c).

Anm. Änd. ια sammansmälter med stammar på εσ och οσ till εια, οια (i st. f. -εσ-ια -οσ-ια).

B. Adjectiva.

4. Om härledda adjectiva gäller, att

a) de på -ι-κός utmärka vid *verbal*-stammar *duglighet*, vid *nominal*-stammar *egendomlighet* (t. ex. ἀρχ-ι-κός duglig att herrska; βασιλικός för en kung egendomlig, kunglig).

b) de på -ινος, -εος äro *materialia* (utmärkande *ämnet*, t. ex. λίθ-ινος, χρύσ-εος; de på -ινος stundom dock *tid*, ss. ἐαρ-ινός vernus).

c) de på -εις (st. εντ) utmärka *fullhet*, de på -μων (st. μον) *fallenhet*, t. ex. ὑλήεις silv*osus*, μνήμων memor.

Anm. De på -σ-ιμος beteckna *duglighet* än activt än passivt, t. ex. χρήσιμος bruk*bar* (pass.), θανάσιμος döds*bringande* (*activt!*). — De på ρός, ερός, ηρός bet. *full af* el. *behäftad med* (φθονερός afundsjuk); de *på* ώδης *likhet* (θηριώδης djurlik) el. *fullhet* (αἱματώδης blodig).

C. Verba.

5. Om de från **Nominal**-stammar härledda verba gäller, att

a) de på έω, εύω äro vanl. *intrans.* (πολεμέω, δουλεύω, krigar, är slaf), de på -όω vanl. *transitiva* (πολεμόω, δουλόω, *gör* till fiende, slaf).

b) de på -άω betyda *egande* af saken (κομάω har långt hår) eller *utöfning* af handlingen (βοάω ropar).

c) de (från *adj.* härledda) på -αίνω och -ύνω ange egenskapens *bibringande på* el. *åt* ngt (t. ex λευκαίνω gör hvit, ἡδύνω gör ljuf; κοιλαίνω urhålkar, ὀξύνω tillspetsar).

Anm. Från nomina *propria* bildade verba på -ίζω betyda öfverensstämmelse med någons *språk, parti* el. *sed* (ἑλληνίζω talar Grekiska, φιλιππίζω håller med Philip).

6. Om de från **Verbal**-stammar härledda verba gäller, att

a) *frequentativa* ändas på άζω, ίζω, ύζω, t. ex. ῥιπτ-άζω, αἰτ-ίζω, ἑρπ-ύζω.

b) *inchoativa* ändas på -σκω (ἡβά-σκω), *desiderativa* på -σείω (γελα-σείω).

D. Adverbia.

7. Adverbia bildas

a) från *adjectiva* enl. § 31;

b) från *subst.* genom änd. -δόν [ἀγελη-δόν skarvis; stundom (i composita) på ει, ι, t. ex. πανδημεί (ss. ett helt folk) med samlad makt, ἀμισθί utan lön];

c) från *verba* genom änd. δην, τι (βά-δην i gående, κρύβ-δην clam; ὀνομα-σ-τί, ἑλληνι-σ-τί af ὀνομάζω, ἑλληνίζω).

Anm. Adv. på ξ äro sällsynta, t. ex. πύξ med knytnäfven; ὀδάξ med tänderna; ἀναμίξ om hvarandra; ἅπαξ *en* gång. Om räkne-adverbia se § 32: 7.

§ 66. Sammansättning.

1. Förra delen af ett compositum är antingen ett *nomen* (ofta med bindv. *ο*, t. ex. ἀνδριαντ-ο-ποιός bildhuggare, ἰχθυ-ο-φάγος fiskätande) eller *verbum* (ofta med bindv. *ο*, *ε*, el. *ι*, t. ex. μισ-ό-γυνος qvinnohatare, δακ-έ-θυμος hjertskärande) eller en *partikel*.

Anm. Oskiljaktiga partiklar, som nyttjas vid sammansättning, äro:

1) *α privativum* (framför vocal ofta ἀν), *upphäfvande* betydelsen, t. ex. ἀν-άξιος ovärdig, ἄπαις barnlös. [Hom. ofta νη, t. ex. νήπιος *in*fans af νη o. εἰπεῖν, νώνυμος namn*lös* af νη och ὄνομα].

2) *α intensivum, förstärkande* bet., t. ex. ἀσπερχές *mycket* häftigt, af σπέρχω skynda. [Hom. ofta ἀρι-, ἐρι-, ζα-, t. ex. ἀριπρεπής mycket framstående, af πρέπω].

3) *α copulativum* (af ἅμα tillsammans), uttryckande *gemensamhet*, t. ex. ἀκόλουθος följeslagare (κέλευθος väg), ἄκοιτις maka (κοίτη bädd).

4) δυς (svår-, miss-) och ἡμι (half-), t. ex. δυσηχής missljudande (ἠχέω), δύσμαχος svårbetvinglig; ἡμίθεος halfgud.

2. Sednare delen af ett compositum förlänger ofta sin *korta begynnelse*-vocal (dock ej *verba* som sammansättas med præpositioner), t. ex. στρατ-ηγός (ἄγω), ξεν-ηλασία (ἐλαύνω), συν-ώμοτος (ὄμνυμι).

Anm. I poesin skiljes ofta præposition från sitt (vanl. då *efterföljande*) verbum, t. ex. ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι (tmesis, i st. f. ἀπαμῦναι).

3. Accenten i composita står så långt *tillbaka* som möjligt (t. ex. ὁδός men σύνοδος, τιμή men ἄτιμος), utom i följande fall:

a) sammansatta adjectiva på ης äro vanl. *oxy*tona (t. ex. ἀπαθής) utom de på ήρης, -ώδης, -άρκης samt de med ἦθος, ἔτος, μῆκος, μέγεθος el. ἀκή sammansatta, hvilka alla äro *par*oxytona i Nom. Sing. Masc. o. Fem., ehuru de (utom de på ήρης) i *Voc.* Sing. Masc. o. Fem., samt i N. A. V. Neutrius draga accenten tillbaka (§ 16: 1, c), t. ex. εὐήθης εὔηθες, o. s. v. (men t. ex. ξιφήρης ξιφῆρες).

b) *verbalia* på ά, ή, ής, εύς, έος, μός och -ικός bibehålla sin accent äfven i composita, t. ex. μισθοφορά, συνδικαστής, ἀποδοτέος, συλλογισμός (utom i δεσμός, t. ex. σύνδεσμος), ἐγκλιτικός (härledt af *verbum* ἐγκλίνω; men *adj.* ἀττικός blir t. ex. ψευδάττικος).

Anm. Sammansatta nomina på ος, der *förra* delen bildats af ett *nomen*, och *sednare* delen af ett verbum, hafva accenten

a) på *ante*penultima i *passiv* eller *intransitiv* betydelse, t. ex. λιθόβολος af sten träff*ad*, λεπτόγραφος fint skrif*ven*, πατρόκτονος af sin far dö*dad*; så ock t. ex. αὐτόμολος (αὐτός ἔμολον) öfverlöpare (intransitiv bet.).

b) på **pe**nultima (eller — om denna är *lång* — på ultima) i **transitiv** bet., t. ex. λιθοβόλος stenar kast*ande*, λογογράφος tal skrifv*ande*, πατροκτόνος fadermördare, παιδαγωγός (penult. är *lång!*) barnaledare.

(Undantag: ναύαρχος, ἡνίοχος, samt några episka ord, ss. σακέσπαλος, ἱππόδαμος, πτολίπορθος).

Tillägg till Formläran:

Öfversigt af ljudlagarna.

I. Vocaler.

a) Förlängning.

Vocalförlängning är af **två** slag, neml.

1. **Organisk** förlängning (blott för *böjnings* och *ordbildnings* skull), hvarvid *ᾰ blir vanl. η* (dock ᾱ efter ε, ι, ρ [1]), t. ex. γλῶσσᾰ γλώσσης (men ἐᾰ́ω ἐᾱ́σω).
   ε blir η, och ο blir ω, t. ex. ποιέω ποιήσω, δουλόω δουλώσω.
   ῐ och ῠ *blifva ῑ, ῡ*, t. ex. τίω τῑ́σω, φύω φῡ́σω.

2. **Ersättnings**-förlängning (för att *ersätta bortfallna consonanter*), hvarvid ᾰ blir alltid ᾱ, t. ex. παντς blir πᾶς (π ᾱ (ᾰ) ν̸τ̸-ς).
   ε blir ει, och ο blir ου, t. ex. θεντ-ς blir θείς (θ εί (ε) ν̸τ̸-ς), λεοντσι blir λέουσι (λέ ου (ο) ν̸τ̸-σι).
   ῐ och ῠ blifva ῑ, ῡ, t. ex. δῠντς blir δῡ́ς (δ ῡ́ (ῠ) ν̸τ̸-ς).

b) Stegring.

2½. Såväl vid böjning som vid ordbildning förekommer ofta en s. k. *stegring* af den korta *stam*vocalen i *två* grader på följande vis:

stamvocalen		i 1:a stegringsgraden		i 2:a stegringsgraden
ε	stegras till	ο	och sedan till	ω
ῐ	»	ει	»	οι
ῠ	»	ευ	»	ου (sällan)
ᾰ	»	η	»	ω, t. ex.

1. Stamvocalen ε.

δέμ-ω bygger	δόμ-ος hus	δῶμ-α hus
νέμ-ω tilldelar	νόμ-ος det tilldelade, lag	νωμ-ά-ω tilldela
τρέπ-ω vänder	τροπ-ή vändning	τρωπ-ά-ω vända
κλέπ-τ-ω stjäl	κλοπ-ή stöld	κλώ ψ (π-ς) tjuf
σκέπ-τ-ο-μαι spejar	σκοπ-ός spejare	σκώ ψ (π-ς) uggla (egl. »spejare»).
λέπ-ω afskalar	λοπ-ός skal	λώπη hölje, klädnad
jfr st. γενες	Nom. Sing. γένος, enär Nominativen i allmänhet älskar *förstärkning* af stammen.	

2. Stamvocalen ι.

st. λιπ (ἔλιπον) lemna	λεῖ μ (π) -μα rest	λοιπ-ός öfrig
st. στιχ, aor. ἔ-στιχ-ον, στίχ-ος rad, στιχ-ά-ο-μαι gå i rad	στείχ-ω gå	στοῖχ-ος rad

(1) (Ljudl. 1). Hom. förlänger ofta ᾰ till η äfven efter föreg. ε, ι, ρ, se pag. 8, noten 1; pag. 59, n. 1; pag. 61, n. 1.

st. ἰ gå (Bœotiskt præs. ind. ἴ-μι), inf. ἰ-έ-ναι. jfr *i-re*.	εἶ-μι jag skall gå	οἶ-μος väg
st. κι ligga	κεῖ-μαι ligger	κοι-μ-άω bringa till hvila κοί-τη bädd
st. λιβ drypa, λιβ-άς droppe	λείβ-ω utgjuta	λοι-βή libatio
st. ἀλιφ, jfr perf. ἀλ-ήλι$^{\mu}_{(\varphi)}$-μαι	ἀλείφ-ω smörja ἄλει$^{\mu}_{(\varphi)}$-μα salva	ἀλοιφ-ή salva, fett.
Jfr πόλι-ς	Genit. egl. πολεj-ος [som, då jod bortföll (enl. ljudl. 25, a) blef πόλε-ος i poesin, och sedan med att. genit.] πόλε-ως.	

3. Stamvocalen υ.

st. συ, ἔσ-συ-μαι rusar	σεύ-ω sätter i rörelse	σοῦ-μαι ilar
st. ἐλυθ, Hom. ἤλυθ-ον	ἐλεύθ-σομαι	Hom. εἰλ-ήλουθ-α
st. ῥυθ (ἐ-ρυθ-ρός röd)	ἐ-ρεύθ-ω rödfärga	ῥούσι-ος röd
försvunnen st. σπυδ	σπεύδ-ω skyndar	σπουδ-ή skyndsamhet
försvunnen st. κελυθ	κέλευθ-ος väg	ἀκόλουθ-ος följeslagare
st. ψυδ (ψυδ-ρός osann)	ψεῦδ-ος osanning, ψεύδ-ω ljuger	(§ 66: 1. anm. 3)
st. ζυγ (ζυγ-όν *jug-um*)	ζεύγ-νυμι, ζεῦγ-μα, ζεύγ-λη	
st. φυγ (φυγ-ή *fug-a*)	φεύγ-ω, φεῦ$^{\xi}_{(\gamma-\sigma)}$ις	
Jfr ἡδύ-ς	Genit. egl. ἡδεϝ-ος (= ἡδεϝ-ος ljudl. 25: a; =) ἡδέ-ος	
» πῆχυ-ς	Genit. egl. πηχεϝ-ος [som, då ϝ bortföll (enl. ljudl. 25, a), blef πήχε-ος i poesin, och sedan med att. genit.] πήχε-ως.	

4. Stamvocalen α.

st. βα (βά-σις gång)	βῆ-μα steg	βω-μός fotstegformigt underlag (piedestal), altare
st. (ϝ)ῥαγ (ῥαγή remna; aor. ἐῤ-ῥάγ-ην)	ῥήγ-νυμι sönderbryter ῥηγ-μίν bränning	ἔῤ-ῥωγ-α, perf. 2 ῥωγ-αλέος söndersliten; (ἀπο-ῤ)ῥώξ afbruten
st. πτακ (jfr πτά$^{\xi}_{(\kappa-\varsigma)}$ hare, egl. adj. rädd)	πτή$^{\sigma\sigma}_{(\kappa-j)}$ω förskräcker, intr. fruktar	πτώ$^{\xi}_{(\kappa-\varsigma)}$ o. πτωκ-άς skygg
försvunnen st. ἀρᾰγ	ἀρήγ-ω hjelper	ἀρωγ-ός hjelpare
st. τραγ (aor. ἔ-τραγ-ον åt) τράγ-ημα efterrätt	—	τρώγ-ω äter, τρώ$^{\xi}_{(\gamma-\sigma)}$ιμος ätlig
st. ἀγ (ἄγ-ω leder)	ἡγέομαι anför	ἀγ-ωγ-ή ledning
st. ἀκ (ἀκ-ή spets, *ac-us* nål)	—	ἀκ-ωκ-ή spets.

Slutanmärkning. Ofta saknas antingen *stam*formen (t. ex. σπυδ och κελυθ i mom. 3; ἀραγ i mom. 4) eller ena *stegrings*formen (t. ex. den *förra* af st. τραγ, ἀκ; den *sednare* af st. ζυγ, φυγ och i allmänhet ofta af stamvocalen υ) i det nuvarande språket.

c) Sammandragning.

Vocaler (eller vocaler och diftonger), som sammanstöta inuti ett ord, *sammandragas*[1] (contraheras) enligt följande reglor (3 o. 4):

---

(1) Hom. *underlåter* ofta sammandragning (t. ex. ἐό i st. f. εὖ, ὀίομαι i st. f. οἴομαι); stundom *användes* den, der *prosan underlåter* den (t. ex. βώσομαι i st. f. βοήσομαι).

3. **Lika** ljud sammanflyta i *ett långt* (t. ex. λᾶας blir λᾶς, Χί-ιος Χῖος, ποιέ-ητε ποιῆτε, δουλόω δουλῶ);

εε blir dock ει [η blott i två fall, se pag. 77, ljudl. 2], och οο blir ου, t. ex. τριήρε-ες τριήρεις, πλό-ος πλοῦς.

Anm. 1. Derföre uppsluka ock diftonger en föreg. kort vocal, som är lik deras *egen förra* vocal, t. ex. πλό-ου πλοῦ, πλό-ῳ πλῷ, φιλέ-ει φιλεῖ, φιλέ-ῃ φιλῇ.

Anm. 2. Såsom här ofvan synes, anses ε likt η, och ο likt ω.

4. **Olika** ljud sammandragas *så*, att

a) **O**-ljudet segrar öfver A- och E-ljudet; t. ex.

αο		τιμάομεν	blir	τιμῶμεν	αοι	blir ῳ:	τιμάοι	blir	τιμῷ
οα		αἰδόα	»	αἰδῶ	εοι	blir οι:	φιλέοι	»	φιλοῖ
ηο		νηόδυνος	»	νώδυνος	οε		μίσθοε	»	μίσθου
οη	blir ω, t. ex.	ζηλόητε	»	ζηλῶτε	εο	blir ου: (1)	γένεος	»	γένους
αω		τιμάω	»	τιμῶ	εου		χρυσέου	»	χρυσοῦ
ωα		ἥρωα	»	ἥρω	ηου	blir ω:	μὴ οὖν	»	μῶν
εω		ποιέω	»	ποιῶ	αου		τιμάου	»	τιμῶ

Anm. 1. I contraherade adj. på όος *besegras* dock O-ljudet af A- och E-ljudet, så att οα *der* blir ᾱ, οαι αι, och οη η, se § 12: 3, b.

Anm. 2. όῃ blir vanligen ῷ (δόῃς δῷς), men ῇ i contraherade adjectiva på οος (ἁπλόῃ ἁπλῇ), och οι i conjunctivus af verba på όω (δουλόῃς δουλοῖς pag. 80, ljudl. 3).

Anm. 3. οει blir οι i verba contracta (δουλόεις δουλοῖς) utom i *infinitivus*, der det blir ου (δουλόειν δουλοῦν; så ock då οει uppkommit af förlängdt οε, t. ex. ὀποεντς = ὀπόεις = ὀποῦς).

b) Då **A**- och **E**-ljud sammanträffa, *segrar* vanligen *det* ljud, som står *först*; t. ex.

αε, αη	blir α	ἀέκων — ἄκων; τιμάητε — τιμᾶτε	εα	blir η, t. ex.	τείχε-α	τείχη.
αει, αῃ	blir ᾳ	τιμάει — τιμᾷ; τιμάῃ — τιμᾷ	εαι, ηαι	blir ῃ, t. ex.	λύε-αι λύῃ (jfr und. 1); λύη-αι	λύῃ.

Und. 1. εαι blir stundom η *eller* ει, stundom *endast* ει (se § 35: 4, anm. 2); *endast* αι i Dual. och Plur. af första declination (συκέαιν συκαῖν, χρυσέαις χρυσαῖς).

Und. 2. εα blir stundom α, neml.

1) i **första** declinationens *Dual.* o. *Plur.* alltid, men i dess *Sing.* blott efter föreg. ε, ι, ρ (se § 10: C),

2) i **andra** declinationens *Neutr. Plur.* (t. ex. ὀστέα ὀστᾶ; Neutr. Plur. χρύσεα χρυσᾶ);

3) i **tredje** declinationens acc. sing. och neutrum plur., **om vocal** går före εα, se § 17: 1, c. (Om acc. plur. τριήρεας τριήρεις se ibid. mom. b.)

Und. 3. αη och αε, αῃ och αει blifva stundom η och ῃ, se pag. 78, ljudl. 2.

d) Andra vocalförändringar.

5. **Hiatus** (sammanträffande af ett ords *slut*vocal med *begynnelse*vocalen i det nästa) **undvikes** på **tre** sätt, neml.

---

(1) (Ljudl. 4, a). Hom. sammandrager stundom εο och εου till ευ [t. ex. σέο σεῦ (pros. σοῦ), ποιέουσι ποιεῦσι (pros. ποιοῦσι)], och αο blir ofta genom metath. quantitatis εω (t. ex. Ἀτρείδαο Ἀτρείδεω). — Sammandraget ljud kan stundom *utvidgas*, se pag. 78.

a) genom »*Elision*» el. *Bortkastning* af *korta* slutvocalerna *ε, ο, ᾰ, ῐ*[1] framför begynnelsevocalen i nästa ord, och tillsättning af *apostroph* (') i stället (utom i sammansättningar); t. ex. *ἐπ' αὐτῷ* i st. f. *ἐπὶ αὐτῷ*, *ἀπάγω* i st. f. *ἀποάγω*.

Anm. 1. Elision inträffar *mest* vid *två*stafviga partiklar samt *γέ, τέ, δέ*; — **aldrig** vid *υ*, eller vid *ο, α, ι* i **en**stafviga ord, ej heller i *περί, ἄχρι, μέχρι, ὅτι* eller Dativändelsen *σι*.

Anm. 2. Den eliderade vocalens accent *försvinner* i *partiklar*, men flyttas i andra ord på föregående stafvelse (ss. *acut*, § 6: 4, 3), t. ex. *ἀλλ' ἐγώ* (af *ἀλλά men*), men *φήμ' ἐγώ* (af *φημί* säger).

b) genom »*Krasis*»[2] el. *Sammandragning* af slutvocalen med begynnelsevocalen i nästa ord till ett *långt* ljud (t. ex. *τοὔνομα* i st. f. *τὸ ὄνομα*).

Anm. 1. Tecken till krasis är vanl. *κορωνίς* (den sednare vocalens *spiritus lenis*, som *qvarstår* öfver contractionsstafvelsen, *utom* när förra vocalen haft spir. *asper;* t. ex. *τὰ ἀγαθά* blir *τἀγαθά*, men *ὁ ἀνήρ* *ἁνήρ* *utan* *κορωνίς*).

Anm. 2. Krasis inträffar *mest* vid *artikeln, καί, πρό*, samt *formerna ὅ, ἅ* af pron. *relativum*. — Contractionen sker efter de vanliga reglorna, med undantag af att

a) *artikelns* vocal besegras af ett följande *α*: *ὁ ἀνήρ* blir *ἁνήρ*, *τοῦ ἀνδρός* *τἀνδρός*, *τὸ αὐτό* *ταὐτό* o. s. v.

b) *ι* subscriberas endast om den *andra* (**ej** om den **första**) *stafvelsen haft ι*, t. ex. *καὶ εἶτα* blir *κᾆτα* (*med ι* subscr.), *καὶ ἔπειτα* blir *κἄπειτα* (**utan** *ι* subscr.).

Anm. 3. Det *förra* ordets accent *försvinner* vid krasis, och contractions-stafvelsen accentueras enligt de vanliga reglorna, t. ex. *καὶ ἐν* blir *κἀν* (*utan* accent enl. § 7: 3), *καὶ ἄν* blir *κἄν* (enl. § 7: 2), *τὸ ἔργον* blir *τοὔργον* och *τὰ ἄλλα* *τἄλλα* (enl. § 6: 2).

---

(1) (Ljudl. 5, a). Hom. eliderar äfven *αι* i verbaländelserna *μαι, σαι, ται*; — *οι* i *μοι, σοι, τοι*; — *ι* uti *Dat. Sing.* af 3:e decl., *Dat. Plur.* på *σι*, *Verbal*-ändelsen *σι*, *Locativ*-ändelsen *θι*, *εἴκοσι, ὅτι*, samt (trots *en*stafvigheten) *α* i *ῥά* (prosans *ἄρα*) och *σά*. Jfr Od. 1: 356 *τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε.*

Ofta bortkastas ock slutvocalen fför en följande begynnelse*consonant* (*ἀποκοπή*), t. ex. i *ἀνά, κατά, ἀπό, ὑπό*, hvarvid *ν* förändras enligt ljudlagarna (17, 18, 19) och *τ* o. *π* *assimileras* med följ. consonant, t. ex. *ἂμ πεδίον* (*ἀνά*), *κὰπ πεδίον* (*κατά*), *κάββαλε, κάλλιπε, ὑββάλλειν* [*κατ-(α)-βαλε, κατ-(α)-λιπε, ὑπ-(ο)-βάλλειν*].

Tillåtna Hiater hos Hom. äro

1) då en lång vocal a) *förkortas i Thesis*, eller b) *behålles lång i Arsis.* Od. 5: 153 *νόστον ὀδυρομένῳ* (enl. b) *ἐπεὶ* (enl. a) *οὐκέτι* (enl. 2, b) *ϝῆνδανε νύμφη.*

2) då förra ordet a) redan förut fått sin *slutvocal eliderad* (Il. 1: 2 *οὐλομένην ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν*), eller b) varit skildt från det följande genom (sedermera bortfallet) *digamma.* Il. 1: 30 *ἡμετέρῳ* (1, b) *ἐνὶ ϝοίκῳ.* Jfr »*οὐκέτι ϝῆνδανε*» ofvan!

3) i tredje fotens trochaiska cæsur, i synnerhet vid interpunction (Il. 1: 125 *ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ*).

(2) (Ljudl. 5, b). Krasis är sällsynt hos Hom., men andra hos honom förekommande vocalförändringar äro:

1) *Synizēsis* [sammandragning af två (egl. *icke* diftong bildande) vocaler till en quasidiftong], t. ex. *χρυσέῳ* (*två*stafvigt), *Αἰγυπτίη* (*tr*est.), *εἴσεαι* (*två*st.); stundom t. o. m. fastän de tillhöra *olika* ord, t. ex. *ἢ οὐκ* (*en*st.), *ἐπεὶ οὐ* (*två*st.), *εἰλαπίνη ἠέ* (*fem*st.)

2) *Syncope* (utstötning af en vocal *inuti* ord), t. ex. *ἔ-πλ-ετο* (i st. f. *ἐ-πέλ-ετο*), *τίπτε* (i st. f. *τίποτε*).

3) *Aphæresis* (utstötning af en vocal i *början* af ord), t. ex. *κεῖνος* (*ἐ-κεῖνος*), *ῥά* (*ἄρα*).

c) genom »Ν ἐφελκυστικόν» el. ett ν som lägges 1) till 3:e pers. Sing. o. Plur. på ε och σι i verberna, samt 2) till Dat. Plur. på σι, εἴκοσι, πανтάπασι, locativsuffixen σι, Homeriska suffixen φι samt ἐστί.

Anm. 1. Ν ἐφελκυστικόν användes ej blott för att undvika hiatus, utan ofta ock framför comma eller större skiljetecken (hos skalder äfven för att åstadkomma positionslängd).

Anm. 2. För att undvika hiatus får, framför vocal, negationen οὐ ett κ (οὐκ, framför aspirata οὐχ, ljudl. 12), och ἐκ, οὕτω, ἄχρι, μέχρι ett σ (ἐξ, οὕτως, ἄχρις o. s. v.).

II. Consonanter.

a) Mutæ.

6. **K- och P-ljud** framför ett *T-ljud* öfvergår till *dettas* klass, ss. synes af nedanstående exempel, der den ursprungliga (mindre) consonanten *måste* förvandlas till den öfre (större):

ἐπλέ$\underset{(\kappa)}{\chi}$-θην, ἐφλέ$\underset{(\gamma)}{\chi}$-θην; ἐτύ$\underset{(\pi)}{\varphi}$-θην, ἐτρί$\underset{(\beta)}{\varphi}$-θην.

βέβρε$\underset{(\chi)}{\kappa}$-ται, τέτα$\underset{(\gamma)}{\kappa}$-ται; γέγρα$\underset{(\varphi)}{\pi}$-ται, τέτρι$\underset{(\beta)}{\pi}$-ται.

πλέ$\underset{(\kappa)}{\gamma}$-δην; γρά$\underset{(\varphi)}{\beta}$-δην.

7. K- och P-ljud framför σ sammansmälta med detta till ψ och ξ, t. ex.

φύλα$\underset{(\kappa\text{-}\varsigma)}{\xi}$, φλέ$\underset{(\gamma\text{-}\sigma)}{\xi}$ω, βρέ$\underset{(\chi\text{-}\sigma)}{\xi}$ω, τύ$\underset{(\pi\text{-}\sigma)}{\psi}$ω, φλέ$\underset{(\beta\text{-}\varsigma)}{\psi}$, γρά$\underset{(\varphi\text{-}\sigma)}{\psi}$ω.

8. K-ljud framför μ blir γ[1]; P-ljud framför μ blir μ, t. ex.

πέπλε$\underset{(\kappa)}{\gamma}$-μαι, βέβρε$\underset{(\chi)}{\gamma}$-μαι; τέτυ$\underset{(\pi)}{\mu}$-μαι, γέγρα$\underset{(\varphi)}{\mu}$-μαι, τέτρι$\underset{(\beta)}{\mu}$-μαι.

Undant. Præp. ἐκ blir oförändrad i dessa tre fall (6, 7, 8), t. ex. ἐκ-θεῖναι, ἔκστασις, ἐκμάσσω.

9. **T-ljud** framför T-ljud eller framför μ blir σ,[1] t. ex.

ἠνύ$\underset{(\tau)}{\sigma}$-θην, ἐψεύ$\underset{(\delta)}{\sigma}$-θην, ἐπεί$\underset{(\vartheta)}{\sigma}$-θην; ἤνυ$\underset{(\tau)}{\sigma}$-μαι, ἔψευ$\underset{(\delta)}{\sigma}$-μαι, πέπει$\underset{(\vartheta)}{\sigma}$-μαι.

Anm. T-ljud öfvergår *dessutom* till σ:

1) *stundom* inuti ord framför vocal (isynnerhet ι, t. ex. ἔπε$\underset{(\tau)}{\sigma}$-ον af st. πετ, præs. πίπτω; ἐνιαύ$\underset{(\tau)}{\sigma}$-ιος af ἐνιαυτός); så ock i 3 plur. νσι, som uppkommit af ντι (λυο-ντι blef λυο-νσι, som blef λύουσι).

2) *stundom* i ords slut (i st. f. att bortkastas enl. ljudl. 15), neml. i neutrum *perf. part.* och några neutrala substantiva, ss. φῶ$\underset{(\tau)}{\varsigma}$, οὖ$\underset{(\tau)}{\varsigma}$; så ock i πρός [för προτ(ι)] och imperativerna θές, ἕς, δός, σχές [för θετ(ι), δοθ(ι) o. s. v.].

10. *Framför* σ bortfaller

a) *Ensamt* T-ljud *spårlöst*,[2] t. ex. ἔριδ-ς, κόρυθ-ς (blott i πούς med ersättningsförlängning: π$\underset{(o)}{o\acute{\upsilon}}$δ-ς), men

---

[1] (Ljudl. 8 o. 9). Hom. har stundom K- o. T-ljud ffr μ *oförändrade*, t. ex. ἴκ-μενος, ἀκαχ-μένος; — ἴδ-μεν (att. ἴσ-μεν), ὀδ-μή (att. ὀσ-μή), κεκορυθ-μένος (att. -υσ-μένος); stundom händer detta äfven hos attici *i ordbildning*, t. ex. ἀκ-μή, πότ-μος.

[2] (Ljudl. 10, a). Hom. assimilerar stundom ensamt T-ljud o. σ till σσ, t. ex. πο$\underset{(\delta)}{\sigma}$-σί (pros. ποδ-σί).

b) *NT* (*νδ, ντ, νθ*) med *efterlemnande af ersättningsförlängning, utom* i *adjectiv*-stammarnas på *εντ* Pluraldativus, Femininbildning och Comparation (emedan en bistam på *ετ* der begagnas, § 14: D), t. ex.

γίγα~~ντ~~-ς γίγα~~ντ~~-σι, ὀδ$^{ού}_{(ο)}$~~ντ~~-ς ὀδ$^{οῦ}_{(ο)}$~~ντ~~-σι, Part. *τιθ$^{εί}_{(ε)}$~~ντ~~-ς τιθ$^{εῖ}_{(ε)}$~~ντ~~-σι,* men af *Adjectivum χαρί$^{ει}_{(ε)}$~~ντ~~-ς* heter Dat. Plur. *χαρίε~~τ~~-σι*, Sing. Fem. *χαρίε$^{σσ}_{(τ-j)}$α*, Comparativus *χαριέ$^{σ}_{(τ)}$-τερος* (af en bistam *χαριετ*).

11. Äfven framför *κ* bortfaller *ensamt* T-ljud *spårlöst*, men *NT* med ersättningsförlängning, t. ex.

ἤνυ~~τ~~-κα, ἔψευ~~δ~~-κα, πέπει~~θ~~-κα, men *ἔσπ$^{ει}_{(ε)}$~~νδ~~-κα.*

12. En **tenuis** framför spir. *asper* öfvergår till motsvarande **aspirata,** t. ex. *ἀ$^{φ'}_{(π')}$ οὗ, δέ$^{χ'}_{(κ')}$ ἡμέραι, οὔ$^{θ'}_{(τ')}$ ὅ* (men *οὐδ' ὅ*, af *οὐδὲ ὅ*), *νύ$^{χθ'}_{(κτ')}$ ὅλην* (med *äfven κ* förvandladt, enl. ljudl. 6).

13. Om två stafvelser efter hvarandra skulle *börja* med *aspirater*, så förvandlas

1) den **förras** till tenuis i *reduplication*, t. ex. *$^{π}_{(φ)}$ε-φίληκα, $^{κ}_{(χ)}$ε-χάρηκα, $^{τ}_{(θ)}$έ-θυκα, $^{τ}_{(θ)}$ί-θημι,* — samt dessutom äfven

a) i passiva *θε*-stammen af *τίθημι* o. *θύω* (st. *θε, θυ*; t. ex. *ἐ$^{τ}_{(θ)}$έ-θην, $^{τ}_{(θ)}$ε-θήσομαι, ἐ-$^{τ}_{(θ)}$ύ-θην, $^{τ}_{(θ)}$υ-θήσομαι*);

b) i några med *θ* började och med *φ* eller *χ* slutande stammar, neml.:

st. *θαχ*, Posit. *$^{τ}_{(θ)}$α-χύς*, Comp. *θάσσων*.

» *θριχ*, Nom. S. *θρίξ*, Gen. *$^{τ}_{(θ)}$ρι-χός*, Dat. Pl. *θριξί*.

» *θρεφ*, Præs. *$^{τ}_{(θ)}$ρέ-φω*, Fut. *θρέψω*, Perf. *τέ-$^{τ}_{(θ)}$ρο-φα, τέ-θραμμαι.*

» *θρεχ*, » *$^{τ}_{(θ)}$ρέ-χω*, » *θρέξομαι*.

» *θρυφ*, » *θρύπτω*, » *θρύψω*, Aor. 2 Pass. *ἐ-$^{τ}_{(θ)}$ρύ-φην*.

» *θυφ*, » *$^{τ}_{(θ)}$ύ-φω*, » *θύψω*, » *ἐ-$^{τ}_{(θ)}$ύ-φην*.

» *θαφ*, » *θάπτω* » *θάψω*, » *ἐ-$^{τ}_{(θ)}$ά-φην*.

2) den **sednares** till tenuis i *aoristi* imperativ-ändelse *θι* t. ex. *λύθη-$^{τ}_{(θ)}$ι, θέ-$^{τ}_{(θ)}$ι* vanl. *θές*), och i den obrukliga præs. imperat. *τί-θε-$^{τ}_{(θ)}$ι* (vanl. *τίθει*).

3) **ingenderas** i öfriga fall [t. ex. *φά-θι* (*præs.* imp.), *ἐ-θέλ-χθην, ὠρθώ-θην, ὀρνι-θο-θήρας*]; ej ens af de ofvannämnda verberna (1, b), *om* den *sednare* aspiratan följes af *consonant*, t. ex. af *$^{τ}_{(θ)}$ρέφω* aor. 1 *ἐ-θρέ-φθην* (men aor. 2 *ἐ-$^{τ}_{(θ)}$ρά-φην*); af *θάπτω* aor. 1 *ἐ-θά-φθην* (aor. 2 *ἐ-$^{τ}_{(θ)}$άφ-ην*).

14. Om en aspirata skall fördubblas, sättes dess motsvarande tenuis i st. f. den *första*, t. ex. *Βαχχος* blir *Βάκχος*.

15. Bland *consonanter* kunna blott ν, ρ, σ (samt ξ, ψ) *sluta* ett ord (undant. οὐκ, ἐκ); *andra* consonanter i ett ords slut *bortkastas* (t. ex. voc. γυναικ blir γύναι), vanl. äfven *T-ljud* (t. ex. st. σωματ, Nom. σῶματ), som dock *stundom* uppmjukas till σ, se ljudl. 9: anm. 2.

15½. *Tre* consonanter kunna ej stå tillsammans, annat än då en *muta* står i *midten* med en liquida på ena eller båda sidorna, t. ex. λακ-σκω blir λάσκω, ἐνισφω blir ἐνίψω. (Undantag ske blott i *composita*, t. ex. ἔκ-στασις).

Anm. Derföre måste t. ex. i perf. passivi σ bortfalla mellan två consonanter (ἤγγελ-σθε), och ἤγγελνται ersättas med omskrifningen ἠγγελμένοι εἰσίν.

b) Liquidæ.

16. ν framför σ bortfaller

a) vanligen *spårlöst*, t. ex. δαίμον-σι, ποιμέν-σι;

b) med ersättningsförlängning blott i några nominativformer (se § 14: A, anm. 1, und.) och i verbaländ. -νσι (t. ex. λύ^ου^(ο)-νσι, τιθ^εῖ^(ε)-νσι).

Anm. ν framför σ a) **qvarstår** i 2 pers. sing. af *perf. passivi* (πέφαν-σαι), samt i præp. ἐν vid sammansättningar (t. ex. ἐν-σείω).

b) **assimileras** till σ i *præp.* σύν med ett följande *ensamt* σ συ^σ^(ν)-σιτία, men συν-στρέφω.

17. ν framför *P-ljud* eller ψ blir μ, t. ex. ἐ^μ^(ν)-βάλλω, συ^μ^(ν)-πίπτω, ἐ^μ^(ν)-φύω, ἔ^μ^(ν)-ψυχος.

18. ν framför *K-ljud* eller ξ blir γ, t. ex. συ^γ^(ν)-καλέω, ἐ^γ^(ν)-χειρέω, συ^γ^(ν)-ξέω.

19. ν framför λ, μ eller ρ assimileras dermed (utom i præp. ἐν framför ρ): συ^λ^(ν)-λέγω (jfr colligo), συ^μ^(ν)-μίγνυμι (commisceo), συ^ρ^(ν)-ρέω (corruo), men ἐν-ράπτω.

20. ρ fördubblas efter *augment*, samt i *sammansättningar* efter *kort* vocal,(1) t. ex. ἔῤ-ῥαπτον, ἄῤ-ῥηκτος.

21. *Liquidæ* undergå stundom (hos *Hom. ofta*) metathesis, så att de, från sin egentliga plats *efter* en vocal, flyttas *före* denna till en der stående muta, t. ex.

κ^ρά^(α-ρ)τος af st. καρτ, θ^ρά^(α-ρ)σος af st. θαρσ,

τέ-θνη-κα af st. θαν, βέ-βλη-κα af st. βαλ, θρώ-σκω af st. θορ.

(1) (Ljudl. 20). I båda fallen kan Hom. *underlåta* fördubblingen af ρ (t. ex. ἔ-ρεξα, ὠκύ-ροος), och *använda* fördubblingen af öfriga liquidæ (λ, μ, ν) eller σ, se § 38: 1, a, anm. — T. o. m. *mutæ* kan Hom. fördubbla, t. ex. ὅττι, ὅππως.

Tillägg om *liquidæ* hos Hom.:

a) ett β inskjutes mellan μ och ett följ. λ eller ρ (t. ex. μέ-μβλω-κα i st. f. με-μλω-κα, ἄ-μβροτος i st. f. ἀ-μρο-τος; jfr ἀ-νδρό-ς i st. f. ἀ-νρο-ς);

b) μ ss. *begynnelse*-consonant framför λ eller ρ blir β, t ex. ^β^(μ)λώσκω (af st. μολ, med metath. μλο), ^β^(μ)ροτός (af st. μορ, med metath. μρο).

c) Sibilantes.

22. σ framför *vocal* i ords *början* öfvergår stundom till *spiritus asper*, t. ex. $\underset{(σι)}{ἱ}$στημι (sisto), $\underset{(σε)}{ἕ}$ρπω (serpo); men σεχω (st. σεχ) blir — för att undvika aspirering af två på hvarandra följande stafvelser — ἔχω; derför ock imperfectum εἶ-χον (af ἐε-χον, med bortfallen spir. asper). Deremot fut. $\underset{(σε)}{ἕ}$ξω.

23. σ *mellan två vocaler* bortfaller ofta vid böjningen, t. ex. λό$\underset{(εσο)}{ου}$, θ$\underset{(εσο)}{οῦ}$, τείχ$\underset{(εσος)}{ους}$ (men *fördubblas* ofta hos Hom., t. ex. ἐγέλασ-σα, ἐτέλεσ-σα).

24. σ framför ett *annat* σ utstötes, t. ex. τείχεσ-σι, σαφέσ-σι (men behålles ofta hos Hom., t. ex. τείχεσ-σι, ὄρεσ-σι).

25. Om ϝ och j gäller, att

a) de *utstötas* mellan två vocaler, t. ex. βοϝ-ος blir βο-ός, κεj-ωμαι blir κέ-ωμαι (conj. af κεῖ-μαι, st. κι, κεj).

b) de *vocaliseras* till υ och ι, när de bibehållas, t. ex. γόν$\underset{(ϝ)}{υ}$, ἥδ$\underset{(j)}{ι}$ον.

c) de *assimileras* med ett föregående λ, t. ex. μᾶλ$\underset{(j)}{λ}$-ον, ἅλ$\underset{(j)}{λ}$-ομαι, βάλ$\underset{(j)}{λ}$-ω; så ock i Homeri πολ$\underset{(ϝ)}{λ}$ός (genom *assimilering* och med änd. ος, af st. πολϝ; hvaraf ock det attiska πολ$\underset{(ϝ)}{ύ}$ς uppstått genom *vocalisering, enl. b,* och med änd. σ).

26. ϝ i ords början blir spir. *asper* eller försvinner, t. ex. $\underset{(ϝε)}{ἕ}$ννυμι, $\underset{(ϝε)}{ἐ}$σθής (vestis).

27. K-ljud och j blir σσ (nyatt. ττ), t. ex. φρί$\underset{(κ-j)}{σσ}$ω, πτύ$\underset{(χ-j)}{σσ}$ω, τά$\underset{(γ-j)}{σσ}$ω, ἥ$\underset{(κ-j)}{σσ}$ων, θά$\underset{(χ-j)}{σσ}$ων.

Und. Γ och j blir ζ a) i åtskilliga verba, som utmärka ett *ljud* el. en *ton* (samt flera Homeriska, se § 42: anm. 2); b) i några comparativer, ss. μείζων (egl. och ioniskt μέζων, af μεγjων), det Homeriska ὀλίζων (af ὀλιγ-jων) o. s. v.

28. T-ljud och j blir ζ, t. ex. φρά$\underset{(δ-j)}{ζ}$-ω, ὄ$\underset{(δ-j)}{ζ}$-ω, σχί$\underset{(δ-j)}{ζ}$-ω, χωρί$\underset{(δ-j)}{ζ}$-ω.

Und. T el. θ och j blir σσ a) i vissa verba, t. ex. ἐρέ$\underset{(τ-j)}{σσ}$ω, κορύ$\underset{(θ-j)}{σσ}$ω, λί$\underset{(τ-j)}{σσ}$ομαι; b) i adjectivernas femininändelse ε$\underset{(τ-j)}{σσ}$α (§ 27: 1, c) och i comparativen κρείσσων (egl. och ioniskt κρέσσων, af κρετ-jων).

29. νj och ρj blifva ιν och ιρ, genom att j flyttas *före* ν och ρ samt vocaliseras till ι, t. ex.

ἀμε$\underset{(ν-j)}{ίν}$ων, χε$\underset{(ρ-j)}{ίρ}$ων, μέλα$\underset{(ν-j)}{ιν}$α, τε$\underset{(ν-j)}{ίν}$ω, χε$\underset{(ρ-j)}{ίρ}$ω.

Anm. Träffar vid denna förändring ι tillsammans med ett föreg. ι eller υ, *sammansmälter* det med *detta* till ῑ och ῡ, t. ex. κρι$\underset{(ν-j)}{ιν}$ω blir κρίνω, συ$\underset{(ρ-j)}{ιρ}$ω blir σύρω.

SEDNARE DELEN:

GREKISK SYNTAX.

INNEHÅLL:

Inledning: Om Artikel och Congruens.

§ 67. Artikelns betydelse och användning.

I. *Ὁ, ἡ, τό* [hos Hom. vanl. *demonstrativpronomen* (1)] är i *prosa* vanl. *artikel*, och demonstrativpron. blott i phraserna

a) *ὁ μέν — ὁ δέ*, den ene — den andre (i *alla* casus). IV: 1, 14: *ἐπορεύθησαν τὰ μέν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι* (dels — dels). IV: 8, 10: *τῇ μὲν ἄνοδον, τῇ δὲ εὔοδον εὑρήσομεν τὸ ὄρος* (å ena — å andra sidan);

b) *ὁ δέ, οἱ δέ* men denne, men desse (äfven *utan* föreg. *ὁ μέν, οἱ μέν*);

c) *πρὸ τοῦ* före detta, *καὶ τόν* och denne [*subjectsacc.* vid inf.; i nominat. säges *καὶ ὅς, καὶ ἥ, καὶ οἵ, accentuerade,* ss. ock i *ἦ δ' ὅς* el. *ἦ* inquit ille el. illa. V: 2, 30: *τῷ Μυσῷ ἐσήμηνε φεύγειν· καὶ ὃς ἐξαναστὰς φεύγει*].

II. I prosa begagnas **artikeln** *ὁ, ἡ, τό* i **två** betydelser:

a) individualiserande, el. framhållande föremålet ss. *α*) *förut nämndt*, eller *β*) *allmänt kändt*, eller *γ*) *skildt från andra* genom en närmare bestämning, eller *δ*) *någon tillhörigt (ett svagt possessivpronomen).*

Exempel:

α) I: 1, 2: *Δαρεῖος Κῦρον μεταπέμπεται· ἀναβαίνει οὖν ὁ Κῦρος* (den *förutnämnde*). — *β*) *Οἱ τριάκοντα* triginta *illi* (de 30 *bekanta* tyrannerna). — *γ*) *Ἡ πόλις, ἣν πολιορκοῦμεν* (*den* o. ej en annan). — *δ*) I: 5, 15: *Κῦρος ἔλαβε τὰ (sina) παλτὰ εἰς τὰς (sina) χεῖρας.*

b) generaliserande = hvarje, alla (framhållande föremålet ss. representant för *hela arten,* såväl vid subst. som vid *participia* och *adjectiva*). *Ὁ μὴ φιλῶν τὴν πατρίδα ἄξιός ἐστι ζημίας* (*quisquis* non diligit). *Τὰ ὠφέλιμα αἱρετά* (optima *quæque* eligenda).

Andra exempel:

I: 3, 21: *ὑπισχνεῖται δώσειν τρία ἡμιδαρεικὰ τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ* (åt *hvarje* soldat i *hje* månad; distributivt). II: 6, 10: *δεῖ τὸν στρατιώτην* (*hje* soldat) *φοβεῖσθαι τὸν ἄρχοντα* (*sin* chef, enl. a, *δ*).

---

(1) (§ 67: I). *ἤματι τῷ, ὅτε* (på *den* dag, när) 5: 309; Il. 2: 351. — 1: 5: *αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ, denne* fråntog *dem.* — *Τῷ* betyder a) *derföre,* 2: 28 (kan ock heta *τό*, t. ex. Il. 3: 176); b) *i detta fall,* 4: 733.

Utom ss. pronomen *demonstr.* kan artikeln hos Hom. äfven stå:

a) ss. pron. *personale* (se *τοῖσιν ofvan*);

b) ss. pron. *relativum,* i synnerhet i de *med τ* började formerna (t. ex. *ἔτος τῷ* det år, på *hvilket; τοί hvilka; πέδιλα τά* sandaler, *som*).

Obs. Emedan artikeln *hos Hom.* vanligen är *pronomen,* gälla prosans reglor om artikelns användning *ej* för *Homerus,* som ofta *saknar* art., der prosan *har* den.

III. Om Bestämningars **ställning** vid Artikeln märkes, att

A) **Attributiva** bestämningar (ej blott participia, adjectiva och pron. possessiva, utan äfven genitivus subj. och objectivus, samt præpositions- och adverbial-uttryck) få **attributiv** ställning, d. v. s. *inskjutas mellan* artikeln och substantivet eller sättas *efteråt med upprepad* artikel:[1] *ὁ ἀγαθὸς ἀνήρ* el. *ὁ ἀνὴρ ὁ ἀγαθός* (den gode mannen). — I: 2, 18: *Κῦρος ἥσθη ἰδὼν τὸν ἐκ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους φόβον*, el. *τὸν φόβον τὸν ἐκ τ. Ἑ. εἰς τοὺς β.* — *Οἱ νῦν ἄνθρωποι* el. *οἱ ἄνθρωποι οἱ νῦν* (de nu lefvande). — *Αἱ ἐν τοῖς ἄγκεσι κῶμαι* el. *αἱ κῶμαι αἱ ἐν τοῖς ἄγκεσι.* [»*Βασιλεὺς ὁ μέγας*», o. s. v. beror på att vissa subst. stundom *kunna sakna* artikel och ändå vara nog individualiserade, se mom. V].

Anm. 1. Om Genitivus *Possessivus* märkes:

a) Gen. poss. har af *reflexiv*-pronomina (ss. ock *pron.* poss.) *attributiv*, af *personal*pronomina *predikativ* ställning (enl. B): *ὁρῶ τὸν ἐμαυτοῦ φίλον* el. *τὸν φίλον τὸν ἐμαυτοῦ* (min vän; ss. ock *τὸν ἐμὸν φίλον* el. *τὸν φίλον τὸν ἐμόν*) — men *ὁρῶ τὸν φίλον μου* el. *ἐμοῦ τὸν φίλον* (*φίλον ἐμόν* vore obestämdt »en vän till mig»).

b) Gen. poss. af *substantiva inskjutes* mellan art. och substantivet (attributivt eller sättes *efteråt utan* (el. med) upprepad artikel; t. ex. *ἡ τοῦ πατρὸς οἰκία* (mera sällan *ἡ οἰκ. ἡ τοῦ πατρὸς*) *fadrens* hus, el. *ἡ οἰκία τοῦ πατρός* fadrens *hus*.

Anm. 2. Om Nomina *Propria* märkes:

a) *Ensamt* Nom. Propr. sättes vanl. *utan* artikel, utom *länders* och *folks* namn [t. ex. *οἱ Ἀθηναῖοι, ἡ Θεσσαλία* egl. scil. *γῆ*] samt då ngt betecknas ss. *förut nämndt* el. *bekant* (*ὁ Σωκράτης* den *bekante* S.).

b) *Med appellativ försedt* Nomen Propr. står sjelft *utan*, men har appellativet *med* artikel [utom *floders* och *bergs* namn, som *inskjutas* mellan art. och *ποταμός* el. *ὄρος*].

Exempel:

«Arkadiern Xenias« heter »*Ξενίας ὁ Ἀρκάς*». *Ξενίας Ἀρκάς* deremot vore »Xenias, en Arkadier» (om en förut *obekant* o. för första gången nämnd person); och *ὁ Ξενίας ὁ Ἀρκάς* vore »den *bekante* el. förntnämnde Xen. från Ark.», enl. mom. II, a. [Men deremot t. ex. *ὁ Εὐφράτης ποταμός*, *τὸ Αἰγάλεων ὄρος*]. Vid *olika* genus samt ofta vid *ὄνομα* sättas *dubbla* artiklar, t. ex. *ἡ Αἴτνη τὸ ὄρος*, *τὸ ὄνομα ὁ Ἀττικός* [jemte *τὸ ὄν. Ἀττικός*].

Anm. 3. Om flera attributer, *utan καί*, tillhöra ett subst., **inskjutas båda** mellan art. och subst., eller ock sättes **det ena efteråt med** återupprepad artikel (*icke*-adjectiviska stundom *utan*): *οἱ ἄλλοι ἀγαθοὶ ἄνθρωποι* el. *οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι οἱ ἀγαθοί*. *ἡ μεγάλη εἰς Ἴλιον στρατεία* el. *ἡ μεγάλη στρατεία ἡ εἰς Ἴλιον* [stundom *utan* art. *εἰς Ἴλιον*].

B) **Predikativa** bestämningar [som *genom förkortning* stå i st. f. en *sats*, hvari de sjelfva skulle vara *predikat*] få **predikativ** ställning, d. v. s. *sättas före* subst. och dess artikel, eller *efteråt utan upprepning* af denna, t. ex. *ἀγαθὸς ὁ ἀνήρ* el. *ὁ ἀνὴρ ἀγαθός* mannen *om* el. *emedan* han är god, el. som är god.

---

[1] (III, A). Men Hom. t. ex. »*δήμῳ ἔνι Τρώων*», — »*Νέστορος ἀγλαὸς υἱός*», — »*δῖος Ὀδυσσεύς*», — »*θεοί, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν*», — »*μητέρ' ἐμὴν μνῶνται* o. s. v. *utan* artiklar (enl. Obs. under mom. I).

Andra exempel:

I: 10, 18: *καταλαμβάνουσι τὰς ἁμάξας μεστάς* [varande fulla; *τὰς μεστὰς ἁμ.* vore »de *fulla* vagnarna», i mots. t. andra tomma der befintliga]. — VII: 7, 12: *ἐλύπει αὐτὸν ἡ χώρα πορθουμένη* [landet, som el. *emedan* det sköflades, landets sköfling; *ἡ πορθ.* vore »det *sköflade* landet», i mots. till ett annat *osköfladt*, som ej oroade honom]. — VI: 3, 25: *οἱ πολέμιοι ἐνόμιζον καλὸν ἔχειν τὸ χωρίον* [att det ställe, *som* de innehade, var fördelaktigt]. — *τὸ σῶμα θνητὸν ἔχομεν*, vi hafva kroppen ss. varande dödlig (den kropp, *som* vi hafva, är dödlig). — På detta sätt ernås genom bestämningars *predikativa* ställning stor *brachylogi* i Grekiskan, såsom ock genom att stundom ss. *predikat* sättes en egenskap, som blott är en *följd* af handlingen (Proleptiskt predikat), t. ex. *μέγας* o. *ὑψηλός* vid *αὔξειν* o. *αἴρειν*. I: 5, 8: *μετεώρους ἐξεκόμισαν τὰς ἁμάξας* (*så att* de kommo i höjden).

IV. Predikativ ställning hafva (utom egentliga predikater) äfven

1) *Partitiva* genitiver, t. ex. *ὁ σοφώτατος πάντων* el. *πάντων ὁ σοφώτατος* omnium sapientissimus. — »Atheniensarnes *folk*» (partitivt och i mots. till *senaten*) heter derföre »*τῶν Ἀθηναίων ὁ δῆμος*» el. »*ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων*». Deremot heter »*Atheniensiska* folket» (attributivt och i mots. till t. ex. det *Thebanska*) *ὁ τῶν Ἀθ. δῆμος* el. *ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθ.*

2) Gen. possessivus af *personal*pronomina, se III, A, anm. 1.

3) Pron. *demonstrativa* (*οὗτος, ὅδε, ἐκεῖνος*) och *ἄμφω ἀμφότερος, ἕκαστος ἑκάτερος*, samt *αὐτός* i bet. *sjelf*, — hvilka alla stå *sjelfva* utan, men hafva *sitt subst.* med artikel.(1) *Οὗτος* (*ὅδε, ἐκεῖνος*) *ὁ ἀνήρ* el. *ὁ ἀνὴρ οὗτος* (*ὅδε, ἐκεῖνος*) denne man; — *αὐτὸς ὁ ἀνήρ* el. *ὁ ἀνὴρ αὐτός* mannen *sjelf* (men *ὁ αὐτὸς ἀνήρ* el. *ὁ ἀνὴρ ὁ αὐτός samme* man).

Anm. Vid pronomina demonstrativa saknar *äfven substantivet* artikel,

a) om *pronomen* egl. skulle hafva stått *i neutrum*, och blott genom assimilation [som dock oftare än i Lat. kan underlåtas] rättat sig efter substantivet, som egl. är apposition el. predikat. IV: 8, 4: *οἶμαι ἐμὴν ταύτην πατρίδα εἶναι* [att *detta* är; jfr Liv. I: 45 *ea* erat (detta var) confessio caput rerum Romam esse]. — IV: 1, 20: *μία αὕτη ἐστὶ πάροδος* (*detta* är den enda). — II: 2, 12: *ταύτην γνώμην ἔχω* (*detta* ss. min åsigt). — V: 4, 29: *τούτῳ πλείστῳ σίτῳ ἐχρῶντο* (*detta* ss. den mesta föda, d. v. s. detta var den föda, som de mest begagnade).

b) om subst. är ett nomen proprium eller annat ord, som kan *sakna* artikel (se mom. V). I: 5, 6: *Ὀρόντης οὑτοσί* (så ock *αὐτὸς βασιλεύς* storkonungen sjelf, mom. V, 2),

4) *Πᾶς* (i sing. »*hel*», i plur. »*alla*») *ἅπας och ὅλος*. »Hela staden» *πᾶσα ἡ πόλις* el. *ἡ πόλις πᾶσα.*(2) »Alla soldaterna» *πάντες οἱ στρατιῶται* el. *οἱ στρατιῶται πάντες*. [Mera *sällan* ha dessa adj. *attributiv* ställning, neml. för att *strängare* uttrycka totalitet: V: 6, 7: *οἱ πάντες ἄνθρωποι* »alla *utan undantag*»; IV: 8, 11: *τῇ ὅλῃ φάλαγγι κακὸν ἔσται* »för hela falangen *totalt*»].

Anm. 1. Vid *πᾶς* saknar *äfven substantivet sjelft* artikel, om *πᾶς* betyder

a) **"hvarje, all"** (obestämdt). II: 5, 9: *σὺν μὲν γάρ σοι πᾶσα ὁδός* (*hvarje* väg) *εὔπορος*. — *πάσῃ σπουδῇ* med *all* flit; *πάντες ἄνθρωποι* »alla menniskor» *obestämdt* (men *πάντες οἱ ἄνθρωποι* »alla *de ifrågavarande*»).

---

(1) (IV: 3). Men Hom. t. ex. *ὅδε* (*οὗτος, κεῖνος*) *ἀνήρ utan* art.

(2) (IV: 4). Men Hom. t. ex. (II: 81) *λαὸν ἅπαντα*, (III: 191) *πάντας ἑταίρους* o. s. v. *utan* art., t. o. m. i bet. *inalles* (V: 244). — Så ock vid de i anm. 2 nämnda adjectiva, t. ex. *μέση ἀγορή* (II: 250) midten af församlingen (pros. *μέση ἡ ἀγορά*).

b) **"idel, bara".** IV: 5, 29: *ἐν πᾶσιν ἀφθόνοις* (i *idel* öfverflöd) *ἐκοιμήθησαν πάντες οἱ στρατιῶται* [*alla* soldaterna, enl. mom. IV, 4]. I bet. »*inalles*» har deremot *πᾶς sjelft* artikel *före* sig, t. ex. *ἔλαβον ὁπλίτας χιλίους τοὺς πάντας* (inalles 1000).

Anm. 2. *Μέσος, ἄκρος, ἔσχατος* i **predikativ** ställning framhålla mellersta, högsta, yttersta **delen** af något (partitiv betydelse); i *attributiv* ställning framhålla de *hela* subst. i mots. till *andra*. T. ex. *μέση, ἐσχάτη ἡ νῆσος* »mellersta, yttersta *delen* af ön» (*ἡ μέση, ἡ ἐσχ. νῆσος* den mellersta, yttersta *ön*, i mots. till *andra* öar). *Ἐπ' ἀκροτάτῳ τῷ ὄρει* »på högsta *delen* af berget» (*ἐπὶ τῷ ἀκρ. ὄρει* på det högsta *berget*, i mots. t. andra berg). — Så bet. ock *μόνος ὁ παῖς τρέχει* »springer *ensam (solus)*; men *ὁ μόνος παῖς τρέχει* «min *ende* son» (*unicus* filius). — Xen. An. I: 2, 7: *διὰ μέσου τοῦ παραδείσου ῥεῖ ὁ Μαίανδρος ποταμός* (genom *midten* af). I: 8, 13: *ὁρῶν ὁ Κλέαρχος τὸ μέσον στῖφος* (den *mellersta* truppen, i mots. t. de andra två).

V. Artikeln **utelemnas**

1) Framför nomina *propria* (se mom. III, A, anm. 2), *predikativ* eller *predikatsfyllnad.*(1) Man säger t. ex. *med* artikel »*ὁ τῆς πατρίδος σωτήρ*» (fäderneslandets räddare), men »*ἐγένετο τῆς πατρίδος σωτήρ* (*utan* art); så ock »*ὁ τῶν στρατιωτῶν ἄρχων*», men »*Κλέαρχος ᾑρέθη* (valdes till) *ἄρχων τῶν στρατιωτῶν*», — och »*ὁ σοφώτατος πάντων*» (den visaste bland alla), men »*Σωκράτης ἦν* el. *ἐκαλεῖτο σοφώτατος πάντων*». (Två *undantag* se under participium § 94: 1, b, anm. 1).

2) *Alltid* vid *datering*, samt vid *βασιλεύς* i bet. »Perserkonungen»; — stundom ock a) vid allmänna tids- och rums-bestämningar, *isynh.* i *præpositions*-uttryck, samt b) vid accusativi resp. *μέγεθος, εὖρος, βάθος, ὕψος, πλῆθος* o. s. v. (§ 69: VI, b).

Exempel:

Δεκάτῃ Μαρτίου ἱσταμένου den 10:e Mars; *ἡμέρας, νυκτός, μέχρι δείλης, ἅμα ὄρθρῳ.* — *Ἐν δεξιᾷ* el. *ἀριστερᾷ, ἔξω βελῶν* (V: 2, 26), *ἐπὶ δόρυ* (åt höger), *ἐπ' ἀσπίδα* (åt venster); *τὰ πρὸ ποδῶν* (IV: 6, 12); *ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν* (pedem referre V: 2, 32); *εἰς τάξιν θέσθαι τὰ ὅπλα* V: 4, 11; *θύειν ἐπ' ἐξόδῳ* VI: 2, 9. — Så stå ock ofta *γῆ, θάλαττα, ἄστυ, πόλις, ἀκρόπολις, ἀγορά* och städers namn, *styrda af præposition, utan* artikel: *κατὰ γῆν* el. *θάλατταν, εἰς ἄστυ* el. *ἀκρόπολιν, ἐν Ἀθήναις.*

3) Stundom äfven vid *abstracta,* isynh. *i sentenser,* t. ex. *ἀρχὴ φιλίας μὲν ἔπαινος, ἔχθρας δὲ ψόγος.*

Anm. Deremot **användes** artikeln **mot** Svenskans bruk i vissa fall, neml.

a) vid ett med pron. *demonstr.* förenadt subst. (se mom. IV: 3).

b) *framför τοιοῦτος, τοιόςδε, τοσοῦτος, τοσόςδε, τηλικοῦτος, τηλικόςδε, om* man med dem bestämdt *hänvisar* på en föregående eller efterföljande *skildring.* III: 1, 13: *τὸ τοιοῦτον ὄναρ* en så beskaffad dröm (som den förut omtalade).

---

(1) (V: 1). Hos *Hom.* kan deremot ofta artikeln stå före predikativa bestämningar, men är *då* ej *artikel,* utan *pronomen.* Il. II: 703: *οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν* icke heller *dessa* voro *utan anförare.* — *αὐτὰρ ὁ πεζὸς θῦνε han* rusade *till fots.* — *αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθε han* kom *såsom* den siste. — Äfven framför *πολύς, πᾶς, αὐτός* (sjelf) kan art. stå *så,* utan inverkan på deras betydelse, t. ex. II: 58: *τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται* men *detta* förtäres *i mängd* (*τὰ πολλά* i *prosa* = största delen) — IV: 104: *τῶν πάντων* (= *πάντων τούτων*). — Il. I: 338: *τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων dessa* vare *sjelfva* (*ὁ αὐτός* i *prosa* = densamme).

c) framför *cardinaltal*, som styras af *ἀμφί, περί* el. *εἰς* i bet. *ungefär* [II: 6. 30: *ἤστην ἄμφω ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ πεντήκοντα ἔτη*], eller beteckna *bråk* (*τὰ δύο μέρη* ⅔; *τῶν πέντε αἱ δύο μοῖραι* ⅖).

d) framför *appositioner* till ett (utsatt el. i verbum liggande) pron. *personale:* I: 7, 7: *ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες*. II: 5, 25: *εἰ βούλεσθε οἵ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ λοχαγοὶ ἐλθεῖν*.

VI. Substantivering. Genom artikeln kunna participia, genitiver, præpositions- och adverbial-uttryck ej blott *adjectiveras* (jfr mom. III, A), utan ock (ss. äfven adjectiva) *substantiveras* (vanligen med ett underförstådt *ἄνθρωπος, υἱός, χρήματα, πράγματα, χώρα* o. s. v.).

Exempel:

Οἱ ἄδικοι el. *οἱ ἀδικοῦντες* orättrådiga *mskor*. — *Ἔχειν τὰ ἑαυτοῦ* sin *egendom*. — *Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου* Philips *son*. — *Οἱ τότε* de då lefvande II: 5, 11. — *Οἱ ἔνδον* (*ἔξω*) de inne(ute)varande II: 5, 32. — *Οἱ σύν τινι* någons följeslagare III: 2, 11. — *Τὸ κατ' αὐτοὺς ἐνίκησαν* de mot dem uppställda I: 8, 21. — *Τὰ παρὰ βασιλέως* konungens *budskap* II: 3, 4; — *τὰ παρ' ἐμοί ställningen* hos mig, *τὰ οἴκοι ställningen* hemma 1: 7, 4. — *Οἱ ἐπί τινος* el. *κατά τινα* ngns *samtida;* — *ἡ τῶν πολεμίων* fiendernas *land*. [Äfven infinitiver, ensk. ord el. hela satser kunna så substantiveras, t. ex. *τὸ καλῶς ζῆν* ett ädelt lif; *τὸ λέγω* ordet »*λέγω*», *τὸ γνῶθι σαυτόν* regeln »känn dig sjelf»].

Anm. 1. *Andra* ellipser vid substantivering äro t. ex. *ἡ μουσική* (scil. *τέχνη* el. *ἐπιστήμη*); — *βαδίζειν τὴν εὐθεῖαν* (scil. *ὁδόν*); — *ἡ εἱμαρμένη* el. *πεπρωμένη* (scil. *μοῖρα*); — *ἡ δεξιά* (scil. *χείρ*); — *ἡ ὑστεραία* (scil. *ἡμέρα*) o. s. v.

Anm. 2. *Οἱ περί* (*ἀμφί*) *τινα* betyder någons *följe* (I: 8, 1), el. personen *sjelf jemte* följet (III: 2, 2), el. personen sjelf *företrädesvis*.

Anm. 3. I st. f. *οἱ ἐν* el. *οἱ παρά* med dat. (på fr. hvarest?) står ofta *οἱ ἀπό* (*ἐκ* el. *παρά*) med **genit.** (på fr. *hvarifrån?*), **om** satsens verbum uttrycker **rörelse** (el. aflägsnande, verkande) **från** ett ställe. V: 2, 24: *ἔφυγον οἱ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν* (= *οἱ ἐν ταῖς οἰκίαις ἔφυγον ἀπ' αὐτῶν*). — I: 1, 5: *ὅστις ἀφικνοῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς αὐτόν* (= *ὅστις τῶν παρὰ τῷ βασιλεῖ ἀφικνοῖτο παρὰ βασιλέως*). — II: 4, 24: *ἐξήγγελλον ταῦτά τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρνους Ἑλλήνων* (några af dem, som voro *hos* T., förkunnade *från* T.). — *Så* stå ock ofta adv. på *θεν*, t. ex. *αὐτόθεν* f. *αὐτοῦ*, *ἐκεῖθεν* f. *ἐκεῖ* o. s. v.

§ 68. Congruensen mellan Subjekt och Predikat, hufvudord och apposition (el. attribut).

I. Ett opersonligt subjekt i **Neutrum Pluralis** tar predikatet (vid *öppet* predikat *copulan*) vanl. **i Singularis.**(1) *Τὰ ζῷα τρέχει. Ταῦτ' ἔστιν ἀγαθά.*

II. Ett subjekt i *Dualis* (el. *två* subj. i *Sing.*) tar predikat **och appositioner**(2) *än* i Dualis, *än* i Pluralis. *Τὼ ἄνδρε* (*ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή*) *ἐγελασάτην βλέψαντε* el. *βλέψαντες εἰς ἀλλήλους* (el. *ἐγέλασαν βλέψαντες* el. *βλέψαντε*).

---

(1) (§ 68: I). Hos Hom. dock ofta i *plur.*, t. ex. *σπάρτα λέλυνται*, Il. II: 135; jfr v. 89 462, 465.

(2) (§ 68: II). Deremot stå *attributer* till en Dualis i prosa alltid i *Dualis;* men hos Hom. stundom i plur., t. ex. *ὄσσε φαεινά*, *ἄλκιμα δοῦρε* o. s. v.

III. Vid **flera än två** subjekter gäller, att

1) vid *personliga* stå predikat **och appositioner** ant. a) i *pluralis*, el. rättade b) efter *hufvudbegreppet*, el. c) efter det *närmast stående* (ss. alltid vid ἤ, ἤ — ἤ, οὔτε — οὔτε).

Exempel.

a) *Σύ τε καὶ οὗτοι Ἕλληνές ἐστε* (*första* pers. har företräde frför den andra, och *denna* frför den tredje, ss. i Lat.). — *Εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφοὺς καὶ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα αἰχμαλώτους γεγενημένους* (*masc.* har företräde framför *femin.*, ss. i Lat.).

b) I: 10: 1: *βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον. Ὁρᾶτε ἀγομένας γυναῖκας καὶ παῖδας εἰς δουλείαν.*

c) II: 1, 16: *Σύ τε Ἕλλην εἶ καὶ ἡμεῖς.* II: 2, 1: *Φαλῖνος ᾤχετο καὶ οἱ σὺν αὐτῷ.*

2) vid *opersonliga* (el. ss. opersonliga betraktade) stå predikativer **och appositioner** i *neutrum* pluralis, predikatet (el. vid *öppet* pred. *copulan*) i singularis: *σάρκες καὶ νεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται.* — Xen. Mem. I: 3, 7: *λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐρριμμένα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστι.* — I: 4, 8: *ἔχω αὐτῶν τέκνα καὶ γυναῖκας ἐν Τράλλεσι φρουρούμενα.*

Anm. 1. Subjektet utelemnas vid verba, hvilkas handling kan tillkomma *blott* ett *visst slags* subjekt, som lätt underförstås, t. ex. *ἐσάλπιγξε, ἐσήμηνε* (scil. *ὁ σαλπιγκτής*); så ock i verba = *väderlek*, t. ex. *ὕει, νίφει, βροντᾷ, ἀστράπτει, συσκοτάζει* (*Ζεύς* el. *θεός*).

Anm. 2. Copulan *ἐστί* utelemnas i ordspråk o. sentenser, och vid *ἀνάγκη, χρεών θέμις, — ὥρα, καιρός, — εἰκός, δῆλον, οἷόντε* samt *verbalia* på *-τέος*. III: 1, 13: *εἰκὸς τοὺς πολεμίους ἥκειν.* I: 3, 15: *πολλὰ ὁρῶ, δι' ἃ ἐμοὶ τοῦτο οὐ ποιητέον.*

Anm. 3. Construction *κατὰ σύνεσιν* inträder ofta såväl i predikat som appositioner, neml.

a) vid *collectiva*. Xen. Mem. IV: 3, 10: *πολὺ γένος ἀνθρώπων γάλακτι τρεφόμενοι ζῶσιν.* Jfr »*pars fugati* urbem *petunt*». — Ofta sättes ett *collectivum i sing.* [*ἕκαστος, ἄλλος — ἄλλο, ὁ μέν — ὁ δέ*] ss. apposition till ett *hufvudord i pluralis*. I: 7, 15: *αἱ διώρυχες διαλείπουσιν ἑκάστη παρασάγγην.* — VI: 4, 12: *ἱκανοί εἰσι καὶ εἷς ἕκαστος ὅτι βούλονται διαπράττεσθαι.* — VII: 3, 47: *οἱ ἱππεῖς οἴχονται ἄλλος ἀλλαχῇ διώκων.* Jfr »*decemviri alius* in aliam partem discurrunt», och § 70: VI, 1, anm. 2.

b) vid *personliga* neutra: *τὸ μειράκιόν ἐστι καλός.* Jfr »*capita* conjurationis cæs*i* sunt».

c) vid skildring af *hela beskaffenheten* genom ett predikativ i *neutr. sing.* III: 2, 22: *τοὺς ποταμοὺς ἄπορον νομίζετε εἶναι.* Jfr »vari*um* et mutabil*e* semper *femina*».

Anm. 4. Verbet (el. relativet) rättar sig, ss. i Lat., stundom ej efter subjektet (el. hufvudordet), utan efter predikativet el. predikatsfyllnaden, t. ex.

a) I: 4, 4: *τὸ μέσον ἦσαν στάδιοι τρεῖς* (jfr »ea *loca quæ* Numidia *appellatur*»). *πάντα ταῦτα κακουργίαι εἰσίν* [i st. f. *ἐστίν* enl. mom. I].

b) *φίλος, ὃ μέγιστον ἀγαθόν ἐστι, πολλοῦ ἄξιος. ὁ φόβος, ἣν αἰδῶ καλοῦμεν, οὐ ψεκτός* (jfr »*Thebæ* ipsæ, *quod* Boeotiæ caput est, in magno tumultu erant»).

Anm. 5. Såsom **apposition till en hel sats** kan en Nominativ eller Accusativ (alltefterson ett *tillstånd* eller en *handling* afses) sättas, då man vill karakterisera satsens innehåll; i *prosa* begagnas dertill blott *neutrum adjectivi* el. andra *neutrala* uttryck,(1) t. ex.

a) τὸ λεγόμενον ss. ordspråket säger; τὸ τοῦ Ὁμήρου ss. det heter hos Hom.; δυοῖν θάτερον ett af de två o. s. v.

b) *superlativer*, t. ex. πάντων μέγιστον, δεινότατον, θαυμαστότατον o. s. v. (hvad som är det största, oerhördaste, underligaste); efter dessa står ock *stundom* kolon och en *ny* sats *med* γάρ, ss. nästan *alltid* efter σημεῖον δέ, τεκμήριον δέ (ett bevis härpå är att). Τεκμήριον δέ (el. τὸ δὲ μέγιστον)· οὐ γὰρ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ παρῆν.

IV. Om **attributets** öfverensstämmelse med sitt hufvudord(2) märkes:

a) till en *feminin* dualis sättas *artikel, pron. demonstr.* o. *adjectiva* (sällan participia) efter första och *andra* decl. i *masculinum*. Τούτω τὼ ἡμέρα, τούτοιν τοῖν ἡμέραιν. Δύο λείπεσθον μόνω μηχανά.

b) vid ἄμφω, ἀμφοῖν och *(vanl.)* δυοῖν står hufvudordet *blott* i Dualis, men vid δύο än i Dualis, än i Plur. (ἄμφω τὼ ἄνδρε. men δύο ἄνδρε el. ἄνδρες), — vid ἀμφότερος i samma numerus som detta (ἀμφοτέρω τὼ ἄνδρε, ἀμφότεροι οἱ ἄνδρες).

Anm. Ett för *flera* hufvudord gemensamt *attribut* construeras på samma sätt som ett för flera hufvudord gemensamt *predikativ* (mom. III).

V. Egendomligheter i bruket af **Numeri** äro:

1. **Singularis** står stundom (med *collectiv* bet.) i st. f. Svenskans *pluralis*:

a) af opersonliga el. abstracta *Substantiva*,(3) t. ex. πλίνθος tegelstenar, ἐσθής kläder, ἀσπίς hopliter, (ἡ)ἵππος rytteri; — ἡλικία ungt manskap (juventus), δουλεία slafvar (servitium). [*Sällan* (ss. *ofta* i *Lat.*) af *personliga* bgp: »soldaterna, ryttarna», i Lat.: »miles, eques», men i Grek. vanl. »οἱ στρατιῶται, οἱ ἱππεῖς»].

b) af vissa *Adjectiva* (isynh. på ικός) i **neutrum sing.**, t. ex. ἱππικόν rytteri, ὁπλιτικόν hopliter, ἑταιρικόν stallbröder, ναυτικόν flotta med manskap (äfven *sjöväsen*) συγγενές slägtingar.

2. **Pluralis** står (genom tanke på enskilda delar) stundom i st. f. Svenskans *singularis*,(4) t. ex. μέσαι νύκτες *midnatt*(s-stunderna), δώματα el. μέγαρα *boning*(s-rummen), πύλαι *port*(ens dörrar). — Hit höra *sädesslag* [t. ex. πυροί *hvete*(kornen), ζειαί, κριθαί o. s. v.] samt plur. af *klimatiska* bgp, t. ex. ψύχη, θάλπη (yttringar af) *köld, hetta*, χάλαζαι hagel, ὄμβροι regn, πάχναι rimfrost o. s. v.

---

(1) III: anm. 5). *Skalder* deremot sätta ofta ett *subst.* [vanl *med*, stundom *utan* närmare bestämning] ss. apposition till en *sats*. Od. VI: 182: (οὐδὲν κρεῖσσον) Ἢ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον Ἀνὴρ ἠδὲ γυνή πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσιν. — Il. IV: 196: Ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλεν, τόξων εὖ εἰδώς, Τρώων ἢ Λυκίων, τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.

(2) (IV). Ss. hos skalder *nominativus* kan stå *i stället för* (eller *jemte*) vocat. i tillrop [»πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες»], så kan ock vid en *vocativus* attributet stå i *nominat.*, och tvärtom: Αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε. — Ὦ δύσμορ' Αἴας! — Il. III: 177: Ζεῦ πάτερ ἠέλιός τε.

(3) (V: 1). Hom. »θαλερὸν κατὰ δάκρυ (tårar) χέοντες», — »κῦμα (vågor) πολυφλοίσβοιο θαλάσσης (βρέμεται)», o. s. v.

(4) (V: 2). Hom. t. ex. πρόσωπα, νῶτα, τόξα (båge o. pilar), samt många pluraler af *abstracta*, ss. ἀτασθαλίῃσιν (ὑπεροπλίῃσιν, κακοῤῥαφίῃσιν) ὀλέσθαι. εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων.

Kap. I. Om Substantiva. (Casus obliqui.)

§ 69. Accusativus.

I. Acc. **loci** (på fr. »*hvarthän?*») är obruklig i *prosan;*(1) i stället nyttjas *εἰς, πρός, ἐπί* med acc.

Anm. 1. Efter verba »*infinna sig*», »*församlas*» m. fl. sättes i Grek. ett **rörelse**-uttryck (ss. på fr. »hvarthän?»). *Παρεῖναι, παραγίγνεσθαι εἰς Σάρδεις* (infinna sig *i*, I: 2, 2); *συνιέναι, ἀθροίζεσθαι, συλλέγεσθαι* (samlas), *ἀποβαίνειν, ὁρμίζεσθαι, κατασκηνοῦν εἰς* (landa, ankra, lägra sig *i*, II: 2, 16; jfr *convenire in locum*); *διαδιδόναι, διασπείρειν φήμην εἰς τὸ στράτευμα* (utbreda ett rykte *i*); *παρεῖναι ἐπὶ τὸ βῆμα* (uppträda *på*).

Anm. 2. Tvärtom sättes **hvilo**-uttryck efter *γίγνεσθαι* i bet. *komma* (*ἐν, ἐπί τινι τόπῳ*) och ofta vid *τιθέναι. Τιθέναι τι ἐν χερσί, ἐν νηΐ* (inskeppa; jfr »ponere aliquid in mensa»), *τιθ. τὰ ὅπλα ἐν τάξει* (o. *εἰς τάξιν*); *ἐν αἰσχρῷ, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τιθέναι τι* (akta för skamligt, ringa; jfr *in nullo numero ponere*).

II. Transitiv accusativus tages af transitiva verba, äfven af följande (som dels i Lat., dels i Svenskan styra *annan* casus):

a) **göra el. tala väl el. illa** mot (om) någon (»*gagna, skada; smickra, smäda*»); — t. ex. *εὐεργετεῖν, κακουργεῖν τινα, εὖ* el. *κακῶς ποιεῖν* el. *δρᾶν τινα* (pass. *εὖ* el. *κακῶς πάσχειν*, röna godt el. ondt); *ὠφελεῖν, ὀνινάναι τινά* prodesse *alicui; βλάπτειν τινά* nocere *alicui;*(2) I: 6, 6: *κακῶς ἐποίεις τὴν ἐμὴν χώραν.* — *Εὖ* el. *κακῶς λέγειν τινά* (pass. *εὖ ἀκούειν* bene audire); *θωπεύειν, κολακεύειν τινά* blandiri *alicui; βλασφημεῖν, λοιδορεῖν τινα* maledicere *alicui* (om Med. *λοιδορεῖσθαι* o. *μέμφεσθαι* se § 71: IV, 5, anm. 2).

Anm. *Λυσιτελεῖν, συμφέρειν* och verba »*hjelpa*» styra Dativus (§ 71: IV, 1, anm.).

b) **några**, som betyda **affekt** — [t. ex. *frukta för:*(3) *αἰδεῖσθαι, αἰσχύνεσθαι, ἐκ* el. *καταπλήττεσθαί τινα*; de *flesta* verba affectuum taga dock *Dat.*, § 71: VIII] — eller **sträfvan** [t. ex. *akta sig för*, söka undkomma: *εὐλαβεῖσθαι, φυλάττεσθαί τινα* cavere alquem el. ab alquo; *φεύγειν, ἀποδιδράσκειν τινά*].

Anm. Märk *φθάνειν, λανθάνειν τινά* (occupare, latere alquem); *ἐπι-* l. *ἐκλείπειν τινά* (deficere; I: 5, 6: *τὸ στράτευμα ὁ σῖτος ἐπέλιπεν*); *θαρρεῖν τι* ej frukta för, lugnt motse, t. ex. *μάχας* III: 2, 20 [*θαρρεῖν τινι* bet. *förtrösta* på]; *ὀμνύναι* (*ἐπιορκεῖν*) *τοὺς θεούς* o. s. v.

III. Innehållets accusativus(4) är en till a) *stam* el. b) *betydelse* beslägtad acc., som tages af såväl trans. som intrans. verba, men i prosan vanligen *med* (hos *skalder* stundom *utan*) *en närmare bestämning*, t. ex.

(1) (§ 69: I). Men finns ofta hos Hom. både af *stadsnamn* [III: 4: *οἱ δὲ Πύλον ἷξον*] o. *andra subst.* — [I: 176: *πολλοὶ δ' ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ.* V: 194: *ἷξον δὲ σπεῖος γλαφυρόν.* III: 92: *τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι.* II: 337: *θάλαμον κατεβήσετο πατρός*] — t. o. m. af *personnamn:* I: 332: *ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν.* Ofta kan då *ἱκάνω* öfversättas med ansätta, öfverfalla (II: 41: *μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει.* II: 28: *τίνα χρειὼ τόσον ἵκει*).

(2) (II: a). Hom. *σίνομαι, κακόω, κήδω τινά.* IV: 754: *μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον.*

(3) (II: b). Hom. *ἅζομαι, αἴδομαι, πέφρικα, τρομέω* m. fl. (II: 155: *θάμβησαν δ' ὄρνιθας*).

(4) (III). Jfr hos Hom. I: 166: *ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον.* — III: 316: *μὴ τηΰσίην ὁδὸν ἔλθῃς.*

a) I: 3, 15: *ὡς στρατηγήσοντα ἐμὲ ταύτην τὴν στρατηγίαν μηδεὶς λεγέτω.*

b) *ἡδὺν ὕπνον κοιμᾶσθαι. βίον ἥδιστον ζῆν.* (Hom. Od. III: 285: *κτέρεα κτερίζειν*).

Anm. 1. I st. f. en till *stam* el. *betydelse* beslägtad accusat. kan ock insättas:

α) ett **speciellare** objekt, som verksamheten *afser.* (1) IV: 8: 27: *ἀγωνίζεσθαι στάδιον* el. *πάλην* (i st. f. *ἀγῶνα σταδίου* el. *πάλης*, täfla i kapplöpning el. brottning); — *τὰ Λύκαια θύειν* (i st. f. *τὰ Λυκαίων ἱερά*, med offer fira Lykaiiska festen I; 2, 10); — *Ὀλύμπια* el. *γνώμην νικᾶν* (i st. f. *τὴν ἐν Ὀλυμπίοις* el. *περὶ γνώμης νίκην*).

β) accusat. **neutrius** af ett *pronomen* el. *pronominaladjectiv,* samt acc. (vanl. *plur.*) af *πολύς, μέγας, δεινός, μικρός,* af comparativer *(sing.)* o. superl. *(plur.)* [hos Hom. acc. äfven af *andra* adj., såväl *sing.* som plur., i st. f. prosans *adverbia* (2)]. *Μεγάλα ἀδικεῖν, βλάπτειν, ὠφελεῖν* (= *μεγάλην ἀδικίαν, βλάβην*). VI: 2, 2: *ὑβρίζειν δεινά* (= *δεινὴν ὕβριν*); t. o. m. V: 9, 5: *ἅλλεσθαι ὑψηλά* (= *ὑψηλὸν ἅλμα*) o. s. v. — *Acc.* **sing.** står ofta vid *βοᾶν* (t. ex. *μέγα*), *λέγειν, φρονεῖν* [och verba blicka, ljuda hos Hom.].

☞ En sådan acc. *neutrius* står t. o. m. vid verba, som *eljest* taga *Genit., Dat.,* eller ett *præpositionsuttryck.* I: 3, 4: *ἐπορευόμην ἵνα εἴ τι δέοιτο ὠφελοίην Κῦρον* (*δέομαί τινος*). — I: 3, 18: *τί βούλεται ἡμῖν χρῆσθαι* (hvartill? *χρῆσθαί τινι ἐπί* el. *εἴς τι*). — *τοῦτο χαίρω* (*id lætor*, derföre; *χαίρειν τινί* el. *ἐπί τινι*), *τοῦτο ἀπορῶ* (*ἀπορεῖν περί τινος*). — Så bet. ofta *οὐδέν* el. *μηδέν* icke; *τοῦτο* derföre, *τί* hvarföre, *πολλά* el. *μεγάλα* högeligen o. s. v.

Anm. 2. Enkla verba motûs ha rörelsens *spatium* (3) ss. *innehålls*-accus. (*ἰέναι* el. *θεῖν ὁδόν, πλεῖν θάλασσαν, πορεύεσθαι πεδίον* IV: 4, 1); — de sammansatta blifva transitiva (och taga *transitiv* acc., t. ex. *διαβαίνειν ποταμόν*).

IV. Två accusativer tagas af:

1) verba »*kalla, anse, utvälja*» (*en* objects-acc., *en* predikatsfyllnads-acc., o. derf. *utan* artikel, § 67: V). *Καλῶ Σωκράτην σοφώτατον πάντων.* [Vid passivum stå *två nominat.*: *Σωκράτης πάντων σοφώτατος ἐκλήθη.*]

2) i allmänhet verba, som taga *innehålls*-acc., **om** de dessutom hafva en *transitiv* accusativus. (4) *Τύπτω τινὰ δεινὰς πληγάς.* — *Μεγάλα ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα.* [Vid passivum *qvarstår innehålls*-acc.: *τύπτεταί τις δεινὰς πληγάς. Ὁ ἀνὴρ μεγάλα ἐπαινεῖται.*]

Anm. 1. Hit höra ock verba *»göra* el. *tala väl* el. *illa mot»* (i mom. II, a), som ofta, utom person-objektet, hafva en *innehålls*-acc. i *neutrum* (enl. III: anm. 1, b). *Οἱ ἄδικοι μεγάλα βλάπτουσι τὴν πόλιν.* [Vid passivum *qvarstår innehålls*-acc., t. ex. *ἡ πόλις μεγάλα βλάπτεται ὑπὸ τῶν ἀδίκων*].

---

(1) (III: anm. 1, *α*). Jfr Hom. III: 309: *δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν.* Ofta ha verba *blicka, andas* innehållsaccusat. af ett *substantivum* (angifvande blickens el. sinnesstämningens *karakter*): *πῦρ ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς. μένεα πνείοντες Ἀχαιοί.* II: 152: *ὄσσοντο δ' ὄλεθρον.*

(2) (III: anm. *β*). Jfr Homeri *βαρὺ στενάχειν, καλὸν ἀείδειν, σμερδαλέον κοναβεῖν.* IV: 719: *οἴκτρ' ὀλοφυρομένη.* 721: *ἀδινὸν γοόωσα.* I: 20: *ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν.* I: 68: *ἀσκελὲς αἰεὶ Κύκλωπος κεχόλωται.* Så ock *νωλεμὲς* och *νωλεμέως μάρνασθαι, πυκινὰ* o. *πυκινῶς φρονεῖν, λιγὺ* o. *λιγέως ἀνακωκύειν, ὀξὺ νοεῖν. ἀντίον αὐδᾶν,* o. s. v.

Innehålls-acc. hos skalder ha ock verba *sitta, stå, ligga,* t. ex. *ἵζω* el. *κάθημαι ἕδραν, ἧμαι σέλμα, θάσσω θάκους* o. s. v.

(3) (III: anm. 2). Hos Hom. äfven rörelsens *mål* (se mom. I, noten).

(4) (IV: 2). Hit höra hos Hom. *verba dicendi* sammansatta *med πρός*: *προσειπεῖν τινα μῦθον, προσαυδᾶν τινα ἔπεα* [men *stundom* äfven *μύθῳ, ἔπεσι,* ss. *alltid ἀμείβεσθαι* fordrar]. — De **med** *μετά* smnsatta hafva **person** i **Dat.,** saken i acc. (I: 31: *ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα*).

Anm. 2. *Ποιεῖν* och *ἐργάζεσθαι* ha ofta (*πράττειν* i bet. *tillfoga* alltid) jemte innehålls-acc. *person i Dativus.* (1) V: 8, 24: *τούτῳ τἀναντία ποιήσετε ἢ τοὺς κύνας* (*πράττειν τινά τι* bet. äfven *kräfva* ngn på ngt).

Anm. 3. När dessa verba skulle ha *två* accusativer, utbytes ofta *innehålls-acc.* af ett *substantivum* mot Dativus; så nästan *alltid* »*νικᾶν τινα μάχῃ*» (i st. f. *μάχην*).

3) ss. i Lat. verba »lära, fråga, fordra, bedja, dölja», (2) samt (egendomligt) *påminna, påkläda, afkläda, beröfva* (2) och *indela.* [Vid passivum *qvarstår sak*-accusativen.]

Exempel:

Διδάσκειν τινά τι. Ἐρωτᾶν, ἔρεσθαί τινά τι el. *περί τινος. Πράττεσθαι* el. *αἰτεῖν* (poet. *πράττειν*) *τινά τι* (*kräfva, fordra*). *Κρύπτειν τινά τι. Ἀνα-* el. *ὑπο-μιμνήσκειν τινά τι* (stund. *τινά τινος* § 70: VII). — *Ἐνδύειν, ἀμφιεννύναι τινὰ χιτῶνα* induere *alicui* vestem el. alqum veste. — *Ἐκδύειν, συλᾶν, στερεῖν, ἀποστερεῖν τινά τι.* — *Κατανέμειν, διαιρεῖν τὴν στρατιὰν δώδεκα μέρη* l. *εἰς, κατὰ δ. μ.* II: 5, 38: *τοὺς Ἕλληνας βασιλεὺς τὰ ὅπλα ἀπαιτεῖ.* — III: 2, 11: *ἀναμνήσω ὑμᾶς τοὺς τῶν προγόνων κινδύνους.* — VI: 6, 23: *τοὺς Τραπεζουντίους ἀπεστερήκαμεν τὴν πεντηκόντορον.* — I Pass. *οἱ ἄνθρωποι ἀπαιτοῦνται τὰ ὅπλα, ἀποστεροῦνται τὴν πεντηκόντορον* o. s. v.

Anm. 1. *Αἰτεῖν* har både *τινά τι* o. *τὶ παρά τινος, αἰτεῖσθαι* blott det sednare. — Verba »*beröfva*» (*στερεῖν, ἀποστερεῖν*) hafva *τινά τι* el. *τινά τινος* (gen. *separat.* § 70: XIII), men *ἀφαιρεῖσθαι* blott *τινά τί*, eller (ss. *ἀφαιρεῖν*) *τί τινος* (gen. *possess.*). — *Πείθειν τινά τι* persuadere alicui alquid (jfr § 83: anm. 2).

Anm. 2. Om *εὔχεσθαι, ἀρᾶσθαι* (bedja) se § 71: IV, 5, anm. 2; — om *δεῖσθαι* se § 70: VIII, anm.

V. Acc. **mensuræ** anger **utsträckningen**

1) **i rummet,** på fr. huru *långt? djupt?* o. s. v. (I: 2, 4: *βασιλεύς τε καὶ οἱ Ἕλληνες διέσχον ἀλλήλων ὡς τριάκοντα στάδια*).

2) **i tiden,** på frågorna

a) *huru länge?* (omvexlande med *παρά* el. *ἀνά* med *acc.* el. *διά* och *genit.*): *ἐνταῦθ' ἔμεινε ἡμέρας τρεῖς.* — *Παῖς δέκα ἔτη γεγονώς* decem annos natus. — *Κλέαρχος ἐπολέμει πάντα τὸν βίον* (el. *παρὰ* l. *ἀνὰ π. τ. β.*, el. *διὰ παντὸς τοῦ βίου*).

b) *sedan huru lång tid?* (*n. b.* med *ἔτος, ἡμέραν, μῆνα,* ställda *utan* artikel men med *ordinal*tal, och ofta följda af ett *οὗτος*). *Τρίτον ἔτος τοῦτο στρατηγεῖ* (*tertium jam annum* exercitui præest) detta är tredje året, som han är strateg (= *nu på tredje året* el. sedan tre år). — IV: 5, 2: *καταλαμβάνουσι τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐνάτην ἡμέραν γεγαμημένην.*

(1) (IV: 2, anm. 2). Hom. *κακὰ ῥέζειν* el. *ἔρδειν τινά* el. *τινί.*

(2) (IV: 3). Verba *dölja* och *beröfva* ha hos Hom. stundom *τινί τι.* III: 744: *μῦθον δέ τοι οὐκ ἐπικεύσω.* I: 9: *αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.* III: 192: *πόντος δέ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.*

☞ Skalder ha äfven i ett 4:e fall *två* accusat., neml. efter många verba *vid det s. k.* *σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος* [construeringen af *hela* objektet och dess af handlingen träffade *del* i samma casus], t. ex. I: 64: *ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων* (i st. f. *τὸ ὀδόντων ἕρκος σου*). — I: 192: *εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν* (i st. f. *τὰ γυῖα αὐτοῦ*). — *Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν* (i st. f. *τὸν Τρώων θυμόν*) o. s. v.

Anm. »*För hvilken tid ngt gäller*« ges med *εἰς* el. *ἐπί* o. *acc.* (*ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπεμίσθωσαν τὴν γῆν in* decem annos; *εἰς τὴν ὑστεραίαν καλεῖν τινα in* posterum diem).

VI. Accusat. **respiciendi** el. den närmare bestämningens accusativus (på frågan »*i anseende till hvad?*») står vidsträcktare än i Lat., neml.

a) vid verba intransitiva och passiva, samt vid adjectiva. *Κάμνω τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀνὴρ διεφθαρμένος τὴν ψυχήν* el. *θαυμάσιος τὸ κάλλος* o. s. v.

b) vid angifvande af *namn, härkomst* och *måttbestämningar* [med el. utan art. (§ 67: V, 2), t. ex. (*τὸ*) *ὄνομα, γένος, εὖρος, βάθος, μέγεθος* o. s. v.]. — I: 2, 23: *διὰ μέσης τῆς πόλεως ῥεῖ ποταμός, Κύδνος ὄνομα, εὖρος δύο* (genit. § 32: anm. 2, b) *πλέθρων* (jfr § 70: V).

Anm. 1. I st. f. *acc. resp.* sättes ofta *κατά med acc.*, el. *Dynamisk Dativus*(1), t. ex. *κακὸς τὴν φύσιν, κατὰ τὴν φύσιν*, el. *τῇ φύσει* (*genom* sin natur). Om »*εὖ ἔχειν φύσεως*» se § 70: VI, 1.

Anm. 2. Dels ur acc. *resp.*, dels ur *innehållets* acc. har *accusativus* **i vissa adverbiala talesätt** utvecklat sig; t. ex. *ἀρχήν* el. *τὸ πρῶτον* i början, *τέλος* el. *τὸ τελευταῖον* slutligen; *χάριν* el. *δίκην τινός* för ngns skull; *τόνδε* el. *τοῦτον τὸν τρόπον* på detta sätt; *πρόφασιν* förevändningsvis, *δωρεάν* el. *προῖκα* för intet; *τὸ λοιπόν* för framtiden, *τὸ ἐναντίον* tvärtom, *πάντα* fullkomligt, *τὸ σύμπαν* öfverhufvud; jfr mom. III: anm. 1, *β*.

§ 70. Genitivus.

I. Genit. **loci** är *obruklig* i prosan(2); *spår* deraf äro t. ex. *αὐτοῦ, οὗ, ὅπου, οὐδαμοῦ*, samt *τῆς ὁδοῦ* (på vägen) och *ἰέναι τοῦ πρόσω* tåga framåt, I: 3, 1.

II. Genit. **temporis**(3) står af ord, som ange *naturliga* tidsafdelningar,

a) på fr. **"när?"** t. ex. *ἡμέρας, νυκτός, χειμῶνος, δείλης. — Τοῦ αὐτοῦ θέρους, τῆς ἐπιούσης ἡμέρας. — Νυκτός τε καὶ ἡμέρας* dag och natt [*νύκτα καὶ ἡμέραν hela* dagen o. natten, på fr. »*huru länge?*» Så ock *τοῦ λοιποῦ* (en gång) *i* framtiden: *τὸ λοιπόν under* el. *för* framtiden, med bibegrepp af utsträckning].

Anm. 1. I st. f. Gen. temporis på fr. »*när?*» kan ock stå Dativus *med ἐν* (vid *vissa* ord t. o. m. *utan ἐν*), enl. § 71: VII. *Δείλης* o. *ἐν δείλῃ, τοῦ αὐτοῦ θέρους* o. *ἐν τῷ αὐτῷ θέρει, τῆς αὐτῆς ἡμέρας* o. *τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ* (*utan ἐν*, § 71: VII, b).

Anm. 2. Om *δὶς τῆς ἡμέρας* [bis *in* die, 2 ggr *hvarje* dag; på fr. »huru *ofta?*»] se § 67: II, b.

---

(1) (§ 69: VI, anm. 1). Jfr Il. I: 44: *χωόμενος κῆρ*, v. 429 *χωόμενος κατὰ θυμόν*, v. 217 *θυμῷ κεχολωμένος* (äfven *κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν*).

(2) (§ 70: I). *Gen. loci* står hos Hom.

a) dels på fr. *hvarest*, t. ex. *ὁδοῖο* el. *κελεύθου* på vägen, *πεδίοιο* på fältet. XXI: 107: *οἵη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν, Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἄργεος, οὔτε Μυκήνης* (»*i*»). Il. IX: 219: *ἷζεν τοίχου τοῦ ἑτέροιο* (»*vid*»; jfr Od. I: 24: *δυσομένου Ὑπερίονος*). Il. XVII: 372: *νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης Γαίης, οὐδ' ὀρέων* (»*på*»).

b) dels (oftare) på fr. *hvarifrån*, t. ex. *Οὐλύμποιο κατήλθομεν. — πίθων* (från faten) *ἠφύσσετο οἶνος*. — V: 337: *ἀνεδύσετο λίμνης*. — V: 438: *κύματος ἐξαναδύς*. — Il. II: 310: *βωμοῦ ὑπαΐξας*.

(3) (§ 70: II). *Gen. temporis* står *sällan* hos Hom. o. blott på fr. »*när*» (t. ex. *χείματος, θέρευς*), t. o. m. i st. f. prosans *dativus* (*νυκτὸς τῆσδε* i st f. prosans *τῇδε τῇ νυκτί*). Stundom har Hom. *accusat.* temporis i st. f. prosans *genit.* (*νύκτα* om natten, i st. f. *νυκτός*).

b) på fr. »**inom** hvilken tid i det tillkommande?» — (omvexlande med *ἐντός o. genit.*, el. *ἐν o. dat.* I: 7, 18: *βασιλεὺς οὐ μαχεῖται δέκα ἡμερῶν* el. *ἐντὸς δέκα ἡμερῶν* el. *ἐν δέκα ἡμέραις*), — eller »**sedan** hvilken tid i det förflutna?» [vanligen i *nekade* satser med *cardinal*tal el. *obestämda* räkneord (t. ex. I: 9, 25: *οὔπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίονι οἴνῳ ἐπέτυχον*); i jakade står vanligen *ἐξ, ἀπό*, el. accusat. enl. § 69: V, 2, b].

Anm. Tiden, som *åtgår* för något (inom hvilken ngt *hinner* ske), uttryckes med *ἐν och Dat.*, t. ex. *χίλια στάδια διῆλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐν τρισὶν ἡμέραις* (*in* tribus diebus).

III. Genit. **subjectivus** är i allm. = Latinets, såväl Genit. *Auctoris*(1) [upphofsmannens, t. ex. *λόγος Δημοσθένους* oratio Demosthenis, skrifvet af Dem.; III: 2, 9: *οἰωνὸς τοῦ Διός* tecken sändt af Zeus] som Genit. *Possessivus* [egarens, t. ex. *τὸ βιβλίον τοῦ παιδός*].

Anm. 1. Såsom predikativ vid *εἶναι* o. *γίγνεσθαι* uttrycker Genit. *Auctoris* (omvexlande med *ἐκ*) *härkomst*(2) (I: 1, 1: *Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο*) o. Genit. *Possessivus* »egenskap, pligt, kännetecken» (II: 1, 9: *εἶπον ὅτι οὐ τῶν νικώντων εἴη τὰ ὅπλα παραδιδόναι*).

Anm. 2. Ofta står gen. poss. med *ellips* af *υἱός, γῆ* o. s. v.; t. ex. *Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος*. — *Ἐν Ἅιδου* (i Hades' boningar, jfr »pugnatum est *ad Spei*»).

Anm. 3. *Landet*, hvari en ort säges ligga, sättes i *Genit.* (*chorographisk* Genit.) o. alltid *med* artikel (*orten sjelf* deremot *utan*). VII: 1, 1: *ἐγένοντο ἐν Χρυσοπόλει τῆς Ἀσίας.* VII: 8, 8: *Πέργαμον καταλαμβάνουσι τῆς Μυσίας.*

IV. Genit. **objectivus**(3) kan stå vid Substantiva, härledda från verba som fordra accusat., genit., dat. el. en *præposition;* samt vid Adjectiva till stam el. betydelse beslägtade med verba, som styra *accusat.* (el. enligt någon af de följande reglorna *genitivus*).

Exempel:

Φόβος τῶν πολεμίων (*φοβεῖσθαί τινα*), *ἐπιμέλεια τῶν πραγμάτων* (*ἐπιμελεῖσθαί τινος*), *συνουσίαι τῶν κακῶν* (*med* de onda; *συνεῖναί τινι*). — *Ἐπικούρημα τῆς χιόνος* (IV: 5, 13: *mot* snön; *ἐπικουρεῖν τινι πρός τινα*); *εὔνοια τῶν Ἑλλήνων* (*mot; εὔνουν εἶναι πρός τινα*); dock är omskrifning med *εἰς, πρός, ἐπί* vanligare. — *Ἀνὴρ φιλομαθὴς πάντων* (*μαθεῖν τι*), *κακοῦργος ἄλλων* (*κακουργεῖν τινα*). — Hit höra isynnerhet *adj. på -ικός* (duglighet), t. ex. *ἀνὴρ ποριστικὸς χρημάτων*, o. s. v.

Anm. Pronomina *possessiva* kunna ersätta såväl gen. *poss.* som gen. *objectivus.* VII: 7: 29: *οἱ νῦν σοι ὑπήκοοι οὐ φιλίᾳ τῇ σῇ* (*mot* dig) *ἐπείσθησαν ἀλλ' ἀνάγκῃ.*

V. a) Genit. **materiæ**(4) [om *ämnet*, hvaraf något är gjordt, t. ex. V: 4, 12: *εἶχον γέῤῥα λευκῶν βοῶν*] är = Latinets; så ock Genit. **generis**

---

(1) (§ 70: III). Hom. Il. 396: *κύματα παντοίων ἀνέμων.* Il. XI: 306: *νέφεα Νότοιο* (uppdrifna af).

(2) (§ 70: III, anm. 1). Jfr Hom. Od. IV: 611: *αἵματος εἶς ἀγαθοῖο.* I: 215: *μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι.* IV: 206: *τοίου γὰρ καὶ πατρός* (scil. *εἶς*).

(3) (§ 70: IV). Hom. och andra skalder nyttja genit. objectivus *ännu friare* såväl vid *substantiva* — [*νόστος γαίης* V: 344, el. *φορβῆς* Soph. Phil. 43 = *εἰς γαῖαν. μετὰ φορβήν*] — som vid *adjectiva* [I: 177: *ἐπίστροφος ἀνθρώπων* tillvänd, i umgänge med mskorna; Il. III: 42: *ὑπόψιος ἄλλων* förhatlig för], der den ofta är nästan liktydig med en *accusat. respiciendi*, t. ex. *ἐπίκλοπος τόξων* (XXI: 397) skicklig med afs. på bågskjutning, *φρενῶν κεκομμένος* (Æsch.; egl. genit. separat.), *χρόνος ἡμερῶν ἀνήριθμος* (Soph.; egl. genit. copiæ), *θυγάτηρ γάμου ὡραία* mogen för (Eur.).

(4) (§ 70: V, a). Genit. *Materiæ* har vidsträckt användning hos Hom. (V: 72: *ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου ἠδὲ σελίνου θήλευν*), äfven vid *ποιεῖν* o. *τεύχειν* (»*ῥινοῦ ποιητὴ κυνέη*». »*αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο*»).

[om det *slag*, hvaraf något består, isynh. efter *quantitativa* begrepp], t. ex. *ἀγέλη βοῶν grex boum. μέγα πλῆθος ἀργυρίου magna vis argenti.* I: 4, 5: *Ἀβροκόμας ἀπήλαυνεν ἔχων τριάκοντα μυριάδας στρατιᾶς* [egl. 30 myriader af krigshär; jemte »*στρατιὰν τριάκοντα μυριάδων*» en här af 30 myriader, enl. mom. b. Jfr »*sex dies spatii*» egl. sex dagar af tid; jemte »spatium sex dierum» en tid af sex dagar].

b) Genit. **qualitatis** brukas **icke** i Grekiskan — (vir magni ingenii *ἀνὴρ δεινὸς τὴν ψυχήν*, magno corpore *μέγας τὸ σῶμα*) — *annat än* för att uttrycka *ålder* (*παῖς δέκα ἐτῶν*), *värde* (*χωρίον δέκα μνῶν*), *mått* (*τριῶν ἡμερῶν ὁδός, τεῖχος ὀκτὼ σταδίων*), eller hvad något *kräfver* el. *medför* (*τὸ πρᾶγμα πολλῆς δαπάνης ἐστί*).

Anm. Vid angifning af *mått* kan såväl a) den *mätta saken*, som b) orden *εὖρος, βάθος, μέγεθος* vara subject; och i båda fallen *måttet* stå ant. i gen. qual. eller ss. predikativ. a) *ὁ ποταμὸς ἦν εὖρος τεττάρων πλέθρων* (I: 4, 11) el. *τέτταρα πλέθρα* (ss. I: 7, 14: *τάφρος ἦν τὸ εὖρος ὀργυιαὶ πέντε*). b) *τοῦ ποταμοῦ τὸ εὖρός ἐστιν εἴκοσι καὶ πέντε ποδῶν* (I: 2, 8) el. *πόδες* (III: 4, 7).

c) Genit. **Definitivus** (i st. f. *apposition*) brukas vanligen **icke** i Grekisk prosa(1) annat än af Infinitiver (motsvarande Latinets genit. gerundii, t. ex. *ἡ τοῦ λέγειν τέχνη* ars dicendi). Alltså t. ex. *τὸ ὄνομα ἡ ἡδονή* »vox *voluptatis*», *τὸ ὄνομα (ὁ) Ἀττικός* »nomen *Attici*» (namnet Atticus).

VI. Genit. **partitivus** (angifvande *det hela*, hvaraf någon del framhålles) står:

1. ss. i Lat. vid *substantiva* (*μέρος τι τῆς στρατιᾶς*), *adjectiva* med artikel (*οἱ φρόνιμοι τῶν ἀνθρώπων*), *räkneord, comparativer* och *superlativer* (*τῶν στρατιωτῶν δέκα* el. *οἱ ἄριστοι*), *pronomina* (*τῶν πολεμίων οἱ μὲν ἀπώλοντο, οἱ δὲ ἔφυγον. εἰς τοῦτο θράσους ἦλθεν. ἦν στασιασμοῦ τι ἐν τῇ πόλει*), samt vid *adverbia loci* (*γῆς οὐδαμοῦ*), *temporis* (*πηνίκα τῆς ἡμέρας*) och *quantitatis* (*ἅλις ἔχειν τινός*); vid adv. *modi* blott när de stå vid *ἔχειν*, t. ex. *πῶς ἔχεις δόξης* (vanl. *utan* art.; el. *τὴν δόξαν*, *med* art.).

Anm. 1. Grekiskans gen. part. står *ofta* ss. predikativ vid *εἶναι* o. *γίγνεσθαι* (i mots. t. Latinets): *Σόλων τῶν ἑπτὰ σοφῶν ἦν (de, ex* el. *inter).*

Anm. 2. I st. f. gen. part. står *apposition*
a) *ofta* vid *ὁ μέν — ὁ δέ, ἕκαστος, ἄλλος — ἄλλο. Λῦπαι* (i st. f. *τῶν λυπῶν*) *αἱ μὲν χρησταί εἰσιν, αἱ δὲ πονηραί. οὗτοι ἄλλος ἄλλο λέγουσι.*
b) *alltid* vid *τί, τὶ, οὐδέν, μηδέν*, när det hela är ett neutr. *adjectivi*, t. ex. *ἀγαθόν τι, τί ἀγαθόν, οὐδὲν ἀγαθόν* (ej *ἀγαθοῦ*, ss. aliquid, quid el. nihil bo*ni*).

Anm. 3. Adjectiva = en viss *storlek* el. *del* (*πολός, λοιπός*) antaga vid gen. partitivus stundom *dennas* genus [i st. f. att stå i neutrum, t. ex. *ἡ πλείστη τῆς χώρας* i st. f. *τὸ πλεῖστον*] och *ἥμισος* nästan *alltid*. IV: 2, 29: *ἔχων τοὺς ἡμίσεις* (i st. f. *τὸ ἥμισυ*) *τῶν ὀπισθοφολάκων ἐπορεύετο.*(2)

Anm. 4. Skilj »*τρεῖς τῶν ἀνδρῶν ἦλθον*» (virorum tres) från *οἱ τρεῖς ἄνδρες* (tres *illi*), och från *οἱ ἄνδρες τρεῖς ἦλθον* (kommo, varande tre).

2. egendomligt vid **verba,** nemligen i allmänhet när handlingen träffar blott en **del af** objektet, äfven om verbet eljest styr

---

(1) (§ 70: V, c). Hos skalder deremot oftare t. ex. »*Τροίης πτολίεθρον*», »*Κολλήνης ὄρος*» o. s. v. [i prosa vanl. *Τροία ἡ πόλις, ἡ Κολλήνη τὸ ὄρος*, enl. § 67: III, A, anm. 2].
(2) (VI: 1, anm. 3). Deremot Hom. t. ex. III: 155: *ἡμίσεες λαοί* (utan genit. part.)

accusativus(1) — [t. ex. I: 5, 7: *ἔταξε Γλοῦν καὶ Πίγρητα, λαβόντας τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ* (en *del* af), *συνεκβιβάζειν τὰς ἁμάξας*] — och *särskildt*

a) vid verba = *delaktighet* el. *njutning*(2) [gifva, erhålla, hafva del af el. i ngt; isynh. composita med *μετά*]; t. ex. *μεταδιδόναι* o. *μεταλαμβάνειν* (*κοινωνεῖσθαι, τυγχάνειν, λαγχάνειν*) *τινός*, — *γεύεσθαι, ἀπολαύειν τινός*. — V: 3, 9: *πάντες μετεῖχον τῆς ἑορτῆς*. IV: 5, 6: *μετεδίδοσαν ἀλλήλοις ὧν* (= *τούτων ἃ*) *εἶχον*. III: 1, 28: *σπονδῶν ἔτυχεν*. III: 1, 3: *ὀλίγοι σίτου ἐγεύσαντο*. Så ock vid motsvar. adjektiva *μέτοχος, κοινωνός τινος* (o. de motsatta *ἄμοιρος, ἄκληρος*).

Anm. Verba = *delaktighet* el. *njutning* taga **acc.**, när handlingen träffar **hela** objektet: *οἱ ἄνθρωποι μετέχουσι τῆς σοφίας*, men *μέρος τι τῆς σοφίας*. — *Μέτεστι* el. *προσήκει πᾶσι τῆς ἀθανασίας*, men *ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τὸ ἴσον* (nominat.). — *Ἐσθίειν, πίνειν τι* äta, dricka ngt, men *τινός af* något (IV: 8, 20: *ὅσοι τῶν κηρίων ἔφαγον, ἄφρονες ἐγίγνοντο*). — *Λαγχάνειν τινός* få *del af;* men *λ. τι* få ngt genom lott, sortiri (om *embeten*, och t. ex. *κώμην*, IV: 5, 24).

b) vid verba »*uppnå, beröra, fatta, gripa, fasthålla*»(3) (isynh. media); t. ex. *ἅπτεσθαι, θιγγάνειν, λαμβάνεσθαι, ψαύειν τινός*, — *ἔχεσθαι, ἀντέχεσθαί τινος* (hålla sig fast vid); *τυγχάνειν, ἐξικνεῖσθαί τινος* (nå, träffa); — I: 5, 10: *διφθέρας συνέσπων, ὡς μὴ ἅπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ*. — III: 2, 19: *ὅτου ἂν βουλώμεθα τευξόμεθα*. — III: 3, 7: *βραχύτερα ἠκόντιζον, ἢ ὡς ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν*.

Anm. 1. Verba »*fatta, leda, föra, draga*», o. s. v. taga derföre ofta (jemte objekts-accusativus) *delen, hvarvid* objektet fattas el. föres o. s. v. i *genitivus.*(4) I: 6, 10: *ἔλαβον τὸν Ὀρόντην τῆς ζώνης*. *Ἄγειν τινὰ τῆς χειρός, τὸν ἵππον τῆς ἡνίας* o. s. v.

Anm. 2. *Ἔχεσθαί τινος*, egl. hålla sig fast vid (VII: 6, 41: *ἐξόμεθα αὐτοῦ* vi skola »hålla oss till» honom), betyder äfven
a) ansluta sig till, gränsa till (I: 8, 9: *ἐχόμενοι τούτων γεῤῥοφόροι*);
b) (enl. mom. X, b) sträfva efter, t. ex. *τῆς σωτηρίας*, VI: 1, 17;

---

(1) (VI: 2). Jfr Hom. »*χαριζομένη παρεόντων*». Genom att ett *partitivt* förhållande tänkes, står gen. part. i många egendomliga talesätt [t. ex. III: 408: *ἀποστίλβειν ἀλείφατος* kasta från sig glans (ss.) af olja], t. o. m. i *locala* uppgifter (i st. f. *prosans ἐν o. Dat.*), t. ex. Il. II: 415: *πρῆσαί τι πυρός* (i eld, *ἐν πυρί*), *νίψασθαι ἁλός* Od. II: 261, *λοῦσθαι ποταμοῖο* Il. V: 6 (*ur* hafvet el. floden; jemte *ἐκ ποταμοῦ* Od. VI: 224, och *ἐν ποταμῷ* ibid. 210).

(2) (VI: 2, a). Jfr Hom. III: 70: *ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς*. — *δαιτὸς ὄνησο* (njut af!). — Il. 1: 410: *ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος* (njuta el. få godt af). — *πάσασθαι σίτοιο, δείπνοιο* (IV: 61). — *ἔμμορε τιμῆς* o. s. v.

(3) (§ 70: VI, 2, b). Hom. IV: 60: *Σίτοιο θ' ἅπτεσθον καὶ χαίρετον*. — V: 325: *ἐλλάβετ' αὐτῆς* (= *σχεδίης*). — V: 428: *ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης*. — V: 399: *ἠπείροιο ἐπιβῆναι*. — VI: 78: *κούρη ἐπεβήσετ' ἀπήνης*. (Äfven i prosa har *ἐπιβαίνειν* genitivus).

Af verba »*träffa, nå*» har Hom. äfven *τοξεύειν, τοξάζεσθαι, ἀκοντίζειν, ὀϊστεύειν* med genit. (*τινός*, men i prosa *εἴς* el. *ἐπί τινα*). *Deremot tar κιχάνω* **alltid** (*κορεῖν* o. *τυγχάνειν stundom*) Accusat. [t. ex. *νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει*. *αἰτεῖς ἃ* (pros. *ὧν*) *τεύξει* el. *κορήσεις*]. Om *ἀντάω, ἀντιάω* med gen. i bet. *få del af*, njuta, *se § 71: IV, 4, b.*

(4) (§ 70: VI, 2, b, anm. 1). Hom. III: 439: *βοῶν δ' ἀγέτην κεράων*. — Il. I: 197: *κόμης ἕλε Πηλείωνα*. Ibid. 407: *λαβεῖν τινα γούνων*. Ibid. 323: *ἑλεῖν τινα χειρός*. Härmed sammanhänger vid verba »*bedja*» genit. af det, *hvarvid* man beder el. anropar någon (styrd af ett än utsatt, än underförstådt *λαβών, ἑλών*) *se § 71: IV, 5, anm. 2.*

c) (enl. mom. XIII) *afhålla sig från (hos Hom.)* t. ex. IV: 422: *σχέσθαι βίης afhåll dig* från våld [äfven *ἔχειν* el. *ἀπέχεσθαι τινος*].

Anm. 3. *Ἐν-, συν-, ἐπι-, παρα-, περι-τυγχάνειν* taga *Dat.* enl. § 71: IV, 5.

VII. Genit. **memoriæ & oblivionis** står (ss. i Lat.) vid adj. och verba = *minne* el. *glömska*, samt vid **adjectiva**[1] = *kunskap, okunnighet;* t. ex. *ἀνα-* el. *ὑπομιμνήσκειν τινά τινος* (el. vanligare *τινά τι*, § 69: IV) påminna någon om något; — *ἀνα-* el. *ὑπομιμνήσκεσθαι, μνημονεύειν, μεμνῆσθαί τινος* ihågkomma någon el. ngt; — *λανθάνεσθαι, ἐπιλανθάνεσθαι, ἀμνημονεύειν τινός*, — *μνήμων, ἀμνήμων, ἔμπειρος, ἄπειρος, ἐπιστήμων τινός*. — III: 2, 25: *δέδοικα μὴ ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ.*

Anm. Verba »*minnas, glömma*» taga stundom *sak*objektet i *accusat.* [*ἀμνημονῶ* el. *μέμνημαι τῶν πόνων* el. *τοὺς πόνους*, men blott *τοῦ ἀδελφοῦ*]. — Märk *μνημονεύειν, μνησθῆναι ὑπέρ* el. *περί τινος* omnämna.

VIII. Genit. **copiæ & inopiæ** står (ss. i Lat. *gen.* och *abl.*) vid adj. och verba = *öfverflöd* el. *brist*[2]; t. ex. I: 5, 10: *διφθέρας χόρτου κούφου πιμπλάναι* (*πληροῦν*). II: 2, 11: *τῶν ἐπιτηδείων ἀπορεῖν* (*δεῖσθαι*). I: 4, 18: *κῶμαι σίτου μεσταί* (*πλήρεις*). I: 8, 20: *ἅρματα ἡνιόχων κενά* (*ἔρημα*).

Märk »*δεῖ μοί τινος*» o. »*χρή μέ* (!) *τινος*»[3] jag *behöfver* något, det *sednare* dock mest i *poesi* (t. ex. »*ὅττεό σε χρή*» Hom.); i prosa står *χρή* vanl. blott vid acc. med *inf.* (t. ex. *χρή με ποιεῖν* = *δεῖ με ποιεῖν* j. *bör* göra något).

Anm. **Activum** *δέω* nyttjas **personelt** (jag *lider brist på*) **blott** vid sifferuppgifter i subtractionsform (se § 32: anm. 4) samt i fraserna *πολλοῦ δέω* med inf. (jag är långt ifrån att), *ὀλίγου* el. *οὐ πολλοῦ δέω* (jag är nära att, non multum abest quin) och *τοσούτου δέω* med inf. och följande *ὥστε* med verb. finitum (tantum abest ut — ut, se § 83, anm. 3).

Medium *δέομαί τινος* bet. jag *behöfver* något (stundom ock *τί enl. § 69: III, anm. 1, β*); *δέομαί τινός τι* (acc. neutrius af adj. el. pron.) eller *ποιεῖν τι* betyder »j. *beder* ngn om ngt» el. »att göra ngt».

IX. Genitivus (egendomligt) **vid verba "höra", "förnimma".** *Ἀκούω, ἀκροάομαι, αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι, μανθάνω* [samt *ἀποδέχομαι* gilla, *συνιέναι* o. *γιγνώσκειν* märka, förstå] taga:

---

[1]) (§ 70: VII). Hos Hom. äfven vid **participia** — [Il. II: 718: *τόξων εὖ εἰδώς*. Od. I: 202: *οἰωνῶν σάφα εἰδώς*. Il. XVI: 811: *διδασκόμενος πολέμοιο*. Od. XXI: 406: *ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς*] — t. o. m. stundom vid *verbum finitum*, t. ex. Il. XII: 229: *ὃς σάφα θυμῷ Εἰδείη τεράων*. Il. XV: 411: (*τέκτων*) *ὅς ῥά τε πάσης Εὖ εἰδῇ σοφίης*.

[2]) (§ 70: VIII). Hom. I: 148: *κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο* (fyllde till randen). II: 431: *στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο*. IX: 219: *ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων* [omvexlande med Dat. caussæ, t. ex. *στεινόμενος λάχνῳ* ibid. 445 (om en gumse), el. *νεκύεσσι* Il. XXI: 220 om en flod]. Il. V: 289: *αἵματος ἆσαι Ἄρηα*, och Od. XVIII: 372: *βόες κεκορηότε ποίης* [omvexlande med Dat., t. ex. *Ἤ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς Δημῷ καὶ σάρκεσσι πεσών*, Il. VIII: 379].

V: 443: *λεῖος πετράων* (fri från). *Χατέω, χατίζω* och perf. *κέχρημαι* taga ock Genit. så väl i bet. *behöfva* som i bet. *längta efter* (enl. mom. X). Il. II: 225: *τέο χατίζεις*; Od. III: 48. *θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι*. I: 13. *νόστου κεχρημένος ἠδὲ γυναικός*.

[3]) (VIII). Synonymt med det Homeriska *χρή μέ τινος* (I: 124: *μυθήσεαι ὅττεό σε χρή*) är *χρεώ μέ τινος* [stundom med utsatt *ἵκει, γίγνεται, ἐστί*, t. ex. IV: 634: *ἐμὲ δὲ χρεὼ γίγνεται αὐτῆς*].

a) *jemte sakens accusativus* (el. en i stället stående construction med particip. el. ὅτι el. frågeord), **personen,** af hvilken man hör ngt, **i genitivus**(1) (stundom med ἐκ, παρά): ἀκούειν o. s. v. τί τινος höra något *af* ngn. II: 5, 16: ἥδομαι ἀκούων σου φρονίμους λόγους. — I: 8, 13: Κλέαρχος ἤκουε Κύρου ἔξω τοῦ Ἑλληνικοῦ εὐωνύμου ὄντα βασιλέα. — IV: 1, 3: ἤκουον τῶν ἁλισκομένων ὅτι... — VI: 1, 23: τῶν καταλελειμμένων ἐπυνθάνοντο ὅτι... — IV: 8, 5: μάθε πρῶτον αὐτῶν τίνες εἰσίν. (I: 2, 5: βασιλεὺς ἤκουσε παρὰ Τισσαφέρνους τὸν Κύρου στόλον).

b) *ensam* **person:** i *Genitivus* (ἄκουε τῶν γεραιτέρων), men om (ss. vanl. sker) ett *participium* tillägges, dels i Gen. dels i Acc. (ἀκούω, αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι σοῦ λέγοντος hör *sjelf på* att du talar; σὲ λέγοντα hör af andra *ss. factum;* σὲ λέγειν hör af andra *ss. rykte*).

c) *ensam* **sak:** vanl. i *Accusativus*, t. ex. ἀκούειν τοὺς λόγους el. τὴν Κύρου ἀρετήν, I: 4, 9 [stundom i Genit. isynh. om ett *omedelbart* af en *sjelf* hördt *ljud, ton, tal:* ἀκούειν σάλπιγγος (IV: 2, 8), θορύβου (I: 8, 16), λόγου, λοιδοριῶν. I: 1, 8: βασιλεὺς τῆς ἐπιβουλῆς οὐκ ᾔσθετο]. — Så ock ἀποδέχομαι (gillar) τὸν λόγον τινός (enligt a); τινὸς λέγοντος (enl. b); τὸν λόγον, stundom τοῦ λόγου (enl. c).

Anm. 1. *Ensam* såväl *person* som *sak* står dock

α) i *accusativus* vid μανθάνω och *i prosa* vanl. ock vid συνιέναι o. γιγνώσκειν:(2) ἔμαθον τὴν πόλιν ἁλοῦσαν, el. ἀλλήλους ὁπόσοι ἦσαν, el. τὴν δυστυχίαν. — Συνιέναι el. γιγνώσκειν τὸ πρᾶγμα, el. τὸν φίλον εὔνουν ὄντα, el. οὐδεμίαν τιμωρίαν οὖσαν.

β) i *genitivus* (enl. mom. XIV: b) vid ἀκούειν *i bet. »lyda»* (τοῦ ἄρχοντος, τῶν νόμων; men ὑπακούειν och ὑπήκοος ha *än* genit., *än* dativus).

Anm. 2. Om andra än *ofvannämnda* varseblifningsverba (t. ex. σκοπεῖν, ἐννοεῖν, ἐξετάζειν, ὁρᾶν), stå med genitivus, är denna *partitiv* och beror på ellips af ett τοῦτο el. ἕν (som ofta står utsatt). III: 1, 19: οὐκ ἐπαυόμην διαθεώμενος αὐτῶν ὅσην χώραν ἔχοιεν (= τοῦτο αὐτῶν *den* sidan af dem). Xen. Mem. I: 1, 12: ἐσκόπει αὐτῶν, εἰ ἡγοῦνται τὰ προσήκοντα πράττειν.(3)

X. Genitivus ss. objekt vid Verba och Adjectiva, som ange **en sinnesförfattning,** står *vidsträcktare* än i *Lat.*, neml. vid dem, som betyda

---

(1) (IX: a). *Κλύω* har (ss. ἀκούω) person i genit., *saken vanl. i acc.* [t. ex. »κέκλυτε δή νῦν μευ» (af mig) Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω», »κλῦθί μευ» (hör mig), »κλύειν δοῦπον» o. s. v.], stundom dock saken i genit., t. ex. IV: 767: θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς [med Dat. *ethicus*, ss. ock II: 262: κλῦθί μοι].

Märk »κέκλυτέ μευ μύθων» och Il. I: 173 »καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν» — der, *vid utsatt persongenitiv*, saken står i *genit.* (i st. f. i accusativus).

Ἀκούειν, πυνθάνεσθαί τί τινος kan ock betyda »höra ngt **om** ngn»; II: 375: ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι (*om* mig såsom bortrest). — IV: 714: ὄφρα πύθηται Πατρὸς ἑοῦ ἢ νόστον ἢ ὅντινα πότμον ἐπέσπεν. — IV: 114: πατρὸς ἀκούσας (*om* fadren).

(2) (IX: anm. 1, α). Deremot Hom. IV: 76: τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος. — Il. II: 26: νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα. — Il. IV: 357: ὡς γνῶ χωομένοιο (scil. αὐτοῦ).

(3) (IX: anm. 2). Hos Hom. står t. o. m. vid verba *dicendi* en sådan genit. partitivus: XI: 174: εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος, ὃν κατέλειπον, ἢ — ἢε säg (den omständigheten) rörande fadren, huruvida — eller om o. s. v.

a) *omsorg, vårdslöshet.*[1] Ἐπιμελεῖσθαι, φροντίζειν, κήδεσθαι, προνοεῖν, μέλει μοί τινος (j. har omsorg om); — ἀμελεῖν, ἀφροντιστεῖν, ὀλιγωρεῖν, ἀμελής (mots. ἐπιμελής) τινος; — ἐνθυμεῖσθαί τινος (stundom τί, ss. *alltid* ἐννοεῖν *utom* i fallet IX, anm. 2); — μεταμέλομαι, μεταμέλει μοί τινος (j. ångrar ngt); — φείδεσθαί τινος skona; — ἀφειδεῖν τινος ej skona, ej akta. — VII: 7, 33: προνοεῖσθαι τῆς χώρας. V: 4, 20: οἱ ἀφροντιστήσαντες τῆς σὺν ἡμῖν τάξεως δίκην δεδώκασιν.

b) *eftersträfvan, begär.* Ἐπιθυμεῖν, ὀρέγεσθαι, ἐφίεσθαι, ἔχεσθαι, ἀντέχεσθαί τινος[2] eftersträfva ngt; — πεινῆν, διψῆν τινος, — στοχάζεσθαί τινος sigta på någon (Hom. τιτύσκεσθαι); ἐρᾶν τινος älska ngn (egl. eftersträfva, III: 1, 29; men φιλεῖν tar τινά).

XI. Genit. caussæ el. **relationis** (»anledningens» el. »*synpunktens*») står

a) vid **några** *verba affectuum*, neml. »*beundra* el. *afundas, prisa lycklig* el. *beklaga*», samt »*hata, hämnas, vredgas, strida med*».[3] (De flesta andra verba affectuum taga Dat. el. ἐπί o. Dat. enl. § 71: VIII, b; *några* Accusat. enl. § 69: II, b).

Exempel:

1. θαυμάζειν, ἄγασθαι beundra; εὐδαιμονίζειν, μακαρίζειν prisa lycklig; ζηλοῦν (prisa lycklig, afundas) } τινά τινος, eller τινὰ ἐπί τινι, el. τί τινος (gen. *poss.*), t. ex. τὸν ἀδελφὸν τῆς εὐτυχίας, el. ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ, τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀδελφοῦ.
2. ὀδύρεσθαί τινος klaga öfver; οἰκτείρειν, ἐλεεῖν τινά τινος beklaga ngn för ngt.
3. μισεῖν el. στυγεῖν (hata), τιμωρεῖσθαι el. τίσασθαί τινά τινος (hämnas på).
4. φθονεῖν (afundas), χαλεπαίνειν, μνησικακεῖν, ὀργίζεσθαί τινί τινος (vredgas).
5. ἀμφισβητεῖν, ἀντιποιεῖσθαι, ἐναντιοῦσθαι, διαφέρεσθαί τινί τινος (strida med ngn om ngt). II: 3, 23: ἀντιποιούμεθα βασιλεῖ τῆς ἀρχῆς. VII: 6, 5: ἡμῖν ἐναντιώσεται τῆς ἀπαγωγῆς.

Anm. 1. Θαυμάζειν och ἄγασθαι[4] kunna ock ha τινός med följande ὅτι, εἰ, frågesats eller participium: ἄγαμαι, θαυμάζω τοῦ πατρὸς ὅτι el. εἰ τοῦτο ἐποίησεν, ὅσα (= ὅτι τοσαῦτα, § 82: II, anm.) ἐποίησεν el. τοῦτο ποιήσαντος (stundom ock τὸν πατέρα τοῦτο ποιήσαντα).

---

(1) (X: a). Hom. I: 271: ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων. — III: 334: σπείσαντες κοίτοιο μεδώμεθα. — Il. I: 160: τῶν οὔτι μετατρέπῃ οὐδ' ἀλεγίζεις. — Ibid. v. 181: οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος (σέθεν).

I poesien stå μέλω o. μέλομαι personelt

a) *intransitivt* lända till omsorg: I: 159: τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή. — Il. I: 523: ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται. Il. V: 228: μελήσουσιν δ' ἐμοὶ ἵπποι.

b) *transitivt* ha omsorg om: Il. V: 708: πλούτοιο μεμηλώς. σίτων μέλεσθε.

(2) (X: b). Hom. ἔρασθαι, ἱμείρειν τινός (I: 41: ἧς ἱμείρεται αἴης). — I: 309: ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο och I: 315: λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο längtande efter. — V: 344: ἐπιμαίεο νόστου. — V: 210: σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα. — Il. V: 732: ἔριδος μεμαυῖα.

(3) (XI: a). Hit höra många *poetiska* verba med genit. caussæ, t. ex. »ἀχνύμενός περ ἑταίρου», — »ἀκαχήμενος ἵππων», — »τῆς ἀχέων φρένας ἔφθιε», — »Κύκλωπος κεχόλωται» (I: 69), — »τοῦ ὅ γε δακρυχέων», — »Ὀδυσσῆος μέγ' ἀχεύων». — V: 379: ὄνομαι κακότητος beklagar mig *öfver*. — IV: 104: ὀδύρομαί τινος klagar öfver, men I: 243 & IV: 110: ὀδύρομαί τινα beklagar.

(4) (XI: a, anm. 1). Hom. har stundom ἄγαμαι (ss. alltid ἀγάομαι o. ἀγαίομαι) τινί, *neml. i bet.* vara *afundsjuk* el. *vred* på någon (*för* ngt τί el. περί τινος, el. ὅτι, el. infinitivus).

Anm. 2. Genit. *relationis* står ock vid några hithörande *adjectiva* (t. ex. *εὐδαίμων, ὄλβιος, τλήμων, τάλας, δύστηνος*), samt i *utrop* med eller utan interjection. *σχετλία τόλμης*. — *φεῦ τοῦ ἀνδρός*. — *τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ τάδε παθεῖν* (hvilken olycka!).

b) ss. Genit. **criminis** (brottets el. beskyllningens) vid s. k. Verba Forensia »*anklaga, öfverbevisa, sakfälla, frikänna, straffa*» (*utom* de med *κατά* sammansatta, se anm. 2), och motsvarande adjectiva.

Exempel:

1. *αἰτιᾶσθαι, εἰσάγειν, γράφεσθαι, διώκειν τινά τινος* anklaga ngn för ngt; pass. *φεύγειν τινός* vara anklagad för ngt.
2. *αἱρεῖν τινά τινος* öfverbevisa ngn om ngt; pass. *ἁλῶναί τινος* öfverbevisas om.
3. *δικάζειν, κρίνειν* (döma), *τιμωρεῖσθαι, τίσασθαί τινά τινος* (straffa); pass. *ὀφλεῖν τινος vara dömd* för något.
4. *ἀφιέναι, ἀπολύειν, ἐλευθεροῦν τινά τινος* frikänna.
5. *αἴτιος, ὑπόδικος προδοσίας* (anklagad), *ἔνοχος προδοσίας* o. *προδοσίᾳ (skyldig till)*.

Anm. 1. Äfven *Straffet* står vanl. i *Genit.* (*κρίνειν τινὰ θανάτου*), vid *ὀφλεῖν* vanl. i *Acc.* (*ὀφλεῖν πέντε τάλαντα*); vid *ζημιοῦν* i *Dat.* (*ζημιοῦν τινα θανάτῳ, χρήμασιν*).

Anm. 2. De **med** *κατά* **sammansatta** verba forensia, t. ex. *κατηγορεῖν, καταχρίνειν, καταδικάζειν, καταψηφίζεσθαι*, taga **person i genitivus** — [ss. ock alla andra composita med *κατά*, som ange *ogynnsamt* omdöme, t. ex. *καταγελᾶν τινος* II: 6, 23; *καταδοξάζειν τινός* VII: 7, 30; *καταφρονεῖν, καταψεύδεσθαί τινος* o. s. v.] — **brott el. straff i accusativus:** *κατηγορεῖν τινος προδοσίαν* (men t. ex. *γράφεσθαί τινα προδοσίας*), *καταψηφίζεσθαί τινος θάνατον* (men t. ex. *κρίνειν τινὰ θανάτου*). Vid *passivum* blir *brottet* el. *straffet, om* det är utsatt, *subject* (*θάνατός τινος κατεψηφίσθη*), eljest person (*κατεψηφίσθη τις*).

XII. Genit. **pretii** står vid verba *köpa* (*ὠνεῖσθαι, πρίασθαι*), *sälja* (*πωλεῖν, πιπράσκειν*), *värdera* (*τιμᾶν, ἀξιοῦν τινά τινος*) och motsv. adjectiva (*ὠνητός, ἄξιος, ἀνάξιος*, m. fl.; — samt i allmänhet för att ange det pris, hvarför man *gör* ngt, t. ex. *μισθοῦ ἐργάζεσθαι* (för lön). *πόσου διδάσκει*; (för hvad pris?). *δεῖ μηδενὸς κέρδους* (nulla mercede ductum) *τὰ κοινὰ προέσθαι*.

Anm. *Ποιεῖσθαι* värdera tar *vanl. περί* och Genit., t. ex. *περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου, οὐδενός, ὀλίγου ποιεῖσθαι* (ofta ock »*παρ' ὀλίγον*». VI: 4, 1: *παρ' ὀλίγον ἐποιοῦντο τὸν Κλέανδρον*).

XIII. Genit. **separativus**(1) (angifvande *det*, hvarifrån något *afsöndras* el. är *aflägset*) står vid trans. o. intrans. verba som betyda *afsöndring, aflägsenhet, olikhet* (o. motsv. adject. o. adverbia), t. ex.

---

(1) (XIII). Jfr Hom. I: 18: *πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων* (men v. 12: *πεφευγότες θάλασσαν*). — I: 69: (*Κύκλωψ*) *ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν blända*(nde beröfva)*de*. — I: 195: *τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου* hämma från hemresan, ss. IV: 380: *ἔδησε κελεύθου*. — II: 404: *μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο dröja*(nde afhålla oss) *från affärden*. — IV: 758: *σχέθε δ' ὄσσε γόοιο*. — *εἴκειν πολέμου, χάζεσθαι μάχης* (*ur* striden). — Om *ἔχεσθαί τινος* se mom. VI: b, anm. 2. — VI: 116: *ἀμφιπόλου μὲν ἅμαρτε* (förfelade, nådde ej). — V: 152: *ὄσσε Δακρυόφιν τέρσοντο* blefvo torra *från*.

Många *composita, isynh. med ἀπό* el. *ἐκ*, styra ock *i poesin* genit. separativus, t. o. m. om de *i prosan* fordra en *præp.* med dess casus. I: 374: *ἐξιέναι μεγάρων*. II: 130: *δόμων ἀπῶσαί τινα*. 136: *οἴκου ἀπερχομένη*. 396: *χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα*. IV: 501: (*μὶν*) *ἐξεσάωσε θαλάσσης*. VI: 88: *ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης*. *ἀποβήσομαι ἵππων, καταβήσεο δίφρου* o. s. v.

afhålla, hindra (εἴργειν, κωλύειν, χωρίζειν, τινά τινος — men ἀρκεῖν τί τινι, se § 71: IV. 5, anm. 2);
befria, beröfva (ἀπαλλάττειν, ἐλευθεροῦν, σώζειν τινά τινος; στερεῖν, ἀποστερεῖν τινά τινος el. τινά τι, § 69: IV, 4, anm. 1);
afhålla sig el. *afstå från* (ἀπέχεσθαι, ἐπέχειν, φείδεσθαί τινος);
vara aflägsen, olik (ἀπέχειν, διέχειν, διαφέρειν τινός);
γυμνός (ἐλεύθερος), ἀλλοῖος (ἕτερος, διάφορος), χωρίς, διαφερόντως, κρύφα τινός.

Exempel:

I: 10, 4: διέσχον ἀλλήλων τριάκοντα στάδια. — IV: 3, 2: ἀπηλλαγμένοι τούτων (τῶν πόνων) ἡδέως ἐκοιμήθησαν. — VI: 4, 13: πρῶτον μὲν ἡμᾶς Βυζαντίου ἀποκλείσει. — III: 4, 36: ἐπέσχον τῆς πορείας οἱ βάρβαροι. Hit höra många comp. med ἀπό el. ἐκ, samt (hit el. till mom. VIII) många med α *privativum* sammansatta adjectiva (ἄδωρος χρημάτων omutlig, ἄτιμος γερῶν beröfvad hedersbevisningar, ἀγύμναστος πόνων, ἀπαίδευτος μουσικῆς, ἀτελὴς τριηραρχίας *fri från* skyldigheten till trierarchi o. s. v.).

Anm. 1. Många hithörande verba taga ock ἀπό o. genit., ss. εἴργειν, χωρίζειν, ἀφίστασθαι och (med *personal*-object *alltid*) ἐλευθεροῦν. Ἀφίστασθαι βασιλέως el. ἀπὸ βασιλέως, men alltid t. ex. ἐλευθεροῦν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν βαρβάρων.

Anm. 2. Verba **"sluta"** taga Gen. **separativus,** t. ex. παύεσθαι el. (Hom.) λήγειν τινός *upphöra* med ngt [act. παύειν el. (Hom.) λήγειν τινά τινος *förmå* ngn att upphöra med ngt]. — Verba **"börja"** taga Gen. **partitivus** (enl. mom. VI: 2, b), t. ex. ἄρχω λόγου *j. är* (af flera) *den förste* som talar, ἄρχομαι λόγου *j. börjar* mitt tal (jfr *§ 94: 4, anm. 2*).

Anm. 3. Äfven verba »*förfela el. gå miste om*» taga gen. *separat.* [ἁμαρτάνειν, σφάλλεσθαι, ψεύδεσθαί τινος. III: 4, 15: οὐδεὶς ἡμάρτανεν ἀνδρός]; — och deras motsatser, verba »*träffa el. uppnå*», taga gen. *part.* (enl. mom. VI: 2, b).

XIV. Genit. **comparationis** (angifvande *det*, som någon är *öfver*- el. *underlägsen*) står

a) vid **comparativer**[1] och adj. med *comparativ* bet., *vanl.* (ss. Abl. i Lat.) i st. f. ἤ och *Nominat.* el. *Accusat.*, *stundom* ock för en *annan* casus. Οὐδὲν κρεῖττον φίλου (= ἢ φίλος). II: 5, 13: Αἰγυπτίους οὐχ ὁρῶ ποίᾳ δυνάμει μᾶλλον κολάσεσθε τῆς σὺν ἐμοὶ οὔσης (= ἢ τῇ σὺν ἐμοὶ οὔσῃ).

Anm. Så står ock Gen. comparationis efter δεύτερος, διπλάσιος, πολλαπλάσιος m. fl., emedan de hafva comparativ betydelse (V: 5, 22: καὶ ἄλλοις πολλαπλασίοις ὑμῶν ἐπολεμήσαμεν).

»*Mer än*» eller »*mindre än*» ett visst *antal* uttryckes med de **då indeclinabla** πλέον, ἔλαττον, μεῖον ἤ (I: 2, 11: τοῖς στρατιώταις ὠφείλετο μισθὸς πλέον ἢ τριῶν μηνῶν); och om antalet egl. skulle stå *i Nom. el. Acc.*, finnas (ss. i Lat. efter plus, minus, o. s. v.) *tre* constructioner: ἀποκτείνουσι τῶν ἀνδρῶν οὐ μεῖον πεντακοσίων, οὐ μεῖον ἢ πεντακοσίους och (VI: 2: 24) οὐ μεῖον πεντακοσίους.

b) (egendomligt) vid **verba** = **öfver-** el. **underlägsenhet** (emedan de hafva comparat. bet.); t. ex. öfverträffa (περιεῖναι, περιγίγνεσθαι, πλεονεκτεῖν τινος), vara underlägsen, besegras (λείπεσθαι, ἀπολείπεσθαι.

[1] (XIV: a). Hos Hom. äfven vid *superlativer* (ur hvilka då en genitiven styrande comparativ får suppleras), t. ex. Il. I: 505: ὠκυμορώτατος ἄλλων (= ὠκυμορώτατος καὶ ὠκυμορώτερος ἄλλων). Il. II: 673: κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθεν Τῶν ἄλλων Δαναῶν.

ἐλαττοῦσθαι, μειοῦσθαι, μειονεκτεῖν τινος), samt *herrska, anföra*[1] (*βασιλεύειν, τυραννεύειν, στρατηγεῖν, ἡγεμονεύειν τινός*), och motsvar. adjectiva, t. ex. *ἐγκρατής* (*κύριος*) *τῶν ἐπιθυμιῶν, ὑπήκοος τῶν γονέων* o. s. v.

Anm. 1. Märk *κρατεῖν τινος* bemäktiga sig el. herrska öfver; *κρ. τινά besegra.* — *Νικᾶν* (och Hom. *καίνυσθαι*) tar *endast* accusativus. — *Ἄρχειν τινός* herrska öfver, *ἄ. τινί* vara archont *åt; ἡγεῖσθαί τινος* anföra, *τινί* vara vägvisare *åt.* — *Ἡσσᾶσθαι* o. *νικᾶσθαι* taga *τινί, τινός* el. *ὑπό τινος.*

Anm. 2. *Ὑστερεῖν, ὑστερίζειν* (komma sednare än ngn el. efter ngt, *τῆς μάχης*, I: 7, 12) samt många composita med *πρό* el. *ὑπέρ* hafva ock, ss. egande comparativ bet., genitivus. — *Προαιρεῖσθαι, προτιμᾶν τινά τινος* föredraga; *ὑπερορᾶν, ὑπερφρονεῖν τινος* se öfver, missakta; *προεστάναι τοῦ ξενικοῦ* stå i spetsen för, I; 2, 1; *προβουλεύειν τινός* genom rådslag sörja för ngn, III: 1, 37.

§ 71. Dativus.

A. Dativus = Latinets.

I. Dat. **commodi & incommodi**[2] är = Latinets, och förenas ss. denna med *εἶναι* och *γίγνεσθαι*, som då få bet. af »hafva», »erhålla» (est mihi nomen Atticus, Attici, Attico = *ὄνομά ἐστί μοι Ἀττικός*).

Anm. Deremot *saknar* Grekiskan Latinets Dat. *finalis*, hvarföre vid *εἶναι* o. *γίγνεσθαι* i bet. *»lända till»* ej kunna sättas **två** dativer, utan i stället sättes *saken* ss. *predikativ* — [Alcibiades reipublicæ calamitati fuit = *Ἀλκιβιάδης τῇ πόλει βλάβη ἦν*] — eller ock nyttjas *andra vändningar* [t. ex. *ἦν βλαβερός*, el. *βλάβην ἔφερεν*, el. *τὴν πόλιν ἔβλαψε*].

II. Dat. **ethicus**[3] står

1) ss. Latinets (af pron. personalia); ofta i Grekiskan med tillagdt particip, t. ex. *βουλομένῳ* (*ἀσμένῳ, ἡδομένῳ*) *μοι γίγνεταί τι* ngt sker efter min önskan.

---

[1] (§ 70: XIV, b) Verba *«herrska»* (*ἀνάσσειν, ἄρχειν, βασιλεύειν* m. fl.) ha hos Hom. ofta *Dativus.* I: 245: *νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι.* — IV: 9: *οἷσιν ἄνασσεν.* — Il. II: 816: *Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.* — Ibid. 206: *ἵνα σφίσι βασιλεύῃ.*

Slutanm. Skalder bruka ofta genitivställning i st. f. adjectivum och substantivum, t. ex. II: 236: *κακορραφίῃσι νόοιο* (gen. *poss.*) med illfundigt sinne. — V: 277: *ἐπ' ἀριστερὰ χειρός* (gen. *part.*) *ἔχειν* åt venster hand. Jfr *δῖα θεάων* den höga gudinnan; *ἄστρων εὐφρόνη* (stjernornas natt =) stjernprydd natt, *ἄσημα βοῆς* (= *ἄσημος βοή* otydligt rop), *Πριάμοιο βίη* den väldige Priamus (Il. III: 105) o. s v.

[2] (§ 71: I). Dat. *commodi* har *vidsträckt* bruk hos Hom., t. ex. *δέχεσθαί τί τινι* mottaga ngt *af* ngn (egl. *åt* ngn, d. v. s. ngn till tjenst). Il. II: 186: *δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον, ἄφθιτον αἰεί.* — *Κλῦθί μοι* hör mig, egl. lyssna mig till behag. — En dat. *commodi* är också egl. det Homeriska »*τοῖσι*» «bland dem» (egl. *åt* el. *inför* dem; Od. I: 28: *τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατήρ*).

[3] (II). Hom. har stundom en dat. *ethicus* eller commodi *i st. f. gen. possessivus* [II: 50: *μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐθελούσῃ.* II: 411: *μήτηρ δ' ἐμοὶ οὔτι πέπυσται*], t. o. m. i satser, som redan ega (enl. mom. III) både dativ- o. accusativ-objekt, hvarvid de *två Dativerna* liksom bilda ett slags »*σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος*», t. ex. *δίδου οἱ ἡνία χερσίν. Μένος οἱ ἔμβαλε θυμῷ.* — *Μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ Καρδίῃ.*

2) vidare utbildad och med namn af Dat. *relationis*, för att angifva från hvilkens *synpunkt* något gäller. Xen. Mem. I: 1, 1: ἄξιος θανάτου τῇ πόλει (från statens synpunkt). Hom. Il. II: 285: πᾶσιν (i allas omdöme) ἐλέγχιστος. Hom. Od. IV: 569: καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι (i deras ögon).

Anm. Särskildt brukas Dat. relationis

a) i *tids-* o. *local*-uppgifter. III: 5, 15: ἡ ὁδὸς διαβάντι τὸν ποταμὸν ἐπὶ Λυδίαν φέρει (för den, som öfvergår = om man öfvergår; så stå ofta εἰσπλέοντι, προβαίνοντι, προϊόντι o. s. v.). Hom. Il. II: 295: Ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς Ἐνθάδε μιμνόντεσσι det är (9:e året för oss ss. dröjande =) nionde året, som vi dröja här.

b) i några enskilda talesätt, t. ex. ὡς συνελόντι εἰπεῖν för att tala (för den sammanfattande =) i korthet.

III. Dat. ss. **aflägsnare** el. **indirekt objekt** (jemte ett accusativ-objekt) står ss. i Lat.

1) vid trans. *simplicia "gifva, skicka"* o. s. v., t. ex. δωρεῖσθαί τί τινι dare, donare alicui aliquid (sällan τινά τινι donare aliquem alqua re); πέμπειν, λέγειν, ἀγορεύειν τί τινι (el. πρός τινα) o. s. v.

2) vid transit. *composita* med ἐν, σύν, ἐπί, — περί, πρός, ὑπό, **om** de få **translat** bet. (jfr IV: 5, anm. 1). Ἐμβάλλειν τινὶ φόβον metum alcui injicere (men τὶ εἰς τὸ πῦρ); — συγχωρεῖν τί τινι concedere alcui alqd; — περιθεῖναί τινι ἀτιμίαν (men στέφανον περὶ τὴν κεφαλήν); — ἐφιστάναι στρατηγὸν τῷ στρατοπέδῳ (men πύργους ἐπὶ τῶν γεφυρῶν); — προσέχειν τὸν νοῦν τινι el. τῷ πολέμῳ rigta sin uppmärksamhet på el. vinnlägga sig om, men τὴν ναῦν vanl. εἰς Τύρον lägga till el. landa vid (*båda* dessa accusativ-objekter kunna ock i dessa betydelser uteslutas); — ἐπιφέρειν πόλεμον βασιλεῖ regi bellum inferre; — ἐπιτιθέναι ὄνομα el. ζημίαν τινί nomen el. poenam imponere alicui (men τὸν νεκρὸν ἐπὶ πυρᾶς).

Hit höra composita = **förebrå,** t. ex. ἐγκαλεῖν o. ἐπιτιμᾶν, hvilka, ss. ock ὀνειδίζειν o. μέμφεσθαι, ha τί τινι [men μέμφεσθαί τινα bet. tadla, vituperare] *och composita* = **ålägga, anförtro,** t. ex. προστάττειν, ἐπιτάττειν τί τινι imperare, injungere alcui alqud; ἐπιτρέπειν τί τινι committere alcui alqud.

Anm. 1. Vid pass. af hithörande verba blir vanl. *accusativen subject* (ἐπιφέρω τινὶ πόλεμον, ἐπιφέρεταί τινι πόλεμος); *men* vid verba »*ålägga, anförtro*» **kan** ock *Dativen* blifva subj. (ἐπιτρέπομαι τὴν φυλακήν o. ἐπιτρέπεταί μοι ἡ φυλακή), såsom ock vid några andra verba, som taga *person* i *Gen. el. Dat.* och hans *kroppsdel* i *acc.*, t. ex. ἐκκόπτειν τὸν ὀφθαλμόν τινος l. τινι, Pass. ἐκκόπτομαι τὸν ὀφθαλμόν l. ἐκκόπτεται ὁ ὀφθαλμός μου. — Ἀποτέμνειν τὴν κεφαλήν τινος l. τινι, Pass. ἀποτέμνομαι τὴν κεφαλήν (II: 6, 1) och ἀποτέμνεται ἡ κεφαλή μου (I: 10, 1).

Anm. 2, Verba = »befalla ngn att göra ngt» taga person i Dat., men παρακαλεῖν och κελεύειν i *Acc.*[1] — Παραγγέλλειν, παρεγγυᾶν, παρακελεύεσθαι, παραινεῖν, προστάττειν, ἐπιτάττειν τινὶ ποιεῖν τι, men παρακαλεῖν, κελεύειν τινὰ ποιεῖν τι. Så ock παραγγέλλω, παραινῶ σοι τοῦτο, men παρακαλῶ, κελεύω σε τοῦτο (παρακαλεῖν τινα εἰς, πρός τι). Jfr § 91: II, B, anm. 1.

---

[1] (III: 2, anm. 2). Κελεύω hos *Hom.* har dock oftare *Dat.* o. inf. än Acc. o. inf.: I: 357: ἀμφιπόλοισι κέλευε Ἔργον ἐποίχεσθαι. II: 6: αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν Κηρύσσειν ἀγορήνδε. — Med ensam Dat. bet. κελεύω ropa till ngn, VI: 198: ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσεν· »Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι».

IV. Dat. ss. **direkt** objekt är vidsträcktare än i Lat., ty den står

1) [ss. i Lat.] vid verba = *välvilja* el. tvärtom. *Εὖ φρονεῖν, εὐμενῶς ἔχειν τινί* studere alicui; — *συγγιγνώσκειν, συγγνώμην ἔχειν τινί* ignoscere alicui; — *φθονεῖν τινι* invidere; *ὀργίζεσθαι, θυμοῦσθαι, χαλεπαίνειν τινί* irasci alicui (*för* ngt *τινός*, § 70: XI, a).

Anm. Verba = *välgörenhet* el. tvärtom (d. v. s. »*gagna, skada*») taga *acc.* enl. § 69: II, — utom *λυσιτελεῖν* o. *συμφέρειν τινί* (prodesse alicui), samt verba »*hjelpa*» (*βοηθεῖν, ἀμύνειν, ἐπικουρεῖν, τιμωρεῖν τινι* subvenire alicui).

2) [ss. i Lat.] vid verba = *behaga* el. *misshaga, tro* el. *misstro, lyda, tjena.* *Ἀρέσκειν, δοκεῖν* (placere), *ἀπαρέσκειν* (displicere) *τινί*, — *πιστεύειν, ἀπιστεῖν τινι* fidere, diffidere alicui; — *πείθεσθαι, πειθαρχεῖν τινι* obedire alicui; — *ὑπηρετεῖν, ὑπουργεῖν, δουλεύειν τινί* servire alicui; — *εἴκειν, ὑπείκειν, ὑποχωρεῖν τινι* cedere alicui; — *χαρίζεσθαί τινι* morem gerere alicui.

3) [ss. i Lat.] vid vissa *impersonalia*, t. ex. *ἔξεστί μοι* licet mihi; *συμβαίνει μοι* contingit mihi; *μέλει μοί τινος* est mihi curæ; *δεῖ μοί τινος* opus est mihi *alqua* re (jfr § 70: VIII); samt *mot* Lat. vid *προσήκει μοι* oportet *me*, och *πρέπει μοι* decet *me*.

4) **mot** Latinet (som vanl. har *cum o. Abl.*) vid verba som betyda *vänligt* el. *fiendtligt* **sammanträffande** el. **samvaro;** så står Dat. t. ex.

a) vid verba **strida,** vara oense; **öfverensstämma,** försonas. *Μάχεσθαι, πολεμεῖν, ἀμφισβητεῖν, ἀγωνίζεσθαί τινι* pugnare *cum* aliquo (»alicui» hos skalder); — *διὰ πολέμου* el. *μάχης* el. *εἰς χεῖρας ἰέναι τινί* (armis) congredi, manus conferre *cum* aliquo; — *ἐρίζειν, στασιάζειν, διαφέρεσθαί τινι* dissentire *cum* aliquo (*διαφέρειν τινός* vara *olik* ngn, § 70: XIII); — *δι- κατ-, συν-αλλάττεσθαί τινι* in gratiam redire *cum* alquo; — *εἰς συνήθειαν, διὰ φιλίας ἰέναι τινί* amicitiam jungere *cum* alquo; — *σπένδεσθαι, σπονδὰς ποιεῖσθαί τινι* foedus inire *cum* alquo [alla dessa verba »*strida, vara oense, försonas*» hafva äfven *πρός τινα*]; — *ὁμονοεῖν, ὁμογνωμονεῖν τινι* consentire *cum* aliquo.

b) vid verba *samtala, umgås, ha gemenskap med;* samt *närma sig, följa* o. *likna.* *Διαλέγεσθαι, εἰς λόγους ἔρχεσθαί τινι* colloqui cum aliquo; — *χρῆσθαι, ὁμιλεῖν τινι* uti aliquo, umgås med [*χρῶμαι αὐτῷ πολεμίῳ har* honom *till, ὡς πολεμίῳ behandlar* honom *såsom* fiende]; — *κοινωνεῖν, μετέχειν τινί τινος* communicare alqud cum alquo; *πλησιάζειν, ἀπαντᾶν τινι*(1) appropinquare ad alquem, obviam fieri alicui; — *ἕπομαι, ἀκολουθῶ τινι* (el. *σύν τινι* el. *μετά τινος*) sequor aliquem; — *ἐοικέναι τινί* similem esse; *ὁμοιοῦν, εἰκάζειν, ἀπεικάζειν τί τινι* comparare el. æquare alqud cum alqua re, jemföra; — *ὁμοιοῦσθαι, εἰκάζεσθαι, ἀπεικάζεσθαί τινι* similem fieri alicui, æquare aliquem, blifva lik ngn.

5) slutl. står Dat. ss. *direkt* objekt vid många *intransitiva*, **om** de sammansättas med en præp. (*oftast ἐν, σύν, ἐπί* — stundom ock *περί, πρός* o. *ὑπό*) och få en **translat** o. med ngn af de ofvannämnda beslägtad betydelse, t. ex.

---

(1) (IV: 4, b). Verba »*sammanträffa, närma sig*» (*ἀντάω, ἀντιάω, πελάζω*) ha i poesin **än Dat., än Genit.** (*ἤντεον ἀλλήλοισιν, ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος*). Så ock *πελάζω τινί* o. *τινός* j. närmar mig någon, och dessutom *transit.* *πελάζω τινά τινι* j. närmar ngn till något.

I bet. »*bli delaktig af*» hafva *ἀντάω, ἀντιάω, ἀντιάζω* alltid *genitivus* (enl. § 70: mom. VI), t. ex. *δαίτης* (III: 44), *μάχης, ὀπωπῆς* (III: 97) bli delaktig af gästabud, strid, anblick; *ἀντιάω ἑκατόμβης* (I: 25), *ἱρῶν* (III: 436), *κνίσσης* (Il. I: 66) bli delaktig af, erhålla, *mottaga* (om Gudar).

a) *sammanträffande:* ἐγκεῖσθαι, προσκεῖσθαι, ἐπικεῖσθαί τινι instare alcui, ansätta; — ἐπιέναι, ἐπιχειρεῖν, ἐπιτίθεσθαι, ἐπιστρατεύειν τοῖς πολεμίοις anfalla; — ἀνθίστασθαι, ἀντιλέγειν, ἀντέχειν τινί resistere alicui; — ἐμπίπτειν, περι- el. προσ-πίπτειν, ἐν- el. σύν-, περι-τυγχάνειν κακοῖς malis incidere.

b) *samvaro:* συνεῖναι, συζῆν, συνοικεῖν τινι lefva, bo med ngn; — παρεῖναι, παραγίγνεσθαι närvara, adesse, interesse; — ἐνεῖναι, ἐμπεφυκέναι τινί inesse, insitum esse alcui; — ὑποκεῖσθαί τινι subesse alcui, ligga till grund för ngt.

Anm. 1. Är betydelsen **icke** translat, utan förhållandet blott *yttre* o. *localt,* **upprepas** præp. [såväl *här,* som vid de i mom. III: 2 nämnda verba, dock ej vid ἧμαι o. κεῖμαι]; t. ex. ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις stå fast vid, men ἐμμένειν ἐν τῇ πόλει el. ἐν τάξει. Ἐμπίπτειν συμφοραῖς, men εἰς φρέαρ. — Composita med εἰς *upprepa* vanligen præposition, t. ex. εἰσέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ (utom εἰσιέναι, εἰσελθεῖν i *psykisk* bet., t. ex. εἰσῆλθέ με φόβος timor me incessit).

Anm. 2. Många verba hafva i olika constructioner olika bet., t. ex.

1. ἀρέσκειν τινί behaga ngn; — τινί τι *ersätta* ngt åt ngn; — τινά *tillfredsställa* ngn (τοῦτο ἀρέσκει με); derf. ock ἀρέσκεσθαί τινι vara nöjd med (egl. tillfredsställas af).
2. ὑπακούειν τινί *göra till viljes;* — ὑπ. τινός lyda *under* (Gen. *Comparationis*).
3. μέμφεσθαί τινα *tadla* ngn (τινός el. ἐπί τινι *för* ngt); — μεμφ. τινί τι exprobrare alcui alqud, *förebrå* ngn ngt.
4. λοιδορεῖν har τινά, men λοιδορεῖσθαι har τινί,(1) båda = smäda.
5. κοινοῦν el. ἀνακοινοῦν τινί τι *meddela* ngn ngt; — κοινοῦσθαι el. ἀνακοινοῦν τινι (τῷ θεῷ) περί τινος *rådfråga* ngn om ngt.
6. εὔχεσθαι el. ἀρᾶσθαι(2) τοῖς θεοῖς bedja till Gudarne; — εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς τι bedja Gudarne *om* något.
7. ἀπολογεῖσθαι ὑπέρ τινος *försvara* ngn (excusare, defendere *alquem;* ἀπολ. τί *anföra* ngt till sitt försvar (excusare *aliquid*); — τινὶ πρός τι försvara sig inför ngn *mot* ngn beskyllning, se excusare apud aliqum *de* aliqua re.
8. τιμωρεῖν τινί *utkräfva hämnd åt* el. **bistå** ngn, θάνατον el. θανάτου *m. afs. på* hans död (hämnas ngns död); — τιμ. τινά *straffa* ngn (ὑπέρ τινος för något).

   Medium τιμωρεῖσθαί τινα egl. utkräfva *åt sig* hämnd *på,* **straffa** ngn [*för* något τινός el. ὑπέρ τινος].
9. ἀλέξειν(3), ἀμύνειν, ἀρκεῖν, *Hom.* ἀρήγειν } τινί *bistå,* skydda ngn; — τί *afvärja* ngt: — τί τινι *afvärja* ngt *från* ngn (egl. *åt* ngn, dat. *commodi;* de 2 *första* äfven τί τινος, gen. *separativus*). — Ἀρκεῖ μοι (impersonelt) det är tillräckligt för mig.

   Medium ἀλέξασθαι el. ἀμύνεσθαί τινα afvärja från *sig,* försvara sig mot, *hämnas på* (ἀμύνεσθαι περὶ el. ὑπὲρ τῆς πατρίδος kämpa till försvar för).

---

(1) (IV: V, anm. 2, 4). Hom. κερτομεῖν, ἐνίπτειν τινά (enl. § 69: II, a). Νεικεῖν τινι bet. *träta* med, νεικεῖν τινα *reta, banna.*

(2) (IV: 5, anm. 2, 6). Hom. Od. II: 135: ἀρᾶσθαι Ἐρινῦς (acc. plur.) bedjande *nedkalla.* Γουνοῦσθαι o. ἱκετεύειν taga alltid Acc.; *så* ock λίσσομαι o. γουνάζομαι, som taga person, **vid** hvilken man anropar ngn, i **Gen. part.** el. med πρός *och Gen.* Od. II: 68: (ὑμᾶς) λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος.

Stundom står ock λίσσεσθαι (γουνάζεσθαι) τινὰ γούνων [gen. part. »*vidrörande* el. omfattande ngns knän»] el. λαβόντα γούνων. — VI: 141: ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεὺς Ἤ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐώπιδα κούρην. — Il. XXII: 345: μή με, κύον, γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.

(3) (IV: 5, anm. 2, 9). Jfr hos Hom. χραισμεῖν τινι *hjelpa* (Il. I: 28: μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο torde ej hjelpa dig); χρ. τινί τι *afvärja* ngt från ngn.

V. Dativus vid **Adjectiva** står såsom i Lat., d. v. s. vid dem, som utmärka

a) *nytta* el. *skada*, *gunst* el. *ogunst* (t. ex. χρήσιμος, βλαβερός, εὔνους, κακόνους τινί). — Men φίλος, ἐχθρός, πολέμιος stå ofta, (ss. amicus, inimicus, familiaris) med *Genit.*; ἐναντίος τινί fiendtlig, ἐναντίος τινός *olik* (= διάφορος).

b) *likhet* (t. ex. σύμφωνος, ὁμώνυμός τινι). — I jemförelser med ἴσος, παραπλήσιως, ὅμοιος o. ὁ αὐτός kan, *om* præd. är *gemensamt*, sednare membrum construeras på *tre* sätt, t. ex. ὁμοίαν el. τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχω σοί, el. καὶ σύ (»eandem *atque*), el. ἥνπερ καὶ (§ 98: 1, anm. 4) σύ. — V: 4, 34: μόνοι ὄντες ὅμοια ἔπραττον ἅπερ ἂν (scil. πράττοιεν) μετ' ἄλλων ὄντες· διελέγοντό τε ἑαυτοῖς καὶ ἐγέλων ἐφ' ἑαυτῶν.

Anm. »*Comparatio compendiaria*» finnes i Grek. ss. i Lat., t. ex. κόμαι Χαρίτεσσιν (= ταῖς τῶν Χαρίτων) ὅμοιαι (Hom.).

c) *egendom*, *slägtskap*, el. tvärtom; *närhet*, *lätthet*, *beqvämlighet*, *duglighet* el. tvärtom; — Ἱερός tar dock *alltid* (ἴδιος, κοινός, οἰκεῖος *stundom*) *genit.*; — χρήσιμος, ἄχρηστος, ἐπιτήδειος, ἱκανός hafva vanl. εἰς, πρός el. ἐπί o. acc. (ss. »aptus, ineptus, idoneus, accommodatus *ad*»).

Anm. Dat. står ock vid några *adverbia*, som hafva en med ofvannämnda adj. *beslägtad* bet., t. ex. ἅμα, ὁμοῦ, ἐφεξῆς (men πέλας tar *genit.*; — så ock ἐγγύς, utom i fråga om slägtskap: IV: 4, 1: ἐγγὺς τοῦ ποταμοῦ κῶμαι ἦσαν, men ἐγγύς σοί εἰμι γένει).

B. Dativus i st. f. Latinets Ablativus.

VI. Dat. **loci** (på fr. *hvarest?*) är obruklig i *prosa* (1) [spår deraf äro τῇδε, ταύτῃ, ᾗ, samt några dativer af Attiska *Demer*, t. ex. Μαραθῶνι, Σαλαμῖνι]; i stället nyttjas ἐν och Dat. (ἐν Ἀθήναις Athenis).

VII. Dat. **temporis** (på fr. *när?*) står:

a) af *festers* namn och vid *datering* (t. ex. Διονυσίοις vid Dionysosfesten, δεκάτῃ Μαρτίου ἱσταμένου den 10:e Mars, se Lex.) samt i formlerna τῇ προτεραίᾳ, προτέρᾳ (pridie), ὑστεραίᾳ, δευτέρᾳ (postridie).

b) af orden ἡμέρα, νύξ, ἔτος, ἐνιαυτός o. μήν, **n. b. om** de äro förenade med ett ordinaltal el. ὁ αὐτός el. ett demonstrativpron., t. ex. τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ταύτῃ τῇ νυκτί, τῷ αὐτῷ μηνί, omvexlande med ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ o. s. v. [men *utan* attribut säges blott ἐν ἡμέρᾳ, ἐν νυκτί o. s. v., el. ἡμέρας, νυκτός enl. § 70: 2].

Anm. Ἐν *kan* begagnas i fallet »b», och **måste** begagnas vid alla **andra** tidsord (2) [t. ex. ἐν εἰρήνῃ (pace), ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ l. καιρῷ l. χειμῶνι o. s. v.] samt om tiden *inom* hvilken ngt **hinner** ske (§ 70: II, b, anm.). — »Med tiden» heter χρόνῳ el. τῷ χρόνῳ; »hvart fjerde år» διὰ πέμπτου ἔτους, t. ex. συνελέγοντο (med inräkning äfven af *det* år, då handlingen förra gången inträffade).

---

(1) (VI). Dat. *loci* finnes ofta hos Hom. både af *städers och länders* namn (t. ex. Μυκήναις, Ἄργεϊ, Φρυγίῃ) *och af andra begrepp*, t. ex. καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο III: 402); — στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ II: 37; — Αἰγύπτῳ vid Nilfloden IV: 35.

(2) (VII: anm.). Dock ej hos *Hom.*, som stundom har blotta Dat. temporis, der prosan fordrar ἐν, t. ex. IV: 841: νυκτὸς ἀμολγῷ (i nattens djup); så ock stund. νυκτί (i st. f. ἐν νυκτί el. νυκτός), μάχῃ, ὑσμίνῃ (i st. f. ἐν μάχῃ) o. s. v.

VIII. Dat. **caussæ** (orsaken) står blott af **sak**begrepp[1]

a) i allm. vid adjectiva o. verba, omvexlande med ἐκ el. ὑπό o. *genit.*, el. διά o. *accusat.* — Φόβῳ τρέμειν, νόσῳ κάμνειν, ἀγνοίᾳ ἁμαρτάνειν, — ἀνάγκῃ el. ἐξ ἀνάγκης ποιεῖν τι, — τελευτᾶν νόσῳ, ἐκ τοῦ τραύματος, δι' ἔνδειαν, — ὑπὸ δέους οὐ δύναμαι ποιεῖν τι (*præ* metu).
Anm. Om Dat. ss. *agent* vid passiva se § 74: II, anm. 1.

b) vid verba *affectuum*,[2] omvexlande med ἐπί o. Dat., t. ex. χαίρειν, ἥδεσθαι, λυπεῖσθαι, ἀγανακτεῖν τινι el. ἐπί τινι.

Anm. Ἀγαπᾶν o. στέργειν (vara nöjd med) taga t. ex. τὰ παρόντα πράγματα el. τοῖς παροῦσι πράγμασι. Χαλεπῶς el. βαρέως φέρειν likaså, samt dessutom ἐπὶ τοῖς παροῦσι πράγμασι.

IX. Dat. **instrumenti** (medlet) står blott af **sak**begrepp, samt omvexlande med διά o. *genit.*, hvilket *alltid* står om *personer* (t. ex. ὁρῶ τοῖς ὀφθαλμοῖς el. διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, men λέγω δι' ἑρμηνέως). — Om hjelpkällor o. penningemedel står ofta ἀπό, t. ex. ζῆν ἀπὸ λείας. II: 6, 5: ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων συλλέξας στράτευμα ἐπολέμει τοῖς Θρᾳξί.

Anm. 1. Vid verba »inse, sluta till något *af något*» står dat. instr. omvexlande med ἐκ el. ἀπό o. Genit. — Γιγνώσκειν (inse), κρίνειν (bedöma), τεκμαίρεσθαι, εἰκάζειν τι (sluta till ngt) τοῖς γεγενημένοις el. ἐκ el. ἀπὸ τῶν γεγενημένων.

Anm. 2. Dat. instr. står ofta omvexlande med *acc. respiciendi* [t. ex. ἰσχύειν τῷ σώματι (genom) o. τὸ σῶμα (i anseende till), ταχὺς τοὺς πόδας o. τοῖς ποσίν]; stundom nästan *likbetydande* med *denna*, och *då* kallad **dat. limitationis** el. respiciendi, t. ex. πόλις Θάψακος ὀνόματι el. (vanligare) ὄνομα, — γένει el. γένος Ἕλλην o. s. v.; — λόγῳ enligt orden, ἔργῳ i sjelfva verket; — προφάσει (el. πρόφασιν) enligt föregifvande, τῷ ὄντι el. τῇ ἀληθείᾳ (el. τὸ ἀληθές) re vera, o. s. v.

X. Dat. **modi** (sätt, närmare omständigheter) står af subst. såväl *med* som *utan* adj., t. ex. σπουδῇ o. μεγάλῃ σπουδῇ, — δρόμῳ i språng; δίκῃ, βίᾳ, δόλῳ jure, vi, dolo; — σθένει o. παντὶ σθένει, παντὶ τρόπῳ (o. πάντα τρόπον); πάσῃ δυνάμει, φαιδρῷ τῷ προσώπῳ (læto vultu), γυμνῇ τῇ κεφαλῇ o. s. v. — Hit höra ock ἰδίᾳ privatim, δημοσίᾳ publice, σχολῇ vix, κοινῇ communiter o. s. v.

Anm. Omvexlande med Dat. modi står σύν o. *Dat.* el. μετά o. *Genit.* (σὺν κραυγῇ προϊέναι, μετ' ἀγαθῆς ἐλπίδος ζῆν). — Hvad man *har med sig* el. *bär på sig* ges vanl. med σύν o. Dat. el. med ἄγων el. ἔχων [venerunt cum armis ἦλθον σὺν ὅπλοις el. ὅπλα ἔχοντες]; men **härsmagt jemte ett adjectivum** står vanl. **utan** σύν (t. ex. ἀφίκετο εἴκοσι ναυσίν) och *alltid* när αὐτός är attribut: I: 3, 17: φοβοῦμαι μὴ ἡμᾶς αὐταῖς ταῖς τριήρεσι (el. αὐταῖς τρ.) καταδύσῃ.

XI. Dat. **mensuræ el. differentiæ**[3] står (ss. Latinets *Ablat.* mensuræ) framför *comparativer*, comparativa begrepp (t. ex. προέχειν, ἐλαττοῦσθαι) och superlativer. — Ἀπέχει δέκα σταδίους, men ἀπ. δέκα σταδίοις μακροτέρω. — Τοῦτο ἐγένετο τρία ἔτη (i tre år), men τρισὶν ἔτεσι πρό-

---

(1) (VIII). Hos Hom. äfven af *personliga*, se § 74: II.

(2) (VIII: b). Hom. τέρπεσθαί τινι (φόρμιγγι, δαιτί) *förnöja* sig med; τέρπεσθαί τινος (ἐδωδῆς, σίτου) *mätta* el. vederqvicka sig, njuta af (gen. partitivus). — En Dat. caussæ är ock det Homeriska τῷ (derföre, alltså).

(3) (§ 71: XI). Dat. differentiæ saknas hos Hom., som i stället begagnar *accusat.* Il. I: 186: (ὄφρ' εὖ εἰδῇς) Ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν.

τερον (tribus annis ante). — Πολλῷ προέχειν multo superare. Hit hör ock ὅσῳ — τοσούτῳ (quo — eo), ju — desto.

Anm. Omvexlande med Dat. πολλῷ o. ὀλίγῳ stå Acc. πολύ o. ὀλίγον (men af τί, τὶ, οὐδέν o. μηδέν *blott* accusat.), t. ex. πολλῷ o. πολὺ ἄμεινον mul*to* melius (men blott οὐδὲν ἧττον nihi*lo* minus).

XII. Dativus står (egendomligt för Grek.) stundom vid **Substantiva,** nemligen om de äro (opersonliga och) härledda från *Dativ*styrande verba; t. ex. ἡ τοῖς φίλοις βοήθεια eller ἡ τοῖς θεοῖς δουλεία (= τῶν φίλων el. θεῶν). Θεοῦ δόσις ἀνθρώποις (= εἰς τοὺς ἀνθρώπους).

Kap. II. Om Adjectiva och Pronomina.

§ 72. Adjectiva.

I. I st. f. Svenskans **adverbia** stå *ordnings*-adjectiva (πρῶτος, πρότερος o. s. v.) för att uttrycka ordningen mellan flera *subjecter*, som företaga samma handling [då deremot *adverbia* πρῶτον, πρότερον o. s. v. utmärka ordningen mellan olika *handlingar*, som företagas af samma subject], t. ex. *πρῶτος* εἰς τὴν πόλιν ἀφίκετο prim*us* venit, *han* kom först, och sedan äfven *andra;* [deremot πρῶτον ἀφίκετο prim*um* venit, först *kom* han till staden, sedan gjorde han ngt annat].

Anm. 1. *Dessutom* stå i Grek. adjectiva i st. f. adverbia för att uttrycka

a) *sätt*(1) [V: 5, 21: σκηνοῦμεν *ὑπαίθριοι* (under bar himmel). V: 2, 4: κρήνη *ἄφθονος* ῥέουσα (så stå ofta μέγας, πολύς o. ἄφθονος vid ῥέω o. πνέω)]; i synnerhet vid begreppen *gerna, ogerna* [t. ex. ἑκών, ἄκων, ἄσμενος, ἑκούσιος, ἐθελούσιος τοῦτο ποιῶ].

b) *tid*(2) [isynh. adj. *på -αῖος*, t. ex. δευτεραῖος, τριταῖος, σκοταῖος, samt ὄρθριος m. fl.; VI: 4, 38: ἦλθον *ἐκταῖοι* εἰς Χρυσόπολιν. IV: 1, 10: κατέβαινον εἰς τὰς κώμας ἤδη *σκοταῖοι*]; eller *rum*(3) [VII: 2, 33: ἐκαθεζόμην ἐνδίφριος].

Anm. 2. Om μέσος, ἔσχατος, ἄκρος o. μόνος se § 67: IV, 4, anm. 2.

II. Neutrum adjectivi anger (ss. i Lat.) i *Sing.* det *abstracta* begreppet, i *Plur.* flera *enskilda föremål*, t. ex. τὸ καλόν skönheten el. det sköna, τὰ καλά sköna föremål; — τὸ ἀγαθόν det goda, τὰ ἀγαθά fördelar.

---

(1) (§ 72: I, anm. 1, a). Il. XVII: 361: τοὶ δ' *ἀγχιστῖνοι* ἔπιπτον νεκροί (tätt vid hvarandra). Il. II: 185: αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος *ἀντίος* ἐλθὼν Δέξατό οἱ σκῆπτρον. Soph. Phil. 808: (νόσος) *ὀξεῖα* φοιτᾷ (kommer häftigt) καὶ *ταχεῖ'* ἀπέρχεται (försvinner snabbt).

(2) (§ 72: I, anm. 1, b). Hom. nyttjar ännu oftare tids- *och rums*-adjectiva i st. f. adv. (på fr. *när? hvar?*) t. ex. ἠμάτιος II: 104; ἐννύχιος III: 178; ἐφημέριος IV: 223; χθιζὸς ὑπηοῖος (i går om morgonen) IV: 656; ἔνδιος om middagen IV: 450; ἑσπέριος II: 357; μεταδόρπιος IV: 194.

Ofta stå tids-adj. äfven i st. f. (el. omvexlande med) **acc.** ***temporis*** (på fr. **huru länge?**). III: 486: οἱ δὲ *πανημέριοι* σεῖον ζυγόν. — II: 434: *παννυχίη* μέν ῥ' ἦγε καὶ ἠῶ πεῖρε κέλευθον.

(3) (§ 72: I, anm. 1, b). *ἐφέστιον* εἶναι (Il. II: 125) eller ἀπολέσθαι (Od. III: 234; »*hemma*»). Od. VII: 248: ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον *ἐφέστιον* ἤγαγε δαίμων Οἶον (»*hem*»). XXI: 146: ἷζε *μυχοίτατος* (i innersta vrån).

Anm. 1. Om Neutrum Sing. i *collectiv* bet. (= *personer* med den nämnda egenskapen) se § 68: V, 1, b.

Anm. 2. Neutrum adjectivi *i st. f. adverbium* förekommer *ofta* hos *skalder;* men i **prosa** händer detta vanligen blott med neutrala **innehålls**-accusativer af *comparat.*, *superlat.*, *pronomina*, *pronominaladjectiva* samt *πολύ*, *πολλά*, *μέγα*, *μεγάλα* o. s. v., se § 69: III, anm. 1, b.

Anm. 3. *Positivus* står *någon gång* med bet. af *för* hög grad i st. f. comparativus (1); t. ex. V: 8, 12: *ὀλίγας παίειν τινά* gifva en *för* få slag. — Xen. Mem. III: 13, 3: *ὕδωρ ψυχρὸν ὥστε λούσασθαι för* kallt att bada i.

III. Comparativus är i allmänhet = Latinets (*οἶμαι αὐτὸν εἶναι ἀξυνετώτερον ἢ ἀδικώτερον* el. *μᾶλλον ἀξύνετον ἢ ἄδικον*, puto eum imprudentiorem quam *injustiorem* esse).

Anm. 1. »Major quam *ut* (Cic.; el. quam *qui*, Liv.) heter: *μείζων ἢ ὥστε* med *infinitivus* (sällan *positivus* med *ὥστε* el. *ἢ ὥστε*); — »major *quam pro»*: *μείζων ἢ κατά* med *accusativus*.

Anm. 2. *»Ännu»* framför comparat. heter *ἔτι* (*ἔτι μείζων etiam* major). — En till comparativus eller superlat. lagd *genitivus* af pron. *reflexivum* (*ἐμαυτοῦ*, *σεαυτοῦ*, *ἑαυτοῦ*) anger, att någon (har egenskapen i högre grad än ngnsin eljest =) *»öfverträffar sig sjelf»*. Xen. Mem. I: 2, 46: *εἴθε σοὶ τότε συνεγενόμην, ὅτε* (*δεινότερος* el.) *δεινότατος σαυτοῦ ταῦτα ἦσθα*, *tum . . . quum* te ipse in his studiis supera*bas*.

Anm. 3. "Än" efter comparat. ges med *ἤ* el. med. Genit. enl. § 70: XIV.

IV. Superlativus anger, ss. i Lat., än en *ganska hög* grad; än den *högsta* grad och förstärkes då ofta med *πολύ*, *πολλῷ*, *μάλιστα* (Hom. *ὄχα*, *ἔξοχα*) »allra» *(longe);* eller med *καί (vel)*, *πάντων (omnium)*, eller *εἷς ἀνήρ (unus omnium)*.

Anm. Den högsta *möjliga* grad uttryckes:

1) vid *Adverbia* genom *ὅτι*, *ὡς* (poet. *ᾗ*, *ὅπως*) el. *ὡς δύναμαι*, *ὡς οἷόντε*. *Ἐπορεύετο ὅτι* [el. *ὡς*, *ὡς ἐδύνατο*, *ὡς οἷόντε*] *τάχιστα quam* (quam potuit) *celerrime*.

2) vid *Adjectiva* dels med *ὅτι*, *ὡς*, — dels med *ὡς*, *ὅς*, *ὅσος* **jemte** *δύναμαι*, *οἷόντε* el. *ἔνεστι* (*ἔνι*). *Συνέλεξε στρατιὰν ὡς* (el. *ὅτι*) *πλείστην* (copias quam maximas); — el. *ὡς* (el. *ἣν*, *ὅσην*) *ἐδύνατο πλείστην* (quam el. quantas potuit maximas). — Stundom lägges ock *οἷος* till superlat. ss. förstärkning, t. ex. IV: 8, 2: *χωρίον οἷον χαλεπώτατον* (sammandraget i st. f. *τοιοῦτον, οἷον τὸ χαλεπώτατόν ἐστιν*).

§ 73. Pronomina.

I. Pron. **Personalia** ss. *subject* utsättas blott vid motsatser och eftertryck; och ss. nominat. af 3:e persons personalpron. begagnas vanligen *ὁ μέν*, — *ὁ δέ* el. pron. *demonstr.* (1) II: 1, 15: *οὗτοι μὲν ἄλλος ἄλλα λέγει· σὺ δὲ εἰπὲ τί λέγεις. Ὁ δὲ* (el. *οὗτος* el. *ἐκεῖνος δὲ*) *εἶπεν· ἐγώ σε, ὦ Φαλῖνε, ἄσμενος ἑώρακα· σύ τε γὰρ Ἕλλην εἶ καὶ ἡμεῖς.*

---

(1) (§ 72: II: anm. 3). Jfr hos Hom. »*βούλομαι ἤ*» [j. vill *hellre*, i st. f. *μᾶλλον ἤ*, t. ex. Il. I: 117: *βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι*. Jfr Od. III: 232], stundom äfven *βούλομαι utan ἤ*, t. ex. Il. I: 112: *πολὺ βούλομαι αὐτὴν Οἴκοι ἔχειν* (multo *malo*).

(1) (§ 73: I). Hom. begagnar ss. 3:e persons personalpronomen:
a) artikeln: *τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεά* o. s. v.;
b) *οὗ*, *οἷ*, *ἕ* (p. 172, not. 2, a); dessutom i acc. sing. *μίν* (Trag. *νίν*), i acc. plur. *σφέ*, i dat. plur. *σφίν*.

Anm. *Αὐτός* kan betyda

1) *»han, hon, det»* såsom *personal*-pronomen (i casus *obliqui*); I: 2, 15: *Μένων καὶ οἱ σὺν αὐτῷ* el. *ἐκείνῳ*.
2) *»han, hon, det»* såsom **indirect** reflexivum (se mom. III: 2).
3) *sjelf* (*utan* föregående artikel).
4) *densamme* (*med* föregående artikel; se § 67: IV, 3).

II. Pron. **Reflexiva** för **första** och **andra** person äro *ἐμαυτοῦ* (plur. *ἡμεῖς αὐτοί*), *σεαυτοῦ* (plur. *ὑμεῖς αὐτοί*), och begagnas, när man afser (det grammatiska el. logiska) subjektet

a) i **samma** sats, t. ex. *φιλῶ ἐμαυτόν*, *φιλεῖς σαυτόν*, men *φιλῶ σε*, *φιλεῖς με* (dock säges *δοκῶ μοι* el. *ἐμοί*, jemte *δοκῶ ἐμαυτῷ*, videor mihi).

b) i **hufvud**satsen, och bisatsen framhålles ss. dettas tanke el. yttrande. *λέγω σὲ ἀδικώτερον εἶναι ἢ ἐμαυτόν* (el. *ἢ ἐμέ*, ty i *detta* fall kan ock pron. *personale* begagnas).

III. Pron. **Reflexivum** för **tredje** person är af *två* slag:

1) **direkta** reflexivum *ἑαυτοῦ*,(1) som afser subj. i **samma** sats; t. ex. *βλάπτουσιν ἑαυτούς*.

Anm. *Ἑαυτοῦ* nyttjas äfven (såsom *suus* i Lat.) med tillbakasyftning på en casus *obliquus* i samma sats för att uttrycka vårt *»egen»* (t. ex. *δίδωμι ἑκάστῳ τὰ ἑαυτοῦ*, tribuo *suum* cuique). — Stundom står *ἑαυτοῦ missbrukadt* i bet. *egen* i st. f. *ἐμαυτοῦ*, *σεαυτοῦ*. VII: 5, 5: *ἧκες ἂν ἀποδόμενος τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια* (*dina* egna). — Xen. Mem. I: 4, 9: *οὐ τὴν ἑαυτοῦ σύ γε ψυχὴν ὁρᾷς* (*din* egen).

2) **indirekta** reflexivum *οὗ*, *οἷ*, *ἕ*, som afser subjektet i **hufvud**satsen, då bisatsen framhålles ss. dettas tanke el. yttrande; men *i prosa*(2)

---

(1) (§ 73: III, 1). Hom. har ofta ss. *direkt* reflexivum

a) *αὐτός* i casus obliqui. II: 125: *μέγα μὲν κλέος αὐτῇ Ποιεῖται* (pros. *ἑαυτῇ* åt *sig sjelf*). — IV, 247: *ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ καταχρύπτων ἤϊσκεν* (pros. *ἑαυτόν sig sjelf*);

b) prosans pron. reflexiva **o**sammandragna, t. ex. *ἐμοὶ αὐτῷ* (pros. *ἐμαυτῷ*), *ἔμ' αὐτόν* (pros. *ἐμαυτόν*); *σοὶ αὐτῷ* (pros. *σεαυτῷ*); *ἓ αὐτόν* el. *αὐτόν μιν* (pros. *ἑαυτόν*, IV: 244), *ἑοῖ αὐτῷ* (pros. *ἑαυτῷ*) o. s. v.

c) *οὗ*, *οἷ*, *ἕ*, se nästa not, b.

(2) (III: 2). Hom. begagnar deremot pron. *οὗ*, *οἷ*, *ἕ*

a) ss. **personal**-pronomen »han, hon, det» (pros. *αὐτός*). IV: 536: *οἳ οἱ ἕποντο* qui *eum* (pros. *αὐτῷ*) sequebantur. — I: 37: *ἐπεὶ πρό οἱ εἴπομεν ἡμεῖς ei* prædiximus. — IV: 649: *αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα ei* dedi;

b) ss. **direkt** reflexivum »sui, sibi, se, **sig**» (pros. *ἑαυτοῦ*). V: 459: *καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο* (pros. *ἀφ' ἑαυτοῦ*, från *sig*);

c) ss. **indirekt** reflexivum »sui, sibi, se, **honom**» o. s. v. (pros. *ἑαυτοῦ* el. *αὐτοῦ*). IV: 526: *φύλασσε δ' ὅγ' εἰς ἐνιαυτόν, Μή ἑ λάθοι παριών* ne *se* lateret (undgå *hans* uppmärksamhet).

På samma sätt stå motsvarande *possessiva* *ὅς* el. *ἑός*, *σφέτερος* el. *σφός*:

a) ss. *enkelt* possessivum »hans, deras» (pros. *αὐτοῦ*, *αὐτῶν*). IV: 618: *Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς* (ejus, hans) *δόμος ἀμφεκάλυψεν Κεῖσέ με νοστήσαντα*. — Il. IX: 307: *ἀνδράσι μαρναμένους δάρων ἕνεκα σφετεράων* (*eorum*, för *deras*, de förr omnämnda Danaërnas);

b) ss. **direkt** *reflexivt* possessivum *»sin egen»* (pros. *ἑαυτοῦ*, *ἑαυτῶν*) I: 4 & 5: *πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχήν* (*suam ipsius* vitam, pros. *τὴν ἑαυτοῦ*). — I: 7: *αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν* (I: 34: *σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν*) *ὄλοντο* (*sua ipsorum* temeritate, pros. *ταῖς ἑαυτῶν ἀτασθαλίαις*);

c) ss. **indirekt** *reflexivt* possessivum »hans, deras» (pros. *ἑαυτοῦ* el, *αὐτοῦ*). V: 740: *λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν Ὃν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο* (hans, den talandes, *suam* stirpem).

nyttjas vanligen i stället ἑαυτοῦ (hvarigenom *hufvudsubjektets* tanke *omedelbart* angifves) eller αὐτός (hvarigenom *författarens uppfattning* deraf angifves), t. ex. Ἀρταξέρξης ἐνόμιζε δίκαιον, τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις ἑαυτοῦ εἶναι (Artaxerxes' tanke omedelbart angifven), el. αὐτοῦ εἶναι (*Xenophons uppfattning* af saken).

Anm. Af οὗ, οἷ, ἕ förekomma *i prosa* vanl. blott formerna οἷ, σφῶν, σφίσι, σφᾶς, och blott i *Infinitiv-* el. *Participial*-constructioner — [I: 1, 1: Δαρεῖος ἐβούλετό οἱ τὼ παῖδε παρεῖναι (apud *se* esse); I: 1, 8: ἠξίου δοθῆναί οἱ τὰς πόλεις *sibi* dari); I: 2, 8: λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν ἐρίζοντά οἱ quod *secum* (med Apollo) pugnaret; VII: 2, 16: ἀπήγγελλον ὅτι ἀπιέναι σφᾶς κελεύει renuntiarunt, illum *se* (dem, de talande) jubere abire] — men t. o. m. i st. f. *dessa* former äro de motsvarande af ἑαυτοῦ el. αὐτός vanligare. (Nominat. plur. σφεῖς VII: 5, 9).

IV. Pron. **Possessiva** utelemnas, ss. i Lat., om egaren synes af sammanhanget [ofta ersättas de ock med artikeln, se § 67: II, a], och äro: för 1:a Pers. ἐμός o. ἡμέτερος, för 2:a Pers. σός o. ὑμέτερος, men i stället för 3:e Personens ὅς (hans) o. σφέτερος (deras) brukas *i prosa* vanligen *Genit.* poss. αὐτοῦ o. αὐτῶν (ὁρῶ τὴν ἀνανδρίαν αὐτοῦ el. αὐτῶν hans el. deras feghet).

Anm. 1. Äfven för pron. poss. af *första* och *andra* person står ofta motsvarande *Genit.* poss., t. ex. »ἐμοῦ ὁ πατήρ» el. »ὁ πατήρ μου» (ἐμοῦ i *denna* ställning blott hos Hom.), οἱ φίλοι ἡμῶν.

Anm. 2. Såsom **reflexiva** possessivbestämningar (syftande tillbaka på *subjektet*, och motsvarande Svenskans **"egen"**, t. ex. »jag ser min *egen* far») nyttjas i Grek. om *en* egare ὁ ἐμαυτοῦ, σεαυτοῦ, ἑαυτοῦ (1), och om *flera* egare ὁ ἡμέτερος αὐτῶν, ὑμέτερος αὐτῶν, ἑαυτῶν (2), t. ex. ὁρῶ τὸν ἐμαυτοῦ (ὁρῶμεν τὸν ἡμέτερον αὐτῶν) πατέρα, — ὁρᾷς τὸν σεαυτοῦ (ὁρᾶτε τὸν ὑμέτερον αὐτῶν) πατέρα, — ὁρᾷ τὸν ἑαυτοῦ (ὁρῶσι τὸν ἑαυτῶν) πατέρα. — I st. f. ἑαυτοῦ o. ἑαυτῶν **kan** dock vid **indirekt** tillbakasyftning αὐτοῦ o. αὐτῶν stå (från *författarens* synpunkt), t. ex. ἔφη (ἔφασαν) τὴν ἑαυτοῦ (ἑαυτῶν) ἀνανδρίαν φεκτὴν εἶναι [*suam* ignaviam] eller, från *författarens* synpunkt, τὴν αὐτοῦ (αὐτῶν) ἀνανδρίαν [ss. *någon gång* i Lat. »ejus» el. »eorum» i stället för suus].

Anm. 3. *Återblick:* Pronomen οὗ, οἷ ἕ är således *i prosa* i allm. *obrukligt*, både ss. pron. *personale* (i stället αὐτός), ss. *dir.* reflexivum (i stället ἑαυτοῦ), och ss. *indir.* reflexivum (i stället ἑαυτοῦ el. αὐτοῦ).

De *deraf* bildade pron. *possessiva* ὅς o. σφέτερος äro likaledes *i prosa* i allm. *obrukliga*, både ss. *enkla* possessiva (i stället *genit.* possess. αὐτοῦ, αὐτῶν), och ss. *reflexiva* possessiva [i stället ἑαυτοῦ o. ἑαυτῶν (el. *indir.* αὐτοῦ o. αὐτῶν)].

Dock finnes *stundom* σφέτερος (ss. *reflexivt* pron. poss.): οἱ στρατιῶται τὸν σφέτερον (= τὸν ἑαυτῶν, *dir.* refl.) μισθὸν τῷ στρατηγῷ ἔδοσαν. Ἔδεισαν μὴ αἱ σφέτεραι νῆες (ne *suæ*, de fruktandes, indir. refl.) ὀλίγαι εἶεν.

---

(1) (IV: anm. 2). Hom. ἐμὸς αὐτοῦ, σὸς αὐτοῦ, ὅς el. ἑός med eller utan αὐτοῦ. — II: 45: ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος (ἀγορεύω). — I: 356: ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' (= σὰ) αὐτῆς ἔργα κόμιζε. — XVI: 196: Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο ᾧ αὐτοῦ γε νόῳ. — Ex. *utan* αὐτοῦ se mom. b i förra noten.

(2) (IV: anm. 2). Hom. (i st. f. prosans ἑαυτῶν) σφός el. σφέτερος med el. utan αὐτῶν. II: 237: σφὰς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιαίως Οἶκον Ὀδυσσῆος. I: 274: μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι. Jfr Od. I: 7 och 34 (i noten 2, mom. b, pag. 172).

V. Pron. **Demonstrativa.**(1)

1. *Ὅδε* anger något ss. omedelbart närvarande o. **nu** varseblifvet, el. **hos** den talande varande; *Οὗτος* ngt ss. **förut** varseblifvet (och nu *föreställdt*), el. **gent emot** den talande varande; *Ἐκεῖνος* ngt ss. mera **aflägset** el. frånvarande. T. ex. *ἥδε ἡ πόλις* den stad, som jag *ser* här el. *är i; αὕτη ἡ πόλις* den *nyss* sedda el. nämnda; *ἐκείνη ἡ πόλις* den i fjerran varande, mer aflägsna staden. Jfr *οἱ τῇδε* de *här* varande, *οἱ ταύτῃ* de *der* (gent emot mig eller i den nyssnämnda trakten) varande, *οἱ ἐκεῖ* de i fjerran (eller på andra sidan grafven) varande.

Anm. Häraf följer ock, att i tal *ὅδε* afser den *talande* [*ὅδε ὁ ἀνήρ jag; ἥδε ἡ χείρ min* hand], *οὗτος* den *till*talade [*σὺ οὗτος* du der; *τίς οὗτος ἔρχεται* hvem kommer der?], *ἐκεῖνος* den *om*talade; — och att med ett följ. nomen (som i detta fall vanl. *saknar* artikel) *ὅδε* bet. *här*, *οὗτος der*, *ἐκεῖνος* der *borta* el. i *fjerran*, t. ex. *ὅδε Κριτόβουλος ἔρχεται* (kommer *här*). III: 5, 9: *πολλὰ ὁρῶ ταῦτα πρόβατα* (många får *der*). *Νῆες ἐκεῖναι πλέουσι* (segla *der borta*).

2. *Οὗτος* syftar på det **föregående**, *ὅδε* på det **efterföljande** — [II: 1, 20: *ταῦτα μὲν δὴ* (det nyss refererade) *σὺ λέγεις· παρ' ἡμῶν δὲ ἀπάγγελλε τάδε, ὅτι...* — I: 9, 29: *τεκμήριον τούτου* (ett bevis på det *föregående*) *καὶ τόδε* (är äfven *följande* omständighet)]; — och af **två** föregående utmärker *ἐκεῖνος* »*den förre*», »*ille*»; och *οὗτος* »*den sednare*», »*hic*» (så framt ej den *förre* mer *intresserar* och derföre ges med *οὗτος*, ss. stundom med »*hic*» i Lat.).

Anm. 1. *Οὗτος* nyttjas dock med afseende på det *efterföljande:*
a) ss. *correlat* till ett följande *relativum ὅς, οἷος* o. s. v.
b) i talesätten *τοῦτο ὅτι* el. *ὡς, τοῦτο ἐάν*. III: 2, 14: *οὐ τοῦτό γε ἐρῶ, ὡς ὑμεῖς καταισχύνετε τοὺς προγόνους.*
c) i *οὕτω — ὥστε*, och för att påpeka en følj. *infinitiv*. *Μία αὕτη ἐστὶ σωτηρία τὸ ἀνδρείως μάχεσθαι. Αὐτὸ τοῦτό ἐστι δικαιοσύνη τὸ μηδένα ἀδικεῖν.*

Anm. 2. Ss. *οὗτος* skiljer sig från *ὅδε*, så skilja sig ock deras derivata (*τοιοῦτος τοσοῦτος τηλικοῦτος* o. s. v. från *τοιόσδε τοσόσδε τηλικόσδε* o. s. v.).

VI. Pron. **Relativa.**(2)

1. De *enkla* relativerna (*ὅς, οἷος, ὅσος*, o. s. v.) afse ett *enskildt* föremål, de *sammansatta* (*ὅστις, ὁποῖος, ὁπόσος*) en hel *klass*. Både enkla och sammansatta betyda *i förening med ἄν* »hvilkensomhelst **som**» (quisquis, quicumque). — De *sammansatta* i förening med *οὖν* betyda hvilkensom*helst* (quivis, quilibet); i förening med *δή* el. *δήποτε* ofta »quivis» el. »nescio quis». VII: 6, 27: *μηδ' ὁντιναοῦν μισθὸν προσαιτήσας, Σεύθην σύμμαχον ὑμῖν προσέλαβον* (ej ens hvilkensomhelst, el. ej ens den ringaste). — IV: 7, 25: *ἐξαπίνης ὅτου δὴ παρεγγυήσαντος οἱ στρατιῶται φέρουσι λίθους* (adhortante nescio quo).

Anm. *Ὅστις* (som *aldrig* lider assimilation) står (stundom i st. f. ett väntadt *ὅς*):
a) i *caussala* (omvexlande med *ὅς γε*) samt (omvexlande med *ὅς*) i *finala* och *consecutiva* relativsatser (der *qui o. conj.* står i Lat.) § 88: 1, anm.
b) i fraserna *οὐδεὶς ὅστις οὐ* (nemo est quin, se pag. 175, anm. 4), *ἔστιν ὅστις* (el. *ὅς*), *ἔστιν οἵτινες* (el. *οἵ*, jemte *εἰσὶν οἵ*, sunt qui). I: 8, 20: *ἔστιν ὅστις κατελήφθη* fuere qui caperentur. — Xen. Mem. I: 4, 2: *ἔστιν οὕστινας τεθαύμακας*; — men alltid *ἦσαν οἵ* (*ἦν οἵ* blott I: 5, 7).

---

(1) (§ 73: V). Såsom demonstrativum begagnar Homerus äfven: a) prosans artikel (§ 67: 1, not. 1); b) prosans relativformer *ὅς* [t. ex. *ὃς γάρ* »ty denne»; jemte *ὁ γάρ*] och *ὅ* [t. ex. *ὃ γάρ* »ty detta»; jemte *τὸ γάρ*].

(2) (VI). Hom. har ofta ss. relativa a) *ὅς τε, ὅσος τε, οἷός τε*, som *till bet.* äro = de enkla (och der *τέ* stundom synes vara *copulativt*, stundom = ett *försvagadt δή*, se § 98: 1, not.); b) vissa former af *artikeln* (se § 67: 1, noten, mom. b).

2. *Omflyttning.* Relativsatsen sättes ofta *före* sin hufvudsats, och **Substantivet,** hvarpå relativsatsen har afseende, **inflyttas i relativsatsen** [i relativets casus, dock ej omedelbart efter detta], och mister artikel och demonstrativ.

Exempel:

['Εγὼ μισῶ τοῦτον τὸν ἄνδρα, ὃν σὺ φιλεῖς blir:] ὃν σὺ φιλεῖς ἄνδρα, (τοῦτον) ἐγὼ μισῶ. — [οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδες blir:] ὃν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν. — [εὖ κατασκευάζει ταύτην τὴν χώραν, ἧς ἄρχει blir:] ἧς ἄρχει χώρας, (ταύτην) εὖ κατασκευάζει. — [οὐκ ἔχω φίλον, ᾧτινι πιστεύσαιμι ἂν blir:] ᾧτινι πιστεύσαιμι ἂν φίλῳ οὐκ ἔχω.

3. *Assimilation.* Om ett *enkelt* relativum (*ὅς, ὅσος, οἷος*)

a) **sjelft** skulle stå i **accusativus,** och

b) afse ett (utsatt el. underförstådt) *correlat* i *Gen.* el. *Dat.*, samt

c) relativsatsen är en verklig **bisats** (så att ej *ὅς* blott är = *καὶ οὗτος*), så sättes ofta relativet i **correlatets** casus. I: 1, 8: *ἀπέπεμπε τοὺς δασμοὺς ἐκ τῶν πόλεων, ὧν* (i st. f. *ἃς*) *Τισσαφέρνης ἐτύγχανεν ἔχων.* — I: 3, 17: *φοβοίμην ἂν τῷ ἡγεμόνι, ᾧ* (i st. f. *ὃν*) *δοίη, ἕπεσθαι.* — VII: 7, 8: *οὐκ εὖ ἐποίησας ἀνθ' ὧν* (i st. f. *τούτων ἃ*) *εὖ ἔπαθες.* — III: 1, 45: *ἐπαινῶ σε ἐφ' οἷς* (i st. f. *τούτοις ἃ*) *λέγεις.*

Anm. 1. *Assimilation* förenas ofta med *omflyttning,* t. ex. *μέμνησθε* [egl. *τοῦ ὅρκου ὃν ὀμωμόκατε*, genom assimilation *τοῦ ὅρκου οὗ ὀμωμόκατε*, och genom omflyttning:] *οὗ ὀμωμόκατε ὅρκου.* — *'Επορεύετο* [egl. *σὺν τῇ δυνάμει ἣν εἶχε*, genom assimilation *σὺν τῇ δυνάμει ᾗ εἶχε*, o. genom omflyttning:] *σὺν ᾗ εἶχε δυνάμει.*

Anm. 2. Assimilation sker *sällan,* om correlatet har *οὗτος* el. *ἐκεῖνος* vid sig, el. om relativet står i *nominativus* (dock är *detta* fallet med *οἷος*, se anm. 3).

Anm. 3. Om *οἷος* skulle stå ss. predikativ vid copulan *εἶναι*, *uteslutes denna,* och *οἷος* **med sitt subject flyttas in i hufvudsatsen** *framför* hufvudordet och sättes i *lika casus* med *detta,* som dervid *mister* artikel och demonstrativ, t. ex.

ἐρῶ τῶν τοιούτων ἀνδρῶν οἷος Σωκράτης ἦν	blir: ἐρῶ (τῶν) οἵων Σωκράτους ἀνδρῶν.
ἡδέως χαρίζομαι τοιούτοις ἀνδράσι οἷοι ὑμεῖς ἐστε	blir: ἡδέως χαρίζομαι οἵοις ὑμῖν ἀνδράσι.
ἐπαινῶ τοιούτους ἄνδρας οἷοι 'Αθηναῖοι ἦσαν	blir: ἐπαινῶ οἵους 'Αθηναίους ἄνδρας.

Obs. Artikeln *kan* (ss. i 1:a ex.) qvarstå, om den före förändringen stått vid *τοιοῦτος* enl. § 67: V, anm. 2.

Anm. 4. I frasen »*οὐδείς* (el. *τίς*) *ὅστις οὐ*» (unusquisque; egl. *οὐδεὶς* el. *τίς ἐστιν ὅστις οὐ* nemo el. quis est qui non) — men *sällan* i andra talesätt — öfvergår *hufvudordet* (*οὐδείς*) till relativets casus, t. ex. *οὐδεὶς ὅστις οὐ ταῦτα ἐποίησεν, οὐδενὸς ὅτου οὐ κατεγέλασεν, οὐδενὶ ὅτῳ οὐκ ἀπεκρίνατο, οὐδένα ὅντινα οὐκ ἔλαβεν.* (Sällan *eljest,* ss. t. ex. III: 1, 6: *ἀνεῖλεν αὐτῷ ὁ 'Απόλλων θεοῖς οἷς ἔδει θύειν*, i st. f. »*θεοὺς οἷς*», eller — med omflyttning enl. 2 — »*οἷς ἔδει θύειν θεοῖς*».)

Anm. 5. Ss. i Lat., så rättar sig ock i Grek. *pron. relat. ὅς* ofta efter ett följ. *predikativ* vid *εἶναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι* o. s. v., i stället f. efter sitt hufvudord [*φίλος, ὃ μέγιστον ἀγαθὸν καλοῦμεν, — ὁ φόβος, ἣν*

αἰδῶ καλοῦμεν] — el. i st. f. att stå i Neutrum Sing. [ἥνπερ (*det*, som) καλοῦμεν μάθησιν, ἀνάμνησίς ἐστιν. Jfr »ἣ θέμις ἐστίν» hos Hom.].

4. Bestämmes ett ord af *flera* relativsatser, så **utsättes** i Grek. relativet blott i **första** satsen, och *underförstås* eller *ersättes med ett demonstrativum* i de öfriga. III: 2, 5: Ἀριαῖος, ὃν ἠθέλομεν βασιλέα καθιστάναι, καὶ (scil. ᾧ) ἐδώκαμεν καὶ (scil. παρ' οὗ) ἐλάβομεν πιστά, κακῶς ποιεῖν πειρᾶται [el. ock καὶ ἐδώκαμεν αὐτῷ καὶ ἐλάβομεν (παρ' αὐτοῦ) πιστά].

VII. Pron. **Interrogativa.** **Direkta** frågeord (τίς, ποῖος, πόσος, πῶς o. s. v.) kunna inleda äfven **in**direkta frågor [*in*direkta frågeord t. ex. ὅστις, ὁποῖος, ὁπόσος, ὅπως o. s. v. blott *in*direkta]. I: 8, 16: ἐθαύμασε τίς παραγγέλλει, καὶ ἤρετο ὅτι εἴη τὸ σύνθημα.

Anm. Grekiskan ernår stor brachylogi, genom att *frågeord* kunna sättas öfverallt, der ett *demonstrativ* skulle stått, om satsen varit en *påståendesats*, t. ex.

a) i **hufvud**satser. Τοὺς τί ποιοῦντας (τοὺς πῶς διακειμένους) πονηροὺς καλοῦμεν; [egl. de som *göra hvad?* (äro *beskaffade huru?*) kalla vi onda =] hvad göra (i hvilken författning äro) de, som o. s. v. — I: 6, 8: τί οὖν ἀδικηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ ἐπιβουλεύων μοι φανερὸς γέγονας; (*qua injuria affectus*, ss. förorättad i *hvad?* =) i *hvad* har du blifvit förorättad, eftersom o. s. v.

b) t. o. m. i **bi**satser. Ὅταν (ἐὰν) τί γένηται, τοῦτο ποιήσεις; hvad skall inträffa förr än du skall göra detta? — ὅπως τί γένηται, τοῦτο ποιεῖς; i hvad syfte gör du detta? — III: 1, 14: τὸν ἐκ ποίας πόλεως στρατηγὸν προσδοκῶ ταῦτα πράξειν; (från *hvilken* stad är den strateg, som jag bör vänta o. s. v.). Demosth. de Cor. § 159: (Αἰσχίνης) ὃν ὅπως ποτὲ οὐκ εὐθὺς ἰδόντες ἀπεστράφητε, θαυμάζω (*quem cur* omnino primo adspectu aversati non sitis, miror).

☞ Två frågeord kunna derf. stå i *samma* sats. Τίς τίνος αἴτιός ἐστι; *hvem* är skyldig och *hvartill?* — Xen. Mem. II: 2, 3: τίνας ὑπὸ τίνων εὕροιμεν ἂν μείζονα εὐεργετημένους ἢ παῖδας ὑπὸ γονέων.

VIII. Pron. **Indefinitum** τίς, någon, kan stundom betyda

a) »*ett slags*», el. »så att säga» (ἀρετὴ ὑγίειά τις τῆς ψυχῆς ἐστι, *quædam* animi valetudo).

b) »*ungefär*», vid quantitativa och qualitativa adjectiva och räkneord. Πόσον τι πλῆθος συμμάχων ἄγει; ungefär huru stor? Τριάκοντά τινας ἔλαβον, några och trettio.

c) »*man*» (II: 2, 4: χρὴ δειπνεῖν ὅτι τις ἔχει), äfven om *en viss* person afses. I: 4, 12: οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι, ἐὰν μή τις (man, d. v. s. Cyrus) αὐτοῖς χρήματα διδῷ.

Anm. 1. Märk εἷς τις ngn enda; πᾶς τις el. ἕκαστός τις hknsomhelst. Stundom är τίς (ss. aliquis) = ngn *betydande*, t. ex. λέγειν τι *aliquid* dicere, säga ngt *anmärkningsvärdt* (mots. är οὐδὲν λέγειν säga ngt af intet värde). Eur. El. 939: ηὔχεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων.

Anm. 2. Vårt obestämda »*man*» uttryckes oftast med τίς, stundom ock

a) med *tredje* pers. *plur.* (i de allmänna uttrycken »man säger, tror, kallar»); λέγουσι, νομίζουσι, καλοῦσι o. s. v.

b) med *andra* pers. *sing.*, men blott i *modesta* påståenden (med opt. o. ἄν el. ind. af imperf. el. aor. med ἄν, § 78: 1); εἴποις ἂν dixeris, εἶπες ἂν el. ἡγήσω ἂν diceres, crederes.

c) med *Passivum*, men **aldrig** **im**personelt (utom *stundom* vid λέγεται, ὁμολογεῖται o. s. v., § 91: II, A, anm. 1). Sådana uttryck som curritur, ventum est o. s. v. bildas ej i Grek.

IX. *Ἄλλος* (alius) bet. en annan; *ἕτερος* (alter) en annan **af två,** el. med bibegrepp af *olikhet* eller *motsats;* — *ἄλλοι* andra, *οἱ ἄλλοι* de *öfriga* (partitivt), *οἱ ἕτεροι* det andra *partiet.* Således bet. t. ex. *ἡ ἄλλη χώρα* den öfriga *delen* af landet; *ἡ ἑτέρα χώρα* ena landet *af två.* *Ὁ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ παρήγγειλε τὴν συμφοράν*, alter alteri cladem narravit.

Anm. *Ἄλλος καὶ ἄλλος* (I: 5, 12), den ena efter den andra. *Εἶπον ἄλλος ἄλλο*, alius aliud dixerunt; *ἄλλος ἄλλῃ φέρεται*, ruunt alius in aliam partem. — Ofta betyder *ἄλλος eljest* el. *för öfrigt* (I: 5, 5: *οὐκ ἦν χόρτος, οὐδὲ ἄλλο δένδρον οὐδέν*).

Kap. III. Om Verbum.

§ 74. Genera Verbi.

I. Activum af många *trans.* verba har *äfven* en **intrans.** bet., t. ex. *ἄγειν* (scil. *τὸ στράτευμα*) *tåga.* Jfr *ἐλαύνειν* egl. sätta i rörelse (scil. *τὸν ἵππον, τὴν στρατιάν*) *rida, tåga.* — *καταλύειν* (scil. *τὰ ὑποζύγια*) göra halt, *rasta;* — *ἀναζευγνύναι* bryta upp. — *ὁρμᾶν* (egl. sätta i rörelse) *framtränga* (Pass. *ὁρμᾶσθαι* bryta upp). — *εὖ ἔχειν* förhålla el. befinna sig väl o. s. v.

Anm. 1. Hit höra många *composita,* t. ex.

af *διδόναι*: *ἐνδιδόναι* ge efter, *ἐπιδιδόναι* göra framsteg, *ἐκδιδόναι* (scil. *τὸ ὕδωρ*, ss. ock *ἐξιέναι*) utfalla i;

af *βάλλειν*: *συμβάλλειν* congredi, *εἰς-* el. *ἐμβάλλειν* infalla (i ett land), *μεταβ.* förändras;

af *ἔχειν*: *ἀπέχειν* vara aflägsen, *διέχειν* vara skild, *προέχειν* framstå, *παρέχειν* gå an, *προσέχειν* (scil. *τὸν νοῦν*) vara uppmärksam, (scil. *τὴν ναῦν*) landa vid, t. ex. *εἰς Δῆλον* (§ 71: III, 2);

af *λείπειν*: *ἐπι-* el. *ἐκλείπειν* aftaga, deficere o. s. v.

Anm. 2. Om *vissa* tempp. med *trans.*, *vissa* tempp. med *intrans.* bet. se formläran § 63: anm.

II. Passivum nyttjas *personelt* i Grek. ej blott af verba, som fordra *Acc.* (ss. i Lat.), utan ock af dem, som fordra *Gen.* el. *Dat.*, t. ex.

καταφρονῶ τινος, pass. *καταφρονεῖταί τις*. *Πιστεύω τοῖς ἀγαθοῖς*, pass. *πιστεύονται οἱ ἀγαθοί* probis hominibus creditur. *Φθονῶ τοῖς φίλοις*, pass. *οἱ φίλοι φθονοῦνται ὑπ' ἐμοῦ* amicis invidetur a me. Så ock t. ex. *ἀμελεῖταί τις* (fastän act. *ἀμελῶ τινος*), *ἀπειλεῖταί τις* (fastän act. *ἀπειλῶ τινι* minor alicui) o. s. v.

Anm. 1. Om *Agenten* vid passiva verba gäller, att

a) *Saklig* Agent står *än* ss. Dat. Caussæ (*νόσῳ διαφθείρεσθαι*), *än* i Gen. med *ὑπό* (*ὑπὸ λιμοῦ ἀπολέσθαι*).

b) *Personlig* Agent står *vanl.* i *Genit. med ὑπό* (*Ὀρόντης ὑπὸ Κύρου θανάτῳ ἐζημιώθη*); — men i **Dat. alltid** vid **verbalia** på *τέος* [ss. i Lat. vid gerundivum: *τοῦτο ποιητέον μοι*, hoc *mihi* faciendum est], **ofta** ock vid **perf. o. plusqu.** passivi (1) [ej blott (ss. i Lat.) af verba cognoscendi

---

(1) (§ 74: II, anm. 1, b). Hom. har personlig agent i Dat. äfven vid *andra* tempp. än Perf. o. Plusqu. Passivi. Il. III: 429: *ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ* (i st. f. *ὑπ' ἀνδρός*). III: 90: *δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν.* [Stundom finnes hos skalder agent i *genitivus:* Hom. Od. VIII: 499: *ὁρμηθεὶς θεοῦ a deo concitatus. κεῖσαι σᾶς ἀλόχου σφαγείς*, Eur. El. 123].

utan ock af andra, t. ex. τὰ πεπραγμένα μοι el. ὑπ' ἐμοῦ, quæ *a me* facta sunt].

Obs. I st. f. ὑπό och Gen. står någon gång παρά (vid verba »gifva») eller (mest hos skalder) πρός el. ἐκ. Ὁμολογεῖται πρὸς πάντων (I: 9, 20), παρὰ πάντων (I: 9, 1). Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται Ἐκ Διός (Hom. Il. II: 69).

Anm. 2. Verba med *personens och sakens* accusat. ha i pass. *sak*-accusat. oförändrad (se § 69: IV, 2, 3); — vid verba med *en* accusativ och en *genitiv el. dativ* blir i pass. *accusativen* subjekt, utom stundom vid pass. af verba *»ålägga, anförtro»* och dem, som hafva *person* i *Gen.* el. *Dat.* och hans kroppsdel i accusat., se § 71: III, anm. 1.

Anm. 3. Många verba hafva redan i *act.* en *passiv* bet. och construeras derför med ὑπό o. gen., t. ex. V: 1, 15: ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου (act. ἀποκτείνειν). — III: 4, 11: ἀπώλεσαν τὴν ἀρχὴν ὑπὸ Περσῶν Μῆδοι (beröfvades, act. στερεῖν); — I: 3, 4: εὖ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου (behandlades väl, act. εὖ ποιεῖν τινα); — VII: 7, 23: εὖ ἀκούειν ὑπό τινος väl omtalas af, stå i godt rykte hos, bene audire (act. εὖ λέγειν τινά); jfr φεύγειν ὑπό τινος vara anklagad af (act. διώκειν); ἐκπίπτειν ὑπό τινος fördrifvas el. landsförvisas af (act. ἐκβάλλειν drifva i landsflykt I: 1, 7); δίκην διδόναι ὑπό τινος straffas af (IV: 4, 14; act. δίκην ἐπιτιθέναι τινί I: 3, 10).

III. Medium har *reflexiv* betydelse och är af **tre** slag, **allteftersom det uttrycker, att subjektet utför handlingen**

a) på sig sjelft ss. objekt (= **transitivt** Medium och *minst* ofta förekommande), t. ex. λούω jag tvättar, λοῦμαι tvättar *mig*. Jfr στεφανοῦσθαι bekransa *sig*, τρέπεσθαι vända *sig*, ἵστασθαι ställa *sig*.

Anm. *Transitivt* Medium uttryckes af de *flesta* verba genom tillägg af *pron. reflexivum* ss. objekt till activum, t. ex. ἀποκτείνω ἐμαυτόν.

b) med egna krafter o. medel — el. inom sig (= **dynamiskt** Medium och *oftare* förekommande), t. ex. πόλεμον ποιεῖν anstifta, ποιεῖσθαι föra *med egna medel*. Jfr λύειν lösa, λύεσθαι (lösa med egna medel) *friköpa;* — παρέχειν förskaffa, παρέχεσθαι försk. af egna medel, *»bestå»;* — φράζειν tala, φράζεσθαι (tala *inom sig*) *tänka;* — σκοπεῖν betrakta, σκοπεῖσθαι (betrakta *inom sig*) pröfva, öfverlägga.

c) åt sig el. i sitt intresse (= **intressets** Medium och *oftast* förekommande), t. ex. πορίζεσθαι förskaffa *åt sig*. Jfr νόμους τιθέναι uppställa, ferre (om lagstiftaren), ν. τίθεσθαι uppställa *åt sig*, sancire (om folket); — αἱρεῖσθαι στρατηγόν (taga *åt sig*) utvälja; — προβάλλεσθαι ἀσπίδα hålla fram till skydd *åt sig;* — τρέψασθαι (vända bort *från sig*) slå på flykten (men τραπέσθαι vända *sig*, *fly*, *transit.* Med.).

Anm. 1. Intressets Med. kan man ofta öfversätta genom att i Svenskan foga ett pron. *poss.* till dess objekt. I: 4, 7: τὰ πλείστου ἄξια ἐνθέμενοι (*sina* värdefullaste saker) ἀπέπλευσαν. — Märk τίθεσθαι τὰ ὅπλα aflägga el. ställa i ordning *sina* vapen, d. v. s. a) *göra halt;* b) *uppställa sig*.

Anm. 2. Medium kan (såsom ock Activum) hafva

a) *causativ* betydelse, t. ex. χρῆσθαι θεῷ *låta* gifva sig orakelsvar, d. v. s. *fråga* oraklet (act. χρῆν *ge* orakelsvar); δικάζεσθαι *låta* skipa rätt åt sig, d. v. s. *processa*.

b) *reciprok* bet., t. ex. βουλεύεσθαι, διαλέγεσθαι, *sinsemellan* rådslå, samtala.

Anm. 3. Om Passiva och Mediala *Deponentia* se § 64; om Mediala *Passiva* § 63: anm.

§ 75. Tempora.

I. Præsens betecknar, att något sker a) *nu*, eller b) *alltid* (ss. i sentenser: ἔστι θεός).

Anm. 1. Præs. *Historicum* (1) brukas ännu friare än i Latinet. I: 1, 1: Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος παῖδες γίγνονται δύο.

Anm. 2. **Perfect**-betydelse hafva Præsentia ἥκω j. har kommit (och är här), οἴχομαι j. har gått bort (och är borta), samt ofta præs. af verba *»förnimma»* (ἀκούω, αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι, μανθάνω) och νικῶ, κρατῶ, φεύγω, ἀδικῶ, t. ex. I: 9, 28: ἐξ ὧν ἀκούω, quantum quidem *audio*, så vidt jag *hört*. — V: 7, 29: εἰ μὲν ἀδικεῖ (*har* förorättat) ὑμᾶς, οἴχεται ἀποπλέων (*har* seglat bort) οὐ δοὺς ὑμῖν δίκην, εἰ δὲ μὴ ἀδικεῖ, φεύγει (*har* flytt) δείσας μὴ ἀδίκως ἀποθάνῃ. — II: 1, 4: ἀπαγγέλλετε ὅτι ἡμεῖς γε νικῶμεν (*ha* besegrat) βασιλέα.

☞ *Perfect*-betydelse få ock Præsentia vid πάλαι, ἤδη och det Homeriska πάρος (ss. vid jamdiu, jamdudum). πάλαι τοῦτο σκοπῶ, jamdiu considero. πολλὰ ἤδη ἔτη ἐν Ἀθήναις οἰκεῖτε, multos jam annos habitatis.

Anm. 3. **Futur**-betydelse hafva ofta ἔρχομαι, πορεύομαι, *alltid* (i præs. *ind.*) εἶμι.

II. Imperfectum betecknar, att något i förfluten tid skedde, **men med bibegrepp**

a) af perduration (om *tillstånd;* el. om det i tiden sig utvecklande, någon tid räckande, som *höll på* att ske);

b) af iterering (om *tänkesätt, vanor, plägseder* o. s. v.).

Exempel:

a) I: 1, 1: ἐπεὶ ἠσθένει Δαρεῖος (*låg* el. *var* sjuk) καὶ ὑπώπτευε τελευτὴν τοῦ βίου (hade en fortfarande aning om), ἐβούλετο τὼ παῖδε παρεῖναι (hyste han en fortfarande önskan att). — I: 1, 6: ὧδε ἐποιεῖτο τὴν συλλογήν, så gick han (hela tiden) till väga vid församlandet.

b) I: 4, 9: τοὺς ἰχθῦς οἱ Σύροι θεοὺς ἐνόμιζον καὶ ἀδικεῖν οὐκ εἴων. — I: 5, 5: οἱ ἐνοικοῦντες ὄνους ἀλέτας ὀρύττοντες καὶ ποιοῦντες εἰς Βαβυλῶνα ἦγον καὶ ἐπώλουν (förde och sålde dem, den ena efter den andra).

Anm. 1. *Opt.*, *Inf.* och *Participium* af Præs. tillhöra äfven *Imperfectum*. »χειμὼν τότε ἦν» blir: εἶπεν ὅτι χειμὼν τότε εἴη el. ἔφη χειμῶνα τότε εἶναι (att då *var* vinter); jfr part. ὀρύττοντες och ποιοῦντες (= ὤρυττον, ἐποίουν) straxt ofvan!

Anm. 2. Stundom uttrycker Imperf. att man *försökte* el. *ville* göra något (imperf. *conatûs*) el. att något *»var nära»* el. *»på väg»* att ske, t. ex. ἐδίδου (han ville gifva =) erbjöd. — I: 3, 1: Κλέαρχος τοὺς στρατιώτας ἐβιάζετο (*försökte* tvinga) ἰέναι. οἱ δὲ αὐτὸν ἔβαλλον [på samma sätt står stundom præs.]. — V: 8, 2: τῷ ῥίγει ἀπωλλύμεθα (voro nära att förgås).

III. Perfectum betecknar, att något i förfl. tid har skett **och med sitt resultat qvarstår i närv. tid** (ss. perf. *logicum* i Lat.). *Κέκλημαι* jag har blifvit kallad *och heter nu*. Jfr κέκτημαι jag har förvärfvat *och eger nu*. *Μέμνημαι* jag har erinrat mig och *kommer nu ihåg*. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ γέγραπται, ὅτι... det har blifvit skrifvet *och står att läsa,* att... Ἡ θύρα κέκλεισται dörren har blifvit tillsluten *och står stängd*.

---

(1) (§ 75: 1, anm. 1). Præs. Hist. brukas *aldrig* hos *Hom.* (men ofta hos Tragici, stundom på ett för oss oväntadt sätt).

IV. Plusquamperf. betecknar, att något i förfl. tid *före* en *annan* handling hade skett **och då qvarstod med sitt resultat.** III: 4, 7: *ἡ πόλις ᾠκοδόμητο πλίνθοις κεραμίαις* (hade blifvit uppförd *och var byggd*).

Anm. 1. I alla verba, der *perf.* kan öfversättas med ett *præs.*, kan derföre *plusquamperf.* öfversättas med ett *imperf.* *Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐγέγραπτο ὅτι* (stod att läsa att). V: 10, 8: *αἱ πύλαι ἐκέκλειντο* (hade blifvit tillslutna och *stodo stängda*).

Anm. 2. *Opt.*, *Inf.* och *Participium* af Perf. tillhöra äfven *Plusqu.*, t. ex. *ἔφασαν τὰς πύλας κεκλεῖσθαι* (*stodo* stängda).

V. Aoristus betecknar, att något i *förfl.* tid skedde, **men så,** att den **blott nämner** handlingen (liksom i dess sammanfattning el. ss. »momentan») **och utan att bestämma något** om dess perduration el. iterering (ss. Imperf.[1]), el. om dess qvarstående med sitt resultat (ss. Perf. o. Plusqu.); — och Aoristus nyttjas derföre

a) i berättelser (ss. Latinets Perf. *Historicum*), när förflutna händelser framställas **utan** (ofvannämnda) **bibestämning,** t. ex. *ἡ πόλις ᾠκοδομήθη* »staden uppfördes» (*ᾠκοδομεῖτο höll på att* uppföras el. uppfördes *flera gånger; ᾠκοδόμητο* hade blifvit uppförd och *var byggd*). *Ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἐγράφη* »det skrefs» (*ἐγράφετο höll på att* skrifvas el. skrefs *flera gånger; ἐγέγραπτο* hade skrifvits *och stod att läsa*).

Anm. *Så* står Aoristus såväl i *hufvud*satser (der *vi* vanl. ha *imperf.*), som i *bisatser* (isynh. temporala, der *vi* ofta ha *plusqu.*), t. o. m. der med noggrannare beteckning plusqu. *kunde* stå (se ex. 4 o. 5).

Exempel:

1. *Πύῤῥος ὁ βασιλεὺς ὁδεύων ἐνέτυχε* (»påträffade») *κυνὶ φρουροῦντι νεκρὸν καὶ ἐκέλευσε μεθ' ἑαυτοῦ κομίζειν αὐτόν. Ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις ὅτε ἐξέτασις ἐγίγνετο* (*höll på* att ske el. *pågick*, mom. II), *ὁ κύων ἰδὼν τοὺς φονέας προέδραμε* (rusade fram) *καὶ καθυλάκτει αὐτούς* (skällde *ihållande* på dem).
2. V: 4, 22: *ἐπεὶ ἐκαλλιερήσαντο* (»*hade* offrat, V: a, anm.), *ἀριστήσαντες* (*sedan* de frukosterat, b, anm. 2) *ἐπορεύοντο* (duration) *τοὺς τοξότας μεταξὺ τῶν λόχων ἔχοντες* (*under tiden*, II, anm. 1). *Ἦσαν γὰρ τῶν πολεμίων οἳ λίθοις ἔβαλλον* (iterering). *Τούτους οὖν ἀνέστελλον* (*försökte* tillbakadrifva, II: anm. 2) *οἱ τοξόται καὶ οἱ πελτασταί· οἱ δ' ἄλλοι ἐπορεύοντο ἐπὶ τὸ χωρίον ἀφ' οὗ τῇ προτεραίᾳ οἱ βάρβαροι ἐτράπησαν* (»*hade* flytt», V: a, anm.)· *ἐνταῦθα γὰρ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἀντιτεταγμένοι* (hade uppställt sig *och stodo färdiga* till motvärn, IV). *Τοὺς μὲν οὖν πελταστὰς ἐδέξαντο οἱ βάρβαροι καὶ ἐμάχοντο, ἐπεὶ δὲ ἐγγὺς ἦσαν οἱ ὁπλῖται, ἐτράποντο* (aor. om deras ögonblickliga vändning, i motsats till imperf. *ἐμάχοντο* om deras en tid räckande strid). *Καὶ οἱ πελτασταὶ εἵποντο διώκοντες ἄνω πρὸς τὴν μητρόπολιν* [förföljde dem hela tiden]. *Ἐπεὶ δὲ ἄνω ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ πολέμιοι ὁμοῦ δὴ πάντες γενόμενοι* (*sedan* de förenat sig) *ἐξηκόντιζον* (slungade flera gånger) *καὶ δόρατα ἔχοντες ἐπειρῶντο* (försökte en stund) *ἀμύνεσθαι. Ἐπεὶ δὲ οὐχ ὑφίεντο οἱ Ἕλληνες* (fortfarande ansatte dem), *ἔφυγον οἱ βάρβαροι λιπόντες* (*i det* de lemuade, se b, anm. 2), *τὸ χωρίον.*
3. Xen. Mem. I: 2, 39: *Κριτίας καὶ Ἀλκιβιάδης οὐκ ἀρέσκοντος αὐτοῖς Σωκράτους ὡμιλησάτην* (»umgingos med honom»; handlingen blott *nämnd*) *ὃν χρόνον ὡμιλείτην αὐτῷ* (»hela den tid deras umgänge *fortvarade*»; duration).

(1) (§ 75: V). Hos *Hom.* står dock *ofta* imperfectum med bet. af aoristus (i *prosa* blott *ἔφην, ἔλεγον, ἐκέλευον, ᾔειν, ἧκον* o. *ᾠχόμην*); t. ex. *τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.* — Il. I: 437: *ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης, Ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν.* — Il. II: 106 & 107 stå *λεῖπεν* o. *ἔλιπεν* bredvid hvarandra, båda = lemnade (*en* gång).

4. *Τοῦτο ἐποίησεν ἐπεὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη* (»sedan dörren *hade* blifvit tillsluten»; *ἐπεὶ ἐκλείετο* när den *höll på att* tillslutas; *ἐπεὶ ἐκέκλειστο* när den hade blifvit tillsluten och *stod stängd*).

5. I: 1, 2: *βασιλεὺς Κῦρον μεταπέμπεται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἧς αὐτὸν σατράπην ἐποίησε* (*hade* gjort, V: a, anm.). I: 6, 6: *ἦσαν αἱ Ἰωνικαὶ πόλεις Τισσαφέρνους τὸ ἀρχαῖον, τότε δ' ἀπέστησαν* (*hade* affallit). — Så står ock aor. för *perf.* i brefstil och tal, t. ex. *ἐπιστολήν σοι ἔπεμψα* (misi litteras); *ἔπεμψαν* (miserunt) *ἡμᾶς Λακεδαιμόνιοι.*

b) af verba = *ett tillstånd el. en fortfarande verksamhet* betecknar **aor.** *ofta* (ej alltid) tillståndets el. verksamhetens **inträde i verkligheten** el. **början;** så bet. t. ex. ofta *ἐβασίλευσα, ἐπλούτησα* jag *blef* kung, rik, (imperf. jag *var* kung, rik). Jfr *ἔσχον* jag *erhöll* (imperf. *εἶχον* jag hade), *ἐπολέμησα* j. *började* krig (imperf. j. krigade), samt aor. af verba affectuum, t. ex. *ἥσθην, ὠργίσθην* j. *råkade i* glädje, vrede (imperf. j. *var* glad, vred); — *ἐθαύμασα, ἐφοβήθην, ἐγέλασα* j. föll i förvåning, fruktan, skratt; — *ἐράω* j. älskar, *ἠράσθην* j. *blef kär* uti. *Τοῦτο ἐγένετο ἐπεὶ ἠσθένησε βασιλεύς* (sedan han hade *blifvit* sjuk; *ὅτε ἠσθένει* under det han *var* sjuk).

Anm. 1. Ehuru ej aoristen i och för sig uttrycker *iterering*, kan den dock — (emedan det förflutna kan framställas ss. *erfarenhetsrön* eller till *jemförelse*) — stå om något itereradt:

a) i *ordspråk och sentenser* (**gnomisk** aoristus), i st. f. det *vanligare* præsens: *πολλὰ ἀνθρώποις παρὰ γνώμην ἔπεσε* (egl. har händt och kan derföre hända), »plägar hända» el. »händer»;

b) i *liknelser* i bisatser **hos Hom.** i st. f. prosans conj. med *ἄν* (1).

Anm. 2. Participium **Aoristi** anger något före hufvudverbets handling **föregående** el. fulländadt [blott då *äfven verbum finitum* står i *aoristus*, något *i och med* detsamma skeende]; Participium **Præsentis** något dermed **samtidigt** el. ännu ofulländadt; t. ex.

ἀπῄει ταῦτα εἰπών sedan han *hade* sagt detta (*λέγων under det* han *sade*); *ἀποθνήσκων* på dödsbädden, *ἀποθανών* efter döden. [Deremot t. ex. *εὖ ἐποίησας ἀναμνήσας με τοῦτο i och med att* (vid ett verb. finitum i aoristus); derföre står ock vanl. *aor.* part. vid *ἔφθασα, ἔλαθον*, § 94: II].

Anm. 3. Conj., Opt. och Inf. *Aoristi* såväl som *Præsentis* kunna afse hvilken tid *som helst* (närvar., förfluten el. tillkommande), men Præsensformerna ange handlingen med bibegrepp af perduration l. iterering, **Aorist**-formerna handlingen **utan** detta bibegrepp (i dess sammanfattning el. ss. momentan).

I: 4, 5: *Κῦρος τὰς ναῦς μετεπέμψατο, ὅπως ὁπλίτας ἀποβιβάσειεν εἴσω καὶ ἔξω τῶν πυλῶν καὶ βιασάμενοι τοὺς πολεμίους παρέλθοιεν εἰ φυλάττοιεν* (ett framtida tillstånd; de två förra verberna deremot = framtida momentana fall).

Anm. 4. Samma skillnad gäller ock för Imperativerna: Imperativus *Aoristi* anger en befallning för *ett enskildt* fall, Imperat. *Præsentis* för *alla* tider eller med bibegrepp af *duration*, och står derföre *i lagar*, t. ex.

τίμα τοὺς γονεῖς ära *alltid* (*τίμησον* ära *nu* el. i ett enskildt fall). *μὴ θορυβεῖτε* (*stån ej* och larmen) *ἀλλὰ βοηθήσατέ μοι* (utan hjelpen mig).

---

(1) (§ 75: V, b, anm. 1, b). Jfr Il. III: 33: *Ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν παλίνορσος ἀπέστη, Οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα, Ἄψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε παρειάς, Ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων* (*Ἀλέξανδρος*), — i st. f. prosans *ὅταν ἀποστῇ, ... καὶ ὑπολάβῃ, καὶ ἀναχωρήσῃ, καὶ ἕλῃ.*

Stundom står ock i liknelser omvexlande aoristus indicat., *conjunctivus* utan *ἄν*, samt *ind. af præs. el. perf.*, t. ex. Od. IV: 335; V: 328, 368.

Anm. 5. Om Aoristi *Conj.* o. *Opt.* i bet. af *Fut. Exactum* se § 79: II, b; — om Aor. *Opt. med ἄν* se § 76: III, b; — om Aor. *Ind. med ἄν* om något *itereradt* el. *overkligt* el. *modest* utsagdt om *förfluten* tid, se § 77: II, a, b, c.

VI. Futurum **Simplex** betecknar (ss. i Lat.), att något skall ske: *γράψω* jag skall skrifva, *βασιλεύσω* jag skall blifva el. vara konung.

Anm. 1. Fut. ersätter i *1:a* person ofta Conj. *Deliberativus* (se § 76: II, b, anm.); i *2:a* person ofta *Imperativus* (se § 78: III, 2, b).

Anm. 2. Om bruket af Fut. Ind. (*mot* Latinet) i *Final*satser och Relativsatser med *consecutiv* el. *final* bibetydelse, se § 84; II, anm. 2, och § 88: I, anm.

Anm. 3. *Optativus* Futuri brukas *sällan,* neml. blott i Or. Obliqua efter *hist.* tempus (men äfven *der* är Fut. *Ind.* vanligare; se § 79: I, b, *β*).

VII. Futurum **Exactum** betecknar (ss. i Lat.)

a) att något skall hafva skett i *tillkommande* tid: *τοῦτο πεποιηκὼς ἔσομαι* (jfr anm. 2) hoc fecero; *πεπράξεται* factum erit.

b) att något *skall* ske, men **säkert, ofördröjligen,** el. ock **i och med en annan** handling. — I: 5, 16: *εἰ μάχην συνάψετε, νομίζετε ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ἐμέ τε κατακεκόψεσθαι καὶ ὑμᾶς.* — II: 4, 5: *ἅμα ταῦτα ποιούντων ἡμῶν εὐθὺς Ἀριαῖος ἀφεστήξει· ὥστε φίλος ἡμῖν οὐδεὶς λελείψεται.* — VII: 6, 36: *ἢν ποιήσητε* (si feceritis, § 79: II, b) *ἃ λέγετε, ἴστε, ὅτι ἄνδρα κατακανόντες ἔσεσθε πολλὰ πρὸ ὑμῶν ἀγρυπνήσαντα* [att I *i och med detsamma* skolen döda en man o. s. v.; jfr Lat. »si hodie vicero, bellum *finiero*»].

Anm. 1. Af verba, hvilkas *Perf.* får bet. af ett nytt *Præsens,* får Fut. *Exactum* bet. af ett nytt Fut. *Simplex,* t. ex.
κεκλήσομαι jag skall *heta* (*κληθήσομαι* j. skall *kallas*); — *κεκτήσομαι* j. skall *ega* (*κτήσομαι* jag skall förvärfva).

Anm. 2. Fut. Exactum och dess *activa* omskrifning [genom *ἔσομαι* och part. *perfecti,* stundom *aoristi,* ss. i ex. VII: 6, 36 ofvan] måste i hypothetiska, hypothetiskt relativa och temporala satser ersättas med annat uttryckssätt, se § 79: II, b.

VIII. Futurum **Periphrasticum** bildas genom *μέλλω* (*ἔμελλον*) med infinit. **futuri** (mindre ofta præsentis, *sällan aoristi*) och betecknar (ss. Latinets -urus sum, eram), att man *har beslutat* el. *står i begrepp att* göra något, eller (vid intrans.) att något *är på väg* att ske (1).
I: 8, 1: *πλησίον ἦν ὁ σταθμὸς ἔνθα ἔμελλε καταλύσειν.* — II: 1, 3: *ἔλεγεν ὅτι ταύτην τὴν ἡμέραν περιμείνειεν ἂν* (§ 76: III, b) *αὐτοὺς εἰ μέλλοιεν ἥκειν.*

Anm. Stundom bet. detta Fut. Periphrasticum »*vilja*» (III: 1, 2: *ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἔμελλεν*); — stundom står det om hvad som *beräknas kunna* ske. IV: 7, 16: *οἱ Χάλυβες ᾖδον καὶ ἐχόρευον ὁπότε οἱ πολέμιοι ὄψεσθαι αὐτοὺς ἔμελλον* (beräknades kunna se dem).

---

(1) (§ 75: VIII). Hos *Hom.* är *μέλλω* med inf. sällan temporalt, utan betyder
a) »det torde», el. »*är sannolikt*» (ett slags *modest påstående*). IV: 94: *καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν* (I torden ha hört). — Il. II: 116: *οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι.*
b) det är *bestämdt af ödet* (el. andra). VI: 165: (*ἦλθον*) *Τὴν ὁδὸν ᾗ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι* (der det *var bestämdt,* att lidanden skulle träffa mig).

Modi a) i **hufvud**satser (§§ 76—78).

§ 76. Modi i hufvudsatser.

I. Indicativus utsäger (ss. i Lat.) något ss. **verkligt;** dock utsäger *imperfectum* och *aoristus* (sällan plusqu.) indicativi [ss. *Latinets* imperf. o. plusqu. *Conj.*] något ss. **overkligt**

a) **utan** ἄν: i **önskningar** (se § 78: II, b och c; så ock i εἰ-satser enl. § 85: II, 2);

b) **med** ἄν: i **påståenden och frågor** (såvida de ej der beteckna något *itereradt,* el. *modest* utsagdt), se § 77: II, b (jfr ibid. a och c).

II. Conjunctivus utsäger något ss. **ifrågasatt** att förverkligas och brukas i Grek. *mindre* än i Lat., neml. blott

a) ss. Conjunctivus *Hortativus* (blott i *första* pers. Sing. och Plur.), då subjektet uppmanar *sig* el. *sig och andra* att företaga handlingen [ofta, i *Sing.* nästan *alltid*, inledd med φέρε, ἄγε (ἄγετε), ἴθι »välan!»].
φέρε ἴδω låt mig se till; ἄγε (ἄγετε) σκοπῶμεν καθ' ἓν ἕκαστον singula consideremus; ἴωμεν eamus; μὴ μέλλωμεν ne cunctemur.

b) ss. Conj. *Deliberativus* (vanl. blott i *första* pers. Sing. o. Plur.) då subjektet frågar *sig* el. *sig och andra*, om det **bör** företaga handlingen [ofta inledd med βούλει, βούλεσθε].
Xen. Mem. II: 1, 1: βούλει σκοπῶμεν; (vill du, att vi skola se till?). — τί ποιῶ el. ποιῶμεν; (hvad *bör* jag, *böra* vi göra?). — φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν; (*böra* vi säga, eller ej?).

Anm. I deliberat. frågor kan ock *fut. ind.* el. [*modest* fut., d. v. s.] ἄν *o. opt.* stå (ποῖ τράπωμαι el. τρέψομαι el. τραποίμην ἄν; quo me vertam?). — *Sällan* förekommer Conj. deliberativus i *tredje* person (ännu mer sällan i *andra*), t. ex. ποῖ φύγῃ (i st. f. det vanligare φύγοι ἄν el. φευξεῖται el. δεῖ αὐτὸν φυγεῖν).

c) **(i förbud)** ss. ersättning för **Aoristi** Imperativus, hvilken, om den skall negeras, **måste** i **andra** och *kan* i *tredje* person öfvergå till **Conjunctivus** Aoristi, t. ex.
τοῦτο ποίησον blir, nekadt, τοῦτο μὴ ποιήσῃς (ne *feceris, du* göre ej). — τοῦτο ποιησάτω blir, nekadt, τοῦτο μὴ ποιήσῃ el. μὴ ποιησάτω. [Deremot blir τοῦτο ποίει el. ποιείτω (*præs.* imp.), nekadt, τοῦτο μὴ ποίει (ne *facias, man* göre ej) el. ποιείτω.]

Anm. Conjunctivus i *modesta påståenden* om något *närvar.* el. *tillkommande* står ofta i *poesin* (1), men *aldrig* i *prosa* (som i stället har opt. o. ἄν enl. III: b).

---

(1) (§ 76: II, *c*, anm.). T. ex. hos Hom., der **Conj.** ofta (*med* el. *utan* ἄν el. κέν) står ss. ett **modest Futurum** (oftast i *första*, ofta i *tredje*, sällan i *andra* person).

Il. I: 262: Οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι (ej heller *torde* jag få se; = prosans ἴδοιμι ἄν).

Od. VI: 201: Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται ὅς o. s. v. (= prosans γένοιτο ἄν).

V: 465: Ὤ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται (pros. τί πάθοιμι ἄν, γένοιτο ἄν; modesta frågor om framtiden).

Il. I: 150: πῶς τίς τοι πείθηται; hurn skulle någon kunna lyda dig? (= πῶς ἂν πείθοιτο). — Il. III: 55: Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις (= οὐκ ἂν συμφέροι *torde* ej komma att båta). — Od. IV: 389: ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδόν [*han* (ὅς) *torde* möjl. säga; prosans εἴποι ἄν]. Ibid. 391: Καὶ δέ κέ τοι εἴπῃσι (prosans εἴποι ἄν).

III. Optativus utsäger något ss. **möjligt men osäkert** (som *kanske* sker), och anger:

a) **utan** ἄν: en **önskan** om att något måtte ske i *närv.* el. *tillkommande* tid, som *kanske* sker (är möjligt men osäkert), ss. *præs.* conj. i Lat., se § 78: II, a.

Anm. Om önskningar, hvilka afse något, som *icke sker* (*imperf.* ind.) eller *icke skedde* (*aor.* ind.), se § 78: II, b och c.

b) **med** ἄν: ett **modest påstående** om att ngt i *närv.* el. *tillkommande tid* möjligen torde ske (ss. Conjunctivus *Potentialis* i Lat.); så att Modest *Præsens* uttryckes genom optat. *præsentis* med ἄν: »forsitan verum sit» heter ἀληθὲς ἂν εἴη (modest præsens):
Modest *Futurum* genom optat. præsentis eller *aoristi* med ἄν(1): »dicat, dixerit quispiam» λέγοι ἄν τις el. εἴποι ἄν τις (modest futurum).

Anm. 1. Af *urbanitet* nyttjar Greken ofta *modest* påstående äfven om det absolut vissa och säkra (således vida oftare, än Romaren sin Conj. potentialis): ὥρα ἂν εἴη ἀπιέναι tempus *est* abire.

Anm. 2. Ss. *Futurum* så kan ock [modest futurum, d. v. s.] *Opt. med* ἄν begagnas såväl i *uppmaningar o. förbud* (se § 78: III, 2, b) som i *deliberativa frågor* (se ofvan, mom. II, b, anm.).

IV. Imperativus utsäger något

a) ss. **fordradt** [om skillnaden mellan *præs.* och *aor.* imperat. se § 75: V, b, anm. 4];

b) ss. **medgifvet** (= conj. *concessivus* i Lat.), t. ex. I: 4, 8: ἰόντων må de gå! ἔστω οὕτως sit ita!

Anm. 1. Om förändringen af Imperat. *Aoristi* till *Conj.* Aoristi i förbud (*alltid* i *andra,* stundom i tredje person) se mom. II, c.

Anm. 2. Imperat. *perfecti* förekommer *sällan* i *act.* (neml. blott af perfecta med præsensbetydelse, t. ex. κεκράγετε skrien!); — *oftare* i *passivum* [om ett fortfarande resultat, t. ex. κεκλείσθω ἡ θύρα (*vare* stängd); εἰρήσθω μοι τοῦτο (*vare* sagdt af mig)].

§ 77. Om betydelsen och användningen af partikeln ἄν.

a) Betydelse:

I. Partikeln ἄν [Hom. ἄν el. κέ(ν)] betyder egentl. »*i detta fall*» el. »*möjligtvis*», och anger, att satsens innehåll är *beroende af ett* (utsatt el. blott underförstådt) *vilkor*, t. ex.

---

(1) (§ 76: III, b). Hom. har i modesta påståenden om närv. el. tkmande tid:

1) **Opt.** med el. *utan* ἄν el. κέν, t. ex. »κε φιλοίη» i nästa moment. — III: 231: ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι (pros. σώσειεν ἄν).

2) **Conj.** med el. *utan* ἄν el. κέν. — IV: 692: Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη (pros. ἐχθαίροι ἄν, φιλοίη ἄν). — I: 154: ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω; (pros. ὃ εἴποιμι ἄν »som jag skulle vilja säga»). — VI: 275: Καί νύ τις ὧδ' εἴπησι (pros. εἴποι ἄν). Andra ex. se noten under mom. II: e, anm.

3) **Fut. ind.** med ἄν el. (oftare) κέν. III: 80: ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω. — V: 36: οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν (pros. τιμήσουσιν *ensamt*, el. τιμήσειαν ἄν). — IV: 80: ἀνδρῶν δ' ἤ κέν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐκί. — Il. I: 139: ὁ δέ κεν κεχολώσεται. — Od. VI: 221: ἄντην δ'οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι.

εἰ ἐκέλευσας, τοῦτο ἐποίησα ἄν om du hade bedt mig, så skulle jag *(i det fallet)* ha gjort detta. *Λέγοις ἄν* du torde *möjligtvis* kunna säga (neml. om du vill). *Οὐκ ἂν λέγοις;* skulle du ej *möjl.* (neml. om man beder dig derom) kunna säga?

b) Användning:

II. *Ἄν* vid **Indicativus.** *Ἄν* förenas i prosa *icke* med indicat. af *hufvud-*tempora, d. v. s. af præs. perf. el. futurum[1] [i de blott *skenbara* undantagen *οἶμαι ἄν, δοκῶ ἄν* o. s. v. hör *ἄν* till den följande infinitiven, se mom. V], men väl med ind. af **historiska** tempora, hvilka **i förening med** *ἄν* betyda

a) ngt i förfluten tid **itereradt** (försatsen står i *opt.*), t. ex.
I: 5, 2: *οἱ ὄνοι, ἐπεί τις διώκοι, προδραμόντες ἂν ἕστασαν* (*plägade* stå stilla). — II: 3, 11: *εἴ τις αὐτῷ δοκοίη βλακεύειν, ἔπαισεν ἄν* (*plägade* han slå).

Anm. Imperf. anger här vanl. itereradt tillstånd, *Aor.* itererad *handling.* — *Ἄν* kan ock vid *iterering* utelemnas, t. ex. I: 9, 19.

b) ngt **overkligt** (försatsen står i *Imperfectum el. Aoristus Indicativi*), så att
Imperf. ind. med *ἄν* anger ngt, som i **närv.** el. **tillkommande** tid skulle *ske* men *icke sker* (ss. *imperf. conj.* i Lat.), och
Aoristus ind. med *ἄν* anger ngt, som i **förfluten** tid skulle *hafva* skett men *icke skedde* (ss. *plusqu. conj.* i Lat.[2]), t. ex.

α) *εἰ ἐκέλευες, τοῦτο ἐποίουν ἄν*, »om du befallde, *skulle* jag *göra* detta, men du befaller ej, och derf. gör jag det ej» (si juberes, hoc *facerem*);

β) *εἰ ἐκέλευσας, τοῦτο ἐποίησα ἄν*, »om du *hade* befallt, skulle jag *hafva* gjort detta, men du befallde ej» o. s. v. (si jussisses, hoc *fecissem*).

Anm. Vid indicat. om det overkliga *utelemnas* dock *ἄν*
1) vid *eftertrycklig* försäkran om hvad som skulle ske [VII: 6, 21: *ᾐσχυνόμην μέντοι εἰ ἐξηπατήθην* jag skulle *sannerligen* blygas, om], el. vid angifvande af hvad som liksom *var på väg*

---

(1) (§ 77: II). *Hom.* har deremot *ἄν* el. (oftare) *κέν* vid *fut.* ind. (se pag. 184, noten; *aldrig* vid *præs.* el. *perf.* ind.).

(2) (§ 77: II, b). I hufvudsatser om det *overkliga* har Hom.

a) vanl. *ind.* af *hist.* tempora med (*ἄν* el.) *κέν.* — IV: 174, 178: *Καί κέ οἱ Ἄργεϊ νάσσα πόλιν, καὶ δώματ' ἔτευξα Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας Ἄλλο διέκρινεν* jag skulle *hafva* gifvit honom (aor. om *förfluten* tid) ... och vi *skulle nu* (imperf. om *närvar.* tid) umgås o. s. v. — Il. V: 679: *Καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεύς, Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.* Jfr Od. IV: 502 (citeradt i § 85: II, 2).

b) **stundom** dock **opt.** med (*ἄν* el.) *κέν.* Il. V: 311: *Καὶ νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο* (i st. f. *ἀπώλετο ἄν*, periisset) *ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας, Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη.*
Il. V: 388: *Καὶ νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης ἆτος πολέμοιο Εἰ μὴ μητρυιή, περικαλλὴς Ἠερίβοια, Ἑρμέῃ ἐξήγγειλεν.*
Il. XVII: 70: *Ἔνθα κε ῥεῖα φέροι* (tulisset) *κλυτὰ τεύχεα Πανθοίδαο Ἀτρείδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων.*
Od. II: 184: *καταφθίσθαι Ὤφελες. οὐκ ἂν τόσσα θεοπροπέων ἀγόρευες, Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης* (i st. f. imperf., som *står i förra* satsen).

att ske, t. ex. vid *ὀλίγου δέω, ὀλίγου δεῖν* el. *ὀλίγου.* — I: 5, 14: *ὀλίγου ἐδέησε καταλευσθῆναι* [el. *ὀλίγου δεῖν* (el. *ὀλίγου*) *κατελεύσθη*. Jfr Lat. »pæne, prope interfectus *est*»].

2) vid imperf. af verba, som ange pligt, tillbörlighet, möjlighet el. nödvändighet, då **handlingens** overklighet åsyftas, ss. i Latinets »oporte**bat**» o. s. v. [men *ἄν tillsättes*, då *pligtens*, tillbörlighetens o. s. v. overklighet åsyftas, ss. i Lat. »oporte*ret*» o. s. v.]; t. ex.
ἔδει, προσῆκεν, ἐξῆν τοῦτο γίγνεσθαι detta borde ske, men **sker** icke [*ἔδει ἄν, προσῆκεν ἄν* o. s. v. *τοῦτο γίγνεσθαι* detta borde under en *orimlig* förutsättning ske, men *bör* i sjelfva verket ej ske].

c) ett **modest påstående** om **ffluten** tid[1] (ss. imperf. conj. i Lat.), t. ex. *ἡγήσω ἄν, εἶπες ἄν*, crederes, diceres (man skulle ha kunnat tro, säga). I: 5, 8: *θᾶττον ἢ ὥς τις ἂν ᾤετο* celerius quam quis puta*ret*.

Anm. Huruvida iterering el. något overkligt (d. v. s. fallet »a» el. »b») afses, synes lätt af försatsen, eller, der denna felar, af sammanhanget, t. ex.
IV: 2, 10: *καὶ αὐτοὶ ἂν ἐπορεύθησαν ᾗπερ οἱ ἄλλοι· τὰ δὲ ὑποζύγια οὐκ ἦν ἄλλῃ ἢ ταύτῃ ἐκβῆναι* de *skulle* hafva tågat, men kunde ej, profecti *essent* (overklighet). Xen. Mem. I: 1, 16: *περὶ τῶν ἀνθρωπείων ἂν ἀεὶ διελέγετο Σωκράτης* disserere *solebat* (iterering).

III. *Ἄν* vid **Conjunctivus** står i prosa blott i **bi**satser[2], hvarvid *ἄν* alltid står *före* Conjunctiven o. förenad med conjunctionen el. pronominet, t. ex. *ἐάν* el. *ὅταν τις* (af *εἰ ἄν, ὅτε ἄν*) el. *ὅστις ἂν* el. *ὃς ἂν τοῦτο ποιήσῃ* (quisquis hoc fecerit, § 79: II, b), *ζημιώσομεν*.

IV. *Ἄν* vid **Optativus** står såväl i hufvud- som bisatser och utmärker ett modest påstående om närv. el. tillkmnde tid[3], se § 76: III, b.

V. *Ἄν* vid *Imperativus* förekommer *aldrig;* men vid **Infinitivus** och **Participium** står alltid *ἄν*, **om** verbet, ställdt i modus finitus, skulle stått

a) i *Opt. med ἄν*[4] (i ett modest påstående om närv. el. tillkmnde tid) eller

b) i *Ind. af hist. tempus med ἄν* (om ngt itereradt el. overkligt el. modest utsagdt om förfluten tid), t. ex.

a) »*ἔλθοι ἂν εἰ βούλοιτο*» [»forsitan veniat, si velit»; han *torde kanske* komma] blir:

---

(1) (§ 77: II, c). Äfven i modesta påståenden om förfl. tid har Hom. *vanl. indicat. af hist. temp. med ἄν el. κέν*, men **stundom opt.** med *ἄν* el. *κέν*, t. ex. V: 73: *λειμῶνες Θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν Θηήσαιτο ἰδὼν καὶ τερφθείη φρεσὶν ᾗσιν* (skulle ha kunnat förundra sig och förnöjas). Il. IV: 223: *Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα* (pros. *εἶδες ἄν*). — Il. V: 84: *Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην. Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη, ... Θῦνε γὰρ ἂμ πεδίον. Så* står ofta *φαίης ἄν* el. *φαίης κεν* i st. f. prosans *εἶπες ἄν*, t. ex. Il. III: 217; IV: 429.

(2) (§ 77: III). Hos Hom. ofta äfven i *hufvud*satser, se pag. 183, noten.

(3) (§ 77: IV). Hos Hom. stundom äfven om *förfluten* tid, se noten 1 ofvan.

(4) (§ 77: V). I ett beroende modest påstående har Hom. Inf. än *med* än *utan ἄν* [ss. han i ett oberoende har **Opt.** än *med*, än *utan ἄν*]. II: 171: *Καὶ γὰρ κείνῳ φημὶ τελευτηθῆναι ἅπαντα.* XX: 121: (*χαῖρεν Ὀδυσσεὺς*) *φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας* [deremot Il. III: 28 regelbundet: (*ἐχάρη Μενέλαος*) *φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην*]. — Il. XIII: 665: (*Εὐχήνωρ*) *Ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν ἐπὶ νηὸς ἔβαινεν. Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων, ἀγαθὸς Πολύιδος, Νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι* (*fore* ut aut morbo *periret*, aut *interficeretur).* — Od. XXII: 35: *ὦ κύνες, οὔ μ' ἔτ' ἐφάσκετ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἱκέσθαι* (*me venturum esse;* Odysseus' ord till friarne).

i **Inf.** »*οἶμαι αὐτὸν ἐλθεῖν ἄν*» el. »*οἶμαι ἂν αὐτὸν ἐλθεῖν*» (*ἄν* hör hör till infinitiven, ej till *οἶμαι*);

i **Part.** »*οἶδα αὐτὸν ἐλθόντα ἄν, εἰ βούλοιτο*», »credo (scio) eum venturum *esse* (el. *fore* ut veniat) si velit.»

β) »*ἦλθεν ἂν εἰ ἐβούλετο*» [»venisset, si voluisset»; han *skulle hafva* kommit (kunnat komma), men kom ej] blir:

i **Inf.** »*οἶμαι αὐτὸν ἐλθεῖν ἄν*» el. »*οἶμαι ἂν αὐτὸν ἐλθεῖν*».

i **Part.** »*οἶδα αὐτὸν ἐλθόντα ἄν, εἰ ἐβούλετο*», »credo (scio) eum venturum *fuisse* (el. *futurum fuisse* ut veniret) si voluisset.»

 Huruvida Infinitiver och Participia med *ἄν* ersätta *Optativus* med *ἄν*, eller *Indicativus af hist. tempus* med *ἄν*, inses af sammanhanget.

Andra exempel:

a) modesta påståenden: I: 9, 8: *ἐπίστευε μηδὲν ἂν παρὰ τὰς σπονδὰς παθεῖν* (se nihil passurum esse; direkt: *οὐδὲν ἂν πάθοιμι*). — Mem. I: 1, 16: (*Σωκράτης ἡγεῖτο*) *τοὺς ἀγνοοῦντας* (*τί εὐσεβές, τί ἀσεβὲς εἴη*) *ἀνδραποδώδεις ἂν δικαίως κεκλῆσθαι* (appellandos esse, el. appellari posse; dir. *κεκλῆντο ἄν*, pag. 63, anm. 4). I: 1, 10, *αἰτεῖ εἰς δισχιλίους ξένους, ὡς οὕτως περιγενόμενος ἂν τῶν ἀντιστασιωτῶν* (se victurum esse ratus; dir. *περιγενοίμην ἄν*).

b) iterering: IV: 7, 16: *ὧν κρατεῖν δύναιντο* [quoscumque capere *poterant* (Cic.) el. *possent* (Liv.), § 88: II] *ἀποτέμνοντες ἂν τὰς κεφαλὰς ἐπορεύοντο* (= *ἀπέτεμνον ἂν καὶ ἐπορεύοντο*).

c) overklighet: VII: 7, 40: *ὄμνυμι δέ σοι μηδὲ ἀποδιδόντος* (scil. *σοῦ*) *δέξασθαι ἄν* (me non accepturum fuisse; dir. *οὐκ ἂν ἐδεξάμην, οὐδ' εἰ ἀπεδίδους*, ej en gång om). — Mem. IV: 8, 1: *Σωκράτης οὕτως ἤδη τότε* (scil. *ὅτε ἀπέθανε*) *πόρρω τῆς ἡλικίας ἦν* (*eo ætatis* provectus, § 70: VI, 1), *ὥστ', εἰ καὶ μὴ τότε, οὐκ ἂν πολλῷ ὕστερον τελευτῆσαι τὸν βίον* (ut non multo post *ei moriendum fuerit;* af det sjelfständiga *ἐτελεύτησεν ἄν*, mortuus esset). — Xen. Hellen. I: 4, 20: (*Ἀλκιβιάδης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπελογήσατο*) *οὐδενὸς ἀντειπόντος διὰ τὸ μὴ ἀνασχέσθαι ἂν τὴν ἐκκλησίαν* (nullo adversante, quippe quod *passura non fuerit* concio).

Mem. IV: 4, 4: *Σωκράτης, ῥᾳδίως ἂν ἀφεθεὶς εἰ καὶ μετρίως τι τούτων* (scil. *τοὺς δικαστὰς κολακεύειν καὶ δεῖσθαι αὐτῶν παρὰ τοὺς νόμους*) *ἐποίησε, προείλετο τοῖς νόμοις ἐμμένων ἀποθανεῖν* (quum facile *absolvi potuerit,* si quid horum vel mediocriter fecisset; af det sjelfständiga *ῥᾳδίως ἂν ἀφείθη*). — An. VI: 2, 7: *εἰς τὸ πόλισμα ἂν γενόμενον οὐκ ἐβούλοντο στρατοπεδεύεσθαι* (= *εἰς τὸ χωρίον ὃ πόλισμα ἐγένετο ἄν, εἰ αὐτὸ κατῴκισαν*, som skulle hafva blifvit en stad, om ...).

Anm. 1. Emedan *ἄν* i prosa *ej* står vid *Fut. Ind.* och högst sällan vid *Fut. Opt.*, förekommer det ej heller vid Futuri *Inf.* el. *Part.* annat än undantagsvis.

Anm. 2. *Platsen för ἄν.* *Ἄν* står aldrig främst i satsen, utan straxt *efter* verbet eller det ord, hvarpå vigt ligger, t. ex. negationer, adverbia (*ῥᾳδίως ἄν, ἴσως ἄν*), conjunctioner och frågeord (*τίς ἄν, πῶς ἄν*); dock *före* conjunctivus.

Anm. 3. **Två** *ἄν i samma mening* tillhöra antingen **olika** ord, eller ock är *ἄν* för tydlighetens skull *upprepadt*, isynnerhet efter en mellansats, t. ex.

III: 1, 6: *ἐπήρετο τὸν Ἀπόλλω τίνι ἂν θεῶν θύων καὶ εὐχόμενος κάλλιστ' ἂν καὶ ἄριστα ἔλθοι* (båda *ἄν* till *ἔλθοι*). — II: 5, 20: *πῶς οὖν ἂν ἔχοντες τοσούτους πόρους πρὸς τὸ ὑμῖν πολεμεῖν, καὶ τούτων μηδένα ἡμῖν ἐπικίνδυνον, ἔπειτα ἐκ τούτων πάντων τοῦτον ἂν τὸν τρόπον ἐξελοίμεθα* (båda *ἄν* till *ἐξελοίμεθα*).

§ 78. Öfversigt af Modi i Hufvudsatser.

I. Påståendesatser (neg. οὐ) stå

a) i Indicativus om det *verkliga;*

b) i Ind. af *historiska* tempora **med** ἄν (enl. § 77: II, a, b, c);

α) om det i förfluten tid *itererade;*

β) om det *overkliga* [Hom. *stundom Opt.* med ἄν el. κέν];

γ) i modesta påståenden om *förfluten* tid [Hom. *stund. Opt.* med ἄν el. κέν].

c) i Opt. med ἄν i modesta påståenden om *närv.* el. *tillkommande* tid [hos Hom. i *Opt.* med el. *utan* ἄν el. κέν, i *Conj.* med el. utan ἄν el. κέν, eller i *Fut. ind.* med ἄν el. (oftare) κέν, se § 76: III, b].

II. Önskesatser (neg. μή) kunna inledas med εἴθε, εἰ γάρ [Hom. äfven αἴθε, αἰ. γάρ], sällan ὡς el. εἰ [Hom. αἴ], och stå (alltid *utan* ἄν)

a) i *Optativus* vid önskan om att ngt måtte ske i närv. el. tillkmnde tid, som *kanske* sker [= *Præs.* Conj. i Lat.; jfr § 76: III, a], t. ex. εἴθε (εἰ γὰρ) τοῦτο ποιοίης utinam hoc *facias* (o att du *nu gjorde* detta, och du *gör* det *kanske*).

Anm. En sådan önskesats (om hvad som *kanske* sker) kan ock uttryckas med »βουλοίμην ἄν» och infinitivus (»jag skulle önska att»), t. ex. βουλοίμην ἄν σε τοῦτο ποιεῖν (= εἴθε τοῦτο ποιοίης).

b) i *Imperfectum* Ind. vid önskan om att något måtte ske i närvar. el. tillkommande tid, som *icke* sker[1] (= *Imperf.* conj. i Lat.), t. ex. εἴθε (εἰ γὰρ) τοῦτο ἐποίεις utinam hoc *faceres* (o, att du *nu gjorde* detta, men du *gör* det *icke*).

c) i *Aoristus* Ind. vid önskan om att något måtte *hafva* skett i förfluten tid, som *icke* skedde[1] (= *Plusqu.* conj. i Lat.), t. ex. εἴθε (εἰ γὰρ) τοῦτο ἐποίησας utinam hoc *fecisses* (o, att du *då hade* gjort detta, men du *gjorde* det *icke*).

Anm. Önskesatser *mot* verkligheten (i mom. »b» och »c») kunna ock uttryckas med (εἴθ', εἰ γὰρ) ὤφελον [Hom. αἴθ' el. ὡς ὤφελον] eller med ἐβουλόμην ἄν och infinitivus *præsentis* (om *närvar.* el. *tillkommande* tid) eller **aoristi** (om **förfluten** tid).

Ὤφελες τοῦτο ποιεῖν el. ἐβουλόμην ἄν σε τοῦτο ποιεῖν (= εἴθε ἐποίεις). — Ὤφελες τοῦτο ποιῆσαι el. ἐβουλόμην ἄν σε τοῦτο ποιῆσαι (= εἴθε ἐποίησας). — II: 1, 4: ὤφελε Κῦρος ζῆν (= εἴθε ἔζη, o att han nu lefde).

III. Om **Uppmaningssatser** (neg. μή) gäller, att

1) uppmaningar till *en sjelf* (el. till en sjelf jemte andra) stå i *Conj. hortativus* (1:a person). III: 2, 3: Καλῶς γε ἀποθνήσκωμεν, ὑποχείριοι δὲ μήποτε γενώμεθα τοῖς πολεμίοις.

---

[1] (§ 78: II, b & c). Hom. har äfven i *sådana* (mot verkligheten stridande) önskningar stundom *Optat.* (i st. f. imperf. el. aor.), t. ex.

IV: 697: αἲ γὰρ δή, βασίλεια, τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη. Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο Μνηστῆρες φράζονται (i st. f. εἴθε ἦν).

III: 205: αἲ γὰρ ἐμοὶ τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν. Ἀλλ' οὔ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον (i st. f. εἴθε παρέθεσαν).

2) uppmaningar till *andra* kunna stå

a) i *Imperativus*, t. ex. τοῦτο ποίει (negeradt μὴ τοῦτο ποίει), τοῦτο ποίησον (negeradt μὴ τοῦτο ποιήσῃς enl. § 76: II. c). — VII: 1, 8: μὴ ποιήσῃς ταῦτα· εἰ δὲ μὴ (§ 85: II, 4 c, anm. 2) αἰτίαν ἕξεις (skall du få uppbära förebråelser).

b) i *Futurum* el. i (modest fut. d. v. s.) *Opt. med* ἄν [1] — antingen i form af påstående, eller i form af fråga med οὐ (οὐ μή), t. ex.

τοῦτο ποιήσεις eller ποιοίης ἄν gör det [negeradt: οὐ τοῦτο ποιήσεις el. ποιοίης ἄν gör det icke!].

οὐ τοῦτο ποιήσεις; (ποιοίης ἄν;) *skall (torde)* du ej göra detta? = gör det! [negeradt: οὐ μὴ τοῦτο ποιήσεις; månne icke (οὐ) du skall *låta bli* (μή) att göra detta? = gör det icke!].

c) i Futurum *med föregående* ὅπως (negeradt ὅπως μή). I: 7, 3: ὅπως ἔσεσθε ἄνδρες varen män! (Beror på *ellips* af ett verbum *»sträfva»* el. *»sörja för»*, enl. § 84: II: anm. 2.)

IV. Om Dir. **Frågesatser** gäller, att

a) *deliberativa* frågor (neg. μή) stå i *Conj. deliberativus* [el. i *Fut. ind.* el. i *Opt. med* ἄν, se § 76: II, b, anm.], t. ex. φῶμεν, ἢ μὴ φῶμεν;

b) *egentliga* frågor stå i samma modi som påståendesatserna.

Anm. 1. I *frågan* begagnas nemligen *samma* modus, som skulle stå i det väntade *svaret,* t. ex.

πῶς νικήσω el. νικήσαιμι ἄν; [på hvad sätt *torde* jag kunna segra? Väntadt svar är: οὕτως νικήσεις el. νικήσειας ἄν].

τίς ἂν ἔσωσε τοὺς Ἀθηναίους ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ; [hvem *skulle hafva* räddat, neml. om han lefvat? Väntadt svar är t. ex. ὁ Περικλῆς ἔσωσεν ἄν].

Anm. 2. Direkta egentliga frågor betecknas antingen med *blotta tonvigten* och οὐ (väntande *jakadt* svar) eller μή (*nekadt* svar); — eller ock inledas de med direkta *interrogativa pronomina och adverbia* (τίς, ποῖος, πόσος, πῶς o. s. v.), — eller med

a) ἆρα el. ἦ *»månne»,* som vänta än *jakadt,* än (ἆρα oftare) *nekadt* svar; ἆρα οὐ *nonne* (»månne icke?», *jakadt* svar); ἆρα μή num (»månne väl?», nekadt svar).

b) οὐκοῦν, οὐκ οὖν el. οὔκουν *nonne* igitur (»månne således icke?» *jakadt* svar); μῶν (= μὴ οὖν) num igitur (»således måtte väl icke?» nekadt svar). — II: 5, 24: οὐκοῦν (här kunde ock stått οὐκ οὖν el. οὔκουν) οἵτινες πειρῶνται διαβάλλοντες ποιῆσαι πολεμίους ἡμᾶς ἄξιοί εἰσι τὰ ἔσχατα παθεῖν.

Obs. Deremot betyder i **påståendesatser** οὐκοῦν **"således",** οὐκ οὖν och οὔκουν »således *icke*», »sannerligen *icke*». III: 2, 18: οἱ ἄνδρες εἰσὶν οἱ ποιοῦντες ὅτι ἂν ἐν ταῖς μάχαις γίγνηται. οὐκοῦν (således) τῶν ἱππέων πολὺ ἡμεῖς ἐπ' ἀσφαλεστέρου ὀχήματός ἐσμεν· οἱ μὲν γὰρ ἐφ' ἵππων κρέμανται φοβούμενοι τὸ καταπεσεῖν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ γῆς βεβηκότες ἰσχυρότερον παίσομεν. — III: 5, 6: Ξενοφῶν ἔφη· δοκεῖ μοι βοηθεῖν ἐπὶ (mot) τοὺς τὴν χώραν καίοντας. Ὁ δὲ Χειρίσοφος εἶπεν· οὔκουν (sannerligen *icke*) ἔμοιγε δοκεῖ· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς καίωμεν.

---

[1] (§ 78: III, 2, b). Hos Hom. äfven i Opt. *utan* ἄν, t. ex. IV: 193: καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστι, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε o. s. v.

c) **dubbelfrågor** inledas med *πότερον — ἤ* (el. intet i förra, *ἤ* i sednare membrum (1). *Πότερον ἐγρήγορας ἢ καθεύδεις;* (el. *ἐγρήγορας ἢ καθεύδεις;*).

d) **argumenterande frågor** inledas med *ἤ (»an»)*. II: 4, 3: *τί μένομεν; ἢ οὐκ ἐπιστάμεθα* (*an* non cognitum est) *ὅτι βασιλεὺς ἡμᾶς ἀπολέσαι ἂν περὶ παντὸς ποιήσαιτο.*

Anm. 3. **Svaret** uttryckes mera sällan med *ναί* (ja), och *οὐ* el. *μή* (nej); vanligare är, att

1) **"ja"** uttryckes

a) med *ἔστι ταῦτα, ἔστιν οὕτως, πάνυ μὲν οὖν*, eller frågorna *»πῶς δ' οὔ»*; och *»πῶς γὰρ οὔ»*; (»naturligtvis»; egl. »huru skulle det kunna **icke vara** så?»);

b) genom *upprepning* af personalpronomen med *γέ*, el. hufvudordet med *γάρ* (*μέντοι* o. s. v.), t. ex. *ἆρα τοῦτο λέγεις; ἔγωγε* (el. *λέγω γάρ*).

2) **"nej"** uttryckes

a) med *οὐ δῆτα* (*μὴ δ.*), *μὰ Δί' οὔ, οὐδαμῶς* (*μηδαμῶς*), *ἥκιστά γε*, eller med frågan *»πῶς γάρ»* (»omöjligt»; egentl. »ty huru skulle det kunna vara så?»).

b) genom *upprepning* af personalpronomen el. hufvudordet med *negation*.

V. Utropssatser stå i samma modi som påståendesatserna och inledas genom **relativa** *(ej* genom *interrogativa)* pronomina och adv.; t. ex. *ὅσος* (ej *πόσος*) *πόνος ἐστὶ τὸ κατέχειν τὴν ὀργήν* (*utan* negation, ss. i Lat. »quantus est labor iræ temperare»).

Modi b) i bisatser (§§ 79—89).

§ 79. Inledning till läran om Modi i Bisatser.

I. Grekiskan har inga reglor för consecutio *temporum*, utan blott följande reglor för consecutio *modorum:*

a) efter **Indicat.** af **hufvud**tempus (samt *Conjunctivus o. Imperativus* af *alla* tempora) står i bisatsen *Indicativus* [eller, ss. modest påstående, Opt. med *ἄν*], eller, der satsens natur så fordrar, **Conjunctivus.**

b) efter **Indicat.** af **historiskt** tempus qvarstår alltid Optativus med *ἄν* oförändrad, men *Indicat., Conj.,* och *Conj. med ἄν öfvergå* till **Opt. utan** *ἄν*. Dock qvarstå oförändrade:

---

(1) (§ 78: IV, anm. 2, c). Hom. har i (såväl direkta som indirekta) dubbelfrågor antingen blott ett *ἤ* (förlängdt *ἠέ*) i sednare membrum, eller ock lägger han dertill i *förra* membrum ett *circumflecteradt ἦ* i de *direkta* (förlängdt *ἦε*), ett (enl. Apollonius, Herodianus, Nicanor och de fleste nyare editorerna) *oxytoneradt ἤ* i de *indirekta* (förlängdt *ἠέ*), t. ex.

a) *direkta* [(*ἦ*) — *ἤ*, förlängdt (*ἦε*) — *ἠε*]: VI: 120: *Ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, Ἦε φιλόξεινοι;* IV: 632: *Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν, ἦε καὶ οὐκί*; (månne — eller?). IV: 643: *τίνες αὐτῷ Κοῦροι ἕποντ'; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἦ ἑοὶ αὐτῷ Θῆτές τε δμῶές τε*; (månne — eller?).

b) *indirekta* [(*ἤ*) — *ἤ*, förlängdt (*ἠέ*) — *ἠε*]: I: 175: *ὄφρ' εὖ εἰδῶ Ἠὲ νέον μεθέπεις, ἦ καὶ πατρώϊός ἐσσι Ξεῖνος.* I: 267: *θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, Ἤ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί.* IV: 109: *οὐδέ τι ἴδμεν, Ζώει ὅγ' ἦ τέθνηκεν*).

Deremot bör i bet. *»aut — aut»* accentueras *ἤ — ἤ*, förlängdt *ἠέ — ἠέ*.

α) Ind. af hist. tempora om det overkliga (samt i or. obl. i *under*bisatser äfven om det *verkliga*, se § 80: II, anm. 2, b);

β) *alla* modi (isynh. *Futurum* Ind. § 75: VI, anm. 3) vid s. k. *»objectivering»* [lifligare skildring], d. v. s. då berättaren framställer de handlandes yttranden tankar el. afsigter i deras *ursprungliga* modus (ej *sitt referat* derom, hvilket sker genom förändring af modus enl. b).

Exempel:

1. *»δειλὸς οὔτε εἰμὶ οὔτε γενοίμην ἂν, ἀλλ' ἡδέως ἂν ἡγησαίμην τοῖς ἵπποις, ὅπως μὴ, ἐὰν πολέμιόν τινα ἴδωμεν, διαφύγῃ»* blir således

a) efter *hufvud*tempus:

λέγει ὅτι δειλὸς οὔτε ἐστὶν οὔτε γένοιτο ἂν, ἀλλ' ἡδέως ἂν ἡγήσαιτο τοῖς ἵπποις, ὅπως μὴ, ἐὰν πολέμιόν τινα ἴδωσιν, διαφύγῃ.

b) eft. *hist.* tempus:

εἶπεν ὅτι δειλὸς οὔτε εἴη (*ἐστί* vore objectivering) *οὔτε γένοιτο ἂν**, *ἀλλ' ἡδέως ἂν ἡγήσαιτο** *ὅπως μὴ, εἰ πολέμιόν τινα ἴδοιεν* (*ἐὰν — ἴδωσιν* vore objectivering), *διαφύγοι* (*διαφύγῃ* vore objectivering).

* Opt. med *ἄν* qvarstår oförändrad enl. mom. b.

2. *»εἰ Κῦρος ἐσώθη, βασιλεὺς ἂν ἐγένετο»* (si *vixisset*, rex factus esset) blir: *λέγουσιν* el. *εἶπον οἱ Ἕλληνες ὅτι εἰ Κῦρος ἐσώθη, βασιλεὺς ἂν ἐγένετο* (oförändradt äfven efter *hist.* tempus enl. b, *α*).

c) efter *Opt.*, *Inf.* o. *Participium* af *alla* tempp. inträder förändringen (enl. mom. b), *om* de hafva bet. af *historiskt* tempus (hvilket sammanhanget utvisar).

Anm. Om finala, relativa och temporala bisatsers antagande af den *styrande* satsens modus se § 88: III.

II. Om **hypothetiska, hypothetiskt**-relativa och **temporala** satser märkes, att

a) **iterering** uttryckes med *Conjunctivus och ἄν* efter *hufvud*-tempus (= om närvar. el. tillkommande tid), och alltså (enl. I, b) med *Optativus utan ἄν* efter *historiskt* tempus (= om förfluten tid).

b) **fut. exactum** uttryckes genom Conjunctivus **Aoristi** *med ἄν* efter hufvudtempus, och alltså (enl. I, b) med *Optat.* Aoristi *utan ἄν* efter *hist.* tempus [fut. Simplex genom motsv. former af Præsens].

Exempel:

»Hoc faciam si (quum) domum *venero*» = *τοῦτο ποιήσω, ἐὰν* (*ὅταν*) *οἴκαδε ἔλθω. ὑπισχνοῦμαι τοῦτο ποιήσειν ἐὰν* (*ὅταν*) *οἴκαδε ἔλθω* (quum venerim). *ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν εἰ* (*ὅτε*) *οἴκαδε ἔλθοι* (quum venisset).

III: 1, 36: *οἱ στρατιῶται, ἐὰν ὑμᾶς ὁρῶσιν* (conj.; = si vide*bunt*) *ἀθύμους, κακοὶ ἔσονται. — φημὶ τοὺς στρατιώτας κακοὺς ἔσεσθαι ἐὰν ὑμᾶς ἀθύμους ὁρῶσιν* (si vide*ant*); — *ἔφη τοὺς στρ. κ. ἔσεσθαι εἰ … ὁρῷεν* (si vide*rent*).

§ 80. Beroende Påstående-satser.

I. Conjunctioner: *ὅτι, ὡς* (skillnad se § 91: II, A, anm. 2)(1). — **Negation** är vid *verb. fin. οὐ*; vid *inf.* efter verba sent. o. declar. *μή* eller *οὐ*. Men *μή* fordras

a) af satsens *innehåll*, om *detta* är en *önskan, befallning* el. *förbud* [*ἔλεγον τοῦτο οὐ* el. *μὴ δίκαιον εἶναι*, men *ἔλεγον αὐτῷ μὴ ἀδικεῖν*];

---

(1) (§ 80: I). Hom. har äfven *ὅ* (efter *οἶδα, γιγνώσκω, ὁράω* m. fl.) samt *οὕνεκα*. III: 166: *φεῦγον, ἐπεὶ γίγνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.* V: 215: *οἶδα καὶ αὐτὸς Πάντα μάλ' οὕνεκα (att) σεῖο περίφρων Πηνελόπεια Εἶδος ἀκιδνοτέρη* (scil. *ἐστίν*).

b) af satsens *förbindelse*, om satsen sammanhänger med en *imperativus* (*νομίσατε τοῦτο μὴ δίκαιον εἶναι*), eller med en *hypothetisk* sats (*εἴ τις φαίη τοῦτο μὴ δίκαιον εἶναι, ψεύδοιτο ἄν*).

Anm. *Οὐ* är den *vanliga* negationen vid nya påstående-satser i fortsättningen af or. *obliqua*.

II. Modi äro efter *hufvud*tempus = *directa* talets, men efter **historiskt** tempus finnas (vid angifvande af en annans tankar, tal o. s. v.) **två** constructionssätt, ty det directa talets modi

a) **förändras vanl.** enl. förvandlingsregeln § 79: I, b; = or. *obliqua* [dessutom *kan* præsens ind. bli *imperf.* ind., och perfectum ind. bli *aoristus* ind., om författaren *sjelf* instämmer i det sagda ss. *sannt*].

b) *qvarstå stundom* (isynh. Futurum ind. § 75: VI, 3) *oförändrade;* = oratio *mixta** [vid *objectivering* (§ 79: I, b, *β*), isynh. efter en *infinitiv* el. ett *participium*].

* »Mixta», ty *personerna* äro förändrade (till den 3:e) ss. i or. *obliqua*, men *modi* desamma som i or. *recta*.

Exempel.

1. *ἐπαινῶ τοῦτον τὸν ἄνδρα* blir: *εἶπεν ὅτι τοῦτον τ. ἀ. ἐπαινοίη* [el. *ἐπαινεῖ* (b)].
ἐπῄνεκα τ. τὸν ἄνδρα blir: *εἶπεν ὅτι τ. τὸν ἄ. ἐπηνεκὼς εἴη* [el. *ἐπῄνεκε* (b)].
ἐπαινέσομαι τ. τ. ἄνδρα blir: *εἶπεν ὅτι* » » » *ἐπαινέσοιτο* [men vanl. *ἐπαινέσεται* (b)].
ἐπῄνεσα τ. τὸν ἄνδρα (laudavi) blir: *εἶπεν ὅτι* » » » *ἐπαινέσειε* [eller *ἐπῄνεσε*], se laudasse.
ἐπαινέσαιμι ἂν τ. τὸν ἄ. (forsitan laudaverim) blir: *εἶπεν ὅτι* » » » *ἐπαινέσειεν ἄν** (se forsitan laudaturum *esse*).
ἐπῄνεσα ἂν τ. τὸν ἄνδρα εἰ τοῦτο ἐποίησεν (laudassem, si hoc fecisset) blir: *εἶπεν ὅτι* » » » *ἐπῄνεσεν ἄν** *εἰ τοῦτο ἐποίησεν* (se laudaturum *fuisse*, si hoc fecisset).

* Oförändrad modus enl. § 79: I, b; i *inf.* blifva båda: *ἐπαινέσαι ἄν*, enl. § 77: V.

2. »*Ἥκομεν ἡγεμόνας ἔχοντες οἳ ὑμᾶς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἕξετε τὰ ἐπιτήδεια*» blir (II: 3, 6): »*ἔλεγον ὅτι ἥκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες, οἳ αὐτούς, ἐὰν σπονδαὶ γένωνται, ἄξουσιν ἔνθεν ἕξουσι τὰ ἐπιτήδεια*» (objectivering enl. b; i st. f. *οἳ ... εἰ σπονδαὶ γένοιντο, ἄξοιεν ἔνθεν ἕξοιεν* enl. a).

3. »*Κατασχίσομεν τὰς πύλας εἰ μὴ ἑκόντες ἀνοίξετε*» blir (VII: 1, 16): »*ἔφασαν κατασχίσειν τὰς πύλας εἰ μὴ ἑκόντες ἀνοίξουσι*» (enl. b; i st. f. *ἀνοίξοιεν* enl. a). — Deremot I: 4, 11: *Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν* (enl. a; *ἔσται* vore objectivering enl. b).

Anm. 1. Ofta förändras modi i ena satsen (enl. a), men qvarstå *oförändrade* i den *andra* (genom objectivering enl. b), t. ex.
»*ἐπειδὰν δειπνήσητε, ἕπεσθε, ἡνίκ' ἄν τις παραγγείλῃ*» blir (III: 5, 18): »*παρήγγειλαν οἱ στρατηγοί, ἐπειδὴ δειπνήσειαν* (förändradt enl. § 79: 1, b), *πάντας ἕπεσθαι ἡνίκ' ἄν τις παραγγείλῃ* (oförändradt, i st. f. *ἡνίκα τις παραγγείλειε*). — II: 1, 3: *ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν* (oförändradt), *Ἀριαῖος δὲ εἴη* (af det directa *ἐστί*) *ἐν τῷ σταθμῷ.*

Anm. 2. Hvilka modi från det directa talet *måste* i beroende påståendesatser och dessas bisatser qvarstå oförändrade?
a) Alla *Optat. med ἄν* [se »*ἐπαινέσαιμι ἄν*» i ex. 1 ofvan] och alla *Indicativer af hist. tempora* (*med* el. *utan ἄν*) *om det overkliga* [se »*ἐπῄνεσα ἄν*» i *ex. 1 ofvan,* samt *ex. 2* om Cyrus *i § 79: 1, b*].
b) Alla Ind. af **hist.** tempora (äfven om det *verkliga*), som redan i *directa* talet stått i *bi*sats, och således i **indirekta** talet stå (med afseende på det styrande verbum dicendi) i **underbisats,** t. ex.

»οὐ δύναμαι ποιῆσαι ἃ ὑπεσχόμην» blir »εἶπεν ὅτι οὐ δύναιτο ποιῆσαι ἃ ὑπέσχετο» (cj ὑπόσχοιτο). — »Βουλόμεθα ἀποδοῦναι ἃς ἐλάβομεν ναῦς» blir »εἶπον ὅτι βούλοιντο ἀποδοῦναι ἃς ἔλαβον ναῦς». — Jemför »ὡρμῶντο» och »ἦλθε» i mom. V, anm. 3.

Anm. 3. En annans tal kan ock anföras *direct* (utan att ens *personerna* förändras), hvarvid ὅτι blott står ss. *anföringstecken.* »Αὐτός εἰμι ὃν ζητεῖς» kan således bli:

a) εἶπεν ὅτι αὐτὸς εἴη ὃν ζητοίη (Or. *obl.*, enl. a).
b) » ὅτι αὐτός ἐστι ὃν ζητεῖ (Or. *mixta*, enl. b).
c) » ὅτι αὐτός εἰμι ὃν ζητεῖς (Xen. An. II: 4, 16; Or. *recta*, med ὅτι ss. anföringstecken).

III. Beroende påståendesatser dels *kunna*, dels *måste* stundom ersättas med infinitivus el. participium, se § 91: II, A, anm. 2.

Anm. Om ὅτι οὐ, ὡς οὐ (»*att*») efter verba sent. o. declar. med *negativt* begrepp se § 95: VI.

IV. I beroende *påstående*-satser och *frågor* (och i *final*-satser efter ἐπιμελεῖσθαι och verba *timendi*) göres ofta bisatsens subjekt till *ob*jekt åt *hufvud*-satsens verbum *(prolepsis)*.

III: 2, 29: ὁρᾶτε τοὺς πολεμίους, ὅτι οὐκ ἐτόλμησαν μάχεσθαι. — III: 2, 8: ὁρῶμεν τοὺς στρατηγοὺς οἷα πεπόνθασιν. — IV: 5, 29: ἔφρασεν οἶνον, ἔνθα ἦν κατορωρυγμένος. — I: 6, 5: ἐξήγγειλε τὴν κρίσιν ὡς ἐγένετο. (I: 1, 5: τῶν βαρβάρων ἐπεμελεῖτο ὡς πολεμεῖν ἱκανοὶ εἴησαν. — III: 5, 18: τὴν ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθείη).

V. **Fortsättningen** af *Or. Obliqua* genomföres vanligen ej så strängt, som i Lat., utan antingen *öfvergår* man innan kort till or. *recta* igen (t. ex. Xen. An. I: 3, §§ 14 o. 20; IV: 1, 27); — eller ock **inskjutas** här och der **nya verba dicendi,** för att till **dessa** anknyta de nya hufvudsatserna med infinitiv-construction el. ὅτι (se ex. i anm. 4). För öfrigt märkes, att i oratio obliqua

1. **Personerna** (*om* de till förekommande af förvexling *måste* särskildt betecknas) heta: den talande αὐτός, den *till*talade οὗτος, den *om*talade ἐκεῖνος.
2. **Modi** lyda samma regler, som i beroende påståendesatser (se mom. II: a o. b, *med anm. 2,* samt mom. III), dock med följande inskränkningar:
   a) *första* periodens hufvudsats kan uttryckas med *ὅτι- el. infinitiv*-construction [enl. § 91: II, A, anm. 2]; men *derefter* **utan inskjutet verbum dicendi** tillfogade *nya* hufvudsatser **blott** med **infinitiv**-construction, t. ex.

   V: 10, 10: οἱ δὲ λόγοι ἦσαν αὐτοῖς ὡς αἰσχρὸν εἴη ἄρχειν ἕνα Ἀθηναῖον Πελοποννησίων, καὶ τοὺς μὲν πόνους σφᾶς ἔχειν, τὰ δὲ κέρδη ἄλλους· εἶναι γὰρ τοὺς κατειργασμένους Ἀρκάδας καὶ Ἀχαιούς (el. εἶπον γὰρ ὅτι οἱ κ. εἶεν).

   Anm. *Korta* satser *med* γάρ el. δέ tillfogas dock *stundom* i *Optativus*. — VII: 3, 13: ἔλεγον ὅτι παντὸς ἄξια λέγει (objectivering i st. f. λέγοι) Σεύθης· χειμὼν γὰρ εἴη (i st. f. det vanligare χειμῶνα γὰρ εἶναι el. εἶπον γὰρ ὅτι χειμὼν εἴη).

   b) *Uppmanings*- och *Önske*-satser i fortsättningen af or. obl. kunna uttryckas med blotta infinitiven, men anknytas ofta till ett *inskjutet* δεῖν (χρῆναι, ἀξιοῦν, βούλεσθαι, εὔχεσθαι), — *eller* ἐκέλευσε (εὔχετο). — V: 7, 34: ἔλεγον τοὺς τούτων ἄρξαντας δοῦναι δίκην (§ 91: II, A). ἐὰν δέ τις ἄρξῃ ἀνομίας (objectivering), ἄγεσθαι (el. δεῖν ἄγεσθαι el. ἐκέλευσαν ἄγεσθαι) αὐτοὺς ἐπὶ θανάτῳ.

   Anm. 1. *Fråge*satser inledas med »ἠρώτησε» o. s. v.; de *deliberativa* med »ἔφη οὐκ εἰδέναι» el. ἔφη ἀπορεῖν» o. s. v.

Anm. 2. *Relativ*satser (och satser med ὡς, ὅτε, ἐπεί och ἐπειδή) sättas *stundom* i or. obl. *i Infinitivus* (i st. f. i verbum finitum).
II: 2, 1: ἔλεγον ὅτι πολλοὺς φαίη Ἀριαῖος εἶναι Πέρσας ἑαυτοῦ βελτίους, οὓς οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος (jfr Lat. quos non laturos esse). — Xen. Mem. I: 1, 13: ἐθαύμαζε δ' εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς ἐστιν (objectivering i st. f. εἴη) ἐπεὶ καὶ τοὺς μέγιστα φρονοῦντας οὐ ταὐτὰ δοξάζειν.

Anm. 3. *Jemförelse*satser med ὡς, ὥσπερ, som ha gemensamt predikat med deras i accusat. och infinit. stående correlatsats, hafva subj. *vanl.* i *Accusat.* (ss. i Lat.), stundom i Nominativus: οἶμαί σε διακεῖσθαι ὥσπερ ἐμέ (stundom ἐγώ). Jfr »scio te tot amicos habere, quot *me*).

Anm. 4. Följande satser må tjena ss. exempel på or. *obliqua:*

Or. *recta.*	Or. *obliqua* efter *hist.* tempus:
1. Ἀκούω Ἀβροκόμαν ἐπὶ τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ εἶναι· πρὸς τοῦτον οὖν βούλομαι ἐλθεῖν. Κἂν μὲν ᾖ ἐκεῖ, τὴν δίκην χρῄζω ἐπιθεῖναι αὐτῷ, ἂν δὲ φεύγῃ, ἡμεῖς ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα.	I: 3, 20: Κῦρος ἀπεκρίνατο ὅτι ἀκούει [objectivering i st. f. ἀκούοι] Ἀβροκόμαν ἐπὶ τῷ Εὐφρ. ποταμῷ εἶναι· πρὸς τοῦτον οὖν ἔφη* βούλεσθαι ἐλθεῖν. Κἂν ᾖ [objectivering i st. f. καὶ εἰ εἴη] ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη* χρῄζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ· ἂν δὲ φεύγῃ, ἡμεῖς ἐκεῖ πρ. τ. βουλευσόμεθα [öfvergång till or. recta i st. f. εἰ δὲ φεύγοι, ἔφη αὐτοὺς ἐκεῖ βουλεύσεσθαι, el. εἶπεν ὅτι ἐκεῖ βουλεύσοιντο].
2. Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ ἐν τῷ σταθμῷ ἐστι μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων, ὅθεν τῇ προτεραίᾳ ὡρμώμεθα, καὶ λέγει ὅτι τήνδε τὴν ἡμέραν περιμείνειεν ἂν ὑμᾶς εἰ μέλλετε ἥκειν, τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπιέναι φησὶ ἐπὶ Ἰωνίας, ὅθενπερ ἦλθε.	II: 1. 3: Οὗτοι ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν [i st. f. τεθνηκὼς εἴη] Ἀριαῖος δὲ ἐν τῷ σταθμῷ εἴη, ὅθεν τῇ προτεραίᾳ ὡρμῶντο** καὶ λέγοι ὅτι ταύτην τὴν ἡμέραν περιμείνειεν ἂν [qvarstår enl. § 79: I, b] αὐτούς, εἰ μέλλοιεν ἥκειν, τῇ δὲ ἄλλῃ ἀπιέναι φαίη ἐπὶ Ἰωνίας, ὅθενπερ ἦλθε**.
3. Οὐ δύναμαι ποιεῖν ἃ σὺ αἰτεῖς καὶ τότε ἐγὼ ὑπεσχόμην· οὐ γὰρ ῥᾴδιόν ἐστι. ἐὰν δὲ καλῶς καταπράξω ὃ ἐπινοῶ, ἡδέως σοι βοηθήσω.	Εἶπεν ὅτι οὐ δύναιτο ποιεῖν ἃ οὗτος (V: 1) αἰτοίη [δύναται — αἰτεῖ vore objectivering], καὶ αὐτὸς τότε ὑπέσχετο·** οὐ γὰρ ῥᾴδιον εἶναι [el. εἴη enl. V: 2, a, anm.]. ἔφη* δὲ εἰ καλῶς καταπράξειεν ὃ ἐπινοοίη [ἐὰν καταπράξῃ ὃ ἐπινοεῖ vore objectivering] ἡδέως αὐτῷ βοηθήσειν.

* Inskjutet verbum dicendi enl. mom. V.
** Ind. *måste* qvarstå enl. *mom. II: anm. 2, b.*

§ 81. Beroende Frågor

inledas genom frågepronomina [såväl de *in*direkta, t. ex. ὅστις ὁποῖος ὁπόσος ὅπως, som de *direkta,* t. ex. τίς ποῖος πόσος πῶς o. s. v.] eller ock genom följande

I. Conjunctioner (1):

a) för *enkla* frågor:

εἰ (ἐάν) egl. »om väl», med nekad bibet. [stundom = *»om icke»*, med *jakad* bibet., t. ex. VII: 3, 37: σκέψαι εἰ (om icke) ὁ Ἑλληνικὸς νόμος κάλλιον ἔχει. Jfr III: 2, 22].

εἰ μή (ἐὰν μή) »om icke» [med jakad bibet., ss. i Lat. »vide, ne verum sit»].

b) för *dubbel*frågor:

πότερον — ἤ (äfven i direkta frågor),
εἰ (ἐάν) el. εἴτε — ἤ,
εἴτε (ἐάντε) — εἴτε (ἐάντε).

---

(1) (§ 81: I). Egenheter hos Hom. äro:
a) i indir. *enkla* frågor: ὡς quanam ratione (I: 77: φράσσεται ὥς κε νέηται, jfr III: 255; IV: 381);
b) i indir. *dubbel*frågor: ἤ — ἤ (förlängdt ἠὲ — ἦε), se § 78: IV, anm. 2.

Negation vanl. *οὐ*, men *μή* i ursprungligen *deliberativa* frågor, i frågor *med εἰ och ἐάν*, samt då hufvudsatsens beskaffenhet (önskan, uppmaning o. s. v.) fordrar *μή* [»*σκέψομαι πότερον ἀληθές ἐστιν ἢ οὔ*», men t. ex. »*σκέψαι πότερον ... ἢ μή*»].

Anm. Jemte *εἰ μή* säges stundom *εἰ οὐ*.

II. Modi *lyda* **samma** *reglor som i beroende* **påstående**satser, så att de efter hufvudtempus äro = direkta talets (*mot* Lat.), men efter *historiskt* tempus vanl. *förändras* enl. § 79: I, b (utom *Opt. med ἄν*, *Ind. af hist. temp. med ἄν* om det overkliga, samt vid *objectivering*).

Sjelfständigt:	Efter *hufvud*tempus:	Efter *hist.* tempus:
1. *τί ποιεῖς;* (quid facis?)	*ἐρωτῶ τί ποιεῖς* (quid facias)	*ἠρώτησα τί ποιοίης* (el. med objectivering *ποιεῖς*), quid faceres.
2. *τί ποιῶ;* (conj. *deliberat.*, hvad *bör* jag göra?)	*ἐρωτᾷ τί ποιῇ* (quid faci*at*)	*ἠρώτησε τί ποιοίη* (el. med objectiver:g *ποιῇ*) l. *τί δέοι ποιεῖν*, quid faceret (*borde* göra).
3. *τί πεποίηκας;* (quid fecisti?)	*ἐρωτῶ τί πεποίηκας* (quid *feceris*).	*ἠρώτησα τί πεποιηκὼς εἴης* (el. med objectivering *πεποίηκας*), quid *fecisses*.
4. *τί ποιήσειας ἄν;* (quid facias?)	*ἐρωτῶ τί ποιήσειας ἄν* (quid facturus *sis*)	*ἠρώτησα τί ποιήσειας ἄν*, quid facturus *esses*.
5. *τί ἂν ἐποίησας, εἰ ἦλθον οἱ πολέμιοι;* (quid fecisses, si hostes venissent?).		*ἐρωτῶ* el. *ἠρώτησα τί ἂν ἐποίησας, εἰ οἱ πολέμιοι ἦλθον* (»interrogo el. interrogavi quid fact*urus fueris*, si venissent»; indicat. af hist. temp. om det *overkliga* qvarstår).
6. *πότερον ἄμεινόν ἐστι μένειν παρὰ Σεύθῃ, ὅς φίλος ἐστί μοι, ἢ ἄγειν οἴκαδε ὥσπερ τοῖς στρατιώταις ὑπεσχόμην;*		*Ὁ Ξενοφῶν ἠρώτησε πότερον ἄμεινον εἴη* μένειν παρὰ Σ. ὃς φίλος αὐτῷ εἴη*, ἢ ἄγειν οἴκαδε ὥσπερ τοῖς στρατιώταις ὑπέσχετο* (ind. af hist. tempus i *under*bisats qvarstår). * *ἐστί* vore objectivering.

Anm. 1. Huruvida *ἠρώτησε τί ποιοίη* betyder »han frågade hvad han *gjorde*» [af *ind. τί ποιῶ;* hvad *gör* jag?], eller »hvad han *borde* göra» [af *conj. deliberat. τί ποιῶ;* hvad *bör* jag göra?], får sammanhanget afgöra.

Deremot är t. ex. »*ἠρώτησε τί ἂν ποιοίη*» alltid uppkommet af det direkta »*τί ἂν ποιοίην*» (*modest* fråga, ss. i ex. 4 ofvan). Xen. An. IV: 8, 7: *ἠρώτων ἐκεῖνοι εἰ δοῖεν ἂν οἱ στρατηγοὶ τούτων τὰ πιστά* (dir. *ἆρ' ἂν δοίητε;*). III: 1, 7: *ἐπυνθάνετο ὅπως ἂν κάλλιστα πορευθείη* (dir. *πῶς ἂν πορευθείην;*).

Anm. 2. *Conjunctivus* kan således stå i indirekta frågor blott
a) efter *ἐάν* (i st. f. *εἰ* o. *Ind.*), t. ex. *ὅρα* el. *σκόπει ἐὰν τοῦτο ἀληθὲς ᾖ* (i st. f. *εἰ ἀληθές ἐστι*, »om väl» el. »om icke» enl. mom. I, a); eller
b) om de äro *deliberativa* [emedan dessa redan ss. *direkta* stått i *conj.* och således efter *hufvud*temp. behålla *Conjunctivus;* jfr. ex. 2].

Anm. 3. Ofta står en indirekt fråga med *ἐάν* (och Conjunctivus) el. *εἰ* (och optat.) *brachylogiskt* fogad till det föregående (ss. i Latinet en *si*-sats) och beror då af ett i det föreg. sammanhanget liggande »*för att se till, försöka* el. *utforska*». (1) IV: 5, 3: *ἐδόκει καλέσαι ἐκείνους εἰ βούλοιντο συμμαχίαν ποιεῖσθαι* (efter hufvudtempus *δοκεῖ καλέσαι ... ἐὰν βούλωνται*). — VI: 1, 31: *ἐθυόμην εἰ βέλτιον εἴη ὑποστῆναι* (efter hufvudtempus *θύομαι ἐὰν βέλτιον ᾖ*, offrar för att utforska om).

Anm. 4. Om prolepsis se § 80: IV.

(1) (§ 81: anm. 3). Så ock hos Hom. (med *αἴ κε* el. *εἴ κε* vid Conj.). — I: 378: *θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἐόντας, Αἴ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.* — IV: 317: *ἤλυθον, εἴ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.*

§ 82. Caussal-satser.

I. Conjunctioner (1): för *subjectiv* grund ὡς; för *objectiv* grund ὅτι *(quod)*, διότι *(propterea quod)*, stundom ock temporalpartiklarna ἐπεί(γε) *(quum)*, ἐπειδή *(quoniam)* samt (med ind. af præs. el. perf.) ὅτε och ὁπότε *(quandoquidem)*;
efter verba *affectuum* (glädje, sorg, förundran o. s. v.) ofta (af urbanitet) εἰ.
Negation: οὐ (vid εἰ än οὐ, än μή).

II. Modi = den sjelfständiga påståendesatsens, oförändrade äfven efter **hist.** tempus [*utom* vid s. k. »*latent* oratio obliqua» el. *subjectiv* grund, då (efter hist. tempus) indicat. af ett hufvudtempus vanligen öfvergår till *optativus;* »emedan ss. någon *sade* el. *trodde*»].

Exempel:

a) οὐ βούλομαι ἐλθεῖν ὅτι τοῦτο ποιήσεις (quum hoc facturus sis), ἐποίησας (feceris), ποιήσειας ἄν (*torde* göra, forsitan facturus sis), ἐποίησας ἄν (facturus fueris). Här kunde ock hufvudsatsen stått i præteritum (οὐκ ἐβουλόμην), som *cj* skulle medfört ändring i Grekiskan (men väl i *Lat.*, utom i fråga om facturus *fueris*).

V: 5, 8: ἔπεμψεν ἡμᾶς ἡ τῶν Σινωπέων πόλις ἐπαινέσοντας ὑμᾶς ὅτι νικᾶτε (el. ἐνικᾶτε) τοὺς βαρβάρους. — IV: 1, 19: Ξενοφῶν τὸν Χειρίσοφον ᾐτιᾶτο ὅτι οὐχ ὑπέμεινεν ἀλλ' ἠναγκάζοντο φεύγοντες ἅμα μάχεσθαι.

II: 3, 19: ᾐτούμην βασιλέα λέγων ὅτι δικαίως ἄν μοι χαρίζοιτο, ὅτι αὐτῷ Κῦρον ἐπιστρατεύοντα πρῶτος ἤγγειλα.

b) (*Latent* or. obl.) I: 8, 12: Κλεάρχῳ Κῦρος ἐβόα ἄγειν τὸ στράτευμα κατὰ μέσον τῶν πολεμίων ὅτι ἐκεῖ βασιλεὺς εἴη (»emedan *ss. han sade*»). — II: 1, 2: οἱ στρατηγοὶ ἐθαύμαζον ὅτι Κῦρος οὔτε ἄλλον πέμποι οὔτε αὐτὸς φαίνοιτο (*strategernas* resonnement; ind. ἔπεμψε o. ἐφαίνετο innebure *Xenophons* affirmering af saken, ss. t. ex. III: 3, 11). — Xen. Apol. Socr. § 10: κατηγόρησαν Σωκράτους οἱ ἀντίδικοι ὡς τοὺς νέους διαφθείροι (quod juventutem corrump*eret;* ὡς διαφθείρει, quod corrum*pat,* vore objectivering).

c) (εἰ i st. f. ὅτι): III: 2, 17: μηδὲ τοῦτο μεῖον δόξητε ἔχειν, εἰ οἱ Κύρειοι, πρόσθεν σὺν ὑμῖν ταττόμενοι, νῦν ἀφεστήκασιν. — Mem. I: 1, 13: ἐθαύμαζε δ' εἰ μὴ φανερὸν αὐτοῖς ἐστιν ὅτι ταῦτα οὐ δυνατόν ἐστιν ἀνθρώποις. Jfr Cic. de Amicitia XV, § 53: *miror,* illa superbia et importunitate *si* quemquam (fidum amicum) habere potuit.

Anm. Caussalsatser kunna ock inledas med οἷος (i st. f. ὅτι τοιοῦτος), — ὅσος (i st. f. ὅτι τοσοῦτος), — ὡς (i st. f. ὅτι οὕτως). Κατοικτείρω τὸν ἄνδρα ὅσα el. οἷα κακὰ ἔπαθεν el. ὡς κακῶς ἀπώλετο (2). [Några underförstå vid dylika satser ett »λογιζόμενος», så att satserna blifva indir. *fråge*satser.]

---

(1) (§ 82: I). Hos Hom. ofta οὕνεκα eller ὅ. III: 53: Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ, Οὕνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον. — I: 382: Τηλέμαχον θαύμαζον ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.

Dessutom stå οὕνεκα och ὅ dels i *beroende påståendesatser* (»att»; se § 80), dels i *relativsatser* (»hvarföre»). III: 60: Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι, Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα (= οὗ ἕνεκα, *det* för hvars skull). — IV: 206: Τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις (= δι' ὅ, hvarföre).

(2) (§ 82: II, anm.). II: 239: Νῦν δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι οἷον ἅπαντες Ἧσθ' ἄνεῳ [= ὅτι τοῖον, prosans ὅτι οὕτως, emedan I så här...). — IV: 611: Αἵματός εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις (= ὅτι τοιαῦτα). — II: 230 & 233: Μή τις ἔτι πρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω, Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο (= ὅτι οὕτως, emedan så här ingen minus).

IV: 841: φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη Ὣς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ (emedan så tydlig).

I st. f. sådant ὡς har Hom. stundom ὅπως. IV: 109: ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται, οὐδέ τι ἴδμεν. — III: 373: Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.

III. Caussalsatser kunna ersättas genom *declinerad Inf.* (ἐκ τοῦ, eller τῷ el. διὰ τό o. Inf. se § 92).

IV. Caussalsatser ersättas genom *Participium*

a) vanligen efter vissa verba *affectuum* och verba »göra väl el. illa, rätt el. orätt», se § 94: III, a och b.

b) ofta äfven *eljest*, och Part. är *då* ofta inledt med ἄλλως τε καί (cum præsertim, § 98: I, anm. 1) el. ἅτε, οἷον, οἷα (verklig, *objectiv* grund) el. ὡς (*subjectiv* grund).
VI: 1, 3: *ἅτε ἐξαίφνης ἐπιπεσόντες ἀνδράποδα πολλὰ ἔλαβον.* VII: 7, 40: *αἰσχρὸν ἦν τὰ ἐκείνων περιιδεῖν ἐμὲ ἄλλως τε καὶ τιμώμενον ὑπ' αὐτῶν.* — I: 1, 10: *Ἀρίστιππος Κῦρον αἰτεῖ εἰς δισχιλίους ξένους, ὡς οὕτω περιγενόμενος ἂν* (pag. 187, ex. a) *τῶν ἀντιστασιωτῶν.*

Anm. Om valet mellan *Gen.* o. *Acc.* vid satsförkortning med ὡς och ett personelt nyttjadt participium, hvars subjekt *ej* i någon casus förekommer i hufvudsatsen, se § 94: VI.

§ 83. Consecutiv- (el. följd-) satser.

I. Conjunctioner: ὥστε (1) (mera sällan ὡς). — **Negation:** vid verb. *fin.* οὐ, vid *inf.* μή.

II. Modi: ὥστε står

a) med **verbum finitum** (den sjelfständiga påståendesatsens modi) vid **faktisk** följd (som framhålles ss. *mera sjelfständig* för sig) samt vid en *conclusion* (2) (ὥστε = och alltså, I: 7, 7).

II: 3, 25: *εἰς τὴν ὑστεραίαν οὐχ ἧκεν ὁ Τισσαφέρνης, ὥσθ' οἱ Ἕλληνες ἐφρόντιζον.* V: 6, 20: *πλοῖα ὑμῖν πάρεστιν, ὥστε ὅπῃ ἂν βούλησθε ἐξαίφνης ἂν ἐπιπέσοιτε* (modest påstående).

b) med **infinitivus** (med subj. och appositioner construerade enl. § 90: I, a & b) vid **logisk** d. v. s. blott **tänkt** följd (ὥστε och inf. bet. då »så att man *kan, bör, vill*» o. s. v.); *stundom* ock vid *faktisk* följd, om den **icke** framhålles ss. mera sjelfständig, utan blott nämnes för att complettera hufvudsatsen.

I: 4, 8: *ἔχω τριήρεις ὥστε ἑλεῖν* (ut capere *possim*) *τὸ ἐκείνων πλοῖον.* V: 9, 31: *οὕτω μοι θεοὶ ἐσήμηναν, ὥστε καὶ ἰδιώτην ἂν γνῶναι* (*bör* kunna inse) *ὅτι ταύτης τῆς μοναρχίας ἀπέχεσθαί με δεῖ.* I: 5, 13: *ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς Μένωνος ὥστ' ἐκείνους ἐκπεπλῆχθαι* (i st. f. *ἐκεῖνοι ἐξεπλάγησαν* enl. a). — III: 3, 14: *τοῖς θεοῖς χάρις* (*ἔστω*) *ὅτι σὺν ὀλίγοις ἦλθον, ὥστε βλάψαι* (f. *ἔβλαψαν*) *μὴ μεγάλα.*

Anm. 1. Derföre står ὥστε (ὡς) *alltid* med *infinitivus*

α) efter *comparativer med* ἤ.
III: 3, 7: *βραχύτερα ἠκόντιζον ἢ ὡς ἐξικνεῖσθαι τῶν σφενδονητῶν.*

β) när det är *finalt* (= ὅπως).
πάντα ποιοῦσιν ὥστε μὴ δίκην δοῦναι. — VII: 3, 35: *ἢν ἔλθωμεν ἐπ' αὐτοὺς πρὶν φυλάξασθαι ὥστε μὴ ληφθῆναι, ἢ παρασκευάσασθαι ὥστε ἀμύνασθαι, μάλιστα ἂν λάβοιμεν ἀνθρώπους.* — I: 5, 10: *διφθέρας συνέσπων ὡς μὴ ἅπτεσθαι τῆς κάρφης τὸ ὕδωρ.*

---

(1) (§ 83: I). Hom. [som *alltid* (utom Il. IX: 42, och Od. XVII: 21) använder ὥστε el. ὥς τε i bet. af *ὥσπερ såsom*] har i följdsatser ensam inf. i st. f. prosans ὥστε och inf.

(2) (§ 83: II, a). Hom. har conclusivt äfven ὡς (alltså). II: 136: *νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων Ἔσσεται, ὡς οὐ τοῦτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω* (och alltså skall jag ej uttala).

γ) när det bet. »*under vilkor att*» [som ock heter »ἐφ' ᾧτε» el. »ἐφ ᾧ» med Inf. el. *Fut. Ind.*].

II: 6, 6: *φιλοπόλεμος ἀνὴρ βούλεται πονεῖν ὥστε πολεμεῖν* dummodo bellum gerere possit. — V: 6, 26: *εἰδὼς ἃ ὑπισχνοῦντο ὥστε ἐκπλεῖν* ea conditione, ut enavigarent. — [IV: 4, 6: *Τηρίβαζος εἶπεν ὅτι σπείσασθαι βούλοιτο ἐφ' ᾧ μήτε αὐτὸς ἀδικεῖν μήτε ἐκείνους καίειν τὰς οἰκίας*].

δ) när det står *pleonastiskt* (och infinitiven *ensam* vore nog), t. ex. efter verba »*ske*» el. »*utverka*».

V: 6, 30: *γίγνεται ὥστε ὑμᾶς ἀποπλεῖν.* — IV: 2, 23: *διεπράξαντο ὥστε λαβόντες τοὺς νεκροὺς ἀποδοῦναι τὸν ἡγεμόνα.* — Jfr III: 5, 11: *ὥστε μὴ ὀλισθάνειν* (*τοὺς ἄνδρας*) *ἡ γῆ σχήσει* (i st. f. *μή* el. *τοῦ μή*, enl. § 95: VI, anm. 1).

Anm. 2. *Πείθω τινά* har derföre i bet. **öfvertala** (persuadere alicui ut) **inf.** *el.* *ὥστε* **o. inf.;** men i bet. öfvertyga (persuadere alicui med acc. och inf.) *ὅτι* el. *ὡς* (sällan inf.).

V: 10, 13: *Νέων ἔπειθεν αὐτὸν πορεύεσθαι* (el. *ὥστε πορεύεσθαι*). — II: 6, 2: *πείσας τὴν πόλιν ὡς οἱ Θρᾷκες ἀδικοῦσι τοὺς Ἕλληνας ἐξέπλει ὡς πολεμήσων τοῖς Θρᾳξί.*

Anm. 3. »*Tantum abest, ut — ut*» heter *τοσούτου δέω* (el. *τοσοῦτον ἀπέχω*) med **inf.** i **förra** och *ὥστε med verb. fin.* i *sednare* membrum. *Τοσούτου δέω ἱκανὸς εἶναι λέγειν καλῶς, ὥστε δέδοικα μὴ ἀδύνατος ὦ τὰ δέοντα λέγειν.*

Anm. 4. I st. f. »*τοιοῦτος ὥστε*» o. inf. sättes (*τοιοῦτος*) *οἷος* med inf. (1); och i st. f. »*τοσοῦτος ὥστε*» o. inf. sättes (*τοσοῦτος*) *ὅσος* med Inf.

II: 3, 13: *οὐκ ἦν ὥρα οἷα ἄρδειν τὸ πεδίον* (= *τοιαύτη ὥστε*), sådan årstid, att man *borde* vattna. — IV: 1, 5: *ἐλείπετο τῆς νυκτὸς ὅσον σκοταίους διελθεῖν τὸ πεδίον τοὺς Ἕλληνας* (= *τοσοῦτον ὥστε*), så mycket af natten, att de *kunde* öfvergå. [Exempel med *utsatt* demonstrativum IV: 8, 12: Mem. II: 1, 15].

§ 84. Final-satser.

I. Conjunctioner: *ὡς, ὅπως, ἵνα* (på det att) (2). — **Negation** *μή* (*ὡς μή, ὅπως μή, ἵνα μή*).

II. Modi: Efter hufvudtempus Conjunctivus (3), alltså efter *hist.* tempus *Optativus* (utom vid objectivering § 79: I, b, β), t. ex.

---

(1) (§ 83: II, anm. 4). I st. f. *τοιοῦτος ὥστε* (el. *οἷος*) har Hom. stundom *τοῖος ὅς*. II: 286: *Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώϊός εἰμι, Ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω.*

Dessutom har Hom. *τοῖος* med inf. = prosans *οἷός τε* (i stånd att). II: 60: *Ἡμεῖς οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν.*

(2) (§ 84: I). Hom. äfven *ὄφρα, ἕως* el. *εἵως* (på det att). III: 359: *Ἀλλ' οὗτος μὲν νῦν σοι ἅμ' ἕψεται ὄφρα κεν εὕδῃ.* — IV: 800: *Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο Εἵως Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γοόωσαν, Παύσειε κλαυθμοῖο.* Dessa conjunctioner äro äfven *temporala*, se § 87.

(3) (§ 84: II). Conjunctivus i *final*satser har i **prosa sällan** *ἄν* (*aldrig* vid *ἵνα*, ty *ἵνα ἄν* med conj. är *relativt* och bet. *ubicumque*); — hos **Hom.** deremot **ofta** *ἄν* **el.** *κέν*, t. ex.

II: 373: *Ἀλλ' ὄμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι ... Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.*

I: 84: *ἀργεϊφόντην Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν* (conj. hort.), *ὄφρα τάχιστα Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν, Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νέηται.* Jfr III: 359 *ὄφρα κεν εὕδῃ* i förra noten.

φίλων οἴεται δεῖσθαι, ὡς (ὅπως, ἵνα) συνεργοὺς ἔχῃ. — I: 9, 21: *φίλων ᾤετο δεῖσθαι, ὡς (ὅπως, ἵνα) συνεργοὺς ἔχοι.* — *τὰ πλοῖα κατακαύσω, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ.* I: 4, 18: *Ἀβροκόμας κατέκαυσε τὰ πλοῖα ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ* [objectivering (så att man hör *Abrokomas' egen* tanke) i st. f. det regelmessiga »*διαβαίη*», som vore *Xenophons* referat derom].

Anm. 1. Att *Conjunctivus* står i finalsatser efter *hist.* tempus, händer blott a) vid objectivering (se ofvan) och b) när afsigtens realiserande skall tänkas ss. *ännu förestående* eller *alltid fortfarande.* — Hom. Od. VI: 172: *νῦν (μ') ἐνθάδε κάββαλε δαίμων, Ὄφρα τί που καὶ τῇδε πάθω κακόν.* — *Οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώποις νοῦν ἔδοσαν ἵνα ἐγκρατεῖς τῶν ἡδονῶν ὦσιν* (*alltid* vara).

Anm. 2. ☞ Efter verba **sträfva, sörja för, arbeta på att** [*ἐπιμελεῖσθαι, μηχανᾶσθαι, φροντίζειν, σκοπεῖν, παρασκευάζεσθαι, πάντα ποιεῖν*] står oftast *ὅπως* (egl. ss. frågeord, »huru?») **med Futurum Ind.** (1) [el. modest fut., d. v. s. Opt. med *ἄν*]; jfr § 78: III, c.

III: 1, 14: *ὅπως ἀμυνούμεθα οὐδεὶς παρασκευάζεται.* — Ibid. § 16: *ἡμῶν οὐδεὶς ἐπιμελεῖται ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιούμεθα.* — Ibid. § 18: *ὅπως μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γενησόμεθα πάντα ποιητέον.* — IV: 8, 9: *ἔδοξε τοῖς στρατηγοῖς βουλεύσασθαι ὅπως ὡς κάλλιστα ἀγωνιοῦνται.* [*δεῖ ἐπιμελεῖσθαι ὅπως ἂν βέλτιστοι γένοιντο οἱ πολῖται*].

III. Efter **verba timendi** öfversättes »*att*» med *μή (ne)*, »*att icke*» med *μὴ οὐ (ne non* el. *ut)*, t. ex.

φοβεῖται μὴ ἔλθωσιν οἱ πολέμιοι ne veniant. — *ἐφοβεῖτο μὴ οὐκ ἔλθοιεν οἱ φίλοι ne non* el. *ut* venirent. — VII: 1, 2: *Φαρνάβαζος ἐφοβεῖτο τὸ στράτευμα* (jfr § 80: IV) *μὴ ἐπὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀρχὴν στρατεύηται* [objectivering i st. f. det regelmessiga *στρατεύοιτο*].

Anm. 1. Dessutom stå verba timendi stundom med en *indirekt fråga* i *ind. futuri* om något tillkommande (*φοβοῦμαι μὴ ἀποθανεῖται*), el. *præteriti* om något redan inträffadt (*φοβοῦμαι μὴ τέθνηκεν* el. *μὴ ἀπέθανε*). Märk dessutom *φοβοῦμαι ἀποθανεῖν* »timeo *mori*» (*skyr* döden).

Hit hör ock t. ex. »*ὅρα μὴ ἀληθῆ εἶπεν*» vide *ne* vera dixerit, se till *om ej* (affirmativt); »*ὅρα μὴ οὐκ ἀληθῆ εἶπεν*» vide *ut* vera dixerit, se till *om väl* (negativt).

Anm. 2. Genom ellips af ett verbum *timendi* stå stundom

a) *οὐ μή* med *Fut. Ind.* eller *Conjunctivus* (vanligen *Aoristi*) = »*sannerligen icke*» [egl. *οὐ κίνδυνός ἐστι μή*, »det är ingen fara att» el. »jag fruktar icke att»; starkt nekande].

VII: 3, 26: (*σοὶ*) *ἵππον δωροῦμαι ἐφ' οὗ ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς* (skall sannerligen icke) *τὸν πολέμιον.* IV: 8, 13: *ἢν εἰς δυνηθῇ τῶν λόχων ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀναβῆναι, οὐδεὶς μήποτε μείνῃ τῶν πολεμίων.* — Xen. Mem. II: 1, 25: *οὐ φόβος μή σε ἀγάγω* (*utan* ellips).

b) *μὴ οὐ* med *Præs.* el. *Aor. Conj.* = »*kanske icke*» [egl. *κίνδυνός ἐστι μὴ οὐ*, »det är fara att icke», el. »jag fruktar att icke»; svagt nekande]. *μὴ οὐ τοῦτο ἀληθὲς ᾖ* (är kanske icke sannt). *μὴ οὐχ οὕτως ἔχῃ* (förhåller sig kanske icke så).

Obs. Stundom står ock ensamt *μή* och præs. conj. i bet. af »*jag fruktar att*» [genom ellips af *φοβοῦμαι*, t. ex. *μὴ ἀληθὲς ᾖ*], eller »*akta dig att icke*» (genom ellips af *ὅρα*) (2).

---

(1) (§ 84: II, anm. 2). Men *sällan* hos Hom., som i st. f. *finalt* futurum vanl. har *Conj. med el. utan ἄν el. κέν* (jfr § 88: I, anm.). IV: 545: *Πεῖρα ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.* Märk dock II: 52: *Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα* [opt. o. *κέν* = modest futurum, »på det *tilläfventyrs*»]. — I: 57: (*Ὀδυσσῆα*) *θέλγει ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται* [fut. ind.; så ock III: 419: *ὄφρ' ἱλάσσομ' Ἀθήνην*].

(2) (§ 84: III, anm. 2, obs.). Hom. Il. I: 26: *Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω* (akta dig att icke).

IV. Om Finalsatsers antagande af den *styrande* satsens modus (och om ἵνα med *Ind.* af *historiska* tempora) se § 88: III.

V. Finalsatser ersättas med *Infinitivus*

a) vid *finalt* ὥστε (§ 83: anm. 1, β), och i korta satser vid ὡς (t. ex. ὡς ἔπος εἰπεῖν, § 90: II, b, anm. 2).

b) vid verba *utvälja, förordna* (§ 93: II, a), samt (i st. f. Latinets fut. part. pass.) vid verba *gifva, öfverlemna, anförtro, mottaga* (§ 93: II, b), och i frasen τοῦ eller (vanligare) τοῦ μή med inf. (se § 92: 1, b).

c) vid verba sent. och declarandi, som uttrycka *uppmaning, befallning* el. *förbud, bön, önskan,* se § 91: II, A.

VI. Finalsatser ersättas med *Participium futuri*

a) vid verba *sända, lemna, gifva* (§ 93: II, a).

b) vid *rörelse*verba (t. ex. παρελήλυθα συμβουλεύσων ὑμῖν); ofta äfven eljest, isynnerhet vid ὡς (I: 1, 3: συλλαμβάνει Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν).

§ 85. Hypothetiska (el. vilkors-) satser.

I. Conjunctioner: εἰ och ἐάν [el. ἤν, ἄν, alla tre sammandragna af εἰ ἄν. Hom. i stället εἴ κε(ν), αἴ κε(ν)]. — **Negation** μή [dock står εἰ οὐ ofta vid verba affectuum (= ὅτι οὐ), samt då οὐ tillhör *ett enda* ord och dermed bildar »Litotes», t. ex. εἰ οὐκ ἐᾷς i st. f. εἰ κωλύεις].

II. Modi: hypothetiska satser kunna construeras på **fyra** sätt:

1) *Εἰ* **med Ind.** af **alla** tempora (= *si* med *ind.* i Lat.) står, då ett *enskildt* fall poneras med bibegrepp

a) af **verklighet** (isynnerhet då något härledes ur något allmänt kändt, sjelfklart el. redan medgifvet, så att εἰ bet. *»lika visst som»:* εἰ ἀγαθὸς ἦν ὁ Σωκράτης, ἀδίκως ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι);

b) af att **intet utsäges** om verklighet el. overklighet: εἰ θεοί τι δρῶσιν αἰσχρὸν, οὐκ εἰσὶν θεοί (Eur.). Jfr II: 5, 41 (pag. 201, anm. 1).

Eftersatsen står i *Indicat.* (*säker* följd), eller i *Opt. med ἄν* (*sannolik* följd), el. i *Imperativus* (*fordrad* följd): εἴ μοί τινα βούλεσθε συμπέμψαι, ταῦτα δείξω (så *skall* jag) el. δείξαιμι ἄν (så *torde jag möjligen* kunna visa, V: 6, 7).

2) *Εἰ* **med Ind.** af **historiska** tempora (= *si* med imperf. el. plusqu. *conj.* i Lat.) står, då något poneras med bibegrepp af **overklighet** (2) [så att εἰ med *imperf.* betyder »om något i *närvar.* el. *tillkommande* tid *skedde,* men det sker *icke»;* och εἰ med *aor.* ind. betyder »om något i *förfl.* tid *hade* skett, men det skedde *icke»*].

Eftersatsen står i *ind. af historiska tempora* **med** *ἄν* (enl. § 77, II, b): εἴ τι εἶχον, ἐδίδουν ἄν si *haberem, darem;* εἴ τι ἔσχον, ἔδωκα ἄν si *habuissem, dedissem.*

---

(1) (§ 85: II, 2). Så ock vanl. hos Hom. [med κέν eller ἄν i eftersatsen]. IV: 502: *Καὶ νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ, Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀάσθη.* *Stundom* står dock *Optativus* om det overkliga **än i båda** satserna: II: 62: *Ἤ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη* [trots v. 60 »ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν»]. Jfr I: 163: *Εἰ κεῖνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα, Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι* [trots v. 166: νῦν δ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλωλε]; **än blott i efter**satsen, se ex. i § 77: II, b, noten.

Anm. 1. Vid *denna* construction utsäges alltid att antagandet *strider* mot sanna förhållandet (hvilket *ej* utsäges i constructioner enl. mom. I). *Κλέαρχος εἰ ἔλυσε τὰς σπονδάς, δικαίως ἂν ἀπέθανε* betyder sål. »si *violasset*, juste interfectus *esset*», »*om* han hade brutit, så hade han blifvit *rättvist* dödad, *men* han hade *ej* brutit, och blef således dödad *orättvist*».

Deremot II: 5, 41: *Κλέαρχος εἰ ἔλυε τὰς σπονδὰς τὴν δίκην ἔχει· Πρόξενος δὲ καὶ Μένων ἐπείπερ εἰσίν ὑμέτεροι εὐεργέται, πέμψατε αὐτοὺς δεῦρο* (si *violavit*, juste punitus *est*, enl. mom. I), »om han har brutit, så är han rättvist straffad, *och vi vilja ej afgöra något vidare derom;* men sänden till oss Pr. och Menon».

Anm. 2. Om utelemnandet af *ἄν* i eftersatsen, och om skilnaden mellan *ἔδει* och *ἔδει ἄν* i eftersatsen se § 77: II, b, anm.

Anm. 3. I st. f. *Aoristus* (om något ur *förfluten* tid poneradt men overkligt) står:

a) stundom *imperf.* för att utmärka *duration* el. *iterering* (ss. stundom i Lat. si med imperf. i st. f. med plusqu. conj.). V: 8, 13: *εἰ τοῦτο πάντες ἐποιοῦμεν* [i st. f. *ἐποιήσαμεν*, emedan en *upprepad* osed att lemna sin post och en *vana* att plundra afses] *ἅπαντες ἂν ἀπωλόμεθα.*

b) sällan *plusquamperf.*, neml. blott för att utmärka ett *qvarstående resultat. διά γε ὑμᾶς αὐτοὺς πάλαι ἂν ἀπολώλειτε* (skulle ha *varit* förlorade; deremot *ἀπώλεσθε* = skulle *gått* förlorade).

Anm. 4. Ett *ironiskt tillbakavisande* af en väntad *invändning* (ss. orimlig) inledes med *εἰ μή* el. *εἰ μὴ ἄρα* och *Ind.* (ss. i Lat. med nisi forte, nisi vero), hvarvid tempora hafva sin *vanliga* bet. (så att t. ex. *Præs.* ind. står om *närvar.* tid). Xen. Mem. I: 2, 8: *πῶς ἂν οὖν ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ διαφθείροι τοὺς νέους; εἰ μὴ ἄρα ἡ τῆς ἀρετῆς ἐπιμέλεια διαφθορά ἐστιν.*

3) *Ἐάν* (*ἤν*, *ἄν*) med Conj.(1) (*Præsentis* om något *samtidigt*, Aoristi om något föregående) står, då något poneras med bibegrepp af att det i **närvarande el. tillkommande tid**

a) **itereras** (*ἐάν* = så ofta som), eller

b) väntas **inträffa** el. åtminstone **afgöras.**

Eftersatsen står i *Ind.* (*säker* följd), el. i *Opt. med ἄν* (*sannolik* följd), el. i *Imperativus* (*fordrad* följd).

Exempel:

a) (*ἐάν* o. conj. om *iterering*). *πολλοί, ἐὰν ὁ θάνατος ἐγγὺς ᾖ* (si mors appropinquat; *ἐγγὺς ἔλθῃ* appropinquavit) *ἀποθανεῖν οὐ βούλονται* (*vilja ej; βούλοιντο ἄν* torde ej vilja.) — III: 4, 35: *οἱ ἵπποι αὐτοῖς δέδενται· ἐάν τε θόρυβος γίγνηται* (si tumultus *oritur; ἐάν γένηται* si ortus est) *δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον* (»så ofta som», om Persernas besvärliga tjenstgöring). — III: 4, 19: *ἢν συγκύπτῃ τὰ κέρατα τοῦ πλαισίου* (*så ofta* de sammanträngas), *ἀνάγκη ἐστὶν ἐκθλίβεσθαι τοὺς ὁπλίτας.*

b) (*ἐάν* och conj. om något, som väntas *inträffa* el. *afgöras*). För att uppmuntra Hellenerna säger Cyrus (I: 7, 7): *ἢν ἡμεῖς νικήσωμεν ... ὑμῶν στέφανον ἑκάστῳ*

---

(1) (§ 85: II, 3). Hom. har aldrig *ἐάν* eller *ἄν*, men stundom *ἤν* el. *εἰ — ἄν* med conj. (Il. III: 25 o. 288) och oftast

a) *εἴ κεν* el. *αἴ κεν* med *Conj.* — I: 287: *εἴ κεν ἀκούσῃς* (= *ἐὰν ἀ.*); — I: 279: *αἴ κε πίθηαι* = *ἐὰν πεισθῇς.* Jfr II: 188, 102; V: 470.

b) *εἰ* **(ensamt!)** med *Conj.* — V: 221: *Εἰ δ' αὖ τις ῥαίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ, Τλήσομαι* (= *ἐὰν ῥαίῃ*). — I: 167: *εἴπερ τις φῇσιν.* 188: *εἴπερ εἴρηαι.* 204: *εἴπερ ἔχῃσιν.*

I *efter*satsen (såväl vid 3, b, som 4, b) har Hom. ofta om *sannolik* följd *Conj.* med el. utan *ἄν* el. *κέν* (i st. f. Opt. o. *ἄν*, enl. pag. 184. notens mom. 2). IV: 388: *Τόνγ' εἴ πως σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαβέσθαι, Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν ... Καὶ δέ κέ σοι εἴπῃσι, διοτρεφὲς, αἴ κ' ἐθέλησθα, Νόστον.* — Il. I: 137: *Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι.*

χρυσοῦν δώσω [om vi, ss. *jag hoppas*, segra; »εἰ νικήσαιμεν, δοίην ἄν» skulle antydt *ovisshet om*, och »εἰ ἐνικῶμεν ἐδίδουν ἄν» *förnekande af* segerns inträffande, och intetdera derföre passat]. — I: 7, 4: ἂν ταῦτα (= τὴν κραυγὴν τῶν πολεμίων) ἀνάσχησθε ... γνώσεσθε τοὺς ἀνθρώπους κακοὺς καὶ ἀνάνδρους ὄντας. — III: 1, 36: οἱ στρατιῶται ἐὰν ὑμᾶς (τοὺς στρατηγοὺς) ὁρῶσιν (si videbunt; jfr anm. 1) ἀθύμους, πάντες κακοὶ ἔσονται. — VII: 1, 25: ἐὰν τῷ θυμῷ χαριζώμεθα καὶ τὴν πόλιν τὴν οὐδὲν αἰτίαν διαρπάσωμεν, ... πολέμιοι ἐσόμεθα Λακεδαιμονίοις (i båda *sista* ex. väntar Xen. *ej* sakens *inträffande* — som han tvärtom hoppas *förhindra* — utan blott dess **afgörande**).

Anm. 1. Vid *futural* hufvudsats är derföre ἐάν och Conj. *Præsentis* = Latinets Fut. *Simplex;* ἐάν och Conj. **Aoristi** = Latinets Fut. **Exactum,** t. ex. ἐὰν ὑμᾶς ἀθύμους ὁρῶσιν (si *videbunt;* ἐὰν ἴδωσιν si viderint) πάντες κακοὶ ἔσονται. — På samma sätt skilja sig *Optativerna* efter *historiskt* tempus: ἔφη πάντας κακοὺς ἔσεσθαι εἰ ... ὁρῷεν (si viderent; εἰ ἴδοιεν si *vidissent*).

Anm. 2. Om något *framtida* står stundom εἰ med *fut. ind.* (enl. fallet 1) i st. f. det vanligare ἐάν *och Conjunctivus.*
IV: 8, 11: εἰ τοῦτο ἔσται (vanligare ἐὰν ... γίγνηται), τῇ ὅλῃ φάλαγγι κακὸν ἔσται. — IV: 7, 3: τῇ στρατιᾷ οὐκ ἔστι τὰ ἐπιτήδεια, εἰ μὴ ληψόμεθα τὸ χωρίον. — III: 1, 13: εἰ γενησόμεθα ἐπὶ βασιλεῖ, τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ ὑβριζομένους ἀποθανεῖν;

4) *Εἰ* **med Optativus** (*Præsentis* om ngt *samtidigt,* Aoristi om ngt föregående) står, då något poneras

a) ss. i **förfluten** tid **itereradt** (εἰ = »så ofta som»).
Eftersatsen står i ind. af *aor.* el. (isynh. om upprepning af vanor el. tillstånd) *imperf.*, och än *med*, än *utan* ἄν.

Anm. Vid *iterering* i förfluten tid är således εἰ **och præs. opt.** = Latinets si el. quum och *imperf.;* εἰ **och aor. opt.** = si el. quum och *plusqu.* (*ind.* hos *Cic.*, conj. hos Liv.).
II: 3, 11: εἴ τις αὐτῷ δοκοίη βλακεύειν ἔπαισεν ἄν si el. quum quis segnis esse vide*batur* (Cic.) el. vide*retur* (Liv.), eum verberabat. — I: 9, 18: εἴ τις αὐτῷ ὑπηρετήσειεν οὐδενὶ πώποτε ἀχάριστον εἴασε τὴν προθυμίαν si el. quum quis ei præsto *fuerat* (Cic.) el. *fuisset* (Liv.), præmio eum afficiebat. — Ibid. § 19: εἴ τινα ὁρῴη δεινὸν ὄντα οἰκονόμον, οὐδένα ἂν πώποτε ἀφείλετο si quem vide*bat* el. vide*ret* (εἴ τινα ἴδοι si quem vide*rat* el. vid*isset*).

b) ss. i **närvar.** el. **tillkommande** tid **möjligt men osäkert**[1] (= si och *præs.* el. *perf. conj.* i Lat.).
Eftersatsen står vanligen i *Opt. med* ἄν (*sannolik* följd), stundom i *Ind.* (*säker* följd). VI: 1, 21: νῦν ἄν, εἰ βούλοιο, ἡμᾶς ὀνήσαιο ἄν si velis, nobis prodesse possis; om du vill (o. det är *möjligt* men osäkert) *torde du kunna* gagna oss (ὀνήσεις = kan du *bestämdt*). I Anab. I: 6, 8 säger Orontes med flit: »εἰ (σοὶ φίλος) γενοίμην, σοί γ' οὐκ ἄν ποτε δόξαιμι» [om jag blir, *och det är möjligt men* i anledn. af din vrede *osäkert*]; ty »εἰ ἐγιγνόμην» hade varit »om jag blefve, *men* jag blir *ej*»; och »ἐὰν γένωμαι» kunde hafva tolkats ss. ett *anspråk* på att få nåd (»om jag blifver *och jag blir troligen*», enl. mom. 3, b).

---

[1] (§ 85: II, 4, b). I st. f. εἰ och opt. har Hom. stundom εἴ κεν el. εἰ ἄν och opt. [genom att ett *modest* påstående är upptaget i vilkors-satsen, jfr § 88: II, anm. 2]. II: 76: *Εἴ χ'* ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη. Så ock II: 246, samt Il. I: 60 o. II: 597. — I *efter*satsen står vanl. **opt.** med κέν, eller ock **conj.** *med* el. *utan* ἄν el. κέν, se föreg. not.

Anm. *Εἰ* med *Optat.* begagnas derföre i fingerade exempel, då något antages ss. *blott för tillfället* möjligt (ss. i Lat. si med præs. el. perf. *conj.*). t. ex. εἴ τις λάβοι παρὰ φίλου σωφρονοῦντος ὅπλα, εἰ μανεὶς ἀπαιτοῖ, οὔτε χρὴ ἀποδιδόναι αὐτὰ οὔτε δίκαιος ἂν εἴη ὁ ἀποδιδούς si quis ab amico sana mente prædito arma *acceperit* (aor. opt. = *perf.* conj. i Lat.) et ille vesanus ea *repetat* (præs. opt. = *præs.* conj. i Lat.), neque reddenda sunt (säker följd) neque justus *fuerit* (*torde* vara), qui reddat. — Εἰ τὰς ἐκείνου πράξεις καταριθμήσασθαι βουλοίμεθα ἐπιλίποι ἂν (el. ἐπιλείψει) ἡμᾶς ὁ χρόνος si ejus res gestas enumerare *velim*, dies me deficiat (el. deficiet). Jfr Xen. Mem. I: 7, 2 o. 3.

c) då fallet »3» (eller ett *hufvud*tempus i fallet »1») kommer i beroende af ett *historiskt* tempus i or. obliqua (utom vid objectivering). »Καλῶς ἔχει εἰ σπονδαὶ εἰσίν (el. ἐὰν σπ. ὦσιν)» blir: ἔφη καλῶς ἔχειν εἰ σπονδαὶ εἶεν (εἰ ... εἰσίν el. ἐὰν ὦσιν vore objectivering). — VI: 2, 11: δόγμα ἐποιήσαντο ἐάν τις μνησθῇ δίχα τὸ στράτευμα ποιεῖν, θανάτῳ αὐτὸν ζημιοῦσθαι (objectivering i st. f. det vanligare εἴ τις μνησθείη, af det directa »ἐάν τις μνησθῇ, δεῖ αὐτὸν ζημιοῦσθαι»).

Anm. 1. Deremot måste εἰ med ind. af *hist.* temp. (såväl i fallet »2» som i fallet »1») qvarstå *oförändradt* i or. obl. (enl. § 80: II, 2, b, *anm. 2*). »Κλέαρχος εἰ ἔλυε τὰς σπονδάς, δίκην ἔχει» (jfr ofvan mom. 2, anm. 1) blir sål.: »εἶπον ὅτι Κλ. εἰ ἔλυε (*under*bisats!) δίκην ἔχοι». Och »Κλ. εἰ ἔλυε, δικαίως ἂν ἀπέθανε» blir: »εἶπον ὅτι Κλ. εἰ ἔλυε (overklighet), δικαίως ἂν ἀπέθανε.

Anm. 2. **Försatsens** verbum fattas ofta, neml.

a) vid εἰ δὲ μή »i motsatt fall» [äfven efter föregående ἐάν och conj.; ja t. o. m. efter föreg. *nekadt* membrum, t. ex. VII: 1, 8: μὴ ποιήσῃς ταῦτα· εἰ δὲ μή, αἰτίαν ἕξεις. Så ock IV: 3, 6].

b) i vissa talesätt, ss. vid α) »εἴπερ τις καὶ ἄλλος», t. ex. ἐκεῖνος σοφὸς ἦν [*si quisquam;* denne var vis framför andra]. — β) »εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν», t. ex. μάχεσθαι δεῖ [*si umquam;* nu framför allt bör man strida]. — γ) »εἰ μὴ διὰ τοῦτον», t. ex. ἐνικήσαμεν ἄν [vicissemus nisi ille fuisset]. — δ) »εἰ μή» i bet. af πλήν (*præter* el *nisi*). II: 1, 12: ἡμῖν οὐδέν ἐστιν ἀγαθὸν ἄλλο εἰ μὴ ὅπλα καὶ ἀρετή [jfr I: 4, 18; I: 5, 6]. — »*Εἰ μὴ* εἰ är likbetydande med πλὴν εἰ (nisi *si*).

c) vid οὐ γὰρ ἄν el. ἐπεὶ οὐκ ἄν (»ty eljest skulle icke») och γὰρ ἄν el. μέντοι ἄν el. ἦ ἄν (»ty eljest *skulle*») fattas *hela* försatsen. — VII: 6, 33: ἐπιστευόμην ὑπὸ Λακεδαιμονίων· οὐ γὰρ ἄν με ἔπεμπον πρὸς ὑμᾶς (= εἰ γὰρ μὴ ἐπιστευόμην, οὐκ ἂν ἔπεμπον).

Anm. 3. **Eftersatsens** verbum kan stundom fattas (och får suppleras) vid ett εἰ μέν, som följes af εἰ δὲ μή. — VII: 7, 15: εἰ μέν τι σὺ ἔχεις πρὸς ἡμᾶς λέγειν (scil. λέγε)· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν. Jfr Hom. Il. I: 135 (scil. καλῶς ἔχει).

III. Hypothetiska satser ersättas ofta

a) genom *participium* (neg. μή): τοὺς πολίτας τοὺς νόμους λύοντας el. μὴ τηροῦντας (i st. f. ἐὰν λύωσιν el. ἐὰν μὴ τηρῶσιν) κολάζειν δεῖ.

b) genom *andra* vändningar, t. ex. VI: 4, 23: τό ἐπὶ τούτῳ (el. διά γε τοῦτον) ἀπωλόμεθα (el. ἀπ. ἄν, § 77: II, b, anm.), quantum in illo fuit periimus (el. periissemus). Jfr IV: 2, 10.

§ 86. Concessiv-satser.

I. Conjunctioner:

a) καὶ εἰ (el. καὶ ἐάν el. κἄν) etiamsi, »t. o. m. om» [hufvudsatsen giltig *utan* alla vilkor]. Negeradt: οὐδ' (μηδ') εἰ, ej en gång om.

b) εἰ καί (el. ἐὰν καί) än »churu» *(etsi)*, än »om härtill kommer att» [så att hufvudsatsen är giltig *blott* under *detta* vilkor, t. ex. εἰ καὶ ὁ στρατηγὸς τέθνηκεν, ἀπορῶ· εἰ δὲ τὸ στράτευμα μόνον διέφθαρται, οὐ φοβοῦμαι]. Negeradt: εἰ μηδέ, om icke en gång.

c) εἴτε — εἴτε, ἐάντε — ἐάντε (sive — sive) (1).

Anm. »*Om också icke — så dock (åtminstone)*» heter »εἰ μή el. καὶ εἰ μή (εἰ καὶ μή) — ἀλλά (γε)». VII: 1, 31: παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἢν (för att försöka om) μὲν δυνώμεθα ἀγαθόν τι εὑρεῖν· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ δηλώσοντες ὅτι ... (så *dock* för att visa att; III: 2, 3: ἀλλὰ — γε = så dock *åtminstone*).

II. Modi och negationer = de hypothetiska satsernas, t. ex. *νικήσω, καὶ εἰ οἱ πολέμιοι πολλοί εἰσιν. Οὐ νικήσει, οὐδ' ἐὰν οἱ σύμμαχοι αὐτοῦ ἔλθωσιν. Οὐκ ἂν ἐνίκησεν, οὐδ' εἰ οἱ σύμμαχοι ἦλθον.*

III. Concess. satser *ersättas* ofta genom participium med καί (οὐδέ, μηδέ) el. med καίπερ (2) [*nekadt* vanl. »καίπερ οὐ», och »καίπερ μή» blott om det ansluter sig till en *sats*, som *fordrar* μή].

II: 3, 25: ἔλεγεν ὅτι διαπεπραγμένος ἥκοι καίπερ πολλῶν ἀντιλεγόντων. — V: 5, 17: Καρδούχους, καίπερ βασιλέως οὐχ ὑπηκόους ὄντας, ὅμως πολεμίους ἐκτησάμεθα.

Anm. Καίπερ (quam*vis*) står blott med *participium*; — καίτοι (quam*quam* i bet. »*och dock*») står blott med *verb. fin.* (i hufvudsatser, som *inskränka* el. *beriktiga* ett föreg. yttrande). V: 7, 10: οὗτοί εἰσιν οἱ λόγοι ἀνδρῶν ἐμοὶ φθονούντων· καίτοι οὐ δικαίως γ' ἂν μοι φθονοῖεν.

§ 87. Temporal-satser.

I. Conjunctioner: (3)

a) ὡς, ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα när; ἐν ᾧ under det att;

b) ἐπεί, ἐπειδή sedan; ὡς τάχιστα, ἐπεὶ τάχ. så snart som;

c) ἕως, ἔστε, μέχρι (sällan ἄχρι) = a) så länge som; b) tilldess.

d) πρίν förrän.

Negation: vid *indicat.* οὐ, eljest μή.

Anm. »Så länge som» vid *præsentis* ind. kan blott uttryckas med ἕως (ej med ἔστε, μέχρι) se ex. »I: 3, 11» i mom. II: a.

II. Modi: Temporalsatserna stå

a) i Ind. (4) om ett **verkligt** och **enstaka** (*ej* upprepadt) **faktum,** hvar-

---

(1) (§ 86: I, c). I st. f. εἴτε — εἴτε har Hom. stundom blott *ett* ἤ (i *sednare* membrum). II: 131: πατὴρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης, Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε (vare sig att — eller att); jfr Horat. Od. I: 3, 16: *tollere seu ponere* vult freta.

(2) (§ 86: III). Hom. har καὶ — πέρ (skilda) el. blott πέρ. IV: 502: καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ. Ibid. 549: (ἐμοὶ κραδίῃ) καὶ ἀχνυμένῳ περ ἰάνθη. — I: 6: ἱέμενός περ.

(3) (§ 87: I). Egendomliga temporal-partiklar hos Hom. äro:

1) εὖτε, ἦὖτε »när» (ss. jemförelse-partiklar »*såsom*», § 89) samt ἦμος (som blott har *ind.;* ofta correlativt ἦμος — τῆμος, *när — då*).

2) ἕως (εἵως, εἷος), ὄφρα a) »så länge som» el. »under det att»: b) »tilldess» (ofta correlativt εἷος — τείως, ὄφρα — τόφρα). Dessutom εἰς ὅ κεν el. εἰς ὅτε κεν med Conj. (= prosans ἔστ' ἄν, tilldess), se under mom. II: b.

(4) (§ 87: II, a). Hom. Od. II: 1: Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς, Ὤρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν [eftersatsen inledd med ἄρα; — med καὶ τότε δή IV: 432, 461; II: 108; — med δέ V: 365: Εἷος ὁ ταῦτ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, Ὦρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων. — V: 425: εἷος — τόφρα = under det att ... just då]. — V: 122: Τόφρα (så länge) οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες, Ἕως (tilldess) μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ Πέφνεν. — IV: 90: Εἷος (under det att) ἐγὼ περὶ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων Ἠλώμην, τείως (under tiden) μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν.

Märk dessutom ἕως μέν och εἵως μέν *utan eftersats* = en stund, en tid, II: 148; III: 126.

vid Svenskans *Plusqu.* vanl. ges i Grek. med *Aoristus* [med *Plusqu.* blott om ett i förfluten tid *qvarstående resultat* af en förutgången handling].

VI: 1, 21: ἐπεὶ ἐδείπνησαν τάχιστα, παρηγγέλθη τὰ πυρὰ κατασβεννύναι [så snart de *hade* ätit, ubi primum coenar*unt*; ὅτε ἐδείπνουν medan de *höllo på att* äta, quum coenar*ent*].

IV: 8, 15 & 17: ἐπεὶ ἐν ταῖς χώραις ἕκαστοι ἐγένοντο (*hade* kommit) καὶ τοὺς λόχους ὀρθίους ἐποιήσαντο (*hade* uppställt) ... ἐπορεύοντο. Οἱ δὲ πολέμιοι ὡς εἶδον αὐτοὺς (*hade* fått sigte på), διεσπάσθησαν. Deremot V: 2, 13: ἐπεὶ πάντα παρεσκεύαστο (plusqu. = hade blifvit tillrustadt *och var i ordning*) καὶ ἀλλήλους συνεώρων (duration; *stodo och betraktade* hvarandra) καὶ ἡ σάλπιγξ ἐφθέγξατο (*hade* ljudit), ἠλάλαξαν. Jfr § 75: II & V, a, ex. 3.

Andra exempel:

III: 1, 19: ἔστε (ἕως, μέχρι) αἱ σπονδαὶ ἦσαν, οὔποτε ἐπαυόμην ἡμᾶς οἰκτείρων (så länge som). — II: 5, 30: Κλέαρχος ἰσχυρῶς κατέτεινεν, ἔστε (ἕως, μέχρι) διεπράξατο πέντε στρατηγοὺς ἰέναι (tilldess). — I: 3, 11: ἕως (»så länge som», se ofvan, I, anm.) μένομεν αὐτοῦ, σκεπτέον μοι δοκεῖ εἶναι ὅπως ὡς ἀσφαλέστατα μενοῦμεν.

Anm. Såsom i Lat. quum, så står i Grek. ἡνίκα (ännu oftare καί) med *præs. hist.* i den *logiska* hufvudsatsen (efter föreg. ἅμα, ἤδη, ἤδη τε).

I: 8, 1: ἤδη ἦν ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγοράν, ἡνίκα Πατηγύας προφαίνεται. II: 1, 7: ἤδη τε ἦν περὶ πλ. ἀγοράν, καὶ ἔρχονται κήρυκες. Jfr »*jam* vesper aderat *quum* Cæsar *venit*».

b) i **Conjunct. med** ἄν[1] (Præsentis om något samtidigt, *Aor.* om ngt *föregående*) om ett blott **poneradt** och **tänkt** [såväl *enstaka* som *itereradt*] fall i *närvar.* el. *tillkommande* tid.

II: 3, 29: νῦν μὲν ἄπειμι, ἐπειδὰν (ὅταν, ἐπάν, ἐπήν) δὲ διαξράξωμαι ἃ δέομαι, ἥξω (tänkt *enstaka* fall). — IV: 6, 36: δεῖ τοὺς πόδας τῶν ἵππων περιειλεῖν, ὅταν διὰ τῆς χιόνος ἄγωσι (så ofta som, tänkt *itereradt* fall). — V: 1, 4: περιμένετε ἔστ' (el. ἕως el. μέχρι) ἄν

---

[1] (§ 87: II, b). Hom. har i st. f. *prosans conj. med* ἄν:

1) Conj. med ἄν (osammandraget utom i ἐπήν, ἐπειδάν) **el.** κέν [ὅτ' ἄν el. ὅτε κεν, ὁππότ' ἄν el. ὁππότε κεν, εὖτ' ἄν (aldrig εὖτέ κεν), ἐπεί κεν, alla = *när;* — εἵως κεν, ὄφρ' ἄν el. ὄφρα κεν *så länge som* el. *tilldess;* εἰς ὅ κεν el. εἰς ὅτε κεν *tilldess*].

I: 192: (βρῶσίν τε πόσιν τε) Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβησιν. — II: 208: (οὐδέ ποτ' ἶσα) Ἔσσεται, ὄφρα κεν ἥγε διατρίβησιν Ἀχαιούς (*så länge som*).

II: 123: Τόφρα γὰρ οὖν βίοτόν τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται, Ὄφρα κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον (*så länge som* hon hyser ... *lika länge* o. s. v.).

IV: 588: Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν Ὄφρα κεν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται (*tilldess;* stundom t. o. m. ὄφρα ἄν κεν, t. ex. V: 361; VI: 259).

VI: 295: Ἔνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰς ὅ κεν ἡμεῖς Ἄστυδε ἔλθωμεν (*tilldess;* så ock II: 97: och εἰς ὅτε κεν med Conj. II: 99).

2) Conj. utan ἄν **el.** κέν — [Il. I: 80: Κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται (conj.) ἀνδρὶ χέρηϊ] — **isynh. i liknelser** med ὡς ὅτε, hvarvid ofta öfvergång sker från Conj. till **Indicativus** (vanl. *aoristi*).

IV: 335: Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνοὺς Κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήεντα Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα ἑὴν εἰσήλυθεν εὐνήν, Ὣς Ὀδυσσεὺς o. s. v. (i st. f. prosans ὥσπερ ὅταν ἐξερέῃ καὶ εἰσέλθῃ).

V: 328: Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας Ἂμ πεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλῃσιν ἔχονται (præs. *ind.*) Ὣς o. s. v. — På samma sätt Il. II: 155. — [Ὡς ὅτε följdt af *conj.* **med** ἄν, samt derefter *aor. Ind.* Od. V: 394. — Stundom står ὡς *ensamt* med conj. i liknelser i st. f. ὡς ὅτε, t. ex. V: 368].

ἔλθω (tilldess). — VI: 1, 14: ἕως (el. ἔστ', μέχρι) ἂν πορευώμεθα, Τιμασίων προελαυνέτω (så länge som).

Anm. 1. Med ἄν blir ἔστε ἔστ' ἄν; — ὅτε, ὁπότε, ἐπεί o. ἐπειδή *sammandragas* dermed [ὅταν, ὁπόταν, ἐπειδάν. I st. f. ἐπάν (Hom. ἐπήν) nyttjas dock hellre ἐπειδάν].

Anm. 2. I temporala bisatser till en futural hufvudsats [såsom ock i hypothetiska och hypothetiskt relativa, § 79: II, b] är Conj. och Opt. *Præsentis* = Latinets Fut. *simplex;* Conj. o. Opt. **Aoristi** = Lat. Fut. **exactum,** t. ex.
IV: 8, 10: εὐθὺς τοῦτο ἀθυμίαν ποιήσει, ὅταν τὴν φάλαγγα διεσπασμένην ὁρῶσιν (quum videbunt; ὅταν ἴδωσιν quum *viderint*). — ἔφη τοῦτο ἀθυμίαν ποιήσειν ὅτε ὁρῷεν (quum viderent; ὅτε ἴδοιεν quum *vidissent*). Jfr § 85: II, 3, anm. 1.

c) i **Opt. utan** ἄν (1)

α) om *itererade* fall i *förfluten* tid.

I: 5, 2: οἱ ὄνοι ἐπεί (el. ὅτε, ὁπότε, ἡνίκα o. s. v.) τις διώκοι προδραμόντες ἂν ἕστασαν· καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ταὐτὸν ἐποίουν (så ofta som). — Ὅτε δείλη εἴη ἀφίκοντο **hvarje gång,** som det i *förfluten* tid blef skymning; deremot bet. ὅτε δείλη ἦν »*en* gång när» (enl. a); — och ὅταν δείλη ᾖ, ἀφικνοῦνται »*hvarje* gång *nu* el. *framdeles* som» (enl. b); — och τήμερον, ὅταν δείλη γένηται, τοῦτο ποιήσω »när det i dag blir skymning» (tänkt *enstaka* fall).

β) om fallet »**b**» [el. ett hufvudtempus i fallet »**a**»] kommer i beroende af *hist.* tempus i or. obl. (utom vid objectivering).

»Περιμένετε ἔστ' ἂν ἔλθω» blir: ἔφη δεῖν περιμένειν ἔστ' ἔλθοι (ἔστ' ἂν ἔλθῃ vore objectivering). — »Ἐπειδὰν διαπράξωμαι ἃ δέομαι, ἥξω» blir: ἔφη ἥξειν ἐπειδὴ διαπράξαιτο ἃ δέοιτο (ἐπειδὰν διαπράξηται ἃ δεῖται vore objectivering). — »Ἕως μένομεν σκεπτέον ἐστί» [i ex. från **a**) blir: ἔφη σκεπτέον εἶναι, ἕως μένοιεν [men »ἔστε αἱ σπονδαὶ ἦσαν οὐκ ἐπαυόμην οἰκτείρων» (III: 1, 19) blir: ἔφη οὐ παύεσθαι οἰκτείρων ἔστε αἱ σπονδαὶ ἦσαν, **o**förändradt enl. § 80: II, anm. 2, b].

Anm. Πρίν construeras:

1) efter **jakad** hufvudsats: med **infinitivus** (hvars subjekt och appositioner då construeras enl. § 90: I, a & b).
I: 4, 16: διέβησαν πρὶν τοὺς ἄλλους ἀποκρίνασθαι (antequam ceteri responderent). — II: 5, 2: ἔδοξε τῷ Κλεάρχῳ παῦσαι τὰς ὑποψίας πρὶν ἐξ αὐτῶν πόλεμον γενέσθαι (antequam oriretur). — VII: 1, 30: εὔχομαι πρὶν ταῦτα ἐπιδεῖν μυρίας κατὰ γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι (*potius quam* videam). [*Någon gång* med *ind.* af *hist.* temp, om det har bet. af **"tilldess":** II: 5, 33: ὅ τι ἐποίουν ἠμφιγνόουν, πρὶν Νίκαρχος ἧκεν καὶ εἶπε πάντα τὰ γενόμενα.]

2) efter **nekad** (2) hufvudsats: a) med *Indicat.* om *verkliga,* b) med *Conj. och* ἄν (som efter *hist.* tempus blir *Opt. utan* ἄν) om *blott tänkta* fall (πρίν betyder då vanl. »med mindre än att»); t. ex.
a) III: 2, 29: οὐ πρόσθεν ἐξενεγκεῖν ἐτόλμησαν τὸν πόλεμον, πρὶν τοὺς στρατηγοὺς ἡμῶν ἔλαβον.

---

(1) (§ 87: II, c). Hom. har någon gång opt. *med* ἄν el. κέν (isynnnerhet i det i § 88: III nämnda fall).

(2) (§ 87: II, c, anm., 2). Hos Hom. har πρίν *vanl.* [ss. alltid det episka πάρος »förrän»] Infinitivus, *äfven* efter *nekad* hufvudsats. II: 128: (οὐκ ἴμεν) Πρὶν αὐτὴν γήμασθαι. — IV: 746: ἐμεῦ δ' ἕλετο μέγαν ὅρκον, Μὴ πρὶν (adv. »förr») σοὶ ἐρέειν πρὶν δωδεκάτην γε γενέσθαι [πρὶν ὅταν o. Conj. II: 374]. — Πρίν med Indicat. är hos Hom. adverbium *(förr).*

b) V: 7, 12: *ὅταν τούτων ἅλις ἔχητε, μὴ ἀπέλθητε πρὶν ἂν ἀκούσητε* (med mindre än att) *οἷον ὁρῶ πρᾶγμα.* I or. obl. *ἐκέλευσεν αὐτοὺς ὅτε τούτων ἅλις ἔχοιεν, μὴ ἀπελθεῖν πρὶν ἀκούσειαν οἷον ὁρῴη πρᾶγμα* [*πρὶν ἂν ἀκούσωσι οἷον ὁρᾷ* vore objectivering]. — IV: 5, 30: *οὐδαμόθεν ἀφίεσαν* (*τοὺς ἐν ταῖς κώμαις*) *πρὶν παραθεῖεν αὐτοῖς ἄριστον.*

III. Temporalsatser ersättas ofta genom participium. Ett inskjutet *ἅμα, μεταξύ* (*före* part.) uttrycker *samtidighet* (»i detsamma som»); — *εἶτα, ἔπειτα* (*efter* part.) uttrycker att hufvudsatsens handling är *efterföljande.* III: 1, 47: *ἅμα ταῦτ' εἰπὼν ἀνέστη.* IV: 7, 13: *αἱ γυναῖκες ῥιπτοῦσαι τὰ παιδία εἶτα καὶ ἑαυτὰς ἐπικατερρίπτουν.*

§ 88. Relativ-satser.

☞ Relativsatser inledas med relativa såväl pronomina (*ὅς, ὅστις, οἷος* o. s. v.) som adverbia *loci* (*οὗ, ὅπου, ὅποι, ὅθεν*) el. *modi* (*ὡς, ὅπως, ᾗ*), och äro af *två* slag:

A) *Rena* relativsatser, som beskrifva ett *enskildt* fall. Neg. *vanl. οὐ*, och *μή* blott då satsens *innehåll* (önskan, befallning, förbud, se ex. 2 o. 3 under I) eller *förbindelse* (med *δεῖ, χρή* el. en imperativ o. s. v.) fordrar *μή*, t. ex. *χρὴ τοιαῦτα λέγειν οἷς μηδεὶς ἂν νεμεσήσειε.* — *τῇ πόλει, ἣν μὴ εὖ ἐποίησας, μὴ συμβουλεύειν ἀξίου* (imperat.).

B) *Hypothetiska* relativsatser, som uttrycka *generalisering* (»hvilkensomhelst som») eller *iterering.* Neg. *alltid μή.*

I. Rena relativsatser hafva samma modi som de olika hufvudsatser, hvilka de ersätta, t. ex.

1. (relat. satser = ett *påstående*). *Νῦν αἰτεῖς τι ὃ οὐ γενήσεται* el. *γένοιτο ἄν* (1) (modest påst.) el. *ὃ ἐποίουν ἂν εἰ ἠδυνάμην* (quod facerem si possem), el. *ὃ ἐποίησα ἂν εἰ ἐκέλευσας* (quod fecissem si jussisses).
2. (relat. satser = en önskan). *Νῦν λέγεις τι ὃ μὴ γένοιτο.* III: 2, 3: *οἶμαι ἂν ἡμᾶς τοιαῦτα παθεῖν, οἷα τοὺς ἐχθροὺς οἱ θεοὶ ποιήσειαν.*
3. (relat. satser = en *uppmanings-* el. *frågesats*). *Νῦν λέγεις τι ὃ μὴ ποιήσῃς. Ἥκει ὁ ἀνήρ, ὃν τίς οὐκ οἶδεν;* (el. *ὃν τίς οὐκ ἂν ἡδέως ὠφελήσειε;*).

Anm. Relativsatser med *caussal, consecutiv* el. *final* bibetydelse stå ej ss. i Lat. i Conj. utan i påståendesatsernas modi; de **consecutiva** och **finala,** om en **framtida** möjlighet, i **Fut. Ind.** (§ 84: II, anm. 2) el. i *Opt. med ἄν* (Hom. *κέν*) (2); t. ex.

---

(1) (§ 88: I, 1). Hom. kan äfven (enl. § 76: III, b) säga *ὃ οὐ »γένηται»* el. *»γένοιτο»* (båda *med* el. *utan κέν*) samt *ὃ οὔ κε γενήσεται.* — I: 158: *Ξεῖνε φίλ', ἦ καί μοι νεμεσήσεαι ὅττι κεν εἴπω* (något som jag skulle vilja säga). — II: 31: (*ἀγγελίη*) *Ἥν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι.* V: 36: (*Φαίηκες*) *Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσουσιν.*

(2) (§ 88: I, anm.). I st. f. prosans futurum [hvartill Hom. kan lägga *κέν*] el. opt. med *ἄν* [Hom. *κέν*] i consecutiva el. finala relativsatser har dock *Hom. oftare* **Conjunctivus** *med* el. *utan κέν* efter *hufvud*tempus (följaktligen ock Optat. utan *κέν* efter hist. tempus); t. ex.

1) *consecutivt:* V: 16: *Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι Οἵ κέν μιν πέμποιεν* [el. *κεν πέμψουσι*, dock oftare (*κεν*) *πέμπωσιν*]. — Il. XXI: 103: *»Νῦν δ' οὐκ ἔσθ' ὅστις θάνατον φύγῃ».* Il. XXIII: 345: *«Οὐκ ἔσθ' ὅς κέ σ' ἕλῃσιν».*

II: 192: *Σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ Τίνων ἀσχάλλῃς* (quam luens ægre feras).

V: 240: *δένδρεα μακρὰ πεφύκει Αὖα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς* (Opt. *utan ἄν*).

2) *finalt:* II: 213: *Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους, Οἵ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.*

XV: 458: *Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἧκαν ὃς ἀγγείλειε γυναικί* (Opt. *utan ἄν*).

a) *caussala* relat. satser (med ὅς γε, ὅστις el. ὅστις γε). I: 6, 5: *Κλέαρχον δὲ καὶ εἴσω παρεκάλεσεν, ὅς γε καὶ αὐτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκει προτιμηθῆναι μάλιστα* (quippe qui vide*retur*). — Mem. II: 3, 15: *ἄτοπα λέγεις ὅς γε κελεύεις ἐμὲ τοῦτο ποιεῖν* (quippe qui jube*as*). — Æsch. Ag. 1400: *θαυμάζομέν σου ... Ἥτις* τοιόνδ' ἐπ' ἀνδρὶ κομπάζεις λόγον.* Soph. Phil. 1282: *οὐ γάρ ποτ' εὔνουν τὴν ἐμὴν κτήσει φρένα Ὅστις* γ' ἐμοῦ δόλοισι τὸν βίον λαβὼν Ἀπεστέρηκας.*

b) *consecutiva* relat. satser. II: 5, 12: *τίς οὕτω μαίνεται ὅστις οὐ βούλεται* (el. *οὐκ ἂν βούλοιτο*) *σοὶ φίλος εἶναι;* quis tam demens est, qui no*lit*? — *Εἰσὶν* (*ἔστιν* § 8: 2, anm. 4) *οἳ τοῦτο ποιοῦσιν* (sunt qui faci*ant*). — V: 2, 14: *ἦσαν οἳ καὶ πῦρ προσέφερον* (fuere qui affer*rent*). — *Οὐκ ἔχομεν* (*ἔστιν*) *ᾧτινι πιστεύσομεν* (el. *πιστεύσαιμεν ἄν*) non habemus cui cre*damus*. — III: 1, 20: *ὅτου σῖτον ὠνησόμεθα* (el. *πριαίμεθα ἄν*) *οὐκ ἔχομεν* (unde em*amus*). — VII: 6, 24: *ἀγορᾷ ἐχρῆσθε σπάνια ἔχοντες ὅτων ὠνήσεσθε*** (unde eme*retis*). — VI: 3, 16: *οὐ πλοῖα ἔστιν οἷς ἀποπλευσούμεθα.* — (VII: 6, 26: *ὅτῳ ἀνδράποδα κατελαμβάνομεν ἂν οὐκ ἦν ἡμῖν* hvarmed vi *skulle ha kunnat* taga, § 77: II, b). — II: 4, 3: *οὐκ ἔστιν ὅπως οὐκ ἐπιθήσεται ἡμῖν ὁ βασιλεύς* (det är omöjligt *att icke*, »fieri non potest quin»).

c) *finala* relat. satser. I: 3, 14: *ἡγεμόνα αἰτήσομεν Κῦρον, ὅστις* ἡμᾶς ἀπάξει* (qui nos abduc*at*). — VI: 4, 18: *συμπέμψατε οἵτινες λέξουσι* (qui dic*ant*). — II: 3, 6: *ἔλεγον ὅτι ἥκοιεν ἡγεμόνας ἔχοντες οἳ αὐτοὺς ἄξουσιν*** (finalt) *ἔνθεν ἕξουσι*** (consecutivt) *τὰ ἐπιτήδεια.*

* Om *ὅστις* i st. f. *ὅς* se § 73: VI, 1, anm.

** Om behållandet af fut. *ind.* efter hist. tempus se § 75: VI, anm. 3.

II. Hypothetiska relativsatser stå i **Conj. med** *ἄν* (1) efter *hufvud*tempus (generalisering el. iterering i *närvar.* el. *tillkommande* tid); följaktligen i **Opt. utan** *ἄν* efter *hist.* tempus (generalisering el. iterering i *förfluten* tid), t. ex.

ὅντινα ἂν λάβω ἀποκτενῶ quemcumque prehendero interficiam;

ὅντινα λάβοι ἀπέκτεινε quemcumque prehenderat (Cic.) el. prehendisset (Liv.) interficiebat (hvilken*somhelst som*). Jfr Xen. An. IV: 7, 16, pag. 187, ex. b.

I: 3, 15: *τῷ ἀνδρὶ ὅντινα ἂν ἕλησθε πείσομαι* [men *ὑπέσχετο πείσεσθαι τῷ ἀνδρὶ ὅντινα ἕλοιντο* (*ὅντινα ἂν ἕλωνται* vore objectivering)].

Anm. 1. *Ὅστις ἄν och Conj.* är = *ἐάν* och Conj.; — *Ὅστις o. Opt.* är = *εἰ* o. Opt.; och *Hypothetiska* relativsatser böra derföre väl skiljas från *Rena*. »*Ὁ κύων ὅντινα ἂν ὁρᾷ* (præs. *conj.*) *καθυλακτεῖ*» [el. *ὅντινα ὁρῴη καθυλάκτει*] betyder derföre »*om* el. *så ofta* hunden ser [såg] någon, så skäller [skällde] han»; men »*ὃν ὁρᾷ*» (præs. *ind.*) el. »*ὃν εἶδε*» betyder »skäller (skällde) på *en viss person,* som han *verkligen nu* ser (*då* såg)».

---

(1) (§ 88: II). Hom. har hypothetiska relativsatser i Conj. med **el. utan** *ἄν* el. *κέν*, t. ex.

a) *med κέν.* Il. I: 139: *ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι* (= *πρὸς ὅντινα ἂν ἔλθω*). — Ibid. 218: *Ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.* — Il. IX: 397: *Τάων ἥν κ' ἐθέλωμι φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν.*

b) *utan κέν.* Il. V: 407: *οὐ δηναιός, ὅς ἀθανάτοισι μάχηται* (= *ὃς ἂν μάχηται*). — Od. XIII: 214: (*Ζεὺς*) *Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται ὅστις ἁμάρτῃ.* — Il. I: 554: *Φράζεαι ἅσσ' ἐθέλῃσθα.* — Il. III: 109: *Οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω Λεύσσει.* — Od. I: 349: *Ζεὺς αἴτιος ὅστε δίδωσιν Ἀνδράσιν ἀλφηστῇσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.* — I: 351: *Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι Ἥτις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.*

Sammanhanget får afgöra om dylika relativsatser äro *Hypothetiska* eller [såsom t. ex. »*ὅττι κεν εἴπω*» pag. 207, noten 1) *Rena* (innehållande ett modest påstående enligt pag. 184, notens mom. 2).

Anm. 2. Emedan *ὅστις ἄν och Conj.* blir efter hist. tempus *ὅστις* och Opt. *utan ἄν* [enl. § 79: I, b], så är hvarje relativsats i Opt. **med** *ἄν* efter *hist.* tempus (*ej hypothetisk,* utan) en **ren** relativsats, som innehåller ett **modest** påstående, och som äfven efter *hufvud*tempus skulle stått i *Opt. med ἄν.*(1)

Xen. Mem. I: 2, 6: *τοὺς λαμβάνοντας μισθὸν ἀνδραποδιστὰς ἑαυτῶν ἀπεκάλει, διὰ τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῖς εἶναι διαλέγεσθαι παρ' ὧν ἂν λάβοιεν τὸν μισθόν* (med personer af hvilka de *torde kunna få;* dir. *ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἐστι διαλέγεσθαι παρ' ὧν ἂν λάβοιεν*).

Anm. 3. I hypothetiska relativsatser står stundom **Indicativus (men med neg.** *μή*), neml. när satsen utsäges

a) *utan* bibegrepp af iterering [i st. f. *εἰ* och Indicat., t. ex. III: 2, 39: *ὅστις ζῆν ἐπιθυμεῖ πειράσθω νικᾶν = εἴ τις ἐπιθυμεῖ*] eller

b) *i st. f. en infinitiv-sats* [vid *karakterisering* af ett visst handlingssätt, t. ex. II: 5, 21: *ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀνάγκῃ ἐχομένων οἵτινες ἐθέλουσι* (= *ἐθέλειν τινὰς*) *δι' ἐπιορκίας πράττειν τι.* Så ock II: 6, 6].

Anm. 4. Relativsatser ersättas ofta genom participium; de generaliserande genom part. **med artikel** [enl. § 94: I, b; t. ex. *ὅστις ἂν τοῦτο ποιήσῃ* el. *ὁ τοῦτο ποιήσας ἐπαινεθήσεται* (quisquis hoc fecerit laudabitur]; — de med consecutiv el. final bibetydelse genom part. **futuri** *med artikel.*

V: 1, 4: *ἢν οὖν πέμψητέ με, οἴομαι ἂν ἐλθεῖν ἔχων πλοῖα τὰ ἡμᾶς ἄξοντα* (som *kunna*). — II: 3, 5: *οὐκ ἔστιν ὁ τολμήσων περὶ σπονδῶν λέγειν* (non erit, qui aude*at*). — V: 6, 4: *ἐὰν μὲν εὖ συμβουλεύσας φανῶ, πολλοὶ ἔσονται οἱ ἐπαινοῦντές με* (multi erunt, qui me lau*dent*), *ἂν δὲ κακῶς, πολλοὶ ἔσεσθε οἱ καταρώμενοι. — Νόμον ἔθεντο τὸν ταῦτα κωλύσοντα* (quæ prohibe*ret*).

III. ☛ Tillägg till läran om *finala, relativa* och *temporala* bisatser:

Finala, relativa och temporala bisatser till en sats i **Optat.** (om ngt blott *önskadt,* el. — med *ἄν* — om något blott tänkt, antaget) eller i **Indicat. af hist. tempus** (om något overkligt) antaga genom assimilation **dennas** modus (Opt. el. Ind., men *utan*(2) *ἄν*), **n. b. om** *de sjelfva dela hufvudsatsens* **fictiva** *beskaffenhet* (blott närmare bestämma det deri antagna, *utan att utsäga något ss. sjelfständigt* och *för sig verkligt*).

Exempel:

a) *Final*-satser. *εἴθε ἥκοι, ἵνα τοῦτο ποιοίη* (i st. f. *ποιῇ*, som väntas enl. § 84: II). *εἴθε πάντες ἄνθρωποι δίκαιοι ἦσαν* (vore, men de äro ej; utinam essent), *ἵνα*

---

(1) (§ 88: II, anm. 2). På samma sätt böra ock relativsatser i *Opt. med κέν* hos Hom. anses ss. *rena* (o. innehållande ett modest påstående); ty ss. det (enl. § 76: III, b) kan heta *εἴπῃ τις*, el. *εἴπῃ κέν τις*, el. *εἴποι κέν τις* (någon *torde* el. *kan vilja* säga), så kan det ock heta (IV: 600): *Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοίης κειμήλιον ἔστω* (som du *torde* el. *kan vilja* gifva mig).

(2) (§ 88: III). Hos Hom. står dock stundom Optativen *med ἄν* el. *κέν*, t. ex.

a) finalsatser. XV: 536: *Αἲ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη· Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα Ἐξ ἐμεῦ, ὡς ἂν* (pros. *ὡς*) *τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.* (Finalsatser i Ind. af hist. tempus finnas ej hos Homerus).

b) temporalsatser. IV: 222: *Ὃς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὴν* (pros. *ἐπεὶ*) *κρητῆρι μιγείη, Οὔ κεν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν.* — II: 77: *Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ Χρήματ' ἀπαιτίζοντες ἕως κ'* (pros. *ἕως*) *ἀπὸ πάντα δοθείη.*

c) relativsatser. II: 52: *ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι Ἰκαρίου, ὥς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο* (på det *tilläfventyrs*) *θύγατρα, Δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι* (pros. *ᾧ ἐθέλοι*). — XVI: 391: *ἡ δέ* (*Πηνελόπεια*) *κ' ἔπειτα Γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι* (pros. *ὃς πόροι*).

Deremot regelmessigt I: 47: *Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι* (*utan ἄν*). Jfr I: 228: *νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ Αἴσχεα πόλλ' ὁρόων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.*

μηδεὶς ἐζημιοῦτο (på det ingen måtte straffas; men de straffas). — εἴθε ἐβίω ὁ Περικλῆς, ἵνα ἐσώθησαν αἱ Ἀθῆναι. — VII: 6, 23: ἔδει τὰ ἐνέχυρα τότε λαβεῖν, ὡς μηδ' εἰ ἐβούλετο, ἐδύνατο ἐξαπατᾶν (på det han ej måtte *ha kunnat*). I sådana finalsatser (om det overkliga) står vanl. (ej ὅπως el. ὡς, utan) ἵνα.

b) *Temporal*-satser. ἡδέως ἂν μείναιμι ἕως σὺ ἀπέλθοις (i st. f. ἕως ἂν ἀπέλθῃς, som väntas enl. § 87: I, b). — εἰ ἀποθνήσκοι πάντα, ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι (i st. f. ὅσα ἂν μεταλάβῃ), ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι (i st. f. ἐπειδὰν ἀποθάνῃ), μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο, πολλὴ ἂν ἀνάγκη εἴη μηδὲν ζῆν. — εἰ ὁ Περικλῆς ἐβίω διετέλεσεν ἂν πολεμῶν ἕως τὰς Ἀθήνας ἔσωσεν.

c) *Relativ*-satser. I: 3, 17: ὀκνοίην ἂν εἰς τὰ πλοῖα ἐμβαίνειν ἃ ἡμῖν δοίη (i st. f. δοίη ἄν, som han möjl. kunde gifva oss). — Xen. Mem. I: 4, 14: οὐ βοὸς ἂν ἔχων σῶμα, ἀνθρώπου δὲ γνώμην, ἐδύνατ' ἂν (ὁ ἄνθρωπος) πράττειν ἃ ἐβούλετο (i st. f. βούλεται). — Ibid. I: 5, 4: τίς ἂν ἡσθείη τῷ τοιούτῳ, ὃν εἰδείη τῷ οἴνῳ μᾶλλον χαίροντα ἢ τοῖς φίλοις; — Ibid. II: 1, 19: ὁ ἑκὼν πεινῶν φάγοι ἂν ὁπότε βούλοιτο (i st. f. ὁπόταν βούληται), τῷ δ' ἐξ ἀνάγκης ταῦτα πάσχοντι οὐκ ἔξεστι παύεσθαι ὁπόταν βούληται.

Anm. Deremot *underlåtes* denna assimilation

1) då något skall utsägas *ss. för sig verkligt*, t. ex. πῶς ῥᾷστα ἂν δυναίμην διαπράξασθαι ἃ ἐπινοῶ (hvad jag *nu verkligen* påtänker); så *kunde* ock i ex. under mom. b »ὅσα μεταλάβοι» utbytas mot ὅσα μεταλαμβάνει (som bet. »allt som *nu verkligen* har lif»). — Jfr Cic. Tusc. I: 5, 9: si solos eos diceres miseros, *quibus moriendum esset*, neminem tu quidem eorum, *qui viverent*, exciperes (der »moriendum *est*» och »viv*unt*» *kunde* stå, *n. b.* i bet. *nu verkligen* lefvande).

2) ofta äfven eljest i *final*satser (isynh. efter föreg. Optativ), t. ex. III: 1, 38: οἴομαι ἂν ὑμᾶς μέγα ὀνῆσαι τὸ στράτευμα, εἰ ἐπιμεληθείητε ὅπως ἀντὶ τῶν ἀπολωλότων στρατηγοὶ ἀντικατασταθῶσιν. Jfr VII: 6, 16.

§ 89. Jemförelse-satser.

I. Conjunctioner: ὡς, ὥσπερ, καθάπερ »såsom» (1); ofta motsvaradt af οὕτως.

II. Modi = de sjelfständiga påstående-satsernas; *Negation* οὐ.

A) Sena jemför. satser.

Exempel.

ὥσπερ ὁ νόμος κελεύει, οὕτω καὶ δεῖ ποιεῖν. — I: 5, 8: ἵεντο, ὥσπερ ἂν δράμοι τις ἐπὶ νίκῃ (ss. någon skulle, *torde* springa, modest påstående om *närvar.* el. *tillkommande* tid), καὶ θᾶττον ἢ ὥς τις ἂν ᾤετο (än man skulle *ha* trott, quam quis crederet, modest påstående om *förfluten* tid) ἐξεκόμισαν τὰς ἁμάξας. [VII: 6, 6: πρὸς τοὺς διαμένοντας προσφερέσθω ὡς ἂν αὐτῷ δοκῇ ἀσφαλές = *generaliserande* relativsats. Jfr III: 2, 6: δεῖ μάχεσθαι ὡς ἂν δυνώμεθα κράτιστα. I: 6, 3: γράφει ὅτι ἥξει ἔχων ἱππέας ὡς ἂν δύνηται πλείστους].

Anm. 1. Om jemförelser genom adjectiva som betyda *likhet* (τὰ αὐτὰ ἔπαθον ἅπερ ἐκεῖνος el. καὶ ἐκεῖνος el. ἐκείνῳ) se § 71: V.

---

(1) (§ 89: I). I bet. *»såsom»* har Hom. ὥστε (egl. ὥς τε = ὡς δή § 98: I, noten 2, 2) och οἷά τε (= οἷα δή) samt εὖτε el. ἠΰτε (som äfven bet. *när*, § 87: I).

I: 307; φίλα φρονέων ἀγορεύεις Ὥστε πατὴρ ᾧ παιδί. — III: 72: Ἦ τι κατὰ πρῆξιν ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε Οἷά τε ληϊστῆρες;

I st. f. prosans οὕτως — ὥσπερ el. ὡς har Hom. ofta »ὥς el. ὣς αὔτως — ὡς» [så el. just så — som]. III: 218: Εἰ γάρ σ' ὣς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη Ὡς τότ' Ὀδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο. — Jfr V: 488: ὡς — ὥς »såsom — på samma sätt». — VI: 166: Ὣς δ' αὔτως καὶ κεῖνο ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ, Ὡς σέ, γύναι, ἄγαμαί τε τέθηπά τε (just *så* förvånades jag ... som jag nu beundrar).

[Om ὡς = ὅτι οὕτως se § 82: II, anm. — Om ὡς = ὡς ὅτε i liknelser se § 87: II, b. Om ὣς *såsom* (*post*positivt o. accentueradt) se § 8: I, anm. 1].

Anm. 2. Svenskans **"ju — desto"** uttryckes genom *ὅσῳ — τοσούτῳ* med *Comparativus* i båda membra [eller genom att *sammandraga* båda membra till *ett*, med två *superlativer* och *uteslutet ὅσῳ — τοσούτῳ*].

Ὅσῳ νεώτεροί εἰσιν οἱ ἄνθρωποι, τοσούτῳ ἀμαθέστεροί εἰσιν [el. *οἱ νεώτατοι ἄνθρωποι ἀμαθέστατοί εἰσιν*]. — *Ὅσῳ πλείω τις ἔχει, τοσούτῳ θᾶσσον ἂν διαπράξαιτο ἃ βούλοιτο* [el. *οἱ πλεῖστα ἔχοντες τάχιστ' ἂν διαπράξαιντο ἃ βούλοιντο*].

III. Hypothetiska jemförelsesatser (som innehålla ngt **overkligt** och till jemförelse blott *antaget*) inledas med *ὥσπερ ἂν εἰ* (Lat. quasi), och stå

a) i *Opt.* om det med afs. på *närvar. el. tillkommande* tid antagna.
Οὕτω φοβοῦνται, ὥσπερ ἂν εἰ (egl. *ὥσπερ φοβοῖντο ἄν, εἰ*) *ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις εἴημεν* (timent quasi inter medios hostes *simus*).

b) i *Ind. af Imperf. el. Aor.* om det med afs. på *förfluten* tid antagna.
Πέρσαι πρὸς μόνους τοὺς Ἀθηναίους συμβαλόντες οὕτω διεφθάρησαν, ὥσπερ ἂν εἰ (egl. *ὥσπερ διεφθάρησαν ἄν, εἰ*) *πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπολέμησαν.*

Anm. 1. I *ὥσπερ ἂν εἰ* [»ss. *det skulle ske* (opt.) el. *hafva skett* (imperf. el. aor.) *om*»] hör således *ὥσπερ ἂν* till det *supplerade* verbet.

Anm. 2. Hypothet. jemförelsesatser förkortas ofta genom *ὡς, ὥσπερ* med participium (enl. § 94: VI).
III: 1, 14: *κατακείμεθα ὥσπερ ἐξὸν ἡσυχίαν ἄγειν* (quasi liceat). — Xen. Mem. II: 3, 3: *φίλους κτῶνται, τῶν δ' ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους* (*accusat.* ibid. anm. 4, a). Mem. III: 5, 20: *οὐ δεῖ ἀθυμεῖν ὡς* (ss. om) *οὐκ εὐτάκτων ὄντων Ἀθηναίων* (ibid. anm. 4, b).

Infinitivus, Participium och Verbalia.

§ 90. Infinitivus.

I. Egendomligheter i Grekiskans bruk af Infinit. äro:

a) Infinitivi **subjekt** utelemnas, då det är *identiskt* med *hufvudsatsens*, och predikativ o. appositioner rätta sig då efter *detta*, t. ex. *Οἶμαι νικήσειν* puto *me* victur*um* esse; *οἶμαι σοφὸς εἶναι* puto *me* sapien*tem* esse (men *οἶμαι σὲ σοφὸν εἶναι* o. s. v. vid *olika* subjekter). I: 3, 1: *οἱ στρατιῶται οὐκ ἔφασαν ἰέναι* negarunt *se* itur*os* esse. — II: 1, 7: *Φαλῖνος προσεποιεῖτο ἐπιστήμων εἶναι* simulavit *se* perit*um* esse.

Ett efter hufvudsatsens verbum inskjutet *δεῖν* el. *χρῆναι* upphäfver *ej* denna regel. II: 6, 26: *τούτους ᾤετο δεῖν κτήσασθαι διαβάλλων τοὺς πρώτους.*

Anm. *Identiskt* subjekt upprepas [genom *nominat. αὐτός* (om *alla tre* personerna), eller genom *accusat. ἐμέ, σέ, ἑαυτόν* el. *αὐτόν*] blott

1) stundom vid *starkt* eftertryck: *Κροῖσος ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ὀλβιώτατον* [eller (*αὐτὸς*) *ὀλβιώτατος*] *εἶναι.* — VII: 1, 30: *εὔχομαι μυρίας ἐμέ γε* (eller *αὐτός γε*) *κατὰ γῆς ὀργυιὰς γενέσθαι.*

2) vid motsättning mot andra utsatta subjekter, då antingen *alla* stå i *Acc.*, el. ock det *identiska* i *Nom.*, de *andra* i *Accusativus.* Xen. Hell. II: 1, 26: *Οἱ στρατηγοὶ ἀπιέναι αὐτὸν ἐκέλευσαν· αὐτοὺς γὰρ* (el. *αὐτοὶ γὰρ*) *νῦν στρατηγεῖν, οὐκ ἐκεῖνον.* — Stob. p. 167: *Σωκράτης ἔφη τοὺς μὲν πολλοὺς ζῆν ἵνα ἐσθίωσιν, αὐτὸς* (el. *αὐτὸν* el. *αὑτὸν*) *δὲ ἐσθίειν ἵνα ζῇ.* Demosth. Mid. § 204: *νομίζεις ἡμᾶς μὲν ἀνέξεσθαί σου, αὐτὸς δὲ* (*du*) *τυπτήσειν.*

b) Om Infinitivi **predikativa bestämningar** (genom subst. adj. el. participia) gäller, att

1) Om de afse det underförstådda (stundom ock genom *τινά* el. *τινάς* uttryckta) *»man»*, sättas de i *Accusativus.*

2) Om de afse ett ord i hufvudsatsen, sättas de i *samma casus* som detta (»Attraction vid infinit.»).

3) Om de afse en *Genit.* el. *Dativ* derstädes, *kunna* de dock sättas i *Accusativus*, **n. b. om infinitiven** är **fullständigt** predikat, så att de *sjelfva* äro *appositioner* [*icke,* om inf. är blott *copula,* så att de sjelfva äro det egl. *predikatet,* utom vid *προσήκει, πρέπει, ἔξεστι,* se ex. 3].

Exempel:

1) *Δεῖ* (*χρή, προσήκει, πρέπει, ἔξεστι*) *ζῆν πειθόμενον τοῖς νόμοις* oportet (decet, licet) vivere *obedientem* legibus. — *Τί διαφέρει δοῦλον ἢ ἐλεύθερον εἶναι;* — *Τὸ λαβόντα στερηθῆναι λυπηρόν.*

2) *Βούλομαι στρατηγὸς εἶναι. Ἀγησίλαος τῷ πᾶσιν εὐπρόσοδος εἶναι ἔχαιρε.* II: 6, 9: *τοῦτο ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι. Ἀξιοῦμεν ἐλεύθεροι εἶναι* (enl. I: a). — *Ἐδέοντο αὐτοῦ εἶναι προθύμου. Βουλομένων ὑμῶν συμμάχων εἶναι, τοῦτο ποιήσω.* — *Ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ Κύρου φίλῳ.*

3) I: 2, 1: *Ξενίᾳ τῷ Ἀρκάδι ἥκειν παρήγγειλε* (*λαβόντι* el.) *λαβόντα τοὺς ἄνδρας.* — *Ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔστιν* (*ἀδικουμένων* el.) *ἀδικουμένους ἐξ εἰρήνης πολεμεῖν.* — *Χαλεπὸν πατρὶ καὶ μητρὶ παίδων στερηθῆναι καὶ* (*ἐρήμοις* el.) *ἐρήμους ζῆν* [men blott *ἐρήμοις εἶναι.* Dock *προσήκει, πρέπει, ἔξεστιν ἡμῖν ἐλευθέροις* el. *ἐλευθέρους εἶναι,* samt (enl. § 91: I) *ἐλευθέρους εἶναι ἡμᾶς*].

Anm. Ofvanstående reglor (**a** och **b**) gälla, äfven om Infinitiven styres af *præposition, ὥστε* el. *πρίν.*

II: 6, 9: *τοῦτο ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι.* Xen. Cyrop. VI: 1, 14: *ἀνακομίζονται τὰ ἐπιτήδεια ὥστε αὐτοὶ μὲν ἔχειν, ἡμᾶς δὲ μὴ δύνασθαι λαμβάνειν.* — *Χειρίσοφος ἀπέθανε πρὶν εἰς τὴν Ἑλλάδα* (*αὐτὸς*) *ἐλθεῖν* (men IV: 1, 7: *ἀναβαίνει πρίν τινα αἰσθέσθαι*).

II. Infinitivus kan stå (ss. i Lat.)

a) ss. **Subjekt** [vid verba impersonalia el. andra opersonliga uttryck] med predikativer och appositioner *i accusativus* (se ofvan mom. I, b, ex. 1).

Anm. Infinitivus ss. *subjekt* har *aldrig* artikel vid *egentliga* impersonalia (ss. *δεῖ, χρή*), och vid *andra* opersonliga talesätt *blott* då den ersätter ett abstract *subst. verbale,* som, om det användes, *skulle ha artikel,* och som *karakteriseras;* t. ex.

τὸ μὴ καλῶς ζῆν αἰσχύνην φέρει l. *αἰσχρόν ἐστι* (= *ὁ αἰσχρὸς βίος,* hvarje skamligt lif). — *ἡδύ ἐστι τὸ θηρᾶν* (= *ἡ θήρα,* hvarje jagt, jagten öfverhufvud). — *τὸ ἀδικεῖν τοῦ ἀδικεῖσθαι κάκιόν ἐστι* (= *ἡ ἀδικία,* hvarje förorättande). — Ofta står inf. *med* art. då den *påpekas* af ett föregående pron. demonstr. och är apposition till detta (*τοῦτό φημι εἶναι σοφίαν, τὸ γιγνώσκειν ἑαυτόν*).

b) ss. **Objekt** — [isynh. vid verba *imperfecta,* ss. »pläga», »våga», samt *qvalifications*-uttryck, ss. »kunna», »förstå sig på att» o. s. v., t. ex. *δύναμαι* (*οἷός τ' εἰμί, οἶδα, ἐπίσταμαι*) *στρατηγεῖν* eller *ἡγεμὼν εἶναι* jag förstår mig på att vara anförare] — med predikativer och appositioner *rättade efter hufvudordet* enl. mom. I, b, 2 (eller med appositionerna i acc. enl. I, b, 3).

Anm. 1. Inf. ss. *objekt* har artikel *blott* då den styres af præposition (§ 92), eller (ss. i anm. vid a) ersätter ett abstract *subst. verbale,* som, om det begagnades, skulle ha artikel och styras i accusat. af ett trans. verbum, t. ex. *οἱ ἄνθρωποι φοβοῦνται τὸ ἀποθανεῖν* (= *τὸν θάνατον*, döden). — *δεῖ κοινὸν ποιῆσαι τὸ λέγειν* (= *τὴν λόγων ἐξουσίαν*, yttranderätten).

Anm. 2. Infinitivus står **absolute** (1) i vissa talesätt, t. ex. *μικροῦ* el. *ὀλίγου δεῖν* nära nog, *πολλοῦ δεῖν* långt ifrån; — (*ὡς*) *ἐμοὶ δοκεῖν* ss. jag tycker; *ὡς ἔπος εἰπεῖν* så att säga, *ὡς συνελόντι* (el. *ἁπλῶς*) *εἰπεῖν* kort sagdt; — *ἑκὼν εἶναι* frivilligt; *τὸ ἐπ' ἐμοὶ* (el. *κατὰ τοῦτον* I: 6, 9) *εἶναι* hvad på *mig* (denne) beror; *τὸ νῦν εἶναι* (III: 2, 37) hvad det närvarande angår o. s. v.

III. Får en sådan infinitivus ett subjekt, så inträder den construction, som i Lat. kallas Acc. med infinitivus, i Grekiskan *Acc.* el. [vid **identiskt** subjekt och *öppet* predikat, jfr I, a] **Nominat.** *med infinitivus.*

§ 91. Accusat. (Nominat.) med Infinitivus.

I. Acc. med infinitivus står ss. **subjekt:**

a) vid opersonliga talesätt [t. ex. *δεῖ* o. *χρή* (*alltid* acc. med inf.); *προσήκει, πρέπει, ἔξεστι* (*tre* constructioner se § 90: I, b, ex. 3); *συμφέρει, ἀνάγκη ἐστὶ* (*μὲ τοῦτο ποιεῖν*, el. *μοὶ τοῦτο ποιεῖν*)] och särskildt

b) (*mot* Lat.) vid talesätten »*det är möjligt, sker, händer*»; ss. *οἷόν τ' ἐστί, δυνατόν ἐστι* (fieri potest *ut*); *συνέβη, ἐγένετο μηδένα παρεῖναι* el. *ὥστε μηδένα παρεῖναι* (accidit el. evenit *ut* nemo adesset).

Anm. I Grekiskan nyttjas *personel* construction i talesätt, som betyda

a) »det *synes* el. *ser ut* ss. om» (ss. i Latinet *videor*); t. ex. *φαίνομαι* (*δοκῶ, ἔοικα, κινδυνεύω*) *ἀδικεῖν*, *videor* injustus esse (det *ser ut* ss. om). *Δοκεῖ* o. *ἔοικε* med acc. och inf. betyda det beslutes, är billigt att.

b) (*mot* Lat.) »det är *uppenbart* att», t. ex. *φαίνομαι* (*φανερός* el. *δῆλός εἰμι*) *ἀδικῶν* (*manifestum est* me injustum esse, det *är uppenbart* att; § 94: II, anm. 1); — det är *nära* el. *långt ifrån* att»; t. ex. *πολλοῦ δέω* (multum abest ab eo ut), *ὀλίγου δέω* (non multum abest quin), *τοσούτου δέω* el. *τοσοῦτον ἀπέχω* (tantum abest ut, § 83: II, b, anm. 3). — Så säges ock ofta »*δίκαιος, ἄξιος, ἐπιτήδειός εἰμι τοῦτο ποιεῖν*» (justum est), och »*ἐπίδοξός εἰμι τοῦτο ποιήσειν*» (verisimile est me hoc facturum esse).

II. Acc. (el. **Nom.**) **med infinitivus** står ss. **objekt:**

A) vid verba **sentiendi** och **declarandi** (*νομίζομεν σοφοὶ εἶναι*, nos sapientes esse; men *ὑμᾶς σοφοὺς εἶναι*). **äfven** då de angifva **befallning** el. **förbud** (i Sv. »skola», »böra», i Lat. *ut, ne* och conj.).

---

(1) (§ 90: II. anm. 2). Hos skalder (sällan i prosa) står dessutom inf. absolute

a) **imperativt** [med *andra* persons subj. i *nominat.*, men *tredje* persons i *accusat.*]. Od. V: 350: *αὐτὸς δ' ἀπόνοσφι τραπέσθαι*, vänd dig! Jfr I: 290, samt Il. I: 20, 21. — Il. III: 285: *Τρῶας Ἑλένην ἀποδοῦναι*, Troerna återlemne!

b) **optativt** (med subj. i första el. tredje pers. och alltid i *accusat.*). Il. II: 413: *Μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι*, måtte solen ej gå ned förr ...

c) **exclamativt** (med subj. i acc., och ofta med artikel före inf.), t. ex. *ἐμὲ παθεῖν τάδε*. — *τὸ ἥκειν σὲ εἰς τοῦτο θράσους* (jfr »te ad tantam impudentiam processisse»).

Exempel:

V: 7, 34: πάντες ἔλεγον, τοὺς ἀνομίας ἄρξαντας δοῦναι δίκην, *ut* poenas darent. — I: 8, 19: ἐβόων ἀλλήλοις μὴ θεῖν δρόμῳ, clamarunt *ne* el. *ut ne* currerent.

VI: 4, 24: δόγμα ἦν [el. δ. ἐποιήσαντο III: 3, 5] δημόσια εἶναι τὰ ληφθέντα, *ut* communia essent (μὴ εἶναι *ne* essent).

VII: 1, 7: ἐκήρυξε [ἔδοξε, ἐψηφίσαντο, παρήγγειλε] λαβόντας τὰ ὅπλα τοὺς στρατιώτας ἐξιέναι, *nuntiavit* [senatusconsultum factum est, decreverunt, edixit] *ut* egrederentur; el. μὴ ἐξιέναι, *ne (ut ne)* egrederentur. — Så säges ock ἔγραψε [tulit; el. γνώμην ἀπεδείκνυτο censuit el. proposuit; el. νόμον ἔθεντο lege sancitum est] ἀποπλεῖν τοὺς πρέσβεις, *ut* legati proficiscerentur (el. μὴ ἐξεῖναι ἀπιέναι *ne* cui liceret abire).

I: 3, 14: εἷς δὲ εἶπε στρατηγοὺς μὲν ἑλέσθαι ... τὰ δ' ἐπιτήδεια ἀγοράζεσθαι ... καὶ συσκευάζεσθαι ... καὶ αἰτεῖν πλοῖα ... καὶ συντάττεσθαι o. s. v. (att man *skulle* el. *borde* utvälja anförare och att man *skulle* el. *borde* köpa, rusta sig, begära o. s. v.; der icke, ss. ej heller i Latinet efter jubeo, *futuri* infinitivus får begagnas).

Anm. 1. I *passivum* construeras dessa verba *vanligen* ss. i Lat. *personelt*, t. ex. I: 2, 8: λέγεται Ἀπόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν (men ock, oftare än i Lat., impersonelt, t. ex. I: 8, 6: λέγεται καὶ τοὺς ἄλλους Πέρσας φιλαῖς ταῖς κεφαλαῖς διακινδυνεύειν).

Anm. 2. I st. f. Infinitivus efter verba sent. o. declar. kan ock i allmänhet sättas en ὅτι-*sats*, *utom* i *följande* fall:

a) **Endast** ὡς står efter verba, som antyda ett *ogrundadt* påstående (t. ex. διαβάλλω), samt i allmänhet då man vill framställa satsens innehåll ss. *ogiltigt* (isynh. efter *nekade* verba declarandi). I: 1, 3: Τισσαφέρνης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφὸν, ὡς ἐπιβουλεύοι αὐτῷ. — I: 4, 8: οὐκ ἐρεῖ οὐδεὶς ὡς ἐγὼ κακῶς ποιῶ.

Endast ὡς *el.* ὅτι står efter ἐνθυμεῖσθαι o. λογίζεσθαι besinna, samt efter πείθειν τινά i bet. öfver*tyga* (§ 83: anm. 2).

b) **Endast** *infinitivus* står

α) efter verba, som antyda en *subjektiv* el. *osäker* åsigt, t. ex. οἴεσθαι, νομίζειν, δοκεῖν (tro); εἰκάζειν, ὑποπτεύειν (förmoda); ἀναμένειν, προσδοκᾶν (vänta); ποιεῖν el. τιθέναι *(antaga)* samt dessutom φάναι.

β) efter verba *»lofva, hoppas, hota, neka* och *svära»*, hvilka om något framtida hafva Inf. af *Futurum* eller ock af *modest* Fut. [d. v. s. aor. inf. *med* (sällan *utan*) ἄν]: ὑπέσχετο τοῦτο ποιήσειν, el. ποιῆσαι ἄν. — Efter ὀμνύναι sättes vanl. före inf. ett ἦ μήν (sannerligen) och ss. negation μή (ὄμνυμι ἦ μὴν μηδέποτε τοῦτο ποιήσειν).

c) **Endast** *participial-construction* står efter verba *»ertappa»* samt (omvexlande med ὅτι) efter verba *»se, inse, märka, finna»*; *»höra, veta, minnas* o. *bevisa»* samt stundom ἀγγέλλειν. (1)

Är vid participial-constr. subjektet *identiskt*, utelemnas det i bisatsen och part. blir *nominativus*, t. ex. (οἶδα τοὺς ἀνθρώπους θνητοὺς ὄντας, men) οἶδα θνητὸς ὤν scio *me* esse mortalem.

Egendomligheter:

1. Ἀκούω (αἰσθάνομαι, πυνθάνομαι) tar t. ex. σοῦ λέγοντος, σὲ λέγοντα och σὲ λέγειν, se § 70: IX, b.
2. Γιγνώσκω med part. el. ὅτι bet. »inse, finna» (med *inf.* »*besluta* el. *tro*». I: 3, 12: ὥρα λέγειν ὅτι τις γιγνώσκει ἄριστον εἶναι).
3. Μανθάνω med part. el. ὅτι bet. »inse, finna» (t. ex. διαβεβλημένος ὤν, el. τὴν πόλιν ἁλοῦσαν); med *inf.* »*lära sig*» (ἄρχεσθαι μαθὼν ἄρχειν ἐπιστήσῃ, om du *lär dig* att beherrskas, så skall du *förstå dig på* el. *duga* att herrska).

---

(1) (§ 91: A, anm. 2, c). Sällan *(t. o. m. hos Hom.)* stå andra verba declar. med participium, t. ex. (ἀνεβήσετο) Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα, Hom. (Τέθνηκα κἀγὼ μηδέ με ζῶσαν λέγε, Eurip.).

4. *Οἶδα, ἐπίσταμαι* med part. el. *ὅτι* bet. »veta» (*οἶδα, ἐπίσταμαι θνητὸς ὤν*); med *inf.* »*förstå sig på*» (ss. *qualifications-uttryck*, § 90: II, b); se ex. i egend. 3.
5. *Μέμνημαι* med part. bet. »minnas» (t. ex. *ἄνθρωπος ὤν*, el. *τοῦτό σου λέγοντος*); med *inf.* »*vara betänkt på*» [*μέμνησο ἀνὴρ ἀγαθὸς εἶναι*, *var betänkt* på att vara en tapper man].
6. *Σύνοιδα* tar
   a) då subjekterna äro **identiska**, *personen* (d. v. s. pron. *reflex.*) i *dat.*, och participiet i nominat. el. dat. (t. ex. *σύνοιδα ἐμαυτῷ ἀδικήσας* el. *ἀδικήσαντι*, jag vet *med* mig);
   b) då subjekterna äro **olika**, personen och participiet än i *dativus*, än i *accusat.* (t. ex. *σύνοιδά σοι ἀδικήσαντι*, el. *σε ἀδικήσαντα*, jag vet *om dig*).

B) vid verba **voluntatis**, äfven de som *i Lat.* hafva *Conjunctivus*, t. ex. »befalla, förbjuda»; »tillåta, hindra»; »önska, bedja, uppmana»; »sträfva, sörja för, arbeta på att». *Παρακαλῶ, κελεύω, αἰτῶ, προτρέπω, παροξύνω τινὰ (δέομαί τινος) ποιεῖν τι.* — I: 4, 7: *εὔχοντο Ξενίαν καὶ Πασίωνα ληφθῆναι.*

Anm. 1. Många verba »*befalla*», som styra Dat., taga **Dat.** o. inf. då befallningen utfärdas omedelbart **till**, men *Acc.* och inf. då den utfärdas *om* personen, t. ex.
παρήγγειλε τοῖς λοχαγοῖς τοῦτο ποιεῖν, men *παρήγγειλε μηδένα κινεῖσθαι.* — III: 4, 36: *ἐκήρυξε τοῖς Ἕλλησι συσκευάζεσθαι*, men (VI: 2, 15) *παρεῖναι τὸν βουλόμενον.* (Om *παρακαλῶ* och *κελεύω* se § 71: III, anm. 2).

Anm. 2. Verba »*sträfva, sörja för, arbeta på*» hafva ock *ὅπως* (§ 84: II, anm. 2; *ἐπιμελεῖσθαι* och *μηχανᾶσθαι* nästan *alltid*).
VII: 1, 5: *κελεύει Ξενοφῶντα προθυμεῖσθαι (ἐπιμελεῖσθαι) ὅπως διαβῇ* (el. *διαβήσεται*) *τὸ στράτευμα.*

Anm. 3. Om *μή* efter *jakade* och *μὴ οὐ* efter *nekade* verba »hindra el. förbjuda» (samt betvifla, icke tro; neka, bestrida) se § 95: VI.

C) vid verba **verka, utverka** (Lat. ut, ne el. ut non), t. ex. *ποιῶ, διαπράττομαι, κατεργάζομαι, αἴτιός εἰμι, κατασκευάζω τοῦτο γίγνεσθαι.* II: 3, 25: *Τισσαφέρνης ἔλεγεν ὅτι διαπεπραγμένος ἥκοι παρὰ βασιλέως δοθῆναι αὐτῷ σῴζειν τοὺς Ἕλληνας*, dixit se impetrasse, *ut.*

Anm. Verba »*verka, utverka*» kunna ock ha *ὥστε och inf.* — Derföre styr ock *πείθω τινά* i bet. »öfver*tala*» *inf.* el. *ὥστε och inf.* (§ 83: anm. 2).

§ 92. Infinitivus (med artikel) i st. f. Latinets Gerundium.

I. Genitivus Infinitivi står
a) vid *substantiva* på frågan »*hvad för en?*», och vid *adj.*, *adv.* o. *præpositioner*, som fordra Genitivus, t. ex.
I: 1, 7: *αὕτη ἄλλη πρόφασις ἦν αὐτῷ τοῦ ἀθροίζειν τὸ στράτευμα.* — *Λήθης τοῦ κατακούειν.* — II: 6, 9: *τοῦτο ἐποίει ἐκ τοῦ χαλεπὸς εἶναι.*
b) för att uttrycka *afsigt*, isynnerhet i st. f. *negativ* finalsats (*τοῦ μή*), t. ex. *ἡ νῆσος ἐτειχίσθη τοῦ μὴ λῃστὰς κακουργεῖν* (ne quid damni inferrent prædones); ofta utsättes dock *ἕνεκα.* [Så ock *någon gång* i Lat. »profectus est cognoscendæ antiquitatis» i st. f. det *vanligare* »cogn. ant. *caussa*»].

Anm. Deremot står Inf. *utan τοῦ*
   a) vid *talesätt* bildade af ett *subst. och verbum*, t. ex. *ἀνάγκη, ὁρμὴ γίγνεταί μοι μάχεσθαι* (necessitas, studium *dimicandi*); *σχολήν, ἀσφάλειαν, ἐξουσίαν, πρόφασιν παρεῖχεν ἀπιέναι* (spatium, occasionem, potestatem *abeundi* dedi).

b) vanligen vid *verba*, som fordra *genit.*; ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς, men ἀγαθὸς γενέσθαι. — ὀλιγωρῶ τῶν φίλων, men τοῦτο ποιεῖν. [Undantag göra blott ἀμελῶ (ποιεῖν och τοῦ ποιεῖν), ἐπιμελοῦμαι (τοῦ εἶναι ἀγαθός ooh ὅπως ἔσομαι ἀγαθός) samt *några, som styra genit. separativus, se § 95: VI, anm. 1*].

II. Dativus Infinitivi står

a) ss. dat. *instrumenti, caussæ* el. *modi*. I: 5, 9: ἡ βασιλέως ἀρχὴ τοῖς μήκεσι τῶν ὁδῶν καὶ τῷ διεσπάσθαι τὰς δυνάμεις ἀσθενὴς ἦν.

b) vid *præp.* ἐν (deri att), πρός (utom el. till det att), ἐπί (i ändamål att, under vilkor att), samt vid *adj.*, som styra dat.

V: 6, 32: ἐν τῷ κρατεῖν ἔστι καὶ τὸ λαμβάνειν τὰ τῶν ἡττόνων. — Ἐκπέμπονται ἐπὶ τῷ δοῦλοι εἶναι (i ändamål att). — Πάντες ἄνθρωποι γίγνονται ἐπὶ τῷ (med bestämmelse att) εὖ καὶ κακῶς πράττειν.

III. Accusativus Infinitivi står vid *præpositioner*, som fordra *acc.*; t. ex. εἰς, κατά (med afseende på); πρός, ἐπί (med afs. på, om ändamål); διά (emedan), παρά (i jemförelse med).

II: 6, 20: ᾤετο πρὸς τὸ ἀρχικὸν εἶναι ἀρκεῖν τὸν καλῶς ποιοῦντα ἐπαινεῖν. — V: 5, 17: Καρδούχους πολεμίους ἐκτησάμεθα διὰ τὸ ἀνάγκην εἶναι λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια. — Xen. Mem. II: 1, 15: διὰ τὸ ξένος εἶναι οὐκ ἂν οἴει ἀδικηθῆναι (§ 90: I, b, anm.).

§ 93. Infinitivus respiciendi och finalis (utan artikel).

I. Infinitivus **respiciendi** (närmare bestämningens) står vid vissa **adjectiva,** neml.

a) (i st. f. Latinets ad o. accusat. gerundii) vid dem som betyda *mäktig, duglig, ifrig, beredvillig* till något [motsvarande de i § 90: II, b, nämnda *verba imperfecta* och *qvalificationsuttrycken*], t. ex.

ἱκανός, δυνατός, mäktig att; δεινός, ἀγαθός, πρόθυμος εἰπεῖν, fortis, paratus ad dicendum. (1)

Anm. 1. Egenskapens egare är här **subjekt** till infinitivi handling.

Anm. 2. Efter adj. *»tjenlig, tillräcklig»* (el. verba *»hafva, finnas»*) står stundom en inf. respiciendi för att uttrycka att ett föreg. subst. är *medlet*, hvarigenom infinitivens handling verkställes. (2)

II: 5, 18: χωρίων ἐπιτηδείων ὑμῖν ἐπιτίθεσθαι ἀπορεῖν σοι δοκοῦμεν (ställen att anfalla Er på). — VII: 1, 7: οὐκ εἶχον ἀργύριον ἐπισιτίζεσθαι. — En inf. respiciendi står ock efter *offer-uttryck*, t. ex. VI: 4, 36: οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερὰ ἐξάγειν (*»med afseende på att»*). Jfr II: 2, 3; VII: 2, 17.

b) (i st. f. Latinets ablat. supini) vid dem som betyda *god el. dålig, angenäm el. oangenäm, lätt el. svår, möjlig el. omöjlig* (3); t. ex.

ῥᾴδιος, χαλεπὸς εὑρεῖν (facilis, difficilis inventu el. ad inveniendum); καλὸς, ἡδὺς ἀκούειν. — IV: 1, 24: ὁδὸς δυνατὴ πορεύεσθαι (möjlig att tåga *på* el. passera). — II: 6, 9: ἀνὴρ στυγνὸς ὁρᾶν. — IV: 8, 26: λόφος κάλλιστος τρέχειν (att springa *på*). Xen. Mem. I: 6, 9: ῥᾴδιος ἐντυγχάνειν.

---

(1) (§ 93: I, a). Jfr hos Hom. τοῖος el. ὅδε med inf. »i stånd att» (prosans οἷός τε); τηλίκος med inf. »i den åldern att», o. s. v.

(2) (§ 93: I, a, anm. 2). Hos Hom. står denna inf. respiciendi ännu friare, t. ex. I: 136: Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα Νίψασθαι. — χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.

(3) (§ 93: I, b). Hos Hom. står denna inf. ännu friare — [θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι. Il. I: 107: Αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι. Od. IV: 397: ἀργαλέος δαμῆναι, *passiv* infinit.] — t. o. m. efter *substantiva* [t. ex. θαῦμα ἰδέσθαι, ἐλεγχείη πυθέσθαι].

Anm. Emedan egenskapens egare här är **objekt** för infinitivi handling, är infinitiven här nästan alltid till form el. betydelse *activ*. »Värd att beundras» heter derföre *ἄξιος θαυμάζειν* (dock äfven stundom *ἄξιος θαυμάζεσθαι*).

II. Infinitivus **finalis** (ändamålets; men alltid *activ*) står vid vissa **verba,** neml.

a) (för att uttrycka hvad någon bör *göra*) vid verba **utvälja, förordna.**[1] VI: 4: 22: *αἱρεθεὶς ἄρχειν.* IV: 8, 25: *εἵλοντο Δρακόντιον τοῦ ἀγῶνος προστατῆσαι.* Xen. Mem. I: 7, 3: *κατασταθεὶς κυβερνᾶν.*

Mindre ofta står denna inf. finalis vid verba *»sända, lemna, gifva»* (der *futurum participii* är vanligare). V: 2, 1: *τὸ ἥμισυ τοῦ στρατεύματος κατέλιπε φυλάττειν* (vanligare *φυλάξον*) *τὸ στρατόπεδον.* — V: 2, 12: *τοὺς ἐπιτηδείους ἔπεμψε τούτων ἐπιμεληθῆναι* (vanligare *ἐπιμελησομένους*). — *Ἱππέας παρείχοντο τοῖς Πελοποννησίοις ξυστρατεύειν* (vanligare *ξυστρατεύσοντας*).

b) (för att uttrycka hvad *med* någon bör *göras*) vid verba **gifva, öfverlemna, anförtro, mottaga**[2] (jfr do, trado, o. s. v. med fut. part. *pass.* i Lat.).

II: 3, 22: *παρέχομεν ἡμᾶς αὐτοὺς εὖ ποιεῖν* (bene tractandos). — VI: 4, 16: *παρέχει ἑαυτὸν Κλεάνδρῳ κρῖναι* (tradit se condemnandum). — I: 2, 19: *τὴν χώραν ἐπέτρεψε διαρπάσαι τοῖς Ἕλλησι* (vastandam dedit). — IV: 6, 1: *τοῦτον* (*τὸν υἱὸν*) *Ἐπισθένει παραδίδωσι φυλάττειν* (tradit custodiendum). — V: 3, 4: *τὴν δεκάτην διέλαβον φυλάττειν τοῖς θεοῖς.*

Anm. Emedan hufvudsatsens accusativ-objekt här tillika är **objekt** för infinitivi handling, är infinitiven här till form el. betydelse *activ.*

§ 94. Participium och Verbalia.

I. Participium har *Artikeln* ej blott då det är attributiv bestämning (§ 67: III), utan ock (enl. § 88: II, anm. 4) då det motsvarar

a) *»hvilkensomhelst som»*: *ὁ ἀδικῶν ἄξιός ἐστι ζημίας* (quisquis injuriam facit);

b) det obestämda *»qui med conjunctivus»* i *consecutiv* el. *final* betydelse (hvarvid part. *futuri* användes när något *framtida* afses), t. ex.

Sunt qui putent *εἰσὶν οἱ οἰόμενοι.* — Misit qui dicerent *ἔπεμψε τοὺς ἐροῦντας* (men *ἔπεμψε Ξενίαν ἐροῦντα utan* art., om en viss person). — VI: 3, 20: *οὔτε πλοῖα ἔστι τὰ ἀπάξοντα, οὔτε σῖτος ᾧ θρεψόμεθα.*

Anm. 1. I denna consecutiva el. finala betydelse har part. artikel *äfven* då det synes stå ss. *predikativ* (*mot* § 67: V, 1). III: 1, 42: *οὐκ ἰσχύς ἐστιν ἡ τὰς νίκας ποιοῦσα.* — III: 2, 18: *οἱ ἄνδρες εἰσὶν οἱ ποιοῦντες ὅτι ἂν ἐν ταῖς μάχαις γίγνηται.* — II: 4, 5: *ὁ ἡγησόμενος οὐδεὶς ἔσται.* — III: 5, 12: *ἦσαν οἱ κωλύσοντες πολλοὶ ἱππεῖς.* — *Νόμον ἔθεντο τὸν ταῦτα κωλύσοντα* (legem tulerunt, quæ hæc prohiberet). *Så* t. o. m. om en *bestämd* person, neml. för att uttrycka deiktisk kraft eller ersätta en relativsats. (VI: 4, 21: *ἐγώ εἰμι ὁ παίειν κελεύσας Δέξιππον*).

Anm. 2. Märk den olika betydelsen hos participia af *olika tempora*: *ὁ τὴν πατρίδα σώζων, σώσας, σώσων* = fäderneslandets räddare, men i *olika* bet. (som räddar, räddat, skall rädda). — »Så kallad» heter *»ὁ — καλούμενος»*, med predikatsfyllnaden attributivt *inskjuten* [*mot* § 67: V, 1]. VII: 4, 11: *οἱ ὀρεινοὶ καλούμενοι Θρᾷκες* (qui vocantur, quos vocant). I: 2, 13: *κρήνη ἡ Μίδου καλουμένη.*

---

(1) (§ 93: II, a). Hos Hom. brukas denna infinit. finalis ännu friare. II: 5: *βῆ δ' ἴμεν* gick för att (begaf sig att) gå. — III: 484: *μάστιξεν δ' ἐλάαν.* III: 183: (*οὖρον*) *θεὸς προέηκεν ἀῆναι.* IV: 829: *Ἡ νῦν με προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι.*

(2) (§ 93: II, b). Hos Hom. ännu friare, t. ex. IV: 299: (*κέλευσεν*) *Χλαίνας ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.* — *Οἴσουσι κλέος εὐρὺ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.*

II. Vissa verba (= *modifieradt* vara), som i Svenskan öfversättas med ett adverbium, stå i Grekiskan **sjelfva i verbum finitum** och taga *hufvudverbet* i *participium*, t. ex.

φθάνω (egl. förekomma någon), »*i förväg*» el. »*före*». III: 4, 49: φθάνουσιν ἐπὶ τῷ ἄκρῳ γενόμενοι τοὺς πολεμίους, kommo *före* fienderna. — I: 3, 14: εἶπε (han föreslog) πέμψαι προκαταληψομένους τὰ ἄκρα ὅπως μὴ φθάσωσιν οἱ Κίλικες καταλαβόντες (intaga i förväg; jfr Liv. *occupant* bellum facere).

λανθάνω (egl. vara fördold), »*hemligen*», »*obemärkt*». IV: 2, 7: ἔλαθον ἐγγὺς προσελθόντες. — VI: 1, 22: ἔλαθον αὐτοὺς ἐπὶ τῷ λόφῳ γενόμενοι kommo (*obemärkt för sig sjelfva*, d. v. s.) förr än de märkte det, upp.

τυγχάνω (egl. händelsevis vara), »*händelsevis*». I: 1, 2: παρὼν ἐτύγχανε. — II: 1, 9: ἔτυχε θυόμενος.

διατελέω, διάγω, διαγίγνομαι (egl. fortfara), »*fortfarande*», »*oupphörligt*». III: 4, 17: διετέλουν χρώμενοι τοῖς τῶν πολεμίων τοξεύμασι (nyttjade fortfarande). II: 6, 5: πολεμῶν διεγένετο.

οἴχομαι (egl. vara borta), »*bort*». II: 4, 24: ᾤχετο ἀπελαύνων (red bort). — IV: 6, 3: ἀποδρὰς ᾤχετο (flydde bort). — V: 7, 29: οἴχεται ἀποπλέων (*har* seglat bort; jfr § 75: I, anm. 2).

φαίνομαι, φανερός el. δῆλός εἰμι (egl. vara uppenbar), »*tydligen*». II: 5, 38: ἐπιορκῶν ἐφάνη (var tydligen menedare). I: 6, 8 & II: 5, 11: φανερὸς ἦν ἐπιβουλεύων (stämplade tydligen). I: 2, 11: Κῦρος ἐλπίδας λέγων διῆγε καὶ δῆλος ἦν ἀνιώμενος.

Anm. 1. I betydelsen »det är *uppenbart* att» tar φαίνομαι blott participium (om *inf.* se § 91: I, anm.), men φανερός el. δῆλός εἰμι part. el. en sats med ὅτι. V: 2, 26: δῆλοι ἦσαν (el. δῆλον ἦν) ὅτι ἐπιχείσονται.

Ἔοικα, jag *synes*, tar (enl. § 91: I, anm.) *vanl. infinitivus* (sällan part.): ἔοικας ἀδικεῖν (sällan ἀδικῶν) du *synes vara* orättvis. [ἐ. ἀδικοῦντι du *liknar* en orättvis.]

Anm. 2. Participiet ὤν kan utelemnas vid τυγχάνω, διατελέω och φαίνομαι. III: 1, 3: ἀνεπαύοντο ὅπου ἐτύγχανεν ἕκαστος. Xen. Mem. I: 6, 2: ἀνυπόδετός τε καὶ ἀχίτων διατελεῖς.

III. Participium *i st. för en caussalsats med* ὅτι sättes vanligen

a) (om ett verkligt *factum*) vid *verba affectuum* (isynh. de som betyda glädje, sorg, ånger, blygsel), **n. b.** om **subjektet** är **gemensamt** (*eljest* ὅτι[1]), och vid θαυμάζειν o. ἀγανακτεῖν ofta εἰ).

V: 9, 26: ἥδομαι (χαίρω) ὑπὸ ὑμῶν τιμώμενος (men ὅτι ὁ φίλος τιμᾶται). — Ἄχθομαι (ἀγανακτῶ, χαλεπῶς φέρω) ἀδικούμενος. — Μεταμέλομαι τοῦτο ποιήσας (el. μεταμέλει μοι τοῦτο ποιήσαντι enligt mom. VI).

Anm. Αἰσχύνομαι τοῦτο ποιῶν bet. »jag blyges öfver att jag *verkl. gör* detta» (part. om ett verkligt factum); αἰσχ. τοῦτο ποιεῖν »jag blyges att göra det och *låter derföre bli*» (*inf.* om ett blott antaget och *tänkt* fall).

b) vid verba »*göra väl el. illa*», »*rätt el. orätt*» (part. = »i att»). Εὖ ἐποίησας τοῦτο ἀναμνήσας με. Ἀδικεῖτε (ἁμαρτάνετε) πολέμου ἄρχοντες.

IV. Participium står (= »i att», »med att») vid verba som betyda *vara öfver-* el. *underlägsen*, *uthärda* el. *tröttna*, *börja* el. *upphöra att*. Νικῶ

---

(1) (§ 94: III). Skalder ha stundom *accusativus* och participium i st. f. prosans ὅτι, t. ex. Il. XIII: 352: ἤχθετο δαμναμένους (Ἀχαιούς). — Χαίρω σ' εὐτυχοῦντα, Eurip. — Σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω, Soph.

(*κρατῶ, εὐτυχῶ, ἡττῶμαι*) *πολεμῶν* (i att kriga). — *Οὐκ ἀνέχομαι* (*καρτερῶ*) *τοὺς φίλους μοι ἐγκαλοῦντας ὁρῶν*. — III: 4, 47: *Κάμνω* (*ἀπαγορεύω, ἀπείρηκα* V: 1, 2) *τὴν ἀσπίδα φέρων*.

Märk *παύομαι* (Hom. *λήγω*) *πολεμῶν* el. *τοῦ πολέμου* jag *upphör* med att kriga; *παύω* (Hom. *λήγω*) *τινὰ πολεμοῦντα* el. *τοῦ πολέμου* jag *förmår* någon att upphöra.

Anm. 1. Vid *olika* subjekter har *ἀνέχομαι* vanl. *genitivus*, *περιορῶ accusativus* och participium.

II: 2, 1: *Ἀριαῖος ἔφη πολλοὺς οὐκ ἂν ἀνασχέσθαι αὐτοῦ βασιλεύοντος* (sällan *αὐτὸν βασιλεύοντα*). — VII: 7, 46: *τολμᾷς περιορᾶν με ἄτιμον ὄντα* (att jag *nu är;* stundom *εἶναι* att jag *möjligen blir*).

Anm. 2. Verba »*börja*» taga:

a) participium, blott då *början* framhålles i motsats till fortsättningen el. slutet (ss. vid *ὑπάρχω*). II: 3, 23: *ἐάν τις ἡμᾶς εὖ ποιῶν ὑπάρχῃ* (*först* gör oss godt) *οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες*. Jfr V: 5, 9. Dock tager *ἄρχω* (ehuru betydande »jag är el. gör något *ss. den förste*», d. v. s. »*före andra*») i prosa blott *infinitivus*. (1)

b) **infinitivus**, då **handlingen** framhålles i motsats till **andra** handlingar, **och detta är det vanligaste** vid *ἄρχεσθαι*. III: 1, 26: *Ἀπολλωνίδης εἶπεν ὅτι φλυαροίη ὅστις λέγοι ἄλλως πως σωτηρίας ἂν τυχεῖν ἢ βασιλέα πείσας, καὶ ἅμα ἤρχετο λέγειν τὰς ἀπορίας*.

Obs. Alltså betyder *ἄρχομαι λέγων* antingen »*primus dico*», »*jag talar* (af flere) *först*» [ss. *ὑπάρχω λέγων*, el. *ἄρχω λέγειν* el. (I: 6, 5) *τοῦ λόγου*], eller ock »jag är stadd *i begynnelsen* af mitt tal»; — men *ἄρχομαι λέγειν* el. (III: 2, 7) *τοῦ λόγου* »*incipio dicere*», »jag börjar *tala*» (i motsats till en annan handling).

Ἄρχομαι ἐκ el. *ἀπό τινος* bet. »incipio *ab*», jag tar till utgångspunkt (VI: 1, 18: *ἄρχομαι ἀπὸ τῶν θεῶν*).

V. Participium står efter verba »*ertappa*» [*αἱρῶ*, (*κατα*)*λαμβάνω τινὰ ποιοῦντά τι. ἐντυγχάνω τινὶ ποιοῦντί τι*], samt (omvexlande med *ὅτι*) efter verba »*se, inse*», o. s. v., se § 91: II, A, anm. 2, c.

VI. **Grundregel** för Participial-förkortning är, att

1) **Impersonelt** nyttjade participia sättas i **accusat.** absolutus;

2) **Personelt** nyttjade participia sättas, *om* deras subjekt i någon casus förekommer i hufvudsatsen, *i samma casus* som detta; **i annat fall i genit. absolutus** [sällan i *Accusat.* abs. och blott när, vid angifvandet af en *subjektiv grund med ὡς* eller en *hypothetisk jemförelse med ὡς* el. *ὥσπερ*, verbum sent. el. dicendi totalt *saknas*, så att *ὡς* el. *ὥσπερ*, *ensamt*, betyder »emedan ss. ngn trodde el. sade»; jfr anm. 4].

Exempel:

»*Ἄδηλον ὂν εἰ ἐλεύσεται, μενοῦμεν*», men »*τούτου ἀδήλου ὄντος μενοῦμεν*». — »*Ταῦτα εἰπὼν Κῦρος ἀπῄει*», men »*ταῦτα εἰπόντος Κλεάρχου Κῦρος ἀπῄει*». — »*Ἐσιώπα ὡς οὐδὲν δέον λέγειν*», men »*ἐκέλευσε τὸν ἄνδρα σιωπᾶν ὡς πάντων ταῦτα εἰδότων* [dock »*ἐσιώπα ὡς πάντας εἰδότας*» med *Acc.* abs., emedan verbum sent. totalt *saknas*].

Anm. 1. Derföre står **Acc. absol.** såväl af *impersonalia* [t. ex. *προσῆκον, πρέπον, δέον, ἐξόν*, då det är tillbörligt o. s. v.] som af **impersonelt** stående

---

(1) (§ 94: IV, anm. 2, obs.). Hos Hom. *stundom participium* (t. ex. Il. III: 447: *ἦρχε κιών*); dock är *infinit.* vanligare, t. ex. *ἦρχ' ἀγορεύειν, ἦρχε νέεσθαι* o. s. v.

passiva participia eller *neutra adjectivi med* ὄν [ἄδηλον, δυνατόν, αἰσχρὸν ὄν o. s. v.; εἰρημένον, προσταχθέν o. s. v.]; — men *Genit. abs.* af *de i § 68: III, anm. 1 nämnda* verba, t. ex. ὕοντος o. συσκοτάζοντος (scil. Διός), emedan *der* ett *bestämdt* subjekt suppleras [ss. ock stundom vid andra verba, t. ex. III: 2, 10: οὕτως ἐχόντων (scil. τῶν πραγμάτων); I: 2, 17: οἱ δὲ ἐπῄεσαν. ἐκ δὲ τούτου προϊόντων (scil. αὐτῶν) δρόμος ἐγένετο].

Anm. 2. Jemte δόξαντος τούτου och δοξάντων τούτων säges dock δόξαντα ταῦτα och δόξαν ταῦτα (af ἔδοξε ταῦτα).

Anm. 3. Genit. abs. får således *ej* begagnas (ss. ej heller *Abl.* i Lat.) om bisatsens subjekt i *någon* casus förekommer i hufvudsatsen, utan apposition inträder i stället. [Undantag härifrån förekomma sällan, dock *oftare* än i *Lat.*, t. ex. V: 2, 24: μαχομένων αὐτῶν θεός τις αὐτοῖς μηχανὴν σωτηρίας δίδωσιν — i st. f. μαχομένοις αὐτοῖς].

Anm. 4. Vid angifvande af en *subjektiv grund* med ὡς, el. en *hypothetisk jemförelse* med ὥσπερ, stå personliga talesätt

a) *sällan* i *Accusativus* Absolutus, och blott när ett verbum sent. el. dicendi totalt *saknas*. Xen. Mem. I: 2, 20: τοὺς υἱεῖς οἱ πατέρες ἀπὸ τῶν πονηρῶν εἴργουσιν, ὡς τὴν τῶν χρηστῶν ὁμιλίαν ἄσκησιν οὖσαν τῆς ἀρετῆς. — Ibid. II: 3, 3: φίλους κτῶνται ὡς βοηθῶν δεόμενοι, τῶν δ' ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὥσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Nom. och Acc. tillsammans).

b) *vanligen* i *Genit.* Absolutus, och *nödvändigt* så snart ett särskildt verbum sent. el. dicendi *är utsatt*, eller satsen beror af ett δεῖ, χρή el. en imperativ, eller en uppmaning. VII: 1, 9: ᾤοντο ἀπολωλέναι ὡς ἑαλωκυίας τῆς πόλεως. — I: 3, 8: πέμπων αὐτῷ ἄγγελον ἔλεγε θαρρεῖν ὡς καταστησαμένων τούτων εἰς τὸ δέον. — I: 1, 11: Πρόξενον ἐκέλευσε λαβόντα ἄνδρας ὅτι πλείστους παραγενέσθαι, ὡς εἰς Πισίδας βουλόμενος στρατεύεσθαι, ὡς πράγματα παρεχόντων τῶν Πισιδῶν (Nominat. och Genit. tillsammans) — III: 4, 3: τοῖς ἱππεῦσιν εἴρητο θαρροῦσι διώκειν ὡς ἐφεψομένης ἱκανῆς δυνάμεως.

Obs. Stundom är då ὡς med genit. absolutus fogadt *ej* till en af verbum sentiendi el. dicendi styrd *infinitiv* (ss. i ofvanstående exempel), utan **omedelbart** till **verbum sent. el. dicendi sjelft** (i hvilket fall ὅτι el. *acc. med inf.* vore naturligare). — II: 1, 21: εἴπατε πότερον μενεῖτε ἢ ὡς πολέμου ὄντος ἀπαγγελῶ (jag *bör*). — V: 6, 3: ἀπελογήσατο, ὅτι οὐχ ὡς τοῖς Ἕλλησι πολεμησόντων σφῶν εἴποι. — V: 9, 30: ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ Ἀγασίου ἀνεθορύβησαν. — I: 8, 10: ἡ γνώμη ἦν ὡς εἰς τὰς τάξεις ἐλώντων καὶ διακοψόντων (τῶν ἁρμάτων). — I: 3, 6: ὡς ἐμοῦ ἰόντος ὅπῃ ἂν καὶ ὑμεῖς, οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε. — [*Sällan* står i sådana satser ὡς med accusat. absol. af personliga talesätt, t. ex. I: 3, 15: ὡς στρατηγήσοντα ἐμὲ μηδεὶς λεγέτω].

Anm. 5. a) **Nominativi absoluti** förekomma icke, annat än

α) genom **partitiv apposition.** IV: 2, 7: οἱ πολέμιοι λιπόντες τὴν ὁδόν, φεύγοντες ὀλίγοι ἀπέθανον. — II: 6, 1: οἱ στρατηγοὶ οὕτως ἐτελεύτησαν, εἷς αὐτῶν Κλέαρχος δόξας ἀνὴρ γενέσθαι πολεμικός.

β) genom en **anakoluth** [öfvergifvande af den *ursprungligen* tillämnade constructionen och öfvergång till en *ny*]. IV: 2, 12: ὁρῶντες ἔμπροσθεν λόφον κατεχόμενον ἐπὶ τοῦτον αὖθις ἐδόκει πορεύεσθαι [i st. f. det ursprungligen tillämnade ὁρῶντες ἐψηφίσαντο].

b) **Dativi absoluti** förekomma icke; skenbara undantag böra anses som Dat. *commodi* el. *relationis* o. s. v. — [VI: 1, 10: Ξενοφῶντι διὰ τῆς μεσογαίας πορευομένῳ οἱ ἱππεῖς ἐντυγχάνουσι πρεσβύταις] — el. ss. Dat. *modi, instrumenti* o. s. v., t. ex. τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ (Dat. *temp.*) ἐναυμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι διεσπαρμέναις ταῖς ναυσί (Dat. *modi*).

VII. *Adjectiva Verbalia.* Om deras *betydelse* se *formläran* § 34: I, e. — De på τέος *construeras*

a) *personelt*, med agenten *alltid* i Dativus: ὁ ποταμὸς ἡμῖν διαβατέος ἐστί. (*Så* ock de på τός, när de betyda *möjlighet:* τοῦτο οὐ ῥητόν μοί ἐστι).

b) *impersonelt*, med agenten *vanligen* i Dativus: τὸν ποταμὸν ἡμῖν διαβατέον ἐστί [*stundom* i accusativus, hvarvid ἐστί vanl. utesluts och talesättet anses synonymt med δεῖ: τὸν βουλόμενον εὐδαίμονα εἶναι ἀσκητέον τὴν ἀρετήν].

Kap. IV. Om Partiklarna.

§ 95. Öfversigt af Negationernas bruk.

Obs. Hvad som här säges om οὐ och μή, gäller äfven om deras composita (οὐδείς, μηδείς o. s. v.).

I. I hufvudsatser:

a) *Οὐ* står i *påstående*-satser och *frågor* [utom de deliberativa]; — om skillnaden mellan ἆρα οὐ och ἆρα μή se § 78: IV, anm. 2.

b) *Μή* står i *deliberat.* frågor samt i *önske*- och *uppmanings*-satser; om οὐ ποιήσεις = ne feceris se § 78: III, 2, b. [Om de **frågande** »οὐ ποιήσεις» (= fac) och »οὐ μὴ ποιήσεις» (= noli facere) se ibid. b.]

II. I bisatser:

a) *Οὐ* står i beroende *påstående*-satser (med ὅτι, ὡς), ber. *frågor* (utom de deliberativa och vid ἐάν, § 81: I), *caussal*-satser och *jemförelse*-satser (utom de hypothetiska).

b) *Μή* står i *finala, hypothetiska* och *concessiva* satser (om εἰ οὐ se § 85: I).

c) *Consecutiv*-satser hafva οὐ vid verb. fin., μή vid infinitiven; — *Temporal*-satser οὐ vid indicativus, μή vid conj., opt. och infinitivus (πρίν); — *Relativ*-satser vanl. οὐ, men μή då de äro finala el. hypothetiskt-relativa, el. deras *innehåll* el. *förbindelse* fordrar μή (§ 88: A).

III. Infinitivus har vanl. μή till neg., och *alltid*

a) då den är *substantiverad* med artikeln (διὰ τὸ μηδὲν εἰδέναι ἐξηπατήθη);

b) då μή fordras af *satsens* **innehåll** (§ 80: I, a) eller **förbindelse** (§ 80: I, b), samt då inf. är subjekt till opersonliga talesätt, t. ex. δεῖ [χρή, καλόν, αἰσχρόν, δίκαιόν ἐστι] μὴ τοῦτο ποιεῖν. Dessutom kan sägas οὐ δεῖ [χρή o. s. v.] τοῦτο ποιεῖν.

Anm. Om οὐ vid inf. i fortsättningen af or. obliqua, se § 80: I, anm.

IV. Participia [ss. ock Subst., Adj. och Adverbia] hafva vanl. οὐ till neg., *men* μή

a) om de äro *hypothetiska*, generaliserande el. concessiva (dock καίπερ οὐ);

b) om μή fordras af *satsens* **innehåll** (önskan, befallning, förbud) eller **förbindelse** [med en imperativus, el. med en hypothetisk, generaliserande, iterativ sats, el. med δεῖ, χρή, el. en infinitivus, som enl. mom. III fordrar μή].

Exempel:

Οἶδα οὐκ ἀθάνατος ὤν. Ἴσθι μὴ ἀθάνατος ὤν. — Εἰ συνειδείης σαυτῷ μηδὲν ἀδικήσας (ἀδικήσαντι), εὐδαίμων ἂν εἴης. — Δεινόν, ὅταν τις μὴ φρονῶν δοκῇ φρονεῖν. — Ἀδύνατον μὴ πονοῦντα εὐδαιμονεῖν. — Δεῖ τὸν ἀγαθὸν στρατιώτην μὴ φοβούμενον μάχεσθαι.

V. **Negationers förstärkning.** En föreg. negation (*οὐ*, *μή*, *οὐδείς*, *μηδείς* o. s. v.) blott **förstärkes** genom en *efterföljande* (med indefinit pron. el. adv.) **sammansatt** [*οὐχ ὁρῶ οὐδένα* non video quemquam; *οὐδεὶς πώποτε* el. *οὐδεὶς οὐδεπώποτε* nemo umquam] — men *upphäfves* af en efterföljande *enkel* (*οὐδένα οὐχ ὁρῶ* neminem non = unumquemque video).

Anm. Märk: *Μόνον οὐ* och (om *tid*) *ὅσον οὐ* (Lat. tantum non) *nästan*. — *Οὐ μάλα*, *οὐ πάνυ* a) *icke särdeles*, b) *alldeles icke*.

Οὔπω betyder non*dum*, icke *ännu*; *οὐκέτι* non *jam*, icke *vidare*.

Οὔποτε och *οὐδέποτε* stå vanl. om *tillkommande* tid och bet. *aldrig i framtiden;*
Οὐδέπω och *οὐδεπώποτε* stå vanl. om *förfluten* tid och betyda *aldrig ännu.*

VI. ☞ Verba sentiendi, declar. o. voluntatis med **negativt** begrepp («betvifla, icke tro»; »neka, bestrida»; »hindra, förbjuda») fordra vid den följande infinitiven *μή*, om de sjelfva äro **jakade,** *μὴ οὐ* (mera sällan blott *μή*) om de äro **nekade** (genom negation *el. fråga*); och både *μή* o. *μὴ οὐ* betyda då **"att".**

Exempel:

Ἀπιστῶ, *ἀμφισβητῶ* (betviflar, tror icke) el. *ἀρνοῦμαι*, *ἔξαρνός εἰμι*, *ἀντιλέγω* (nekar, bestrider) *αὐτὸν μὴ ἥξειν*, — och *οὐκ ἀπιστῶ* o. s. v. *μὴ οὐκ αὐτὸν ἥξειν* (båda = **att** han skall komma).

Κωλύω, *κατέχω*, *ἀπέχω σε* [*ἀπαγορεύω*, *ἐμποδὼν εἰμί σοι* el. *σε*] *μὴ τοῦτο ποιεῖν*, — och *οὐ κωλύω* o. s. v. *μὴ οὔ σε τοῦτο ποιεῖν* (hindrar *att*). — II: 5, 29: *τῶν στρατιωτῶν ἀντέλεγόν τινες μὴ ἰέναι πάντας τοὺς λοχαγοὺς μηδὲ πιστεύειν Τισσαφέρνει* (bestredo *att*).

VI: 2, 24: (*ἐβοήθησαν τοῖς Βιθυνοῖς*) *βουλόμενοι ἀποκωλῦσαι τοὺς Ἕλληνας μὴ ἐλθεῖν εἰς τὴν Φρυγίαν.* — III: 1, 13: *τί ἐμποδὼν μὴ οὐχὶ ὑβριζομένους ἀποθανεῖν;*

Anm. 1. Till detta *μή* och *μὴ οὐ* kan ock sättas **artikeln** [»*τὸ μή*», »*τὸ μὴ οὐ*»], eller, efter verba »afhålla, hindra», *ὥστε* [»*ὥστε μή*», »*ὥστε μὴ οὐ*»]; — **alla** dessa constructioner (jemte »*τοῦ μή*» el. »*τοῦ*» och infinit. § 92: I, anm. b) antaga ock vissa verba, som styra genit. *separativus*, neml. »*afhålla, hindra, befria*», samt »*afhålla sig, undvika, underlåta, akta sig att*».

Exempel på tillfogadt *τό* äro: I: 3, 2: *Κλέαρχος μικρὸν ἐξέφυγε τὸ μὴ καταπετρωθῆναι.* — IV: 8, 14: *οὗτοι ἐμποδὼν ἡμῖν εἰσιν τὸ μὴ ἤδη εἶναι ἔνθα πάλαι σπεύδομεν.* — Plat. Crit. 43, C: *οὐδὲν ἐπιλύεται τοὺς γέροντας ἡ ἡλικία τὸ μὴ οὐχὶ ἀγανακτεῖν.*

Exempel på tillfogadt *ὥστε* el. *τοῦ* äro: Xen. An. III: 5, 11: *ὁ ἀσκὸς δύο ἄνδρας ἕξει τοῦ μὴ καταδῦναι· ὥστε δὲ μὴ ὀλισθάνειν ἡ γῆ σχήσει.* — VII: 3, 35: *φυλάξασθαι ὥστε μὴ ληφθῆναι.* — Mem. II: 1, 16: *τοῦ δραπετεύειν δεσμοῖς ἀπείργουσι τοὺς οἰκέτας.* — Stundom står ock efter dessa verba *blotta infinitivus* (utan *μή*), *oftast* vid *κωλύω*, *aldrig* vid verba »*förbjuda*».

Anm. 2. Om ofvanstående verba *sent.* o. *declar.* construeras med *ὅτι* el. *ὡς*, *tillfogas ett* (i Sv. oöfversatt) *οὐ*, både då de äro jakade och nekade.

Ἀντιλέγω (*ἀπιστῶ*) *ὅτι οὐκ ἀληθές ἐστι*, nego (non credo) hoc verum esse, tror ej *att* [*ἀντιλέγω ὅτι ἀληθές ἐστι* i motsats till andra *påstår jag att*] det är sannt. — II: 3, 25: *πολλοὶ ἀντέλεγον ὡς οὐκ ἄξιον εἴη*, bestredo *att* det vore rätt. *Οὐκ ἀρνοῦμαι ὡς οὐ τοῦτο ἐποίησα*, nekar ej *att* jag gjort.

§ 96. Öfversigt af *οὐ μή*, *μὴ οὐ*, *μή ὅτι*, *οὐχ ὅπως*.

I. Om *οὐ μή* och *μὴ οὐ* i **hufvud**satser se § 84: III, anm. 2.

II. *Οὐ μή* i **bisatser** står efter verba sent. o. declar., *om* den beroende påståendesatsen, ss. sjelfständig, haft *οὐ μή* (enl. § 84: III, anm. 2, a), t. ex.

VII: 3, 26: »*οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον*» blir: *εἶπεν ὅτι οὐ μὴ δείσειε* [el. *ἔφη αὐτὸν οὐ μὴ δεῖσαι*] *τὸν πολέμιον.* — II: 2, 12: »*οὐ μὴ δύνηται βασιλεὺς ἡμᾶς κατα-*

λαβεῖν» blir: εἶπεν ὅτι οὐ μὴ δύναιτο βασιλεὺς (el. ἔφη οὐ μὴ δύνασθαι βασιλέα) αὐτοὺς καταλαβεῖν.

III. *Μὴ οὐ* i **bisatser** står:

a) (= *att*) vid infinitivus efter verba sent. declar. o. volunt. med *negativt* begrepp, **om** de tillika *sjelfva* äro **nekade** (se § 95: VI).

b) (= att *icke*) vid conj. o. opt. efter verba timendi, se § 84: III.

Anm. Om ὅρα μή och μὴ οὐ se § 84: III, anm. 1.

c) (= att *underlåta*) vid infinitivus *efter satser med nekad form* [οὐ δύναμαι, οὐκ ἐγχωρεῖ, οὐχ οἷόν τε] *eller nekad betydelse* [τίς μηχανή (= ἀδύνατόν ἐστι), αἰσχρόν, αἰσχύνη ἐστίν, αἰσχύνομαι, δεινόν, ἀνόητόν (= οὐ καλόν) ἐστιν], *då man framhåller* **omöjligheten** *el.* **otillbörligheten** *af handlingens* **underlåtande.**

Exempel:

Οὐ δύναμαι μὴ οὐ τοῦτο ποιεῖν non possum non facere, jag kan ej *underlåta att* göra detta. — II: 3, 11: πᾶσιν αἰσχύνη ἦν μὴ οὐ συσπουδάζειν (att *underlåta* att).

Anm. Detta μὴ οὐ (»att *underlåta*») kan stundom hafva artikeln eller ὥστε (ss. i § 95: VI, anm. 1), stundom ock ersättas af blott μή.

IV. *Μὴ ὅτι* (el. οὐχ ὅτι) betyder

a) *»icke blott»,* när sednare membrum är *jakadt. Μὴ ὅτι θεοὶ ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι ἀγαθοὶ τοὺς δικαίους φιλοῦσιν* (non modo — sed etiam).

b) *»icke blott* **icke»,** när sednare membrum är **nekadt** [med ἀλλ' οὐδέ el. ἀλλὰ καὶ .. οὐ]. *Μὴ ὅτι θεοὶ ἀλλ' οὐδὲ ἄνθρωποι ἀγαθοὶ τοὺς ἀδικοῦντας φιλοῦσιν* [icke blott icke — utan icke en gång; non modo (non), sed ne .. quidem].

Anm. I fallet »b» kunna ock satserna *byta plats,* så att μὴ ὅτι står i *sednare* membrum = *»än mindre»*. *Οὐδὲ ἄνθρωποι ἀγαθοί, μὴ ὅτι θεοί, τοὺς ἀδικοῦντας φιλοῦσιν* (ne homines quidem, *nedum* Dii).

V. *Οὐχ ὅπως* (mindre ofta μὴ ὅπως) bet. alltid *»icke blott* **icke»** och åtföljes af ἀλλὰ καί (utan äfven), el. af ἀλλ' οὐδέ (utan ej en gång).

Οὐχ ὅπως χάριν μοι ἀπέδωκεν ἀλλὰ καὶ ἐπεβούλευσεν. — VII: 7, 8: οὐχ ὅπως εὖ ποιήσας, ἀνθ' ὧν εὖ ἔπαθες, ἀξιοῖς ἡμᾶς ἀποπέμψασθαι, ἀλλ' ἀποπορευομένους ἡμᾶς οὐδὲ καταυλισθῆναι ἐπιτρέπεις (du icke blott *icke* anser billigt att göra godt mot och hemsända oss, utan tillåter *icke en gång* att . . .).

Anm. *Μὴ ὅτι* och μὴ ὅπως äro egl. uppkomna af »μὴ εἴπῃς ὅτι» (ὅπως); οὐχ ὅτι och οὐχ ὅπως af »οὐ λέγω ὅτι», »οὐκ ἔστιν ὅπως».

§ 97. Præpositioner.(1)

I. Præpositioner med **blott Genitivus** äro: *ἀντί, ἀπό, ἐκ, πρό.*

1. *Ἀντί* [sällsynt i sin ursprungl. bet. *»gent emot»,* t. ex. IV: 7, 6: ἀνθ' ὧν ἑστηκότες] bet. vanl. **i stället för.**

III: 1, 17: ἐστρατεύσαμεν ἐπ' αὐτὸν, ὡς δοῦλον ἀντὶ βασιλέως ποιήσοντες (αὐτόν). VII: 7, 8: εὖ ποιήσας ἀνθ' ὧν (= ἀντὶ τούτων, ἃ) εὖ ἔπαθες.

2. *Ἀπό (ab)* och *ἐκ (ex)* beteckna ett *utgående, ἀπό från, ἐκ ur* en sak, och stå:

a) *localt* o. *temporalt. Ἰέναι ἀπὸ τῆς θαλάττης,* men *ἐκ τοῦ δόμου.* — *Ἀφ' οὗ* el. ἐξ οὗ = sedan. *Ἀπὸ ταύτης τῆς ἡμέρας* (sedan). *Ἐκ νυκτὸς de nocte.* — IV: 6, 21: ἐκ τοῦ ἀρίστου efter frukosten. — IV: 6, 14: ἐκ παίδων *a pueris.*

---

(1) (§ 97). Præp. stå ofta hos Hom. *ss. adverbia,* isynh. med följande δέ, t. ex. πρὸς δέ dessutom; μετὰ δέ deribland (ss. ἐν δέ), el. derefter; σὺν δέ derjemte.

b) om *ursprung* el. *anledning* (γεγονέναι ἐκ el. ἀπό τινος). — VII: 2, 37: φόβος ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων. — VII: 7, 30: ἀπιστία ἐκ τῶν γεγενημένων. [Ἐκ står äfven *caussalt* vid verba neutra och passiva, t. ex. τελευτᾶν ἐκ τοῦ τραύματος. — Ἐκ τούτων är caussalt, »derföre»; men ἐκ τούτου vanl. temporalt, »derefter»].

c) om *medel, sätt* och *vis*. I: 1, 9: στράτευμα συνέλεξεν ἀπὸ τούτων τῶν χρημάτων. — I: 9, 16: ἐκ (förmedelst) τοῦ ἀδίκου φιλοκερδεῖν. — III: 4, 47: ἐξ ἴσου i lika läge; — IV: 1, 10: ἐξ ἀπροσδοκήτου ex improviso; — I: 2, 17 o. I: 3, 13: ἐκ el. ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου sua sponte; — ἐκ παντὸς τρόπου omnibus modis.

Anm. Ἐκ bet. äfven »*enligt*». I: 9, 28: ἐξ ὧν ἀκούω. — V: 9, 13 o. 10, 12: ἐκ τῆς νικώσης (scil. γνώμης) πράττειν (ψηφίζεσθαι) enligt pluralitet.

Utgångspunkten anges med ἀπό och ἐκ efter ἄρχεσθαι (incipere *ab*) och verba »fästa, anknyta, upphänga» (ἅπτεσθαι, κρέμασθαι m. fl.).

3. *Πρό (pro)* »**framför**», står

a) *localt* o. *temporalt*. V: 4, 15: ᾤκεῖτο τοῦτο τὸ χωρίον πρὸ τῆς πόλεως. — I: 7, 13: οἱ αὐτομολήσαντες πρὸ τῆς μάχης.

b) = *framför* (**præ**) vid verba *»välja, värdera»* (πρὸ πολλοῦ ποιεῖσθαι); jfr § 70: XII, anm.

Anm. Stundom bet. πρό »till skydd för» (*vanligare* ὑπέρ), el. »i stället för» (*vanligare* ἀντί).

II. Præpositioner med **blott Dativus** äro: ἐν, σύν.

4. Ἐν [1] *(in* med *abl.)* »**uti**», står

a) *localt* o. *temporalt* (ἐν τῇ πόλει, ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ).

b) vid verba *»räkna»* = ibland *(inter)*, vid verba *»tala»* = inför. I: 6, 1: ἐν τοῖς ἀρίστοις λέγεσθαι. — V: 7, 10: ἐν ὑμῖν λέγειν. [ἐν τῷ φανερῷ el. ἐμφανεῖ offentligen; — I: 5, 17: ἐν ἑαυτῷ γίγνεσθαι komma till besinning; — V: 4, 14: ἐν ῥυθμῷ i takt; — VII: 6, 36: ἐν μέρει i tur.]

5. *Σύν (cum)* »**med**» (mots. ἄνευ), står om *samvaro, hjelp* [σὺν θεοῖς], eller *sätt, vis* [t. ex. σὺν τοῖς νόμοις *"enligt"*; mots. παρὰ τοὺς ν.].

III. Præpositioner med **blott Accusativus** äro: εἰς, ἀνά, ὡς.

6. *Εἰς (in* med *acc.)* »**till**», »**in uti**», står:

a) om *mål*, localt [äfven vid verba *»infinna sig, församlas»*, genom tanken på förutgången rörelse: I: 2, 2: παρῆσαν εἰς Σάρδεις, jfr § 69: I, anm.] och temporalt (*till* el. *för*) [2]: I: 7, 1: εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἥξει. (μνημεῖον εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, *för*).

b) om *ändamål* (I: 4, 9: κῶμαι εἰς ζώνην δεδομέναι), eller *närmare bestämning* (I: 9, 14: ἀγαθὸς εἰς πόλεμον, med afseende på).

c) *vid antal* = inemot, *»ungefär»* [IV: 8, 15: εἰς τοὺς ἑκατόν, § 67: V, anm. 2] el. *distributivt* (II: 4, 6: εἰς δύο två man högt). — Märk: εἰς, ἀνὰ el. κατὰ δύναμιν pro viribus; εἰς καιρόν (el ἐν καιρῷ) opportune; εἰς ἀφθονίαν abunde.

7. Ἀνά [3] »**uppför**», »**uppöfver**» (mots. κατά), står:

a) *localt* [III: 5, 16: οἰκεῖν ἀνὰ τὰ ὄρη, uppefter], och *temporalt* [ἀνὰ πᾶσαν τὴν ἡμέραν totum *per* diem (utsträckning öfver hela dagen); ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν (*utan* artikel) dagligen].

---

(1) (§ 97: 4). Hom. har ἐν vid *rörelse*-verba, t. ex. ἐν πυρὶ βάλλειν. — ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν. — κάππεσεν ἐν κονίῃσιν [*prosan* har vanl. i stället εἰς och accusat., vid τιθέναι ἐν el. εἰς, vid γίγνεσθαι ἐν, se § 69: I, anm. 2].

(2) (§ 97: 6, a). Hom. har äfven εἰς i bet. *under, inom*. IV: 86: τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν (i prosa τοῦ ἔτους el. ἐν τῷ ἔτει, § 70: II, anm.).

(3) (§ 97: 7). Hom. har stundom ἀνά med *Dativus*. Il. I: 15: (στέμματα ἔχων) Χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ.

b) vid antal, *distributivt.* III: 4, 21: *ἀνὰ ἑκατόν*, 100 i sender. — I sammansättningar bet. *ἀνά upp* (*ἀναβαίνειν*) el. *tillbaka* (*ἀναχωρεῖν*).

7½. *Ὡς* »till», se mom. 16, anm.

IV. Præpositioner med **Genitivus** eller **Accusativus** äro: *διά, κατά, μετά, ὑπέρ.*

8. *Διά* (*per*) **»genom»**, är
med **Genit.** localt, temporalt och **instrumentalt;**
med *Accusativus caussalt* (propter, ob).

Ex. med *Genitivus.* I: 4, 6: *ἐξελαύνει διὰ Συρίας.* — IV: 6, 22: *διὰ νυκτὸς πυρὰ ἔκαιον* natten igenom (*διὰ πέμπτου ἔτους* se § 71: VII, anm.). — III: 3, 17: *ἔλεγεν δι' ἑρμηνέως.* [Äfven om *sätt, vis: διὰ τάχους* el. *ταχέων* snabbt; *διὰ μάχης ἰέναι* § 71: IV, 4, a.]

Ex. med *Accusativus.* VII: 2, 18: *διὰ τὸ φῶς καταφανεῖς ἦσαν.* — *διὰ τοῦτο* propterea. — *διὰ πολλά* af många skäl. (Hos Hom. stundom *localt* »genom»: *βῆ διὰ δῶμα*).

9. *Κατά* betyder
med **Genit. »nedför»**, »nedunder»;
med **Acc. »utsträckning öfver»** [d. v. s. localt "*på*" el. "*utefter*"; temporalt "*samtidigt med*"; figurligt "*i enlighet med*"].

Ex. med *Genit.* IV: 7, 14: *κατὰ τῶν πέτρων φέρεσθαι καὶ ἀποθανεῖν* (nedför). VII: 7, 11: *κατὰ γῆς καταδύεσθαι* (ned under). — Obs. *λέγειν κατά τινος*, i *fiendtlig* mening *om* el. *mot* någon.

Ex. med *Accusat.* III: 4, 30: *κατὰ τὸ ὄρος ἐπιπαριόντες*, och IV: 2, 16: *κατὰ τὴν ὁδὸν προελθεῖν* (på och *utefter*). — VII: 5, 13: *οἱ κατὰ ταῦτα οἰκοῦντες* (som bo utsträckta öfver dessa trakter). — *κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον.* — *κατὰ τὸν νόμον, κατὰ τὰ παρηγγελμένα, κατὰ δύναμιν* (enligt).

Anm. *Κατά* med *accusat.* har en vidsträckt användning, ty det kan stå
a) *vid begrepp af* **hvila** (»**på**»; eller **vid, mot**), t. ex. *κατ' ἀγρόν* (= *ἐπ' ἀγροῦ*) ruri, på landet. — V: 2, 16: *στὰς κατὰ* (vid) *τὰς πύλας.*(1) I: 8, 21 o. I: 10, 4: *τὸ καθ' ἑαυτοὺς νικῶντες* (de *midt emot* dem stående).
b) *vid begrepp af* **rörelse** (»**till**», och om ändamål i st. f. det vanligare *ἐπί*). I: 8, 21: *ἄγειν κατὰ μέσον τῶν πολεμίων.* — III: 5, 2: *ἐσκεδασμένοι καθ' ἁρπαγήν.* Hom. *πλάζεσθαι κατὰ ληΐδα, κατὰ πρῆξιν* o. s. v.(2)
c) i st. f. *εἰς* i bet. *»med afseende på»* [*τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι*, I: 6, 9; jfr om acc. resp. § 69: VI, anm. 1] eller *distributivt* [*καθ' ἑαυτόν* för sig sjelf; *καθ' ἕνα* el. *ὀλίγους* en el. få i sender; *κατὰ ἔθνη* folkslagsvis; *κατὰ μῆνα, κ. ἐνιαυτόν*, månadtligen, årligen]. — Märk ock *κατὰ κράτος* våldsamt, *κατὰ τάχος* snabbt, *καθ' ἡσυχίαν* lugnt, *κατὰ μικρόν* småningom.

10. *Μετά* betyder
med **Genit. »med»**(3) [om mindre innerlig samvaro än vid *σύν*);
med **Acc. »näst efter»**(4) (tids- o. ordningsföljd).

---

(1) (§ 97: 9, anm., a). Hom. IV: 18: *ἐδίνευον κατὰ μέσσους* (*αὐτούς*), midt ibland dem.

(2) (§ 97: 9, anm., b). Hom. har *κατά* med acc. ej blott om *mål* (*βάλλειν κατ' ἀσπίδα*, *mot* skölden), utan ock om *sårade ställen: οὐτᾶν κατὰ στῆθος, ἀσπίδα, λαπάρην* o. s. v.

(3) (§ 97: 10). *Hom.* har *μετά* sällan med Gen.; *men ofta med* **Dat.** i bet. **med** [*μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο*], el. **ibland** el. **emellan** [= prosans *ἐν*, t. ex. *μετ' ἀθανάτοισιν* inter Deos; — *μετὰ χερσὶν ἔχειν*, III: 281].

(4) (§ 97: 10). Hom. har äfven *μετά* med accusativus i st. f. *ἐπί* om *målet* [Il. III: 264: *ἱκέσθαι μετὰ Τρῶας*, till el. bland] el. *ändamålet* [II: 308: *βῆναι μετὰ πατρὸς ἀκουήν.* — I: 184: *πλεῖν μετὰ χαλκόν* efter el. för att hemta].

Exempel:

I: 3, 5: *μετά τινος ἰέναι.* II: 6, 18: *μετ' ἀδικίας κτᾶσθαί τι.* IV: 6, 4: *μετὰ τοῦτο* derefter. VII: 7, 22: *μετὰ τοὺς θεούς* näst gudarne. *μεθ' ἡμέραν efter* dagens inbrytande, d. v. s. vid dager.

11. *Ὑπέρ (super)* betyder
med **Genit.** »**ofvanför**» el. »**till skydd för**», »i stället för»;
med *Accusat.* ett *öfverskridande: "utöfver"* (vid mått o. tal).

Exempel:

I: 10, 12: *ὑπὲρ τῆς κώμης γήλοφος ἦν. μάχεσθαι, λέγειν, ἀποθανεῖν ὑπέρ τινος. — Ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἔτη γεγονώς. ὑπὲρ δύναμιν.* [Hom. *ὑπὲρ αἶσαν, μοῖραν*; dock äfven *localt: ληιστῆρες ὑπεὶρ ἅλα ἀλόωνται*, Od. III: 73].

V. Præpositioner med **Genitivus, Dativus** el. **Accusativus** äro: *ἀμφί* o. *περί, παρά* o. *πρός, ἐπί* o. *ὑπό.*

12. *Ἀμφί* (på *båda* sidor) och *Περί* (på *alla* sidor) betyda båda
med **Gen.** »om», »**rörande**» (Lat. *de*);
med **Acc.** »**omkring**» (localt, temporalt, i sifferuppgifter, samt vid *εἶναι* o. *ἔχειν*);
med **Dat.** äro de *sällsynta* i *prosa* (1) (*ἀμφί* på *intet, περί* blott på *två* ställen i Anabasis: I: 5, 8; VII: 4, 4).

Ex. med **Genit.** (*ἀμφί* sällan). IV: 5, 17: *ἀμφὶ ὧν εἶχον διαφερόμενοι.* — II: 1, 12: *περὶ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν μαχούμεθα.* [Om *περὶ πολλοῦ, πλείονος, πλείστου ποιεῖσθαι* (egl. högre än mycket) jfr *πρό*].

Ex. med **Acc.** IV: 2, 25: *καταλαμβάνουσι τοὺς φύλακας ἀμφὶ πῦρ καθημένους.* V: 2, 5: *τάφρος ἦν περὶ τὸ χωρίον.* — II: 2, 8: *ἀφικνοῦνται ἀμφὶ* (I: 7, 1: *περὶ*) *μέσας νύκτας.* — *ἀπέθανον αὐτῶν περὶ τριακοσίους* (*περί* med acc. ss. subjekt). I: 2, 9: *ἐγένοντο πελτασταὶ ἀμφὶ τοὺς* (§ 67: V, 3, c) *δισχιλίους.* — *ἀμφί* el. *περί τι εἶναι* el. *ἔχειν* vara sysselsatt med, III: 5, 7 o. 14; V: 2, 26. — Obs. dessutom *περί* med acc. i bet. *»med afseende på»: περί τινα μοχθεῖν* (VI: 4, 31), *ἁμαρτάνειν* (III: 2, 20), *ἄδικος* (I: 6, 8) o. s. v.

Anm. I *prosa* står således *ἀμφί* vanl. blott med *acc.; περί* vanl. blott med *gen.* el. *acc.*

13. *Παρά* betyder
med **Gen.** »**ifrån**»,
med **Dat.** »**hos**»,
med **Acc.** »**till**»,
} i alla dessa 3 betydelser i **prosa** mest om **personer** (2);
med *accusativus* äfven *»längsefter»* eller *»bredvid»*, derföre ock
a) i *jemförelse med* [VI: 4, 11: *παρ' ὀλίγον ποιεῖσθαι* akta i jemnbredd med litet, d. v. s. *ringa*];
b) ss. *præter* (på sidan om) **emot**, t. ex. *παρὰ δόξαν, γνώμην, ἐλπίδα, τὸ δίκαιον, τὰς σπονδάς* o. s. v. [VII: 6, 35: *παρὰ τὸ μέρος mot* d. v. s. *utom* sin tur].

---

(1) (§ 97: 12). Deremot t. ex. hos Hom. Il. II: 428: (*κρέα*) *ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν.* — Ibid. III: 157: *ἀμφὶ γυναικὶ* (*ἄλγεα πάσχειν*). — *ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα.* — *περὶ οἷσι μαχειόμενος κτεάτεσσι.*

Obs. dessutom hos Hom. »*περὶ πάντων*» (*mera än* alla andra), samt *πέρι* adv. *högeligen* (*πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ*).

(2) (§ 97: 13). Men hos *Hom.* äfven om *saker.* Il. I: 190: *φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ. παρὰ νηῶν ἀπονοστεῖν*, ifrån; — *ἐνάζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης*, vid; — *παρὰ νῆας ἰέναι*, till.

Hufvudexempel:

»Παρὰ Κύρου ἀπιέναι», men »ζῆν παρὰ Κύρῳ», o. »πορεύεσθαι παρὰ Κῦρον». Ett annat ex. på παρά med *alla tre* casus visar Xen. Mem. I: 3, 4.

Ex. med **Genit.** οἱ παρὰ Κύρου, sändebud från. — II: 3, 4: τὰ παρὰ βασιλέως, förslag från. — ἀκούειν, μανθάνειν (τί τινος el.) τι παρά τινος, af någon. — I: 9, 1: ὁμολογεῖται παρὰ πάντων (jfr § 74: II, anm. 1).

Ex. med **Dat.** I: 8, 27: παρ' ἐκείνῳ (βασιλεῖ) ἦν Κτησίας. — [V: 10, 2: ὡρμίσαντο παρὰ Χεῤῥονήσῳ är mindre vanligt än π. Χεῤῥόνησον].

Ex. med **Acc.** I: 3, 7: πορεύεσθαι παρὰ βασιλέα, *till.* — I: 2, 13: παρὰ τὴν ὁδὸν κρήνη ἦν, och I: 8, 5: παρὰ Κλέαρχον ἔστησαν, *bredvid.* — παρὰ τὰς τάξεις ἰέναι (III: 1, 32) och παρὰ τὴν θάλατταν πορεύεσθαι (V: 10, 18), längs efter el. utmed. — παρὰ πάντα τὸν βίον egl. längs efter, d. v. s. *genom* hela lifvet (= διὰ παντὸς τοῦ βίου).

14. *Πρός* betyder
med **Gen.**(1) **»från** någon (persons el. saks sida) utgående»;
med **Dat. »vid»** el. **»jemte»;**
med **Acc.** (i rigtning el. syfte) **»emot»** el. **»till»**(2) (derföre ock om ändamål), el. **»med afseende på, i jemförelse med».**

Hufvudexempel:

»Ἔχω ἔπαινον πρὸς ὑμῶν» (*från* Eder sida, VII: 6, 33), men »οἱ ὁπλῖται ἦσαν πρὸς ταῖς οἰκίαις (*vid,* V: 4, 25), och »ἐπορεύοντο πρὸς τοὺς πολεμίους» (*mot,* V: 4, 14).

Ex. med **Genit.**

a) *localt* (ss. i Lat. ab). II: 2, 4: ἔχοντες τὰ ὑποζύγια πρὸς τοῦ ποταμοῦ, egl. *från* flodsidan *hän* [i Sv. vanl. »*åt* flodsidan *till*», från motsatt synpunkt taget].

b) »från någons sida sedt el. utgående», d. v. s. »*inför någon*» el. »enligt med någon». δίκαιόν ἐστι πρὸς θεῶν (I: 6, 6), ὑπαίτιόν ἐστι πρὸς τῆς πόλεως (III: 1, 5), från gudarnes, statens synpunkt. — I: 2, 11: πρὸς Κύρου τρόπου, egl. från Cyri karakter utgående, *enligt med* Cyri karakter. — Om πρός med gen. ss. agent se § 74: II, anm. 1.

Ex. med **Dat.** VI: 2, 7: ἐσκήνουν ἐν τῷ αἰγιαλῷ πρὸς τῇ θαλάττῃ. — πρὸς τούτοις *jemte* el. *utom* detta (additivt, III: 2, 2; πρὸς δέ men dessutom).

Ex. med **Acc.** ἐλθεῖν πρὸς τὴν γέφυραν el. πρός τινα. — IV: 5, 21: ἦν πρὸς ἡμέραν fram mot dagningen. — I: 10, 19: καταλῦσαι πρὸς ἄριστον *(i och för).* πρός τι ἀθυμεῖν (VII: 1, 9), βουλεύεσθαι (I: 3, 19) o. s. v. med afseende på. — VII: 7, 41: λῆρος πάντα δοκεῖ εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν, *mot* el. i jemförelse med att. — (πρὸς φιλίαν vänskapligen, πρὸς βίαν med våld; πρὸς χάριν, πρὸς ὀργήν o. s. v.).

15. *Ἐπί* betyder:

a) *localt:* med Gen. **på** (el. **vid**); med Dat. **vid**(3); med Acc. **till** (el. mot, el. utsträckning hän öfver).

b) *temporalt:* med Gen. **samtidigt med**(4); med Dat. **efter;** m. Acc. **utsträckning öfver.**

---

(1) (§ 97: 14). Hos Hom. står πρός med genit. ofta om den, hvaraf något är *förlänadt;* derföre ofta efter verba »*erhålla*» (i st. f. παρά): τιμὴν ἄρνυσθαι, ἀρέσθαι, ἔχειν πρός τινος.

(2) Hom. kan säga: ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ (Il. I: 245) med *Dat.;* jfr ἐν och ἐπί.

(3) (§ 97: 15, a). Hom. har ofta localt ἐπί med *Dat.*

dels i st. f. ἐπί med Gen. = på; t. ex. ἐπὶ χθονί, βωμῷ. πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ Κεῖται. ἕζετ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν. [*Sällan i prosa,* ss. »ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἀλωπεκίδας φορεῖν», Xen. An. VII: 4, 4];

dels i st. f. ἐπί med Acc. = till, mot [πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ Κάππεσεν. Il. I: 382: ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος. Ibid. III: 15: ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες].

(4) (§ 97: 15, b). I prosa mest med personliga begrepp: ἐπὶ Κέκροπος, ἐπὶ ἄρχοντος Εὐκλείδου, men Hom. ἐπ' εἰρήνης Il. II: 797.

c) *figurligt:* med Gen. *distribution;* med Dat. *vilkor* el. *syfte* (el. föreståndarskap); med Acc. ändamål: *»för att hemta»* (Hom. *μετά*).

Hufvudexempel:

»Ἐπὶ γῆς βαίνω» (*på*, III: 2, 19), men »πόλις ἐπὶ τῇ θαλάττῃ οἰκουμένη» (*vid*, I: 4, 1), och »ἀναβαίνω ἐπὶ τὸν γήλοφον» (*till* el. *upp på*, III: 4, 25).

»Οἱ ἐφ' ἡμῶν» våra *samtida* (I: 9, 12), men »ἐπὶ τούτῳ ἄλλος ἀνέστη» (*efter* denne, III: 2, 4) och »ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά» (*under en sträcka* af 3 dagar, VI: 4, 36).

Ex. med **Genit.**

a) localt: III: 4, 47: ἐφ' ἵππου ὀχεῖσθαι [men φυλάττειν ἐπὶ ταῖς πύλαις (*vid*, I: 4, 5), och ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸν ἵππον (III: 4, 35)]. — VII: 6, 25: μένειν ἐπὶ Θράκης vid gränsen af.

b) temporalt: ἐπὶ Κύρου βασιλεύοντος Cyro regnante [men ἐπὶ τούτοις = μετὰ ταῦτα der*efter* (dock Hom. ἐπ' ἤματι, om dagen, dagligen), och μένειν ἐπὶ χρόνου dröja en tid bortåt (*utsträckning*)].

c) distributivt: ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐπὶ τεττάρων [= καθ' ἑαυτόν (för sig sjelf), κατὰ τέτταρας].

Ex. med **Dat.**

a) Vilkor: ἐπὶ τούτοις his conditionibus; — ἐφ' ᾧ el. ἐφ' ᾧτε ea conditione ut; — μένειν ἐφ' οἷς λέγει, VII: 6, 44.

b) Syfte: ἄγειν τινὰ ἐπὶ θανάτῳ (I: 6, 10), ἐπὶ γάμῳ (II: 4, 8); ἀπιέναι ἐπὶ πολέμῳ (II: 4, 5); ἐπ' ἀγαθῷ i godt syfte (V: 8, 18).

c) Föreståndarskap: IV: 1, 13: οἱ ἐπὶ τούτοις anförarne för dessa. I: 4, 2: ἐπὶ ναυσὶ ναύαρχος amiral *för* skeppen [men I: 4, 3: παρῆν Χειρίσοφος ἐπὶ τῶν νεῶν, *på* skeppen]. — Märk ἐπί τινι εἶναι el. γίγνεσθαι, vara el. komma i någons våld (I: 1, 4 och III: 1, 13); τὸ ἐπὶ τούτῳ, så mycket i hans makt stod (VI: 4, 23).

Om ἐπί och Dat. vid verba affectuum se § 71: VIII: b; derföre betyder γελᾶν ἐφ' ἑαυτῷ le *öfver* sig sjelf [men ἐφ' ἑαυτοῦ (distributivt) *för* sig sjelf, V: 4, 24].

Ex. med **Acc.** Στρατεύεσθαι ἐπί τινα (*mot*). — V: 10, 2: ἐπὶ τὸν Κέρβερον κύνα καταβῆναι (för att hemta); jfr ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐξιέναι (VI: 2, 19), ἐπὶ πλοῖα στέλλεσθαι (V: 1, 5) o. s. v. — Ofta står ἐπί med acc. i adverbiala talesätt: Ἐπὶ (τὸ) πολύ (egl. öfver en stor sträcka el. till en hög grad) *merendels, högeligen;* ἐπὶ πλέον el. μεῖζον högre, ἐπ' ὀλίγον något litet o. s. v.

Obs. *Rörelse*verba ha ἐπί och *Accusat.* om rörelsens *rigtning*, ἐπί och *Genit.* om rörelsens *slutpunkt:* ἐπορεύοντο ἐπὶ τὸ χωρίον, men ἐπ' οἴκου (för att der *qvarstanna*).

16. *Ὑπό (sub)* betyder

med **Genit.**[1] **»undan från»** el. *agent* **(af)** el. verkande *orsak* och omständigheter (§ 71: VIII, a);

med **Dat.** **»under»** (på fr. "*hvarest?*");

med **Acc.** **»hän** *under»*[2] (på fr. "*hvarthän?*") samt temporalt "*sub*" (ὑπὸ τὴν νύκτα, sub noctem).

Hufvudexempel:

VI: 2, 25: »ἔλαβε βοῦν ὑπὸ ἁμάξης», men (IV: 7, 10) »εἶναι ὑπὸ δένδρῳ» och (IV: 7, 8) »ὑπὸ τὰ δένδρα ἀπῆλθον».

Ex. med **Genit.** βλάπτεσθαι, δίκην διδόναι, πάσχειν τι, ἀποθνήσκειν ὑπὸ τῶν πολεμίων. — κατὰ τῆς γῆς καταδύεσθαι ὑπὸ αἰσχύνης (VII: 7, 11), ἀπολέσθαι ὑπὸ λιμοῦ (I: 5, 5), οὐ δύναμαι καθεύδειν ὑπὸ (*præ*) λύπης, o. s. v. — Τοξεύειν ὑπὸ μα-

(1) (§ 97; 16). Hom. har ofta ὑπό o. *Dativus* i st. f. *prosans* ὑπό o. *Genit.* — Ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι. — ἵπποι ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἱμάσθλης.

(2) Hos Hom. äfven = *ned* under: ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα (i st. f. κατά o. genit.).

στίγων (III: 4, 25), *χωρεῖν ὑπ' αὐλητῶν* o. s. v. (verkande el. beledsagande omständigheter).

Ex. med **Dat.** III: 4, 24: *ὑπὸ τῷ ὄρει ἦν κώμη* [mindre ofta »*κῶμαι ὑπὸ τὸ ὄρος*» med bibegrepp af *utsträckning* (»under *och* *utefter* berget») VII: 4, 5; — enstaka är *ὑπὸ γῆς* i st. f. *ὑπὸ γῇ*].

Ex. med **Acc.** I: 10, 14: *ὑπὸ τὸν λόφον στήσας τὸ στράτευμα.* — »*Underdånighet*» kan uttryckas både med *Dat.* o. *Acc.* vid *ὑπό* (*ὑφ' ἑαυτῷ* el. *ἑαυτὸν ποιεῖσθαί τι*).

Anm. **Oegentliga** præpositioner (= som *ej* kunna *sammansättas* med andra ord) äro *ὡς* »till» [blott med *person*-accusativer I: 2, 4: *πορεύεται ὡς βασιλέα.* II: 3, 29: *ἄπειμι ὡς βασιλέα*] samt de *genit.* styrande *ἄνευ* utan, *ἄχρι* o. *μέχρι* ända till, *ἕνεκα* (= caussa, och vanl. postpositivt, poet. *οὕνεκα*), *πλήν* med *undantag* af, m. fl.(1)

§ 98. Conjunctioner.

A. Copulativa.(2)

1. *Καί (et)* förbinder **utan,** *Τέ* (*que,* postpositivt) **med** bibegrepp af *sammanhörighet* [Il. I: 159: *Μενελάῳ σοί τε, κυνῶπα,* om Menelaus och Agamemnon]; men *τέ* nyttjas i *prosa sällan* ensamt (I: 5, 14), *vanl.* i förening med ett följande *καί* eller (mindre ofta) *τέ*.

Anm. 1. »**Både** — **och**» heter i prosa mindre ofta *τέ* — *τέ*(3), utan antingen *καί* — *καί*, eller ock (ännu oftare) *τέ* — *καί*, som förbinder med bibegrepp antingen af *sammanhörighet* [= »och», *νυκτός τε καὶ ἡμέρας* dag och natt] eller af *stegring* [= »så väl — som ock», quum — tum, ss. t. ex. i »*ἄλλως τε καί*», som står framför hypothet., temporala el. caussala satser eller dermed liktydiga participia, och egl. bet. »så väl i andra afseenden, som ock», d. v. s. *i synnerhet*, VII: 7, 40].

Anm. 2. Vid uppräkningar **upprepas** *καί.* — I: 2, 22: *σήσαμον καὶ μελίνην καὶ κέγχρον καὶ πυροὺς καὶ κριθὰς φέρει.* V: I, 2: *ἀπείρηκα συσκευαζόμενος καὶ βαδίζων καὶ τρέχων καὶ τὰ ὅπλα φέρων καὶ ἐν τάξει ἰὼν καὶ φυλάττων καὶ μαχόμενος.* — III: 2, 23: *πολλάς τε καὶ εὐδαίμονας καὶ μεγάλας πόλεις οἰκοῦσιν.* (*Så* alltid *καί* el. *τὲ καί* vid nytt adj. efter *πολύς*).

Anm. 3. *Καί*, ensamt, bet. ofta »*äfven*» el. »*till och med*» [t. ex. vid superlativer, ss. *vel*]. VI: 2, 8: *οἱ μὲν ἀποδεδρακότες πατέρας καὶ μητέρας, οἱ δὲ καὶ τέκνα καταλιπόντες.*

Καί — *δέ* »**och äfven**» (nekadt *οὐδέ* — *δέ*, I: 8, 20) åtskiljas i prosa af ett inskjutet vigtigt ord.(4)

---

(1) (§ 97: 16, anm.). Dessutom hos Hom. *ἄτερ* utan; *ἕκητι* *enligt* (och *ἀέκητι* *mot*) någons vilja; *χωρίς* o. *δίχα* *utom* (alla med genit.) m. fl.

(2) (§ 98: A). Copulativa partiklar (= *och*) hos Hom. äro *τέ*, *καί*, *ἠδέ*, *ἰδέ*, hvilka alla nyttjas promiscue. — Ofta har *ἠδέ* ett *τέ* *före* sig (*τ' ἠδέ* Il. I: 400) eller ett *καί* *efter* sig (Il. I: 334).

(3) (1, anm. 1). Hom. har ofta *τέ* — *τέ* och *ἠμέν* — *ἠδέ* = »*både* — *och*»; stundom *ἠμέν* — *καί*, el. *τέ* — *ἠδέ* (Od. I: 12).

Egendomligt för *episka* dialekten är att *τέ* *ofta lägges till* **conjunctioner** *och* **relativa**

1) *med* copulat. bet. blott för att *starkare utmärka sammanhanget* med det föregående [således *καί τε, μέν τε, δέ τε, γάρ τε, ὅστε* = prosans *καί, μέν, δέ, γάρ, ὅς*]. I: 152: *μολπή τ' ὀρχηστύς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός* (*γάρ τε* blott = *ty*, såsom nam*que*).

2) *utan* copulativ bet. *och* = *ett svagt δή.* I: 50: *νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης* [= prosans *οὗ δή,* hvarest ju]. II: 62: *ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη* [= sannerligen, jag skulle nog (el. väl) försvara mig, om o. s. v.]

(4) (1, anm. 3). Men hos Hom. stå de *tillsammans,* t. ex. *καὶ δ' Ἀχιλεύς* (*och äfven* Achilles; i prosa *καὶ Ἀχιλλεὺς δέ*).

Anm. 4. I Correlativa satser inskjutes ofta *καί* antingen i *båda* satserna, eller blott i den *relativa*. II: 1, 22: *καὶ ἡμῖν* (el. blott *ἡμῖν*) *ταὐτὰ δοκεῖ ἅπερ καὶ βασιλεῖ*. — Om *ἤδη* el *ἤδη τε ... καί* se § 87: II, a, anm.; — om *ὁμοίως καί æque ac*, se § 71: V, b.

2. *Οὔτε — οὔτε* (el. *μήτε — μήτε*) är neque — neque, *"hvarken — ej heller"*; *Οὔτε* (el. *μήτε*) — *τέ* är neque — et, *"å ena sidan icke — och å den andra"*.

Deremot betyda *οὐδέ* och *μηδέ* a) *"icke en gång"*, ne — quidem, b) *"och icke"*, *"icke heller"*, **n. b.** efter föreg. »*οὐ*», »*οὐδέ*» el. »*οὔτε — οὔτε*» [»och icke» efter föreg. *jakad* sats heter *i prosa* vanl. *καὶ οὐ* el. *καὶ μή*].

Οὐδέ — οὐδέ bet. »icke en gång — och icke heller» [ne ... quidem — neque]. III: 1: 27: *σύ γε οὐδὲ ὁρῶν γιγνώσκεις, οὐδὲ ἀκούων μέμνησαι*, *ne* videns *quidem* cernis, *neque*, licet audiveris, meministi.

Anm. 1. *Οὔτε — οὔτε — οὐδέ* är således »hvarken — ej heller — och icke heller». IV: 7, 11: *οὔτε Ἀριστώνυμον οὔτε Εὐρύλοχον οὐδὲ ἄλλον οὐδένα καλέσας χωρεῖ αὐτός*. — *Οὔτε* afser således alltid ett annat *οὔτε* (el. *τέ*); *οὐδέ* deremot ett »*οὐ*» el. »*οὐδέ*» el. »*οὔτε — οὔτε*».

Anm. 2. Genom *τέ — δέ*, *οὔτε — δέ* framhålles sednare membrum starkare, t. ex. V: 5, 8; V: 9, 26; VI: 1, 16.

B. Disjunctiva.

3. *Ἤ* betyder *aut* eller *vel; ἤ — ἤ aut — aut* el. *vel — vel; εἴτε — εἴτε* el. *ἐάντε — ἐάντε sive — sive*, se § 86.

C. Adversativa.

4. *Ἀλλά* »men» el. »utan», står äfven (ss. Lat. *at*)

a) i *invändningar;* och b) efter en *concession med εἰ*, se § 86: I, anm.

Anm. *Οὐ μόνον — ἀλλὰ* (*καί*) bet. *»ej blott — utan (äfven)»*. — Om *μὴ ὅτι — ἀλλ' οὐδέ* o. s. v. se § 96: IV o. V. — *Ἀλλ' ἤ* efter en negation bet. *utom* (VII: 7, 53: *ἀργύριον οὐκ ἔχω ἀλλ' ἢ μικρόν τι*).

5. *Δέ (autem)*, postpositivt och svagare än *ἀλλά*, står

a) *adversativt*, »**men**» (tillknytande något **motsatt**);

b) *copulativt*, »**och**» (tillknytande blott något **nytt**, *utan* bibegrepp af *motsats*). I: 7, 9: *εἴπερ Παρυσάτιδός ἐστι παῖς, ἐμὸς δὲ ἀδελφός* (*och* min bror), *οὐκ ἀμαχεὶ ταῦτα λήψομαι*. III: 2, 36. V: 7, 21. VII: 1, 27.

c) ofta blott för att angifva *eftersatsen*, såväl i poesi (1) som (mindre ofta) i prosa. V: 5, 22: *ἃ δὲ ἠπείλησας ὡς Κορύλαν καὶ Παφλαγόνας συμμάχους ποιήσεσθε ἐφ'*

---

(1) (§ 98: 5, c). Hom. I: 158: *οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο, Τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς*. — Il. I: 194: *Εἷος ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, Ἕλκετο δ'* [*och* drog, enl. mom. b] *ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος, ἦλθε δ' Ἀθήνη* [*så* kom A., enl. mom. c]. — Il. I: 137: *Εἰ δέ* [*men*, enl. a] *κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ* [*så*, enl. c] *κεν αὐτὸς ἕλωμαι*.

☞ Dessutom använder Hom. ofta *δέ* i **förklarande tillägg,** der *vi* vänta *γάρ (ty* el. *nemligen)* el. en *temporal*-partikel (under det att). Od. IV: 368: *περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν, ἔτειρε δὲ (ty* el. *nemligen) γαστέρα λιμός*. Il. I: 259, 520; II: 26: *Νῦν δ' (men) ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ (ty* el. *nemligen) τοι ἄγγελός εἰμι*.

II: 312: *ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ Κτήματ' ἐμά, μνηστῆρες, ἐγὼ δ' (när) ἔτι νήπιος ἦα*. Il. VI: 146: *Οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ* (enl. mom. c, ofvan) *καὶ ἀνδρῶν. Φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη Τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' (när) ἐπιγίγνεται ὥρη*.

ἡμᾶς, ἡμεῖς δὲ πολεμήσομεν καὶ ἀμφοτέροις (*quod* minatus es ... *nos vero*). — V: 6, 20 (πλοῖα δ' ὑμῖν πάρεστιν). — V: 7, 6: ἔστιν ὅστις τοῦτο δύναιτ' ἂν ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι ὡς ὁ ἥλιος ἔνθεν μὲν ἀνίσχει, δύεται δ' ἐνταῦθα, ἔνθα δὲ δύεται, ἀνίσχει δ' ἐντεῦθεν. [Detta händer t. o. m. efter en (genom participialconstruction o. s. v.) *förkortad* församling, t. ex. VI: 6, 16; Mem. Socr. III: 7, 8; Cyrop. VIII: 5, 12].
Anm. Om μέν — δέ se mom. 7, b.

6. *Μήν* och det starkare *Μέντοι* (postpositiva) *försäkra* något
a) **utan** motsats, »**sannerligen**» el. b) **med** motsats mot det föreg., »sannerligen **dock**», »**likväl**» (isynh. i förening med andra partiklar: *οὐ μήν* el. *οὐ μέντοι* likväl icke).

Anm. 1. *Καὶ μήν* (*et* vero) och *Ἀλλὰ μήν* (*at* vero) betyda
a) »*och* (el. men) *sannerligen*», »*och* (el. men) *likväl*» [ofta vid öfvergång till något nytt, ss. vårt »vidare», Lat. *jam vero*].
b) *atqui*, »*men nu*» [i *under*satsen och i *inkast*].

Anm. 2. *Οὐ μήν* (el. *μέντοι*) *ἀλλά* bet. *icke desto mindre* el. *emellertid* [egl. elliptiskt, med ett ur det föreg. suppleradt verbum: »likväl *är* el. *var* det icke *så, utan*» o. s. v.].

7. *Μέν* (postpos.) är egl. en svagare form af *Μήν*, och står derföre
a) *försäkrande* (ss. *μήν*), "*sannerligen*", ofta hos *Hom.* (1), men *i prosa* blott i några få fall, t. ex.

α) i svarformlerna *μὲν οὖν* (= immo, fastmera), *πάνυ μὲν οὖν* (starkt jakande);

β) i *καὶ μὲν δή*, *ἀλλα μὲν δή*, *οὐ μὲν δή* (der aldrig *μήν* står) och *ἀλλὰ μέν* (men *sannerligen*).

γ) stundom äfven eljest, då något motsatt el. nytt hvarken följer (ss. nedan, i b) el. kan suppleras (ss. i anm. 2), utan *μέν* måste anses *modest försäkrande* (ss. Lat. quidem), t. ex. i *δοκῶ μέν*, *οἶμαι μέν*, *εἰκὸς μέν* o. s. v.

b) *angifvande ankomsten af* **ännu ett membrum** [vanl. inledt genom *δέ*, stundom genom *ἀλλά*, *μέντοι*, *ἔπειτα*, *εἶτα* (el. hos Hom. *ἀτάρ*, *αὐτάρ*)]; *så att* ett efter *μέν* följande *δέ angifver* (enl. mom. 5, a o. b):

α) *något* **motsatt** [= »visserligen — men å andra sidan»]. II: 5, 35: *πάντες μὲν οὐκ ἦλθον, Ἀριαῖος δὲ* (*ἦλθε*). IV: 4, 3: *μέγας μὲν οὔ, καλὸς δέ*.

β) *blott något* **nytt,** *utan* bibegrepp af *motsats* [= »och» el. »vidare»]. I: 1, 1: *παῖδες γίγνονται δύο, πρεσβύτερος μὲν Ἀρταξέρξης, νεώτερος δὲ Κῦρος.*

Anm. 1. Så står ock, vid *sammanfattning o. afslutning* af det föregående, *μέν* [el. *οὖν*, *τοίνυν*, *μὲν οὖν*, *μὲν τοίνυν*, *μὲν δή*] i **förra** membrum, hvarefter det *motsatta* el. blott *nya* inledes med *δέ*, t. ex. *ταῦτα μὲν* [el. *οὖν*, *τοίνυν*, *μὲν οὖν*, *μὲν τοίνυν*, *μὲν δή*] *οὕτως ἐγένετο· τῇ δ' ὑστεραίᾳ* o. s. v.

Anm. 2. Om *μὲν δή*, *μὲν οὖν*, *μὲν τοίνυν* i en **ny** afdelnings *första* membrum se mom. 9, b. — Efter föreg. *μέν* är stundom det nya membrum utelemnadt, och får suppleras, t. ex. Il. I: 211: *ἀλλ' ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον* (tänkt motsats: *ἀλλὰ μὴ χερσίν*).

---

(1) (§ 98: 7, a). Så t. ex. i föreningarna *ἦ μέν*, *οὐ μέν*, *μὴ μέν* (omvexlande med *μήν*). Il. II: 233: *οὐ μὲν ἔοικεν* (det passar *sannerligen* icke). — Ofta äfven i *andra* föreningar, t. ex. Od. II: 402: *Τηλέμαχ' ἤδη μέν τοι ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι Εἵατ' ἐπήρετμοι* (*sannerligen* redan). — IV: 32: *ἀτὰρ μέν* men *i sanning*.

D. Caussala.

8. *Γάρ (enim)* är postpositivt och står

1) *caussalt*, så att det vanligen anger grunden till ett *föregående* (»**ty**»); [*stundom* ock till ett *följande* (»**ju**» el. »**emedan**»), isynnerhet i samtal. III: 2, 29: *ὁρᾶτε γὰρ ὅτι* o. s. v. ... *δεῖ οὖν* = »I sen ju» el. »emedan I sen att» o. s. v., alltså bör man o. s. v. Jfr V: 1, 8 och VI: 2, 8].

2) *explicativt*, (»**nemligen**») isynh. i förklarande parentheser(1) — [I: 5, 14: *ὁ δὲ Πρόξενος, — ἔτυχε γὰρ ὕστερος προσιών, — εὐθὺς οὖν* (el. *εὐθὺς τοίνυν*, se mom. 9) *εἰς τὸ μέσον ἄγων ἔθετο τὰ ὅπλα.* Jfr II: 2, 14; II: 5, 12; III: 2, 11] — samt efter ett föreg. *σημεῖον δέ, τεκμήριον δέ*, el. demonstrativpronomen, el. *τὸ δὲ μέγιστον* el. *ὃ δὲ πάντων θαυμαστότατον* (jfr § 68: III, anm. 5). Xen. Mem. I: 1, 6: *ἀλλὰ μὴν ἐποίει καὶ τάδε· τὰ μὲν γὰρ ἀναγκαῖα συνεβούλευε πράττειν* o. s. v.

Anm. 1. *Γάρ* står ofta *elliptiskt*, hänvisande på något *underförstådt*,

a) i *frågor* = »**då**» el. **således.** I: 7, 9: *οἴει γάρ, ὦ Κῦρε, μαχεῖσθαι τὸν ἀδελφόν;* (egl. »tror du att o. s. v. *ty så talar du* el. *förefaller det mig*», d. v. s. »tror du *då* el. *således* att?»).

b) i *svar* = »**ju**». I: 6, 8: *ὁμολογεῖς οὖν περὶ ἐμὲ ἄδικος γεγενῆσθαι; ἦ γὰρ ἀνάγκη, ἔφη ὁ Ὀρόντης* (egl. »*ja, jag erkänner det, ty* det är sannerligen nödvändigt» — »det är *ju* nödvändigt»). Jfr II: 5, 40.

c) i enskilda talesätt, t. ex. *οὐ γάρ* el. *ἦ γάρ;* icke sannt? — *Πῶς γάρ;* »omöjligt!» — *Πῶς γὰρ οὔ;* naturligtvis!

Anm. 2. *Ἀλλὰ γάρ* betyder

a) *at enim*, »**men torde någon invända**» [egl. »*men* (ett inkast kan göras) *ty*»], t. ex. VII: 7, 35; V: 7, 8.

b) »**men sannerligen**» [egl. »*men* (något annat måste besinnas) *ty*», — så att äfven här (liksom i a) vid *ἀλλά* en sats suppleras, hvartill *γάρ* anger grunden]. III: 2, 25 o. 26: *καὶ ἡμῖν γ'* [= och till o. med åt oss, se mom. 11, anm. 1] *ἄσμενος ἂν βασιλεὺς ταῦτ'* [= *ἡγημόνας δοῦναι καὶ ὁδοποιεῖν*] *ἐποίει, εἰ ἑώρα ἡμᾶς μένειν παρασκευαζομένους. Ἀλλὰ γὰρ δέδοικα μὴ* (egl. »*men* tänkom ej på att stanna, *ty* jag fruktar att») *ἂν ἅπαξ μάθωμεν ἀργοὶ ζῆν, ἐπιλαθώμεθα τῆς οἴκαδε ὁδοῦ. δοκεῖ οὖν δίκαιον εἶναι, εἰς τὴν Ἑλλάδα πειρᾶσθαι ἀφικνεῖσθαι. Ἀλλὰ γὰρ* (egl. »*men* vi måste äfven tänka på strid och seger, *ty*») *ταῦτα τῶν κρατούντων ἐστί. τοῦτο δὴ δεῖ λέγειν πῶς ἂν πορευοίμεθά τε ὡς ἀσφαλέστατα καί, εἰ μάχεσθαι δέοι, ὡς κράτιστα μαχοίμεθα.* Jfr V: 7, 11; VII: 7, 43.

c) »**men emedan**» [så att en *caussalsats* med *γάρ* (enl. mom. 8: 1) är *inskjuten* i en adversativsats ss. dennas grund]. III: 1, 24: *ἀλλ' — ἴσως γὰρ καὶ ἄλλοι ταῦτ' ἐνθυμοῦνται — μὴ ἀναμένωμεν ἄλλους ἐλθεῖν ἐφ' ἡμᾶς παρακαλοῦντας.*

Anm. 3. *Καὶ γάρ* betyder

a) **etenim,** »**nemligen**» [så att *καί* hör till *hela satsen*]. II: 5, 4 o. 5: *ἔδοξέ μοι εἰς λόγους σοι ἐλθεῖν, ὅπως ἐξέλοιμεν ἀλλήλων τὴν ἀπιστίαν. καὶ γὰρ οἶδα ἀνθρώπους οἳ φοβηθέντες ἀλλήλους ἐποίησαν ἀνήκεστα κακά.* Jfr II: 6, 2.

b) *nam* **etiam,** »*ty* **äfven**» [så att *καί* hör till ett *enskildt ord*]. V: 8, 11: *καὶ γὰρ ἡμεῖς πάντες ἀποθανούμεθα* (äfven *vi*, liksom den förut omtalade mannen). Jfr I: 1, 8.

c) *nam* **et,** »*ty* **både**» [så att *καί* motsvarar ett *följande καί*]. I: 9, 10: *καὶ γὰρ ἔργῳ ἐπεδείκνυτο, καὶ ἔλεγεν.*

---

(1) (§ 98: 8, 2). Hom. I: 301: *Καὶ σὺ φίλος — μάλα γάρ σ' ὁρόω καλόν τε μέγαν τε — ἄλκιμος ἔσσ'.* I: 337: *Φήμιε — πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας — τῶν ἕν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος.*

E. Conclusiva.

9. *Οὖν* och det svagare *Τοίνυν* (postpositiva) »**alltså**», kunna äfven (ss. ock *μὲν δή*) användas för att

a) **sammanfatta det föregående** [hvarefter det nya inledes med *δέ*, se ex. i mom. 7, b, anm. 1], eller *återupptaga* det efter *parentheser* (se ex. I: 5, 14: under *γάρ*, mom. 2).

b) inleda en **ny** afdelnings första membrum (isynh. med *μέν*), t. ex. *πρῶτον μὲν οὖν* el. *πρ. μὲν τοίνυν* el. *πρ. μὲν δή*.

Anm. 1. Dessutom står *οὖν* ofta *försäkrande*, »**verkligen**», isynh. i *svar* [t. ex. *οὐκοῦν δεῖ τοῦτο ποιεῖν; δεῖ γὰρ οὖν*, el. *εὖ γὰρ οὖν λέγεις*, el. *πάνυ μὲν οὖν*] och i frasen *καὶ γὰρ οὖν* »*och* (*καί*) *derföre* (*γάρ*) *verkligen*» (*οὖν*), t. ex. I: 9, 8; II: 6, 13.

Anm. 2. Om *οὐκοῦν* och *οὔκουν* se § 78: IV, anm. 2, b.

10. *Ἄρα*(1) (postpos.) är slägt med stammen *ἀρ* (*ἀραρίσκω* sammanfoga) och uttrycker att något *står i sammanhang*

1) med det *föregående* (»alltså» el. »följaktligen»), eller med en *nu vunnen insigt:* (»ss. man numera kan finna»);

2) med det en gång för alla *gifna* el. *bestämda:* »naturligtvis» el. »ju» el. »nu en gång».

---

(1) (§ 98: 10). Hos Hom. står *ἄρα* [el. *ἄρ*, enklitiskt *ῥα* el. *ῥ'*] i de 2 ofvan angifna betydelserna; men *dessutom* kan det uttrycka *att något är förbundet med det föregående*

a) med afseende på det **logiska sammanhanget** (ett svagt »**alltså**»), vid *sammanfattning* af det föreg. el. *öfvergångar* [ss. prosans *δή*, *οὖν*, och *μὲν δή*, *μὲν οὖν*].

Il. II: 760: *Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν* (= *οὗτοι μὲν οὖν* el. *μὲν δή*, dessa *alltså* voro o. s. v.; *sammanfattning* af det föregående), hvarefter fortsättes med *Τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην* [= *jam vero* quis fortissimus fuit? *öfvergång* till undersökning om hvem som var tapprast].

Il. I: 8: *Τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι* [= *τίς οὖν* el. *δή*, hvilken var det *alltså* som o. s. v.; *öfvergång* från vreden och till dess orsak]. — Ofta kan vid öfvergångar *ἄρα* ges med *nemligen*, t. ex. Od. IV: 219: *Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα· Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον* (hon lade *nemligen*).

b) med afseende på **identiteten** (isynh. vid relativer och tidspartiklar), »**just**».

Il. VII: 182: *Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ' ἤθελον αὐτοί* (*just den* lott, som de önskade).

Od. IV: 508: *τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ, Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη* (*just det* stycke, på hvilket Ajas satt). *Τότ' ἄρα just då.*

Äfven efter *recapitulerande demonstrativa* kan *ἄρα* [ehuru egl. = alltså enl. mom. a] ges med *just*. *ὣς ἄρα φωνήσας* el. *ὣς ἄρ' ἔφη* hafvande alltså talat så, d. v. s. *just* så (som förut berättats). — Il. I: 96: *τοὔνεκ' ἄρ* för denna (förut nämnda) orsaken alltså, d. v. s. *just* derföre. — Od. IV: 8: *τὴν ἄρα* henne alltså, d. v. s. *just* henne (den i v. 5—7 omnämnda dottren). — *Ὅτ' ἄρα*, *ἐπεί ῥα* kan derföre betyda »när *alltså*» (enl. mom. a), eller »*just* när» (enl. mom. b).

c) med afseende på **tidsföljden** »**derefter**», »**derpå**» [isynh. i eftersatsen efter tidspartiklar (ss. *δέ* i prosan) och efter participia] eller **ordningsföljden**, »**vidare**».

Il. I: 68: *ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο* (satte sig *derefter*). — Ibid. v. 464: *αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο, Μίστυλλόν τ' ἄρα τἆλλα* (*då* el. *derpå* styckade de; jfr Od. II: 2). Ofta står *ἄρα* i *båda* satserna, t. ex. Od. I: 126: *ὅτε δή ῥ' — ῥ'* = när nu alltså (enl. mom. a) — *då*.

Καί ῥα bet. derföre »och *sedan*», el. »och *vidare*» (Il. I: 115: *οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν οὔτ' ἄρ φρένας οὔτε τι ἔργα* = och *vidare*, om ordningsföljd).

Exempel:

1) I: 7, 18: οὐκ ἄρα (*alltså*) ἔτι μαχεῖται, εἰ μὴ ἐν ταύταις μαχεῖται ταῖς ἡμέραις. — II: 2, 3: ἐμοὶ θυομένῳ ἰέναι ἐπὶ βασιλέα οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά. καὶ εἰκότως ἄρα (*ss. jag nu kan finna*) οὐκ ἐγίγνετο· ὡς γὰρ ἐγὼ νῦν πυνθάνομαι ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ βασιλέως ὁ Τίγρης ποταμός ἐστι ναυσίπορος.

2) Hom. Od. IV: 605: Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἂρ (*ju* el. *nu en gång*) δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμών. — Il. I: 336: Οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς = och A. blef *naturligtvis* icke glad då han såg dem. [Obs. εἰ ἄρα i indir. frågor bet. num *forte;* om εἰ μὴ ἄρα = nisi forte el. nisi vero, se § 85: II, 2, anm. 4.]

F. Realiteten afseende Partiklar.

11. Γέ (postpos. o. enklitiskt, »*åtminstone*», el. ock i Sv. återgifvet bl. med starkare *tonvigt*] och Γοῦν [af γέ och οὖν, starkare än γέ, och = »åtminstone» el. »*i alla händelser*»] *framhålla*, ss. Lat. quidem, med *särskild* vigt det *föregående* ordet (γέ isynh. pronomina), och stå ofta i *bevisande exempel* (angifvande att det förut sagda gäller *åtminstone* om *detta* fall).

Exempel:

Ἀλλὰ τοῦτό γε θαυμαστόν, ὅτι o. s. v. [sed *hoc quidem (detta åtminstone)* mirandum]. — II: 3, 23: εἴς γε δύναμιν οὐχ ἡττησόμεθα εὖ ποιοῦντες [*åtminstone* efter hvad i vår förmåga står]. — VII: 1, 30: ἡμᾶς δεῖ ἀδικουμένους τῆς γοῦν Ἑλλάδος μὴ στέρεσθαι [i alla händelser åtminstone icke Hellas]. — III: 2, 17: οὗτοι κακίονές εἰσι τῶν ὑφ' ἡμῶν ἡττημένων· ἔφυγον γοῦν πρὸς ἐκείνους [= si quidem constat, eos fugisse; »*så t. ex.* flydde de»; egl. «åtminstone flydde de»]. — V: 8, 23: τοὺς αὐτοὺς εὑρήσετε καὶ τότε κακίστους καὶ νῦν ὑβριστοτάτους· Βοΐσκος γοῦν τότε μὲν διεμάχετο ἀσπίδα μὴ φέρειν, νῦν δὲ Κοτυωριτῶν πολλοὺς ἀποδέδυκεν (så t. ex. har B.).

Anm. 1. Ἀλλά ... γέ bet. »*men åtminstone*»; efter föreg. εἰ »*så dock åtminstone*», § 86: I, anm. — Καί ... γέ bet. »och *till och med*» (t. ex. III: 2, 24, se i mom. 8, anm. 2, b). — Γὲ μέντοι bet. »åtminstone *likväl*»; εἴ γε »åtminstone om» (si quidem).

Anm. 2. Om γέ i *bi*satser står *efter conjunctionen el. relativet*, framhåller det med särskild vigt *hela satsen* (om ὅς γε se § 88: I, anm. a).

12. Πέρ [*post*positivt och enklitiskt, egl. = »fuller»] *urgerar* det föreg. ordet *i hela kraften af dess betydelse.*

Anm. Derföre står *hos Hom.* πέρ vid participia = *quamvis*, »huru mycket än [*prosans* καίπερ, se § 86]. I *prosa* står πέρ blott vid *relativer* och *tidspartiklar* [urgerande identiteten, tidsförhållandet; ὅσπερ just han som, ὅτε περ just då; ofta med bibegrepp af något bekant], samt vid *vilkors*partiklar [urgerande vilkoret: εἴπερ *om* öfverhufvud el. *om* också (εἴ γε deremot = *åtminstone* om)].

13. Δή (1) (*post*positivt) framställer något ss. *tydligt och uppenbart*, och betyder

a) "*i sanning*", »ju» (bekräftande en hel *sats*), eller "*just*" (framhållande enskilda *ord*, t. ex. τοῦτο δή *just* detta; τότε δή *just* då; νῦν δή *just* nu. [I uppmaningar, önskningar och frågor bet. δή »*då*» (ἄγε δή, välan då! τί δή, hvad *då?*); efter en superlativ »*allra*»: I: 9, 20: Κῦρος ὁμολογεῖται κράτιστος δὴ γενέσθαι θεραπεύειν.]

(1) (§ 98: 13). Δή är *hos Hom.* sällsyntare än i prosan, emedan det hos *honom* ersättes af ἄρα, så väl i conclusiv (*alltså*), som i bekräftande mening (*i sanning* el. *ju, just*). — Stundom är det *præ*positivt, t. ex. δὴ τότε, δή ῥα τότε, just då. Od. I: 194: δὴ γάρ ty *redan* [temporalt].

b) (conclusivt) "*alltså*". VI: 2, 23: ἐκήρυξε τὸν βουλόμενον ἰέναι ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια ὡς ἡγεμόνος ἐσομένου. ἐξέρχονται δὴ (alltså) εἰς δισχιλίους. IV: 4, 10: ἔλεγόν τινες ὅτι κατίδοιεν στράτευμα. ἐδόκει δὴ τοῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι διασκηνοῦν.

c) **(temporalt) »nu», »redan»** (= ἤδη). I: 10, 8: συντυγχάνει βασιλεῖ καὶ ὁμοῦ δὴ ἐπορεύοντο (och *nu*). V: 4, 25: ὁμοῦ δὴ γενόμενοι ἐμάχοντο (hafvande *redan* samlat sig). Jfr ἐπειδή quon*iam*.

Anm. 1. *Καὶ δή* (»och sannerligen») kan äfven betyda

a) *»redan»* (1) (ss. ἤδη). I: 10, 10: ἐν ᾧ ταῦτα ἐβουλεύοντο καὶ δὴ βασιλεὺς κατέστησεν ἀντίαν τὴν φάλαγγα (uppställde *redan*).

b) *»antag att»* (alltid med *indicativus*). V: 7, 9: ποιῶ ὑμᾶς ἐξαπατηθέντας ὑπ' ἐμοῦ ἥκειν εἰς Φᾶσιν· καὶ δὴ (*antag*) καὶ ἀποβαίνομεν (antag att vi *äfven* landstiga)· γνώσεσθε δήπου (se anm. 2) ὅτι οὐκ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐστέ.

c) *»och just»*, framhållande en *hel sats* (I: 5, 7), eller — åtskilda — det inskjutna *ordet* (I: 8, 23).

Anm. 2. *Δῆτα* är en förstärkning af δή [οὐ δῆτα sannerligen icke; τί δῆτα el. δαί; hvad då?].

Δήπου bet. *»dock väl»* el. *»skulle jag tro»* (ss. *nempe, opinor;* jfr ex. i anm. 1, b).

Δῆθεν bet. *»kantänka»* (ironiskt, ss. *scilicet*). [Hom. har dessutom θήν (encl.) dels = *»sannerligen»*, dels = *δήπου*. Skilj härifrån δηθά och δήν *länge*.]

14. *Ἦ* (2), »verkligen», står

a) i *bedyranden:* **»sannerligen»** [isynnerhet i edsformeln ἦ μήν (Hom. ἦ μέν); om ἦ μὴν μή och infinit. futuri efter *ὄμνυμι se § 91: II, A, anm. 2, β*].

b) i *frågor:* **»månne verkligen»** (väntande än nekadt, än jakadt svar, ss. *ne* i Lat.; § 78: IV, anm. 2, a).

Anm. *Ἦ γάρ* betyder

a) i *påstående*-satser »ty sannerligen» (Il. I: 78), el. (hos Hom. omvexlande med det svagare ἦ ῥα) »sannerligen **ju**». Il. I: 293: ἦ γάρ κεν δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην, *Eἰ* o. s. v. — Il. XII: 163: Ζεῦ πάτερ ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο.

b) i *frågor* »månne verkligen **då?**» (Hom. vanligen ἦ ῥα, Od. IV: 632; Il. VII: 446), — eller, ensamt, *icke sannt?»* (t. ex. ἦ γάρ; svar: ὀρθῶς λέγεις).

15. *Τοί* (*post*positivt) är *försäkrande,* **»sannerligen»** (egl. = Dat. *σοί*, »säger jag dig»). Xen. Mem. I: 1, 8: ἀλλά τοι σύγε ὦ Σώκρατες men *sannerligen,* du åtminstone, Sokrates. *Οὔτοι* = sannerligen icke.

Anm. 1. *Ἤτοι* är hos *Attici* uppkommet af det *disjunctiva* ἤ (ἤτοι κρύφα ἢ φανερῶς sannerligen antingen — eller), — hos **Hom.** af det **försäkrande** ἦ (Od. I: 267: ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται).

---

(1) (§ 98: 13, anm. 1, a). Dock *aldrig* hos *Hom.*, ty t. ex. *Καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς* (Il. I: 161) bet. *»och* nu säger du *alltså»* ...

(2) (14). Hom. förstärker τί och ἐπεί med ἦ till τίη, ἐπειή (i st. f. prosans τί δή, ἐπεὶ δή).

Anm. 2. *Försäkrande* partiklar sammansatta med *τοί* äro äfven *Καίτοι* *»och dock»* [se § 86: III, anm.] samt *Μέντοι* sannerligen el. likväl [se mom. 6].

Anm. 3. *Conclusiva* partiklar sammansatta med *τοί* äro: *τοίνυν* *»alltså»* (se mom. 9), starkare *τοιγαροῦν* el. *τοιγάρτοι* *»derföre alltså»* (1) (hänvisande på en *grund* genom *γάρ*).

16. Edspartiklar (med *Guden,* vid hvilken man svär, i *accusat.*) äro:

a) *νή* **jakande** (t. ex. *νὴ τὸν Δία*); samt

b) *μά* vanl. **nekande** [med föregående, efterföljande eller underförstådt *οὐ*, t. ex. I: 4, 8: *μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω*]; *jakande* blott med ett föregående *ναί*, t. ex. V: 8, 6: *ναὶ μὰ Δία, ja* vid Zeus.

---

(1) (§ 98: 15, anm. 3). I st. f. *τοιγαροῦν* el. *τοιγάρτοι* har *Hom.* *τοιγάρ* [vanligen då någon säger sig skola *på grund af en föregående uppmaning* göra något]. I: 174: *Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω* (»*derföre alltså* vill jag» o. s. v., el. »så vill jag då»).

Syntaktiskt Register.

(Citaterna afse, då ej annorlunda tillkännagifves, *paragraf*-indelningen.)

Α. A.

F.

Ζ. Z.

Η. Ä.

Θ.

Ι. I.

Ρ. R.

Σ. S.

Τ. T.

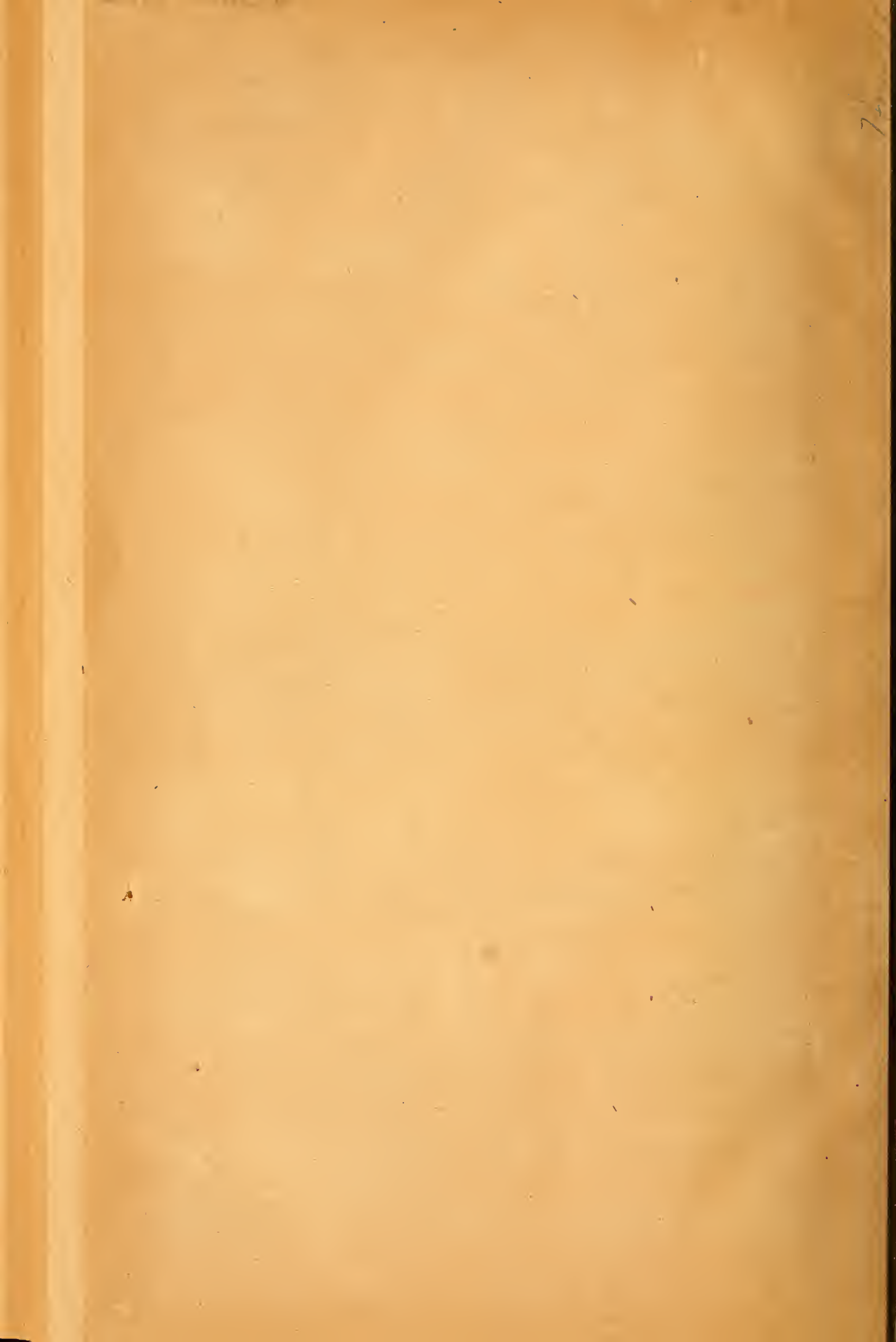
Υ. U. V.

Φ.

Χ.

Ψ.

Ω.

LIBRARY OF CONGRESS
0 003 035 541 6